

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

မဇ္ဈိမနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

ပုလပဏ္ဍာသပါဠိတော်

မြန်မာမြန်

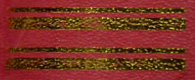
သာသနာ - ၂၅၅၄

ကောလ - ၁၃၇၂

၂၀၀၁

ပုလပဏ္ဍာသပါဠိတော် မြန်မာမြန်

၄
•
၀/၃

ဆဋ္ဌသံဂါယနာစာစဉ် ပိဋကတ်တော်

မေဇ္ဈိမနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာမြန်

ဘာသာ - ၂၅၅၄

ကေစာ - ၁၃၇၂

၂၀၁၁

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာ့အေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

မဇ္ဈိမနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

မုလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာ့အေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/ ၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပိဋကတ် မြန်မာပြန်ကျမ်းများ အတွက်

လမ်းညွှန်မာတိကာ

	နိကာယ်	ပိဋက	ကျမ်း	စာအုပ်	သုတ်
က	ဝိပဿနာ (အရှည်)	သုတ္တန်	(၃)	(၃)	(၃၄)
ခ	မဇ္ဈိမ (အလယ်)	(၂)	(၃)	(၃)	(၁၅၂)
ဂ	သံယုတ္တ (ယှဉ်တွဲ)	(၂)	(၅)	(၃)	(၅၅၆၂)
ဃ	အင်္ဂုတ္တရ (ဝိနိ)	(၂)	(၁၁)	(၃)	(၉၅၅၄)
င	ဓမ္မနိကာ (အတို)	(ဝိနည်း) ၁-၁	(၅)	(၅)	
		(အဘိဓမ္မာ) ၁-၂	(၅) _{-၃}	(၁၂) _{-၇}	(လျော့)
		(သုတ္တန်) ၁-၃	(၁၈) _{-၄}	(၁၁) _{-၄}	(လျော့)
	(၅) ရပ်	(၃) ပုံ	(၅၂) _{-၇}	(၄၀) _{-၁၁}	(လျော့)

အပြည့်ရှိရန် = (၅၂) ကျမ်း - (၄၀) အုပ်
 ယခုရှိပြီး = (၄၅) ကျမ်း - (၂၉) အုပ်

က-ဒီပနိကာယ်

- ခ.က. ၁/၃ - ၁ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ (သီလက္ခန္ဓဝဂ်) သုတ်သီလက္ခန္ဓ ၁၃
 - ၂.က. ၂/၃ - ၂ မဟာဝဂ္ဂ (မဟာဝဂ်) သုတ်မဟာဝါ ၁၀
 - ၃.က. ၃/၃ - ၃ ပါထိကဝဂ္ဂ (ပါထိကဝဂ်) သုတ်ပါထိထေယျ ၁၀
- } ၃၄
မျှ
- သီလနှင့်တန်ဆာဆင်
 - မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် (သံသရာလွတ်ကြောင်းအခြေခံ)

ခ-မဇ္ဈိမနိကာယ်

- ၄. ခ. ၁/၃ - ၁ မူလပဏ္ဏာသ [ရှေ့ဦးအစသုတ် ၅၀ ပါကျမ်း]
 - ၅. ခ. ၂/၃ - ၂ မဇ္ဈိမ ။ [အလယ်သုတ် ၅၀ ။]
 - ၆. ခ. ၃/၃ - ၃ ဥပရိ ။ [နောက်ဆုံးသုတ် ၅၂ ။]
- } ၁၅၂
မျှ
- "သမာဓိဘာဝနာ" ကျင့်နိုင်ရန်လမ်းညွှန်
 - သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်၊ ရထဝိနိတသုတ် [ဝိသုဒ္ဓိ 7 ပါး]

ဂ-သံယုတ္တနိကာယ်

- ၇. ဂ. ၁/၃ - ၁ သဂါထာဝဂ္ဂကျမ်းနှင့် နိဒါနဝဂ္ဂကျမ်း (ပ)
 - ၈. ဂ. ၂/၃ - ၂ ဓန္ဒဝဂ္ဂကျမ်းနှင့် သဠာယတနဝဂ္ဂကျမ်း (ဒ)
 - ၉. ဂ. ၃/၃ - ၃ မဟာဝဂ္ဂကျမ်း (တ)
- } ၇၇၆၂
မျှ

ဃ-အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

- ၁၀. ဃ. ၁/၃ - ၁ ဧကက နိပါတ်မှ စတုတ္ထ နိပါတ်ထိ (၄) ကျမ်း
 - ၁၁. ဃ. ၂/၃ - ၂ ပဉ္စက ။ သတ္တက ။ (၃) ကျမ်း
 - ၁၂. ဃ. ၃/၃ - ၃ အဋ္ဌက ။ ဧကာဒသက ။ (၄) ကျမ်း
- } ၉၅၅၇
မျှ
- ဗဟုသုတ ပဒေသာပင်၊ ယဉ်ကျေးမှု၏ ရေသောက်မြစ်
 - အောင်မြင်နည်း၊ သတ္တိပြည့်နည်း၊ ကြွယ်ဝနည်း၊ ပညာရှိနည်း၊ ဂုဏ်ကျော်နည်း၊ လောကဓံခံနိုင်နည်း။

၉-ခုဒ္ဒကနိကာယ်

[ကျမ်းအရေအတွက်အများဆုံးနှင့်
တရားသဘောအစုံဆုံးနိကာယ်]

(၉-၁) ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဝိနည်း ပိဋက

(၅ ကျမ်း - ၅ အုပ်)

- ၁၃.၉-၁. ၁/၅ - ၁ ပါရာဇိက (ပါရာဇိကဏ်)
- ၁၄.၉-၁. ၂/၅ - ၂ ပါစိတ္တိယ (ပါစိတ်)
- ၁၅.၉-၁. ၃/၅ - ၃ မဟာဝဂ္ဂ (ဝိနည်းမဟာဝါ)
- ၁၆.၉-၁. ၄/၅ - ၄ စူဠဝဂ္ဂ (စူဠဝါ)
- ၁၇.၉-၁. ၅/၅ - ၅ ပါရိဝါရ (ပရိဝါ)

(၉-၂) ခုဒ္ဒကနိကာယ် အဘိဓမ္မ ပိဋက

(၇ ကျမ်းမှ ၄ ကျမ်း - ၅ အုပ်)

- ၁၈.၉-၂. ၁/၅ - ၁ ဓမ္မသင်္ဂဏီ (၁) အုပ်
 - ၁၉.၉-၂. ၂/၅ - ၂ ဝိဘင်း (၁)
 - ၃ ဓါတုကထာ x
 - ၂၀.၉-၂. ၃/၅ - ၄ ပုဂ္ဂလပညတ် (၁)
 - ၂၁.၉-၂. ၄/၅ - ၅ ကထာဝတ္ထု (ပ) (၁)
 - ၂၂.၉-၂. ၅/၅ - ကထာဝတ္ထု (ဒု) (၁)
 - ၆ ယမိုက် x
 - ၇ ပဋ္ဌာန်း x
-
- (၅) အုပ်

(၁-၃) ခုဒ္ဒကနိကာယ် သုတ္တန္တိ ပိဋက

(၁၈ ကျမ်းမှ ၁၄ ကျမ်း - ၇ အုပ်)

၂၃. ၁-၃.	၁/၇	-	၁ ခုဒ္ဒကပါဌ ၂ ဓမ္မပဒ ၃ ဥဒါန်=ဥဒါန်း ၄ ကူတိဝုတ္တက=ကူတိဝုတ် ၅ သုတ္တနိပါတ=သုတ္တနိပါတ်	၅ကျမ်း	
၂၄. ၁-၃.	၂/၇	-	၆ အပဒါန် (ပ)တွဲ (ထေရာပဒါန်)		၁
၂၅. ၁-၃.	၃/၇	-	အပဒါန် (ဒု)တွဲ (ကျန်ထေရာပဒါန်+ ထေရီအပဒါန်)		၁
			၇. ဗုဒ္ဓဝံသ ၈ စရိယာပိဋက		
၂၆. ၁-၃.	၄/၇	-	၉ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ်	_____	၁
၂၇. ၁-၃	၅/၇	-	၁၀ မိလိန္ဒပဉ္စ	_____	၁
၂၈. ၁-၃.	၆/၇	-	[၁၁ ဝိမာနဝတ္ထု ၁၂ ပေတဝတ္ထု]	_____	၁
၂၉. ၁-၃.	၇/၇	-	[၁၃ ထေရဂါထာ ၁၄ ထေရီဂါထာ]	_____	၁
			၁၄ ကျမ်း		၇ အုပ်

ပိုင်းခြားပုံစနစ်			
၁) ဝိမုတ္တိရသ	(၁)	၃) ပိဋက	(၃)
၂) ဓမ္မပိနယ	(၂)	၅) နိကာယ်	(၅)
၃) ဝစန	(၃)	၆) ဓမ္မက္ခန္ဓာ	(၈၄၀၀၀)

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်

နိဒါန်း

ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးသခင် 'အစိန္တေယျ အာနုဘာဝ' မကြံစည်နိုင်သော တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ 'သာမုက္ကံသိက' ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ဆောင် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ပါဠိတော်ဓမ္မသည်—

‘ဓမ္မဂမ္ဘီရ’ အကြောင်း၏နက်နဲခြင်း၊

‘အတ္ထဂမ္ဘီရ’ အကျိုး၏နက်နဲခြင်း၊

‘ဒေသနာဂမ္ဘီရ’ ပညတ်တင်ထား ဟောကြားပုံ၏နက်နဲခြင်း၊

‘ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရ’ ထိုးထွင်းသိမြင်သော အသိဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရ လေးပါး၊

‘သဒ္ဓဂမ္ဘီရ’ သဒ္ဓါ၏နက်နဲခြင်း၊

‘အတ္ထဂမ္ဘီရ’ အနက်၏နက်နဲခြင်း၊

‘သဒ္ဓတ္ထဂမ္ဘီရ’ သဒ္ဓါအနက် ၂-ပါးစုံ၏နက်နဲခြင်း၊

‘အဓိပ္ပါယဂမ္ဘီရ’ အဓိပ္ပါယ်၏ နက်နဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရလေးပါးတည်းဟူသော အစိန္တေယျ မကြံစည်နိုင်သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ ဤသို့လျှင် အစိန္တေယျ အာနုဘာဝ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဒေသကတရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ဘုရားရှင်၏ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မ ‘ဟောအပ်သောတရား’ ဖြစ်သော—

နာနာနယဝိစိတြ ပါဠိတော်ဓမ္မကို ယထာဘူတ ‘ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ’ ယထာသဘာဝ ‘သဘောအားလျော်စွာ’ ဒေသကအာဘော်ကျအောင် လှလှပိုင်ပိုင် သိရှိနိုင်ရန်မှာ လွယ်ကူသော အရာမဟုတ်ပါပေ။

ထိုသို့ မလွယ်ကူသည့်အားလျော်စွာ ထိုထိုပါဠိတော်များ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ ဇိုကာ ဒီပနီ အလိလံအစုစု အနုမဓုတခန်း လက်သန်း ယောဇနာအဖြာဖြာသော ဂဏ္ဍိကျမ်းတို့ကို အပန်းတကြီးပင် ဆင်ကာဆင်ကာ နောင်လာနောက်သားတို့အတွက် ဖွင့်ဆိုရေးသားတော်မူခဲ့ ကြပေသည်။ ပါဠိတော်ဓမ္မနှင့်တကွ ဖွင့်ဆိုရေးသားတော်မူခဲ့ကြသော အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ အဖြာ ဖြာသော ကျမ်းတို့မှာလည်း အနန္တကမ္ဘာတို့၌ သေဋ္ဌဘာသာ အမြတ်ဆုံးသောဘာသာ၊ မူလ ဘာသာ အမြစ်အရင်းဖြစ်သောဘာသာဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပါဠိမာဂဘောသာဖြင့်သာ အစဉ် မပြတ် တည်ရှိခဲ့ကြသဖြင့် မိမိတို့ဒေသအလိုက် ဘာသာအသီးအသီး ရှိနေကြသောသူတို့မှာ မိမိတို့မျိုးရိုးဘာသာဖြင့် အားပါးတရ သဘာဝကျကျ သိရှိနိုင်ခွင့်ကို စင်စစ် မရရှိခဲ့ကြချေ။

ဘုရားရှင် ကရုဏာရွှေထားလျက် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံပါဠိတော် ဓမ္မတို့မှာ “အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကုဋံ ဂဏီ” ဟူသော ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ မိန့်ဆိုချက်နှင့်အညီ

ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုရေးကိုသာ ရည်ရွယ်ချက်ထား ရင်းရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်ပြုရေး၌ များစွာအထောက်အပံ့ဖြစ်သော ကျန်းမာရေး၊ ချမ်းသာရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ နေထိုင်စားသောက်ရေး၊ အသိတရားလုံလောက်ရေး၊ လိမ္မာ ရေးခြားရေး အစရှိသည့် မျက်မှောက်ဘဝ ကောင်းစားရေးပေါင်း များစွာတို့သည်လည်း ထိုပိဋကတ်တော် တည်းဟူသော ပါဠိဓမ္မ၌ပင် အပြည့်အစုံပါဝင်ပြီးဖြစ်သဖြင့် မည်သူမဆို လောက၏ လုံလောက်သောအကျိုးတရားများကို ခံစားလိုပါက ဘုရားဟောပိဋကတ်တော်ကို လည်း မျက်နှာလွှဲထားသင့်သည် မဟုတ်ပေ။

သို့သော်လည်း ယင်းဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်များမှာ ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိနေ သောကြောင့် ပါဠိဘာသာကို မတတ်မြောက်သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်လူများစု အဖို့မှာကား ပိဋကတ်တော်ကညွှန်ပြထားသော လောက ကောင်းစားရေးနှင့် လောကနှင့်မဆက်စပ်သော ဘဝလွတ်မြောက်ရေးများအတွက် ပါဠိတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တဆင့် ဟောပြောချက်မျှဖြင့်သာ တင်းတိမ် ရောင်ရဲလျက် သိသင့်သမျှကိုပင် စုံလင်စွာ မသိရပေရှိခဲ့ လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားဟောပိဋကတ်တော် အရသာများကို လွယ်ကူစွာ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြစေ ရန်ငှား ပါဠိမာဂဂပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူလေ့လာချေ့ရာတွင် လွယ်ကူစွာ သင်ယူချေ့ နားလည်နိုင်ကြစေရန်ငှား ရည်သန်၍ ရှေးရှေးဆရာကြီးများသည် မြန်မာပြန်မီရာနိဿရည်းခေါ် နိဿယကျမ်းများကို မိမိတို့ရိုးရာဒေသဘာသာဖြင့် ရေးသားပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ရှေးရှေး ဆရာကြီးများ၏ ကျေးဇူးသည်ကား အထူးကြီးမားလှပေစွ။

ပါဠိဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုနည်း

ထိုထိုနိဿယ ဘာသာပြန်တို့မှာ—

(၁) ပါဠိတချက် အနက်တချက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း၊

(၂) ပါဠိမဘက် မြန်မာသက်သက်ဖြင့် ပြန်ဆိုနည်း၊

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိခဲ့ရာ ပဌမနည်းသည် ထိုထိုပါဠိအဋ္ဌကထာ ဇွဲကနိဿယကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်၍ ဒုတိယနည်းမှာမူ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ဝတ္ထု၊ မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုစသော ကျမ်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်နည်းတွင် ပါဠိတချက် အနက်တချက်ပြန်ဆိုသော ပဌမနည်းမှာ "ဗာလ-လူမိုက်၊ ပဏ္ဍိတ-ပညာရှိ" ဟု နှုတ်တွင်တက်၍ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီးတစောင်ကို အာဂုံ ဆောင် ကျက်၍ထားသကဲ့သို့ ပါဠိမာဂဂဘာသာကိုသင်ယူရာ၌ အလွန် ကျေးဇူးများခဲ့ရကား ရဟန်းသာမဏေများ ယနေ့ထက်တိုင် သင်ယူချေ့လေ့လာနေကြဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသင်ယူချေ့နည်း ဖြင့်ပင် ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို တတ်မြောက်လိမ္မာတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

သီဟိုဠ် ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယားစသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နိုင်ငံများ၌လည်း မိမိတို့ရိုးရာ ဒေသဘာသာဖြင့်ပင် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များကို သင်ယူချေ့လေ့လာခြင်းဖြင့် တတ်မြောက်လိမ္မာ တော်မူခဲ့ကြလေသည်။

ဒုတိယနည်းမှာ သင်ယူချေ့ရာ၌ အသုံးနည်း၍ အများအားဖြင့် ပါဠိမာဂဂဘာသာကို မတတ် မြောက် မကျွမ်းကျင်ကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ ကြည့်စာအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။

ဘာသာပြန်နည်းတမျိုး

ဘာသာတပါးမှ ဘာသာတပါးသို့ ပြန်ဆိုရာ၌—

(၁) တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုနည်း

(၂) ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုနည်း

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်ရာ ပဌမနည်းမှာ နိဿယပြန်ဆိုနည်းပင်ဖြစ်၍ (ပါဠိကို ဖြုတ်ထားသော ငါးရံငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထုပြန်နည်းမျိုးလည်း ပါဝင်သည်)။ ဒုတိယနည်းမှာကား သံဝေဂဝတ္ထု မာလာလင်္ကာရဝတ္ထု-စသည်နှင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာဒီကာတို့မှ ဆီလျော်အောင် အဓိပ္ပါယ်ကို ယူ၍ ကိုးကား ရေးသားထားသော ထိုထိုဒီပနီ-ပကာသနီ-စသော စကားပြေကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဤဘာသာပြန် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်း

ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော မာဂပေါဠိပိဋကတ်တော်တွင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများအပြင် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော ဘဝတို့၌ အကျိုးများပြားစေနိုင်သည့် လောကရေး ဓမ္မရေး ရာဇရေးတို့တွင် အလေးဂရုပြု၍ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် အချက်အလက်တို့လည်း အကြောင်းသက်ဆိုင်ရာ အများအပြား ပါဝင်လျက်ရှိသော်လည်း ပါဠိဘာသာကို မတတ်ကျွမ်းမှု ပါဠိဘာသာ၌ မကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် ရတနာထုပ် လက်ဝယ်ထား၍ မသုံးဆောင် မခံစားနိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေရသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့အား ရတနာပတ္တမြားလုံးကို မြေဖုံးနေထမ အများသုံးဘို့ ထုတ်ဖော်ပေး သည့်အလား “ထိုပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော်ဓမ္မများကို မိမိတို့ရိုးရာဖြစ်သော မြန်မာဘာသာ သက်သက်ဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားစေရပါမူ ထိုပါဠိဘာသာ၌ မသက်ဝင်နိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့အတွက် အလွန်အကျိုးများလေရာ၏” ဟု သဒ္ဓါပသန္န သမ္မာဆန္ဒတရား ရွှေလားကာ ကောင်းစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုသည် ၁၃၁၂-ခု ဒုတိယဝါဆိုလတွင် မိမိနေအိမ်၌ သီရိမင်္ဂလာပရိတ်တော်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ရန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြစဉ်အခါကပင် ပိဋကတ်ပါဠိတော်များကို အကုန်အစင် မြန်မာ ဘာသာ ပြန်ဆိုခြင်း ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းကြီးကို ရေးသားခြင်း ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန် ကျမ်းကြီးစီရင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စီမံစေလိုကြောင်းနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဦးဝင်းအား တိုက်တွန်းစကားပြောကြားသည့်အကိုင်း သာသနာရေးဝန်ကြီး၏ အစီအမံ ဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးက ပိဋကတ် တော်မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေးကော်မီတီတရပ်ကို သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းလိုက်လေသည်။

ထိုကော်မီတီတွင်—

- (၁) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော် (နာယက)
- (၂) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်း (ပဌမဥက္ကဋ္ဌ)
- (၃) သာသနာ့ညွှန်ကြားရေးဝန် ပဌမကျော်မဟာပညာဗလ ဦးကြီးဖေ (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
- (၄) ပါဠိပိမောက္ခ-မဟာပညာဗလစာပြင်မှူးချုပ် ဆရာဉာန်

[သ]

မြန်မာပြန် နိဒါန်း

- (၅) သာသနာရေးအထူးအရာရှိ ဦးဘဆွေ ဝဏ္ဏကျော်ထင် (အကျိုးတော်ဆောင်)
- (၆) ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယကျမ်းပြုဆရာကြီးဝဏ္ဏကျော်ထင်မေဓာဝိဆရာဆိုင်။
- (၇) ပဌမကျော် ဦးသန့်စင်။
- (၈) စေတီယင်္ဂဏဓမ္မာစရိယ သာသနာရေးအရာရှိ ဦးခင်မောင်လင်း (တွဲဘက်အကျိုးဆောင်)တို့ ပါဝင်ကြသည်။

ထိုကော်မတီသည် (၇) ကြိမ်တိုင်တိုင် စည်းဝေးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပြီးမှ ပိဋကတ်တော်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရန် ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းကြီး ရေးသားပြုစုရန်နှင့် ပိဋကတ်သုံးပုံလာ ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီးကို စီရင်ရန် သင့်လျော်ကြောင်းတို့ကို တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချကြ၍ မည်သို့ မည်ပုံပြန်ဆိုရေးသား ပြုစုရမည်ဟူသော စီမံကိန်းအသီးသီးနှင့်တကွ ထိုဆုံးဖြတ် ချက်ကို နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ထံ တင်ပြရာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ကလည်း သဘောတူညီသဖြင့် ထိုကိစ္စ အရပ်ရပ်ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စာပြု စာတည်းဆရာများ ရရှိရေးအတွက် အောက် ပါ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးဦးပါဝင်သော ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ငယ်တရပ်ကို သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။

- ၁။ သာသနာရေးဝန်ကြီး ဦးဝင်း။
- ၂။ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် သတိုးသိရိသုဓမ္မအဂ္ဂမဟာသရေစည်သူ ဦးသိမ်းမောင်။
- ၃။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာလင်း။
- ၄။ သာသနာ့ညွှန်ကြားရေးဝန်ပဌမကျော် မဟာပညာဗလ ဦးကြီးဖေ (အကျိုးဆောင်)
- ၅။ သာသနာရေးအထူးအရာရှိ ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးဗဆွေ။

ဤအဖွဲ့ငယ်က ရှေးဦးစွာ အယ်ဒီတာချုပ်ထူးအတွက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာ ဦးလင်းအား ရွေးချယ်တင်မြှောက်၍ ကျန်စာပြု စာတည်းဆရာများ ရွေးချယ်ခန့်ထားရေး ကိစ္စကိုမူ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ထူးဝန်အဖွဲ့သို့ လွှဲအပ်ခဲ့ရာ ထူးဝန်အဖွဲ့က အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်း ပဌမကျော် ဦးကြီးဖေတို့နှင့် တိုင်ပင်၍ စာမေးပွဲပြုလုပ်စမ်းသပ်ကာ အဆိုပါ စာပြု စာတည်းဆရာများကို ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၁-ခု အောက်တိုဘာလ ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့လေသည်။

မြန်မာဂတိသို့ လိုက်၍ ပြန်ဆိုသင့်ခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုသည်ကား ဘာသာတပါးမှ ဘာသာတပါးသို့၎င်း ဝေါဟာရတပါးမှ ဝေါဟာရတပါးသို့၎င်းပြောင်းလွှဲပြန်ဆိုရေးသားထားခြင်းမျိုးပင်ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာတမျိုးမျိုး ၌ ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံ အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရတမျိုးစီ ရှိကြမြဲဖြစ်ရာ ပါဠိမှာ ပါဠိဂတိ၊ မြန်မာမှာ မြန်မာအသွား၊ အင်္ဂလိပ်မှာ အင်္ဂလိပ်အသုံးစသည်ဖြင့် ကိုယ်ဂတိနှင့်ကိုယ် သူ့ အလိုလိုပင် ဝေါဟာရ သိဒ္ဓါရှိပြီးဖြစ်နေတော့၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိကို မြန်မာအသွားသော်၎င်း မြန်မာကို ပါဠိအသွား သော်၎င်း ပြန်ဆိုရေးသားပါလျှင် အဆီအငေါ့မတည့်ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာဆိုသော် “ဇီဝရေန တံ အစ္စာဒေဿာမိ” ဟူသော ပါဠိတော်ကို ပါဠိဂတိသို့လိုက်၍ “ထိုရဟန်းကို သက်န်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအံ့” ဟု ပြန်ဆိုလျှင် ဓာတ်ပစ္စည်း ဝိဘတ်နှင့် သဒ္ဓါ၏ အနက်

အရ ပါဠိအချိုးအစားကျမည်ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ့နားတွင်ကား ထွေးလုံးရစ်ပတ်သဖြင့်နေ၍ “ထိုရဟန်းအား သင်္ကန်းလှူအံ့၊ သင်္ကန်းလှူမည်” ဟု မြန်မာအသွားကျပြန်ဆိုမှသာ အလွယ် တကူ နားလည်ကြလိမ့်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ မူရင်းဘာသာအသုံး အနှုန်းသို့ မလိုက်ပဲ ပြောင်းလဲပြန်ဆိုရမည့်ဘာသာ အသုံးအနှုန်းအတိုင်းသာ ဘာသာပြန်ဆို ဘို့ရန်မှာ အရေးအကြီးဆုံးပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြိုတင် သတိချပ်ထားသင့်ပါသည်။

ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုခြင်း

ရှေးရှေး ဆရာကြီးများသည် မြန်မာဘာသာပြန် အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြန်ဆိုရေးသားကြပြီးဖြစ်၍ ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရေးသားဘို့လိုပါသေးသလော စောကြောမေးမြန်းဖွယ် ရှိလေသည်။ ပြန်ဆိုပြီးရှိသည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့ရှိပြီးဖြစ်သော်လည်း ရှေးကျသော ပေါ်ရာဇာ အသုံးအနှုန်း ထို့ပြင် ပြန်ဆိုထားခြင်းကြောင့် ကျေနပ်ရောင်းခြင်း မရှိသေး၍ ဤဘာသာပြန်ကို ထပ်မံ၍ ပြန်ဆို ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု တိုတိုပင် ဖြေဆိုရပေမည်။ ထိုစကားမှန်ပေသည်။ ဝေါဟာရစကား အသုံးအနှုန်း ထို့မည်သည်—

“ဝေါဟာရဝိသယော သဒ္ဓေါ၊ ဘူတာ ဘူတတ္ထဝါစကော။
လောကသင်္ကေတသာဓုတ္တော၊ သဒ္ဓေါနေကန္တဘူတိကော”။

ဟု သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာဆရာ ဆိုသည့်အတိုင်း ပုံသေကားချ တနေရာတည်းဖြင့် တည်နေရိုးမရှိ ခဲ့ပေ။ အစဉ်အမြဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန် ရွှေ့လျော လှုပ်ရှား၍သာ နေရိုးဓမ္မတာ ဖြစ်ပေသည်။ ရှေးခေတ်အခါက ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့သော စကားအသုံးအနှုန်းများမှာ ရှေးခေတ်လူများအတွက် လွယ်ကူစွာ နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ ကြသော်လည်း ယခုခေတ်လူများ အတွက်မှာမူကား စကားထူး စကားဆန်းဖြစ်ပြီးနားလည် သဘောပေါက်ဘို့ လွယ်ကူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့်ပင် (ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိယာ၊ ကျိတကျျအားဖြင့်။ ပါမင်္ဂ၊ ဦးညွတ်) ဟု ပြန်ဆိုထားသော ရှေးခေတ်ဘာသာ ပြန်နိဿယများကို ယခုခေတ်လူတို့ အနေနှင့် နားလည် သဘောပေါက်ဘို့ရန် မလွယ်ကူကြောင်း အကဲခတ်နိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “ရှေးခေတ်နိဿယကြီးများကို ယခုခေတ် အသုံးအနှုန်း ဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားကြရန် အချိန်တန်ပြီ” ဟု ဆရာဆရာကြီးများ အကြံဖြစ်ခဲ့ကြဘူးလေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ဋီကာကျော်ခေါ် အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ ကျမ်းပြုဆရာသည်—

ပေါ်ရာဇာဏိ အနေကာပိ၊ ကတာ ယာ ပန ဝတ္ထုနာ။
န တာယိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေ ဣဓ။
တသ္မာ လိနပဒါနေတ္ထ၊ သာဓိပ္ပိယမဟာပယံ။
ဝိဘာဝေန္တော သမာသေန၊ ရုဗယိဏာမိ ဝတ္ထုနံ။

“ရှေးဆရာကြီးတို့သည် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၏ အပွင့်ဋီကာကျမ်းများစွာတို့ကို ရေးသား ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုဋီကာကျမ်းတို့ဖြင့် ဤအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုလွယ် ကူစွာသိဘို့ရန် မစွမ်းနိုင်ခဲ့၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၌ ကွယ်ဝှက်သောပုဒ် တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပေါ် လွင်ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြ၍ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဋီကာသစ်(ဋီကာကျော်) ကို ရေးထားမည်” ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့သော အကြောင်းတို့ကို ထောက်ထား၍ ခေတ်အားလျော်စွာ ပိဋကတ်အရသာများကို သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြစေရန် ဤဘာသာပြန်ကို ပြန်ဆိုရေးသားရခြင်းဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြန် နိဒါန်း

ဌာနပြောင်းလွှဲခြင်း

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေးကော်မီတီကို ဖွဲ့စည်း၍ ၎င်းကော်မီတီက ရေးဆွဲသော စီမံကိန်းများအရ ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် ဌာနကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ပြီးမှ ဤဌာနကို—

- (၁) သတိုးသီရိသုဓမ္မ သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင် (ပဌမဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၂) သတိုးသီရိ သုဓမ္မ အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ခေါက်တာ ဦးသိမ်းမောင် (ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (၃) သတိုးမဟာသရေစည်သူ တရားဝန်ကြီး ဦးချန်ထွန်း (အကျိုးတော်ဆောင်)။
- (၄) သာသနာရေး အထူးအရာရှိ ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးဘဆွေ (တွဲသက် အကျိုးတော်ဆောင်)စသည်တို့ ပါဝင်သော နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီးသို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှင်းခဲ့လေသည်။

ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် ဌာနတွင်လည်း သတ်မှတ်ထားရင်း ဖြစ်သော ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စကြီး သုံးဌာနရှိလေရာ ထိုသုံးဌာနလုံး၌ပင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်းအား ကျနစွာ စီမံအုပ်ချုပ်စေရန် တာဝန်လွှဲအပ်ချက်အရ စာပြု စာတည်း အယ်ဒီတာအစုံအလင်ဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာဦးလင်း ကိုယ်တိုင် တာဝန်ခံ၍ အစစ မလစ်ဟင်းစေရပဲ အားထုတ်ပြုစုတည်းဖြတ် လာခဲ့ကြလေသည်။

ဤနိဒါန်း စာမျက်နှာ (၁-၈) တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဘာသာပြန်နည်း အမျိုးမျိုးတို့တွင် ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် ဌာနက ပြန်ဆိုသော ဤဘာသာပြန်ကား တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုနည်း မြန်မာသက်သက် ပြန်ဆိုနည်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ သို့ပြန်ဆိုရာ၌—

- (၁) ပါဠိတော်၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ထိရောက်စေခြင်း၊
- (၂) မြန်မာအသွားနှင့် နီးကပ်နိုင်သမျှ နီးကပ်စေခြင်း၊
- (၃) ဝေါဟာရကျဉ်း၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေခြင်း၊
- (၄) စကားအသုံး အနှုန်း ထယ်ဝါခန့်ညားစေခြင်း၊

ဟူသော အချက်များကို အဓိကထား၍ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘာသာ ပြန်ဆိုလာခဲ့ကြရာ ပြီးစီးသမျှသော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်များကို ထပ်မံသုံးသပ် ပြင်ဆင်တော်မူနိုင်ကြစေရန် ကျေးဇူးရှင် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ မဟာနာယက ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြီးမှူးတော်မူသော (ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်အရပ်ရပ်ရှိ ပိဋကတ္တယဆေက ပိဋကတ္တယပါရဂူ ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်တို့ ပါဝင်သည့်) ဆဋ္ဌသံဂါယနာဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။

အဆိုပါ ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ဘုရားတို့ကလည်း ဤပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် များကို အကြောင်းအားလျော်စွာ သံဂါယနာပင် တင်နိုင်ကြရန် ရည်သန်တော်မူကြပြီးလျှင် 'စာကောင်းစေလိုလျှင် အကြိမ်ကြိမ် တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ရမည်' ဟူသောထူးအရ မြန်မာပြန် ပဋိပသောကအဖွဲ့အား အကူအညီပေးသော ဝေါဟာရစီစဉ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မြန်မာပြန်ပဋိပသောက အဖွဲ့ခေါ် (တဖန်ပြန်လည်ပြင်ဆင်သော) စာပြင်အဖွဲ့ကို အသီးသီးဖွဲ့စည်းပေးပြီး၍ တဖန် ပြင်ဆင် တော်မူခဲ့ကြသည်။ ထိုမြန်မာပြန် ပဋိပသောက အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပြီး

မြန်မာပြန် နိဒါန်း

[ဆ]

မူကိုပင် အဆုံးသတ်ပြင်ဆင်သောသဘောဖြင့် ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် ဩဿာနသောဓမ္မပတ္တ ပါဠိကအဖွဲ့ကိုလည်း ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာကျမ်းကျင်၍ ပြင်ဆင်ရေးဘက်က အားထားလောက် သော ဆရာတော်များကို ရွေးကောက်ဖွဲ့စည်းစေပြီးလျှင် အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်တော်မူခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ဩဿာန အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အရှင်မြတ်တို့က အဆုံးသတ် ပြင်ဆင်တော်မူကြရာ၌ ကာလ ရှည်ဝေး၍ ယခုခေတ်သိဘို့ရန် မလွယ်ကူသော ပေါရာဏစကား အသုံးအနှုန်းများကို နည်းနိုင် သမျှ နည်းပါးစေလျက်—

- (၁) အသိလွယ်ကူခြင်း၊
- (၂) အများသုံးဖြစ်ခြင်း၊
- (၃) အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်ခြင်း၊

တို့ကို အရေးထား၍ စဉ်းစားလက်ခံခဲ့ကြလေသည်။ ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းမှာလည်း မယဉ်ကျေး ခြင်း နားမသာ (သုတိမသာ) ခြင်း စကားသိမ်ဖျင်းသေးနုတ်ခြင်းတို့ကို အထူးသတိပြု၍ ရှောင်ရှား ခဲ့ကြသည်။ လိုအပ်သော မြန်မာဘာသာ သတ်ပုံသတ်ညွှန်းဘက်ကလည်း ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း ရှိစေရန် (၆) တွင် ဖော်ပြထားသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် ၆ ပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ် ၉ ဦးတို့ပါဝင်သည့် သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းကော်မိတီ၏ ကူညီမှုကို လက်ခံသုံးသပ်တော် မူခဲ့ကြသည်။

ပိဋကတ်ပါဠိတော်များကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ရန် အဖွဲ့အသီးသီးတို့က အထပ်ထပ်ပြင်ဆင် သည့်နည်းတူ ဤပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်စာမူကိုလည်း ထိုထိုအဖွဲ့အသီးသီးတို့က အထပ်ထပ် အလီလီပြင်ဆင်ပြီးမှသာလျှင် စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်း ပြုလုပ်ကြလေသည်။

ပန်းဝတ်ရည်ကိုစားသုံးကြမည့် ပျားပိတုန်းတို့အလား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သည့် တရားဒေသနာတည်းဟူသော ပိဋကတ်တော်အရသာကို မြီနီရှက်စွာ စားသုံးလိုကြ သည့် မာဂဓဘာသာ ပါဠိကောင်း၌ ကျမ်းကျမ်းထက်ဝင်နိုင်စွမ်း မရှိကြသော နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံ တော်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အများတို့သည် ကံအားလျော်စွာ အနှစ်တထောင်ကြာမှ တကြိမ်သာပွင့်သော အာသာဝတီနတ်ပန်းကဲ့သို့၎င်း ကမ္ဘာဦးအခါက ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ အာသာဆန္ဒအားလျော်စွာ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ အာသာဆန္ဒကို ပြည့်စေသောအားဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသော နေလနက္ခတ်တာရာတို့ကဲ့သို့၎င်း နိုင်ငံတော်သူနိုင်ငံတော်သားတို့၏ ကုသိုလ်ကံနှင့်အာသာဆန္ဒအားလျော်စွာ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ကြံစည်ကြိုးကုတ် တည်ထင်စီရင် ရေးသားပြန်ဆိုသဖြင့် အလွန်ခဲယဉ်းငြိုငြင်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်လာသော ဤပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်တို့ကို လိုလိုချင်ချင် အာသာထန်ပြင်း ကြည့်ရှု မှတ်သားလေ့လာသွားခြင်းဖြင့် ပိဋကတ်တော်အရသာများကို လွယ်လွယ်ကူကူမပင်မပန်းချမ်းချမ်း သာသာ အားပါးတရ သုံးဆောင်ခံစားနိုင်ကြ၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ရည်ရွယ်တော်မူရင်း ဖြစ်သော အမတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မကြာမတင် တက်လှမ်း နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

The first of these is the fact that the Buddha himself
was a man of flesh and blood, who was born, who
grew up, who suffered, who died, and who was
reborn. This is the first of the four noble truths
of Buddhism, the truth of suffering. It is the truth
that all things are impermanent, that all things
are subject to change, and that all things are
ultimately empty of a permanent self.

The second of these is the fact that the Buddha
was a man of wisdom, who saw the truth of
suffering, who saw the cause of suffering, who
saw the end of suffering, and who saw the path
to the end of suffering. This is the second of
the four noble truths, the truth of the cause of
suffering. It is the truth that suffering is caused
by craving, by attachment, by clinging to the
world of sense pleasures, to the world of
existence, to the world of becoming.

The third of these is the fact that the Buddha
was a man of compassion, who saw the suffering
of all beings, who saw the cause of suffering,
and who saw the end of suffering. This is the
third of the four noble truths, the truth of the
end of suffering. It is the truth that suffering
can be ended, that suffering can be overcome,
that suffering can be put to rest. This is the
truth that all beings have the potential to
attain enlightenment, to attain liberation, to
attain the end of suffering.

The fourth of these is the fact that the Buddha
was a man of love, who saw the suffering of
all beings, who saw the cause of suffering,
and who saw the end of suffering. This is the
fourth of the four noble truths, the truth of
the path to the end of suffering. It is the truth
that there is a path to the end of suffering,
that there is a way to the end of suffering,
that there is a way to the end of suffering.
This is the truth that all beings have the
potential to follow the path, to follow the way,
to follow the end of suffering.

အဖွဲ့အသီးအသီး

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်အဖွဲ့

- ဆရာကြီးဒေါက်တာဦးလင်း အယ်ဒီတာချုပ် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာဝိဇ္ဇာ စာပေ ပါရဂူဘွဲ့ရ။
- ဆရာညွှန် ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ် (၁) ပရိယတ္တိ သာသနာနုဂ္ဂါဟက ပဌမကျော် ပါဠိပါမောက္ခ မဟာပညာဗလ ဂန္ထကာရက (ဟောင်း)။
- ဦးဘမိုး ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၁) ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ(သစ်)။
- ဦးအောင်မိုး ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၂) ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့်သာသနဗေဒသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ(ဟောင်း)။
- ဆရာအုပ် ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၂) ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ(သစ်)။
- ဦးအုန်းရွှေ အယ်ဒီတာချုပ် များအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး၊ မူလ ဓမ္မာ စရိယ(ဂန္ထကာရက)။

စာတည်း အယ်ဒီတာများ

- ဆရာခိုင် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ ဝဏ္ဏကျော်ထင် (ဂန္ထကာရက)။
- ဦးထွန်းအောင် မူလဓမ္မာစရိယ(ဂန္ထကာရက)။
- ဦးစိန် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးကြင်မောင် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးကျော်ထွတ် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးအေးမောင် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးစံတင် သာသနဗေဒသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ။

စာပြုအယ်ဒီတာများ

- ဦးဗိုလ်မောင် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးစိုးဝင်း စေတီယင်္ဂဏပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဗေဒ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ။

[၂၂]

အဖွဲ့အသီးအသီး

- ဦးမောင်ကြီး ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ။
- ဦးမြင့်သိန်း စေတိယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက။
- ဦးမျိုးမြင့် သာသနဇလသိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးတင်ဦး မူလဓမ္မာစရိယ။
- ဦးဟန်ထွန်း စေတိယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇလ သိရိပဝရဓမ္မာစရိယ။
- ဦးအုန်းပေ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇလ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးတင်မြင့် စေတိယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇလ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဆရာတင် စေတိယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက။
- ဦးသန်းမော် ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇလ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးဖေမြင့် ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇလ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးတင်ရွှေ သာသနဇလ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးစိန်မောင် စေတိယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစကနှင့် သာသနဇလ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးညိုမြ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယနှင့် သာသနဇလသိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ။
- ဦးဝင်း (၁) မူလဓမ္မာစရိယ။
- ဦးထွန်းကြည် သာသနဇလသိရိပဝရဓမ္မာစရိယ။

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် ဝေါဟာရစိစစ်ရေးအဖွဲ့

ပါဠိတော်များ၌ အတူများ၍ အထပ်ထပ်ပါသော ပါဠိ ဝါကျများကို ပိဋကတ် မြန်မာပြန် ဌာနမှ ထုတ်နုတ်ပေါင်းစု၍ တင်ပြရာ၊ ထိုတင်ပြသည့် ဝါကျ များထည်းမှ တပုဒ်စီ တအုပ်စီ၏ မြန်မာပြန်များကို စိစစ်ဆွေးနွေးသည့် ပါဠိမြန်မာဝေါဟာရ အစည်းအဝေးကို ၅၉ ကြိမ်စည်းဝေး ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ထိုပါဠိ မြန်မာဝေါဟာရ အစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက် ဆွေးနွေး အကြံဉာဏ် ပေးကြသော ပညာရှင်များမှာ—

- ၁။ ဆရာတော် ဦးဉာနုတ္တရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဲခူး။
- ၂။ ဦးချန်ထွန်း သတိုးမဟာသရေစည်သူ တရားဝန်ကြီး နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ အကျိုး ဆောင် စာချီ (၁)။

ဆယ့်အသီးအသီး

- ၃။ ဆရာဉာဏီ ပါဠိ ပါမောက္ခ မဟာပညာဗလ နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ စာပုံနှိပ်တိုက် စာပြင်မှူးချုပ်။
- ၄။ ဦးသမို ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၁)။
- ၅။ ဆရာအုပ် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ် (၂)။
- ၆။ ဦးဘိုးလတ် ဝိဇ္ဇာ ယဉ်ကျေးမှုဌာန အတွင်းဝန်။
- ၇။ ဦးအေးမောင် မဟာဝိဇ္ဇာ တက္ကသိုလ် မြန်မာစာ ပါမောက္ခ။
- ၈။ ဦးဘလေး မဟာဝိဇ္ဇာ တက္ကသိုလ် ပါဠိပါမောက္ခ။
- ၉။ ဦးသာမြတ် ဝိဇ္ဇာ ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်။
- ၁၀။ ဦးအုန်းရွှေ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာန အယ်ဒီတာချုပ်များ၏ အတွင်းရေးမှူး။
- ၁၁။ ဆရာဆိုင် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် ဌာန စာတည်း။
- ၁၂။ ဦးထွန်းအောင် ၎င်း။
- ၁၃။ ဦးစိန် ၎င်း။
- ၁၄။ ဦးကြင်မောင် ၎င်း။
- ၁၅။ ဦးအေးမောင် ၎င်း။
- ၁၆။ ဦးကျော်ထုတ် ၎င်း။
- ၁၇။ ဦးစံတင် ၎င်း။

သုတ္တန် မြန်မာပြန် ပဋိဝိသောကေ ဆရာတော်များ

- ၁။ မဟာစည်ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ ဆရာတော် ဦးဉာနတ္ထရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သာသနာ့ရိပ်သာ ပဲခူးမြို့။
- ၃။ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ မူလဓမ္မာစရိယ ရွှေဟင်္သာချောင်း စစ်ကိုင်း။
- ၄။ ဆရာတော် ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ ပဌမကျော် သကျသီဟနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ ဥယျာဉ်တိုက် ကြည့်မြင်တိုင် ရန်ကုန်မြို့။
- ၅။ ဆရာတော် ဦးဩဘာသ ၂၈ ဆူကျောင်း သရက်တောတိုက် ရန်ကုန်မြို့။
- ၆။ ဦးဓမ္မာစာရ ကွေ့မကျောင်း ကွေ့မရွာ။
- ၇။ အသျှင်တိလောကသာရ ရွှေစာရံကျောင်း ပေါင်းတလည်မြို့၊ ပြည်ခရိုင်။
- ၈။ ဦးသုဇာတ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့။
- ၉။ ဦးအာစိက္ခဏ သဒ္ဓမ္မသီတဂူကျောင်း၊ ပုသိမ်မြို့။
- ၁၀။ ဦးမေဓာဝီ သာသနာ့မာရ်အောင် ကမာရွတ် ရန်ကုန်မြို့။

[၆]

အဖွဲ့အသီးအသီး

- ၁၁။ ဆရာတော် ဦးလာဘ မူလဓမ္မာစရိယ စစ်ကိုင်းကျောင်း လှည်းကူးမြို့။
- ၁၂။ ဦးဘိုးလတ် ဝိဇ္ဇာ ယဉ်ကျေးမှု ဌာန အတွင်းဝန်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မြန်မာပြန် ဩသနသောဓေယျပတ္တပါဌကအဖွဲ့အား အကူအညီပေးသော
သတ်ပုံသတ်ညွှန်း ကော်မတီအဖွဲ့

- ၁။ မုံရွေးဆရာတော်ဦးဥတ္တမဗုဒ္ဓိ-မူလဓမ္မာစရိယ ဝိနည်းမြန်မာပြန်ပဋိဝိသောကေအဖွဲ့ဝင် မုံရွေး။
- ၂။ ဆရာထော် ဦးဉာဏုတ္တရ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဒီဃနိကာယ် မြန်မာပြန် ပဋိဝိသောကေအဖွဲ့ဝင်
ပဲခူးမြို့။
- ၃။ ဦးဝိသုဒ္ဓိ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဌမကျော် သကျသီဟဓမ္မာစရိယ ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရဆရာတော်
ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့အကျိုးတော်ဆောင် မန္တလေးမြို့။
- ၄။ ဦးဝိသုဒ္ဓိ ပဌာန်းဆရာတော် သ ကျ သီ ဟ မူလဓမ္မာစရိယ ပါဠိကျောင်း မစိုးရိမ်တိုက်
မန္တလေးမြို့။
- ၅။ ဦးဓမ္မာနန္ဒ မူလဓမ္မာစရိယ ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် မြောင်းမြကျောင်း ပုသိမ်မြို့။
- ၆။ ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ မြန်မာပြန်ဩသနသောဓေယျအဖွဲ့တာဝန်ခံ ပဌမကျော် သကျသီဟ
ဓမ္မာစရိယနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယဆရာတော် ဥယျာဉ်တိုက် ကြည့်မြင်တိုင် ရန်ကုန်မြို့။
- ၇။ ဦးချန်ထွန်း သတိုးမဟာသရေစည်သူ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီး။
- ၈။ ဦးလူဖေဝင်း မဟာဝိဇ္ဇာ သီရိပျံချီ ကမ္မည်းကျောက်စာဝန်။
- ၉။ ဦးအေးမောင် မဟာဝိဇ္ဇာ သီရိပျံချီ မြန်မာစာပါမောက္ခ တက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၀။ ဦးသာမြတ် ဝိဇ္ဇာ သီရိပျံချီ ယဉ်ကျေးမှုညွှန်ကြားရေးဝန်။
- ၁၁။ ဦးဝန် မဟာဝိဇ္ဇာ ဝဏ္ဏကျော်ထင် စာတည်းမှူး ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
တက္ကသိုလ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၂။ ဦးသိန်းဟန် မဟာဝိဇ္ဇာ ပိဋကတ်တိုက်မှူး တက္ကသိုလ် ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၃။ ဦးဘိုးလတ် ဝိဇ္ဇာ ယဉ်ကျေးမှုအတွင်းဝန်ဟောင်း။
- ၁၄။ ဦးသာတင် ဝဏ္ဏကျော်ထင် သာသနာ့ရောင်ခြည် အယ်ဒီတာ။
- ၁၅။ ဦးဘသန်း ဝဏ္ဏကျော်ထင် (အကျိုးဆောင်) ပရိယတ္တိသာသနာ့နဂ္ဂဟကာရီ အမျိုးသား
ပဌမကျော် မူလဓမ္မာစရိယ အထက်တန်း မြန်မာဘာသာနှင့် ပါဠိဆရာဟောင်း ဒုတိယ
စာပြင်မှူးချုပ် နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်ဌာန။

အဖွဲ့အသီးအသီး

ပိဋကတ်တော်မြန်မာပြန် ဩသာနုသောယေယျပတ္တပါဌက အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ

၁။ ဦးမွော့နန္ဒ မူလမွော့စရိယ ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် မြောင်းမြကျောင်းတိုက်
ပုသိမ်မြို့။

၂။ ဦးဝိသုဒ္ဓ ပဋ္ဌာန်းဆရာတော် သကျသီဟ မူလမွော့စရိယ ပါဠိကျောင်း မစိုးရိမ်တိုက်
မန္တလေးမြို့။

၃။ ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ ပဋ္ဌမကျော် သကျသီဟ မွော့စရိယနှင့် အစိုးရမွော့စရိယ ဥယျာဉ်တိုက်
ကြည့်မြင်တိုင် ရန်ကင်းမြို့။

(ထိုအဖွဲ့တွင် ဦးသုဇာတာလင်္ကာရ ဆရာတော်က အဖွဲ့၏တာဝန်ခံအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်၍
ဝတ္ထုကျော်ထင် ဦးဘသန်း စုတိယစာပြင်မှူးချုပ်က အကျိုးဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။)

1. 諸佛如來，應供正遍知，無量阿僧祇劫，修習善法，行持淨戒，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

2. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

3. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

4. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

5. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

6. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

7. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

8. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

9. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

10. 緣起法門，深心信受，緣起法門，證悟涅槃，究竟離苦，得大自在。

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်ပြန်မာပြန်

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ					ပျက်နှာအမှတ်
	၁-မူလပရိယာယဝဂ်					
၁-မူလပရိယာယသုတ်	၁
၂-သဗ္ဗာသဝသုတ်	၁၀
၃-ဓမ္မဒါယာဒသုတ်	၁၆
၄-ဘယဘေရဝသုတ်	၂၂
၅-အနက်ဏသုတ်	၃၃
၆-အာကခေယျသုတ်	၄၃
၇-ဝတ္ထုသုတ်....	၄၇
၈-သလ္လေခသုတ်	၅၃
၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်	၆၁
၁၀-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်	၇၆
	၂-သီဟနာဒဝဂ်					
၁-စူဠသီဟနာဒသုတ်	၉၉
၂-မဟာသီဟနာဒသုတ်....	၁၀၅
၃-မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်	၁၂၄
၄-စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်	၁၃၃
၅-အနုမာနသုတ်	၁၃၉
၆-စေတောခိလသုတ်	၁၅၀
၇-ဝနပတ္ထသုတ်	၁၅၄
၈-မရပိဏ္ဍိကသုတ်	၁၅၈
၉-ဗဒ္ဒဓာဝိတက္ကသုတ်	၁၆၅
၁၀-ဝိတက္ကသဏ္ဍာနသုတ်	၁၇၁
	၃-ဩပပ္ပဝဂ်					
၁-ကကစူပမသုတ်	၁၇၇
၂-အာလဂဒ္ဒူပမသုတ်	၁၈၅
၃-ဝမ္ဗိကသုတ်	၂၀၀

[၈]

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ဦးစေ့

ဆကြောင်းဆရာ

ပျက်နှာဆယုတ်

၃-ဩပဗ္ဗဝဂ်

၄-ရထဝိနိတသုတ်	၂၀၄
၅-နိဝါပသုတ်	၂၁၂
၆-ပါသရာသိသုတ်	၂၂၂
၇-စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်	၂၄၀
၈-မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်	၂၅၀
၉-မဟာသာဓောပမသုတ်	၂၅၉
၁၀-စူဠသာဓောပမသုတ်	၂၆၆

၄-မဟာယမကဝဂ်

၁-စူဠဂေါသိင်္ဂီသုတ်	၂၇၄
၂-မဟာဂေါသိင်္ဂီသုတ်	၂၈၀
၃-မဟာဂေါပါလကသုတ်	၂၈၈
၄-စူဠဂေါပါလကသုတ်	၂၉၄
၅-စူဠသစ္စကသုတ်	၂၉၇
၆-မဟာသစ္စကသုတ်	၃၀၈
၇-စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်	၃၂၅
၈-မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်	၃၃၀
၉-မဟာအဿပုရသုတ်	၃၄၉
၁၀-စူဠအဿပုရသုတ်	၃၆၀

၅-စူဠယမကဝဂ်

၁-သာဓလယျကသုတ်	၃၆၅
၂-ဝေရဉ္စကသုတ်	၃၇၁
၃-မဟာဝေဒလ္လသုတ်	၃၇၆
၄-စူဠဝေဒလ္လသုတ်	၃၈၅
၅-စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်	၃၉၂
၆-မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်	၃၉၇
၇-ဝိမံ သကသုတ်	၄၀၅
၈-ကောသမ္ဗိယသုတ်	၄၀၉
၉-ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်	၄၁၄
၁၀-မာရတဇ္ဇနိယသုတ်	၄၂၁

မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်မြန်မာပြန်

မာထိကာပြီးမ်း

ဣန္ဒြေတင်သိမှတ်ရန် သင်္ကေတလက္ခဏာများ

“ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ကော်မာအတွင်းရှိ စာပိုဒ်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသော အခြင်းအရာ ‘အာကာရ’ ဟု သိမှတ်ရန်။

‘ ’ ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ရွှေ့က ကပ်လျက်ရှိသောပုဒ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်သဘောတူ ဟု သိမှတ်ရန်။

“ ‘ ’ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာနှစ်ထပ်ပြုလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး၏ ဆိုလိုသောစကား အတွင်း၌ အခြားပြောဆိုပုံ စကားတရပ်ရှိနေသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

() ဤကဲ့သို့ ဘရက်ကက် လက်သည်းကွင်းပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ ပုဒ်သည် မူရင်း ပါဠိတော်တွင် တိုက်ရိုက်မလာ၊ မြန်မာအသုံးအနှုန်းအရ ပြည့်စုံစေရန် ပြည့်စွက်သောပုဒ် ဟု သိမှတ်ရန်။

— ဒက် ခေါ် မျဉ်းတိုကိုပြုလျှင် စကားဝါကျ မဆုံးသေး ဟု သိမှတ်ရန်။

[] ဤကဲ့သို့ ကွင်းချိပ်ကိုပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိ စာများမှာ ရှေးနည်းတူ ဆက်လက်ပြု လုပ်ရန် (ဖော်ထုတ်ရွတ်ဆိုရန်) မှာထားသော စကားများ ဖြစ်သည် ဟု သိမှတ်ရန်။

၁-၂ ဤကဲ့သို့ စာသားအတွင်း၌ ဂဏန်းကိုပြုလျှင် ၎င်းဂဏန်းရှေ့၌ ကပ်လျက်ရှိသောပုဒ် ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေရန် စာမျက်နှာအောက်ခြေတွင် မျဉ်းသားလျက် သီးခြား ဂဏန်း အစဉ်အလိုက် ဖော်ပြထားသည်ဟု သိမှတ်ရန်။ * ဤကဲ့သို့ ချရာပွင့်ပြရာ၌လည်း ထူအတူပင် မှတ်ထားရန်ဖြစ်ပါသည်။

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မုလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော. အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မုလပရိယာယဝဂ်

၁-မုလပရိယာယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥက္ကဋ္ဌမ္ပိ^၁ သဘာဂတောအုပ်^၂ တောစိုးသစ်ပင်ရင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ တရားအားလုံးတို့၏ အကြောင်းရင်းဒေသနာ ‘သဗ္ဗဓမ္မမုလပရိယာယသုတ်’ ကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့။ ထိုဒေသနာကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ အရိယာတရား၌ မလိမ္မာ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ သူတော်ကောင်း

၁။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကာ ဋ္ဌ၊ ဥက္ကာ = မီးရှူး၊ မီးတိုင်း၊ ဋ္ဌ = စိုက်ထောင်သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌ = မီးရှူး၊ မီးတိုင်းကို စိုက်ထောင်၍ တည်သောမြို့၊ နက္ခတ်ကောင်းကြံကြိုက်သည့် ညဉ့်မိုးမလင်းမီ တချိန် မလွန်ရန် မီးထွန်းလျက် အဆောတလျင် တည်၌ တွင်းချင်း ပြီးစီးအောင် တည်ထောင်သောမြို့။

၂။ သုဘဂ၊ သု = ကောင်းမြတ်သော၊ ဘဂ = ကြက်သရေဖက်လာ၊ သုဘဂ = ကောင်းမြတ်သော ကြက်သရေဖက်လာ သူတော်အုပ်။

တရား၌ မလိမ္မာ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု 'ဝိနည်း' မရှိသော အကြားအမြင် မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည်—

မြေကို မြေဟု မှတ်၏၊ မြေကို မြေဟု မှတ်၍ မြေကို ကြံ၏၊ မြေ၌ ကြံ၏၊ မြေမှ ကြံ၏၊ မြေကို ငါ(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ မြေကို ရှေးရှု၍ နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို ရေဟု မှတ်၏၊ ရေကို ရေဟု မှတ်၍ ရေကို ကြံ၏၊ ရေ၌ ကြံ၏၊ ရေမှ ကြံ၏၊ ရေကို ငါ(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ ရေကို ရှေးရှု၍ နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုရေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မီးကို မီးဟု မှတ်၏၊ မီးကို မီးဟုမှတ်၍ မီးကိုကြံ၏၊ မီး၌ ကြံ၏၊ မီးမှ ကြံ၏၊ မီးကို ငါ (ဟာ)ဟု ကြံ၏၊မီးကိုရှေးရှု၍နှစ်သက်၏။ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမီးကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

လေကို လေဟုမှတ်၏၊ လေကို လေဟုမှတ်၍ လေကိုကြံ၏၊ လေ၌ကြံ၏၊ လေမှကြံ၏၊ လေကို ငါ(ဟာ)ဟုကြံ၏၊ လေကို ရှေးရှု၍ နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုလေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၃။ သတ္တဝါတို့ကို သတ္တဝါတို့ဟုမှတ်၏၊ သတ္တဝါတို့ကို သတ္တဝါတို့ဟု မှတ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့၌ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့မှကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို ငါ(ဟာ)ဟုကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို ရှေးရှု၍ နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထို သတ္တဝါတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နတ်တို့ကို နတ်တို့ဟုမှတ်၏၊ နတ်တို့ကို နတ်တို့ဟုမှတ်၍ နတ်တို့ကို ကြံ၏၊ နတ်တို့၌ကြံ၏၊ နတ် တို့မှကြံ၏၊ နတ်တို့ကို ငါ(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ နတ်တို့ကို ရှေးရှု၍နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုနတ်တို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မာရ်နတ်ကို မာရ်နတ်ဟုမှတ်၏၊ မာရ်နတ်ကို မာရ်နတ်ဟုမှတ်၍ မာရ်နတ်ကိုကြံ၏၊ မာရ်နတ်၌ ကြံ၏၊ မာရ်နတ်မှကြံ၏၊ မာရ်နတ်ကို ငါ (ဟာ) ဟုကြံ၏၊ မာရ်နတ်ကို ရှေးရှု၍နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမာရ်နတ်ကို)ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား)ဆို၏။

ဗြဟ္မာကို ဗြဟ္မာဟုမှတ်၏၊ ဗြဟ္မာကို ဗြဟ္မာဟုမှတ်၍ ဗြဟ္မာကို ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာ၌ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာကိုငါ(ဟာ) ဟုကြံ၏၊ ဗြဟ္မာကိုရှေးရှု၍နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ဟုမှတ်၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ဟု မှတ်၍ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာ

တို့မှ ကြံ၏။ အာဘဏ္ဍရဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏။ အာဘဏ္ဍရဗြဟ္မာတို့ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအာဘဏ္ဍရဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ဟုမှတ်၏။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ဟုမှတ်၍ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့မှ ကြံ၏။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုသုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ဟုမှတ်၏။ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ဝေဟပွိုလ် ဗြဟ္မာတို့ဟု မှတ်၍ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏။ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏။ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာ တို့မှ ကြံ၏။ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏။ ဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုဝေဟပွိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အဘိဘူဗြဟ္မာကို *အဘိဘူဗြဟ္မာဟုမှတ်၏။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို အဘိဘူဗြဟ္မာဟုမှတ်၍ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ကြံ၏။ အဘိဘူဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏။ အဘိဘူဗြဟ္မာမှ ကြံ၏။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအဘိဘူဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၄။ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟုမှတ်၏။ အာကာသာ နဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟု မှတ်၍ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ကြံ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာမှ ကြံ၏။ အာကာ သာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထို အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟု မှတ်၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟုမှတ်၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ကြံ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာမှ ကြံ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏။ ဝိညာ ဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

* အဘိဘူ = နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို နှိပ်နင်း လွမ်းမိုးပြီးသောဗြဟ္မာ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဆင်းရဲ စူးရှခြင်းကား သိမှတ်ဘတ်သော နာမ်တရားကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်။ နာမ်တရားမရှိလျှင် သိမှတ်ခြင်းသဘောမရှိသဖြင့် ဆင်းရဲစူးရှမည်မဟုတ်ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဈာန်သမာပတ်ကို ပွားများနေထိုင်သဖြင့် ထိုဘုံ၌ဖြစ်လာကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဗြဟ္မာတို့မှာ အသိနာမ်ဝိညာဉ်ရှိ၊ ဝှုပ်သက်သက်ပြင်သာ ကမ္ဘာငါးရပ်ပတ်လုံး တည်နေရသည်။ ထိုအသညသတ်ဗြဟ္မာကို အဘိဘူဗြဟ္မာခေါ်သည်။

အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို အာကိဉ္ဇညာယတန ဗြဟ္မာ ဟု မှတ်၏။ အာကိဉ္ဇညာယတန ဗြဟ္မာကို အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာ ဟု မှတ်၍ အာကိဉ္ဇညာယတန ဗြဟ္မာကို ကြံ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာမှကြံ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို ငါ (ဟာ) ဟုကြံ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသော ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာကို နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာဟု မှတ်၏။ နေဝ သညာနာသညာယတနဗြဟ္မာကို နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာဟု မှတ်၍ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို ကြံ၏။ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာမှကြံ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာကို ငါ (ဟာ) ဟုကြံ၏။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုနေဝသညာ နာသညာယတန ဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၅။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို မြင်အပ်သောအဆင်းဟု မှတ်၏။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို မြင် အပ်သောအဆင်းဟု မှတ်၍ မြင်အပ်သောအဆင်းကို ကြံ၏။ မြင်အပ်သောအဆင်း၌ ကြံ၏။ မြင် အပ်သောအဆင်းမှကြံ၏။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို ငါ (ဟာ) ဟု ကြံ၏။ မြင်အပ်သောအဆင်း ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမြင်အပ်သောအဆင်းကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ကြားအပ်သောအသံကို ကြားအပ်သောအသံဟု မှတ်၏။ ကြားအပ်သောအသံကို ကြားအပ် သောအသံဟု မှတ်၍ ကြားအပ်သောအသံကို ကြံ၏။ ကြားအပ်သောအသံ၌ ကြံ၏။ ကြားအပ် သော အသံမှ ကြံ၏။ ကြားအပ်သောအသံကို ငါ (ဟာ) ဟု ကြံ၏။ ကြားအပ်သောအသံကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုကြားအပ် သောအသံကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

တွေ့ထိအပ်သောအနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို တွေ့ထိအပ်သောအနံ့အရသာ အတွေ့အထိဟု မှတ်၏။ တွေ့ထိအပ်သောအနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို တွေ့ထိအပ်သောအနံ့အရသာ အတွေ့ အထိဟု မှတ်၍ တွေ့ထိအပ်သောအနံ့အရသာအတွေ့အထိကို ကြံ၏။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိ၌ ကြံ၏။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာ အတွေ့အထိမှကြံ၏။ တွေ့ထိ အပ်သော အနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို ငါ (ဟာ) ဟု ကြံ၏။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုတွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အထူးသိအပ်သောအာရုံကို အထူးသိအပ်သောအာရုံဟု မှတ်၏။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို အထူးသိအပ်သောအာရုံဟု မှတ်၍ အထူးသိအပ်သော အာရုံကို ကြံ၏။ အထူးသိအပ်သော အာရုံ၌ ကြံ၏။ အထူးသိအပ်သော အာရုံမှကြံ၏။ အထူးသိအပ်သော အာရုံကို ငါ (ဟာ) ဟု ကြံ၏။ အထူးသိအပ်သော အာရုံကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်

နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအထူး သိအပ်သောအာရုံကို) ပိုင်းခြား၍မသိသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား)ဆို၏။

၆။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်) ဟု မှတ်၏။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း(ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို တခုတည်းဖြစ်ခြင်း(ဈာန်သမာပတ်စိတ်) ဟု မှတ်၍ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို ကြံ၏။ တခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)၌ ကြံ၏။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်) မှကြံ၏။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို ငါ(ဟာ)ဟု ကြံ၏။တခုတည်းဖြစ်ခြင်း(ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုတခုတည်း ဖြစ်ခြင်း ‘ဈာန်သမာပတ်စိတ်’ကို) ပိုင်းခြား၍မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား)ဆို၏။

အထူးထူးဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်)ကို အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ဟု မှတ်၏။ အထူးထူးဖြစ် ခြင်း(ကာမစိတ်)ကို အထူးထူးဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်)ဟု မှတ်၍ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်)ကို ကြံ၏။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)၌ကြံ၏။အထူးထူးဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်)မှကြံ၏။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်)ကို ငါ(ဟာ)ဟုကြံ၏။အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအထူးထူး ဖြစ်ခြင်း ‘ကာမစိတ်’ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား)ဆို၏။

အလုံးစုံကို အလုံးစုံဟုမှတ်၏။ အလုံးစုံကို အလုံးစုံဟုမှတ်၍ အလုံးစုံကိုကြံ၏။ အလုံးစုံ၌ကြံ၏။ အလုံးစုံမှကြံ၏။ အလုံးစုံကို ငါ (ဟာ)ဟုကြံ၏။ အလုံးစုံကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုအလုံးစုံကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသော ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟုမှတ်၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟုမှတ်၍နိဗ္ဗာန်ကိုကြံ၏။ နိဗ္ဗာန်၌ကြံ၏။ နိဗ္ဗာန်မှ ကြံ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ(ဟာ)ဟု ကြံ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ပုထုဇဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ပဌမနည်း
ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၇။ ရဟန်းတို့ အတုခွဲသော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တနေ သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခရဟန်းသည်လည်း—

မြေကို မြေဟုအထူးသိ၏။ မြေကို မြေဟုအထူးသိ၍ မြေကိုမကြံရာ၊ မြေ၌မကြံရာ၊ မြေမှမကြံ ရာ၊ မြေကို ငါ(ဟာ)ဟု မကြံရာ၊ မြေကိုရှေးရှုမနှစ်သက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ သိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရ ဗြဟ္မာဘူတို့ကို။ သုဘာ ဂိဗ္ဗုဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပျိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာ

နဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သော အာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ် စိတ်) ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ သိသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဒုတိယနည်း
ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၈။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီး သော ဝန်ကို ချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာရဟန်း သည်လည်း—

မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏။ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ပိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာနာသညာ ယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရ သာ အတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သော အာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်) ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း(ကာမစိတ်ကို)။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ သိပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တတိယနည်း
ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၉။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကိုချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ် စီးပွားကို

ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း—

မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏။ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌မကြံ၊ မြေမှမကြံ၊ မြေကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ တပ်စွန်းမှုကုန်သောအားဖြင့် တပ်စွန်းမှုကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဏ္ဍရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ပိလ် ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာ နဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို။ ကြားအပ်သောအသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာအတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ် စိတ်)ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ (ဟာ)ဟုမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်း ဟူမူ တပ်စွန်းမှုကုန်သောအားဖြင့် တပ်စွန်းမှုကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် စတုတ္ထနည်း
ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၁၀။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကိုပြုပြီး သော ဝန်ကိုချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်း သည်လည်း—

မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏။ မြေကိုမြေဟု အထူးသိ၍ မြေကိုမကြံ၊ မြေ၌မကြံ၊ မြေမှမကြံ၊ မြေကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ အမျက်ထွက်မှုကုန်သောအားဖြင့် အမျက်ထွက်မှုကင်းသည့်အဖြစ် ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဏ္ဍရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ပိလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာ နဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို။ ကြားအပ်သောအသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာအတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူး

သိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကိုမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ အမျက်ထွက်မှုကုန်သောအားဖြင့် အမျက်ထွက်မှုကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ပဉ္စမနည်း

ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၁၁။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကိုချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကိုရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် အားလုံးကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း—

မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏။ မြေကို မြေဟုအထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌မကြံ၊ မြေမှမကြံ၊ မြေကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ တွေဝေမှုကုန်သောအားဖြင့် တွေဝေမှုကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဏ္ဍရဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို။ ကြားအပ်သောအသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာ အတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟုအထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ တွေဝေမှုကုန်သောအားဖြင့် တွေဝေမှုကင်းသည့်အဖြစ်ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆဋ္ဌနည်း

ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၁၂။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း—

မြေကို မြေဟုအထူးသိ၏။ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှမကြံ၊ မြေကို ငါ (ဟာ) ဟုမကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်း

ကြောင့်နည်းဟူမူ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို(အားလုံး)ကိုပိုင်းခြား၍ သိပြီးသောကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏျဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ပိလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာ နဉ္ဇာယတန ဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာ နာသညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို။ ကြားအပ်သောအသံကို။ တွေ့ထိအပ် သော အနံ့အရသာအတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာ ပတ်စိတ်) ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကိုမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ(ဟာ)ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထို (အားလုံး) ကို ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ အစွမ်းအားဖြင့် သတ္တမနည်း
ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

၁၃။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ် တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း—

မြေကို မြေဟုအထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ(ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်းဟူမူ နှစ်သက်မှုသည် ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းရင်းတည်းဟု ဤသို့ သိ၍ 'ဘဝကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်းဇာတိသည် ဖြစ်၏၊ ဇာတိဖြစ်သူအား အိုရင့်ခြင်း၊ သေခြင်းသည် ဖြစ်၏'ဟု (ဤသို့သိ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပ်မက်မှုကိုပယ်အပ်ပြီ။) ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံ အားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်စွန်းမှုကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်း ကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့် အဘုမရှိသော သမ္မာစာမ္မောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထို ကြောင့်တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရဗြဟ္မာ တို့ကို။ သုဘကိဏျဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ပိလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္ဇာ ယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္ဇညာယတနဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာနာ သညာယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သောအဆင်းကို။ ကြားအပ်သောအသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့အရသာအတွေ့အထိကို။ အထူးသိအပ်သောအာရုံကို။ တခုတည်းဖြစ်ခြင်း (ဈာန်သမာပတ် စိတ်)ကို။ အထူးထူးဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကိုမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှမကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ(ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှုမနှစ်သက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ နှစ်သက်မှုသည် ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းရင်းတည်းဟု ဤသို့သိ၍ 'ဘဝကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နေ ခြင်းဇာတိသည်ဖြစ်၏၊ ဇာတိဖြစ်သူအား အိုရင့်ခြင်း၊ သေခြင်းသည်ဖြစ်၏'ဟု (ဤသို့သိ၍ မြတ်စွာ

ဘုရားသည် တပ်မက်မှုကို ပယ်အပ်ပြီ။) ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံအားဖြင့် တပ်မက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်စွမ်းမှုကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်းကြောင့် စွန့်လွတ်ခြင်း ကြောင့် အတုမရှိသော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထို့ကြောင့်တည်းဟု(ငါဘုရား) ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဋ္ဌမနည်း

ဘုံအပိုင်းအခြား ပြီး၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(ဒေသနာ)ကို ဟောတော်မူပြီ၊ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသော တရားဒေသနာကို မနှစ်သက်ကြကုန်*။

ရှေးဦးစွာသော မူလပရိယာယသုတ် ပြီး၏။

၂-သဗ္ဗာသဝသုတ်

၁၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ အာသဝအားလုံးကို ပိတ်ကြောင်း ‘သဗ္ဗာသဝသံဝရ’ ဒေသနာကို သင်တို့ အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုဒေသနာကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက် ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။

၁၅။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကိုဟောတော်မူ၏၊ မသိသူ မမြင်သူအား ဟောတော်မူမူ။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူ—

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို၎င်း၊ မသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်းခြင်းကို၎င်း၊ သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသင့်

* (မူကွဲ) ဒေသနာပါဠိတော်၌ ‘အသိနန္ဒန္တိ’ ဟု အဆုံးသတ်လျက်ရှိ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောတရား တော်ကို နှစ်လို ကုန်ပြီဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်၏။ သို့ရာတွင် ဤသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားနာ ရဟန်းငါးရာတို့အား အဓိပ္ပါယ်သိရှိ၍ တရားရစေရန် ဟောတော်မူသည်မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူတိုင်းသော တရားကို ငါတို့သိကြသည် ဟု အထင်ကြီးနေသော မာနကို ပယ်ဖျောက်ရန်သာ။ * ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုရဟန်းတို့သည် တရားတော်ကို မသိမမြင်နိုင်သဖြင့် မာန်မာနကျကြသည်။ ဤသို့နာမလည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက် နမောသာစုမခေါ်ကြကုန် ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့် အထိုင်သာ ပြန်ဆိုသည်။

သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့သည်လည်း တိုးပွားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ဖြစ်ပြီးသောအာသဝတို့သည်လည်း ပပျောက်ကုန်၏။

၁၆။ ရဟန်းတို့ မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဖျောက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။

၁၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ အရိယာတရား၌မလိမ္မာ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ သူတော်ကောင်း တရား၌ မလိမ္မာ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ မရှိသော အကြားအမြင်မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည် နှလုံးသွင်းသင့်သော တရား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ နှလုံး သွင်းသင့်သော တရား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို မသိသော ထိုသူသည် နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးသွင်း၏။ နှလုံးသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးမသွင်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားတို့သည် နှလုံးမသွင်းသင့်ပဲ နှလုံးသွင်းသော တရားတို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝိသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝိသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း တိုးပွား၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံးမသွင်းသင့်ပဲ နှလုံးသွင်းသော တရား ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားတို့သည် နှလုံးသွင်းသင့်လျက် နှလုံးမသွင်းသော တရားတို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝိသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝိသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ပပျောက်၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံးသွင်းသင့်လျက် နှလုံးမသွင်းသော တရားတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသူအား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း နှလုံးသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့လည်း တိုးပွားကုန်၏။

၁၈။ ထိုသူသည် ဤသို့မသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။

“ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသလော။

အတိတ်ကာလ၌ မဖြစ်ခဲ့ဘူးသလော။

အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူဖြစ်ခဲ့ဘူးသနည်း။
 အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသနည်း။
 ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သူဖြစ်ခဲ့ဘူးသနည်း။
 ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ဖြစ်လတ္တံ့လော။
 အနာဂတ်ကာလ၌ မဖြစ်လတ္တံ့လော။
 အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူဖြစ်လတ္တံ့နည်း။
 အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။
 ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သူဖြစ်လတ္တံ့နည်း”ဟု (နှလုံးသွင်း၏)။
 ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ လည်း—
 “ငါဖြစ်သလော။
 ငါမဖြစ်သလော။
 ငါအဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။
 ငါအဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။
 ငါသည် အဘယ်မှ လာသနည်း။
 ထိုငါသည် အဘယ်သူ သွားလတ္တံ့နည်း”။

ဤသို့ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းဖြစ်၏။ (ဤသို့မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏)။

၁၉။ ဤသို့မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ထိုသူအား ဒိဋ္ဌိခြောက်ပါး တို့တွင် တပါးပါးသော ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ “ငါ့အား အတ္တသည် ရှိ၏”ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ “ငါ့အား အတ္တသည် မရှိ”ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ “အတ္တဖြင့်သာလျှင် အတ္တကို သိ၏”ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ “အတ္တဖြင့်သာလျှင် အနတ္တကို သိ၏”ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ “အနတ္တဖြင့်သာလျှင် အတ္တကို သိ၏”ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ တနည်းအားဖြင့် ထိုသူအား “ငါ၏ ထိုအတ္တသည် ပြောဆိုတတ်၏၊ သိမြင်ခံစားတတ်၏၊ ထိုထိုယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာ ဝါသ သတ္တနိကာယ (အာရုံ)တို့၌ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးကို (သိမြင်) ခံစားတတ်၏။ ငါ၏ ထိုအတ္တသည် မြဲ၏၊ ခိုင်မြဲ၏၊ တည်မြဲ၏၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိ၊ မြဲသော အရာတို့နှင့်တူစွာ ထိုအတူပင် တည်လတ္တံ့”ဟု ဤသို့သော ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤမှားသောအမြင်ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိတောအုပ် ဒိဋ္ဌိခရီးခဲ ဒိဋ္ဌိဆူးငြောင့် ဒိဋ္ဌိဖောက်ပြန်လှုပ်ရှားမှု ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော အကြားအမြင်မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည် (ပဋိသန္ဓေတည်၍) ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ဝိကြေးခြင်း(ကိုယ်) ဆင်းရဲခြင်း စိတ်မကောင်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်၊ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခမှ မလွတ် ဟု (ငါဘုရား) ဟောတော်မူ၏။

၂၀။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော အရိယာ တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော သူတော် ကောင်းတရား၌လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ ရှိသော အကြား အမြင်ရှိသူ အရိယာသာဝကသည် နှလုံးသွင်းသင့်သောတရား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ နှလုံးသွင်းသင့်သောတရား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို ခွဲခြားသိသော ထိုသူသည် နှလုံးမသွင်းသင့်သောတရားတို့ကို နှလုံးမသွင်းပဲ နှလုံးသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးသွင်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားတို့သည် နှလုံးမသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံးမသွင်းသော တရားတို့နည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝ လည်း တိုးပွား၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံးမသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံးမသွင်းသောတရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားတို့သည် နှလုံးသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံးသွင်းသောတရားတို့ နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း မဖြစ်။ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း မဖြစ်။ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း မဖြစ်။ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ သဝလည်း ပပျောက်၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံးသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံးသွင်းသော တရားတို့ ဖြစ် ကုန်၏။ ထိုသူအား နှလုံးမသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် နှလုံးသွင်း သင့်သောတရားတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့လည်း မဖြစ်ကုန်။ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့လည်း ပပျောက်ကုန်၏။

၂၁။ ထိုသူသည် “ဤသည်ကား ဒုက္ခတည်း”ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယတည်း”ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိရောဓတည်း”ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် (လမ်းစဉ်)တည်း”ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ ဤသို့သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ထိုသူအား (ပရမတ္ထသဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ၌ ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်ဟု အမှား မြင်ခြင်း) သက္ကာယဒိဋ္ဌိ (ဘုရားစသည်တို့၌ ယုံမှားခြင်း) ဝိစိကိစ္ဆာ (နှား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် အလေ့ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟု အကျင့်အလေ့တို့ကို အမှားသုံးသပ်ခြင်း) သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့သည် ပပျောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စက္ခုမြေ့ကိုပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းစက္ခုမြေ့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် မပိတ်ပဲနေသော

ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) စက္ခုန္ဓကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သောတိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ပ။ ဝါသနာန္တရိယကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ပ။ ဇိဝိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ပ။ ကာယိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ပ။ မနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းမနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် မပိတ်ပဲနေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မနိန္ဒြေပိတ်ခြင်းကို ပိတ်လျက်နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ယင်းပိတ်ခြင်းကို မပိတ်ပဲနေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ပိတ်ခြင်းကို ပိတ်လျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ထိုအာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သက်န်းကို မှီဝဲ၏။ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြေ ကင်း သန်း အတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အရှက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖုံးလွှမ်းရုံမျှသာ (သက်န်းကို မှီဝဲ၏)။

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏။ မြူးထူးခြင်းငှါမဟုတ်၊ မာန်ယစ်ခြင်းငှါမဟုတ်၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါမဟုတ်၊ အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားခြင်းငှါမဟုတ်၊ ဤကိုယ်၏ တည်တံ့ရုံမျှသာ မျှတရုံမျှသာ (ဆာလောင်မှုတ်သိပ်သော) ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မြတ်သောအကျင့်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါသာ (ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏)။ ဤသို့မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်းသည်၎င်း အပြစ်မရှိသည့်အဖြစ်သည်၎င်း ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်၎င်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏)။

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို မှီဝဲ၏။ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြေ ကင်း သန်း အတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ (ရာသီ) ဥတုဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်၍ ကိန်းအောင်းမေ့လျော့ရုံမျှသာ (အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို မှီဝဲ၏)။

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေး (ပစ္စည်း) အဆောက်အဦကို မှီဝဲ၏။ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ကျင်နာခံခက် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော (ရောဂါ) ဝေဒနာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ ဆင်းရဲဒုက္ခကင်းပျောက်ရုံမျှသာ (ဆေးကိုမှီဝဲ၏)။

ရဟန်းတို့ ယင်းပစ္စည်းလေးပါးကို (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မမှီဝဲသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်

မူတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့(သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မှီဝဲသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မှတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြေ ကင်း သန်း အတွေ့တို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာကုန်သော စကားတို့ကို၎င်း ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်မြို့ဖွယ်သော အသက်ကိုဆောင်နိုင်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို၎င်း သည်းခံနိုင်ခြင်းသဘောရှိသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းအရာတို့ကို သည်းမခံနိုင်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့(သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍)သည်းခံနိုင်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြမ်းသောဆင်ကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းသောမြင်းကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းသောနွားကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းသောခွေးကို ရှောင်ကြဉ်၏။ မြွေကို သစ်ငုတ်ကို ဆူးရှိရာဌာနကို ချောက်ကို ကမ်းပါးကို အညစ်အကြေးစွန့်ရာကို အညစ်အကြေးစီးဆင်းရာ တန်စီးတွင်းကို(ရှောင်ကြဉ်၏)။ အကြင်သို့သဘောရှိသော နေရာမဟုတ်ရာ၌နေသောရဟန်း ကျက်စားရာမဟုတ်ရာ၌ ကျက်စားသောရဟန်း ယုတ်မာသောမိတ်ဆွေတို့ကို ဆည်းကပ်သောရဟန်းကို ပညာရှိသီတင်းသုံးဖော်တို့သည် မကောင်းသောအရာဌာနတို့၌ တွေးတောကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုနေရာမဟုတ်ရာကို၎င်း ကျက်စားရာမဟုတ်ရာကို၎င်း ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေတို့ကို၎င်း သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းအရာကို မရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည်ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၆။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်း ဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ဖြစ်သော ကာမဝိတက်ကို သည်းမခံစွန့်၏။ ဖျောက်ဖျက်၏။ အဆုံးကင်းအောင် ပြု၏။ အဖန်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်သောဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ဖြစ်သော ဝိဟိံသာဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို သည်းမခံ စွန့်၏။ ဖျောက်ဖျက်၏။ အဆုံးကင်းအောင်ပြု၏။ အဖန်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းဝိတက်အကုသိုလ်

တရားကို မဖျောက်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍)ဖျောက်သော ရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ဖျောက်ခြင်း ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အာသဝတို့ကို ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သနည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ဝေါဿဂ္ဂကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော သတိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ပ။ ဆိတ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ၌ မှီသော တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းရာ၌ မှီသော ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ၌ မှီသော (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု ဝေါဿဂ္ဂကို ရင့်ကျက်စေတတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွား၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းဗောဇ္ဈင် (ခုနစ်ပါး)ကို မပွားသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ပွားသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်မှု တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတရားတို့ကို ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၈။ ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို မြင်ခြင်း ဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ ဖျောက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို ဖျောက်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့ကို ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီးကုန်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း၏ အာသဝအားလုံးကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။(တပ်မက်မှု)တဏှာကို ဖြတ်ပြီးပြီ။သံယောဇဉ်ကို ဖြေပြီးပြီ။ကောင်းစွာ မာနကို မချွတ်မလွှင်း သိသောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးပြီဟု ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော် မူသော တရားကို နှစ်လိုက်ကုန်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

နှစ်ခုမြောက် သဗ္ဗာသဝသုတ် ပြီး၏။

၃-ဓမ္မဝါယာဒသုတ်

၂၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သုဠာ၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု

ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား” ဟု ပြန်ကြားလျှောက်
ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ (သင်တို့သည်) ငါဘုရား၏ တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ပစ္စည်းအာမိသ’
အမွေခံတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ “ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့သည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် တရား
အမွေခံဘို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်အံ့နည်း” ဟု သင်တို့(အပေါ်)၌ ငါဘုရား၏
သနားငဲ့ညွှာခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ပစ္စည်းအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ တရားအမွေခံတို့
မဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ ထို့အဘက် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် ပစ္စည်းအမွေခံတို့သာ
ဖြစ်ကုန်၍ တရားအမွေခံတို့ မဖြစ်ကြကုန်ပဲ နေကုန်၏” ဟု သင်တို့လည်း အကဲ့ရဲ့ခံရသူများ ဖြစ်ကုန်
ရာ၏။ ထို့အဘက် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် ပစ္စည်းအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍
တရားအမွေခံတို့ မဟုတ်ကုန်ပဲ နေကုန်၏” ဟု ငါဘုရားလည်း အကဲ့ရဲ့ခံရသူ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်
ကုန်ငြားအံ့၊ ထို့အဘက် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍
ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်” ဟု သင်တို့လည်း အကဲ့ရဲ့ခံရသူများ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ထို့အဘက်
“မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်းအမွေခံတို့
မဖြစ်ကုန်” ဟု ငါဘုရားလည်း အကဲ့ရဲ့ခံရသူ မဖြစ်ရာ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည်
ငါဘုရား၏ တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်လော့၊ ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်လင့်၊ “အဘယ်သို့သော
အကြောင်းဖြင့် ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့သည် တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်းအမွေခံတို့
မဖြစ်ကုန်အံ့နည်း” ဟု သင်တို့ (အပေါ်) ၌ ငါဘုရား သနားငဲ့ညွှာခြင်းရှိ၏။

၃၀။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး
တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိသလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်ရာ၏။ ငါဘုရားအား ပိုလျှံ နေသဖြင့် စွန့်ပစ်သင့်
သော ဆွမ်းလည်းရှိရာ၏။ ထိုအခါ ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့် အနှိပ်အစက်ခံနေရသော
ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် ရောက်လာကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းတို့ကို ငါဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ ငါဘုရား
သည် စားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိသလောက်
စားသုံးပြီးဖြစ်၏။ ငါဘုရားအား ပိုလျှံ နေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ်သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏။ အကယ်
၍ အလိုရှိကြမှု စားကြကုန်လော့၊ အကယ်၍ သင်တို့မစားကြမှု ယခုပင် ငါဘုရားသည် စိမ်းစိုသော
မြက်သစ်ပင်မရှိရာအရပ်၌သော်လည်း စွန့်ပစ်လိုက်အံ့၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌သော်လည်း သွန်ချလိုက်
အံ့” ဟု မိန့်ဆိုရာ၏။

ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင် ရဟန်းတပါးအား ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်ရာ၏—

“မြတ်စွာဘုရားသည် စားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး
အလိုရှိသလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ပိုလျှံ နေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ်သင့်
သော ဆွမ်းလည်းရှိသေး၏။ အကယ်၍ ငါတို့ မသုံးဆောင်ကြမှု ယခုပင် မြတ်စွာဘုရားသည်
စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိရာအရပ်၌သော်လည်း စွန့်ပစ်တော်မူလတ္တံ့၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌
သော်လည်း သွန်ချတော်မူလတ္တံ့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား၏
တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်လော့၊ ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်လင့်’ ဟု လည်း မိန့်တော်မူခဲ့၏၊
ဆွမ်းမည်သည် ပစ္စည်းအာမိသဘို့တွင် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏။ ငါသည် ဤသို့လျှင် ဤဆွမ်းကို

မစားပဲ ဤဆာလောင် အားနည်းခြင်းဖြင့် ဤညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကို မစားပဲ ထိုဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့်သာ လျှင် ထိုညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရာ၏။

ထို့နောက် ဒုတိယရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာ၏—

“မြတ်စွာဘုရားသည် စားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိသလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ပိုလျှံနေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ်သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏။ အကယ်၍ ငါတို့ မစားကြမူ ယခုပင် မြတ်စွာဘုရားသည် စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိရာ အရပ်၌ သော်လည်း စွန့်ပစ်တော်မူလတ္တံ့၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌သော်လည်း သွန်ချတော်မူလတ္တံ့၊ ငါသည် ဤသို့လျှင် ဤဆွမ်းကို စား၍ ဆာလောင်အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ဤညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကိုစား၍ ဆာလောင်အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ထိုညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထို(ဒုတိယ) ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကိုစား၍ ဆာလောင်အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ထိုညဉ့်နေ့ကို အကယ်၍ကား ကုန်လွန်စေရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ငါဘုရား၏ (တပည့်ရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်) ထိုရှေးဦး ရဟန်းသည်သာ ပိုမို၍ ပူဇော်ထိုက်သူ ချီးကျူးထိုက်သူဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပိုမို၍ ပူဇော်ထိုက် ချီးကျူးထိုက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ပါနည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုဆွမ်းကို ပယ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး အလိုနည်းပါးရန် ရောင့်ရဲလွယ်ရန် ကိလေသာ ခေါင်းပါးရန် မွှေးမြှူလွယ်ရန် လုံ့လစိုက်ထုတ်ရန် ဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်(သင်တို့သည်) ငါဘုရား၏ တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ပစ္စည်းအမွေခံတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ “အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ငါ၏တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် တရားအမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း ‘အာမိသ’ အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်အံ့နည်း” ဟု သင်တို့(အပေါ်)၌ ငါဘုရား သနားငဲ့ညှာခြင်းရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှ ထတော်မူ၍ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

၃၁။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲခွါကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီပင် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား “ငါ့သျှင်” ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏—

“ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်သနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာနေတော်မူစဉ် တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သနည်း” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏အထံ၌ ဤ(ယခု)ဟောမြှောက်သော တရား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် အဝေးမှပင် လာရပါကုန်၏။ တောင်းပန်ပါကုန်၏။ ဤ (ယခု) ဟောမြှောက်သောတရား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင်သာရိပုတြာပင် ရေဖန် ဟောကြားတော် မူပါ။ အသျှင်သာရိပုတြာ၏(အထံမှ)ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် သင်ယူမှတ်သားဆောင်ထား ကြပါလိမ့်မည် ဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အဘယ်မျှလောက် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော် မူထားသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်၊ ပစ္စည်းများပြားရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ (အဆုံးအမတော်ကို) လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ် ကြောင်း၌ ရွှေသွားဖြစ်နေကြကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိဝိဝေက’ ရရေး၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်နေကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(တပည့်သာဝက)တို့တွင် မထေရ် ရဟန်းတို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ‘ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်’ ဟု ဤ ပဌမအကြောင်းဖြင့် မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ “မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော် မူသော (အကုသိုလ်)တရားတို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်” ဟု ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် မထေရ် ရဟန်း တို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ “ပစ္စည်းများပြားရန်သာ ကျင့်သူများဖြစ်ကုန်၏။ (အဆုံး အမတော်ကို)လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများဖြစ်ကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရွှေသွား ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိဝိဝေက’ ရရေး၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်နေကြကုန်၏ ” ဟု ဤတတိယ အကြောင်း ဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ဤအကြောင်းသုံးပါးဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် ‘သာဝက’ တို့တွင် ရဟန်းလတ်ဘို့သည်။ ပ။ ရဟန်းငယ်တို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများဖြစ်ကုန်၏။ “ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်” ဟု ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ “မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော်မူထားသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်” ဟု ဤဒုတိယအကြောင်း ဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ “ပစ္စည်းများပြားရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ (အဆုံးအမတော်ကို) လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ် ကြောင်း၌ ရွှေသွားဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိဝိဝေက’ ရရေး၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု

ဤသုံးခုမြောက် တတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။
ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းငယ်တို့သည် ဤ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို ဤမျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်။

၃၂။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော် မူထားသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏။ ပစ္စည်း များပြားရန်လည်း ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်။ (အဆိုးအမတော်ကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်။ ဆုတ်ယုတ် ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ ရွှေသွားဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် 'သာဝက' တို့တွင် မထေရ် ရဟန်းတို့သည် အကြောင်း သုံးပါး တို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏" ဟု ဤ ပဌမ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "မြတ်စွာ ဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော်မူထားသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏" ဟု ဤ ဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ပစ္စည်းများပြားရန် ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်။ (အဆိုးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ သာ နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ ရွှေသွားဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် 'သာဝက' တို့တွင် ရဟန်းလတ်တို့သည်။ ပ။ ရဟန်းငယ်တို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ၏ တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏" ဟု ဤ ပဌမ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်းထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "မြတ်စွာဘုရား သည် ပယ်ရန် ဟောတော်မူထားသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏" ဟု ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်းထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ပစ္စည်းများပြားရန် ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်။ (အဆိုးအမတော်ကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ မဟုတ် ကုန်။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ ရွှေသွားဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်းထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းငယ်တို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို ဤမျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

၃၃။ ငါ့သျှင်တိ ထို(ဟောကြားခဲ့သောတရား)၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘လောဘ’ သည်လည်း ယုတ်ညံ့၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ သည်လည်း ယုတ်ညံ့၏။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘လောဘ’ ကို ပယ်ခြင်းငှါ၎င်း အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်ခြင်းငှါ၎င်း အေးရန် အထူးသိရန် အမှန် သိရန် ငြိမ်းရန်ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည် အဘယ်နည်း။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤအရိယာမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော အမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်ကန်သော အကြံ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ မှန်ကန်သော အပြော ‘သမ္မာဝါစာ’ မှန်ကန်သော အလုပ် ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ ပေတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့် ဟူသည် ဤအကျင့်ပင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ဟောကြားခဲ့သောတရား)၌ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောဓ’ သည်၎င်း ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း ‘ဥပနာဟ’ သည်၎င်း ဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်း ‘မက္ခ’ သည်၎င်း ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ‘ပဠာသ’ သည်၎င်း ငြူစူခြင်း ‘ဣဏာ’ သည်၎င်း ဝန်တိုခြင်း ‘မစ္ဆရိယ’ သည်၎င်း လှည့်ပတ်ခြင်း ‘မာယာ’ သည်၎င်း ဟန်ဆောင်ခြင်း ‘သာဠေယျ’ သည်၎င်း ခက်ထန်ခြင်း ‘ထမ္မ’ သည်၎င်း ချွတ်ချယ်ခြင်း ‘သာရမ္မ’ သည်၎င်း၊ မောက်မော်ခြင်း ‘မာန’ သည်၎င်း အလွန်မောက်မော်ခြင်း ‘အတိမာန’ သည်၎င်း၊ မာန်ယစ်ခြင်း ‘မဒ’ သည်၎င်း သတိမေ့လျော့ခြင်း ‘ပမာဒ’ သည်၎င်း ယုတ်ညံ့၏။

မာန်ယစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ သတိမေ့လျော့ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤအရိယာမဂ်သည် အဘယ်ပါနည်း။ မှန်ကန်သော အမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန်ဖြစ်သော မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့် ဟူသည် ဤအကျင့်ပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏) ။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤ(တရားတော်ကို) ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြ လေကုန်သတည်း။

သုံးခုမြောက် ဓမ္မဒါယာဒသုတ် ပြီး၏။

၄-ဘယဘေရဝသုတ်

၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာ ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်)ပြောဆို ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဂေါတမ အကြင်အမျိုးသားတို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ရည်မှန်း၍ ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ သည် ထိုအမျိုးသားတို့၏ ရွှေသွား (ခေါင်းဆောင်) ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် ထိုအမျိုးသားတို့အား များစွာကျေးဇူးပြုပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် ထိုအမျိုးသား တို့အား (အဓိသီလစသည်တို့ကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေပါ၏။ ထိုအမျိုးသား အပေါင်းသည် အသျှင်ဂေါတမ၏ (အယူ) ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြပါကုန်”ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား သင်လျှောက်သည့် အတိုင်း ဟုတ်ပေ၏။ သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား အကြင်အမျိုးသားတို့သည် ငါ့ကို ရည်မှန်း၍ ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ ငါသည် ထိုအမျိုးသားတို့၏ ရွှေသွား (ခေါင်းဆောင်) ဖြစ်၏။ ငါသည် ထိုအမျိုးသားတို့အား များစွာကျေးဇူးပြု၏။ ငါသည် ထိုအမျိုးသားတို့အား (အဓိ သီလစသည်တို့ကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ ထိုအမျိုးသား အပေါင်းသည် ငါ၏ (အယူ)ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ် သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့သည် သက်ဝင်နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏။ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ်နေနိုင် ခြင်းကား ခဲယဉ်းလှ၏။ တကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့နိုင်ခဲ၏။ သမာဓိမရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့က ဆောင်ယူသွားသကဲ့သို့ ထင်ရ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း ဟုတ်ပေ၏။ သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာတို့သည် သက်ဝင်နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏။ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ်နေနိုင်ခြင်းကား ခဲယဉ်း လှ၏။ တကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့နိုင်ခဲ၏။ သမာဓိမရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့က ဆောင်ယူသွားသကဲ့သို့ ထင်ရ၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၃၅။ ပုဏ္ဏား ငါ့အားလည်း အရိယာမဂ်ကို မရသေးမီ(သစ္စာဇေးပါးတရားကို)ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်းမျှဖြစ်စဉ်ကပင် ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

“တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာတို့သည် သက်ဝင်နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏။ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် နေနိုင်ခြင်း

ကား ခဲယဉ်းလှ၏။ တကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့နိုင်ခဲ့၏။ သမာဓိမရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့က ဆောင်ယူသွားသကဲ့သို့ ထင်ရ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏)။
ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကာယကံ မစင်ကြယ်ကုန်ပဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ မစင်ကြယ်သော ကာယကံ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ကာယကံ မစင်ကြယ်ပဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား စင်ကြယ်သော ကာယကံသာ ရှိ၏။ မှန်လှ၏။ စင်ကြယ်သောကာယကံရှိသည်ဖြစ်၍ တော အုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ တို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌စင်ကြယ်သော ကာယကံရှိသည်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁)

၃၆။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဝစီကံ မစင်ကြယ်ကုန်ပဲ။ပ။ မနောက် မစင် ကြယ်ကုန်ပဲ ။ပ။ အသက်မွေးမှု မစင်ကြယ်ကုန်ပဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်ကုန်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား အသက်မွေးမှု မစင်ကြယ်ကုန်ပဲလျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား စင်ကြယ် သော အသက်မွေးမှုသာရှိ၏။ မှန်လှ၏။ ‘စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိသည်ဖြစ်၍ တောအုပ်တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ် ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိသည် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၂-၃-၄)

၃၇။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ များကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ကုန်လျက် တောအုပ်တောနက်ကြီး များဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’

များကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဇာ’ များပြားလျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဇာ’ မများသော ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ သူတပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဇာ’ မများပဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤသူတပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြခြင်း ‘အဘိဇ္ဇာ’ မများသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၅)

၃၈။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသောစိတ် အကြံရှိကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသောစိတ် အကြံရှိခြင်းအပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသောစိတ် အကြံရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား မေတ္တာစိတ်ရှိသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤမေတ္တာစိတ် ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၆)

၃၉။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံရကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရခြင်း တည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကိုခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ

နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၇)

၄၀။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျံလွင့်သောစိတ် မအေးမြသောစိတ်ရှိလျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျံလွင့်သောစိတ် မအေးမြသောစိတ် ရှိခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ပျံလွင့်သောစိတ် မအေးမြသော စိတ်ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား အေးမြသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ အေးမြသောစိတ်ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤအေးမြသော စိတ်ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၈)

၄၁။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ရှိခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါမူကား ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက်သူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါ အဝင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ယုံမှားခြင်း ‘ကင်္ခါ’ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက် ခြင်း ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၉)

၄၂။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ကာ သူတပါးကို နှိမ့်ချသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ကာ သူတပါးကို နှိမ့်ချခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား မိမိကိုယ် ကို မြှင့်တင်ကာ သူတပါးကို နှိမ့်ချသူဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် သူတပါးကို မနှိမ့်ချသူဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် သူတပါးကို မနှိမ့်ချပဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ် သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါ အဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤမိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်ခြင်း သူတပါးကို မနှိမ့်ချခြင်း ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၀)

၄၃။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ထိတ် လန့်ခြင်း ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိခြင်း တည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ကိုယ်ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တော နက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းမှ ကင်းသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ ကြက်သီး မွေးညှင်းထခြင်းကင်းလျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါ အဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းမှ ကင်းသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၁)

၄၄။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လာဘ်ပူဇော်သကာအကျော်အစောကို လိုလား သူဖြစ်လျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လာဘ်ပူဇော် သကာ အကျော်အစောကို လိုလားခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား လာဘ်

ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို လိုလားသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများ ငြိမ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည် ကား အလိုနည်းသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ အလိုနည်းသူများဖြစ်လျက် တောအုပ်တောနက် ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲ ကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤအလိုနည်းသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၂)

၄၅။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သောအကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျင်းရိ ရော့ရည်း ဝီရိယ နည်းသူဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျင်းရိ ရော့ရည်း ဝီရိယ နည်းသူ ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ပျင်းရိရော့ရည်း ဝီရိယနည်းသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား လုံ့လစိုက်ထုတ်သူသာဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ လုံ့လ စိုက်ထုတ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါ အဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤလုံ့လ စိုက်ထုတ်သည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၃)

၄၆။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကုန်ပဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင် ဉာဏ်မရှိခြင်း တည်းဟူသော မိမိတို့၏အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ထင်သောသတိရှိသူသာဖြစ်၏။ မှန်လှ ၏။ ထင်သောသတိရှိလျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား ၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါး အပါ အဝင်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤထင်သောသတိ ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၄)

၄၇။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတည်ကြည်သူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူဖြစ်လျက် တောအုပ်နက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတည်မကြည် တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိခြင်းတည်းဟူသော မိမိတို့၏အပြစ်ကြောင့် မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား မတည်ကြည်သူ တုန်လှုပ်သောစိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည်ကား သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏”ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤတည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ နှင့် ပြည့်စုံသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၅)

၄၈။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သောအကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပညာမရှိသူ ထိုင်းအသူဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပညာမဲ့ခြင်း ထိုင်းအခြင်း တည်းဟူ သော မိမိတို့၏အပြစ်ကြောင့် စင်စစ်မကောင်းသောဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား ပညာမဲ့သူ ထိုင်းအသူဖြစ်လျက် တောအုပ်တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ။ ငါသည် ကား ပညာနှင့်ပြည့်စုံသူသာဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ ပညာနှင့်ပြည့်စုံလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီး များဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏”ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန်ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၆)

ပရိယာယ် တဆယ့်ခြောက်မျိုး ပြီး၏။

၄၉။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏—

“ငါသည် (လပြည့်ခြင်း လကုန်ခြင်း စသည့်) အမှတ်အသားတို့ဖြင့် သိမှတ်အပ်သော ဆန်းဆုတ်ဟက္ခန္ဓ တဆယ့်လေးရက် တဆယ့်ငါးရက် ရှစ်ရက် ညဉ့်မျိုးတို့တွင် ကြောက်မက် ဖွယ် ကြက်သီးမွေးညှင်းထဖွယ် ကောင်းသော အရာမိ၊ စေတီဖြစ်သောအရာမိ၊ စေတီဖြစ် သောတောအုပ်၊ စေတီဖြစ်သောသစ်ပင်ဟူသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာမျိုးတို့၌ နေရမှု ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို မြင်နိုင်ကောင်းတန်ထု၏”ဟု (အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် အခါတပါး၌(လပြည့်ခြင်း လကုန်ခြင်းစသည့်) အမှတ် အသားတို့ဖြင့် သိမှတ်အပ်သော ဆန် ဆုတ်ပက္ခ၏ တဆယ့်လေးရက် တဆယ့်ငါးရက် ရှစ်ရက်ညဉ့်မျိုး တို့တွင် ကြောက်မက်ဖွယ်ကြက်သီးမွေးညှင်းထဖွယ်ကောင်းသော စေတီဖြစ်သော အရာမ၊ စေတီဖြစ်သော တောအုပ်၊ စေတီဖြစ်သောသစ်ပင်ဟူသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ မျိုးတို့၌ နေစဉ်စိုင့်ကြံ့ သစ်တောဝက်စသော သားကောင်သည်လည်း လာ၏။ ဥဒေါင်း (နှင့်အခြား ငှက်များ) သည်လည်း သစ်ခက်ခြောက်ကို ကျစေ၏။ လေသည်လည်း သစ်ရွက်မှိုက်ကို တိုက်ခတ်၏။ ပုဏ္ဏား “ဤအရာစုသည်ပင် ရောက်လှာသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ပေလော” ဟု ထိုငါအား အကြံဖြစ်မိ၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါအား “ငါသည် စင်စစ်အားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို တောင့်တလျက် နေသည် မဟုတ်လော၊ ဣရိယာပုထ်အလိုက်နေသော ငါ၏ထံသို့ ရောက်လှာသော ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ထိုဣရိယာပုထ်အလိုက်ပင် ငါပယ်ဖျောက်ရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ဤအကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် စကြံ့ သွားနေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မရပ် မထိုင် မအိပ်ပဲ စကြံ့ သွားလျက်သာ ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ရပ်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို စကြံ့ မသွား မထိုင် မအိပ်ပဲ ရပ်လျက်သာ ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ထိုင်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မအိပ် မရပ် စကြံ့ မသွားပဲ ထိုင်လျက်ပင် ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် အိပ်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မထိုင် မရပ် စကြံ့ မသွားပဲ အိပ်လျက်ပင် ပယ်ဖျောက်၏။

၅၀။ ပုဏ္ဏား အချို့ သောသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ညဉ့်ဖြစ်ပါလျက် နေ့ဟူ၍ သိမှတ်ကြကုန်၏။ နေ့ဖြစ်ပါလျက် ညဉ့်ဟူ၍ သိမှတ်ကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဤသို့သိမှတ်ခြင်းကို တွေ့တွေ့ဝေဝေနေခြင်းဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား ငါမူကား ညဉ့်ဖြစ်လျှင် ညဉ့်ဟု သိမှတ်၏။ နေ့ဖြစ်လျှင် နေ့ဟု သိမှတ်၏။ ပုဏ္ဏား “များစွာသောလူတို့၏ စီးပွားချမ်းသာနှင့် လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာသုခအတွက် မတွေ့ဝေသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည် လူ့ လောက၌ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့၏” ဟူသော စကားကို အမှန်အတိုင်း ပြောဆိုလိုသောသူသည် ငါဘုရားကိုသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏။

၅၁။ ပုဏ္ဏား ငါသည် မတူန့်တိုသော လူ့လကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါအား မေ့လျော့ခြင်းမရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ၊ (ငါ၏) ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်ပြီ။

ပုဏ္ဏား ထိုငါ (ဘုရား) သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို

ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိကိုပါးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ထိုငါသည်) ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်း တို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

၅၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါ(ဘုရား)သည် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုယတိ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။

ထို ငါ(ဘုရား)သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည် ကား အဘယ်နည်း။ တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း သုံးဘဝတို့ကို၎င်း လေးဘဝတို့ကို၎င်း ငါးဘဝတို့ကို၎င်း ဆယ်ဘဝတို့ကို၎င်း ဘာနှစ်ဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝလေး ဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝတရာကို၎င်း ဘဝတထောင်ကို၎င်း ဘဝတသိန်းကို ၎င်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသောဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြား သာ ပျက် ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း "ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့ သောအနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောချမ်းသာဆင်းရဲ ကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သောအသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှသေခဲ့၍ ဤမည် သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲ ကိုခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြား သော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ညဉ့်ဦး 'ပဌမ' ယာမ၌ ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာကို ရခဲ့ပြီ။ မမေ့ မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိ ဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမှိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမှိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၅၃။ ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော်

တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ငါ(ဘုရား)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိနိုင်သော စုတူပပါတဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။

ထိုငါ (ဘုရား)သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုသိ၏။ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်၏။ အရိယာတို့ကို ဖွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသောကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ဝစီသုစရိုက်နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသောကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်။ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် သုဂတိ၌ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သိ၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင် မလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ တို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကိုသိ၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် သန်ကောင် 'မဇ္ဈိမ' ယာမိ၌ ဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကိုရခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ခြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမူ အဝိဇ္ဇာ'ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါအား) မသိမူ 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမှိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ငါအား အမှိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၅၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် အမှု၌ခံ့လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့၏။

ထိုငါသည် "ဤကား ဆင်းရဲဒုက္ခ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ "ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်း ဒုက္ခသမုဒယ" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဒုက္ခနိရောဓ" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့

ရောက်ကြောင်းကျင့်စဉ် ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိပဋိပဒါ”ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤသည် တို့ကား ယိုစီးခြင်းအာသဝတို့”ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်းအာသဝ တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်း အာသဝသမုဒယ”ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်းအာသဝကို၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) အာသဝနိရောဓ”ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ “ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းကျင့်စဉ် အာသဝနိရောဓမိနိ ပဋိပဒါ”ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ ဤသို့သိသော် ဤသို့မြင်သော် ထိုငါ(ဘုရား)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာ သဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် “လွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ”ဟု အသိ ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီး ပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ”ဟု သိခဲ့ပြီ။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိုးသောက်‘ပစ္စိမ’ယာမိ၌ ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ကိုရခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍နေသော သူအား မသိမှု‘အဝိဇ္ဇာ’ပျောက်၍ အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ငါ့အား မသိမှု‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား)အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၅၅။ ပုဏ္ဏား“ရဟန်းဂေါတမသည် ယနေ့တိုင်အောင်ပင် ရာဂ ဒေါသ မောဟ မကင်းသေး သောကြောင့် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကိုမိဝဲနေ၏”ဟု သင့်အား စိတ်အကြံဖြစ်ပေါ်တန်ရာ၏။ပုဏ္ဏား ဤသို့ မမှတ်သင့်။ ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၏မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာနေရခြင်းနှင့် နောင်လာနောက်သားများကို အစဉ်သနားခြင်းဟူသော အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တောအုပ်တောနက်ကြီး များဖြစ်သော တောစွန်တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မိဝဲ၏ဟု (မိန့်ထော် မှ၏)။

၅၆။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသျှင်ဂေါတမသည် နောက်လူအပေါင်းကို အစဉ်သနား အကျိုးလိုထား သော သဘောရှိပါပေသည်တကား၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ(တရားဟော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း “မျက်စိအမြင်ရှိ သောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်”ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင် ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရား တော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍အသက် ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သောဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

လေးခုမြောက် ဘယဘေရဝသုတ် ပြီး၏။

၅-အနက်ဏသုတ်

၅၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား “ငါ့သျှင်” ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ— ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးအင်္ဂါဏ်ရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး၊ ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး၊ ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး (ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် ယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးတို့တွင် ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် ယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၅၈။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူလတ်သော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ဤသို့ မေးမြန်းတော်မူ၏။

“ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကိလေသာအညစ်အကြေးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးကို ယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တမျိုးကို မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပုကား အဘယ်ပါနည်း။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တမျိုးကို မြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု (မေးမြန်းတော်မူ၏)။

၅၉။ ငါ့သျှင် ထို(ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာအညစ်အကြေး ရှိလျက် “ငါ၏စိတ် သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည်မဟုတ်။ အားထုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်းလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ ရှိသူ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ ရှိသူ ကိလေသာအညစ် အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူဖြစ်လျက် သေလွန်ရလတ္တံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ ပန်းတဦးသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ မြူမှုန့်အညစ် အကြေးဖြင့် မြှေးယှက်ဖုံးလွှမ်းနေသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏။ ထို ကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း မသုံးဆောင်ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း မသုတ်သင်ကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန့်ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို ထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန်ညစ်ပေကာ အညစ်အကြေးတတ်ရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ် အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည်မဟုတ်။ အားထုတ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ လုံ့လစွမ်း ကို ကြိုးပမ်းလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ ရှိသူ တွေဝေခြင်း မောဟရှိသူ ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် သေလွန်ရလတ္တံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထို (ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန်အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည်။ အားထုတ်လိမ့်မည်။ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်းလိမ့်မည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ မရှိပဲ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ မရှိပဲ တွေ ဝေခြင်း ‘မောဟ’ မရှိပဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိပဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိပဲ သေလွန် ရလတ္တံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှ ဖြစ်စေ ပန်းတဦးသမားအိမ်မှဖြစ်စေ မြူမှုန့်အညစ်အကြေး ဖြင့် မြှေးယှက်ဖုံးလွှမ်းနေသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏။ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း သုံးဆောင်ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း သုတ်သင်ကြကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန့်ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို မထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန်စင်ကြယ်ကာ ဖြူဖွေးရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိလျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ် အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလတ္တံ့၊ အားထုတ်လတ္တံ့၊ လှုံ့လှမ်းကို ကြိုးပမ်းလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ မရှိပဲ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ မရှိပဲ တွေ့ဝေခြင်း ‘မောဟ’ မရှိပဲ ကိလေသာအညစ် အကြေး မရှိပဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိပဲ သေလွန်ရလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ် သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့် တယ်သောအာရုံ ‘သုဘနိမိတ်’ ကို နှလုံးသွင်းလတ္တံ့၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံးသွင်းခြင်း ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ သည် ဖျက်ဆီး လွှမ်းမိုးလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ ရှိသူ တွေ့ဝေခြင်း ‘မောဟ’ ရှိသူ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူဖြစ်လျက် သေလွန်ရလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ ပန်းတည်းသမား* အိမ်မှဖြစ်စေ စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရ၏၊ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း မသုံးဆောင်ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း မသုတ်သင်ကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန်ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို ထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန်ညစ်ပေကာ အညစ်အကြေး တက်ရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ် သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့် တယ်သောအာရုံ ‘သုဘနိမိတ်’ ကို နှလုံးသွင်းလတ္တံ့၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံးသွင်းခြင်း ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ သည် ဖျက်ဆီး လွှမ်းမိုးလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ ရှိသူ တွေ့ဝေခြင်း ‘မောဟ’ ရှိသူ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူဖြစ်လျက် သေလွန်ရလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်န်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထို (ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး) တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိသည် ဖြစ်လျက် “ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ် သောအာရုံ ‘သုဘနိမိတ်’ ကို နှလုံးသွင်းလိမ့်မည်မဟုတ်၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံးမသွင်း ခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ သည် ဖျက်ဆီးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ မရှိပဲ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ မရှိပဲ တွေ့ဝေခြင်း ‘မောဟ’ မရှိပဲ

*ပေါက်ဆိန် စသည် လုပ်ရာ ၌အနက် ပန်းလဲဖို့ကြေးခွက်ကြေးခွန်း စသည်လုပ်ရာ၌အနက်ပန်းတည်း၊ ရွှေငွေလက်ကောက် စသည်လုပ်ရာ၌အနက် ပန်းထိပ် ဟု ဝေါ်ဖို့ရှိသည်။

ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိပဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိပဲ သေလွန်ရလတ္တံ့! ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်ပြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ ပန်းတဦးသမားအိမ်မှဖြစ်စေ စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏။ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်းသုံးဆောင်ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း သုတ်သင်ကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန်ရိုရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို မထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန်စင်ကြယ်ကာ ဖြူဖွေးရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိသည်ဖြစ်လျက် “ငါ၏စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာအညစ်အကြေးမရှိ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ်သော အာရုံ ‘သုဘနိမိတ်’ ကို နှလုံးသွင်းလိမ့်မည်မဟုတ်၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ သည် ဖျက်ဆီးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ မရှိပဲ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ မရှိပဲ တွေ့ဝေခြင်း ‘မောဟ’ မရှိပဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိပဲ ညစ်နွမ်းသောစိတ်မရှိပဲ သေလွန်ရလတ္တံ့! ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ကော်ပြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤသည်လျှင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး တို့တွင် တမျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တမျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤသည်လျှင် ကိလေသာအညစ်အကြေး မရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး တို့တွင် တမျိုးကို ယုတ်ညံ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တမျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆၀။ “ငါ့သျှင် အညစ်အကြေး အညစ်အကြေး ‘အင်္ဂဏ အင်္ဂဏ’ဟု ဆို၏။ ယင်း အညစ်အကြေး ဟူသော အမည်သည် အဘယ်တရား၏ အမည်ပေးနည်း” ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ယင်းအညစ်အကြေး ဟူသော အမည်သည် ယုတ်ညံ့ ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ အပ္ပစ္စယ) တရားတို့၏ အမည်တည်း။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည် အာပတ်သင့်ခဲ့ငြားအံ့၊ ငါ့ကို အာပတ်သင့်သည် ဟူ၍ ရဟန်းများ မသိကြပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို “ရဟန်းတို့က အာပတ်သင့်သည်” ဟု သိကြရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့ကို အာပတ်သင့်သည်ဟု ရဟန်းတို့က သိကြကုန်၏” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့ ။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး ‘အင်္ဂဏ’ မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည် အာပတ်သင့်ခဲ့ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို သိတ်ကွယ်ရာ၌ စောဒနာကြ၍ သံဃာ့အလယ်၌ မစောဒနာကြပါမူ

ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို ရဟန်းတို့သည် သံဃာ့အလယ်၌ စောဒနာကြ၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မစောဒနာကြရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က “ငါ့ကို သံဃာ့အလယ်၌ စောဒနာ ကြ၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မစောဒနာကြကုန်” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေးမည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည် အာပတ်သင့်ငြားအံ့၊ ငါ့ကို အာပတ်ရှိခြင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က မစောဒနာပါမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို အာပတ်ရှိခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်းတူသော ပုဂ္ဂိုလ် က မစောဒနာရာသော ဤအကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါ့ကို အာပတ်ရှိ ခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်က မစောဒနာ”ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံး သည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကိုသာ မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားဟောကြားလျက် အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့ အား တရားမဟောကြားပါမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောကြားလျက် ထိုရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို မဟောကြားရာသော ဤအကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “မြတ်စွာဘုရားက အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောကြားလျက် ငါ့ကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို မဟောကြား”ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရွှေထား၍ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြလျက် အခြားရဟန်းကို ရွှေထား၍ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံ မဝင်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့သည် အခြားရဟန်းကို ရွှေထား၍ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြလျက် ထိုရဟန်းကို ရွှေထား၏ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံမဝင်ကြရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်း သည် “ရဟန်းတို့က အခြားရဟန်းကို ရွှေထား၍ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြလျက် ငါ့ကို ရွှေထား၍ ရွှေထား၍ ရွှာသို့ ဆွမ်းခံမဝင်ကြကုန်”ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦး ကို မရပါမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို မရရာသော ဤအကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။

ထိုရဟန်းသည် “အခြားရဟန်းက ဆွမ်းစားရာဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ ငါသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို မရ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာပြု၍ အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ ဆွမ်းစား ပြီးသော် အနုမောဒနာမပြုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာပြုရ၍ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာ မပြုရာသော ဤအကြောင်း လည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အခြား ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာပြု၍ ငါသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာမပြုရ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရားဟော၍ အခြားရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက် သော ရဟန်းတို့အား တရားမဟောကြမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်း သည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့ အား တရားဟောရ၍ ထိုရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား မဟောရရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အခြားရဟန်းက အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရားဟောရ၍ ငါသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရားမဟောရ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက် ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားဟော၍။ပ။ ဥပါသကာတို့အား တရားဟော၍။ပ။ ဥပါသိကာမတို့အား တရားဟော၍ အခြားရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရားမဟောရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရားဟောရ၍ ထိုရဟန်းသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား မဟောရရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အခြားရဟန်းက အာရုံ တိုင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရားဟော၍ ငါသည် အာရုံတိုင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရားမဟောရ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း၊ စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်းဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေးမည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းအား “ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင် ရိုသေ လေးစားမြတ်နိုးပူဇော်ကြ၍ အခြားရဟန်းကို မရိုသေမလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့သည် အခြား ရဟန်းကို ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြ၍ ထိုရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်

ကြကုန်ရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ရဟန်းတို့က အခြားရဟန်းကို ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြ၍ ငါ့ကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြကုန်” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေးမည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းအား “ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင်။ပ။ ဥပါသကာတို့သည်။ပ။ ဥပါသိကာမတို့သည် (ငါ့ကိုသာလျှင်) ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးပူဇော် ကြ၍ အခြားရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစားမမြတ်နိုး မပူဇော်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလို ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ဥပါသိကာမတို့သည် အခြားရဟန်းကို ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြ၍ ထိုရဟန်းကို မရိုသေမလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ဥပါသိကာမတို့က အခြားရဟန်းကို ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြ၍ ငါ့ကိုမရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြကုန်”ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်းဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေးမည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် မွန်မြတ်သော သင်္ကန်းတို့ကို ရသူဖြစ်၍ အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သောသင်္ကန်းတို့ကို ရသူမဖြစ်ပါမူ ကောင်း လေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသောအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ် သော သင်္ကန်းတို့ကို ရသူဖြစ်၍ ထိုရဟန်းသည် မွန်မြတ်သောသင်္ကန်းတို့ကို ရသူ မဟုတ်ရာသော ဤအကြောင်းလည်းရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အခြားရဟန်းက မွန်မြတ်သော သင်္ကန်းတို့ကိုရသူ ဖြစ်၍ ငါသည် မွန်မြတ်သော သင်္ကန်းတို့ကို ရသူမဟုတ်ပေလေ”ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်း မြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်းဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် မွန်မြတ်သော ဆွမ်း တို့ကို။ပ။ မွန်မြတ်သော(ကျောင်း)အိပ်ရာ နေရာတို့ကို။ပ။မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သောဆေးတို့ကို ရသူဖြစ်၍ အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သူနာ၏အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူမဟုတ်ပါမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သောသူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူဖြစ်၍ ထိုရဟန်းသည် မွန်မြတ်သောသူနာ၏ အထောက် အပံ့(အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ မဟုတ်ရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အခြားရဟန်းက မွန်မြတ်သောသူနာ၏ အထောက် အပံ့(အသက်၏)အရံအတား အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူဖြစ်၍ ငါသည် သူနာ၏ အထောက်အပံ့(အသက်၏)အရံအတား အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ မဟုတ်ပေလေ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏။ စိတ်မချမ်းမြေ့။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေးမည်၏။

ငါ့သျှင် ဤအညစ်အကြေးဟူသောအမည်သည် ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့်(ကောပ အပ္ပစ္စယ)တရားတို့၏ အမည်ပေတည်း။

၆၁။ ငါ့သျှင် တစုံတယောက်က ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့်(ကောပ အပ္ပစ္စယ)တရားတို့ကိုမပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်းမြင်ရကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းများ၌နေ၍ အရညကင် ဓတင်ဆောင်သူ ပိဏ္ဏပါတ်တောင်ဆောင်သူ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်သူ ပံသုကူ ‘မြေမှုန့်ပြွမ်းသောသင်္ကန်း’ ဆောင်သူ ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်ဘို့သည် မရိသေကြကုန်၊ မလေးစားကြကုန်၊ မမြတ်နိုးကြကုန်၊ မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရားဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့်(ကောပ အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်းမြင်ကြရ ကြားလည်းကြားကြရသောကြောင့်ပေတည်း။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ ပန်းတဦးသမား အိမ်မှဖြစ်စေ စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသောကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏။ ထိုကြေးခွက်၌ ပိုင်ရှင်တို့သည် မြေကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ ခွေးကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ လူကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ ပြည့်အောင်ထည့်၍ အခြားကြေးခွက်ဖြင့်ဖုံးပိတ်ကာ ဈေးတွင်းသို့ သွားကြရာ၏။ လူအပေါင်းသည် ထိုကြေးခွက်ကို တွေ့မြင်သော် “အချင်းအဘယ်ကြောင့်ဤအရာကိုသာလျှင် ကောင်းနိုးရာရာ လက်ဆောင်ကဲ့သို့ ယူဆောင်လာသနည်း” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို (ခွက်)ကို ထ၍ဖွင့်လှစ် ကြည့်ရှုရာ၏။(ထိုအကောင်ပုပ်ကို) မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုလူအပေါင်းမှာ မနှစ်မြို့စိတ် ရွံရှာစိတ် စက်ဆုပ်စိတ်သည် ဖြစ်လေရာ၏။ ဆာလောင်နေသူတို့ပင် မစားချင်ရာ အစာဝနေသူတို့ကား ပြောဖွယ်ရာမရှိ။ ငါ့သျှင်ဤဥပမာအတူပင် တစုံတယောက်သောရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့်(ကောပ အပ္ပစ္စယ)တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ တောစွန်တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းများ၌နေ၍အရညကင်ဓတင်ဆောင်သူ ပိဏ္ဏပါတ်ဓတင်ဆောင်သူ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်သူ ပံသုကူ ‘မြေမှုန့်ပြွမ်းသောသင်္ကန်း’ ဆောင်သူ ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်ဘို့သည် မရိသေကြကုန်၊ မလေးစားကြကုန်၊ မမြတ်နိုးကြကုန်၊ မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်းမြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရသောကြောင့်ပေတည်း။

၆၂။ ငါ့သျှင် တစုံတယောက်သော ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့် (ကောပ အပ္ပစ္စယ)တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ ရွာကျောင်း၌နေသူ ပင်ဖိတ်ဆွမ်းကို ခံယူသူ ဒါယကာလို့ လှူသောသင်္ကန်းကို ဆောင်သူဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်ဘို့သည် ရိသေကြကုန်၏၊ လေးစားကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်

သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့် (ကောပ အပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးဖြစ်သည်ကို မြင်လည်း မြင်ကြရကြားလည်း ကြားကြရသောကြောင့်ပေတည်း။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ ပန်းတဦးသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏။ ထိုကြေးခွက်၌ ပိုင်ရှင်တို့သည် ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ထားသော သလေးထမင်းနှင့် များစွာသော ဟင်း စားမဲဟင်းလျာကို ပြည့် အောင်ထည့်၍ အခြားကြေးခွက်ဖြင့် ဖုံးပိတ်ကာ ဈေးတွင်းသို့ သွားကြရာ၏။ လူအပေါင်း သည် ထိုကြေးခွက်ကို တွေ့မြင်သော် “အချင်း အဘယ့်ကြောင့် ဤအရာကိုသာလျှင် ကောင်းနိုးရာရာ လက်ဆောင်ကဲ့သို့ ယူဆောင်လာသနည်း”ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို(ခွက်)ကို ထ၍ဖွင့်လှစ်ကြည့်ရှုရာ၏။ (ထိုမုန့်မြတ်သော သလေးထမင်းကို) မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုလူ အပေါင်းအား နှစ်မြို့စိတ် မရွံ့ရှာစိတ် ဖောက်ဆုပ်စိတ်သည် ဖြစ်လေရာ၏။ အစာဝနေသူတို့ပင် စားချင်လာရာ၏။ ဆာလောင်နေသူတို့ကား ပြောဖွယ်ရာမရှိ။ ငါ့သျှင် ဤဥပမာ အတူပင် တစ် တယောက်သောရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ် တရားဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ အပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးသည်ကို မြင်လည်းမြင်ရကုန်အံ့။ ကြား လည်းကြားရကုန်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ ရွာကျောင်း၌နေသူ ပင်ဖိတ်ဆွမ်းကို ခံယူသူ ဒါယကာတို့ လှူသောသင်္ကန်းကို ဆောင်သူဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ရိုသေကြကုန်၏။ လေးစားကြကုန်၏။ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ငြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရားဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုး ကြောင့်ဖြစ်သည့် (ကောပ အပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးဖြစ်သည်ကို မြင်လည်းမြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရသောကြောင့်ပေတည်း။

၆၃။ ဤသို့ဟောမိန့်သော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါ့အား ဥပမာ တခုပေါ်လာပါသည်”ဟု အသျှင်သာရိပုတြာအား လျှောက်ကြား၏။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုဥပမာကို ဖော်ပြောပါလော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည် အခါတပါး၌ တောင်တို့ဖြင့် ခြံရံထားသော ဘုရားရှိပ်ပြည်၌ နေပါသည်။ ငါ့သျှင် ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ဘုရားရှိပ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်သောအခါ ယာဉ်လုပ်သမား၏သား သမိတိသည် ယာဉ်၏အကွပ် တံကူကိုရွှေနေစဉ် ပဏ္ဍု၏သား ယာဉ်လုပ်သမား အမျိုးသားဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် တက္ကတွန်းသည် အနီး၌ ရပ်တည်နေပါသည်။

ငါ့သျှင် ပဏ္ဍု၏သား ယာဉ်လုပ်သမား အမျိုးသား ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် တက္ကတွန်းအား—

“ဤယာဉ်လုပ်သမား၏သား သမိတိသည် ဤအကွပ်တံကူ၏ ဤသည့်အကွေး ဤသည့် အကောက် ဤသည့်အနာအဆာကို ရွှေခဲ့ပါမူ ဤအကွပ်တံကူသည် အကွေးအကောက် အနာအဆာကင်းလျက် စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ အနှစ်၌တည်ရာ၏”ဟု စိတ်အကြံဖြစ်ပေါ် လာ၏။

ငါ့သျှင် ယာဉ်လုပ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် ပဏ္ဍု၏သား တက္ကတွန်း၏ စိတ်အကြံအတိုင်း ယာဉ် လုပ်သမား၏သား သမိတိသည် ထိုအကွပ်တံကူ၏ ထိုသည့်အကွေး ထိုသည့်အကောက် ထိုသည့်

အနာအဆာကို ရွေ့လေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုအခါ ယာဉ်လုပ်သမား၏သားဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် ပဏ္ဍု၏သား တက္ကတုန်းသည် “မိမိစိတ်ဖြင့် သူတပါးငိုက်ကို သိသကဲ့သို့ ရွေ့လေယောင်တကား” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စကားကို မြက်ဆိုလေ၏။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားမရှိကုန်ပဲ အသက် မွေးမှုအတွက်သာ ရဟန်းပြုကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသူ များ မဟုတ်ကြကုန်။ စဉ်းလဲတတ်ကုန်၏။ လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏။ လိမ်လည် ကောက်ကျစ်တတ် ကုန်၏။ ပျံ့လွင့်ကုန်၏။ မာန်ထောင်ကုန်၏။ လျှပ်ပေါ် လော်လည်ကုန်၏။ နှုတ်ထွက် ကျန်းကုန်၏။ ပရမ်းပတာပြောဆိုကုန်၏။ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို မထားကုန်။ အစားအစာ၌ အတိုင်း အရှည်ကိုမသိကုန်။ နိုးကြားမှု၌ အားမစိုက်ကုန်။ ရဟန်းတရား၌ မငဲ့ကွက်ကုန်။ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြင်းထန်စွာလေးစားမှု မရှိကုန်။ လာဘ်များရန်သာ ကျင့်ကုန်၏။ (အဆုံးအမ သာသနာ တော်ကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ နာယူကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရွေ့သွားပြုကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိဝိဝေက’၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပျင်းရိကုန်၏။ လုံ့လနည်းကုန်၏။ သတိကင်းကုန်၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိကြကုန်။ မတည်ကြည်ကြကုန်။ စိတ်လေကြကုန်၏။ ပညာမဲ့ကြကုန်၏။ ထိုင်းအ သူများဖြစ်ကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားဒေသနာ တည်းဟူသော ပဲခွပ်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် သိသကဲ့သို့ ရွေ့လေယောင်တကား။

အကြင်အမျိုးသားတို့သည်ကား သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြကုန်၏။ မစဉ်းလဲတတ်ကုန်။ မလှည့်ပတ်တတ်ကုန်။ မလိမ်လည် မကောက်ကျစ်တတ် ကုန်။ မပျံ့လွင့်ကုန်။ မာန်မထောင်ကုန်။ မလျှပ်ပေါ် မလော်လည်ကုန်။ နှုတ်ထွက်မကျန်းကုန်။ ပရမ်းပတာမပြောဆိုကုန်။ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို ထားကုန်၏။ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏။ နိုးကြားမှု၌ အားစိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတရား၌ ငဲ့ကွက်ကုန်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြင်းထန် စွာ လေးစားကုန်၏။ လာဘ်များရန်မကျင့်ကုန်။ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့မနာယူကုန်။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိဝိဝေက’၌ ရွေ့သွား ပြုကုန်၏။ ဝိငိုယရှိကုန်၏။ (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်စေလွှတ်နေကုန်၏။ သတိရှိကုန်၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိကုန်၏။ တည်ကြည်ကုန်၏။ စိတ်မလေလွင့်ကုန်။ ပညာရှိကုန်၏။ မထိုင်းမအကုန်။ ထို အမျိုးသားတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤတရားဒေသနာကို ကြားကြကုန်၍ “အသျှင်တို့ ကောင်းလှပေစွာ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ် ၌တည်စေဘိ၏” ဟု (အမြိုက်အရသာကို သောက်ကုန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း သုခဘုတ်ကို စားကုန်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း) နှုတ်ဆေစိတ်ပါ သောက်ကြစားကြလေယောင်တကား။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ အလှပြင်လေ့ရှိသည့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုး ပြီးသောမိန်းမ သို့မဟုတ် ယောက်ျားသည် ကြာပန်းကို ဖြစ်စေ မိုးဆွေပန်းကိုဖြစ်စေ စစ်ကြီး ပန်း (စမ္ပယ်ပန်း) ကိုဖြစ်စေ ရခွဲသော် လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခံယူကာ ဦးခေါင်းပေါ်၌ ပန်ဆင်ရာသကဲ့ သို့ အကြင်အမျိုးသားတို့သည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြ ကုန်၏။ မစဉ်းလဲကုန်။ မလှည့်ပတ်တတ်ကုန်။ မလိမ်လည် မကောက်ကျစ်တတ်ကုန်။ စိတ်မပျံ့လွင့် ကုန်။ မာန်မထောင်ကုန်။ မလျှပ်ပေါ် မလော်လည်ကုန်။ နှုတ်ထွက်မကျန်းကုန်။ ပရမ်းပတာမပြော ဆိုကုန်။ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆိုထားကုန်၏။ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏။ နိုးကြား

မုဉ်အားစိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတရား၌ ငဲ့ကွက်ကုန်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြင်းထန်စွာ လေးစားကုန်၏။ လာဘ်များရန် မကျင့်ကုန်၊ (အဆိုးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ မနာယူကုန်။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက'၌ ရွေ့သွားပြုကုန်၏။ လုံ့လရှိကြကုန်၏။ (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကိုစေလွှတ်နေကုန်၏။ သတိရှိကုန်၏။ ဆင်ခြင်ညာဏ်ရှိကုန်၏။ တည်ကြည်ကုန်၏။ စိတ်မလေလွင့်ကုန်၊ ပညာရှိကုန်၏။ မသိုင်းမအကုန်၊ ထိုအမျိုးသားတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤတရားဒေသနာကို နာကြားကြကုန်၍—

“အသျှင်တို့ ကောင်းလှပေစွ၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ ဘည်စေတီ၏ဟု (အမြိုက်အရသာကို သောက်ကုန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ သုစာဘုတ်ကို စားကုန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း) နှုတ်ရောစိတ်ပါ သောက်ကြ စားကြ လေယောင်တကား” ဟု လျှောက်ကြား၏။

ဤသို့လျှင် ထို (အဂ္ဂသာဝက) ရဟန္တာကြီး နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ကောင်းစွာဟောပြောသော စကားကို ဝမ်းမြောက်ကြလေကုန်သတည်း။

ငါးခုမြောက် အနက်သုတ် ပြီး၏။

၆-အာကခေယျသုတ်

၆၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အထပ်ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား” ဟုပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကိုဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံ ပါတိမောက်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမေနက္ခသီလကို စောင့်စည်းလျက် အာစာရသီလ ဂေါစရသီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့။

၆၅။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်ခင်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ လေးစားအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သင်္ကန်း ဆမ်း ကျောင်း အိမ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရသူ ဖြစ်လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရ၏။ (၂)

၁-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ငါသည် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သက်န်းဆမ်း (ကျောင်း) အိပ်ရာ နေရာ သူ့နာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုဒါန ပြုခြင်းတို့သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင် ရှိကြပါစေ” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သေ၍ ပြိတ္တာဖြစ်နေကြသော ငါ၏ အကြင်ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ သည် ငါ့ကို ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့ကြကုန်၏၊ ထိုဆွေမျိုးသားချင်းတို့၏ ထိုကြည်ညိုစိတ် ဖြင့် အောက်မေ့မှုသည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင်ရှိပါစေ” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၄)

၆၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “မပျော်မေ့မှု ပျော်မေ့မှုတို့ကို နှိပ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို မပျော်မေ့မှုသည် မနှိပ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မပျော်မေ့မှုကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွား စေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို နှိပ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို ကြောက်ရွံ့ ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်သည် မနှိပ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကြောက် ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလ တို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အထူးစင်ကြယ်သော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရေးဟူသော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူ ဖြစ်ရလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ် ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ရုပ်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် အေးမြသော အရူပဖြစ်သည့် ဝိမောက္ခ (ဈာန်) တို့ကို (နာမ်) ကိုယ်ဖြင့် ထိရောက်၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင်ဖြစ်ရာ၏။(၈)

၆၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သုံးပါးသော သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သုံးပါးသော သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်း ကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏

ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤ(လူ့) လောကသို့ တကြိမ်သာ လာ၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်လိ၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိစိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါး သော သယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာဘုံ၌) ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထို(ဘုံ)၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်ရ လိ၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၁)

၆၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “များပြားသော တန်ခိုးကို ဖန်ဆင်းလိ၏၊ တယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်လိ၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်တည်း ဖြစ်လိ၏၊ ကိုယ်ထင် ရှားဖြစ်စေလိ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေလိ၏၊ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပ် ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားလိ၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြုလိ၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွားလိ၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားလိ၏၊ ဤမျှ တန်ခိုးကြီး၍ ဤမျှ အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုပင် လက်ဖြင့် သုံးသပ်လိ၏၊ ဆုပ်ကိုင်လိ၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလိ၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည့် နတ်တို့၏နားနှင့်တူသော နား ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန် သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားလိ၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ(ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “တပါးသော သတ္တဝါ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလိ၏၊ တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကူသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကူသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်းကင်းသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် တကူသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့်တကူသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ တွေ့ဝေခြင်းနှင့်တကူသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်းနှင့်တကူသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ တွေ့ဝေခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်းကင်းသော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သောစိတ်ဟု သိလိ၏၊ ပျံ့သော စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သောစိတ်ဟု သိလိ၏၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကိုလည်း မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဟု သိလိ၏၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော စိတ်ကိုလည်း မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော စိတ်ဟု သိလိ၏၊ သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ဟု သိလိ ၏၊ သာလွန်သော တရားမရှိသော စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားမရှိသော စိတ်ဟု သိလိ၏။

တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော စိတ်ဟု သိလို၏။ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော စိတ်ဟု သိလို၏။ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟု သိလို၏။ မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော စိတ်ဟု သိလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရ၏။ (၁၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏။ ဤသည် ကား အဘယ်နည်း။

တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း သုံးဘဝတို့ကို၎င်း လေးဘဝတို့ကို၎င်း ငါးဘဝတို့ကို၎င်း ဆယ်ဘဝတို့ကို၎င်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝတရာကို၎င်း ဘဝတထောင်ကို၎င်း ဘဝတသိန်းကို၎င်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသောဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသောပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သောအမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲခံစားခြင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သောချမ်းသာဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ များပြားသောရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင်တခဲပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရ၏။ (၁၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည့် နတ်မျက်စိနှင့် တူသောမျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်’ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏။ ကံအလျောက် ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏။ ‘အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ တို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်။ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏” ဟု

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဂုဏ်တို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသောမျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်'ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏။ ကံအလျောက်ဖြစ်သောသတ္တဝါ တို့ကိုသိလို၏" ဟုအကယ်၍ တောင့်တခဲပါမူ သီလတို့ကိုသာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူဖြစ်ရာ၏။ ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၆)

၆၉။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲပါမူ သီလတို့ကိုသာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏စိတ်ကို ငြိမ်အောင်ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၇)

"ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံ ပါတိမောက်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသီလကို စောင့်စည်းလျက် အာစာရသီလ ဂေါစရသီလတို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသောအပြစ်တို့၌ ဘေးဟုရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့" ဟု ဟောခဲ့သောစကားသည် ဤသည်ကိုစွဲ၍ ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်၏ဟု—

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် အာကခေယျသုတ် ပြီး၏။

၇-ဝတ္ထုသုတ်

၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရာမ်ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အယျင်ဘုရား" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ညစ်နွမ်းသော အညစ်အကြေးကပ်စွဲနေသော အဝတ်ကို ဆေးဆိုးသမားသည် အညိုရောင်အတွက်ဖြစ်စေ အရွှေရောင်အတွက်ဖြစ်စေ အနီရောင်အတွက်ဖြစ်စေ မောင်းသောအရောင်အတွက်ဖြစ်စေ အကြင်အကြင်သို့သောဆိုးရည်၌ ထည့်ခဲ့လျှင် မကောင်းသော အရောင် မစင်ကြယ်သော အရောင်သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ အဝတ်မစင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် စိတ်ညစ်နွမ်းခဲ့သော် မကောင်းသောလားရာ 'ဂတိ' ကို အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသောအဝတ်ကို ဆေးဆိုးသမားသည် အညှိရောင် အတွက်ဖြစ်စေ အရွှေရောင်အတွက်ဖြစ်စေ အနီရောင်အတွက်ဖြစ်စေ မောင်းသောအရောင် အတွက်ဖြစ်စေ အကြင်အကြင်သို့သော ဆိုးရည်၌ထည့်ခဲ့လျှင် ကောင်းစွာစွဲသောအရောင် စင်ကြယ်သောအရောင်သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အဝတ်စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် စိတ်ညစ်နွမ်းခဲ့သော် ကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ကို အလိုရှိအပ်၏။

၇၁။ ရဟန်းတို့ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း။ (သူတပါးစည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မသင့်လျော်ရာ၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ' သည်စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။ သူတပါးပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဋ္ဌာသ' ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ' ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' စဉ်းလဲခြင်း 'သာဠေယျ' စိတ်ခက်ထန် ခြင်း 'ထမ္မ' ချွတ်ချယ်ခြင်း 'သာရမ္မ' မောက်မော်ခြင်း 'မာန' အလွန်မောက်မော်ခြင်း 'အတိ မာန' မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ' သတိမေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။

၇၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် (သူတပါးစည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မသင့်လျော် ရာ၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ သူတပါး ပျက်စီးစေလိုချင် 'ဗျာပါဒ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဋ္ဌာသ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ' ကို စိတ်ညစ် ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ စဉ်းလဲခြင်း 'သာဠေယျ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ စိတ်ခက်ထန်ခြင်း 'ထမ္မ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ချွတ်ချယ်ခြင်း 'သာရမ္မ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ မောက်မော်ခြင်း 'မာန' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ အလွန်မောက်မော်ခြင်း 'အတိမာန' ကို စိတ် ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။ သတိမေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်၏။

၇၃။ ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းအား (သူတပါးစည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မသင့် လျော်ရာ၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ သူတပါးပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချေဖျက် ခြင်း 'မက္ခ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟုသိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဋ္ဌာသ' ကို စိတ် ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း

တည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ဝန်တိုခြင်း ‘မစ္ဆရိယ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်း ‘မာယာ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ စဉ်းလဲခြင်း ‘သာဓေယျ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ စိတ်ခက်ထန်ခြင်း ‘ထမ္မ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ချွတ်ချယ်ခြင်း ‘သာရမ္မ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ မောက်မော်ခြင်း မာနကိုစိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ အလွန်မောက်မော်ခြင်း ‘အတိမာန’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ မာန်ယစ်ခြင်း ‘မဒ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ သတိမေ့လျော့ခြင်း ‘ပမာဒ’ ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်းဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။

၇၄။ ထို (ရဟန်း) သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်ဟောတော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု (မတုန်မလှုပ်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။)

တရားတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာဟောထားသော တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ အခါမလင့်အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (မိမိကိုယ်ထံ စိတ်ထဲ၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်၌ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။)

သံဃာတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော

အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်
 နေသာ အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေ
 အတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ
 ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏။ ညွှန်သည်အလိုငှါ စီမံထား
 သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏။ တမလွန်အတွက်
 ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်
 ပါပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်တော်မူပါပေ၏”ဟု
 (ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

၇၅။ ထိုရဟန်းသည် ပိုင်းခြားထားတိုင်းသော ကိလေသာကို စွန့်ပစ်ပြီးဖြစ်၏။ ထွေးအန်ပြီး
 ဖြစ်၏။ လွတ်ကင်းပြီးဖြစ်၏။ ယယ်ရှင်းပြီးဖြစ်၏။ တဖန်ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်
 မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏”ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသိခြင်း တရားကိုသိခြင်း
 တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာခြင်းကို ရ၏။ ဝမ်းသာသောရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ နှစ်သက်
 စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား ကိုယ်သည် အေးမြ၏။ ကိုယ်အေးမြသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကို
 ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှုရှိသော ရဟန်း၏စိတ်သည် တည်တံ့၏။

“ငါသည် တရားတော်၌။ပ။ငါသည် သံဃာတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏”ဟု
 အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသိခြင်း တရားကိုသိခြင်း တရားနှင့်စပ်သောဝမ်းသာခြင်းကိုရ၏။ဝမ်းသာသော
 ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။နှစ်သက်စိတ်ရှိသောရဟန်းအား ကိုယ်အေးမြ၏။ ကိုယ်အေးမြ
 သောရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှုရှိသော ရဟန်း၏စိတ်သည် တည်တံ့၏။

(ထိုရဟန်းသည်) “ငါသည် ပိုင်းခြားထားတိုင်းသော ကိလေသာကို စွန့်ပစ်ပြီးဖြစ်၏။
 ထွေးအန်ပြီးဖြစ်၏။ လွတ်ကင်းပြီးဖြစ်၏။ ယယ်ရှင်းပြီးဖြစ်၏။တဖန် ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏”ဟု အနက်
 အဓိပ္ပါယ်ကိုသိခြင်း တရားကိုသိခြင်း တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာခြင်းကိုရ၏။ ဝမ်းသာသော
 ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။နှစ်သက်စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား ကိုယ်အေးမြ၏။ကိုယ်အေးမြ
 သောရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကို ခံစားရ၏။ချမ်းသာမှုရှိသော ရဟန်း၏စိတ်သည် တည်တံ့၏။

၇၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သောအလေ့အကျင့် ဤသို့သောသဘော ဤသို့သောပညာရှိသော
 ရဟန်းသည် ဆန်မည်းကိုရွေးချယ်ထားသော သလေးဆွမ်းနှင့် များစွာသောဟင်း စားမဲဟင်း
 လျှာကို အကယ်၍သုံးဆောင်စေကာမူ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား (မဂ်ဖိုလ်၏)
 အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ညစ်နွမ်းသော အညစ်အကြေး ကပ်စွဲနေ
 သောအဝတ်သည် ကြည်လင်သောရေကို အကြောင်းပြု၍ စင်ကြယ်ဖြူစွေးလက်သို့၎င်း ရွှေသည်
 မိုက်ငှက်အကြောင်းပြု၍ အညစ်အကြေး စင်ကြယ်ဝင်းလက်သို့၎င်း ဤအတူပင် ဤသို့သော
 အလေ့အကျင့် ဤသို့သောသဘော ဤသို့သောအသိပညာရှိသော ရဟန်းသည် ဆန်မည်းကို
 ရွေးချယ်ထားသော သလေးဆွမ်းနှင့် များစွာသောဟင်း စားမဲဟင်းလျှာကို အကယ်၍
 သုံးဆောင်စေကာမူ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား(မဂ်ဖိုလ်)၏အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ချေ။

၇၇။ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။
 ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်
 မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာ

အလုံးစုံတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။ ကချာနာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ ပ။ မုဒိတာ နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာ အလုံးစုံတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေလျက်နေ၏။

၇၈။ ထိုရဟန်းသည် “ဤနာမ်ရုပ်တရားသည် ရှိ၏” ဟု ခွဲခြား၍သိ၏။ “ယုတ်ညံ့သော (လောဘ)တရားသည် ရှိ၏” ဟု ခွဲခြား၍သိ၏။ “မြတ်သော (အရိယာမဂ်)တရားသည် ရှိ၏” ဟု ခွဲခြား၍သိ၏။ “ဤ (ငါရနေသော ဗြဟ္မဝိဟာရ)စိတ်ထက် သာလွန်သော ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တရားသည် ရှိ၏” ဟု ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် “လွတ်မြောက်လေပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စအလိုငှါ တပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အတွင်း၌ဖြစ်သော ရေချိုးခြင်းဖြင့် ရေးချိုးပြီးသောရဟန်းဟု ခေါ်ဆိုရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၉။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏အနီး၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား—

အသျှင်ဂေါတမသည် ဗာဟုကာမြစ်သို့ ရေချိုးရန်သွားပါသလောဟု လျှောက်ထား၏။

ပုဏ္ဏား ဗာဟုကာမြစ်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိမည်နည်း၊ ဗာဟုကာမြစ်သည် အဘယ်(အကျိုး)ကို ပြုလုပ်နိုင်မည်နည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဗာဟုကာမြစ်သည် (ကိလေသာကို) ခေါင်းပါးစေတတ်၏ဟု လူ့အများက သမုတ်ထားပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဗာဟုကာမြစ်သည် (ကိလေသာကို) စင်ကြယ်စေတတ်၏ဟု လူ့အများက သမုတ်ထားပါ၏။ လူ့အများသည် ပြုပြီးသော မကောင်းမှုကို ဗာဟုကာမြစ်၌ မျှောကြပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားကို ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏား ဗာဟုကာမြစ်သို့၎င်း အဓိကက္ကဆိပ်သို့၎င်း ဂယာဆိပ်သို့၎င်း သုန္ဒရိကမြစ်သို့၎င်း သရဏာတိမြစ်သို့၎င်း ပယာဂဆိပ်သို့၎င်း ဗာဟုမတိမြစ်သို့၎င်း မည်းညစ်သော ကံရှိသောသူမိုက်သည် အမြဲပင် ဝင်ရောက်ချိုးသုံးသော်လည်း မစင်ကြယ်နိုင်ချေ။

သန္တရိက မြစ်သည် အဘယ်ကိုပြုလုပ်နိုင်မည်နည်း၊ ပယာဂဆိပ်နှင့် ဗာဟုကာမြစ်သည် အဘယ်ကို ပြုလုပ်နိုင်မည်နည်း၊ ရန်ရှိသော ကြမ်းကြုတ်သည့်အမှုကို ပြုလုပ်ထားသော မကောင်းမှုကံရှိသူကို မသုတ်သင်နိုင်မေ့။

(ကိလေသာ)စင်ကြယ်သူအား ဖင်စစ် အခါခပ်သိမ်း ဖဂ္ဂုနီနက္ခတ်ကောင်းကြုံလျက် ရှိ၍ အခါခပ်သိမ်း ဥပုသ်စောင့်သုံးပြီး ဖြစ်နေ၏။ စင်ကြယ်သော သန့်ရှင်းသောအမှု ရှိသူအား ကျင့်ဝတ်သည် အခါခပ်သိမ်း ပြည့်စုံသည်သာတည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာ တော်၌သာ ရေချိုးလေ့၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ ဘေးကင်းသည်ကို ပြုလေ့။

(သင်သည်)အကယ်၍ မဟုတ်မမှန် မပြောဆိုအံ့၊ အသက်ကို မသတ်ဖြတ်အံ့၊ မပေး သည်ကို မယူအံ့၊ ယုံကြည်သူ ဝန်မတိုသူ ဖြစ်ခဲ့အံ့။

ဂယာဆိပ်ပင်ဖြစ်ပေ၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၇၀။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူလတ်သော် သန္တရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား—

အသျှင်ဂေါတမ(တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ(တရား တော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသောဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည် သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း “မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်း တို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင် ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည်—

“အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ် ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင် ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမ၏အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏” ဟု လျှောက်ထား၏။

သန္တရိကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကိုရ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၏။ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမီ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ မမေ့ မလျော့ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ သည် မကြာမီ ယခုတဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စအလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇသည် ရဟန္တာတို့တွင် တပါး (အပါအဝင်) ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝတ္ထုသုတ် ပြီး၏။

ဂ-သလ္လေခသုတ်

၈၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရာမဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ ဘီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာဝုန္ဒသည် ညချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ သ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား အတ္တအယူဝါဒနှင့်၎င်း လောကအယူဝါဒနှင့်၎င်း စပ်သော ဤမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နှလုံးသွင်း သော ရဟန်းအား နှလုံးသွင်းစဉ်ပင် ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ခြင်း စွန့်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပါ သလော”ဟု လျှောက်၏။

၈၂။ စုန္ဒ အတ္တအယူဝါဒနှင့်၎င်း လောကအယူဝါဒနှင့်၎င်း စပ်သော ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်၏။ ကိန်းဝပ်နေကုန်၏။ ဖြစ်ပွားနေကုန်၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို “ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါမဟုတ်၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့အတ္တမဟုတ်”ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုမြင်သော သူအား ဤ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ခြင်း စွန့်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ)ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏”ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ် ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ချမ်းသာစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏”ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာခေါင်းပါးရေး တရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန် သမာပတ်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ချမ်းသာစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’-ကိုလည်း မတပ်မက် ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ

သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု ပြောကြား ကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်ကို ဝင်စား၍နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာခေါင်းပါးခြင်း ဖြင့်နေ၏” ဟု စိတ်အကြံ အစည်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန် တရားတို့ကို မျက်မှောက်ချမ်းသာစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း ‘သော မနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာ လည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှုကြောင့်ဖြစ်သော စင်ကြယ်သော သတိရှိသော စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာခေါင်းပါးခြင်းဖြင့်နေ၏” ဟု စိတ်အကြံ အစည်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန်တရားတို့ကို မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိသသညာတို့လုံးဝ ချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာတို့ကိုလုံးဝနှလုံးမသွင်းမှု၍ “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏။ ထိုရဟန်း အား “ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့်နေ၏” ဟု စိတ်အကြံအစည်ဖြစ်ရာသော အကြောင်း သည်ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေးတရား တို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန်တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆို ရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စား၍နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့်နေ၏” ဟု စိတ်အကြံ အစည်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်သမာပတ် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန်သမာပတ် တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ကို လုံးဝလွန် မြောက်၍ “တစုံတခုမျှ မရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကိလေသာခေါင်းပါးခြင်းဖြင့်နေ၏” ဟု စိတ်အကြံ အစည်ဖြစ် ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန် သမာပတ်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ်မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤဈာန်သမာပတ်တရားတို့ကို ငြိမ်း ချမ်းစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ဝင်စား၍နေရာ၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည်

ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့်နေ၏”ဟု စိတ်အကြံအစည်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤဈာန်တံသားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေးတရားတို့ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်။ ဤဈာန်သမာပတ်တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေးတရားတို့ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

၇၃။ စုန္ဒ ဤဆိုလတ္တံ့သော အရာတို့၌ သင်တို့သည် ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြား သူတို့သည် ညဉ့်ဆဲတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မညဉ့်ဆဲတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အသက်သတ်ခြင်းကိုပြုသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်တတ်သူတို့ဖြစ်ကြ ကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မပေးသည်ကို ယူတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြ သော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်တတ်သူတို့ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သူတို့ဖြစ်ကြ သော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မတုတ်မမှန် ပြောတတ်သူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မတုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါး ခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကုန်းစကားမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြား သူတို့သည် ကြမ်းသောစကားကို ပြောသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကြမ်း သောစကားမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့ သည် (သူတပါး ဖဉ္စည်းတဏှာကို) ရှေးရှုကြံစည်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ရှေးရှုမကြံစည်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိကြသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် မရှိကြသူတို့ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိကြသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အယူရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြ ကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အကြံအစည် ရှိကြသူ တို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော စကားရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော် လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော စကားရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အမှုရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အမှုရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြား သူတို့သည် မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြား သူတို့သည် မှားယွင်းသော လုံ့လ ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း။ ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန် သော လုံ့လရှိကြသူတို့ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်း သော အောက်မေ့ခြင်းရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည်

ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အကြားအမြင် မရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အကြားအမြင် များသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြား သူတို့သည် ပျင်းရိသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ လှံလှံ စိုက်ထုတ်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် သတိလွတ်သော သူတို့ဖြစ်ကြ သော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ထင်သောသတိ ရှိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပညာမဲ့သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူကြကုန်လျက် ပြန်လည်မစွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ ကား ဤအရာ၌ မိမိအယူကို လွန်စွာမစွဲလမ်းပဲ မြဲမြံစွာမယူကြကုန်ပဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကိုပြုသင့်၏။

၈၄။ စန္ဒ ငါဘုရားသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ ဟု ဟော၏။ ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်စီမံစေခိုင်းခြင်း စသည်တို့၌ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရာ ရှိအံ့နည်း။ စန္ဒ ထို့ကြောင့် အခြားသူတို့သည် ညှဉ်းဆဲတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ သည် ဤအရာ၌ မညှဉ်းဆဲတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု စိတ်ကိုဖြစ်စေသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပြုသူတို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အသက်သတ်ခြင်းမူ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေသင့်၏။ ၀။ အခြားသူတို့သည် မိမိအယူကို လွန်စွာစွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူကြကုန်လျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းပဲ မြဲမြံစွာ မယူကြကုန်ပဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ် နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု စိတ်ကိုဖြစ်စေသင့်၏။

၈၅။ စန္ဒ ဥပမာသော်ကား မညီညွတ်သောလမ်းရှိခဲ့သော် အခြားညီညွတ်သော လမ်းသည် ထိုလမ်းကို ရှောင်လွှဲရန်ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း စန္ဒ ဥပမာတနည်းသော်ကား မညီညွတ်သော ဆိပ်ကမ်း ရှိခဲ့သော် အခြားညီညွတ်သော ဆိပ်ကမ်းသည် ထိုဆိပ်ကမ်းကို ရှောင်လွှဲရန် ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း စန္ဒ ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲမှုသည် ရှောင်လွှဲရန်ဖြစ်၏။ အသက်သတ် ခြင်းကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှုသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မပေးသည်ကို ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင် လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အား မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်းစကားကိုပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်း ဖြစ်၏။ ကြမ်းသောစကားကို ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ (သူတပါးပစ္စည်းဘဏ္ဍာ ကို) ရှေးရှုကြံစည်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတပါးပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှုမကြံစည်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် မရှိခြင်း သည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသောအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အယူသည်

ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော စကားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သောစကားသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမှုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အမှုသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လှူလှူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လှူလှူသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သောဉာဏ်သည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း အနှိပ်စက်ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု ကင်းခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပျံ့လွင့်သော စိတ်သည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ ယုံမှားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်မထွက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရန်ငြိုးမဖွဲ့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်မပြိုင်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ငြူစုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မငြူစုခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဝန်တိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်မတိုခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ စဉ်းလဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မစဉ်းလဲခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ လှည့်ပတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မလှည့်ပတ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ခက်ထန်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မခက်ထန်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ အလွန်မောက်မာခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလွန်မောက်မာမှု မရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ အပြောအဆို ခက်ထန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အပြောအဆိုလွယ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန်လမ်းဖြစ်၏။ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသောမိတ်ဆွေသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သတိမေ့လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား သတိမေ့မလျော့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သဒ္ဓါဘဏ္ဍာ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါဘဏ္ဍာရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အရှက်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မကြောက်လန့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အကြားအမြင် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြားအမြင် များခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူလှူစိုက်ထုတ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်သောသတိသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာယူလျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းပဲ မြဲမြံစွာ မယူပဲ ပြန်လည်စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။

၈၆။ စန္ဒ ဥပမာသော်ကား အကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် အောက်အဖို့သို့ရောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း ကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် အထက်အဖို့သို့ ရောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် အထက်အဖို့

အတွက်ဖြစ်၏။ အသက်ကို သတ်ဖြတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အသက်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အထက်အဖို့အတွက်ဖြစ်၏။ပ။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူလျက် ပြန်လည်မစွန့်လွှတ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းပဲ မြဲမြံစွာ မယူပဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသည် အထက်အဖို့အတွက် ဖြစ်၏။

၇၇။ စန္ဒ မိမိသည်(ကာမဂုဏ်ငါးပါး တည်းဟူသော)ညွှန်ပျောင်း၌ နှစ်မြုပ်နေသူ ဖြစ်လျက် (ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော)ညွှန်ပျောင်း၌ နှစ်မြုပ်သော အခြားသူကို ထုတ်ဆောင် နိုင်လိမ့် မည်ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိချေ။စန္ဒ မိမိသည်(ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော)ညွှန်ပျောင်း ၌ နှစ်မြုပ်နေသူ မဟုတ်ခဲ့လျှင်ကား (ကာမဂုဏ်ငါးပါး တည်းဟူသော) ညွှန်ပျောင်း၌ နှစ်မြုပ် နေသော အခြားသူကို ထုတ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

စန္ဒ မိမိသည် မယဉ်ကျေးသေးသူ မဆုံးမအပ်သေးသူ ကိလေသာ မငြိမ်းအေးသေးသူ ဖြစ်လျက် အခြားသူကို ယဉ်ကျေးစေနိုင် ဆုံးမနိုင် ကိလေသာကို ငြိမ်းအေး စေနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိချေ။ စန္ဒ မိမိသည် ယဉ်ကျေးပြီးသူ ဆုံးမအပ်ပြီးသူ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသူ ဖြစ်ခဲ့လျှင်ကား အခြားသူကို ယဉ်ကျေးစေနိုင် ဆုံးမနိုင် ကိလေသာကို ငြိမ်းအေး စေနိုင်လိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

စန္ဒ ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အသက်ကို သတ်ဖြတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မပေးသည်ကို ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မမြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောတတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ကုန်းစကား ကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ကြမ်းသောစကားကို ပြောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်း အေးရန်ဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ (သူတပါးပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို)ရှေးရှုကြံစည် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား(သူတပါးပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို)ရှေးရှုမကြံစည်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ် ၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ် ၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသောစကားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော စကားရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသောအမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အမှုရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လုံ့လရှိ ခြင်းသည် ငြိမ်း အေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန် သော အောက်မေ့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သောတည်ကြည်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော

ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွန်မြောက်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လွန်မြောက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ လေးလံ ထိုင် မှိုင်းခြင်း၊ အနှိပ်စက်ခံနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု ကင်းခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ယုံမှားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက်မထွက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရန်ငြိုးမဖွဲ့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်မပြိုင်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ငြု၍တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မငြု၍ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ဝန်တိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်မတိုခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ စဉ်းလဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မစဉ်းလဲခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။

လှည့်ပတ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား မလှည့်ပတ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ခက်ထန်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား မခက်ထန်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ အလွန်မောက်မာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား အလွန်မမောက်မာခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ အပြောအဆိုခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အပြောအဆိုလွယ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ သတိမေ့လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား သတိမမေ့လျော့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ သဒ္ဓါတရားမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါတရားရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အရှက်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ရှက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မကြောက်လန့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အကြားအမြင်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား အကြားအမြင်များခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လုံ့လကြီးကုတ်အားထုတ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ သတိလွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား တင်သောသတိရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ ပညာမဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာယူလျက် ပြန်လည်း မစွန့်လွှတ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းပဲ မြဲမြံစွာမယူပဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန်ဖြစ်၏။

၈၈။ စန္ဒ ဤသို့လျှင် ငါဘုရားသည် (ကိလေသာ) ခေါင်းပါးခြင်းအကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ စိတ်ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ ရှောင်လွှဲခြင်းအကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ အထက်အဖို့သို့ ရောက်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ ငြိမ်းအေးခြင်း အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ စန္ဒ တပည့် 'သာဝက' တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးလိုလားလျက် အစဉ်သနားစိတ်ရှိသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည် အစဉ်သနားစိတ်ရှိစွာ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ပြုပြီးပေပြီ။ စန္ဒ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာဌာနတို့ဖြစ်ကုန်၏။ (တရားကို) ရှုဆင်ခြင်ကြကုန်လော့၊ သတိမမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်၊ နောင်အခါမှ နှလုံးမသာ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤကား ငါတို့၏အဆုံးအမတော်ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်မဟာစန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခယူလေသတည်း။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဟောကြားတော်မူသည့် သလ္လေခ မည်သော သုတ္တန်သည် နက်နဲ၏။ သမုဒြာနှင့် နှိုင်းယှဉ်သင့်၏။ အကြောင်းငါးပါးတို့နှင့်တကွ လေးဆယ့်လေး ပါးသော ပုဒ်တို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရှစ်ခုမြောက် သလ္လေခသုတ် ပြီး၏။

၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၈၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သုဋ္ဌေး၏အရာမ်ဖြစ်သော ဇေတ ဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား “ငါ့သျှင်” ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ မှန်ကန်သောအယူ မှန်ကန်သောအယူဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူ သည် ဖြောင့်မတ်သနည်း၊ ထိုသူသည် တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်သနည်း” ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏အထံ၌ ဤ (ယခု) ဟောမြွက်သော တရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုသိရန် အဝေးမှပင် လာကြရပါကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ ဤ (ယခု) ဟောမြွက်သောတရား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင်သာရိပုတြာပင် ဝေဖန်ဟောကြား တော်မူပါ။ အသျှင်သာရိပုတြာ၏အထံမှ ကြားနာကြရ၍ ရဟန်းတို့သည် သင်ယူ မှတ်သား ဆောင် ထားကြပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နှာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု မိန့်ဆို၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကုသိုလ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကုသိုလ် ၏အကြောင် ရင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ကုသိုလ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ကုသိုလ်၏အကြောင်း ရင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန် သော အယူရှိသူဖြစ်၏။ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ ထိုသူသည် တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ် နည်း၊ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အသက်သတ်ခြင်းသည် အကုသိုလ်တည်း၊ မပေးသည်ကိုယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း၊ ကုန်းချော ပြောဆိုခြင်း၊ ကြမ်းသော စကားပြောဆိုခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ (သူတပါးပစ္စည်းကို) ရှေးရှုကြံစည်

ခြင်း၊ သူတပါးပျက်စီးစေလိုခြင်းသည် အကုသိုလ်ပင်တည်း။ အယူမှားခြင်းသည် အကုသိုလ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို အကုသိုလ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း ‘လောဘ’ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေမိက်မဲခြင်း ‘မောဟ’ သည် အကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်း တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ကုသိုလ် တည်း။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းချောပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ (သူတပါးပစ္စည်း ဥစ္စာကို) ရှေးရှုမကြခြင်း၊ သူတပါးမပျက်စီးစေလိုခြင်းသည် ကုသိုလ်တည်း။ အယူမှန်ကန်ခြင်း သည် ကုသိုလ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ကုသိုလ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ မတပ်မက်မလိုချင်ခြင်း ‘အလောဘ’ မကြမ်းတမ်းမပြစ်မှားခြင်း ‘အဒေါသ’ နှင့် မတွေဝေခြင်း ‘အမောဟ’ သည် ကုသိုလ်၏အကြောင်း ရင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ တရားစုကို ကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အကုသိုလ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အကုသိုလ်၏အကြောင်းရင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ကုသိုလ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ကုသိုလ် ၏အကြောင်းရင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထို(အရိယာဖြစ်သောတပည့်)သည် အကြွင်း အကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်စွန့်၍ ထိုခိုက်ပြစ်မှားမှု အကိန်းတရား ‘ပဋိဿာနုဿ’ ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါ့ဟု စွံယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်းအကိန်း တရား ‘မာနာနုဿ’ ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကို ဖြစ် စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သောအယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ ထိုသူသည် တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ လျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ဆောက်လှူသောဖြစ်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၀။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာမိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

“ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ဆောက်လှူသည့်နည်းတူ အခြား ဆောက်လှူကြောင်းလည်း ရှိပါ သေးသလော” ဟု(မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အာဟာရကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း

ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သောအယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အာဟာရဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဖြစ်ပွားပြီး သတ္တဝါတို့ကိုလည်း တည်တံ့စေရန်၊ ဖြစ်ပွားဆဲ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ရန် အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း၊ အကြမ်းအနုဖြစ်သော အလုပ်အလေ့ပြု၍မျှအပ်သည့် ကဗဠိကာရအာဟာရ၊ တွေ့ထိခြင်းဟူသော နှစ်ခုမြောက် ဖဿအာဟာရ၊ စိတ်စေ့ဆော်ခြင်းဟူသော သုံးခုမြောက် မနောသဇ္ဇေတနာ ဟာရ၊ သိမှု'ဝိညာဏ်'ဟူသော လေးခုမြောက် ဝိညာဏအာဟာရတို့တည်း။

တပ်မက်မှု'တဏှာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာဟာရဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု'တဏှာ' ချုပ်ပျောက်ခြင်း ကြောင့် အာဟာရချုပ်ပျောက်၏။

အာဟာရချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင် တည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' မှန်ကန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ' မှန်ကန်စွာပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ' မှန်ကန်စွာပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ' မှန်ကန်စွာအသက် မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ' မှန်ကန်စွာအားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ' မှန်ကန်စွာအောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' မှန်ကန်စွာတည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် ဤသို့ အာဟာရကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့ အာဟာရ၏ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့ အာဟာရ၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ခွဲခြား၍သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သောတပည့်သည် တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား 'ရာဂါနုဿယ'ကို ပယ်စွန့်၍ ပြစ်မှားမှုအင်္ဂါတရား 'ပဋိဿာနုဿယ'ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါ့ဟုစွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အင်္ဂါတရား 'မာနာနုဿယ'ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိညာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကိုဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သောအယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ လျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၁။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏"ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာမိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြပြန်ကုန်၏။ "ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသည့်နည်းတူ အခြား ရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေးသလော"ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ပဋိသန္ဓေတည်နေဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အိုရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ တည်း၊ သေရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ ပူဆွေးရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲရခြင်း စိတ်ဆင်းရဲရခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းရခြင်းတို့သည်လည်း ဆင်းရဲတို့တည်း၊ မနှစ်သက်အပ်သော အရာတို့နှင့် ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ နှစ်သက်အပ်သော အရာတို့နှင့် ကင်းကွာ ရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အလိုရှိသောအရာကို မရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အကျဉ်း ချုပ်အားဖြင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိ) ဥပါဒါန်တရားတို့၏ ကျက်စားရာ ခန္ဓာငါးပါးလုံးတို့သည်ပင် ဆင်းရဲ တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ဆင်းရဲဒုက္ခဟူ၍ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ တပန် ဘဝသစ်ကိုပြုလေ့ရှိသော တပ်မက် ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည့် ထိုထိုအာရုံကို အလွန်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာပင်တည်း။ ဤတဏှာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကာမ၌တပ်မက်ခြင်း 'ကာမတဏှာ' ရူပ၌တပ်မက်ခြင်း 'ဘဝတဏှာ' ဝိဘဝ၌တပ်မက်ခြင်း 'ဝိဘဝတဏှာ' ပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတပ်မက်ခြင်းကို ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း ဟူ၍ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ တဏှာ၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသောအားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း စွန့်ပစ်ခြင်း စွန့်လွှတ်ခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်း တွယ်တာကပ်ငြိမှုမရှိခြင်းပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အင်္ဂါရှစ်ပါ ရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ။ ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်းရဲကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ် သောတပည့်သည် တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား 'ရာဂါနုဿယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက်ပြစ်မှားမှု အင်္ဂါတရား 'ပဋိဿာနုဿယ' ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟုစွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားမှု

အကိန်းတရား ‘မာနာနုဿယ’ကို နှုတ်ခွါ၍ မသိမှုအဝိဇ္ဇာကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ကိုဖြစ်စေလျက် ယခုဘာဝဉာဏ် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကိုပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ မိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြပြန်ကုန်၏။ “ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသည့်နည်းတူ အခြား ရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေးသလော” ဟု (မေးလျှောက်ကြပြန်ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အိုခြင်း သေခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အိုခြင်း သေခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ထိုထိုသတ္တဝါအမျိုးအစား၌ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ အိုခြင်း ရင့်ရော်ဆွေးမြေ့ခြင်း သွားကျိုးခြင်း ဆိဖြူခြင်း အရေတွန့်ရှုံ့ခြင်း အသက်ဆုတ်ယုတ်ခြင်း (ပျက်စိစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ရော်ခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သေခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါအမျိုးအစားမှ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ စုတေခြင်း ရွှေ့လျော့ခြင်း ပျက်စီးခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း သေခြင်း သေဆုံးခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို စွန့်ပစ်ခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို သေခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဤသို့လျှင် အိုခြင်းသဘောတရားကို၎င်း သေခြင်းသဘောတရားကို၎င်း (ဖော်ပြခဲ့ပြီ)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း သေခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ပဋိသန္ဓေတည်နေဖြစ်ပွားမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်ငြိမ်း၏။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ ပ။ မန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿ’ကို ပယ်စွန့်၍။။။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၃။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။။။ ငါ့သျှင်။။။ ရှိပါသေးသလောဟု (မေးလျှောက် ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။။။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ ဖြစ်ပါးမှု) ဇာတိကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဇာတိဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ (ပဋိသန္ဓေတည်နေဖြစ်ပါးမှု) ဇာတိဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ထိုထိုသတ္တဝါ၏ မျိုးအစား၌ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖြစ်ခြင်း သက်ရောက် ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်း အာယတနတို့ကို ရခြင်းပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို ဇာတိဟူ၍ ဆိုရ၏။ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကဟူသော) ဘဝ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏။ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။။။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဇာတိကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဇာတိဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဇာတိချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်စွန့်၍။။။ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၄။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဘဝကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဘဝဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ဤသုံးပါးတို့ပေတည်း။ စွဲလမ်းမှုဥပါဒါန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ (ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝ) ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဘဝချုပ်ငြိမ်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ဘာကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ဘဝ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှုအင်္ဂါနိဂုံးတရား ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်စွန့်၍ ။ပ။ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ ဟု(ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၅။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲလမ်းခြင်းတို့သည် ကာမဂုဏ်၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘ကာမုပါဒါန်’ အယူမှား၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဒိဋ္ဌပါဒါန်’ အကျင့်အလေ့၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါန်’ အတ္တဟုစွဲလမ်းခြင်း ‘အတ္တဝါဒပါဒါန်’ လေးပါးတို့တည်း။ တပ်မက်မှု တဏှာဖြစ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် စွဲလမ်းမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့စွဲလမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့စွဲလမ်းခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှုအကိန်း တရား ‘ရာဂါနုဿ’ ကိုပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်း နှင့်ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၆။ “ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက် ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ တပ်မက်မှုဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ တပ်မက်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ တပ်မက်မှု၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ တဏှာဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ တဏှာချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ တဏှာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု အပေါင်း ‘တဏှာကာယ’ တို့သည် အဆင်း၌ တပ်မက်မှု ‘ရူပတဏှာ’ အသံ၌တပ်မက်မှု ‘သဒ္ဒတဏှာ’ အနံ့၌တပ်မက်မှု ‘ဂန္ဓတဏှာ’ အရသာ၌တပ်မက်မှု ‘ရသာတဏှာ’ အတွေ့အထိ၌ တပ်မက်မှု ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ’ (ကြွင်းကျန်သော) တရားတို့၌ တပ်မက်မှု ‘ဓမ္မ တဏှာ’ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် တပ်မက်မှုချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့တပ်မက်မှုဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့ တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ခွဲခြား၍သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှုအင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿယ’ကို ပယ်စွန့်၍ ။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။(ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၇။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ပ။ငါ့သျှင်။ပ။ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ခံစားမှုဝေဒနာကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဝေဒနာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှုအပေါင်း ‘ဝေဒနာကာယ’ တို့သည် မျက်စိနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ နားနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ နှာခေါင်းနှင့်တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ လျှာနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ ကိုယ်နှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ စိတ်နှင့်တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောခံစားမှု ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ခံစားမှုဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။

(ထိုအခါ၌)ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား ‘ရာဂါနုသယ’ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၀။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏”ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု မေးလျှောက် ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို လည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တွေ့ထိမှုအပေါင်း ‘ဖဿကာယ’တို့သည် မျက်စိနှင့် တွေ့ထိမှု၊ နားနှင့် တွေ့ထိမှု၊ နှာခေါင်းနှင့် တွေ့ထိမှု၊ လျှာနှင့် တွေ့ထိမှု၊ ကိုယ်နှင့် တွေ့ထိမှု၊ စိတ်နှင့် တွေ့ထိမှု ဤ ခြောက်ပါးတို့တည်း။စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖဿဖြစ်၏။ စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖဿချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဖဿချုပ် ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့် သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား ‘ရာဂါနုသယ’ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကိုပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။(ထိုသူသည်)တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ လျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၉။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏”။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလောဟု မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် စိတ်ဖြစ်ရာခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ပြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ဖြစ်ရာခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ဖြစ်ရာ ‘အာယတန’တို့သည် မျက်စိအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘စက္ခာယတန’ နှားအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘သောတာယတန’ နှာခေါင်းအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘ဃာနာယတန’ လျှာအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘ဇိဝှါယတန’ ကိုယ်အကြည်ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘ကာယာယတန’ မနှောအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ ‘မနာယတန’ ဤခြောက်ပါး တို့တည်း။ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်တို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် စိတ်ဖြစ်ရာခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြောင်း အကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား ‘ရာဂါနုဿယ’ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော ဝါပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ပြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၀။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏”ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ နာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ပြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ နာမ်ရုပ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သိမှတ်ခြင်း ‘သညာ’ စေ့ဆော်ခြင်း ‘စေတနာ’ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဏ’ နှလုံးသွင်းခြင်း ‘မနသိကာရ’ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို နာမ် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါး၊ ယင်းမဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဥပါဒါန်ရုပ်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ရုပ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဤသို့လျှင် ဤနာမ်ကို၎င်း ဤရုပ်ကို၎င်း (ဖော်ပြပြ)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို နာမ်ရုပ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဝိညာဏ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမာဓိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ နာမ်ရုပ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ နာမ်ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြောင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား ‘ရာဂါနုသယ’ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၁။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ပ။ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဝိညာဏ်၊ နှိလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏ်အပေါင်း ‘ဝိညာဏကယ’တို့သည် မြင်ခြင်း ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ ကြားခြင်း ‘သောတဝိညာဏ်’ နှံခြင်း ‘ဃာနဝိညာဏ်’ လျှက်ခြင်း ‘ဇီဝိဝိညာဏ်’ ထိခြင်း ‘ကာယဝိညာဏ်’ သိခြင်း ‘မနောဝိညာဏ်’ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ သင်္ခါရဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿယ’ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၅။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏”ဟု။ပ။ငါ့သျှင်။ပ။ရှိပါသေးသလောဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် သင်္ခါရကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ သင်္ခါရဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်္ခါရဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုခြင်း ‘ကာထသင်္ခါရ’ နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း ‘ဝစီသင်္ခါရ’ စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုမှု ‘သင်္ခါရ’ ဖြစ်၏။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ပြုမှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်သည်ပင် ပြုမှု ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သင်္ခါရဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿယ’ကို ပယ်စွန့်၍ ထိုခိုက်မှ အင်္ဂါတရား ‘ပဋိဿာနုဿယ’ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါ့ဟု

စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား ‘မာနာနုဿယ’ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤ သူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၃။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု။ ပ။ ငါ့သျှင်။ ပ။ ရှိပါသေးသလောဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ၌ မသိမှု ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း၌ မသိမှု ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်း၌ မသိမှု ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိမှု ဤတရားသဘောကို မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ အာသဝေါတရားတို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်၏။ အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ငြိမ်းရ၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှုအကိန်းတရား ‘ရာဂါနုဿယ’ ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက်မှု အကိန်းတရား ‘ပဋိဗ္ဗာနုဿယ’ ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါ့စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား ‘မာနာနုဿယ’ ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၄။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာမိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြကုန်၏—

“ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသည့်နည်းတူ အခြားရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေးသလော” ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အာသဝေါတရားကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ အာသဝေါတရား ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရား၏ ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရားချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါတရားတို့သည် ကာမဘဝ ပျိုးစီးရေး ‘ကာမာသဝ’ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ပျိုးစီးရေး ‘ဘဝါသဝ’ သစ္စာလေးပါးတို့၌ မသိမှု ပျိုးစီးရေး ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားဖြစ်ရသည်။ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။။ မှန်ကန်စွာတည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အာသဝေါတရားကိုခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အာသဝေါတရားဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍သိ၏။ ဤသို့ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်ကော်မူအင်္ဂါတရား ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်စွန့်၍ ထိုအင်္ဂါတရား ‘ပဋိဿာနုဿ’ ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟုစွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှာခြင်း အင်္ဂါတရား ‘မာနာနုဿ’ ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကိုပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်းနှင့်

ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူဖြစ်ပေ၏ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤ (တရားစကား)ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြ လေကုန်သတည်း။

ကိုးရမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် ပြီး၏။

၁၀-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

၁၀၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟုခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား”ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးအကျဉ်းချုပ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်စင်ကြယ်ရန် စိုးရိမ်ပူပန်းခြင်း ငိုကြွေး ခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန် အရိယမဂ်ကို ရရန် နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်းဖြစ်ပေ၏။ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း။

လေးပါးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ? ဒေါမနဿ ?ကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ် ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ် ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အကျဉ်းချုပ် ပြီး၏။

၁- အောက်ဖျားခြင်း။
၂- ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ထောက်ကိုဆိုလိုသည်။
၃- လိုချင်ထပ်ပက်ခြင်း။
၄- ရှုလေ့သာခြင်း။

ရုပ်အပေါင်းကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်လေးပါး

(၁) ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၇။ ရဟန်းဘို့အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ သွားရောက်၍ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ တင်ပလွင်ချေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ သတိကို (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု၍ ဖြစ်စေ လျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိရှိလျက်သာလျှင် ထွက်သက် လေကို ရှိုက်၏။ သတိရှိလျက်သာလျှင် ဝင်သက် လေကို ရှူ၏။ ရှည်ရှည်ရှိုက်လျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှိုက်သည်” ဟု သိ၏။ ရှည်ရှည်ရှူလျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှူသည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှိုက်လျှင်လည်း “တိုတိုရှိုက်သည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှူလျှင်လည်း “တိုတိုရှူသည်” ဟု သိ၏။ (ထွက်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိုက်မည်” ဟုကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှူမည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိုက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှူမည်” ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ပွတ်သမားသည်၎င်း ပွတ်သမား၏ တပည့်သည်၎င်း (ပွတ်ကြိုးကို) ရှည်ရှည်ဆွဲလျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ဆွဲသည်” ဟု သိ၏။ (ပွတ်ကြိုးကို) တိုတိုဆွဲလျှင်လည်း “တိုတိုဆွဲသည်” ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ရှည်ရှည်ရှိုက်လျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှိုက်သည်” ဟု သိ၏။ ရှည်ရှည်ရှူလျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှူသည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှိုက်လျှင်လည်း “တိုတိုရှိုက်သည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှူလျှင်လည်း “တိုတိုရှူသည်” ဟု သိ၏။ (ထွက်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိုက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှူမည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိုက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှူမည်” ဟု ကျင့်၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသုတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းဟု အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိသည်” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်း ငါသာဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်)

၁-၀၈၊ ဇိုက်ကို ရှိုက်၍ လွတ်ရသည်ကို ရည်၍ ထွက်လေလွတ်သည်ကို ရှိုက်သည်ဟု ဝေါဟာရပြုသည်။

မမှီမတွယ်မှုရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်းမစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်းပြီး၏။

၂-ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် သွားလျှင်လည်း “သွားသည်”ဟု သိ၏။ ရုပ်လျှင်လည်း “ရုပ်သည်” ဟု သိ၏။ ထိုင်လျှင်လည်း “ထိုင်သည်” ဟု သိ၏။ လျောင်းလျှင်လည်း “လျောင်းသည်” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်း၏ ရုပ်အပေါင်းသည် အကြင်အကြင် အမူအရာအားဖြင့် တည်နေ၏။ ထိုရုပ်အပေါင်းကို ထိုထိုအမူအရာအားဖြင့် သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကိုအကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကိုအကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်ကို တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှုရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကိုအကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၃-သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရှေ့သို့တိုးရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူ၍ကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခနှင့် သပိတ် သက်န်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ သိလျက်ပြုလေ့ရှိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်
၍ နေ၏။

သတိသမ္ပဗ္ဗင်္ဂ ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၄-စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှအထက် ဆံပင်ဖျားမှအောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါးအဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။ “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင် အမွှေး ခြေသည်း လက်သည်း သွား အရေ အသား အကြော အရိုး ရိုးတွင်းခြင်ဆီ အညှို့ နှလုံး အသည်း အမြှေး အဖျား အဆုပ် အူမ အူသိမ် အစာသစ် အစာဟောင်း ဦးနှောက် သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ချွေး အဆီခဲ မျက်ရည် ဆီကြည် တံတွေး နှပ် အစေး ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏” ဟု စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်ဖက်မျက်နှာ၀ရှိသော အိတ်သည် စပါးအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည့် လျက်ရှိရာ၏။ အဘယ်စပါးတို့နည်း ဟူမူ—သလေစပါး ကောက်ကြီးစပါး ပဲနောက် ပဲကြီး နှမ်း ဆန်တို့တည်း။ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုအိတ်ကိုဖြေ၍ “ဤသည်တို့ကား သလေစပါးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ကောက်ကြီးစပါးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ပဲနောက် တို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ပဲကြီးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား နှမ်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆန်တို့တည်း” ဟု စူးစိုက် ဆင်ခြင်ရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှ အထက် ဆံပင်ဖျားမှ အောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါးအဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။ “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင် အမွှေး ခြေသည်း လက်သည်း သွား အရေ။ပ။ကျင်ငယ်သည်ရှိ၏” ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း ပြီး၏။

၅-ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည်၎င်း နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်၎င်း နွားကိုသတ်၍ လမ်းလေးခုဆုံရာ၌ အစုအပုံအားဖြင့် ခွဲခြားလျက် ထိုင်နေရာ

၁-ဤပါဠိတော်၌မပါ။ ခုဒ္ဒကပါဠိတော် (ဆဋ္ဌ) နံပါတ်(၂) ဒုတ္တိံသာကာရဒံ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် ကောဒသပ ဝိယေသုတ် (ဆဋ္ဌ) နံပါတ် (၃၀၈) တို့၌ပါသည်။

သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည်ရှိ၏”ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌လည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အပိုင်း ပြီး၏။

၆-သူသေကောင် ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သေ၍တရက် ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင် ဖူးရောင်နေသော သူသေကောင် ရုပ်ဆင်းပျက်လျက် ညှိမ့်နေသော သူသေကောင် ပြည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ် အပုပ် ရည်ယိုစီးသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤငါ၏ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာ တည်း။ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်”ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကျီးတို့ခဲစားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော စွန်ရဲတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော လင်းတတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော ဘုံမတီးငှက်တို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ခွေးတို့ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ကျားတို့ ခဲစားအပ် သည်မူလည်းဖြစ်သော သစ်တို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော မြေခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော ပိုးအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်း သည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း။ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်”ဟု နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အသား အသွေး ရှိသေးသော အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အရိုးဆက်လျက်ရှိသေးသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။

အသားကင်း၍ သွေးတို့ဖြင့် ပေကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့လျက်ရှိသော အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော သူသေကောင်ကို။ပ။

အသားအသွေးကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့်ဖွဲ့ထားသော အရိုးစုဖြစ်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ် အပ်သော သူသေကောင်ကို။ပ။

တနေရာ၌ လက်ရိုး တနေရာ၌ ခြေရိုး တနေရာ၌ ခြေဖျက်ရိုး တနေရာ၌ မြင်းခေါင်းရိုး တနေရာ၌ ပေါင်းရိုး တနေရာ၌ ခါးရိုး တနေရာ၌ နံရိုး တနေရာ၌ ကျောက်ကုန်းရိုး တနေရာ၌ ပခုံးရိုး တနေရာ၌ လည်ပင်းရိုး တနေရာ၌ မေးရိုး တနေရာ၌ သွားရိုး တနေရာ၌ ဦးခေါင်းခွံ အားဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းကင်းကုန်လျက် ထိုထိုအရပ်တို့၌ ကြဲပြန့်နေကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ် သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုသာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရုသင်းအဆင်းနှင့်အတူ ဖြူဖွေးနေကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ နှစ်လွန်လျက် စုပုံနေသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော အရိုးစုသူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ ဆေးမြည်လျက် အမွှန်ဖြစ်ကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားကုန်သော အရိုးစုသူသေကောင် တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ် အပေါင်းကိုသာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းသဘောနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွား ခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) မမှီမတုယ်မူ၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။

သူသေကောင် ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။
ရုပ်အပေါင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်လေးပါး ပြီး၏။

ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်းကိုးပါး

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “သုခဝေဒနာကိုခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။

ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချမ်းသာသောဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချမ်းသာသောဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့်မစပ်သော ချမ်းသာသောဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့်မစပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဆင်းရဲသောဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သောဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သူတပါး၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ဝေဒနာသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ် မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစ်တရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်းကိုးပါး ပြီး၏။

၁-ခံစားခြင်း။
၂-ချမ်းသာသောခံစားခြင်း။
၃-ဆင်းရဲသောခံစားခြင်း။
၄-ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သောခံစားခြင်း။

စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါး

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရာဂ^၁ နှင့်တက္ခသော စိတ်ကို လည်း “ရာဂနှင့်တက္ခသော စိတ်” ဟု သိ၏။ ရာဂကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “ရာဂကင်းသောစိတ်” ဟု သိ၏။ ဒေါသ^၂ နှင့်တက္ခသော စိတ်ကိုလည်း “ဒေါသနှင့်တက္ခသော စိတ်” ဟု သိ၏။ ဒေါသ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “ဒေါသကင်းသော စိတ်” ဟု သိ၏။ မောဟ^၃ နှင့်တက္ခသောစိတ်ကိုလည်း “မောဟနှင့်တက္ခသော စိတ်” ဟု သိ၏။ မောဟကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “မောဟကင်းသော စိတ်” ဟု သိ၏။ သံခိတ္တ^၄ စိတ်ကိုလည်း “သံခိတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။ ဝိက္ခိတ္တ^၅ စိတ်ကိုလည်း ဝိက္ခိတ္တစိတ် ဟု သိ၏။ မဟဂ္ဂုတ်^၆ စိတ်ကိုလည်း “မဟဂ္ဂုတ်စိတ်” ဟု သိ၏။ အမဟဂ္ဂုတ်^၇ စိတ်ကိုလည်း “အမဟဂ္ဂုတ်စိတ်” ဟု သိ၏။ သဥတ္တရ^၈ စိတ်ကိုလည်း “သဥတ္တရစိတ်” ဟု သိ၏။ အနုတ္တရ^၉ စိတ် ကိုလည်း “အနုတ္တရစိတ်” ဟု သိ၏။ သမာဟိတ^{၁၀} စိတ်ကိုလည်း “သမာဟိတစိတ်” ဟု သိ၏။ အသမာဟိတ^{၁၁} စိတ်ကိုလည်း “အသမာဟိတစိတ်” ဟု သိ၏။ ဝိမုတ္တ^{၁၂} စိတ်ကိုလည်း “ဝိမုတ္တ စိတ်” ဟု သိ၏။ အဝိမုတ္တ^{၁၃} စိတ်ကိုလည်း “အဝိမုတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏စိတ်၌ မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ စိတ်၌ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ စိတ်၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ စိတ်၌ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “စိတ်သည် သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးမျှထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်း သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစ်တရာကိုမျှလည်း (ငါ့၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါး ပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း ငါးပါး နှိဝရဏတရားငါးပါးကို

ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်

၁-တပ်မက်ခြင်း။	၆-ရူပအရူပစိတ်။	၁၁-သမာဓိနှစ်ပါးကင်းသော မဟည်ကြည့်သောစိတ်။
၂-အမျက်ထွက်ခြင်း။	၇-ကာမာဝေရစိတ်။	၁၂-လွတ်မြောက်သောစိတ်။
၃-တော့ခေခြင်း။	၈-ကာမာဝေရစိတ်။	၁၃-မလွတ်မြောက်သောစိတ်။
၄-ကျူးသောစိတ်။	၉-ရူပအရူပစိတ်။	
၅-ပျံ့သောစိတ်။	၁၀-အပ္ပနာသမာဓိ ဥပစာရသမာဓိရှိသော တည်ကြည်သောစိတ်။	

နိဝရဏ^၁ ငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နိဝရဏငါးပါးသဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ ၊ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ အတင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒရှိသည်” ဟု သိ၏။ အတင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ အတင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ကာမစ္ဆန္ဒ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ ပယ်ကြောင်း ကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ^၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဗျာပါဒ ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒမရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ အတင်းသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဗျာပါဒ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသောဗျာပါဒ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသောဗျာပါဒ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ^၃ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ^၄ ကုက္ကုစ္စ^၆ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ^၅ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိ၏” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့

၁-အပိတ်အပင်တရား။
၂-ကာမဂုဏ်အလို။
၃-သုတပါးပျက်စီးခြင်းသဘော။
၄-လေးလံထိုင်းမှုင်းခြင်း။
၅-ပျံလွင့်ခြင်း။
၆-နှလုံးမသာခြင်း။
၇-မဝေခွဲနိုင်ခြင်း။

ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘော တရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတုယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်း သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား ဝေဒနာလည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား သညာ တည်း၊ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤသည်တို့ကား သင်္ခါရတို့တည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား ဝိညာဏ်တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ရာတည်း ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရား၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတုယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတန သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတနသဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိကိုလည်း သိ၏၊ အဆင်းတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နားကိုလည်း သိ၏၊ အသံတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နှာခေါင်းကိုလည်း သိ၏၊ အနံ့တို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

လျှာကိုလည်း သိ၏၊ အရသာတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ကိုယ်ကိုလည်း သိ၏၊ အတွေ့အထိတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

စိတ်ကိုလည်း သိ၏၊ သဘောတရားတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို

အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတနသဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင် ၁ ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္မောဇ္ဈင် ၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သတိသမ္မောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သဘာဝသမ္မောဇ္ဈင်၏ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ၃ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ၄ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ၅ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

၁-သစ္စာတို့ကိုသိကြောင်း။ ၃-မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တရားသဘောကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း။
 ၂-မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သောအောက်မေ့ခြင်း။ ၄-မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း။
 ၅-မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း။

မိမိသန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် ၁ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏။ မပြစ်သေးသော ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် ၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မပြစ်သေးသော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် ၃ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မပြစ်ပေါ်သေးသော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက် ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားထိုသည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှု၌လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

သစ္စာလေးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည်

၁- မင်္ဂလာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းခြင်း။ ၂- မင်္ဂလာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်း။ ၃- မင်္ဂလာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အညီအမျှခြင်း။

အရိယသစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤကား ဒုက္ခတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခချုပ်ထုတည်းဟု” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိပဋိပဒါ” တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

ဒုက္ခအရိယသစ္စာ

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဇာတိ^၁ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ဇရာ^၂ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ မရဏ^၃ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ သောက^၄ ပရိဝေဒ^၅ ဒုက္ခ^၆ ဒေါမနဿ^၇ ဥပါယာသ^၈ တို့သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ မချစ်ခင် မနှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်း ရခြင်း သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွဲကွာကွေ့ကွင်းရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အလိုရှိ သည်ကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည် ဒုက္ခတည်း။

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ ဇာတိသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်း၌ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်း (အမိဝမ်းတွင်း ဥဒ္ဓံတွင်းသို့) သက်ဝင်ခြင်း ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အာယတနတို့ကို ရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘော ကို ဇာတိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ဇရာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အပေါင်း၌ အိုခြင်း အိုသောအခြင်းအရာ သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ရှုံ့ခြင်း ချပ်အသက် ဆုတ်ယုတ် ခြင်း (မျက်စိစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ဇရာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ မရဏသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အပေါင်းမှ ရွေ့လျော့ခြင်း ရွေ့လျော့သောအခြင်းအရာ ပျက်စီးခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း သတ်ဖြတ်သေဆုံး ခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကိုပစ်ချခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို မရဏဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ သောကသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သောသတ္တဝါ၏ စိုးရိမ်ခြင်း စိုးရိမ် သော အခြင်းအရာ စိုးရိမ်သည့်အဖြစ် အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်း အတွင်း၌ ပြင်းစွာစိုးရိမ်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို သောကဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁-ဆင်းရဲချုပ်ထုဆို ရောက်ကြောင်းအကျင့်။	၄-သေခြင်း။	၇-ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း။
၂-ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း။	၅-စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း။	၈-စိတ်ဆင်းရဲခြင်း။
၃-အိုခြင်း။	၆-ပိုကြွေးခြင်း။	၉-ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း။

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ ပရိဒေဝသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သောသတ္တဝါ၏ ငိုကြွေးခြင်း ပြင်းစွာ ငိုကြွေးခြင်း ငိုကြွေးသောအခြင်းအရာ ပြင်းစွာငိုကြွေးသောအခြင်းအရာ ငိုကြွေးသည်၏အဖြစ် ပြင်းစွာငိုကြွေးသည်၏အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ပရိဒေဝဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲ ကိုယ်၌ဖြစ်သော မသာယာခြင်း ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သောဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ဒေါမနဿသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲ စိတ်၌ ဖြစ်သော မသာယာခြင်း စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒေါမနဿဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ဥပါယာသသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် တွေ့ကြုံသောသတ္တဝါ၏ ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဥပါယာသ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ မချစ်မနှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်းဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤလောက၌ မလိုလား မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောတရားတို့သော်၎င်း အကျိုးမဲ့ခြင်း အစီးအပွားမဲ့ခြင်း မချမ်းသာခြင်း ဘေးမငြိမ်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော သူတို့သော်၎င်း ထိုသူအား ရှိကုန်၏။ ထို(အာရုံ သတ္တဝါ) တို့နှင့်တကွ တွေ့ရခြင်း ဆုံရခြင်း ပေါင်းဖော်ရခြင်း ရောနှောရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို မချစ်မနှစ်လို ဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွေ့ကွင်း ကွဲကွာရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤလောက၌ လိုလားနှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အသိသဘော တရားတို့သော်၎င်း အကျိုးအစီးအပွား ချမ်းသာခြင်း ဘေးကင်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော အမိ အဖ ညီအစ်ကို နှမ အစ်မ မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော် ဆွေမျိုးသားခြင်းတို့သော်၎င်း ထိုသူအား ရှိကုန်၏။ ထို(အာရုံ သတ္တဝါ)တို့နှင့် မတွေ့ရခြင်း မဆုံရခြင်း မပေါင်းဖော်ရခြင်း မရောနှောရခြင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ချစ်ခင်သော သူတို့နှင့် ကွေ့ကွင်းရခြင်း ဆင်းရဲဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဇာတိ သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါ့ဟို့သည် ဇာတိသဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဇာတိသည် ငါတို့ထံသို့ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ (ဇာတိမလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကိုမရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ဇရာသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါ တို့အား “ငါတို့သည် ဇရာသဘောမရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဇရာသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း

ဤ (ဇရာမလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်။ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပျာဓိ သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် ပျာဓိသဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ပျာဓိသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ(ပျာဓိမလာခြင်း) ကို တောင့်တ ခြင်းဖြင့် မရအပ်။ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်းဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ မရဏသဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် မရဏသဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ မရဏသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တ သော်လည်း ဤ (မရဏမလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်။ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောရှိကုန် သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောမရှိကြ ကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောတို့သည် ငါတို့ထံ မလာကုန်မူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော် လည်း ဤသောက စသည်တို့ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်။ ဤသည်လည်း အလိုရှိ သည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ^၂ ဆင်းရဲတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့ဟူသည် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ၊ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ဤ(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး) တို့ကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော နှစ်သက်တပ်မက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုထိုဘဝအာရုံ၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း ရှိသောတဏှာတည်း။ ထိုတဏှာ^၃ သည် အဘယ်နည်း၊ ကာမတဏှာ^၄ ဘဝတဏှာ^၅ ဝိဘဝ တဏှာ^၆ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ဖြစ်သနည်း၊ တည်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောသည် (ရှိ၏)။ ထို (တဏှာ)သည် ဖြစ် သည်ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်အာရုံ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤ (ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်အာရုံ) ၌ တည်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ဖြစ်၏။

၁- နာခြင်း။
 ၂- ဥပါဒါနိ၏အာရုံတရားစု။
 ၃- တပ်မက်ခြင်း။
 ၄- ကာမဘ၌ တပ်မက်ခြင်း။
 ၅- ရူပအရူပကိုတို့၌ တပ်မက်ခြင်း။
 ၆- ဥစ္ဆေဒစိန္တိနှင့်တကွဖြစ်သော တပ်မက်ခြင်း။

တည်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ တည်၏။ လောက၌ နားသည်။ပ။လောက၌ နှာခေါင်းသည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ်သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည်ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ တည်၏။

လောက၌ ရှုပါရုံ^၁ တို့သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓါရုံ^၂ တို့သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံ^၃ တို့ သည်။ပ။လောက၌ ရသာရုံ^၄ တို့သည်။ပ။လောက၌ ဖောဠဗ္ဗာရုံ^၅ တို့သည်။ပ။လောက၌ တရား သဘောတို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်^၆ သည်။ပ။လောက၌ သောတဝိညာဏ်^၇ သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနဝိညာဏ်^၈ သည်။ပ။လောက၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်^၉ သည်။ပ။လောက၌ ကာယဝိညာဏ်^{၁၀} သည်။ပ။ လောက၌ မနောဝိညာဏ်^{၁၁} သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပဿ^{၁၂} သည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ပဿ^{၁၃} သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ပဿ^{၁၄} သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပဿ^{၁၅} သည်။ပ။လောက၌ ကာယသမ္ပဿ^{၁၆} သည်။ပ။လောက၌ မနောသမ္ပဿ^{၁၇} သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာ သည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပဿ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပဿ၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၁၈} သည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၁၉} သည်။ပ။လောက၌ ဃာနသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၂၀} သည်။ပ။လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၂၁} သည်။ပ။လောက၌ ကာယသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၂၂} သည်။ပ။လောက၌ မနောသမ္ပဿဇာဝေဒနာ^{၂၃} သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမနော သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပသညာ^{၂၄} သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓါသညာ^{၂၅} သည်။ပ။လောက၌ ဂန္ဓ သညာ^{၂၆} သည်။ပ။ လောက၌ ရသာသညာ^{၂၇} သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗသညာ^{၂၈} သည်။ပ။လောက၌ ဓမ္မသညာ^{၂၉} သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာ သည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ တည်၏။

၁- အဆင်း။	၁၁- မနော၌ မှီသောစိတ်။	၂၁- လျှာအထွေကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၂- အသံ။	၁၂- မျက်စိအထွေ။	၂၂- ကိုယ်အထွေကြောင့် ဖြစ်သောခံစားခြင်း။
၃- အနံ့။	၁၃- နားအထွေ။	၂၃- မနောအထွေကြောင့်ဖြစ်သောခံစားခြင်း။
၄- အရသာ။	၁၄- နှာခေါင်းအထွေ။	၂၄- ရှုပါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၅- အထွေအထိ။	၁၅- လျှာအထွေ။	၂၅- သဒ္ဓါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၆- မျက်စိ၌ မှီသောစိတ်။	၁၆- ကိုယ်အထွေ။	၂၆- ဂန္ဓာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၇- နား၌ မှီသောစိတ်။	၁၇- မနောအထွေ။	၂၇- ရသာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈- နှာခေါင်း၌မှီသောစိတ်။	၁၈- မျက်စိအထွေကြောင့်ဖြစ်သောခံစားခြင်း။	၂၈- ဖောဠဗ္ဗာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၉- လျှာ၌မှီသောစိတ်။	၁၉- နားအထွေကြောင့်ဖြစ်သောခံစားခြင်း။	၂၉- ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၁၀- ကိုယ်၌ မှီသောစိတ်။	၂၀- နှာခေါင်းအထွေကြောင့်ဖြစ်သောခံစားခြင်း။	

လောက၌ ရူပသဇ္ဇေတနာ ၁ သည်။ပ။လောက၌ သဒ္ဓသဇ္ဇေတနာ ၂ သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသဇ္ဇေတနာ ၃ သည်။ပ။ လောက၌ ရသသဇ္ဇေတနာ ၄ သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဇ္ဇေ တနာ ၅ သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသဇ္ဇေတနာ ၆ သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဇ္ဇေတနာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဇ္ဇေ တနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာ ၇ သည်။ပ။လောက၌ သဒ္ဓတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာ သည်။ပ။လောက၌ ရသတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်။ပ။လောက၌ ဓမ္မတဏှာ သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိတက် ၈ သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက် သည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတပ်မက်ခြင်း (တဏှာ) သည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ဖြစ်၏။ တည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရ ၉ သည်။ပ။လောက၌ သဒ္ဓဝိစာရသည်။ပ။လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို အရိယာတို့သိအပ်သော ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ ၁၀ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ကင်းချုပ်ရာ တဏှာကိုစွန့်ရာ တဏှာကို ဝေးစွာစွန့်ရာ တဏှာမှ လွတ်မြောက်ရာ တဏှာ ဖြင့် မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ပယ်အပ်သနည်း။ ချုပ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ချုပ်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောသည် (ရှိ၏)။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌

၁-ရူပါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။ ၂-သဒ္ဓါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။ ၃-ဂန္ဓာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၄-ရသာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။ ၅-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။ ၆-ဓမ္မာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၇-ရူပါရုံ၌ တပ်မက်ခြင်း။ ၈-ရူပါရုံ၌ ကြံစည်ခြင်း။ ၉-ရူပါရုံ၌ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း။
၁၀-ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းအရိယာထို့သိအပ်သော အမှန်တရား။

ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ချုပ်၏။ လောက၌ နားသည်။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်းသည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။ လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပါရုံတို့သည်။ လောက၌ သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ လောက၌ ရသာရုံတို့သည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ လောက၌ ဓမ္မာရုံတို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ သောတဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝါဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ကာယဝိညာဏ်သည်။ပ။လောက၌ မနောဝိညာဏ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္မာသည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္မာသည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္မာသည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝါသမ္မာသည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္မာသည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္မာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤ(မနောသမ္မာ)၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤ(မနောသမ္မာ)၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္မာဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္မာဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္မာဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝါသမ္မာဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္မာဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္မာဇာဝေဒနာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္မာဇာဝေဒနာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္မာဇာဝေဒနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသညာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသညာသည်။ပ။ လောက၌ ရသသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသညာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤ(ဓမ္မသညာ)၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသဉ္ဇေတနာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓသဉ္ဇေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသဉ္ဇေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ရသသဉ္ဇေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္ဇေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသဉ္ဇေတနာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္ဇေတနာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္ဇေတနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ရသတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မတဏှာသည်။

ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဓအဓိယသစ္စာ^၁ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အဓိယသစ္စာ

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိပဋိပဒါ အဓိယသစ္စာ^၂ သည် အဘယ်နည်း။ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်အကျင့် လမ်းတည်း။ ဤမဂ်အကျင့်လမ်း တို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သမာဒိဋ္ဌိ^၃ သမ္မာသင်္ကပ္ပ^၄ သမ္မာဝါစာ^၅ သမ္မာကမ္မန္တ^၆ သမ္မာအာဇီဝ^၇ သမ္မာဝါယာမ^၈ သမ္မာသတိ^၉ သမ္မာသမာဓိ^{၁၀} တို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် အဘယ်နည်း။

ဒုက္ခ၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိမြင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(သိမြင်ခြင်း)ကို မှန်စွာသိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် အဘယ်နည်း။

(ကာမအာရုံမှ) လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြံခြင်း) ကို မှန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါစာသည် အဘယ်နည်း။

မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ကုန်းစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ရှန်ကြမ်းသောစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို မှန်စွာပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ အဓိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရား။
၂-ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟုသော အဓိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရား။
၃-မှန်စွာသိမြင်ခြင်း။ ၄-မှန်စွာကြံခြင်း။ ၅-မှန်စွာပြောဆိုခြင်း။ ၆-မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း။
၇-မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း။ ၈-မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း။ ၉-မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း။ ၁၀-မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်း။

ရဟန်းတို့ သမ္မာကမ္မန္တသည် အဘယ်နည်း။

အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြဉ်ရှောင်ခြင်း)ကို မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာအာဇီဝသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည် မှားသောအသက်မွေးခြင်း ကိုပယ်စွန့်၍ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(အသက်မွေးခြင်း)ကို မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါယာမသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ဆန္ဒကိုဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကိုချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ရန် ဆန္ဒကိုဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကိုချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ဆန္ဒကိုဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ တည်မြဲစေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေရန် ပြန်ပြောစေရန် ပွားများမှုပြည့်စုံစေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (အားထုတ်ခြင်း)ကို မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသတိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ညာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကိုပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ညာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကိုပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ညာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကိုပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ညာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်မေ့ခြင်း သတိကို မှန်စွာအောက်မေ့ ခြင်း 'သမ္မာသတိ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသမာဓိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်း၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်း၍သာလျှင် ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ကင်း ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် ပီတိ သုခရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော သမာဓိကို ပွားစေတတ်သော ဝိတက်လည်းမရှိသော ဝိစာရလည်းမရှိသော သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သည့် ပီတိ သုခရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပီတိ၏လည်း ကင်းခြင်းကြောင့် အမျှရွလျက် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် နေ၏။ သုခကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အကြင်(တတိယဈာန်)ကြောင့် ထိုသူကို “အမျှရွသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ”ဟု အရိယာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ချီးမွမ်းပြောဆိုကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်း တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာကင်းသော ဥပေက္ခာ ကြောင့်ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသမာဓိကို မှန်စွာတည်ကြည် ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘုရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၃၆။ ဤသို့ မိမိ၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက် ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ကျိုပြင်“သဘောတရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏”ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏။ (ထိုသတိသည်)အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု) ခွဲလည်း မခွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

သစ္စာပိုင်း ပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပြီး၏။

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့၊ ဆိုပွားသောပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိသွေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (အမုန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်နှစ်ကိုထားဘိဦး ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့်။ပ။ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ တနှစ်ပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ တနှစ်ကိုထားဘိဦး ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားငြားအံ့၊ ထိုပွားသောပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသောဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်လကိုထားဘိဦး ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခြောက်လတို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားငြားအံ့၊ ငါးလတို့ပတ်လုံး။ လေးလတို့ပတ်လုံး။ သုံးလတို့ပတ်လုံး။ နှစ်လတို့ပတ်လုံး။ တလပတ်လုံး။ လခွဲပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ လခွဲကိုထားဘိဦး ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားငြားအံ့၊ ထိုပွားသောပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်စေ ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသောဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

၁၃၈။ “ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါကို၏စိတ်စင်ကြယ်ရန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန် အရိယမဂ်ကို ရရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်းဖြစ်၏။ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း” ဟု ဤသို့ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တရား ကြေညာချက်ကို ငါဆိုခဲ့၏။ ဤကြေညာချက်ကို ဤ (အကျိုးနှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါး အမှန်ရရှိနိုင်ခြင်း) ကို ရည်ရွယ်၍ ဆို၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ဆယ်ခုမြောက် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပြီး၏။
ရှေးဦးစွာသော မူလပရိယာယဝဂ် ပြီး၏။

မူလပရိယာယဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

မူလပရိယာယသုတ် သဗ္ဗာသဝသုတ် ဧပ္ပဒါယာဒသုတ် ဘယဘောရဝသုတ် အနဂင်္ဂသုတ် အာကဇံယျသုတ် ဝတ္ထုသုတ် သုလ္လေခသုတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် သတိပဋ္ဌာနသုတ် ဤသို့ သုတ်တို့သည် ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ အတုမဲ့သော မြတ်သော မူလပရိယာယဝဂ် ပြီး၏။

၂-သီဟနာဒဝဂ်

၁-စူဠသီဟနာဒသုတ်

၁၃၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါဘဝါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရာမိဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား” ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် တတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒ တို့သည် (သစ္စာလေးပါးကို သိသော) ရဟန်း ‘သမဏ’ တို့မှ ဆိတ်သည်းကုန်၏” ဟု ဤသို့ မကြောက်မရွံ့ ကောင်းစွာ ကြုံးဝါးကြကုန်လော့။

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ အယူဘဝါးရှိသော ပရိပိုင်တို့က “အသျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသာသနာ တော်၌သာလျှင် ရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် တတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် (သစ္စာလေးပါးကို သိသော) ရဟန်းသမဏတို့မှ ဆိတ်သည်းကုန်၏” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ “အသျှင်တို့၏ အထောက် အထားကား အဘယ်နည်း၊ (အားကိုးအားထား) အကိုးအကားကား အဘယ်နည်း” ဟု ပြောဆို ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်သော အယူတပါး ရှိသော ပရိပိုင်တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ သိတော် မူ မြင်ပေော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဟောထားသော တရားလေးပါးတို့ကို ငါတို့သည် မိမိကိုယ်၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ကြကုန်သောကြောင့် ‘ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် တတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် (သစ္စာလေးပါးကို) သိသော ရဟန်း ‘သမဏ’ တို့မှ ဆိတ်သည်းကုန်၏---ဟု ငါတို့ ပြောဆိုပါကုန်၏” ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်ရာ၏။

တရားလေးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

“ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား ဘုရား၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏၊ တရား၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏၊ အကျင့်သီလ တို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှုကို ပြုလေ့ ရှိ၏၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သည့် တရားကျင့်ဘက် လူ ရဟန်းတို့ ရှိကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအား လုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဟောကြားထားတော် မူသော တရားလေးပါးတို့ကို ငါတို့သည် မိမိကိုယ်၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ကြကုန်သောကြောင့်

‘ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ဒုတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် တတိယရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် စတုတ္ထရဟန်း ‘သမဏ’ ရှိ၏။ သာသနာပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် ရဟန်း ‘သမဏ’ တို့မှ ဆိတ်သည်းကုန်၏—ဟု ငါတို့ ပြောဆိုကြပါကုန်၏’ (ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်ရာ၏)။

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့က ဤသို့ ပြောဆိုရာသော အကြောင်းရှိပေသေး၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အားလည်း ငါတို့၏ ဘုရား၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏။ ငါတို့၏တရား၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏။ ငါတို့သည်လည်း ငါတို့၏ အကျင့်တို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှု ပြုလေ့ရှိကြကုန်၏။ ငါတို့အားလည်း ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော တရားကျင့်ဘက် လူရဟန်းတို့ ရှိကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာ၌ သင်တို့နှင့် ငါတို့၏ ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း” ဟု (ပြောဆိုရာသော အကြောင်းရှိပေသေး၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြသော အယူတပါးရှိသူ ပရိဗိုဇ်တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တမျိုးတည်းလော၊ သို့မဟုတ် အမျိုးမျိုးလော” ဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တမျိုးတည်းသာတည်း၊ အမျိုးမျိုးမဟုတ်” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်းရှိသောသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တပ်မက်ခြင်းကင်းသောသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် စွဲမက်ခြင်း ကင်းသူအားသာဖြစ်၏။ စွဲမက်ခြင်းရှိသူအား မဖြစ်” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်းကင်းသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏။ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှားခြင်း ရှိသူအား မဖြစ်” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တွေ့ဝေခြင်းရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တွေ့ဝေခြင်းကင်းသူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တွေ့ဝေခြင်း ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏။ တွေ့ဝေခြင်းရှိသူအား မဖြစ်” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်းရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တပ်မက်ခြင်း ကင်းသူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်း ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏။ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်း ရှိသူအား မဖြစ်” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ်ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်းရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် အစွဲအလမ်းမရှိသူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်း မရှိသူအားသာ ဖြစ်၏။ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်း ရှိသူအား မဖြစ်”ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ပညာရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ပညာမရှိသူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ပညာရှိသူအားသာ ဖြစ်၏။ ပညာမရှိသူအား မဖြစ်”ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသူအားသာ ဖြစ်၏။ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ရှိသူအား မဖြစ်”ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာခွဲတရား၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် သံသရာခွဲတရား၌ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်သူအား ဖြစ်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် “ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာခွဲတရား၌ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်သူအားသာ ဖြစ်၏။ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာခွဲတရား၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သူအား မဖြစ်”ဟု ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏။

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ အယူမှားသော ဒိဋ္ဌိတို့သည် ဘဝမြဲ၏ဟု ယူမှားခြင်း ‘ဘဝဒိဋ္ဌိ’ ဘဝပြတ်၏ဟု ယူမှားခြင်း ‘ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ’ အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဘဝဒိဋ္ဌိ၌ ကပ်ငြိ ဘဝဒိဋ္ဌိသို့ ချဉ်းကပ် ဘဝဒိဋ္ဌိ၌ သက်ဝင်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် ဆန့်ကျင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကပ်ငြိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိသို့ချဉ်းကပ် ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၌ သက်ဝင်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် ဆန့်ကျင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ဤဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း ချုပ်ခြင်းကို၎င်း သာယာဖွယ်ကို၎င်း အပြစ်ကို၎င်း ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စွဲမက်ခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပြစ်မှားခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တွေ့ဝေခြင်းရှိသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အစွဲအလမ်းရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ပညာမရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သံသရာခွဲတရား၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ကြကုန်၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပေါ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူးဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်ဟု ငါဘုရားဆို၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ဤဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း သာယာဖွယ်ကို၎င်း အပြစ်ကို၎င်း ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စွဲမက်ခြင်း ကင်းကြကုန်၏၊ ပြစ်မှားခြင်းကင်းကြကုန်၏၊ တွေ့ဝေခြင်း ကင်းကြကုန်၏၊ တင်မက်ခြင်း ကင်းကြကုန်၏၊ အစွဲအလမ်း မရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ပညာရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ မျစ်ခြင်း မှန်းခြင်း မရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ သံသရာခွဲတရား၌ မမေ့လျော် မပျော်ပိုက်ကြကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပေါ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူးဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကြကုန်၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြကုန်၏ဟု ငါဘုရား ဆို၏။

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—ကမာမ၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘ကမာမုပါဒါန်’ အယူမှား၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဒိဋ္ဌပါဒါန်’ အလေ့အကျင့်၌ စွဲလမ်းခြင်း ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါန်’ အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်း ‘အတ္တဝါဒုပါဒါန်’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကမာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြကုန်၏။ ဒိဋ္ဌပါဒါန် သီလဗ္ဗတုပါဒါန် အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အကြောင်းသုံးပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံးလွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကမာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြကုန်၏။ ဒိဋ္ဌပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကမာမုပါဒါန်နှင့် ဒိဋ္ဌပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်နှင့် အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤအကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကမာမုပါဒါန်နှင့် ဒိဋ္ဌပါဒါန်လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်နှင့် အတ္တဝါဒုပါဒါန်လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံးလွန်မြောက်ခြင်းကိုကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန် ဒိဋ္ဌပါဒါန် သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြကုန်၏။ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤအကြောင်းတပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆိုဝန်ခံကြကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန်၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြကုန်၏။ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ဓမ္မ ဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ (မိမိတို့)ဆရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု မဆိုရ၊ တရား၌ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟုမဆိုရ၊ အကျင့်သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှုပြုလေ့ရှိခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု မဆိုရ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ချစ်နှစ်သက်ခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု မဆိုရ။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်၏ဟု မဆိုရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုဟောကြားထား၍ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သော ငြိမ်းအေးခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားစစ်မဟုတ်သူတို့ ဟောကြားထားသည့် ဓမ္မ ဝိနယ၌ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာအတိုင်းသာ ဖြစ်ရသောကြောင့်တည်း။

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည် ဥပါဒါန်တရားအားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံလျက် ဥပါဒါန်တရားအားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ပညတ်တော်မူ၏။ ကာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော်မူ၏။ ဒိဋ္ဌပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော်မူ၏။ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော်မူ၏။ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုပညတ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ဓမ္မ ဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဘုရားအပေါ်၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု ဆိုရ၏။ တရား၌ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု ဆိုရ၏။ အကျင့်သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှု ပြုလေ့ရှိခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု ဆိုရ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ နှစ်သက်ခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ဟု ဆိုရ၏။ ထိုသို့ကောင်းမြတ်၏ဟု ဆိုရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ပြောဆို ဟောကြားထားသော (ဝဋ်မှ) ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားစစ် ဟောကြားထားသော ဓမ္မ ဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာအတိုင်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါန်လေးပါးတို့သည် အဘယ်အကြောင်းရင်းရှိသနည်း။ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ အဘယ်လစ်မြစ်ရှိသနည်း။ အဘယ်အမွန်အစရှိသနည်း။

ဤဥပါဒါန်လေးပါးတို့သည် တဏှာအကြောင်းရင်းရှိ၏။ တဏှာဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ တဏှာလစ်မြစ်ရှိ၏။ တဏှာအမွန် အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတဏှာသည်လည်း အဘယ်အကြောင်းရင်းရှိသနည်း။ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ အဘယ်လစ်မြစ်ရှိသနည်း။ အဘယ်အမွန်အစရှိသနည်း။

တဏှာသည် ဝေဒနာအကြောင်းရင်းရှိ၏။ ဝေဒနာဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဝေဒနာလစ်မြစ်ရှိ၏။ ဝေဒနာ အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝေဒနာသည်လည်း အဘယ်အကြောင်းရင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစရှိသနည်း။

ဝေဒနာသည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ဖဿဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဖဿ လစ်မြစ်ရှိ၏။ ဖဿ အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဖဿသည်လည်း အဘယ်အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစ ရှိသနည်း။

ဖဿသည် သဠာယတန အကြောင်းရင်းရှိ၏။ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ သဠာယတန လစ်မြစ်ရှိ၏။ သဠာယတန အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသဠာယတနသည်လည်း အဘယ်အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစ ရှိသနည်း။

သဠာယတနသည် နာမ်ရုပ် အကြောင်းရင်း ရှိ၏။ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏။ နာမ်ရုပ်လစ်မြစ်ရှိ၏။ နာမ်ရုပ်အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤနာမ်ရုပ်သည်လည်း အဘယ်အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစ ရှိသနည်း။

နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ်အကြောင်းရင်း ရှိ၏။ ဝိညာဏ်ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏။ ဝိညာဏ်လစ်မြစ် ရှိ၏။ ဝိညာဏ်အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစ ရှိသနည်း။

ဝိညာဏ်သည် ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းရင်း ရှိ၏။ ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' လစ်မြစ် ရှိ၏။ ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အမှန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်လစ်မြစ် ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်အမှန်အစ ရှိကုန်သနည်း။

သင်္ခါရတို့သည် မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာလစ်မြစ် ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာအမှန်အစ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာပျောက်ကင်း၏။ ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်၏။ (ထိုအခါ) ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကင်း၍ ဝိဇ္ဇာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ကာမစွဲ မစွဲလမ်း၊ အယူမှားစွဲ မစွဲလမ်း၊ အလှေအကျင့်စွဲ မစွဲလမ်း၊ အတ္တစွဲ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသော် (တဏှာပြင်) မတပ်မက်၊ မတပ်မက်သော် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေး၏။

“ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသော ပြုပွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လုံးကြာသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြ လေကုန်သတည်း။

ရှေးဦးစွာသော စူဠသီဟနာဒသုတ် ပြီး၏။

၂-မဟာသီဟနာဒသုတ်

၁၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်၏အပြင် ဝေသာလီပြည်၏အနောက်မျက်နှာ အရပ်တွင်ရှိသော အပရပူရ တောအုပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဤသာသနာ တော်မှ ဖဲသွား၍ မကြာသေးသော လိစ္ဆဝိမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ် အလယ်၌ ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏--

“ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏(ကုသိုလ်ကမ္မပထ)တရားထက် သာလွန်သော အရိယာ ဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်းဂေါတမ ဟောကြားထားသော တရားသည် ထိုသို့ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏”ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဝေသာလီ ပြည်သို့ ဆွမ်းခံတော်မူသော အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဝေသာလီပရိသတ် အလယ်၌—

“ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏(ကုသိုလ်ကမ္မပထ)တရားထက် သာလွန်သော အရိယာ ဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်း ဂေါတမ ဟောကြားထားသော တရားသည် ထိုသို့ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏”ဟု ပြောဆိုနေသော လိစ္ဆဝိမင်းသား သုနက္ခတ်၏ စကားကို ကြားလေ၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါ လျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်မှ ဖဲခွါသွား၍ မကြာသေးသော လိစ္ဆဝိ မင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဝေသာလီပရိသတ်အလယ်၌ ‘ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ)တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာ

သောတရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်းဂေါတမ ဟောထားသောတရားသည် ထိုသို့ ဟောတိုင်းပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာထုတ်ဆောင်၏ ဟူ၍ ပြောဆိုပါသည်”ဟု(လျှောက်၏)။

၁၃၇။ သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်သော သုနက္ခတ်သည် အမျက်ထွက်လေ့ရှိ၏။ ထိုသုနက္ခတ်သည် ဤစကားကို အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် ပြောဆို၏။ သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်သော သုနက္ခတ်သည် “ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုမည်”ဟု (ရည်ရွယ်လျက်) ငါဘုရား၏ ကျေးဇူးကိုသာလျှင် ပြောဆို၏။ သာရိပုတြာ “ရဟန်းဂေါတမ ဟောထားသော တရားသည် ထိုသို့ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာထုတ်ဆောင်၏”ဟု ပြောဆိုသောသူသည် ငါဘုရား၏ ကျေးဇူးကိုသာ ပြောဆိုပေ၏။

သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ)အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား “ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော် မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်’ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့်’စရုဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရုဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတမည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမဘတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိမည်တော်မူ၏။ နတ်လူ တို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို)သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါမည်တော်မူ၏”ဟူ၍ ငါဘုရား အပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ)အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား“ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တယောက်ထည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွားစေနိုင်၏။ အများဖြစ်လျက်လည်း တယောက်ထည်း ဖြစ်လာစေနိုင်၏။ ကိုယ်ထင် ရှားဖြစ်စေနိုင်၏။ ကိုယ်ပျောက်စေနိုင်၏။ နံရံတဖက် တံတိုင်းတဖက် တောင်တဖက်သို့ မထိမငြိပဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားတော်မူနိုင်၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ပြုတော်မူ နိုင်၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေပဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွားနိုင်၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖို့ခွေလျက် အတောင်ရှိသောငှက်ကဲ့သို့ သွားနိုင်၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးကုန် သော ဤ လ နေ တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်နိုင်၏။ ဆုပ်ကိုင်နိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် လည်း ကိုယ်ကို(မိမိ)အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏”ဟူ၍ ငါဘုရားအပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ် လျှောက်၍သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ)အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား “ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော လူတို့၏နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏နားနှင့်

တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏" ဟူ၍ ငါဘုရားအပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ(မဂ်ဖိုလ်မှ)အချည်းနှီးသော ယောကျ်ားဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပါးသောသတ္တဝါ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ ကျူးသော 'သဒိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျူးသော 'သဒိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉ္စတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏" ဟူ၍ ငါဘုရားအပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

၁၄၇။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြှက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။

အားတော်ဆယ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ—

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြှက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အား မည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၂)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဂတိငါးတန် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အလုံးစုံ (ဂတိ ငါးတန် နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၃)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသောဓာတ် အမျိုးမျိုးသောဓာတ် လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ များပြားသောဓာတ် အမျိုးမျိုးသောဓာတ် လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထားအမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထားအမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၅)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၆)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ ဈာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အား မည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၇)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။

တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း သုံးဘဝတို့ကို၎င်း လေးဘဝတို့ကို၎င်း ငါးဘဝတို့ကို၎င်း ဆယ်ဘဝတို့ကို၎င်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို၎င်း ဘဝတရာကို၎င်း ဘဝတထောင်ကို၎င်း ဘဝတသိန်းကို၎င်း များပြားသောပျက်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသောဖြစ်ကပ်တို့ကို၎င်း များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ် တို့ကို၎င်း ဤမည်သောဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ နိုင်၏။ပ။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်ဘို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြှက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၈)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်(ပေါ်)ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏။ မှားသောအယူ ရှိကုန်၏။ မှားသောအယူဖြင့် ပြုသောကံရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ကျဆောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်။ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏။ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည့်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ပ။

သာရိပုတြာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၉)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူ၏။

သာရိပုတြာ. ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သောစကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁၀)

သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သောတရားစကြာကို လည်စေ၏။

၁၄၉။ သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို “ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏” ဟု ပြောဆိုသောသူသည် ထိုစကားကိုမပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသောဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့။ သာရိပုတြာ သီလသမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကိုမပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကိုမပယ်သော် ထိုအယူကိုမစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌အချခံရလတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

၁၅၀။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းရဲရင့်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သောစကားကို မြက်ဆို၏။ မြတ်သောတရားစကြာကို လည်စေ၏။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

“(အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိ၏ဟု ဝန်ခံသော သင်သည် ဤတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေး” ဟု ငါ့ကို ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည် အရိပ်နိမိတ်ကို

လောက၌ ငါမမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။ (၁)

“အာသဝေါတရားများ ကုန်ပြီ ဟု ဝန်ခံသော သင်အား ဤအာသဝေါတရားတို့သည် မကုန် သေးကုန်” ဟု ငါ့ကို ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို လောက၌ ငါမမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။ (၂)

“(မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု သင်ဟောကြားထားသော တရားတို့သည် မှီဝဲ လွန်ကျူးသူအား အန္တရာယ်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်” ဟု ငါ့ကို ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ နတ်ဖြစ် စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာ မည့် အရိပ်နိမိတ်ကို လောက၌ ငါမမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်သော ကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။ (၃)

“ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ သင်ဟောကြားထားသောတရားသည် ဟောတိုင်းကျင့်သူအား ဝဋ် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာမထုတ်ဆောင်နိုင်” ဟု ငါ့ကို ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို လောက၌ ငါမမြင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင် သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းရဲရင့်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်း ကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သောစကားကို မြှောက်ဆို၏။ မြတ်သောတရား စကြာကို လည်စေ၏။

သာရိပုတြာ ဤသို့သိမြင်သော ငါ့ကို “ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ)တရား ထက်သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏” ဟု ပြောဆို သောသူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့။

သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ် သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

၁၅၁။ သာရိပုတြာ ပရိသတ်တို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ—မင်း ပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သူကြွယ်ပရိသတ်၊ ရဟန်းပရိသတ်၊ စာဘုမဟာရာဇ်နတ်ပရိသတ်၊ တာဝတိံသာနတ်ပရိသတ်၊ မာရ်နတ်ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်တို့တည်း။ သာရိပုတြာ ပရိသတ် တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ပင်တည်း။

သာရိပုတြာ ဤဝေသာရဗ္ဗ ဉာဏ်လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤပရိသတ် ရှစ်မျိုးသို့ ချဉ်းကပ်သက်ဝင်၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် အရာမက များပြားသော မင်းပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဘူးသည်ကို၎င်း ထို ပရိသတ်တို့၌ အညီအညွတ် နေထိုင်ဘူးသည်ကို၎င်း စကားပြောဆိုဘူးသည်ကို၎င်း တကား ဆွေးနွေးဘူးသည်ကို၎င်း အမှတ်ရ၏။ ထိုပရိသတ်၌ ငါ့အား ကြောက်ခြင်းရွံ့ခြင်းသို့ သက်ဝင်ဖြစ် ပေါ်မည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် အရာမက များပြားသော ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့။ပ။ သူကြွယ်ပရိသတ် သို့။ပ။ ရဟန်းပရိသတ်သို့။ပ။ စာတုမဟာရာဇ် နတ်ပရိသတ်သို့။ပ။ တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ်သို့။ပ။ မာရ်နတ်ပရိသတ်သို့။ပ။ ဗြဟ္မာပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဘူးသည်ကို၎င်း ထိုပရိသတ်၌ အညီအညွတ် နေထိုင်ဘူးသည်ကို၎င်း စကားပြောဆိုဘူးသည်ကို၎င်း တရားဆွေးနွေးဘူးသည်ကို၎င်း အမှတ်ရ၏။ ထိုပရိသတ်၌ ငါ့အား ကြောက်ခြင်းရွံ့ခြင်းသို့ သက်ဝင်ဖြစ်ပေါ်မည့် အရိပ်နိမိတ်ကို ငါမမြင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့် ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို “ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) ၈ ဝါး ထက်သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏” ဟု ပြောဆိုသောသူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့။ သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ) ရဟန်းသည် ယခုတဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

၁၅။ သာရိပုတြာ သတ္တဝါတို့သည် လေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ—ဥဋ္ဌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်သောသတ္တဝါ၊ အညိဋ္ဌဖြစ်သောသတ္တဝါ၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့တည်း။

သာရိပုတြာ ဥဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ ဥဋ္ဌကို ခွဲထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဤသတ္တဝါကို ဥဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ သားအိမ် ကို ခွဲထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါကို သားအိမ်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ အညိဋ္ဌ ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ ငါးပုပ် အသေ ကောင်ပုပ် မုယောမုံ့ပုပ် အညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ရာအရပ် အညစ်အကြေး စီးဆင်းရာ အရပ်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါကို အညိဋ္ဌ ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသည် အဘယ်နည်း။ နတ် ငရဲသား အချို့ သောလူ အချို့ သောဝိနိပါတိကအသုတ်ကို ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါဟူ၍ ဆိုရ၏။ သာရိပုတြာ သတ္တဝါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို “ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမ သည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏” ဟု ပြောဆိုသောသူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့။

သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ)ရဟန်းသည် ယခုဘာ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

၁၅၃။ သာရိပုတြာ လားရာဂတီတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း ဟူမူ— ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ တို့တည်း။

သာရိပုတြာ ငါသည် ငရဲဘုံကို၎င်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် တိရစ္ဆာန်ဘုံကို၎င်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် ပြိတ္တာဘုံကို၎င်း ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် လူ့ဘုံကို၎င်း လူ့ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း လူ့ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် နတ်ဘုံကို၎င်း နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို၎င်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို၎င်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည် အာသဝေါ

တရားတို့၏ကန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ဝင်စား၍ နေ၏။ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

၁၅၄။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်မည့်အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏”ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ရောက်ကာ စင်စစ်ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက်ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင်မှတ် သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် တကြောင်းကည်းသော ခရီးဖြင့် မီးကျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်သော တသူ (ငါးတောင်) ထက် ကျော်လွန်သည့် အခိုးအလျှံကင်းသော မီးကျိုး တွင်းသို့ ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် ဤမီးကျိုးတွင်းသို့သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏”ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုမီးကျိုးတွင်း၌ ကျလျက် စင်စစ် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက်ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာခံစား နေရသည်ကို မြင်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ဤလောက၌ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏”ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက်ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၁)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏”ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက်ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင်မှတ် သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် တကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် မစင်ဖြင့် ပြည့်သော ကသူ (ငါးတောင်)ထက် ကျော်လွန်သည့် မစင်တုမ်းကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍

လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် စင်တိုင်းသို့သာလျှင် ရောက်မည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်း သို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုစင်တိုင်း၌ ကျလျက် ဆင်းရဲ လှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန် ဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၂)

သာရိပုတြာ ငါသည် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နွေနေပူဘို့ဖြင့် ပူလောင်နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် တကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီး ဖြင့် မညီမညွတ်သော မြေအဖို့၌ အခက်အရှက်နည်းပါးသဖြင့် အရိပ်ကျသော သစ်ပင်ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် ဤသစ်ပင်သို့သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုသစ်ပင်၏ အရိပ်၌ ထိုင်လျက်၎င်း အိပ်လျက်၎င်း ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံ သို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၃)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ဖြစ်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ် ၏။ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကိုပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’

ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ဖြစ်ကာ ချမ်းသာများသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် တကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် ညီညွတ်သောမြေအဖို့၌ ပေါက်သည့် အရွက်စိပ်သဖြင့် အရိပ်ကောင်းသော သစ်ပင်ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် ဤသစ်ပင်သို့သာလျှင် ရောက်မည့်လမ်းအတိုင်း သွား၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုသစ်ပင်၏ အရိပ်၌ ထိုင်လျက်၎င်း အိပ်လျက်၎င်း ချမ်းသာများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ဖြစ်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်း လည်း အားထုတ်၏။ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ဖြစ်ကာ ချမ်းသာများသည့်ဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသူတို့လားရာ နတ်ဘုံသို့ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ရောက်ကာ စင်စစ်ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ပြာသာဒ်တခုရှိရာ၏။ ထိုပြာသာဒ်၌ အတွင်းအပြင် ဆေးသုတ် ထားပြီးလျှင် လေမိုးလုံခြုံလျက် တံခါးမ-လေသာပြတင်းတို့ကို ပိတ်ထားအပ်သည့် အထွတ်တပ် သော ခန်းမဆောင် ရှိရာ၏။ ထိုခန်းမဆောင်၌ မွှေးရှည်ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းကြယ်သော သားမွှေး အခင်း၊ ဖြူသော သားမွှေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ချယ်ထားသော သားမွှေးအခင်း၊ ကောင်းမွန်သော ဝံပိုင်ရေအခင်း၊ မျက်နှာကြက်နှင့်တကွ နီမြန်းသော ခြေအုံး၊ ခေါင်းအုံးတို့ဖြင့် ခင်းကျင်းထားအပ် သည့် ပလ္လင်လည်း ရှိရာ၏။ ထိုအခါ နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသောယောက်ျားသည် တကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြင့် ပလ္လင် နှင့်တကွ ခန့် မဆောင်ရုံနေသော ထိုပြာသာဒ်ကိုသာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ မျက်စိအမြင် ရှိသောယောက်ျားသည် မြင်၍ ထိုသူကိုပင် “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် ဤပြာသာဒ်သို့ သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏။ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏။ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုပြာသာဒ် ထိုအထွတ်တပ်သော ခန်းမဆောင် ထိုပလ္လင်၌ထိုင် လျက်၎င်း အိပ်လျက်၎င်း စင်စစ်ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာ ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရောက်ရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်မည့်အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၅)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေမည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေရာ စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ကြည်လင်ချိုအေး ဖြူဖွေးသောရေနှင့် ကောင်းသောရေဆိပ် ရှိသဖြင့် မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သော ရေကန်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုရေကန်၏အနီး၌လည်း ကြီးမားသည့် တောအုပ်ရှိရာ၏။ ထိုအခါ နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်နိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် တကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် ထိုရေကန်သို့သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုသူကိုမြင်၍ “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် ဤရေကန်သို့သာ ရောက်မည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ အခါတပါး၌ ထိုသူကိုပင် ထိုရေကန်သို့ ဆင်းသက်ချိုးသောက်၍ ပူလောင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း အိုက်စပ်ခြင်းအားလုံးကို ငြိမ်းအေးစေပြီးလျှင် ပြန်တက်၍ ထိုတောအုပ်၌ ထိုင်လျက်၎င်း အိပ်လျက်၎င်း စင်စစ် ချမ်းသာသော သုခဝေဒနာခံစားနေသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေမည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော ထို(အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေကာ စင်စစ် ချမ်းသာသော သုခဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ သာရိပုတြာ လားရောက်ရာ ဂတိတို့သည် ဤငါးပါးတို့ ပင်တည်း။

သာရိပုတြာ ဤသို့သိမြင်သော ငါ့ကို “ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက်သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးမရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည်ယူဆလျက် စူးစမ်းလေ့လာကာ အလိုလိုထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏” ဟု ပြောဆိုသောသူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် သီလ သမာဓိ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ) ရဟန်းသည် ယခုတဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရလတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါ့ဟော၏။

၁၅၅။ သာရိပုတြာ ငါသည် အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ ခြိုးခြံသောအကျင့်ရှိ၏၊ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ခြိုးခြံသောအကျင့်ရှိ၏။ ခေါင်းပါးသောအကျင့်ရှိ၏၊ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိ၏။ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ရှိ၏။

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သောအကျင့်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ ခြိုးခြံသော အကျင့်ပေတည်း။

အဝတ်မဝတ်ပဲနေ၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏။ လက်ဖြင့်မစင်ကိုသုတ်၏၊ အသျှင်လာလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ အသျှင်ရပ်လော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ မိမိမကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ရည်စူး၍ပြုသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ပင်ဖိတ်ဆွမ်းကိုမခံ၊ အိုးဝမှကော်၍လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ တောင်းဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ တံခါးခုံခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ တုတ်ခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ နှစ်ယောက်စားစဉ်ထ၍ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန့် မ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ နို့ တိုက်ဆံ မိန်းမ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယောက်ျားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ဆော်ဩ၍ စုဆောင်းလောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ခွေးမျှော်ရာမှ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယင်အုံရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ငါး မစား၊ အမဲ မစား၊ သေမသောက်၊ အရက်မသောက်၊ ဖွဲ့၌မြုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တအိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တလုပ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှင်လုပ်သာ စား၏၊ ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုပ်သာ စား၏။ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တခုစာဖြင့်လည်း ရောင်ရဲ၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင်ရဲ၏။ ပ။ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာတို့ဖြင့်လည်း ရောင်ရဲ၏။ တရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ ပ။ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတကြိမ်တိုင်အောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏။

၁-အမျိုးကောင်းသားတို့၏ အသေအထဟူသမျှကို ပယ်၍ ရပ်လျက် ကျင့်ကြိုး ကျင့်ငယ် စွန့်ခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းပင်တည်း။

ထိုငါသည် ဟင်းရွက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီးဆန်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ်အစအနကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မွှေကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲနုကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရေကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကို သော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက်မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏။

ထိုငါသည် ပိုက်ဆံလျှော်အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ဝိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်သော အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ပုံသုက္ကအပတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက်အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင်အဝတ်ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ်ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည်ကမ္မလာကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ သားမြီးကမ္မလာကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုသော်လည်း ဝတ်၏၊ ငမုတ်ဆိတ်ကိုသော်လည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်သုတ်ခြင်းအမှုကိုသော်လည်း ပြုနေ၏၊ ထိုင်ရန်နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက်သော်လည်း နေ၏၊ ဆောင်ကြောင့်သော်လည်း ထိုင်၏၊ ဆောင်ကြောင့်ထိုင်ခြင်း အမှုကိုသော်လည်း အားထုတ်၏၊ ဆူးအခင်းအပေါ်၌သော်လည်း နေ၏၊ ဆူးအခင်းပေါ်၌သော်လည်း အိပ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့သက်ဆင်းခြင်းအမှုကိုသော်လည်း အားထုတ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်ကို လွန်မင်းစွာ ပူပန်စေသောအကျင့်ကို မပြတ်အားထုတ်လျက် နေ၏။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ခိုင်းခြံသော အကျင့်ပေတည်း။

၁၅၆။ သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သောအကျင့်မြတ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ ခေါင်းပါးသော အကျင့်ပေတည်း။

နှစ်ပေါင်းများစွာဖြစ်နေသော မြို့မွန်အညစ်အကြေးသည် ကိုယ်၌စုဝေးလျက် အပွေးတက်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာက ဖြစ်နေသော တည်ပင်ငုတ်သည် စုဝေးလျက် အပွေးတက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါ၏ကိုယ်၌ နှစ်ပေါင်းများစွာက ဖြစ်နေသော မြို့မွန်အညစ်အကြေးသည် စုဝေးလျက် အပွေးတက်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါအား ငါသည် ဤမြို့မွန် အညစ်အကြေးကို လက်ဖြင့် ပွတ်သိပ်ရမူ သို့မဟုတ် တခြားသူတို့က လက်ဖြင့် ပွတ်သိပ်ပေးကြကုန်မူ ကောင်းလေစဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံချပင် မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေ။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ခေါင်းပါးသော အကျင့်ပေတည်း။ (၁)

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့် မြတ်သောအကျင့်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ပေတည်း။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ရေပေါက်မျှ၌သော်လည်း ငါအား သနားခြင်းကရုဏာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ “ငါသည် မညီမညွတ် အရပ်၌ တည်နေသော (ရေပေါက်တည်းဟူသော) သတ္တဝါငယ်

၁-ဂျုံဆန် သို့မဟုတ် ဆန်စိမ်းဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
၂-မြက်သီးဆန် သို့မဟုတ် ဆန်တမျိုးဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
၃-ကဏောပီ တဏှုလံ ပရိယောနန္ဒါ၊ ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြှေးရွက်၏၊ (ပါသိကင်္ဂ အဂ္ဂဿာဒ်) နှင့်အညီ ကဏကို ဖွဲနုဟု ပြန်သည်။
၄-ထမင်းချိုလည်း ဟူ၏။

တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းသို့ မဆောက်ပါစေလင့်” ဟု နှလုံးသွင်းကာ သတိရှိလျက် ရွှေသို့တက်၏။ သတိရှိလျက်သာ နောက်သို့ ဆုတ်၏။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ပေတည်း။ (၂)

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါဇေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့် မြတ်သောအကျင့်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ပေတည်း။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် အမှတ်မရှိ တခုခုသော တောတိုင်းသို့ သက်ဝင်၍ နေ၏။ အကြင်အခါ ငါသည် နွားကျောင်းသားကို၎င်း သား(သိုးဆိတ်စသည်)ကျောင်းသားကို၎င်း မြက်ထမ်းသမားကို၎င်း ထင်းခွေသမားကို၎င်း တောအမူလုပ်ကို၎င်း တွေ့မြင်၏။ ထိုအခါ ငါသည် ဟတောမှ တတောသို့ တချို့မှ တချို့သို့ တချိုင့်မှ တချိုင့်သို့ တကုန်းမှ တကုန်းသို့ သွား၏။ ထိုသို့ သွားခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကို မတွေ့မြင်ကြပါစေကုန်လင့်၊ ငါသည်လည်း ထိုသူတို့ကို မတွေ့မြင်ရပါစေလင့် ဟု နှလုံးသွင်းထားသောကြောင့်တည်း။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် တော၌ ပေါက်ပွားသော သားကောင် (သားသမင်) သည် လူတို့ကို မြင်လျှင် ဟတောမှ တတောသို့ တချို့မှ တချို့သို့ တချိုင့်မှ တချိုင့်သို့ တကုန်းမှ တကုန်းသို့ သွားသကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် အကြင်အခါ ငါသည် နွားကျောင်းသားကို၎င်း သားကျောင်းသားကို၎င်း မြက်ထမ်းသမားကို၎င်း ထင်းခွေသမားကို၎င်း တောအမူလုပ်ကို၎င်း တွေ့မြင်၏။ ထိုအခါ ငါသည် ဟတောမှ တတောသို့ တချို့မှ တချို့သို့ တချိုင့်မှ တချိုင့်သို့ တကုန်းမှ တကုန်းသို့ သွား၏။ ထိုသို့ သွားခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကို မတွေ့မြင်ကြပါစေကုန်လင့်၊ ငါသည်လည်း ထိုသူတို့ကို မတွေ့မြင်ရပါစေလင့် ဟု နှလုံးသွင်းထားသောကြောင့်တည်း။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ပေတည်း။ (၃)

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် နွားတို့ ထွက်သွားကြကုန်၍ နွားကျောင်းသားတို့မှ ကင်းကုန်သော နွားခြံတို့သို့ လေးဘက်ထောက်သွားကာ ချဉ်းကပ်၍ နို့စို့နွားငယ်တို့၏ နွားချေးတို့ကို စားမျှခဲ၏။ သာရိပုတြာ မိမိကျင်ငယ် ကျင်ကြီး မကုန်သေးသမျှ မိမိကျင်ငယ် ကျင်ကြီးကိုသာ ငါစားမျှခဲ၏။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ စားရိုးမဟုတ်သော အစာကို စားခြင်း အကျင့်ပေတည်း။ (၄)

၁၅၅။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကြောက်မက်ဖွယ် တောအုပ်တခုသို့ သက်ဝင်၍ နေ၏။ သာရိပုတြာ ကြောက်မက်ဖွယ်တောအုပ်၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အခြင်းအရာကား မည်သူမဆို ရာဂမကင်းသေးသူသည် ထိုတောအုပ်သို့ ဝင်အံ့၊ များသောအားဖြင့် ကြက်သီးမွေးညှင်းထကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဆီးနှင်းကျချိန် မြေသည့် ဆောင်းဥတုကြား ရှစ်ရက်တို့တွင် ညဉ့်အခါ လွင်တီးခေါင် ‘လဟာပြင်’ ၌နေ၍ နေ့အခါ တောအုပ်၌ နေ၏။ နေ့ဥတုနောက်ဆုံး လတွင် နေ့အခါ လွင်တီးခေါင်၌ နေ၍ ညအခါ တောအုပ်၌ နေ၏။ သာရိပုတြာ စင်စစ် ရှေးက မကြားဘူးသည့် အထူးအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ဤဂါထာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

“ရဟန်းသည် တကိုယ်တည်း ကြောက်မက်ဖွယ်တောကြီး၌ အဝတ်မဆီးပဲ မီးသို့လည်း မကပ်ပဲ အလွန်အပူခံ၍၎င်း အလွန်အအေးခံ၍၎င်း နိဗ္ဗာန်ကို ကြိုးစားရှာမှီးနေ၏” ဟု (ထင်လာ၏)။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် သူသေအရိုးတို့ကို ခေါင်းအုံး၍ သုသာန်၌ အိပ်၏။ သာရိပုတြာ နွားကျောင်းသား သူငယ်တို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ တံတွေးဖြင့်လည်း ထွေးကြကုန်၏။ ကျင်ငယ်ဖြင့်လည်း ပန်းကြကုန်၏။ မြေမှုန့်ဖြင့်လည်း ကြဲချကြကုန်၏။ နားပေါက်တို့၌လည်း တုတ်ချောင်းကို ထိုးသွင်းကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ထိုသူတို့၌ စိတ်ပြစ်မှားမိသည်ကိုမျှ အမှတ်မရ။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ လျစ်လျူရှုနေမှု အကျင့်ပေတည်း။

၁၅၇။ သာရိပုတြာ အစာအာဟာရဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူရှိကြ ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဆီးသီးတို့ဖြင့် မျှတကြကုန်၏ ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဆီးသီးကိုလည်း စားကြကုန်၏။ ဆီးသီးမှုန့်ကိုလည်း စားကြ ကုန်၏။ ဆီးသီးဖျော်ရည်ကိုလည်း သောက်ကြကုန်၏။ ဆီးသီးဖြင့် အထူးပြုထားသည့် အရာအမျိုးမျိုးကိုလည်း သုံးဆောင်ကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါကား ဆီးသီးဘလုံးသာ ဖြစ်သော အစာအာဟာရကို စားမျိုးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ သာရိပုတြာ “ထိုစဉ်အခါက ဆီးသီးသည် ကြီးမားလေသလော” ဟု သင့်အား စိတ်အကြံဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ ယခုအခါ၌ကဲ့သို့ပင် ထိုစဉ်အခါ၌လည်း ဆီးသီးသည် ဤပမာဏမျှပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သာရိပုတြာ ဆီးသီးတလုံးသာဖြစ်သော အစာအာဟာရကို စားမျိုးသော ထိုငါ၏ကိုယ်သည် အလွန် ပိန်ကြုံခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကစွန်းနွယ်၏အဆစတို ကဲ့သို့၎င်း နွယ်ပုပ် နွယ်ငန်း၏ အဆစ်တို့ကဲ့သို့၎င်း ငါ၏အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ကုလားအုတ်ခြေရာကဲ့သို့ ငါ၏ တင်ပါးဆံ့သားသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ပုတီးကုံးကဲ့သို့ ငါ၏ ကျောက် ကုန်းရိုးသည် အမြင့်အနိမ့် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ စရပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးနေကုန်သကဲ့သို့ ငါ၏နံရိုးတို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေ ကုန်၏။ နက်သောရေတွင်း၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ဝင်နေသော ရေဝန်းကို မြင်ရသကဲ့သို့ ငါ၏ မျက်တွင်းတို့၌ ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ဝင်နေသော မျက်လုံး ဝန်းတို့ကို မြင်ရ၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အစိမ်းနုနု ဆွတ်ခူးထားသော ဗူးခါးသီးသည် လေနေပူကြောင့် ရှုံ့တူညှိုးချောက်နေသကဲ့သို့ ငါ၏ ဦးခေါင်းရေသည် ရှုံ့တူ ညှိုးချောက်နေ၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ဝမ်းရေကို သုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကိုသာ လျှင် ကိုင်မိ၏။ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကိုသာလျှင် ကိုင်မိ၏။ သာရိပုတြာ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုးသို့ ကပ်သည်အထိ ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကျင်ကြီးကို၎င်း ကျင်ငယ်ကို၎င်း စွန့်အံ့ဟု ထသွားသော် ထိုနေရာ၌ပင် မှောက်ခုံလဲကျ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကိုယ်ကို သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်၏။ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်သော် အမြစ် ဆွေးနေသော အမွှေးတို့သည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကိုယ်မှကျွတ်ကျကုန်၏။

၁၅၉။ သာရိပုတြာ အစာအာဟာရဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ဟု ဤသို့ပြောဆို ဤသို့အယူရှိကြ ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ပဲနောက်တို့ဖြင့် မျှတ ကြကုန်အံ့။ ပ။ နှမ်းတို့ဖြင့် မျှတကြကုန်အံ့။ ပ။ ဆန်တို့ဖြင့် မျှတကြကုန်အံ့ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဆန်ကိုလည်း စားကြကုန်၏။ ဆန်မှုန့်ကိုလည်း စားကြကုန်၏။ ဆန်ရေကိုလည်း

သောက်ကြကုန်၏။ ဆန်ဖြင့် အထူးပြုထားသည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်ကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဆန်တစေ့မျှသာဖြစ်သော အစာအာဟာရ စားမျှသည်ကို အမှတ်ရ၏။ သာရိပုတြာ သင့်အား “ထိုစဉ်အခါက ဆန်သည် ကြီးမားလေသလော” ဟု ဝိတ်အကြံဖြစ်ကောင်းဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ ယခုအခါ၌ကဲ့သို့ပင် ထိုစဉ် အခါ၌လည်း ဆန်သည် ဤပမာဏမျှပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သာရိပုတြာ ဆန်တစေ့သာဖြစ်သော အစားအာဟာရကိုစားမျှ ခဲ့သော ထိုငါ၏ကိုယ်သည် အလွန်ပိန်ကြုံခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကစွန်းနွယ်၏အဆစ်တို့ကဲ့သို့၎င်း၊ နွယ်ပုပ် နွယ်ငန်း၏ အဆစ်ကဲ့သို့၎င်း ငါ၏ အင်္ဂါကြံ့ငယ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ် နေကုန်၏။ ကုလားအုပ်ခြေရာကဲ့သို့ ငါ၏တင်ပါးဆုံသားသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ပုတီးကုံးကဲ့သို့ ငါ၏ကျောက်ကုန်းရိုးသည် အမြင့်အနိမ့်ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ စရပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးနေကုန်သကဲ့သို့ ငါ၏ရိုးဘို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေကုန်၏။ နက်သောရေတွင်း၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသော ရေအဝန်းကို မြင်ရသကဲ့သို့ ငါ၏ မျက်တွင်းတို့၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ဝင်နေသော မျက်လုံးဝန်းတို့ကို မြင်ရ၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အစိမ်းနုနု ဆွတ်ခူးထားသော ဗူးခါးသီးသည် လေ နေပူကြောင့် ရှုံ့တူညှိုးချောက်နေသကဲ့သို့ ငါ၏ဦးခေါင်းရေသည် ရှုံ့တူညှိုးချောက်နေ၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ဝမ်းရေကိုသုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကိုသာလျှင် ကိုင်မိ၏။ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကိုသာလျှင် ကိုင်မိ၏။ သာရိပုတြာ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုးသို့ ကပ်သည်အထိ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည်ကျင်ကြီးကို၎င်း ကျင်ငယ်ကို၎င်း စွန့်အံ့ဟု ထသွားသော် ထိုနေရာ၌ပင် မောက်ခံလဲကျ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကိုယ်ကိုသက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်သပ်၏။ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်သော် အမြစ်ဆွေးနေသော အမွေးတို့သည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကိုယ်မှ ကျွတ်ကျကုန်၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ထိုလုံ့လ ထိုအကျင့် ထိုခဲယဉ်းယဉ်း ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့် လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မရခဲ့။ ထိုသို့မရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအတိုင်း ကျင့်သောသူအား ဝဋ်ဆင်းခဲ့ကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ခေါ်နိုင်သော အရိယာပညာကို မရခဲ့သော ကြောင့်တည်း။

၁၆၀။ သာရိပုတြာ “(များစွာ) ကျင်လည်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ၍ သို့ အယူရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား၍ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာအခွန်မှစ၍ ငါမကျင်လည်ဘူးသော သံသရာကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံ၌ ကျင်လည်ငြားအံ့၊ ဤ (လူ့)လောကသို့ တဖန်မရောက်လာရာ။

သာရိပုတြာ “များစွာ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ၍ သို့ အယူရှိကြကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား၍ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာအခွန်၌ ငါမဖြစ်ဘူးသော ဖြစ်ရာဝကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။

သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဤ(လူ့)လောကသို့ တဖန် မထောက် လာရာ။

သာရိပုတြာ “(များစွာ)နေခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ ဤသို့အယူရှိကြ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား ၍ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာအစွန်း၌ ငါမနေဘူးသောနေရာကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံ၌ နေငြားအံ့၊ ဤ(လူ့)လောကသို့ တဖန် မထောက် လာရာ။

သာရိပုတြာ “ယင်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူရှိကြကုန် သော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာ အစွန်း၌ ငါမပူဇော်ဘူးသော ယင်ကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ ထိုယင်ကိုလည်း အဘိသိက်ခံ ရေမြေ့ရှင် မင်းဖြစ်၍၎င်း၊ ဥစ္စာများစွာရှိသော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍၎င်း ပူဇော်ခဲ့၏။

သာရိပုတြာ “မီးလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူရှိကြသော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာအစွန်း၌ ငါမလုပ်ကျွေးဘူးသော မီးကို လွယ်ကူစွာမရနိုင်။ ထိုမီးကိုလည်း အဘိသိက်ခံရေမြေ့ရှင် မင်းဖြစ် ၍၎င်း၊ ဥစ္စာများစွာရှိသော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍၎င်း လုပ်ကျွေးခဲ့၏။

၁၆၁။ သာရိပုတြာ “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် ပျိုမြစ်နနယ်၍ မည်းနက်သောဆံပင် ရှိသည့် ပဌမအရွယ် ငယ်စဉ်အခါ၌သာ အကြောင်းအကျိုးကို မြော်မြင်နိုင်သည့် ကောင်းမြတ် သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ရက်ချုပ်အားဖြင့် ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တရာရှိ၍ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ် ရင့်ကော ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ရောက်သောအခါ၌ကား အကြောင်းအကျိုးကို မြော်မြင်နိုင်သည့်ပညာမှ ယုတ်လျော့၏” ဟု ဤသို့ပြောဆိုကြ ဤသို့အယူရှိကြကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ သာရိပုတြာ ငါဘုရားသည် ကား ယခုအခါ၌ အသက် ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကော ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်၏။ သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အနှစ်တရာအသက် ရှည်ကုန် လျက် အနှစ်တရာအသက်ရှင်လျက် ရှိကုန်သော မြတ်သော သင်ယူနိုင်သောသတိ (ဆောင်ထား နိုင်သော)ဂတိ (သရဇ္ဈာယ်နိုင်သော) ဓိတိ မြော်မြင်နိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော တပည့် သာဝက လေးဦးတို့သည် ငါဘုရားအား ရှိကုန်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် သင်ကြားပြီး သော လက်တည့်အောင် လေ့ကျင့်ထားသော မြားပစ်အတတ်၌ အစမ်းအသတ် ခံပြီးသော အလွန်သန်မာသောလေးရှိသော လေးသမားသည် ပေါ့ပါးသောမြားဖြင့် မပင်မပန်း ထန်းပင်ရိပ်ကို ကန့်လန့်ကျော်လွန်စေရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် လွန်ကဲသော သတိ၊ လွန်ကဲသော ဂတိ၊ လွန်ကဲသော ဓိတိ၊ မြတ်သော မြော်မြင်နိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော တပည့်သာဝကလေးဦးတို့သည် စားသော အခါ သောက်သောအခါ ခဲသောအခါ လျက်သောအခါ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်သောအခါ အိပ်သောအခါ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်သောအခါတို့မှတစ်ပါး ငါ့အားသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ထောက်၍ ထောက်၍ ပြဿနာ မေးလျှောက်ကုန်ငြားအံ့၊ မေးလျှောက်တိုင်း မေးလျှောက်တိုင်းပင် ငါသည် ထိုတပည့် သာဝက လေးဦးတို့အား ဖြေနိုင်ရာ၏၊ ငါ၏ဖြေကြားချက်ကိုလည်း ဖြေကြား သည့်အတိုင်း ဆောင်နိုင်ကြကုန်ရာ၏၊ ထပ်ဆင့်၍ နှစ်ခုမြောက်သော ပြဿနာကိုလည်း ငါ့အား

မမေးကြရာ။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရားအား တရားဟောကြာ ခြင်းသည် မကုန်သည်သာတည်း။ မြတ်စွာဘုရားအား တရား ပုဒ်ဗျဉ်းသည် မကုန်သည်သာတည်း။ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာ ဖြေကြားခြင်းသည် မကုန်သည်သာတည်း။ စင်စစ်မူ အနှစ်တရာ အသက် ရှည်ကုန်လျက် အနှစ် တရာအသက်ရှည်လျက် ရှိကုန်သော ငါ၏ ထိုဘပည့်သာဝကလေးဦးတို့သာ အနှစ်တရာကျော်လွန် သဖြင့် သေဆုံးကုန်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ငါ့ကို ညောင်စောင်းဖြင့်လည်း ဆောင်ယူကြရစေကာမူ မြတ်စွာဘုရား၏ မြော်မြင်နိုင်သော ပညာသည် ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသည်သာတည်း။

သာရိပုတြာ “ များစွာသောသူတို့၏ စည်းပျဉ်းချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ မတွေ့ဝေသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည် လူ့လောက၌ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့၏” ဟူသော စကားကို ပြောဆိုသောသူသည် (အကယ်၍) ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆိုလိုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုသာလျှင် ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆိုပေရာ၏ ဟု-(မိန့်တော် မူ၏)။

၁၆၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်နာဂသမာလသည် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်တော်မှ မြတ်စွာဘုရား ကို ယပ်လေခပ်လျက် တည်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်နာဂသမာလသည် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်စဘူး ထူးကဲစွာဖြစ် ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရားဒေသနာကို ကြားနာရ၍ တပည့်တော်အား ကြက်သီး မွေးညှင်း ထလာပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤတရားဒေသနာသည် အဘယ်အမည်ရှိပါ သနည်း” ဟု လျှောက်၏။

နာဂသမာလ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤတရားဒေသနာကို “ကြက်သီး မွေးညှင်းထစေတတ်သည် ‘လောမဟံသန’ တရားဒေသနာဟူ၍ပင် သင်မှတ်ထားလေလော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ အသျှင်နာဂသမာလသည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

နှစ်ခုမြောက် မဟာသီဟနာဒသုတ် ပြီး၏။

၃-မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်

၁၆၃။ အက္ခန်ပံသည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်— အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သုက္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ကြ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား—

“သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်ရန် စောလွန်းသေး၏။ ငါတို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပေါ်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော

အရပ်၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေကြသော ထို ဘန်းတို့အား အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့က—

“ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ပညတ်ရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို နှစ်သက်သည်။ မနှစ်သက်ကြကုန်၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ကြကုန်။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့ကြကုန်ပဲ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ဤစကား၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြရကုန်အံ့” ဟု နှလုံးသွင်းကာ နေရာမှထ၍ ပြောသွားကြကုန်၏။

၁၆၄။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကြလျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တခုသော တနေရာ၌ ထိုင်နေကြကာ မြတ်စွာဘုရားအား—

“မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းသို့ ပြင်ဝင်ကြ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့ကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့အား—

‘သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်ရန် စောလွန်းသေး၏။ ငါတို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ’ ဟု အကြံဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကာ ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့် ဒုတိယကမ္မဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကြသော တပည့်တော်တို့အား အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့က—

‘ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏။ ငါတို့လည်း ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ပညတ်ရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း’ ဟု ပြောဆိုကြပါကုန်သည်။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ကောင်းကို နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်ကြပါ။ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ကြပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့ ကြကုန်ပုံ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်အံ့ ဟု နှလုံးသွင်းကာ နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါခဲ့ကြပါသည်” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

၁၆၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြသည့် အယူတပါးရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း၊ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးသင့်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မေးသော် အယူတပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖြေဆိုနိုင်ကြ ကုန်လတ္တံ့ ၊ အလွန်ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့ ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ အရာမဟုတ်ရာ၌ ပြဿနာကို မေးမြန်းသောကြောင့်တည်း။ “ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို၎င်း ဤသာသနာတော်မှ ကြားနာရ သူကို၎င်း ချန်ထား၍ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ဤပြဿနာကို ဖြေကြားခြင်းဖြင့် စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေနိုင်မည့်သူကို ငါဘုရား တွေ့မြင်တော် မမူ။

၁၆၆။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ် တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း ဟူမူ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ ကာမ’ရာဂ’နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စုန်းဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်သိရ သောအဆင်း၊ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအသံ။ ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအနံ့။ ပ။ ဇိဝါ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ ပ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိ၍ ကာမ’ရာဂ’နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စုန်းဖွယ်ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့ အထိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

၁၆၇။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးသားသည် လက်ဆစ်ချိုးရေတွက်ခြင်း အတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဂဏန်းအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သင်္ချာ အတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လက်နက်ကိုင်အမှုထမ်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အခြားတပါးပါးသောအတတ် ဖြင့်ဖြစ်စေ အတတ်တမျိုးမျိုးဖြင့် အအေးကို ရင်ဆိုင်ရလျက် အပူကို ရင်ဆိုင်ရလျက် မှက် ခြင် လေ နေပူ မြေ ကင်းသန်းတို့၏ ဖာတွေ့အထိတို့ဖြင့် ထိခိုက်ခံရလျက် ငတ်မွတ်ခြင်း နှိပ်စက်၍ အသေခံရလျက် အသက်မွေးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွ စေ့ဆော် အားထုတ်ရပါလျက် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ သည် မပြည့်စုံကုန်ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် “ငါ၏ ထကြွလုံ့လသည် အချည်းနှီးသာတကား၊ ငါ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမဲ့သာတကား” ဟု ပူဆွေး၏။ ပင်ပန်း၏။ ငိုကြွေး၏။ ရင်ပတ်စည်တီး မြည်းတမ်း၏။ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွ စေ့ဆော် အားထုတ်သဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ သည် ပြည့်စုံကုန်ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် “အဘယ်သို့ စောင့်ထိန်းလျှင် ငါ၏စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းနှင့်ခိုးသူတို့ မယူနိုင်ပဲ မီးမလောင် ရေမမျော မချစ်သော အမွေခံတို့ မယူနိုင်ပဲ ရှိကုန်အံ့နည်း” ဟု စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို စောင့်ထိန်းရခြင်း အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင် ရဲမှုကို ခံစားရ ၏။ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပါလျက် ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့ သော်လည်း ဆောင်ယူကြကုန်အံ့၊ ခိုးသူတို့သော်လည်း ခိုးယူကြကုန်အံ့၊ မီးသော်လည်း လောင် အံ့၊ ရေသော်လည်း မျောအံ့၊ မချစ်အပ်သော အမွေခံတို့သော်လည်း ဆောင်ယူကြကုန်အံ့။ ထို အမျိုးသားသည် “ငါအား ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့လည်း မရှိတော့ပါတကား” ဟု ပူဆွေး ၏။ ပင်ပန်း၏။ ငိုကြွေး၏။ ရင်ပတ်စည်တီး မြည်းတမ်း၏။ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာရှိသော ကာမကြောင့်သာ လျှင် ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော မျက်မှောက်ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် မင်းအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ရေမြေရှင်အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ပုဏ္ဏားအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ သူကြွယ် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံ ကြကုန်၏။ သားအမိအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ သားအဖအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏။ ညီအစ်ကို မောင်နှမအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ အပေါင်းအဖော်အချင်းချင်း လည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ငြင်းခုံခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်လျက် အချင်းချင်းလက်တို့ဖြင့်လည်း ပုတ်ခတ်ကြကုန်၏။ ခဲတို့ဖြင့်လည်း ပေါက်ကြကုန်၏။ (တုတ်)တို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ ဓားလက်နက်တို့ဖြင့်လည်း ထိုးခုတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုရန်ဖြစ်ရာအရပ်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမ တို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့်သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ)ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့်မြားတောင့်ကို လှယ်လျက် မြားလှံတို့ကို ပစ်လွှတ်နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက်ဝှေ့ ယမ်းနေကြစဉ်ပင် နှစ်ဖက် ရင်ဆိုင်တိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ တိုးဝင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ထိုစစ်မြေပြင်၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြကုန်၏။ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူ

ထို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော မျက်မှောက်ဆင်းရဲ အစုဖြစ်သော ကာမတို့၏အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမဘည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် သန်လျက်နှင့်(သားရေ)ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့်မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြားလှတို့ကို ပစ်လွှတ်နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ရေ့ယမ်းနေကြစဉ်ပင် ပူသောအစေ တို့ဖြင့် သွန်းလောင်းထားသော မြို့တံတိုင်းခြေတို့သို့ တိုးဝင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ထိုနေရာ၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြကုန်၏။ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြကုန်၏။ နွားချေး မြင်းချေးရည်ပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်းကြကုန်၏။ ယန္တဗျားမောင်းဖြင့်လည်း ဖိချကြကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင် ရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲ အစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၆၉။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် အိမ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းကြကုန်၏။ (ရွာလုံးကျွတ်လည်း) တိုက်ခိုက်လုယူကြကုန်၏။ တအိမ်တည်းကိုလည်း တိုက်ခိုက်လုယူကြကုန်၏။ ခရီးလမ်း၌လည်း စောင့်၍ လုယူကြကုန်၏။ သူ တပါးမယားကိုလည်း သွားလာကြကုန်၏။ ထိုသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏။ နှင်တံတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ တုတ်တို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ လက်ခြေတို့ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နားကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နားနှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဦးခေါင်းခံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအူးရည်ကဲ့သို့ ပူလောင်စေကုန်၏။ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ချွတ်ကုန်၏။ နေကို ငိုသည့် ရာဟု ခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့်အောင် ပြုကုန်၏။ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့မြှိုက်ကုန်၏။ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့်အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့မြှိုက်ကုန်၏။ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုးအရွက်တို့ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမ္မက်အထိ တကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှားစေကုန်၏။ အောက်တကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိခွါ၍ လျှော်တေဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှားစေကုန်၏။ ခြေလက်လေးဘက်၌ တံကျင်လျှိုထား၍ လေးဘက်တွားနေသည့် သားကောင်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကုန်၏။ အရေအသားအကြောတို့ကို ငါးမြွားချိပ်ပမာ ထက်စွာသော သံချိပ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချကုန်၏။ တကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင်တို့ကို တကျပ်သား တကျပ်သားခန့် ချွေချကုန်၏။ တကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆားဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ဖြူးကြကုန်၏။ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျည်လျှို၍လှည့်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍လှည့်စေကုန်၏။ အရိုးအားလုံးကို မှန်မုန်ညက်ညက် ကျေမှုစေလျက် ကောက်ရိုးကရွတ်ခွေကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကုန်၏။ ဆီပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်းကုန်၏။ ခွေတို့ကိုလည်း ကိုက်စေကြကုန်၏။ အရှင်လတ်လတ်လည်း သံတံကျင်လျှိုကြကုန်၏။ သန်လျက်

ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့်ပြုကျင့်ပြီးလျှင် ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်သည့် တမလွန်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၇၀။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်တပ်မက်မှုကိုပယ်ခြင်းသည် ကာမတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကုန်။ ထိုသူတို့အား အမှန်စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကာမတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်။ သူတပါးတို့ကိုသော်လည်း ကာမတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်းအကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်ပေ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ ထိုသူတို့အား အမှန်စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကာမတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်။ သူတပါးတို့ကို သော်လည်း ကာမတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်းအကျင့်ကို ဆောက်တည်စေကြလိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မမြင့်လွန်း မနိမ့်လွန်း မပိန်လွန်း မဝလွန်း မမည်းလွန်း မဖြူလွန်းသော တဆယ့်ငါးနှစ် တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်ရှိ မင်းမျိုးသတို့ ဘမီးဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားမျိုးသတို့ ဘမီးဖြစ်စေ သူကြွယ်မျိုးသတို့ ဘမီးဖြစ်စေ ရှိရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအချိန်အရွယ်၌ ထိုအဆင်းသည် အလွန်တင့်ဝယ်သည်မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ တင့်ဘယ်သော အဆင်းကို စွဲ၍ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ၌ ထိုသတို့သမီးကိုပင် ရက်ချုပ်အားဖြင့် အသက်ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တရာရှိ၍ အိုမင်း ကုန်းကွကာ တောင်ဝေးသာ

မိုခိုရာရှိလျက် အရွယ်လွန်သဖြင့် သွားကျိုး ဆံဖြူ ဆံပင်ကျွတ် ခေါင်းပြောင် အရေတွန့်ကိုယ်၌ မှည့်မည်းစွဲကာ နာကျင်စွာ တုန်တုန် ခိုက်ခိုက်သွားလာနေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရှေးကရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီမဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် အခြားသူတို့က ထူပေး သိပ်ပေးရလောက် အောင်ပင် အနာရောဂါနှိပ်စက်၍ ဆင်းရဲရောက်ကာ အပြင်းအထန် မမာမကျန်းသဖြင့် မိမိ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၌ အလူးလူး အလည်းလည်း အိပ်စက်နေရသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရှေးကရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီမဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၇ ။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသည့် သေ၍ တရက်ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင် သေပြီးသည်နောက် ဖူးယောင် ပုပ်ပူနေသော သူသေကောင် ရုပ်ဆင်း ပျက်ပြားလျက် အညိုအမဲများသော သူသေကောင် သွေးပြည်ယိုစီးသော သဘောရှိသော သူသေကောင်ဖြစ် နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရှေးကရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင် ရှားဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက် ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သုသာန်၌စွန့်ပစ်ထား၍ ကျီး စွန်ရဲ လင်းတ ဘုမ္မတီးငှက် ခွေး ကျား (ကျား)သစ် မြေခွေးတို့နှင့် ပိုးမျိုး အမျိုးမျိုးတို့က ကိုက်ခဲထိုးဆိတ် ထားသော သူသေကောင်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရှေးကရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ် ခဲ့ပြီမဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေသည်မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါ သည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား၍ အသားအသွေး တို့နှင့်တကွ အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထား၍ အရိုးချင်းဆက်နေသေးသော သူသေကောင်ဖြစ်နေ သည်ကိုပင် တွေ့မြင်ရာ၏။ အသားမရှိ သွေးတို့ဖြင့်လိမ်းကျလျက် အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထား သော အရိုးချင်းဆက်နေသေးသော။ အသားအသွေးကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထား သော အရိုးချင်း ဆက်နေသေးသော။ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကင်းကုန်လျက် လက်ရိုးတခြား ခြေရိုးတခြား ခြေဖမ္မက်ရိုးတခြား မြင်းခေါင်း ရိုးတခြား ပေါင်ရိုးတခြား ခါးရိုးတခြား နံရိုးတခြား ကျောက်

ကုန်းရိုးတခြား ပခုံးရိုးတခြား လည်ပင်းရိုးတခြား မေးရိုးတခြား သွားရိုးတခြား ဦးခေါင်းခွံ
 တခြား (အားဖြင့်) အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပစ်သားသော အရိုးစုဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။
 ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရှေးကရှိသော တင့်တယ်
 သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေသည်မဟုတ်
 လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤ
 သည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား၍ ခရုသင်းအဆင်း
 နှင့်အတူ ဖြူဖွေးနေကုန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော သူ့သေကောင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။

စုပုံကုန်လျက် နှစ်ကျော်လွန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော။ဆွေးမြေ့ကုန်လျက် မှုန့်မှုန့်ညက်
 ညက် ကြေမှု့သော သဘောရှိကုန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော သူ့သေကောင် ဖြစ်နေသည်ကို
 တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။ ရှေး
 ကရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား
 ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်
 ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်းရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၌ လိုချင်
 တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်
 ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကို
 လည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်
 မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကုန်။ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်
 လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူ့ဘဝါးကိုသော်လည်း ရုပ်တရားတို့ကို
 ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည်စေကြလိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိသည်
 သာတည်း ။

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်
 ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်
 မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိကုန်၏။ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်
 လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူ့ဘဝါးကိုသော်လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား
 ၍ သိကြောင်း အကျင့်ကိုဆောက်တည်စေကြလိမ့်မည်ဟူသောအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ
 တော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်
 ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကူ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကူဖြစ်သော (နိဝရဏ)
 ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဇ္ဈာန်သို့
 ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ
 ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကူဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကူဖြစ်

သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော် သူတပါးဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲမရှိသော ဝေဒနာကိုသာလျှင် ခံစား၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏သာယာဖွယ်ကား ဆင်းရဲမရှိခြင်းမျှသာလျှင် ဖြစ်၏ဟု ငါဟော၏။

ရဟန်းတို့ ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေသောအခါ။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင်တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ" ဟုပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ရောက်၍နေသောအခါ။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင် ရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကလင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း 'သောမနဿ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှုကြောင့်ဖြစ်သော စင်ကြယ်သော သတိရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေသောအခါ မိမိဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ သူတပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲမရှိသော ဝေဒနာကိုသာလျှင် ခံစား၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကား ဆင်းရဲမရှိခြင်းမျှသာလျှင် ဖြစ်၏ဟု ငါဟော၏။

၁၇၄။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ အမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည် ဝေဒနာတို့၏ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်တပ်မက်မှုကိုပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကြကုန်၊ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတပါးကိုသော်လည်း ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည်စေကြလိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ

အားဖြင့် ခွဲခြား၍ သိကုန်၏။ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်။ သူတပါးကိုသော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက် တည်စေကြလိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန်သတည်း။

သုံးခုမြောက် မဟာဒုက္ခကုက္ကန္တသုတ် ပြီး၏။

၄-စူဠဝုဒ္ဓကုက္ကန္တ သုတ်

၁၇၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္က တိုင်း ကပိလာတပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာကီဝင် မင်းသား မဟာနာမံသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ‘လိုချင်ခြင်းသည် စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ ပြစ် မှားခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ တွေ့ဝေခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း တည်း’ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောတရားတော်ကို ကြာမြင့်စွာကပင် သိပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား တပည့်တော်သည် ‘လိုချင်ခြင်းသည် စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ ပြစ်မှားခြင်းသည် စိတ် ၏ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ ‘တွေ့ဝေခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း’ ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို သိပါသော်လည်း တပည့်တော်အား တရံတခါ လို ချင်မှု တရားတို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ပါကုန်၏။ ပြစ်မှားမှုတရား တို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ပါကုန်၏။ တွေ့ဝေမှုတရားတို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ‘ငါ၏အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အဘယ် တရားကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် တရံတခါ လိုချင်မှု ပြစ်မှားမှု တွေ့ဝေမှု တရားတို့သည် (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ပါကုန်သနည်း’ ဟု တပည့်တော်အား စိတ်အကြံ ဖြစ်မိပါသည်” ဟူ၍ လျှောက်၏။

၁၇၆။ မဟာနာမံ သင်၏သန္တာန်၌ လိုချင်မှု ပြစ်မှားမှု တွေ့ဝေမှု တရားကိုသာလျှင် မပယ်ရသေးသောကြောင့် ယင်းတရားတို့သည် သင့်အား တရံတခါ စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည် ကုန်၏။ မဟာနာမံ သင်၏သန္တာန်၌ ဆိုတရားသည် ပယ်ပြီးဖြစ်ငြားဘဲ၊ သင်သည် အိမ်ရာ တည်ထောင်၍ မနေရာ၊ ကာမတို့ကို မခံစားရာ။ မဟာနာမံ သင်၏သန္တာန်၌ ထိုတရားကိုသာ လျှင် မပယ်ရသေးသောကြောင့် သင်သည် အိမ်ရာတည်ထောင်၍ နေ၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစား၏။

၁၇၇။ မဟာနာမံ “ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါးကုန်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခများပြားကုန် ၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုများပြားကုန်၏။ ဤကာမတရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန်များပြား ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် အကယ်၍ ကောင်းစွာမြင်စေကာမူ ထိုသူသည် ကာမတို့ကို ကြဉ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရား

တို့ကို ကြင်၍သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်းရှိသော ဈာန်ကို သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြားဈာန်မရှိကို မရငြားအံ့၊ ထိုသူသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ မဖြစ်နိုင်သေးချေ။ မဟာနာမ် အကြင်အခါ၌ “ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါးကုန်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခများပြားကုန်၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု များပြားကုန်၏။ ဤကာမတရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန်များပြား၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ဤကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သောပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်အံ့၊ ထိုသူသည် ကာမတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြားဈာန်မရှိလည်း ရအံ့၊ ထိုအခါ ထိုသူသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်းမရှိသူ ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ငါသည် (အရဟတ္တ) မှန်ကို မရမီ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိမြင်သေးသော ဘုရားလောင်းမျှသာ ဖြစ်နေစဉ်ကလည်း “ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါးကုန်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခများပြားကုန်၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုများပြားကုန်၏။ ဤကာမတို့၌အပြစ်သည်သာ အလွန်များပြား၏” ဟု ဤကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့်ကောင်းစွာမြင်၏။ ထိုငါသည် ကာမတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သောအခြားဈာန်မရှိကို မရသေးသမျှ ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ ဟု ဝန်မခံခဲ့။ မဟာနာမ် အကြင်အခါ၌ “ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါးကုန်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခ များပြားကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု များပြားကုန်၏။ ဤကာမတရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန်များပြား၏” ဟု ငါသည် ကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာမြင်၏။ ထိုငါသည်ကာမတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ကြင်၍သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်းရှိသော ဈာန်ကို သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြားဈာန်မရှိလည်း ရ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ ဟု ဝန်ခံခဲ့၏။

၁၇၈။ မဟာနာမ် ကာမတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ မဟာနာမ် ကောရုဏ်တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းမူဟူ— လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ်ရှိ၍ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိသော ကာမ ‘ရာဂ’ နှင့်စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအဆင်း။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအသံ။ ဗာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအရသာ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ်ရှိ၍ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိသော ကာမ ‘ရာဂ’ နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ်ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိတို့တည်း။ မဟာနာမ် ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ မဟာနာမ် ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ငွေ့၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

မဟာနာမ် ကာမတရားတို့၏အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ မဟာနာမ် ဤလောက၌ အမျိုးသားသည် လက်ဆစ်ချိုးရေတွက်ခြင်းအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဂဏန်းအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သင်္ချာအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လက်နက်ကိုင်အမှုထမ်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အခြား တပါးပါး

သောအတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ အတတ်တမျိုးမျိုးဖြင့် အအေးကို ရင်ဆိုင်ရလျက် အပူကို ရင်ဆိုင်ရလျက် မှက်ခြင် လေ နေပူ မြေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့အထိတို့ဖြင့် ထိခိုက်ခံရလျက် ငတ်မွတ်ခြင်းနှိပ်စက်၍ အသေခံရလျက် အသက်မွေးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွစေ့ဆော် အားထုတ်ရပါလျက် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် မပြည့်စုံကုန်ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် “ငါ၏ ထကြွလှုံ့လသည် အချည်းနှီးသာတကား၊ ငါ၏ကြိုးမမ်းအားထုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမဲ့သာ တကား” ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ပတ်စည်တီးမြည်တမ်း၏၊ တွေ့ဝခြင်းသို့ ရောက်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွစေ့ဆော်အားထုတ်သဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ပြည့်စုံကုန်ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် “အဘယ်သို့ စောင့်ထိန်းလျှင် ငါ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းနှင့် ခို သူတို့ မဆောင်နိတ်ကြကုန်ပဲ မီးမလောင် ရေမမျော မချစ်သော အမွေခံသားတို့ ဖယုနိုင်ပဲ ရှိကုန်ရာအံ့နည်း” ဟု ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို စောင့်ထိန်းရခြင်း အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပါလျက် ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သော်လည်း ဆောင်ယူကြကုန်အံ့၊ ခိုးသူတို့သော်လည်း ခိုးယူကြကုန်အံ့၊ မီးသော်လည်း လောင်အံ့၊ ရေသော်လည်း မျောအံ့၊ မချစ်အပ်သော အမွေခံတို့သော်လည်း ဆောင်ယူကြကုန်အံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် “ငါ့အား ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့လည်း မရှိတော့ပါတကား” ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ပတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းပြစွာ တွေ့ဝခြင်းသို့ ရောက်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တဖန်ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတရားတို့ကြောင့်သာလျှင် မင်းအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ရေမြေ့ ရှင်အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ သူကြွယ်အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ သားအမိအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ သားအဖ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ အပေါင်းအဖော်အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ငြင်းခုံခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လျက် အချင်းချင်း လက်တို့ဖြင့်လည်း ပုတ်ခတ်ကြကုန်၏၊ ခဲတို့ဖြင့်လည်း ပေါက်ကြကုန်၏၊ တုတ်တို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏၊ ဓားလက်နက်တို့ဖြင့်လည်း ထိုးခုတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုရန်ဖြစ်ရာအရပ်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တဖန်ထိုပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့်သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ယူ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြားလုံတို့ကို ပစ်လွှတ်နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝေ့ ယမ်းနေကြစဉ်ပင် နှစ်ဖက် ရင်ဆိုင်တိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ ပြေးဝင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ထိုစစ်မြေပြင်၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြကုန်၏။ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တဖန် ထိုပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့်သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ် လျက် မြားလုံတို့ကို ပစ်(လွှတ်) နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝေ့ ယမ်းနေကြ စဉ်ပင် ပူသောအစေးတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းထားသော မြို့တံတိုင်းခြေတို့ကို တိုးဝင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ထိုနေရာ၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြကုန်၏။ လှံဖြင့်လည်း ထိုးပစ်ကြကုန်၏။ နွားချေး မြင်းချေးရည်ပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်းကြကုန်၏။ ယန္တရားမောင်းဖြင့်လည်း ဖိချွန်ကြကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တဖန်ထိုပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ ကြောင့်သာလျှင် အိမ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းကြကုန်၏။ ရွာလုံးကျွတ် ကိုလည်း တိုက်ခိုက်လုယူ ကြကုန်၏။ တအိမ်တည်းကိုလည်း တိုက်ခိုက်လုယူကြကုန်၏။ ခရီးလမ်း၌လည်း စောင့်၍ လုယူကြ ကုန်၏။ သူတပါးမယားကိုလည်း သွားလာကြကုန်၏။ ထိုသူ့ကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပန်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏။

နှင်တံတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ တုတ်တို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြကုန်၏။ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ လက်ခြေတို့ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နားကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ နား နှာခေါင်း ကိုလည်း ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဦးခေါင်းခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည်ကဲ့သို့ ပူလောင်စေ ကုန်၏။ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါကုန်၏။ နေကို ငုံ့သည့် ရာဟုခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့်အောင်ပြုကုန်၏။ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့ မြှိုက်ကုန် ၏။ လည်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့ မြှိုက်ကုန်၏။ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုးအရွက်တို့ ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမျက်အထိ တကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှားစေကုန်၏။ အောက်တကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျှော်တေဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှားစေကုန်၏။ ခြေလက်လေးဘက်၌ တံကျင်လျှိုထား၍ လေးဘက်တွားနေ သည့် သားကောင်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကုန်၏။ အရေ အသား အကြောတို့ဖြင့် ငါးမြားချိပ်ပမာ ထက်စွာ

သော ချိပ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချကုန်၏။ တကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင်တို့ကို တကျပ်သား တကျပ်သားခန့် ချွေချကုန်၏။ တကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆားဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ယက်ဖြူးကြကုန်၏။ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျဉ်လျှီ၍ လှည့်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှီ၍ လှည့်စေကုန်၏။ အရိုးအားလုံးကို မှန်မှန်ညက်ညက် ကျေမှုစေလျက် ကောက်ရိုးကရွတ်ခွေကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကုန်၏။ အရှင်လတ်လတ် သံတံကျင်လျှီကြကုန်၏။ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာ ကာမကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမကြောင့်သာလျှင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယ ဝစီ မနောဒုစရိုက်’ကို ပြုကျင့်ပြီးလျှင် ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ ဝေ ပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင်တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည့် တမလွန်ဆင်းရဲအစုဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၇၉။ မဟာနာမ် ငါသည် အခါတပါး၌ ရုဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ နေ၏။ ထိုအခါ များစွာသောနိဂဏ္ဌတို့သည် ဣသိဂိလိတောင်နံဘေး ကျောက်ဖျာနက်ပေါ်၌ ထိုင်နေခြင်းကို ယယ်ကြကုန်လျက် မတ်မတ်ရပ်တည်နေကြကုန်၏။ အားထုတ်မှုကြောင့်ဖြစ်သော ထက်မျက်ကြမ်းတမ်းစပ်ရှားသော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားကြကုန်၏။ မဟာနာမ် ထိုအခါ ငါသည် ညနေချမ်းအချိန်၌ ကိန်းအောင်းရာမှထလျက် ဣသိဂိလိတောင်နံဘေး ကျောက်ဖျာနက်ပေါ်ရှိ ထိုနိဂဏ္ဌတို့အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် “ငါ့သျှင်နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ထိုင်နေခြင်းကိုယယ်၍ မတ်မတ်ရပ်တည်နေကြလျက် အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ထက်မျက်ကြမ်းတမ်းစပ်ရှားသော ဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို ခံစားကြကုန်သနည်း”ဟု ပြောဆို၏။ မဟာနာမ် ဤသို့ပြောဆိုသော် ထိုနိဂဏ္ဌတို့က ငါ့အား “ငါ့သျှင် နာဠ၏သား နိဂဏ္ဌသည်အလုံးစုံကို သိ၏။ အလုံးစုံကို မြင်၏။ သွားနေစဉ် ရပ်နေစဉ် အိပ်နေစဉ် နိုးနေစဉ် ဉာဏ်အမြင်သည် ငါ့အား အမြဲ မပြတ်ရှေးရှုထင်၏ဟု ဉာဏ်အမြင်အကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ဝန်ခံ၏။ ထိုနာဠ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ‘အိုနိဂဏ္ဌတို့ ရှေး၌ပြုထားသော မကောင်းမှုကံသည် ရှိသည်သာတည်း။ ထိုမကောင်းမှုကံကို ဤစပ်ရှားလှသည့် ပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဖြင့် ချေဖျက်ကြကုန်လော့၊ ယခုဘဝ၌ ကိုယ်ဖြင့်စောင့်စည်းခြင်း နှုတ်ဖြင့်စောင့်စည်းခြင်း စိတ်ဖြင့်စောင့်စည်းခြင်းသည်ပင် နောင်ဘဝ၌ မကောင်းမှုကံကို မပြုခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ကံဟောင်းတို့ကို အကျင့်ဖြင့်ဖျက်ဆီးခြင်း ကံသစ်တို့ကို မပြုခြင်းကြောင့် နောင်ဘဝ၌ မတိုးပွားခြင်း ဖြစ်၏။ နောင်ဘဝ၌ မတိုးပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခကုန်၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်းဝေဒနာကုန်၏။ ဝေဒနာကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ အားလုံးသည် ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့’ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို ငါတို့သည် ကျေနပ်လည်း ကျေနပ်ကုန်၏။ နှစ်သက်လည်း နှစ်သက်ကြကုန်၏။ ထိုစကားဖြင့်လည်း ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏”ဟု ငါ့အား ပြောဆိုကြကုန်၏။

၁၈၀။ မဟာနာမ် ဤသို့ပြောဆိုသော် ငါသည် ထိုနိဂဏ္ဌတို့အား—“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ‘ငါတို့သည် ရှေးကဖြစ်ဘူးကြကုန်သည်သာ၊မဖြစ်ဘူးကြကုန်သည် မဟုတ်’ဟု သင်တို့သိကြကုန်သလော”ဟု မေးမြန်းခဲ့၏။ ငါ့သျှင် မသိကြပါဟု(ဆိုကြကုန်၏)။ “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ‘ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဘူးသည်သာ၊ မပြုခဲ့ကြဘူးသည် မဟုတ်’ဟု သင်တို့ သိကြကုန်သလော”ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါဟု(ဆိုကြကုန်၏)။ “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ‘ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြဘူးကုန်ပြီ’ဟု သင်တို့ သိကြကုန်သလော”ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါဟု(ဆိုကြကုန်၏)။ “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ‘ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲဒုက္ခအလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့’ဟု သင်တို့ သိကြကုန်သလော”ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါဟု(ဆိုကြကုန်၏)။ “ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ်တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်းကို ကုသိုလ်တရားတို့၏ပြည့်စုံခြင်းကို သင်တို့သိကြကုန်သလော”ဟု(မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါဟု(ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ‘ဤသို့လျှင် ငါတို့သည် ရှေးကဖြစ်ခဲ့ကြဘူးသည်သာ၊ မဖြစ်ခဲ့ကြဘူးသည် မဟုတ်’ဟု သင်တို့ မသိကြကုန်။ ငါတို့သည် ‘ရှေးက မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြဘူးသည်သာ၊ မပြုခဲ့ကြဘူးသည် မဟုတ်ကုန်’ဟု မသိကြကုန်။ ‘ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြဘူးကုန်ပြီ’ဟု မသိကြကုန်။ ‘ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦးမည်၊ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲဒုက္ခအလုံးစုံသည် ကျေပျက်လတ္တံ့’ဟု မသိကြကုန်။မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ်တရားတို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မသိကြကုန်။ ငါ့သျှင်နိဂဏ္ဌတို့ ဤသို့ဖြစ်သော် လောက၌ ကြမ်းတမ်းသူ သွေးစွန်းသောလက်ရှိသူ ကြမ်းကြုတ်သောအမှု ရှိသူတို့သည် လူဖြစ်လာကုန်လျက် နိဂဏ္ဌတို့၌ ရှင်ရဟန်း ပြုကြလေကုန်ယောင်တကား”ဟု(မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင်ဂေါတမ ချမ်းသာသုခ’ဖြင့် ချမ်းသာသုခကို မရနိုင်၊ဆင်းရဲဒုက္ခ’ဖြင့်သာ ချမ်းသာ ‘သုခ’ကို ရနိုင်၏။ ငါ့သျှင်ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သုခကို ရရာ၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသျှင်ဂေါတမထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာနေရာ၏ဟု(ဆိုကြကုန်၏)။

“အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် ‘ငါ့သျှင်ဂေါတမသုခဖြင့် သုခကို မရနိုင်၊ ဒုက္ခဖြင့်သာ သုခကို ရနိုင်၏။ ငါ့သျှင်ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သုခကို ရရာ၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသျှင်ဂေါတမထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏’ဟု တဘက်သတ်အားဖြင့် အဆော တလျှင် မဆင်ခြင်ပဲ စကားကို ပြောဆိုမိကြ၏။ စင်စစ်ကား ဤအရာ၌ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် အသျှင်ဂေါတမတို့တွင် အဘယ်သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာနေရသနည်း”ဟု ငါ့ကိုသာလျှင် ပြန်၍ မေးသင့်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“ငါ့သျှင်ဂေါတမ ငါတို့သည် သုခဖြင့် သုခကို မရနိုင်၊ဒုက္ခဖြင့် သုခကို ရနိုင်၏။ ငါ့သျှင်ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်

သုခကို ရရာ၏။ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသျှင်ဂေါတမ ထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရရာ၏” ဟု တဘက်သတ်အားဖြင့် အဆောတလျှင် မဆင်ခြင်ပဲ စကားကို ပြောဆိုမိကြ၏။ စင်စစ်မူ ဤစကားသည် တည်ရှိစေဦး။ ယခုပင် ငါတို့သည် “မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် အသျှင်ဂေါတမတို့တွင် အဘယ်သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း” ဟု အသျှင်ဂေါတမအား မေးမြန်းကြပါကုန်၏ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင်နိဂဏ္ဌတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအရာ၌ သင်တို့ကိုသာလျှင် ပြန်မေးအံ့၊ သင်တို့သဘောကျသည့်အတိုင်းဖြေကြားကြကုန်လော့။ ငါ့သျှင်နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ထင်မှတ်ကြကုန်သနည်း၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားပဲ စကားမပြောဆိုပဲ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန်စွမ်းနိုင်အံ့လော့” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ငါ့သျှင် မစွမ်းနိုင်ပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန်သနည်း၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားပဲ စကားမပြောဆိုပဲ ခြောက်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ ပ။ ငါးရက်တို့ပတ်လုံး။ လေးရက်တို့ ပတ်လုံး။ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး။ နှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ တရက်ပတ်လုံး ချမ်းသာသက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်အံ့လော့” ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ငါ့သျှင် မစွမ်းနိုင်ပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ငါသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားပဲ စကားမပြောဆိုပဲ တရက်ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန်စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ငါသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားပဲ စကားမပြောဆိုပဲ နှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး။ လေးရက်တို့ပတ်လုံး။ ငါးရက်တို့ပတ်လုံး။ ခြောက်ရက်တို့ပတ်လုံး။ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး ချမ်းသာသက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ထင်မှတ်ကြကုန်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်သော် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် ငါတို့တွင် အဘယ်သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဤသို့ဖြစ်သော် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းထက် အသျှင် ဂေါတမကသာ သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရပါ၏ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ သာကီဝင်မင်းသား မဟာနာမ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

လေးခုမြောက် စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် ပြီး၏။

၅-အနုမာနသုတ်

၁၈၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရိမြို့ ဘေသကဠမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုသို့နေတော်မူရာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်

မူ၏။ “ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို ပြောဆို (ဆုံးမ) ကြပါကုန်၊ တပည့်တော်သည် အသျှင်တို့ ပြောဆိုထိုက်သူဖြစ်ပါ၏” ဟု အကယ်၍ ရဟန်းတပါးက ဖိတ်ကြားစေကာမူ ထိုရဟန်းသည် အပြောအဆိုခက်သူ အပြောအဆို ခက်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ သည်းခံခြင်းမရှိသူ အဆိုးအမကို ရိုသေစွာနာယုလေ့မရှိသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က ပြောဆိုထိုက်သည်ဟုလည်း မထင်မှတ်ကြကုန်၊ ဆုံးမထိုက်သည်ဟုလည်း မထင်မှတ်ကြကုန်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်သည်ဟုလည်း မထင်မှတ်ကြကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ အပြောအဆို ခက်ကြောင်း တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုဆိုးရှိ၏၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤ အလိုဆိုးရှိခြင်း အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့လိုက်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်တတ်၏၊ သူတပါးကို ရှုတ်ချတတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတပါးကို ရှုတ်ချခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏။ အမျက်လွှမ်းမိုးခံရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက် လွှမ်းမိုးခံရခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီး၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီးခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြှက်ဆိုတတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်နှင့်နီးစပ်သော စကားကို မြှက်ဆိုခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒက က စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒက က စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒက က စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒက က စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်းခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို(အပြစ်) ပြန်တင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို(အပြစ်)ပြန်တင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကား တမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို ဖုံးလွှမ်း၏။ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကားတမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း စကားကိုအပသို့လွှဲဖယ်ခြင်း အမျက် ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြော အဆိုခက်ကြောင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကအား ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာ သော် စောဒကကို (မိမိ၏) ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်ခြင်း သဘော သည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင် တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြော အဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မနာလိုတတ် ဝန်တိုတတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ၏ ဤမနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စဉ်းလဲတတ်၏။ လှည့်ပတ်တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစဉ်းလဲခြင်း လှည့်ပတ်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခက်ထန်၏။ အလွန်မောက်မာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤခက်လန်ခြင်း အလွန်မောက်မာခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိအယူကို စွဲလန်းတတ်၏။ မြဲမြံစွာယူတတ် ၏။ စွန့်နိုင်ခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိအယူကို စွဲလန်းခြင်း မြဲမြံစွာ ယူခြင်း စွန့်နိုင်ခဲ့ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုခက်ကြောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတို့ကို အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတို့ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၁၈၂။ ငါ့သျှင်တို့ “အသျှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို ပြောဆို(ဆုံးမ)ကြပါကုန်၊ တပည့် တော်သည် အသျှင်တို့ ပြောဆိုထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏” ဟု အကယ်၍ ရဟန်းတပါးက မပိတ်ကြား စေကာမူ ထိုရဟန်းသည် အပြောအဆိုလွယ်သူ အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်း သဘောတို့နှင့် ပြည့်စုံ သူ သည်းခံသူ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ နာယူသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော် တို့က ပြောဆိုထိုက်သည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ဆုံးမထိုက်သည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြ ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျမ်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်သည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်း တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုဆိုးမရှိ၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့မလိုက်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ၏ ဤအလိုဆိုးမရှိခြင်း အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတပါးကို မရှုံ့ချ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်ခြင်း သူတပါးကို မရှုံ့ချခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်မထွက်တတ်၊ အမျက်အလွမ်းမိုးမခံရ။ ငါ့သျှင် တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်မထွက်ခြင်း အမျက်အလွမ်းမိုးမခံရခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက် ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်မထွက်ခြင်းအကြောင်း ကြောင့် ရန်ငြိုးမဖွဲ့ခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်းအကြောင်း ကြောင့် အစွဲမကြီး။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်မထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်း ကြောင့် အစွဲမကြီးခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက်မထွက်တတ်၊ အမျက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော စကားကို မမြွက်ဆိုတတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်မထွက်ခြင်း အမျက်နှင့်စပ်လျဉ်းသော စကားကို မမြွက်ဆိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာအပ်သော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက်မပြု။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင် ဘက်မပြုခြင်းသဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်း မောင်း။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်းမောင်းခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်)ပြန်မတင်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်မတင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကားတမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို မဖုံးလွှမ်း၊ စကားကို အပသို့ မလွှဲဖယ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ် ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားမပြု။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကားတမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို မဖုံးလွှမ်းခြင်း စကားကို အပသို့လွှဲဖယ်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားမပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မိမိ၏ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းသဘောသည်လည်း အပြော အဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်တတ်၊ ဂုဏ်မပြိုင် တတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်း ဂုဏ်မပြိုင်ခြင်းသဘောသည် လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နာလို၏။ ဝန်မတိုတတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ၏ ဤနာလိုခြင်း ဝန်မတိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဟန်မဆောင်တတ်၊ မလှည့်ပတ်တတ်။ ငါ့သျှင် တို့ ရဟန်း၏ ဤဟန်မဆောင်ခြင်း မလှည့်ပတ်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ် ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မခက်ထန်၊ အလွန်မမောက်မာ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမခက်ထန်ခြင်း အလွန်မမောက်မာခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ် ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိအယူကို မစွဲလန်းတတ်၊ မြဲမြံစွာမယူ၊ စွန့် လွှတ်နိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိအယူကို မစွဲလန်းခြင်း မြဲမြံစွာမယူခြင်း စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆိုလွယ်ကြောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတို့ကို အပြောအဆို လွယ်ကြောင်း သဘောတို့ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၁၈၃။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသဘောတို့၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို ဤသို့နိုင်ယှဉ် ရမည်။

“အလိုဆိုးရှိသော အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အလိုဆိုးရှိငြားအံ့၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက် မည် မဟုတ်” ဟု (နိုင်ယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် အလိုဆိုး ရှိသူမဖြစ်အံ့၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်သူမဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်တတ်သော သူတပါးကို ရှုတ်ချတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်၊ ငါလည်း မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်တင်ငြားအံ့၊ သူတပါးကို ရှုတ်ချငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက် မည်မဟုတ်” ဟု (နိုင်ယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်တတ်သူ မဖြစ်အံ့၊ သူတပါးကို ရှုတ်ချတတ်သူမဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“အမျက်ထွက်တတ်သော အမျက်အလွမ်းမိုးခံရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အမျက်ထွက်ငြားအံ့၊ အမျက်အလွမ်းမိုးခံရငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်” ဟု (နိုင်ယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် အမျက်ထွက်သူ မဖြစ်အံ့၊ အမျက်လွမ်းမိုးခံရသူ မဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်။ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုအံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်။ ငါလည်း ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက် မည်မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို ချေဖျက်သူမဖြစ်အံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်သူမဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“မနာလိုတတ်သော ဝန်တိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်။ ငါလည်း မနာလိုငြားအံ့၊ ဝန်တိုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည်မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် နာလိုသူဖြစ်အံ့၊ ဝန်မတိုသူဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကိုဖြစ်စေရမည်။

“ဟန်ဆောင်တတ်သော လှည့်ပတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်။ ငါလည်း ဟန်ဆောင်ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည်မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် ဟန်မဆောင်သူ ဖြစ်အံ့၊ မလှည့်ပတ်သူ ဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကိုဖြစ်စေရမည်။

“ခက်ထန်သော အလွန်မောက်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ်မနှစ်သက်။ ငါလည်း ခက်ထန် ငြားအံ့၊ အလွန်မောက်မာငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည်မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် မခက်ထန်သူဖြစ်အံ့၊ အလွန်မခက်မာ မာသူ ဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

“မိမိအယူကို စွဲလမ်းတတ်သော မြဲမြံစွာယူတတ်သော မစွန့်လွှတ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်။ ငါလည်း မိမိအယူကို စွဲလမ်းငြားအံ့၊ မြဲမြံစွာ ယူငြားအံ့၊ မစွန့်လွှတ်နိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကို လည်း သူတပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်” ဟု (နှိုင်းယှဉ်ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် “ငါသည် မိမိအယူကို မစွဲလမ်းသူ မြဲမြံစွာမယူသူ စွန့်လွှတ်နိုင်သူ ဖြစ်အံ့” ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

၁၈၄။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသဘောတို့၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို “ငါသည် အလိုဆိုးရှိ လေသလော၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်လေသလော” ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် “ငါသည် အလိုဆိုးရှိ၏၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့လိုက်၏” ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင် တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန်အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင် တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် “ငါသည် အလိုဆိုးမရှိ၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ မလိုက်” ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ရောညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်ဆိုင်ပင်မိမိကိုယ်ကို “ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်တတ်လေသလော၊ သူတပါးကို ရှုတ်ချတတ်လေသလော” ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့

ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ရော ည၌ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင် မိမိကိုယ်ကို “ငါသည် မိမိအယူကို စွဲလမ်း သလော၊ မြဲမြံစွာယူသလော၊ မစွန့်လွှတ်နိုင်သလော” ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ် ၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် “ငါသည် မိမိအယူကို စွဲလမ်း၏၊ မြဲမြံစွာယူ၏၊ မစွန့်လွှတ်နိုင်” ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် “ငါသည် မိမိအယူကို မစွဲလမ်း၊ မြဲမြံစွာ မယူ၊ စွန့်လွှတ်နိုင်၏” ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ရော ည၌ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကိုပင် မပယ်ရသေးသည်ကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ပြီး သည်ကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ရော ည၌ ပါကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် ငယ်ရွယ်နုပျို၍ အလှပြင်လေ့ရှိသော မိန်းမပျိုနှင့် ဇောကျိားပျို သည် သန့်ရှင်းပြုစင်သောမှန် ‘ကြေးမှု’ ၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သောရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာ ခိပ်ကို ကြည့်ရှုလတ်သော် အကယ်၍ ထိုမျက်နှာ၌ မြူမှုန်အညစ်အကြေးတို့ကို တွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ပယ်ရန် အားထုတ်၏။ အကယ်၍ ထိုမျက်နှာ၌ မြူမှုန် အညစ်အကြေးတို့ကို မတွေ့မြင်ငြားအံ့၊ “ငါ့အား အရတော်ပေစွ၊ စင်ကြယ်ပေစွ” ဟု ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်လေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤဥပမာအတူပင် အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့ကိုပင် မပယ်ရသေးသည်ကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ်တရားအားလုံး တို့ကိုပင် ပယ်ပြီးသည်ကို ကောင်းစွာတွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရား တို့၌ နေ့ရော ည၌ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် နေရမည်ဟု (မိန့်ဆို တော်မူ၏)။

အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာစံယူ ကြလေကုန်သတည်း။

ငါးခုမြောက် အနုမာနသုတ် ပြီး၏။

၆-စေတောခိလသုတ်

၁၈၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်--

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟုခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (သုတ်)တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသော မည်သည့်ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားစည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသောအကြောင်းသည် မရှိပေ။

ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှားသော တွေးတောသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော မရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းမပယ်ရသေးသော နှစ်ခုမြောက်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မတ်မရှင်းလင်း။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း၏ မပယ်ရသေးသော သုံးခုမြောက်သောစိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှားသော တွေးတောသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော စိတ်မရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော လေးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်၊ စိတ်နာတတ်၏၊ ဆူးငြောင့်ခလုတ်သဖွယ်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော မနှစ်သက်သော စိတ်နာတတ်သော ဆူးငြောင့်ခလုတ်သဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

၁၇၆။ ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ မကင်းသေး၊ အလိုဆန္ဒမကင်းသေး၊ ချစ်ခြင်းမကင်းသေး၊ မွတ်သိပ်ခြင်း မကင်းသေး၊ ပူလောင်ခြင်း မကင်းသေး၊ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ မကင်းသေး။ ရဟန်းတို့ ကာမ၌တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ မကင်းသေးသော အလိုဆန္ဒမကင်းသေးသော ချစ်ခြင်းမကင်းသေးသော မွတ်သိပ်ခြင်းမကင်းသေးသော ပူလောင်ခြင်း မကင်းသေးသော တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ မကင်းသေးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းသည် မဖြတ်ရသေးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ မကင်းသေး။ပ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် (အပ) ရုပ်၌တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ မကင်းသေး။ပ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော သုံးခုမြောက်ဖြစ်သောစိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ လျောင်းခြင်း ချမ်းသာ စောင်းခြင်းချမ်းသာ အိပ်ချင်းချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ လျောင်းခြင်းချမ်းသာ စောင်းခြင်းချမ်းသာ အိပ်ခြင်းချမ်းသာကို အားထုတ်နေသော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော လေးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် “ဤအကျင့်သီလဖြင့်သော်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း ဤအားထုတ်မှုဖြင့်သော်၎င်း ဤမေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်း ငါသည် နတ်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့”ဟု နတ်အမျိုးအစား တပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ “ဤအကျင့်သီလဖြင့်သော်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း ဤအားထုတ်မှုဖြင့်သော်၎င်း ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ငါသည် နတ်သော်လည်းဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင် သော်လည်းဖြစ်ရအံ့” ဟု နတ်အမျိုးအစား တပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းမဖြတ်ရသေးသော ငါးခုမြောက်သော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသော ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသော မည်သည့်ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်နိုင်စေရန် အကြောင်း မရှိပေ။

၁၇၇။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီးသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ထားပြီးသော မည်သည့်ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားစည်ပင်ပြန်ပြောခြင်းသို့ ရောက်နိုင်စေသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ထိုရဟန်းပယ်ထားပြီးသော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ မယုံမှားသော၊ မတွေးတောသော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရား၌မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာ၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက်၊ နှစ်သက်၏။ ဝိတံမနာတတ်၊ ဆူးငြောင့်ခလုတ်သဖွယ်မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက်သော၊ နှစ်သက်သော၊ စိတ်မနာတတ်သော၊ ဆူးငြောင့်ခလုတ်သဖွယ် မဖြစ်သော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော ငါးခုမြောက်ဖြစ်သောစိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်းပယ်ထားပြီးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

၁၈၈။ ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမ၌တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်း၏။ အလိုဆန္ဒကင်း၏။ ချစ်ခြင်းကင်း၏။ မှတ်သိပ်ခြင်းကင်း၏။ ပူလောင်ခြင်းကင်း၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ကင်း၏။ ရဟန်းတို့ ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ ကင်းသော၊ အလိုဆန္ဒကင်းသော၊ ချစ်ခြင်းကင်းသော၊ မှတ်သိပ်ခြင်းကင်းသော၊ ပူလောင်ခြင်းကင်းသော၊ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ကင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် (မိမိ)ကိုယ်၌ တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ကင်း၏။ပ။
ရုပ်၌ တပ်စွန်းခြင်း ‘ရာဂ’ကင်း၏။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အလျောင်းချမ်းသာ၊ အစောင်းချမ်းသာ၊ အအိပ်
ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက်မနေ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အလျောင်း
ချမ်းသာ၊ အစောင်းချမ်းသာ၊ အအိပ်ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက်မနေသော ရဟန်း၏ စိတ်သည်
စ၍အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်အားထုတ်ခြင်း မပြတ်အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း
ငှါညွတ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းဖြစ်ထားပြီးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သောစိတ်၏
အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် “ဤအကျင့်သီလဖြင့်သော်၎င်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်
သော်၎င်း ဤအားထုတ်မှုဖြင့်သော်၎င်း ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ငါသည်
နတ်သော်လည်းဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့” ဟု နတ်အမျိုးအစား
တပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို မကျင့်။ ရဟန်းတို့ “ဤအကျင့်သီလဖြင့်သော်၎င်း
ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း ဤအားထုတ်မှုဖြင့်သော်၎င်း ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့်
သော်၎င်း ငါသည် နတ်သော်လည်းဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့” ဟု နတ်
အမျိုးအစား တပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို မကျင့်သော ရဟန်း၏စိတ်သည် စ၍
အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ
ညွတ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏အနှောင်
အဖွဲ့ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်းဖြစ်ထားပြီးသော စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီးသော ဤစိတ်၏အနှောင်
အဖွဲ့ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ထားပြီးသော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားစည်ပင်ပြန့်ပြော
ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

၁၈၉။ ထိုရဟန်းသည် ဆန္ဒကိုမိမိ၍ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဇာန်းသည့် ဝိရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွားများ၏။ လုံ့လကိုမိမိ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဇာန်းသည့် ဝိရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
ဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုပွားများ၏။ စိတ်ကိုမိမိ၍ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဇာန်းသည့် ဝိရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိ
ပါဒ်ကိုပွားများ၏။ ဉာဏ်ကိုမိမိ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဇာန်းသည့် ဝိရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိ
ပါဒ်ကို ပွားများ၏။ လွန်လွန်ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အင်္ဂါ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့
လွန်လွန်ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ အင်္ဂါတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည်
(မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ထိုက်၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ကိုယ်တိုင်သိခြင်းငှါ
ထိုက်၏။ မြတ်သော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်းတို့
ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံးဖြစ်စေ ဆယ်လုံးဖြစ်စေ တဆယ့်နှစ်လုံးဖြစ်စေ ဥများရှိရာ၏။
ထိုဥတို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၏။ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ အငွေ့ပေးအပ်
ကုန်၏။ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြက်နို့ကိုထုံစေအပ်ကုန်၏။ “ဤကြက်သားငယ်တို့သည်
ခြေသည်းဖျား နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကိုဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ပွားလာကြကုန်မှ
ကောင်းလေစွ” ဟု ထိုကြက်မမှာ ဤသို့သော အလိုမဖြစ်သော်လည်း ထိုကြက်သားငယ်တို့သည်
ကား ခြေသည်းဖျား နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကိုဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ပွားလာရန်

ထိုက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤသို့ လွန်လွန်ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ တဆယ့်ငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်(မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါထိုက်၏။ (သစ္စာလေးပါးကို) ကိုယ်တိုင်သိခြင်းငှါထိုက်၏။ မြတ်သော ယောဂလေးပါးတို့၏ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ရခြင်းငှါထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏။)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကိုနှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် စေတောခိလသုတ် ပြီး၏။

၇-ဝနပတ္ထသုတ်

၁၉၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တောအုပ်တရားဒေသနာကို ဟောကြားအံ့။ ထိုတရားဒေသနာကို နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(သုတ်)တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍နေ၏။ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်သေးသည့် မြတ်သောယောဂ၏ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍နေ၏။ ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်ဘူးသေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်သေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ညဉ့်၌ဖြစ်စေ နေ့၌ဖြစ်စေ ထိုတောအုပ်မှ ဖွဲ့ခါသင့်၏။ မနေသင့်ပေ။

၁၉၂။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ထိုတောအုပ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်းမရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း တို့ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်းမရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍ နေ၏။ ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက် သောအသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်းမရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ” ဟု ဤသို့ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုတောအုပ်မှ ဖွဲ့ခဲ့သင့်၏။ မနေသင့်ပေ။

၁၉၃။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တခုခုသော တောအုပ်ကိုမှီ၍ နေ၏။ ထိုတောအုပ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲ သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍နေ၏။ ဤတော အုပ်ကို မှီ၍နေစဉ် ထိုငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်း သို့ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့်ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည်

မဟုတ်၊ ကျောင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ပ။ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်၊ သူနာ၏အထောက်အပံ့ဆေးပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းတော်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤတောအုပ်ကို မှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သော သော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏”ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုတောအုပ်၌ နေသင့်၏။ မဖဲခွါသင့်ပေ။

၁၉၄။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တခုခုသော တောအုပ်ကိုမှီ၍ နေ၏/ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိပဲဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤတောအုပ်ကိုမှီ၍နေ၏။ ဤတောအုပ်ကို မှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏”ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အသက်ထက်ဆုံးလည်း ထိုတောအုပ်၌နေသင့်၏။ မဖဲခွါသင့်ပေ။

၁၉၅။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တခုခုသော ရွာကိုမှီ၍ နေ၏။ပ။ တခုခုသော နိဂုံးကိုမှီ၍နေ၏။ပ။ တခုခုသော မြို့ကိုမှီ၍နေ၏။ပ။ တခုခုသော ဇနပုဒ်ကိုမှီ၍နေ၏။ပ။ တဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်းမရှိ။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍နေ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်းမရှိ။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက်သော အသက်၏အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏”ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ညဉ့်၌ဖြစ်စေ နေ့၌ဖြစ်စေ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မပန်ကြားပဲ ဖဲခွါသင့်၏။ မိတ္တယ် မနေသင့်ပေ။

၁၉၆။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်းမရှိ။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရား တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့်ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်းမရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည် ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိပဲဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ သူနာ၏အထောက်အပံ့ဆေးပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်းမရှိ။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိ” ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပန်ကြား၍ ဖဲခွါသင့်၏။ မှီတယ် မနေသင့်ပေ။

၁၉၇။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။

ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သူ့နာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး ပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သော သော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည် လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏” ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီတွယ်နေသင့်၏။ မဖဲခွါသင့်ပေ။

၁၅၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူ့နာ၏အထောက်အပံ့ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်းမရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့သော သော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏။ မကုန်သေးသော အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏။ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူ့နာ၏ အထောက်အပံ့ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိပဲဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အသက်ထက်ဆုံး ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီတွယ်နေသင့်၏။ နှင်ထုတ်ပင် နှင်ထုတ်စေကာမူ မဖဲခွါသင့်ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟော တော်မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝနပတ္ထသုတ် ပြီး၏။

၈-မဓပိဏ္ဍိကသုတ်

၁၅၉။ အက္ခရံပိသည ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်း သုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ (ဆောင်)ကာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွဲကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် မဟာဝုန်တောဆီသို့ နေသန့်တော်မူရန်

ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်၍ ဥဿုစ်ပင်ပျိုရင်း၌ နေသန့် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ဒဏ္ဍပါဏိသင်္ဂဟသင်္ဂဟဝင်မင်းသားသည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်လှည့်လည်သည်ရှိသော် မဟာဝုန်တောဆီသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ မဟာဝုန်တောသို့ ဝင်ရောက်၍ ဥဿုစ်ပင်ပျိုရင်း မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို(ပြောဆို)ပြီးဆုံးစေ၍ တုတ်ကို ထောက်ကာ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ရပ်တည်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို အသျှင်ရဟန်းသည် အဘယ်အယူရှိသနည်း၊ အဘယ်ကိုပြောကြားလေ့ရှိသနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ကြား၏။ “ငါ့သျှင် အကြင်သို့သော အယူရှိသည်ဖြစ်၍ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ မငြင်းခုံ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စပြတ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက်နေသော ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော (ငါ့မှာ) (ကိလေသာ) သညာ တို့သည် မကိန်းဝပ်ကုန်၊ ဒါယကာ ငါသည် ဤသို့သော အယူရှိ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းကို ပြောကြားလေ့ရှိ၏” ဟု ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သင်္ဂဟဝင်မင်းသားသည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ လျှောက်ထုတ်ကာ နဖူးပြင်၌ နဖူးရေး သုံးခုကို ထစေ၍ တုတ်ကို ထောက်လျက် ဖဲခွါသွားလေ၏။

၂၀၀။ ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် နိဂြောဓာရုံကျောင်းဆီသို့ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူကာ ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူ(ဆောင်)ကာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံပင်တော်မူခဲ့၏။ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် မဟာဝုန်တောဆီသို့ နေသန့်တော်မူရန် ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်၍ ဥဿုစ်ပင်ပျိုအရင်း၌ နေသန့်ထိုင်နေတော်မူခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သင်္ဂဟဝင်မင်းသားသည် လည်း လမ်းလျှောက်လှည့်လည်သည်ရှိသော် မဟာဝုန်တောဆီသို့ချဉ်းကပ်မိလေ၏။ မဟာဝုန်တောသို့ဝင်ရောက်၍ ဥဿုစ်ပင်ပျိုရင်း ငါ့ရှိရာ အရပ်သို့ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ငါနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို (ပြောဆို)ပြီးဆုံးစေ၍ တုတ်ကို ထောက်ကာ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့ကို (အသျှင်) ရဟန်းသည် အဘယ်အယူရှိသနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောကြားလေ့ရှိသနည်း” ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှောက်ထားသည်ရှိသော် ငါသည် ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သင်္ဂဟဝင်မင်းသားကို ‘ငါ့သျှင် အကြင်သို့သော အယူရှိသည်ဖြစ်၍ နတ်မာရ်နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ မငြင်းခုံ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စပြတ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက်နေသော ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော (ငါ့မှာ) (ကိလေသာ) သညာတို့သည် မကိန်းဝပ်ကုန်၊ ဒါယကာ ငါသည် ဤသို့သော အယူရှိ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းကို ပြောကြားလေ့ရှိ၏” ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပြောဆိုသည်ရှိသော် ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သင်္ဂဟဝင်မင်းသားသည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ လျှောက်ထုတ်ကာ နဖူးပြင်၌ နဖူးရေး သုံးခုကို ထစေ၍ တုတ်ကို ထောက်လျက် ဖဲခွါ(သွား)လေ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၂၀၁။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတပါးသည် “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အယူရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ ငြင်းခုံတော်မမူပါ သနည်း။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ကုက္ကုစွပြတ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဘဝ ငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက်နေတော်မူဇော ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၌ (ကိလေသာ) သညာတို့သည် မကိန်းဝပ်ပါကုန်သနည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ ရဟန်း အကြင်အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်း၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်း သည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤ (မရှိခြင်း) သည်ပင် ရာဂါနုသယ တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် ပဋိသာနုသယ ထိပါးမှုကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် ဒိဋ္ဌာနုသယ မှားယွင်းသော အမြင် ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ‘တွေးတောယုံမှားမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် မာနာနုသယ ‘မောက်မာမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် ဘဝရာဂါနုသယ ဘဝကိုတပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် အဝိဇ္ဇာနုသယ ‘မသိမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် တုတ်ဆွဲယူခြင်း ဝေးလက်နက်ဆွဲယူခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်း ငြင်းခုံခြင်း နှင်နှင်ဟု ပြောဆိုခြင်း ကုန်းချောခြင်း မုသားပြောဆိုခြင်းတို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့ သော ဤအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ဤဘုရားစကားကို ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာ မှထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူလေ၏။

၂၀၂။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းများမှာ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီ ဤသို့သော အကြံဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရဟန်း အကြင်အကြောင်း ကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွမ်းမိုး၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤ (မရှိခြင်း) သည်ပင် ရာဂါနုသယ တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့ သော ဤအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်၏ဟု ဤညွှန်ကြားချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ်မဝေဖန်ပဲ နေရာမှထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက် အနက် သဘောကို အဘယ်သူသည် အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု (ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား “ဤအသျှင်မဟာကစ္စာနုသညာ မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်းခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ အမြောက်စားလည်း ခံရ၏ အသျှင်မဟာကစ္စာနုသညာ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်သဘောကို အကျယ် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနုသညာ သို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာ ကစ္စာနုအား ဤအနက်သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ ပြန်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာ ကစ္စာနနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေကာ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေကုန်လျက် အသျှင်မဟာကစ္စာနအား ဤစကားကို ပြောဆို လျှောက်ထားကုန်၏။

ငါ့သျှင်ကစ္စာန ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်း သည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ ‘တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း’ တို့၏ အဆုံး တည်း။ ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်၏” ဟူ သော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ပဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်ကစ္စာန မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား “မြတ်စွာဘုရားသည် ‘အကြင်အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်း သည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤသို့ မရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ ‘တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း’ တို့၏ အဆုံးတည်း။ ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ် ကုန်၏’ ဟူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်သဘောကို မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာပါ၏။ ငါ့သျှင်ကစ္စာန ထိုငါတို့မှာ “ဤအသျှင်ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မြှောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်သဘော ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အနက်သဘောကို မေးမြန်းကြရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ပါ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (ပြောဆို လျှောက်ထားကြ ကုန်၏)။

၂၀၃။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာဆိုသော် အနှစ်သာရကို အလိုရှိ၍ အနှစ်သာရကို ရှာမှီး သော ယောက်ျားသည် အနှစ်သာရလည်းလည်းသော် တည်နေဆဲဖြစ်သော အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏အမြစ်ရင်းကို၎င်း ပင်စည်ကို၎င်း ကျော်လွန်၍သာလျှင် အခက်အခက်၌ အနှစ် သာရကို ရှာသင့်၏ဟု ထင်မှတ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားမျက်မှောက် ဖြစ်ပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ ငါတို့အား ဤအနက်ကို မေးမြန်းသင့်၏ဟု ထင်မှတ် ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှန်ပါသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့် သည်ကို မြင်တော်မူ၏။ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရား သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သောမဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာကို) ဟောကြားတော်မူ၏။ ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ပြတော်မူတတ်၏။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကိုပေးတော်မူတတ် ၏။ တရားအရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ရှေးဘုရားများအဘူ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအနက်သဘောကို

မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါဖြစ်၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်ကြကုန်ရ၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်ကစွာန စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏။ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏။ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်သောမဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (သစ္စာကို) ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ပြတော်မူတတ်၏။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကိုပေးတော်မူတတ်၏။ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ရှေးဘုရားများအတူ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်ပါ၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်သဘောကို မှတ်ကြကုန်ရ၏။ သို့သော်လည်း အသျှင်မဟာကစွာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံရ၏။ ပညာရှိသီတင်းသုံးဖော်များ၏ မြောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ၍ အကျယ်မဝေဖန်ခဲ့သော ဤ ညွှန်ပြချက် ‘တရားအမြက်’ ၏ အနက်သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဝန်မလေးသည်ကိုပြု၍ ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့တာဝန်ထား၍ နာကြားလိုကြမှု နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစွာနအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာကစွာနသည် ဤစကားကို ဟောကြား၏။

၂၀၄။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှုသညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သောအကြောင်း၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည် ရာဂါနုသယ ‘တပံစွန်းမှုကိန်း’ ဝပ်ခြင်း တို့၏ အဆုံးတည်း။ ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်၏” ဟူသော ညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ်မဝေဖန်ပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ်မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက် ‘တရားအမြက်’ ၏ အနက်သဘောကို ဤသို့အကျယ်အားဖြင့် ငါသိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မျက်စိကို၎င်း အဆင်းတို့ကို၎င်း စွဲ၍မြင်သိ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏။ သုံးခုတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားပြီးသော အာရုံကို မှတ်သား၏။ မှတ်သားပြီးသော အာရုံကို ကြံစည်၏။ ကြံစည်ပြီးသော အာရုံကို ချဲ့ထွင်၏။ အာရုံကို ချဲ့ထွင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိဖြင့် သိရသော အဆင်းတို့၌ ချဲ့ထွင်မှုသညာအစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နားကို၎င်း အသံတို့ကို၎င်း စွဲ၍ကြားသိ ‘သောတဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏ ။ ပ ။ ငါ့သျှင်တို့ နှာခေါင်းကို၎င်း အနံ့တို့ကို၎င်း စွဲ၍ နံသိ ‘ဃာနဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏။ ပ။ ငါ့သျှင်တို့ လျှာကို၎င်း အရသာတို့ကို၎င်း စွဲ၍လျက်သိ ‘ဇိဝါဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏။ ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်ကို၎င်း အတွေ့အထိတို့ကို၎င်း စွဲ၍ထိသိ ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏။ ပ။ ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ကို၎င်း သဘာဝ ခမ္မတို့ကို၎င်း စွဲ၍ အထူးသိ ‘မနောဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်၏။ သုံးခုတို့၏ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် တွေ့ထိ

ခြင်း ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားပြီးသောအာရုံကို မှတ်သား၏။ မှတ်သားပြီးသောအာရုံကို ကြံစည်၏။ ကြံစည်ပြီးသောအာရုံကို ချွေထွင်း၏။ အာရုံကို ချွေထွင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် အထူးသိရသော သဘာဝဓမ္မတို့၌ ချွေထွင်းမှုသည် အစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား မျက်စိအဆင်းမြင်သိ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိတ်ဖြစ်သော် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ တွေ့ထိမှုပညတ်ခြင်းရှိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် မှတ်သားမှု သညာဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ မှတ်သားမှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် ချွေထွင်းရေး သညာ အစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှုဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား နားအသံ။ပ။ နှာခေါင်းအနံ့။ပ။ လျှာအရသာ။ပ။ ကိုယ်အတွေ့အထိ။ပ။ စိတ်သဘာဝဓမ္မအထူးသိ ‘မနောဝိညာဏ်စိတ်’ ဖြစ်လေသော် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ တွေ့ထိမှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ မှတ်သားမှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှုဟု ပညတ်ခြင်းရှိသော် ချွေထွင်းရေး သညာ အစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှုဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား မျက်စိအဆင်းမြင်သိ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိတ်မဖြစ်လေ သော် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ တွေ့ထိမှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် မှတ်သားမှု သညာဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ မှတ်သားမှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ကြံစည်မှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် ချွေထွင်းရေး သညာ အစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှုဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား နားအသံ။ပ။ နှာခေါင်းအနံ့။ပ။ လျှာအရသာ။ပ။ ကိုယ်အတွေ့အထိ။ပ။ စိတ်သဘာဝဓမ္မအထူးသိ ‘မနောဝိညာဏ်စိတ်’ မဖြစ်လေသော် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟု ပညတ်အံ့သော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ တွေ့ထိမှုပညတ်ခြင်းမရှိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ မှတ်သားမှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ကြံစည်မှုဟု ပညတ်ခြင်းမရှိသော် ချွေထွင်းရေး သညာ အစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှုဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း သတ္တဝါကို ချွေထွင်းမှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်

ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်း
 မဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟု အကြင်ညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ်မဝေဖန်
 ပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း
 ချုပ်ညွှန်ပြ၍ အကျယ်မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက် အနက်သဘောကို ဤသို့အကျယ်အားဖြင့်
 သိပါ၏။ အသျှင်တို့ အလိုရှိကြကုန်သော် အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်ကြ
 ကုန်၍ ဤအနက်သဘောကို တဖန်မေးမြန်းကြကုန်ရာ၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်
 မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်သဘောကို မှတ်ကုန်ရာ၏ ဟု(မိန့်ဆို၏)။

၂၀၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာန၏ မိန့်ကြားချက်ကို အလွန်နှစ်သက်ဝမ်း
 မြောက်ကုန်၍ နေရာမှထကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို
 ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြကုန်လျက် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ ထိုင်နေကြကာ ဤစကားကို လျှောက်ထား
 ကြကုန်၏။ “အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား မြတ်စွာဘုရား သည် ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု
 သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း
 သက်ဝင်စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်
 ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်း
 မဲ့ချုပ်ကုန်၏" ဟု အကြင် ညွှန်ပြချက် တရားအမြတ် ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို
 အကျယ်မဝေဖန်ပဲ နေရာမှထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့မှာ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီ “ငါ့သျှင်တို့
 ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှုသညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော
 အကြောင်း၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်းပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍မရှိငြား
 အံ့၊ ဤ(မရှိခြင်း)သည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှုကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ပဋိသာနုသယ
 'ထိပါးမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏အဆုံးတည်း၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ 'မှားယွင်းသောအမြင် ဒိဋ္ဌိကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏
 အဆုံးတည်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ 'တွေးတောယုံမှားမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း၊ မာနာနုသယ
 'မောက်မာမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဘဝရာဂါနုသယ 'ဘဝကိုတပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'
 တို့၏ အဆုံးတည်း၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ 'မသိမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် တုတ်ကို
 ဆွဲယူခြင်း ဓားလက်နက်ကို ဆွဲယူခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်း ငြင်းခုံခြင်း နှင်နှင်ဟု
 ပြောဆိုခြင်း ကုန်းချောခြင်း မုသားပြောဆိုခြင်းတို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့
 သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမရှိ ချုပ်ကုန်၏" ဟူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်း
 ချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ်မဝေဖန်ပဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။
 အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ၍ အကျယ်မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်
 ၏ အနက်သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံဖြစ်ပေါ်
 ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့မှာ “ဤအသျှင်မဟာကဏ္ဍာနသည် မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်း
 ခြင်းကိုခံရ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံး ဖော်များ မြောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ အသျှင်မဟာကဏ္ဍာန
 သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ၍ အကျယ်မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်သဘော
 ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာန ထံသို့
 ချဉ်းကပ်၍ အနက်သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ
 ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်မဟာကဏ္ဍာနထံသို့ ချဉ်း

ကပ်၍ ဤအနက်သဘောကို မေးမြန်း ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘပည့်တော်တို့အား အသျှင်မဟာကဏ္ဍာနသည် ဤအခြင်းအရာ ပုဒ်ဝါကျ အက္ခရာတို့ဖြင့် အနက်သဘောကို ဝေဖန်ပြ ပါ၏ဟု (ဤစကားကို လျှောက်ထားကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ မဟာကဏ္ဍာနသည် ပညာရှိ၏၊ ပညာကြီး၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့ကိုလည်း သင်တို့သည် ဤအနက်သဘောကို အကယ်၍ မေးမြန်းကြကုန်ကြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုအနက်သဘောကို မဟာကဏ္ဍာန ဖြေကြားသကဲ့သို့ပင် ဖြေကြားရ၏။ ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ ဤအတိုင်း ထိုအနက်သဘောကို မှတ်ကြကုန်ဟု ဤသို့ဟောကြားတော်မူ သည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား ဥပမာ သော်ကား ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်ထားသော ယောက်ျားသည် ပျားမို့ဆုပ်ကို ရငြားအံ့၊ ထိုသူသည် မည်သည့်ဘက်မှ မဆို လျက်ပါမူ ထပ်လောင်းဘွယ်မရှိ ချို (မြိန်) သော အရသာကို ရရာသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် ကြံစည်တတ်သည့် ပညာတက်သဘောရှိသော ရဟန်း သည် ဤတရားဒေသနာ၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် မည်သည့်ဘက်မှမဆို ဇူးစမ်း ဆင်ခြင်ကြားအံ့၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ရရာမည်သာတည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤတရားဒေသနာ သည် အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း”ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤတရားဒေသနာကို “မရပိဏ္ဍိကဒေသနာ” ဟူ၍သာလျှင် မှတ်လော့ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ဤတရားကို ဟောကော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်လေ၏။

ရှမ်းမြောက် မရပိဏ္ဍိကသုတ် ပြီး၏။

၉-ဒွေဓာဝိတက္ကသုတ်

၂၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်--

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သုဋ္ဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ‘ရဟန်း တို့’ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အရဟတ္တမဂ်ကို မရမီ(သစ္စာတရားကို) ထိုးထွင်း၍ မသိမြင်သေးသော ဘုရားလောင်း မျှသာ ဖြစ်နေသော ငါ့အား “ငါသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ တို့ကို နှစ်မျိုး နှစ်မျိုးပြု၍ နေရမှု ကောင်းပေမည်”ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကာမဝိတက် ‘ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်း’ ဗျာပါဒဝိတက် ‘သတ်ဖြတ်လိမ့်မည်စပ်သော ကြံစည်ခြင်း’ ဝိဟိ သ ဝိတက် ‘ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း’ တို့ကို တမျိုးပြုခဲ့၏။ နေက္ခမ္မဝိတက် ‘ကာမမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း’ အဗျာပါဒဝိတက် ‘မသတ်ဖြတ်လိမ့်မည်စပ်သော ကြံစည် ခြင်း’ အဝိဟိ သဝိတက် ‘မညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်း’ တို့ကို ဒုတိယအမျိုး ပြုခဲ့၏။

၂၀၇။ ရဟန်းသို့ ဤသို့ မခေမလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

“ငါ့အား ဤကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပြီ၊ ထိုကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ကား မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါးဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံးဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏။ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းအဖို့လည်း ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်” ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ‘မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါးဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ကာမဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ‘ရဟန်းတို့ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏။ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းအဖို့လည်း ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်’ ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ကာမဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်သည်သာ တည်း။ ပယ်နှုတ်သည်သာတည်း။ ထိုကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုခဲ့သည် သာလျှင်တည်း။

၂၀၈။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေဆဲဖြင့်သော ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပ။ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါ့အား ဤညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ကား မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါးဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏။ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းအဖို့လည်း ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်” ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ‘မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါးဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ဝိဟိံ သဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏။ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း အဖို့လည်း ရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်’ ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ဝိဟိံ သဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော ညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်သည်သာတည်း။ ပယ်နှုတ်သည်သာတည်း။ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင်အကြင် ကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းကို ကြိမ်ဖန်များစွာပြု၏။ ထိုထိုကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် စိတ်၏ ညွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ကာမနှင့်စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည်စဉ်းစားအံ့ (ကာမမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ကာမနှင့်စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း၏စိတ်သည် ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါသာ ညွတ်၏။ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့်စပ်သော အကြံကို။ ပ။ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည်စဉ်းစားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ညှဉ်းဆဲမှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုးရာသီ၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ကောက်ပင် ထို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်ဝယ် နွားတို့ကို စောင့်ထိန်းသော နွားကျောင်းသားသည် ထိုနွား တို့ကို ထိုထိုအရပ်မှ တုတ်ဖြင့် တည့်တည့်ရိုက်ရာ၏။ ကန်လန်ရိုက်ရာ၏။ ပိတ်ပင်တားမြစ် ရာ၏။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုနွားကျောင်းသားသည် ကောက်ပင်ကို စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ခြင်းဘေးကိုသော်၎င်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဘေးကိုသော်၎င်း ဆုံးရှုံးခြင်းဘေးကိုသော်၎င်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဘေးကိုသော်၎င်း မြင်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ငါသည် အကုသိုလ်တရားတို့၏ အပြစ် ယုတ်ညံ့ခြင်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း၊ ကုသိုလ် တရားတို့၏ (ကာမမှ) လွတ်မြောက်ခြင်း၌ ဖြူစင်ခြင်းအဖို့ရှိသည့် အကျိုးဆက်ကို၎င်း မြင်ခဲ့၏။

၂၀၉။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား ကာမမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါ့အား ဤကာမမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ ခဲ့ပြီ။ ထိုကာမမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါမဖြစ်၊ ပညာကို ဖြစ်ပွားစေတတ်၏၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း အဖို့သည် မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်စေနိုင်၏” ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ တည့်ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို(ကာမမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံ ကို ကြံစည်စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကိုမမြင်။ ရဟန်းတို့ တနေ့ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို (ကာမမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော အကြံကို ကြံစည်စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထို အကြောင်းကြောင့် ဘေးကိုမမြင်။ ရဟန်းတို့ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော အကြံကို ကြံစည်စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ သို့သော်လည်း အလွန်ကြာမြင့်စွာ ကြံစည်စဉ်းစားသည်ရှိသော် ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း ရာ၏။ ကိုယ်ပင်ပန်းသည်ရှိသော် စိတ်ပျံ့လွင့်ရာ၏။ စိတ်ပျံ့လွင့်သည်ရှိသော် စိတ်တည်ကြည်ခြင်းမှ ကင်းဝေးရာ၏ ဟု (ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏)။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထား၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်နေစေ၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ တည်ထား၏။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ငါ၏ စိတ်သည် မပျံ့လွင့်ပါစေလင့်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ် ပေါ်လာ၏။ပ။ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါ့အား ညှဉ်းဆဲမှု နှင့်မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိဆင်းရဲခြင်း သူတပါးဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ပညာကို ဖြစ်ပွားစေတတ်၏။ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းအဖို့လည်း မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို (မျက်မှောက်ပြုရန်) ဖြစ်စေနိုင်၏” ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ တည့်ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ ရဟန်းတို့ တနေ့ပတ်လုံးလည်း အကယ် ၍ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ကြံစည်စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို

ချမ်းသာဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးကပင်လျှင် ပမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။

၂၁။ ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ အသင့်ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝ ကို၎င်း။ ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ညဉ့်ဦး 'ပဌမ' ယာမ်၌ ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရခဲ့ပြီ။ မမေ့ မလျော့ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်) သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူ့အား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ငါ့အား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ။ ပ။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ပ။ ဤသို့အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သောလူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သောသတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် သန်းခေါင် 'မဇ္ဈိမ' ယာမ်၌ ဤဒုတိယ ဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူ့အား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၃။ ဤသို့ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်စေသော

‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထို ငါသည် “ဤကား ဆင်းရဲ” ဒုက္ခ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဒုက္ခသမုဒယ” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဒုက္ခနိရောဓ” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဒုက္ခနိရောဓဓါမိနိ ပဋိပဒါ” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့” ဟု ဟုတ်မှန် သော အတိုင်းသိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်းအာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အာသဝ သမုဒယ” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) အာသဝနိရောဓဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ “ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြောင်းကျင့်စဉ် အာသဝနိရောဓဓါမိနိပဋိပဒါ” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထိုငါဘုရား၏စိတ်သည် ကာမာသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမူလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလျှင် သော လွတ်မြောက်လေပြီ ဟု အသိသာစွာ ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမူကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ” ဟု သိခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် မိုးသောက် ‘ပစ္စိမ’ ယာမ်၌ ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကိုရခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်) သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ငါ့အားမသိမူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၁၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောအုပ်ကြီး၌ နိမ့်ရှိုင်းသော ညွန်အိုင်ကြီးကို များစွာ သော သားသမင်အပေါင်းသည်မှီ၍ နေရာ၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်း၏ အကျိုးမဲ့ကို၎င်း အစီး အပျိုးမဲ့ကို၎င်း ဘေးမကင်းခြင်းကို၎င်း အလိုရှိသော တစုံတယောက်သော ယောက်ျားသည် ရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို၎င်း နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း ဖြစ်စေ ထာတ်သည့် ဘေးရန်ကင်းသောလမ်းကို ပိတ်လျက် မကောင်းသော လမ်းကိုဖွင့်ထားပြီးလျှင် တယ် သမင်ဖို တယ်သမင်မကို ထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုများစွာသော သားသမင်အပေါင်း သည် နောက်အခါ၌ အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသားသမင်အပေါင်း၏ သာလျှင် အကျိုးကို၎င်း အစီးအပျိုးကို၎င်း ဘေးကင်းခြင်းကို၎င်း အလိုရှိသည့် တစုံတယောက် သော ယောက်ျားသည် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ဘေးမရှိသော ကောင်းကျိုးချမ်း သာကို၎င်း နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန်ကင်းသော လမ်းကိုဖွင့်လျက် မကောင်းသော လမ်းကို ပိတ်ထားပြီးလျှင် တယ်သမင်ဖိုကို ဖယ်ရှား၍ တယ်သမင်မကို ဖျောက် ဖျက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုများစွာသော သားသမင်အပေါင်းသည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အနက်သဘောကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါ ဤဥပမာကိုပြု၏။ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား ဤဥပမာ၌ (မှတ်သားဖွယ်ရာ) အနက်သဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နိမ့်ရှိုင်းသောညွန်အိုင်ကြီးဟူသော ဤအမည်သည် ကာမတို့၏အမည်တည်း။ များစွာ သောသားသမင်အပေါင်းဟူသော ဤအမည်သည် သတ္တဝါတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျိုး

မဲ့ကို၎င်း အစီးအပွါးမဲ့ကို၎င်း ဘေးမကင်းခြင်းကို၎င်း အလိုရှိသည့်ယောကျ်ားဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသော လမ်းဟူသော ဤအမည်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မှားသောမဂ်၏ အမည်တည်း။ ဤအင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော မှားသောမဂ်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှားသောအမြင်၊ မှားသောအကြံအစည်၊ မှားသောစကား၊ မှားသောပြုမှု၊ မှားသောအသက်မွေးမှု၊ မှားသောအားထုတ်ခြင်းလို့လ၊ မှားသောအောက်မေ့ခြင်း၊ မှားသောတည်ကြည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တယ်သမင်ဖို့ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက်တပ်စွန်းခြင်း နန္ဒီရာဂ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ တယ်သမင်မဟူသော ဤအမည်သည် အဝိဇ္ဇာ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျိုးကို၎င်း အစီးအပွါးကို၎င်း ဘေးကင်းခြင်းကို၎င်း အလိုရှိသည့် ယောကျ်ားဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဘေးမရှိသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို၎င်း နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန်ကင်းသော လမ်းဟူသော အမည်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မြတ်သောမဂ်၏ အမည်တည်း။ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မြတ်သောမဂ်တို့ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သောဉာဏ်အမြင်၊ မှန်ကန်သောအကြံအစည်၊ မှန်ကန်သောစကား၊ မှန်ကန်သောအမှု၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်ခြင်းလို့လ၊ မှန်ကန်သောအောက်မေ့ခြင်း၊ မှန်ကန်သောတည်ကြည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် ဘေးမရှိသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို၎င်း နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန်ကင်းသောလမ်း ‘အရိယမဂ်’ ကိုဖွင့်၍ မကောင်းသောလမ်း (မိစ္ဆာမဂ်) ကိုပိတ်ထားပြီးလျှင် တယ်သမင်ဖို့ နန္ဒီရာဂ်ကို ဖယ်ရှားလျက် တယ်သမင်မ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ဖျောက်ဖျက်ထားခဲ့လေပြီ။

ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့၏ အကျိုးစီးပွါးကို ရှာမှီးလိုလားလျက် အစဉ်သနားစိတ်ရှိသော ဆရာသည် အစဉ်သနားစိတ်ကိုစွဲ၍ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ငါဘုရားပြုပြီးပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာဌာနတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ သတိမမေ့လျော့ကြကုန်လော့၊ နောက်အခါ၌ နှလုံးမသာမဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ကိုးခုမြောက် ဒွေဝေဝိတက္ကသုတ် ပြီး၏။

၁၀-ဝိတက္ကသဏ္ဍာနသုတ်

၂၁၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—
 အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သုဋ္ဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်း သုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်း

တို့”ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား
လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသော(ဝိဿနာအခြေခံဖြစ်သောသမာပတ်) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်း
သည် အကြောင်းငါးပါးတို့ကို ရံဖန်ရံခါ နှလုံးသွင်းရမည်။ အကြောင်းငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်
တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အကြောင်းတခုခုကို စွဲယူနှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ
ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်း
တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြောင်းမှ တပါး အခြားကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံး
သွင်းရမည်။ ထိုအကြောင်းမှ တပါး အခြားကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကိုနှလုံးသွင်းသော
ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့
သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိ
သန္တာန်၌သာလျှင်စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ
ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လိမ္မာသောလက်သမားသည်၎င်း လက်သမား၏တပည့်သည်၎င်း
သေးငယ်သောသစ်စိုဖြင့် ကြီးသောသစ်စိုကို ရိုက်ရာ၏ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ လှုပ်ချွတ်ရာ၏။ ဤအတူပင်
အကြောင်းတခုခုကို စွဲ၍ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့
သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြောင်းမှ တပါး
အခြားကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းရမည်။ ထိုအကြောင်းမှ တပါး အခြား
ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့်
ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့
ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ
တည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။ (၁)

၂၁၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းမှ တပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော အကြောင်းကို နှလုံး
သွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံ
အစည်တို့သည်သာလျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း
ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် အကုသိုလ်တို့ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏အကြံ
အစည်တို့သည် အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏အကြံအစည်တို့
သည် ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးနိုင်ကုန်၏”ဟု ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ရမည်။
ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်
သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်
ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ
တည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ အလှအပပြုပြင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည်၎င်း
ယောက်ျားသည်၎င်း မြွေကောင်ပုပ်ကိုသော်၎င်း ခွေးကောင်ပုပ်ကိုသော်၎င်း လူ့ကောင်ပုပ်ကို
သော်၎င်း လည်ပင်း၌ ဆွဲလာမူ ငြီးငွေ့ရှက်နိုး စက်ဆုပ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုအကြောင်းမှ

တပါးသော ကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့်ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည်သာလျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏အကြံအစည်တို့သည် အကုသိုလ် တို့ (ဖြစ်ကုန်၏)၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏အကြံအစည်တို့သည် အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏အကြံအစည်တို့သည် ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးနိုင်ကုန်၏” ဟု ထို အကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ရမည်။ ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင် သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည် တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။ (၂)

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံ အစည်တို့သည်ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ကြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်း သို့ ရောက်ရမည်။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်း အား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည် ကင်း ပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန် ၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထင်လာသောအဆင်း တို့ကိုမမြင်လိုကြားအံ့၊ ထိုယောက်ျားသည် မျက်စိမှိတ်သော်လည်း မှိတ်ထားရာ၏။ တပါးသို့သော် လည်း လွဲဖယ်ကြည့်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည် တို့သည်ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ကြားအံ့၊ ထိုအကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ် ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။ (၃)

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့ သည်ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ကြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းရမည်။ ထိုအကြံအစည်တို့ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် လျင်မြန်စွာ သွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား “အဘယ်ကြောင့် ငါသည်လျင်မြန်စွာသွားရအံ့နည်း၊ ငါသည်ဖြည်းဖြည်းသွားရမူ ကောင်းပေမည်”

ဟု စိတ်အကြံဖြစ်လျက် ဖြည်းဖြည်း သွား ပြန်ရာ၏။ “အဘယ်ကြောင့် ငါသည် ဖြည်းဖြည်းသွား ရအံ့နည်း၊ ငါသည် ရပ်ရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု စိတ်အကြံဖြစ်လျက် ရပ်ပြန်ရာ၏။ “အဘယ် ကြောင့် ငါသည် ရပ်အံ့နည်း၊ ငါသည် ထိုင်ရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု စိတ်အကြံဖြစ်လျက် ထိုင် ပြန်ရာ၏။ “အဘယ်ကြောင့် ငါသည် ထိုင်ရအံ့နည်း၊ ငါသည် အိပ်ရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်လျက် ထိုယောက်ျားသည် အိပ်ပြန်ရာ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုယောက်ျားသည် ရှုန့်ရင်းရှုန့်ရင်းသော တုရိယာပုထ်ကိုကြည့်၍ သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သော တုရိယာပုထ်ကို ပြုရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုအကြံ အစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည်တို့သည်ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအကြံ အစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံ အစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် ကောင်းစွာတည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏၊ တည်တံ့လေ၏။ (၄)

၂၂၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း အားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ရမည်၊ ဖျစ်ညှစ်ရမည်၊ ပင်ပန်းစေရမည်။ သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို နှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်းစေ သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်အကြံအစည် တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံ အစည်တို့ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည်ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တခုတည်း သော အာရုံရှိ၏၊ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောက်ျားသည် အားနည်းသော ယောက်ျားကို ဦးခေါင်း၌ဖြစ်စေ လည်မျို၌ဖြစ်စေ ပခုံး၌ဖြစ်စေ ကိုင်၍ဖိနှိပ်ရာ၏၊ ဖျစ်ညှစ်ရာ၏၊ ပင်ပန်းစေရာ၏။ ဤအတူပင်ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည် တို့သည်ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ရမည်၊ ဖျစ်ညှစ်ရမည်၊ ပင်ပန်းစေရမည်။ သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်း စေသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံ အစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တခု တည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့လေ၏။

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အကြောင်းတခုခုကို စွဲ၍ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းမှတစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်

တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ထိုဝိတက်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံးမသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကိုထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်းစေသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက်ကုန်၏။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏။ တခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏။ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အကြံအစည်တို့၏ အလှည့်အားဖြင့် ဖြစ်သော လမ်းကြောင်းတို့၌ လေ့ကျက်ပြီးသော ရဟန်းဟု ခေါ်ဆိုထိုက်၏။ အကြင်အကြံအစည်ကို ဇာလိုရှိအံ့။ ထို အကြံအစည်ကို ကြံစည်လတ္တံ့။ အကြင် အကြံအစည်ကို အလိုမရှိအံ့။ ထိုအကြံအစည်ကို မကြံစည်လတ္တံ့။ (ထိုရဟန်းသည်) တပ်မက်ခြင်းကို ဖြတ်ပြီးပြီ။ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း 'သံယောဇဉ်'ကို မြေပြီးပြီ။ ကောင်းစွာ မာနကို သိ(မြင် ပယ်ရှား)ခြင်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆိုးကို ပြုပြီးဖြစ်လေပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် ဝိတက္ကသဏ္ဍာနသုတ် ပြီး၏။
နှစ်ခုမြောက် သီဟနာဒဝဂ် ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ထို သီဟနာဒဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

စူဠသီဟနာဒသုတ်, မဟာသီဟနာဒသုတ်, မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်, စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်, အနုမာနသုတ်, စေတောခိလသုတ်, ဝနပတ္တသုတ်, မဇပိဏ္ဍိကသုတ်, ဒွေဓာဝိတက္ခသုတ်, တဖန်-ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ကို ဆိုရာဖြစ်သော ဝိတက္ခသဏ္ဍာနသုတ် ဤသို့ အကြင်ဒုတိယဝဂ်ကို ဟောတော် မူအပ်၏။ ဤသည်ကား ထို ဒုတိယဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်တည်း။

၃-ဩပဇ္ဇဝဂ်

၁-ကကရူပမသုတ်

၂၂၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန်ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက်နေ၏။ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှောလျက်နေ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန်ငြင်းခုံမှုကိုပြု၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏မျက်မှောက်၌ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင်လည်း ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန်ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြကုန်၏။ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှောလျက်နေ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ ထိုင်ကာ—

“အသျှင်ဘုရား အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့(အလွန်ကြာမြင့်စွာ)ရောနှောလျက် နေပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့် မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှောလျက်နေပါသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြောဆိုခဲ့လျှင် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုပါ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ မျက်မှောက်၌ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှောလျက်နေပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

၂၂၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို “ရဟန်း သင်လာလော့၊ ငါ့အမိန့်ဖြင့် ‘ငါ့သျှင်ဖဂ္ဂုန မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏’ ဟု မောဠိယဖဂ္ဂုနရဟန်းကို သိစေလော့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၍ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ဖဂ္ဂုန မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကိုခေါ်တော်မူ၏” ဟု ပြောဆို၏။ “ကောင်းပါပြီ ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနအား မြတ်စွာဘုရားသည်—

ဖဂ္ဂန သင်သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ (အလွန်ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက် နေသတတ်။ ဖဂ္ဂန သင်သည် ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှောလျက် နေသတတ်။ တစုံတဦးသောရဟန်းသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန်ငြင်းခုံမှုကိုပြုသတတ်။ တစုံတဦးသောရဟန်းသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ မျက်မှောက်၌ သင်၏ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆို ခဲ့လျှင် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်လျက် နှလုံးမသာခြင်းရှိသဖြင့် ခိုက်ရန်ငြင်းခုံ မှုကို ပြုကြကုန်သတတ်။ ဖဂ္ဂန ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သင်သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ ရောနှော လျက်နေသတတ် ဟု ဤသို့ ကြားရသည်မှာ မှန်သလော (၇) မိန့်တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်ကြား၏။ ဖဂ္ဂန အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင်သည် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် မဟုတ်လော ဟု မိန့်တော် မူ၏။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်ကြား၏။

၂၂၄။ ဖဂ္ဂန ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော သင့်အား ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန်ကြာ မြင့်စွာ) ရောနှောလျက်နေခြင်းသည် မလျောက်ပတ်။

ဖဂ္ဂန ထို့ကြောင့် တစုံတယောက်သောသူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် (ဖြစ်ပေါ်လာမည့်) ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အလိုဆန္ဒ ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ဖဂ္ဂန ထိုသို့ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ကျင့်ရမည် “ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှုမဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြှောက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိပဲနေအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်။

ဖဂ္ဂန ထို့ကြောင့် တစုံတယောက်သောသူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား လက်ဖြင့်ပုတ်ခတ်ငြားအံ့၊ ခဲဖြင့်သော်လည်း ပစ်ခတ်ငြားအံ့၊ တုတ်ဖြင့်သော်လည်း ရိုက်ပုတ်ငြားအံ့၊ ဓားလက်နက်ဖြင့်သော်လည်း ထိုးခုတ်ငြားအံ့။ ဖဂ္ဂန ထိုသို့ပြုရာ၌လည်း သင်သည် (ဖြစ်ပေါ် လာမည့်) ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အလိုဆန္ဒ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့် ရာ၏။ ထိုသို့ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ကျင့်ရမည်။ “ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှုမဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြှောက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိပဲနေအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်။

ဖဂ္ဂန ထို့ကြောင့် တစုံတယောက်သောသူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ သင်၏ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြော ဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အလိုဆန္ဒ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကိုမှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုသို့ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ “ငါ့စိတ် သည် ဖောက်ပြန်မှုမဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြှောက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိပဲနေအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်။

ဖဂ္ဂန ထို့ကြောင့် သင့်အား တစုံတယောက်သောသူသည် လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ငြားအံ့၊ ခဲဖြင့် သော်လည်း ပစ်ခတ်ငြားအံ့၊ တုတ်ဖြင့်သော်လည်း ရိုက်ပုတ်ငြားအံ့၊ ဓားလက်နက်ဖြင့်သော်

လည်းထိုးခုတ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ပြုရာ၌လည်း သင်သည် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကာမဂုဏ်တို့ကိုမို့သော အလို ဆန္ဒ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကိုမို့သော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုသို့ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ “ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှုမဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုအံ့၊ အစိုးအပွားဖြင့် ငဲ့ညွှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်မှားသောစိတ် မရှိပဲနေအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်ဟု ဟောကြားတော်မူ၏။

၂၂၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို—ရဟန်းတို့ အခါတပါး၌ ရဟန်းတို့သည် ငါ့စိတ်ကို နှစ်သက်စေကုန်ဘိ၏တကား။ ရဟန်းတို့ ဤအချိန်က ငါသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ငါသည် တထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် တထပ် တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေးသော် အနာရောဂါကင်းသည်၏အဖြစ်၊ ကျန်းမာ သည်၏အဖြစ်၊ ပေါ့ပါးသန့်စွမ်းသည်၏အဖြစ် ချမ်းသာစွာနေရသည်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ လာကြကုန်၊ သင်တို့လည်း တထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကိုစားကြ ကုန်လော့၊ သင်တို့လည်း တထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားကြသောကြောင့် အနာရောဂါကင်းသည်၏အဖြစ်၊ ကျန်းမာသည်၏အဖြစ် ပေါ့ပါးသန့်စွမ်းသည်၏အဖြစ် ချမ်းသာ စွာနေရသည်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိကြကုန်လတ္တံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုရဟန်းတို့၌ ဆုံးမမှုကိုပြုခဲ့ရသည်မဟုတ်၊ သတိပေးရုံမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြေညီ၍ လမ်းလေးခုဆုံရာ လမ်းမကြီး၌ လက်လှမ်းမီ ထား အပ်သော နှင်တံရှိသော (အာဇာနီ) မြင်းကသော ရထားသည် ကလျက်တည်ရာ၏။ ဆုံးမသင့် သောမြင်းတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ကျွမ်းကျင်သူ မြင်းဆရာသည် ထိုရထားကို တက်စီးပြီးလျှင် လက်ဝဲလက်ဖြင့် ကြိုးတို့ကို ကိုင်၍ လကျာလက်ဖြင့် နှင်တံကိုကိုင်လျက် အလိုရှိရာလမ်းသို့ အလိုရှိတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်လည်း မောင်းနှင်ရာသကဲ့သို့ ပြန်လှည့်၍လည်း မောင်းနှင်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါ့မှာ ထိုရဟန်းတို့၌ ဆုံးမမှုကိုပြုခဲ့ရသည်မဟုတ်၊ သတိပေးရုံမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည်လည်း အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အားထုတ်ခြင်း ကိုပြုကြကုန်၊ ဤသို့ အားထုတ်ကြကုန်သော် သင်တို့သည်လည်း ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွား စည်ပင်ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရွာနိဂုံးတို့၏ မနီးမဝေး၌ အင်ကြင်းတောကြီးသည် ရှိ၏။ ထိုအင်ကြင်းတောကြီးကို ကြက်ဆူပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းရာ၏။ ထိုတော၏အကျိုးစီးပွားနှင့် ဘေး ကင်းမှုကိုအလိုရှိသည့် တစ်စုံတယောက်သောလူသည် ရှိလေရာ၏။ ထိုလူသည် ကောက်ကွေးသော အင်ကြင်းပင်ပျို ဩဇာကင်းသော အင်ကြင်းပင်တို့ကို ဖြတ်တောက်၍ အပသို့ထုတ်ဆောင်ပြီး လျှင် တောအတွင်း၌ ကောင်းစွာ ရှင်းလင်း သုတ်သင်ရာ၏။ ဖြောင့်သော အင်ကြင်းပင် ကောင်းစွာပေါက်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့ကို ကြီးပွားအောင် ပြုစုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သုတ်သင်ပြုစုခဲ့သော် ထိုအင်ကြင်းတောသည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွား စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်၊ ကုသိုလ်တရား တို့၌ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်။ ဤသို့ အားထုတ်ကြကုန်သော် သင်တို့သည်လည်း ဤသာသနာ တော်၌ ကြီးပွား စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။

၂၂၆။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ပင်လျှင် ဝေဒေဟိကာမည်သော အိမ်ရှင်မသည်ရှိ၏။ “ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ နိမ့်ချတတ်၏၊ ငြိမ်းအေးမှုရှိ၏” ဟု ဝေဒေဟိကာမည်သော အိမ်ရှင်မ၏ သတင်းကောင်း ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့သွားလေ၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မအား ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ ပျင်းရိခြင်းမရှိပဲ အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုစီရင်တတ်သည့် ကာဠိမည်သော ကျွန်မသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ကာဠိကျွန်မအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ နိမ့်ချတတ်၏၊ ငြိမ်းအေးမှုရှိ၏” ဟု ဤသို့ ငါ့အရှင်မ၏ သတင်းကောင်း ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍တက်၏။ အသို့နည်း ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာ မပြုသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိ၍ပင် ထင်စွာမပြုသလော၊ သို့မဟုတ် ငါကပင် ထိုအိမ်မှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုစီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာမပြု၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာမပြုခြင်း မဟုတ်လေသလော။ ငါသည် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠိကျွန်မသည် နေမြင့်မှ ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မသည် ကာဠိကျွန်မကို “ဟယ် ကျွန်မကာဠိ” ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်းဟု ပြန်ကြား၏။ ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်းဟု မေး၏။ အရှင်မ တစုံတခုသော အကြောင်းမရှိပါဟု ပြန်ကြား၏။ “သယ် တစုံတခုသော အကြောင်း စင်စစ်မရှိပဲ ကျွန်ယုတ်မသည် နေမြင့်မှထရာ သလော” ဟု (ဆိုကာ) အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မျက်မှောင်ကြုတ်ခြင်းကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ထိုကာဠိကျွန်မအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာမပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည်ကား မဟုတ်။ ငါသည်ပင်လျှင် ထိုအိမ်မှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုစီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာမပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည်မဟုတ်။ ထိုထက်အလွန် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ကာဠိကျွန်မသည် အလွန်နေမြင့်မှသာလျှင် ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် ကာဠိကျွန်မကို “ဟယ် ကျွန်မကာဠိ” ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်းဟု ပြန်ကြား၏။ “ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်း” ဟု မေး၏။ အရှင်မ တစုံတခုသော အကြောင်းမရှိပါဟု ပြန်ကြား၏။ “သယ် တစုံတခုသော အကြောင်း စင်စစ်မရှိပဲ ကျွန်ယုတ်မသည် နေမြင့်မှထရာသလော” ဟု (ဆိုကာ) အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မနှစ်မြို့ဖွယ်စကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠိကျွန်မအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်၏။ “ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာမပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်ပေ။ ငါသည်ပင်လျှင် ထိုအိမ်မှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုစီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက်သာလျှင် ထင်စွာ မပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်။ ထိုထက်အလွန် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ကာဠိကျွန်မသည် အလွန်နေမြင့်မှသာလျှင် ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မသည် ကာဠိကျွန်မကို “ဟယ် ကျွန်မ ကာဠိ” ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်းဟု ပြန်ကြား၏။ ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်းဟု မေး၏။ အရှင်မ တစုံတခုသော အကြောင်းမရှိပါ ဟု ပြန်ကြား၏။ “သယ် တစုံတခု

သော အကြောင်းစင်စစ်မရှိပဲ ကျွန်ယုတ်မသည် နေမြင့်မှ ထရသလော့” ဟု ဆိုကာ အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တံခါးကျည်းမင်းတုပ်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရိုက်နှက်သောကြောင့် ဦးခေါင်း ကွဲလေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠိကျွန်းမသည် ဦးခေါင်းကွဲသည်ဖြစ်၍ သွေးစီးကျသျှက် “အရှင်မတို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှုကြပါကုန်၊ အရှင်မတို့ နှိမ့်မျှတတ်သူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှုကြပါကုန်၊ အရှင်မတို့ ငြိမ်းအေးမှုရှိသူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှုကြပါကုန်၊ အဘယ်ကြောင့်လျှင် တယောက်တည်းသော ကျွန်မအား နေမြင့်မှ ထသနည်း” ဟု အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သင့်ဦးခေါင်းကွဲပေတော့ ဟု တံခါးကျည်း မင်းတုပ်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရိုက်ချက်ဘိသနည်း” ဟု အိမ်နီးချင်းတို့ကို တိုင်တန်း ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ “ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မသည် ကြမ်းတန်းသူတည်း၊ နှိမ့်ချသူမဟုတ်၊ ငြိမ်းအေးသူ မဟုတ်” ဟု ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မ၏ သဘင်းဆိုး ကျော်စောသံသည် ဖျံ့နှံ့ ရွှားလေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် စိတ်မနှစ်သက်ဖွယ် စကားလမ်းကြောင်းများ မတွေ့ထိသေးသမျှ အလွန်နူးညံ့သူ အလွန်နှိမ့်ချသူ အလွန် ငြိမ်းအေးသူ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်မနှစ်သက်ဖွယ် စကားလမ်းကြောင်းများ တွေ့ထိသော အခါမှသာလျှင် ရဟန်းကို နူးညံ့သူ နှိမ့်ချသူ ငြိမ်းအေးသူဟု သိရမည်။ ရဟန်းတို့ သက်န်း ဆွမ်းကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အပြောအဆိုလွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းကို အပြောအဆိုလွယ်သူဟု ငါမဆိုပေ။ ထိုသို့ မဆိုခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသက်န်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို မရသည်ရှိသော် အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် အလေးပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် မြတ်နိုးပူဇော်လျက် တပုပ်ဝပ်ရုံကြိုးလျက် အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းကိုသာလျှင် အပြောအဆို လွယ်သူဟု ငါဆိုပေ၏။ ထို့ကြောင့် “တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် အလေးပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် မြတ်နိုးပူဇော်လျက် တပုပ်ဝပ်ရုံကြိုးလျက် အပြောအဆိုလွယ်သူ ဖြစ်ကြကုန်အံ့၊ အပြောအဆိုလွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၂၇။ ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်၎င်း မဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၎င်း သိမ်မွေ့သောအားဖြင့်၎င်း ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်၎င်း အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သောအားဖြင့်၎င်း အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် မစပ်သောအားဖြင့်၎င်း မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍၎င်း ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်၍၎င်း ဆင်တို့ကို သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုနိုင်ရာသော စကားလမ်းကြောင်းတို့ကား ဤဆိုမည့် ငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သောအခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ သိမ်မွေ့သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ ကြမ်းတမ်းသော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော

အားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုး(အကြောင်း) နှင့် မစပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ ဖြစ်စေ ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ (ပြောဆိုရာ) စကားလမ်းကြောင်းတို့၌လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ “ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော စကားကိုလည်း မမြက်ဆိုကြကုန်အံ့၊ အစီးအပါးဖြင့် ငဲ့ညှာကြကုန်လျက်လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိကြကုန်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြပဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော အပိုင်းအခြားပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ကျင့်ရမည်။

၂၂၈။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကိုယူ၍ လာပြီးလျှင် “ငါသည် ဤမြေကြီးကို မြေကြီးမဟုတ်အောင် ပြုတော့အံ့” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် “မြေကြီး မဟုတ်သည် ဖြစ်လော့၊ မြေကြီးမဟုတ်သည် ဖြစ်လော့” ဟု ထိုထိုအရပ်၌ တူးဆွရာ၏။ ထိုထိုအရပ်၌ ကြဖြန့်ရာ၏။ ထိုထိုအရပ်၌ တံတေး ထွေးရာ၏။ ထိုထိုအရပ်၌ ကျင့်ငယ်စွန့်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ဤမြေကြီးကို မြေကြီးမဟုတ်အောင် ပြုနိုင်ရာသလော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤမြေကြီးသည် ထုထည် ထူထည်၍ (အနံ့) အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသောကြောင့် ထိုမြေကြီးကို မြေကြီးမဟုတ်အောင် ပြုရန် မလွယ်ပါ။ ထိုယောက်ျားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံမျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သောအခါအားဖြင့်၎င်း မသင့်လျော်သောအခါအားဖြင့်၎င်း ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၎င်း မဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၎င်း သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်) သောအားဖြင့်၎င်း ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်၎င်း အကျိုးအကြောင်းနှင့် စပ်သောအားဖြင့်၎င်း အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သောအားဖြင့်၎င်း မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်၍၎င်း ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်၍၎င်း သင်တို့ကို သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုနိုင်ရာသော စကားလမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သောအခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ မသင့်လျော်သောအခါအားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်) သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် စပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို(သို့) ပြောဆိုရာ) စကားလမ်းကြောင်းတို့၌လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ “ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သောစကားကိုလည်း မမြက်ဆိုကြကုန်အံ့၊ အစီးအပါးဖြင့် ငဲ့ညှာကြကုန်လျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်၍ ပြစ်မှားသော စိတ်မရှိကြပဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း

ထိုမေတ္တာစိတ်အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော မြေကြီးနှင့်တူသောစိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍နေကြ ကုန်အံ့”ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၂၉။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ချိပ်ရည်ကို၎င်း အဝါရည်ကို၎င်း အညို ရည်ကို၎င်း နို့မောင်းသော ဆေးရည်ကို၎င်း ယူ၍ “ငါသည် ဤကောင်းကင်၌ အရုပ်ကို ရေးအံ့၊ အရုပ်ကို ထင်ရှားဖြစ်အောင်ပြုအံ့”ဟု ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ဤကောင်းကင်၌ အရုပ်ကို ရေးနိုင်ရာသလော၊ အရုပ်ကိုထင်ရှားဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်း သည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤကောင်းကင် သည် အဆင်းပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည် မဟုတ်ပါ။ မြင်ကောင်းသောအရာလည်း မဟုတ်ပါ ထိုကောင်းကင် ၌ အရုပ်ကို ရေးရန် အရုပ်ကို ထင်ရှားဖြစ်အောင် ပြုရန်မလွယ်ပါ။ ထိုယောက်ျားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံမျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်ကြားကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း သင်တို့ကို သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုနိုင်ရာသော စကားလမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ပ။

အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိ သောကောင်းကင်နှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့”ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၀။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးကိုယူပြီး လျှင် “ငါသည် ရဲရဲတောက်သော ဤမြက်မီးရှူးဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ကို ပူလောင်စေအံ့၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်စေအံ့”ဟု ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြ ကုန်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ကို ပူလောင်စေနိုင် ရာသလော၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်စေနိုင်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤ အကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဂင်္ဂါမြစ်သည် နက်စောက်၍ အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကို ရဲရဲတောက် သော မြက်မီးရှူးဖြင့် ပူလောင်စေရန် ထက်ဝန်းကျင်ပူလောင်စေရန် မလွယ်ပါ။ ထိုယောက်ျား သည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံမျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်ကြားကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း သင်တို့ကို သူတပါး တို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုနိုင်ရာသော စကားလမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ပ။အကြွင်း မဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ဂင်္ဂါမြစ်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့”ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၁။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဘွင်းအပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာနယ်ထား သော လဲနှင့်တူသော ကျွဲကျွဲမြဲမြဲ အသံမမြည်သော နူးညံ့သော ကြောင်ရေအိတ်သည် ရှိရာ၏။ ထိုအခါ ယောက်ျားသည် တုတ်ချောင်းကို၎င်း အိုးခြမ်းကွဲကို၎င်း ယူပြီးလျှင် “ငါသည် အတွင်း အပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ နယ်ထားသော လဲနှင့်တူသော ကျွဲကျွဲမြဲမြဲ အသံမမြည်သော

နူးညံ့သော ဤကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့်၎င်း အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်၎င်း ကျိကျိဗြဲဗြဲအသံကို ပြုအံ့” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထို ယောက်ျားသည် အတွင်းအပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာနယ်ထားသော လဲနှင့်တူသော ကျိကျိဗြဲဗြဲ အသံမမြည်သော နူးညံ့သော ဤကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့်၎င်း အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်၎င်း ကျိကျိဗြဲဗြဲ အသံကို ပြုနိုင်ရာသလောဟု(မေးတော်မူ၏)/အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်း သည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဤ ကြောင်ရေအိတ်သည် အတွင်းအပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာနယ်ထားသော လဲနှင့်တူသော ကျိကျိဗြဲဗြဲအသံမမြည် သော နူးညံ့သော ကြောင်ရေအိတ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ထိုကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ ကျိကျိဗြဲဗြဲအသံကို ပြုရန်မလွယ်ပါ။ ထိုယောက်ျားသည် ပင်ပန်း ရှိ ဆင်းရဲရံမျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော် သော အခါအားဖြင့်၎င်း မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်၎င်း ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်၎င်း မဟုတ်မမှန်သော အားဖြင့်၎င်း သိမ်မွေ့(ပြေပြစ်)သော အားဖြင့်၎င်း ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့် ၎င်း အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့်၎င်း အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့်၎င်း မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်၍၎င်း ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိကုန်၍၎င်း သင်တို့ကို သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုနိုင်ရာသော စကားလမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့ ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မမှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်)သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ ကြမ်းတမ်း သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ သူတပါး တို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ (သို့ပြောဆိုရာ) စကားလမ်းကြောင်းတို့၌ သင်တို့ သည် ဤသို့ကျင့်ရမည်။ “ငါတို့၏စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ယုတ်ညံ့သော စကား ကိုလည်း မမြှောက်ဆိုကြကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညွှာကာ မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်လျက် ပြစ်မှားသော စိတ်မရှိကြကုန်ပဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်ဖြန့်၍ နေကြ ကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန်ပြောသော မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိ သော ကြောင်ရေအိတ်နှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ရမည်။

၂၃။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှုရှိသော ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုးရှိသော လူဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ် တို့ကို အကယ်၍လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့တိုက်ဖြတ် ရာ၌လည်း စိတ်ပြစ်မှားသော သူသည် ထိုစိတ်ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့တိုက်ဖြတ်ရာ၌ လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ကျင့်ရမည်။ “ငါတို့၏စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ယုတ်မာ သော စကားကိုလည်း မမြှောက်ဆိုကြကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညွှာကာ မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်လျက် ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြကုန်ပဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍နေကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏အာရုံပြုလုပ်လျက်

ပြန်ပြောသော မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤလူဥပမာရှိသော အဆုံးအမ ဩဝါဒကိုလည်း မပြတ်နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မခံနိုင်လောက်သော ငယ်ငယ်ကြီးကြီးဖြစ်သော ထိုစကားလမ်းကြောင်းကို သင်တို့ တွေ့မြင်ကြကုန်သလော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤလူဥပမာရှိသော အဆုံးအမ ဩဝါဒကို မပြတ်နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ထိုအဆုံးအမ ဩဝါဒသည် သင်တို့အတွက် ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရား တော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေသတည်း။

ရှေးဦးစွာသော ကကစုပမသုတ် ပြီး၏။

၂-အလဂဗ္ဗပမသုတ်

၂၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သောရဟန်းအား “(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သောရဟန်းအား “(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟူ၍ ကြားကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ် မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ သင့်အား ‘(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြု တတ် ကုန်၏ဟု မြတ် စွာ ဘု ရား ဟောထားတော် မူသော တ ရား တို့ ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်’ ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟူသည် မှန်သ လော့” ဟု မေးကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ် ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့် အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားထိုသည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု (ပြောဆို၏)။ ထိုအခါရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌ

ရဟန်းကို ယုတ်ညံ့လှသော ဤအယူမှ ကင်းကွာစေလိုကြ၍ ဤသို့အယူကို မေးစိစစ်ကြကုန်၏။ အယူကို ဝန်ခံစေကြကုန်၏။ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြကုန်၏။ “ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ ဤသို့မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ၊ ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ များစွာသောအကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာ လျှင်တည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသားမကပ်သော အရိုးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း သားတစ်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြက်မီးရှူးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အငှားပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အသီးရှိသော အပင်နှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း စဉ်းတီတူးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြေဦးခေါင်းနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူ၏”ဟု အယူကို မေးစိစစ်ကြကုန်၏။ အယူကို ဝန်ခံစေကုန်၏။ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြကုန်၏။ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသည် ထိုရဟန်းတို့က ဤသို့အယူကို မေးစိစစ်ကြသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံစေကြသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းကြသော်လည်း ရှေးအတူသာလျှင် ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူကို အစွမ်းကုန် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ကာ စွဲမြဲမြဲပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ကြားအညံ့အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ”ဟု (ပြောဆို၏)။

၂၃၅။ ထိုရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းအား ယုတ်ညံ့သော ထိုမိစ္ဆာအယူမှ လွတ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာရိုခိုးကြပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤသို့ လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား လင်းတသတ်မျိုး၌ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သောရဟန်းအား “(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်”ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်”ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ကြားကြပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား

ဟောထားသောတရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူ့အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်' ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေးပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့မေးသော်လည်းတသတ်အမျိုး၌ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းက တပည့်တော်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု ဖြေဆိုပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းကို ယုတ်ညံ့လှသော ဤမိစ္ဆာအယူမှ ကင်းကွာစေလိုကြ၍ ဤသို့ အယူကို မေးစိစစ်ကြပါကုန်၏။ အယူကို ဝန်ခံစေကြပါကုန်၏။ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြပါကုန်၏။

“ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ ွတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ။”

ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသားမကပ်သောအရိုးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း သားတစ်နှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြက်မီးရှူးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မီးကျိုးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အိပ်မက်နှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အငါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း အသီးရှိသော အပင်နှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း စဉ်းတီတုံးနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း လှံတံကျင့်နှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြေဦးခေါင်းနှင့်တူကုန်၏ဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏" ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏ ဟု (ဆိုကုန်၏)။

လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသည် ဤသို့ တပည့်တော်တို့က အယူကို မေးစိစစ်ပါသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံစေပါသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းပါသော်လည်း ရှေးအတူသာလျှင် ထိုယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူကို အစွမ်းကုန်မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်၍ စွဲစွဲမြဲမြဲပြောဆိုပါ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းအား ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူမှ ကင်းကွာစေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြပါသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ထားပါသည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၂၃၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို “ရဟန်း လာလော့၊ ငါ့အမိန့်ဖြင့် ‘ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏’ ဟု လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းကို သိစေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် “ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏” ဟု ပြော၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ” ဟု ထို ရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိသေစွာရီခိုးကာ လျှောက်ပတ် သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်သော အရိဋ္ဌရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရား သည် “အရိဋ္ဌ သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရားဟော ထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ” ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟူသည် မှန်သလော့” ဟု မေးတော်မူ၏။

ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုဟတ် ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနှိုးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါဘုရားသည် အဘယ်သူအား ဤသို့ သော တရားမျိုးဟောတော်မူဘူးသည်ကို သင်သိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနှိုးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဟောထားသည် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်းဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ် ပါလော့။

ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်း ခြင်းများကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို အသားမကပ်သော အရိုးနှင့်တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို သားတစ်နှင့်တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မြက်မီးရှူးနှင့်တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မီးကျိုးတင်းနှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အသီးရှိသော သစ်ပင်နှင့်တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော် မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ် ပါလော့။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မြေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။ ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပူဆွေးခြင်းများကုန် ၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော့။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ထိုသို့ဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိသည် မကောင်းသော စွဲယူခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲဘိ၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း တူ ဖြိုဖျက်ဆိဘိ၏။ အကုသိုလ် တရားတို့ကိုလည်း များစွာ ပွားများစေဘိ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား သင့်အား ထိုယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် ကြကုန်သနည်း၊ လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဤအရိဋ္ဌရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ (ဘာဏ်) အငွေအသက်မျှရှိသေးသလော ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပါဘုရား ဟု (လျှောက်ထားကြကုန်၏)။

ဤသို့လျှောက်သော် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာပဲ လည်ပင်းငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ကာ မျက်နှာအောက်ချပြီး မိုင်တွေလျက် ကြံရာမရပဲ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ် ကာ မျက်နှာအောက်ချပြီး မိုင်တွေလျက် ကြံရာမရသည်ကို သိတော်မူ၍ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းကို “(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျား သင်သည် မိမိ၏ ယုတ်ညံ့ လှသော ဤအယူဖြင့် ထင်ရှားလတ္တံ့၊ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို တဖန်မေးဦးအံ့” ဟု လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းအား မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် မိမိအမှားယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲလျက် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်ကာ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေသကဲ့သို့ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း ငါဘုရား ဟောထားဘူးသည်ကို သိကြကုန်သလော” ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဟောထားဘူးသည်ကိုမသိပါ။ မှန်ပါသည် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား ဟောထားမော်မူခဲ့ပါ၏။ ထို(ကာမဂုဏ်) တရားတို့ကို မှီဝဲသောသူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါးကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူပါကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသားမကပ်သော အရိုးနှင့်တူကုန်၏ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဟောထားတော်မူပါကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြေဦးခေါင်းနှင့်တူကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဟောထားတော်မူပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သင်တို့သည် ငါဤကဲ့သို့ ဟောကြားထားသော တရားကို ကောင်းစွာသာလျှင် သိကြကုန်၏။ မှန်၏။ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် သင်တို့အား ငါဟောကြားထားခဲ့ပြီ၊ ထိုတရားတို့ကို မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ဟု ငါဟောကြားထား၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသားမကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ဟု

ငါဟောကြားထား၏။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း များတုန်၏။ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ဟု ငါဟောကြားထား၏။ ထိုသို့ဟောကြားထားပါလျက်လည်း လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသည် မိမိအမှား ယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်၏။ များစွာသောမကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ၏။ ထိုအမှားယူဆခြင်းသည် ထို(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောကျ်ားအား ရှည်ကြာစွာ သော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် ကိလေသာကာမ၊ ကိလေသာကာမနှင့် ယှဉ်သော အမှတ်အသား၊ ကိလေသာကာမနှင့် ယှဉ်သော အကြံအစည်တို့မှ ကြဉ်၍သာလျှင် ဝတ္ထုကာမတို့ကို မှီဝဲနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိ။

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချိုသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့သည် သုတ္တ၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရုဏ်း၊ ဂါထာ၊ ဥဒါနု၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတ်၊ အဗ္ဗုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လတရားကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်းမဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကိုမခံကုန်၊ (ဉာဏ်၌မထင်လာကုန်)။ ထိုသူတို့သည် ချွတ်ချယ်ရုံအကျိုးသာရှိကုန်၍၎င်း ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတပါးတင်သော ဝါဒမှ လွတ်စေရုံ အကျိုးသာရှိကုန်၍၎င်း တရားကို သင်ယူကုန်၏။ အကြင်မဂ်ဖိုလ်၏အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူကုန်၏။ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း မခံစားကြရကုန်။ ထိုသူတို့အား မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ထိုတရားတို့ကို မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြေကိုအလိုရှိ၍ မြေကိုရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် မြေရှာ လှည့်လည်သွားသော် ကြီးမားသော မြေကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုမြေကို ကိုယ်၌၎င်း အမြီး၌၎င်း ကိုင်ဖမ်းရာ၏။ ထိုသူအား ထိုမြေသည် ပြန်လှည့်၍ လက်၌ဖြစ်စေ လက်မောင်း၌ဖြစ်စေ တခုခုသော အင်္ဂါကြီးငယ်၌ဖြစ်စေ ကိုက်ရာ၏။ ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော်၎င်း သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်၎င်း ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မြေကို မကောင်းသဖြင့် ဖမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤ သာသနာတော်၌ အချိုသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့သည် သုတ်၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရုဏ်း၊ ဂါထာ၊ ဥဒါနု၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတ်၊ အဗ္ဗုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ တရား တို့ကို သင်ယူ ပြီးလျှင် ထို တရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကိုမခံကုန်၊ (ဉာဏ်၌မထင်လာကုန်)။ ထိုသူတို့သည် ချွတ်ချယ်ရုံ အကျိုးငှါသာ၎င်း ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတပါးတင်သော ဝါဒမှလွတ် စေရုံအကျိုးငှါသာ၎င်း တရားကို သင်ယူကုန်၏။ အကြင်မဂ်ဖိုလ် အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူကုန်၏။ ထိုတရား၏ထိုမဂ်ဖိုလ်အကျိုးကိုလည်း မခံစားကြရကုန်။ ထိုသူတို့အား မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချိုသော အမျိုးသားတို့သည် သုတ်၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရုဏ်း၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန်း၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတ်၊ အဗ္ဗုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လတရားတို့ကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်ကြကုန်၏။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို ခံကုန်၏။ (ဉာဏ်၌ထင်လာကုန်၏)။ ထိုသူတို့သည် ချွတ်ချယ်ရုံအကျိုးသာ ရှိကုန်၍၎င်း ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတပါး တင်သောဝါဒမှ လွတ်စေရုံအကျိုးသာ ရှိကုန်၍၎င်း တရားကိုမသင်ယူကြကုန်။ အကြင် မဂ်ဖိုလ်၏ အကျိုးငှါလည်း တရားကိုသင်ယူကုန်၏။ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ်အကျိုးကိုလည်း ခံစားကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြွေကိုအလိုရှိ၍ မြွေကိုရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် မြွေရှာလှည့်လည်သွားသော် ကြီးမားသော မြွေကိုတွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုမြွေကို ဆိတ်ခွါသဏ္ဍာန် ရှိသော လှံတံဖြင့်ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ထားရာ၏။ ဆိတ်ခွါသဏ္ဍာန် ရှိသော လှံတံဖြင့် ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်၍ လည်ပင်း၌ ကောင်းစွာကိုင်ဖမ်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍လည်း ထို မြွေသည် ထိုယောက်ျား၏ လက်ကိုဖြစ်စေ လက်မောင်းကိုဖြစ်စေ တခုခုသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုဖြစ်စေ ကိုယ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ငြားအံ့။ ထိုသို့ ရစ်ပတ်သော်လည်း ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် နေခြင်းသို့သော်၎င်း သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော်၎င်း မရောက်ရာ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ ရဟန်းတို့ မြွေကို ကောင်းစွာဖမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ အချိုသော အမျိုးသားတို့သည် သုတ်၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရုဏ်း၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန်း၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတ်၊ အဗ္ဗုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လတရားကို သင်ယူပြီး လျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်ကြကုန်၏။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ထိုသူတို့အား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို ခံကုန်၏။ (ဉာဏ်၌ထင်လာကုန်၏)။ ထိုသူတို့သည် ချွတ်ချယ်ရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍၎င်း ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတပါး တင်သော အပြစ်မှ လွတ်စေရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍၎င်း တရားကိုမသင်ယူကြကုန်။ အကြင်မဂ်ဖိုလ် အကျိုးငှါလည်း တရားကိုသင်ယူကြကုန်၏။ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း ခံစားကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါဟောကြား ထားသောဘုရား၏ အနက်ကို သိကုန်ငြားအံ့။ ထိုသိသည့်အတိုင်း ထိုတရားကို ဆောင်ကြကုန်ရာ၏။ ငါဟောကြားထားသော တရား၏ အနက်ကို မသိကုန်ငြားအံ့။ ထိုမသိသောအရာ၌ သင်တို့သည် ငါ့ကိုဖြစ်စေ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ရဟန်းတို့ကိုဖြစ်စေ မေးမြန်းသင့်ကုန်၏။

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ သိမ်းပိုက်ထားရန်မဟုတ်ပဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန်အကျိုးငှါ ဖောင်ဥပမာရှိသော တရားကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြား ကြကုန်၊ ကောင်းစွာလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားအံ့ဟု ပြန်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည်

မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ခရီးရှည်သွားသော ယောက်ျားသည် ရေပင်လယ်ကြီးကို မြင်ရာ၏။ ဤမှာဘက်ကမ်းသည် ရွံ့ရှားဖွယ်ရှိ၏။ ဘေးဘျမ်းရှိ၏။ ထိုမှာဘက်ကမ်းကား ချွမ်း၏။ ဘေးဘျမ်းမရှိ။ ထိုယောက်ျားမှာ ဤမှာဘက်ကမ်းမှ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ကူးသွားဖို့ရန် လှေဖောင်လည်း မရှိ။ ပေါင်းကူးတံတားလည်း မရှိပေ။ ထိုယောက်ျားအား “ဤကား ရေပင်လယ်ကြီးတည်း။ ဤမှာဘက်ကမ်းသည် ရွံ့ရှားဖွယ်ရှိ၏။ ဘေးဘျမ်းရှိ၏။ ထိုမှာဘက်ကမ်းကား ချွမ်း၏။ ဘေးဘျမ်းမရှိ။ ဤမှာဘက်ကမ်းမှ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ကူးသွားဖို့ရန် လှေဖောင်လည်းမရှိ။ ပေါင်းကူးတံတားလည်း မရှိပေ။ ငါသည်မြက်သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို စုရုံး၍ ဖောင်ဖွဲ့ကာ ထိုဖောင်ကို မှီရာပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ကူးရမူကောင်းပေမည်” ဟု အကြံအစည်ဖြစ်ပေါ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ထိုယောက်ျားသည် မြက် သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကိုစုရုံး၍ ဖောင်ဖွဲ့ကာထိုဖောင်ကိုမှီရာပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ကူးရာ၏။ ကမ်းတဘက်သို့ ကူးမြောက်ပြီးသော ထိုယောက်ျားအား “ဤဖောင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများ၏။ ငါသည် ဤဖောင်ကို အမှီပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ကမ်းတဘက်သို့ ကူးခဲ့၏။ ငါသည် ဤဖောင်ကို ခေါင်းပေါ်၌ တင်ရွက်၍ သော်၎င်း ပခုံးပေါ်၌ ထမ်း၍သော်၎င်း အလိုရှိရာအရပ်သို့ ဖဲသွားရမူကောင်းပေမည်” ဟု အကြံအစည်ဖြစ်ပြန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။ ထိုယောက်ျားသည် ဤသို့ပြုသော် ထိုဖောင်၌ ပြုသင့်သော အမှုကို ပြုသဖြစ်ရာ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ပါ (ဟု လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် အဘယ်ပြုသည်ရှိသော် ထိုဖောင်၌ (ပြုသင့်သော) အမှုကို ပြုသူ ဖြစ်ရာ သနည်း။ ရဟန်းတို့ ကမ်းတဖက်သို့ ကူးမြောက်ပြီးသော ထိုယောက်ျားအား “ဤဖောင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများ၏။ ငါသည်ဤဖောင်ကိုအမှီပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ကမ်းတဖက်သို့ ကူးခဲ့၏။ ငါသည် ဤဖောင်ကိုကုန်း၌ ဆယ်တင်၍သော်၎င်း ရေ၌ပေါလော့မျော၍ သော်၎င်း အလိုရှိသောအရပ်သို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံအစည်ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုဖောင်၌ (ပြုသင့်သော) အမှုကို ပြုသူဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ပဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှါ ဖောင်ဥပမာ ရှိသော တရားကို သင့်တို့အား ငါဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ သင့်တို့အား ဟောကြားထားသော ဖောင်ဥပမာရှိသော တရားကို သိသောသင်တို့သည် တရားမူ (သမထ ဝိပဿနာ၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ) တို့ကိုပင်သော်လည်း ပယ်စွန့်ရမည်။ မတရားမူ (ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ) တို့ကိုကား ပြောဆိုဖွယ်ပင် မရှိတော့ပေ။

၂၄၁။ ရဟန်းတို့ ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်ပါး တို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို တွေ့မြင်လေ့မရှိသော အရိယာတို့၏ တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော အရိယာတို့၏ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော သူတော်ကောင်းတို့ကို တွေ့မြင်လေ့မရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော

အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝေဒနာသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။ မှတ်သားခြင်းသညာကို “ဤသညာသည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤသညာသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤသညာသည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို “ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။ မြင်ရ ကြားရ ထိရောက်ရ အထူးသိရ ရောက်ရ ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ရသော အာရုံကိုလည်း “ဤအာရုံသည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤအာရုံသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤအာရုံသည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။ ‘ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်မြဲအံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အဆုတ်တို့နှင့် အမျှတည်အံ့’ ဟူသော အယူတို့ကိုလည်း “ဤ အယူသည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤအယူသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤ အယူသည် ငါ့ကိုယ်တည်း” ဟု ရှု၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို တွေ့မြင်လေ့ရှိသော အရိယာတို့၏ တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော အရိယာတို့၏ တရား၌ ယဉ်ကျေးသော သူ့တော်ကောင်းတို့ကို တွေ့မြင်လေ့ရှိသော သူ့တော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော သူ့တော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ ယဉ်ကျေးသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတို့၏ တပည့်သည်ကား ရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ မှတ်သားခြင်း သညာကို “ဤသညာသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို “ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါမဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ မြင်ရ ကြားရ ထိရောက်ရ အထူးသိရ ရောက်ရ ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့် ကြံစည် စဉ်းစား ရသော အာရုံကိုလည်း “ဤအာရုံသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအာရုံသည် ငါမဟုတ်၊ ဤအာရုံသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ‘ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်မြဲအံ့၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အဆုတ်တို့နှင့် အမျှတည်အံ့’ ဟူသော အယူကိုလည်း “ဤအယူသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအယူသည် ငါမဟုတ်၊ ဤအယူသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ရှုသော် ဘာမျှမရှိသော် စိတ်မပင်ပန်းဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၂၄၂။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော် ရဟန်းတပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား အပဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်ရာပါသလော” ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချိုသော သူ့အား “ငါ့အား (ပစ္စည်းဥစ္စာသည်) ရှိခဲဘူး၏၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာသည် ငါ့အား မရှိတော့ပြီတကား၊ ငါ့ရသင့် ရထိုက်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ငါမရသေးပါတကား” ဟု အကြံပြု၏။ ထိုသူသည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ပတ်စည်တီးငို၏၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အပဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အပဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်မပင်ပန်းခြင်းသည်ဖြစ်ရာပါသလောဟုလျှောက်ကြား၏။ ရဟန်းဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချိုသောသူမှာ

“ငါမှာ (ပစ္စည်းဥစ္စာသည်) ရှိခဲ့ဘူး၏။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာသည် ငါအား မရှိတော့ပြီတကား၊ ငါရသင့်ရထိုက်သော ထိုပစ္စည်းဥစ္စာကို ငါမရသေးပါတကား” ဟု အကြံအစည် မဖြစ်။ ထိုသူသည် မပူဆွေး မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ပတ်စည်တီးမငို၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အပဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်မပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အတွင်းဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်ရာပါသလောဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်းဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူအား “ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်အံ့” ဟု ဤသို့ အယူသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် အားလုံးကုန်သော အယူဖြစ်ကြောင်း တည်ရာ ထကြွခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းဝပ်ခြင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ခြင်းငှါ ပြုပြင် စီရင်မှု သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းခြင်းငှါ ဆင်းရဲတည်ရာ ဥပဓိအားလုံး စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု တဏှာ ကုန်ခြင်းငှါ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားကဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကပင် ဖြစ်စေ တရားကို ဟောတော်မူသော် နာကြား၏။ ထိုသူအား “ပြတ်တော့အံ့တကား၊ ပျောက်ပျက်တော့အံ့တကား၊ မဖြစ်တော့အံ့တကား” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ပတ်စည်တီးငို၏၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတွင်းဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အတွင်းဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်ရာပါသလောဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူအား “ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်အံ့” ဟု ဤသို့ အယူသည် မဖြစ်။ ထိုသူသည် အားလုံးကုန်သော အယူဖြစ်ကြောင်း တည်ရာ ထကြွခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းဝပ်ခြင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ခြင်းငှါ ပြုပြင် စီရင်မှု သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ဆင်းရဲတည်ရာ ဥပဓိအားလုံး စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု တဏှာ ကုန်ခြင်းငှါ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားကဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကပင် ဖြစ်စေ တရားကို ဟောကြားတော်မူသော် နာကြား၏။ “ထိုသူမှာ ပြတ်တော့အံ့ တကား၊ ပျောက်ပျက်တော့အံ့တကား၊ မဖြစ်တော့အံ့ဟကား” ဟု အကြံအစည်သည် မဖြစ်ပေ။ ထိုသူသည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ပတ်စည်တီးမငို၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတွင်းဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏။

၂၄၃။ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်သော သိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးသည် ရှိကြားအံ့၊ ထိုသိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို သိမ်းဆည်းကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်သော သိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးသည် ရှိရာ၏။ ထိုသိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို သင်တို့တွေ့မြင်ကြကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်သော သိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုး သည် ရှိရာ၏။ ထိုသိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို ငါလည်း မမြင်။

ရဟန်းတို့ စွဲယူသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တဝါဒအားဖြင့် စွဲယူခြင်းသည် ရှိငြားအံ့။ ထိုအတ္တဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုကို စွဲယူရာ၏။ ရဟန်းတို့ စွဲယူသောသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တဝါဒအားဖြင့် စွဲယူခြင်းသည် ရှိရာ၏။ ထိုအတ္တဝါဒအားဖြင့်စွဲယူမှုကို သင်တို့သည် တွေ့မြင်ကြကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ စွဲယူသောသူအား ပူဆွေးခြင်းငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုသည် ရှိရာ၏။ ထိုအတ္တဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုကို ငါလည်း မမြင်။

ရဟန်းတို့ မှီသောသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိမှီရာသည် ရှိငြားအံ့။ ထိုဒိဋ္ဌိမှီရာကို မှီကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မှီသောသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိမှီရာသည် ရှိရာ၏။ ထိုဒိဋ္ဌိမှီရာကို သင်တို့တွေ့မြင်ကြကုန်သလောဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ မှီသောသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိမှီရာသည် ရှိရာ၏။ ထို ဒိဋ္ဌိမှီရာကို ငါလည်း မမြင်။

၂၄၄။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်အတ္တရှိခဲ့သော် “ငါ၏ ကိုယ်အတ္တပိုင် ဥစ္စာ”ဟု စွဲလမ်းမှု ဖြစ်ရာ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်အတ္တပိုင်ဥစ္စာရှိခဲ့သော် “ငါ၏ကိုယ်အတ္တတည်း”ဟု စွဲလန်းမှုဖြစ်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်အတ္တကို၎င်း ကိုယ်အတ္တပိုင် ဥစ္စာတို့ကို၎င်း အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာ အားဖြင့် မရခဲ့သော် “ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည်ကိုယ်အတ္တတည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိအံ့၊ တည်မြဲသောအရာဝတ္ထု တို့နှင့်အမျှ တည်အံ့”ဟူသော စွဲယူမှု ပညာမဲ့သူတို့၏ တရားသည် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီ မဟုတ်ပါလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ အကြွင်းမဲ့ မပြည့်စုံ မလုံလောက်ပဲ ရှိရာပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ပညာမဲ့သူတို့၏တရားသည် အကြွင်းမဲ့ပြည့်စုံလုံလောက်တော့သည်သာလျှင် ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသောရုပ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏၊ဤရုပ်သည်ငါ့ကိုယ် အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုရန်သင့်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ပ။ မှတ်သားခြင်းသည်။ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရတို့သည်။ အထူးသိမှု ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကို အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုရန်သင့်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အတင်း၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အပ၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ရုန့်ရင်းသည်ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည်ဖြစ်စေ အနီး၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အဝေး၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသောရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် အတ္တ’မဟုတ်” ဟု ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းစွာ ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

အလုံးစုံသော ခံစားခြင်းဝေဒနာကို။ပ။ အလုံးစုံသောမှတ်သားခြင်း သညာကို။ အလုံးစုံသော ပြုပြင်စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို။အတင်း၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အပ၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည်ဖြစ်စေ အဝေး၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အနီး၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အထူးသိမှု ဝိညာဏ်ကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤဝိညာဏ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းစွာ ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

၂၄၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုမြင်သည်ရှိသော် အကြားအမြင်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ရုပ်၌ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌ ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ် ၌ ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပျ်း နှိုးခြင်းကင်း၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက် ၏။ လွတ်မြောက်သောငါသည် “လွတ်မြောက်၏” ဟု ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြစ်၏။ “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း ကုန်ဆုံးပြီ၊ မြတ်သော(မဂ်)အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်ဖြင့်) ပြုဖွယ်ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ မဂ်ကိစ္စဖြစ်ခြင်းငှါ (ငါ့အား) တဖန် မဂ်ကိုပွားများခြင်းကိစ္စ မရှိတော့ပြီ” ဟု ခွဲခြား၍သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို တံခါးကျည်းမင်းတုပ်ကို မြောက်ပြီးသူဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုထိုက်၏၊ ကျုံးမြောင်းကို အားလုံးဖျက်ဆီးပြီးသူဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုထိုက်၏၊ တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပစ်ပြီးသူ ဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုထိုက်၏၊ တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုထိုက်၏၊ ကိလေသာ ကင်းစင်သူ အလံကိုချထားပြီးသူ ဝန်ကိုချပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်း မင်းတုပ်ကို မြောက်ပြီးသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မသိမ္မူအဝိဇ္ဇာသည် ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တဖန်မဖြစ်အောင် ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျည်းမင်းတုပ်ကို မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးမြောင်းကို အားလုံးဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိဖြစ်ပွားရေးသည် ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တဖန်မဖြစ်အောင် ပြုပြီးဖြစ် ၏။ နောင်အခါဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံး မြောင်းကို အားလုံးဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ တပ်မက်မှုတဏှာသည် ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထန်းပင် ငုတ်ကဲ့သို့ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တဖန်မဖြစ်အောင်ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောမရှိတော့ ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည်တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပစ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ အောက်ကာမဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့သည် ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ အမြစ်ပြတ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ တဖန်မဖြစ်အောင်ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာကင်းစင်သူအလံကိုချထားပြီးသူ ဝန်ကိုချ ထားပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ ငါ့ဟု ထင် မှတ်ခြင်းသည်ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ပြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တဖန် မဖြစ် အောင်ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာကင်းစင်သူ အလံကိုချထားပြီးသူ ဝန်ကိုချထားပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူ ဖြစ်၏။

၂၄၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသောရဟန်းကို သိကြားနှင့်တကွ ပြုဟောနှင့်တကွ မာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည် “သတ္တဝါ၏ညာဏ်စိတ်သည် ဤအရာ ကိုမှီ၏” ဟု ရွာကုန်သော်လည်း မသိနိုင်ကြကုန်။ ထိုသို့မသိနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်၌ပင် သတ္တဝါဟူ၍ မရှိသောကြောင့်တည်း” ဟု ငါ့ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့မိန့်ဆိုလေ့ရှိသော ဤသို့ ဟောကြားလေ့ရှိသော ငါ့ကို အချို့သောရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့က “ရဟန်း ဂေါတမသည် (သတ္တဝါကို) ဖျောက်ဖျက်တတ်၏။ ထင်ရှားရှိသောသတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏” ဟု ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မဟုတ် မမှန်သော မုသားစကားဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သတ္တဝါကို ယင်းသို့ လည်း မဖျောက်ဖျက်၊ ငါသည် ယင်းသို့လည်း မပညတ်၊ ထို့ကြောင့် “ရဟန်း ဂေါတမသည် သတ္တဝါကို ဖျောက်ဖျက်တတ်၏။ ထင်ရှားရှိသောသတ္တဝါ၏ပြတ်စဲခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏” ဟု (ပြောဆိုကြသော) ထိုအသျှင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ထင်ရှားမရှိသော အချည်း အနှီးသော မဟုတ်မမှန်သော မုသားစကားဖြင့် စွပ်စွဲသည် မည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ရှေးအခါက၎င်း ယခုအခါ၌၎င်း ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်း ပညတ်၏။ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာကိုလည်း ပညတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍ သူတပါးတို့က မြတ်စွာ ဘုရားကို ဆဲကုန်ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်း တို့ ထိုသို့ညှဉ်းဆဲရာ၌ ငါဘုရားမှာ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်မနှစ်မြို့ခြင်းသည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍သူတပါးတို့က မြတ်စွာဘုရားကိုကောင်းမွန်စွာ ပြုကုန် ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ပူဇော် ရာ၌ ငါဘုရားမှာ နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ စိတ်တက်ကြွခြင်းသည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍သူတပါးတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ကောင်းစွာ ပြုကြ ကုန်ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ပူဇော် ရာ၌ ငါဘုရားမှာ “ရှေးအခါက ငါပိုင်းခြားသိခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၌ ဤသူတို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ပြုမှုခြင်းတို့ကို ပြုကုန်၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတပါးတို့က ဆဲကုန်ငြားအံ့၊ ရေရွတ် ကုန်ငြားအံ့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်ငြားအံ့၊ ထို ညှဉ်းဆဲရာ၌ သင်တို့သည် အမျက် ထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်မနှစ်မြို့ခြင်းကို မပြုသင့်။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတပါးတို့က ကောင်းမွန်စွာ ပြုကုန် ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ သင်တို့သည် နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ စိတ်တက်ကြွခြင်းကို မပြုသင့်။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတပါးတို့က ကောင်းမွန်စွာ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ သင်တို့သည် “ရှေးအခါက ငါပိုင်းခြားသိခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၌ ဤသူတို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော ပြုမှု ခြင်းတို့ကို ပြုကုန်၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်ဖြစ်ရ၏။

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကိုပယ်ကြကုန်လော့။ ထိုတရားကိုပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည်သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုရုပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုရုပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသောကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' သည် သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုဝေဒနာကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ မှတ်သားခြင်း 'သညာ' သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထို သညာကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုသညာကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာရှည်ကြာစွာသောကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကိုပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်သင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ အကြင် မြက်သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် ရှိ၏။ ထိုမြက် သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို လူအပေါင်းသည် ဆောင်မူလည်း ဆောင်ငြားအံ့၊ မီးမူလည်း တိုက်ငြားအံ့၊ အလိုရှိသလို ပြုမူလည်းပြုငြားအံ့၊ သင်တို့အား "ငါတို့ကို လူအပေါင်းသည် ဆောင်၏ဟု၎င်း မီးတိုက်၏ဟု၎င်း အလိုရှိသလိုပြု၏ဟု၎င်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်ရာသလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဖြစ်ပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ထိုသို့ မဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း—

အသျှင်ဘုရား ဤမြက်သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် တပည့်တော်တို့၏ ကိုယ်သည်၎င်း ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသည်၎င်း မဟုတ်သောကြောင့်ပါတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သောတရားကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုတရားကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုရုပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုရုပ်၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' သည်။ပ။ရဟန်းတို့ မှတ်သားခြင်း 'သညာ' သည်။ ရဟန်းတို့ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည်။ ရဟန်းတို့ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကိုပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏၊ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာဟောကြားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော်

(ကိလေသာမှ) ကင်းဝေးကြကုန်သော အာသဝေါကုန်ခန်းပြီး ကုန်သော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးကုန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးကုန်သော ဝန်ကိုချထားပြီးကုန်သော မိမိအကျိုးသို့ ရောက်ပြီးကုန်သောဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးကုန်သော ကောင်းစွာသိ၍လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိကုန်သော ထိုရဟန်းတို့မှာ ပညတ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ မရှိနိုင်တော့ပေ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏။ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထားသော် အောက်ကာမဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးသော ရဟန်းအားလုံးတို့သည် ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ဥပပါတ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ့ရှိကြကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏။ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထားသော် အနှောင်အဖွဲ့ သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးသော တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်းတို့ ခေါင်းပါးပြီးသော ရဟန်းအားလုံးတို့သည် သကဒါဂါမ်တို့တည်း။ တကြိမ်သာလျှင် ဤ(လူ့)ဘုံသို့လာကြကုန်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာဟောကြားထား၏။ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထားသော် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးသော ရဟန်းအားလုံးတို့သည် သောတာပန်တို့တည်း။ (အပါယ်သို့) ဖရိုဖရဲပျက်စီးကျခြင်းသဘော မရှိကြကုန်။ ဂတိမြဲကုန်၏။ အမြဲအထက်မဂ်သို့ လားရောက်ခြင်း ရှိကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏။ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထားသော် ပညာဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ကျင့်ကုန်သော သဒ္ဓါဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ကျင့်ကုန်သော ရဟန်းအားလုံးတို့သည် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ လားရောက်ခြင်းရှိကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏။ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်သောတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ်ပြသထားသော် ငါ၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါ မျှ ချစ်နှစ်သက်ခြင်းမျှသာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့သည် ကောင်းမြတ်သော (လူ)နတ်ဘုံသို့ လားရောက်ခြင်းရှိကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသုတ်တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသောတရားကို နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

နစ်ခုမြောက် အလဂဗ္ဗူပမသုတ် ပြီး၏။

၃-ဝမ္ဗိကသုတ်

၂၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အသျှင်ကုမာရကဿပသည် အန္ဓဝန်တော၌ နေလေ၏။ ထိုအခါ နတ်သားတဦးသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော သန်ကောင်အခါဝယ် တင့်တယ်သော အရေအဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အန္ဓဝန်တောပတ်ဝန်းကျင်ကို အရောင်ဖြန့်ကျင်း ထိန်လင်းစေလျက် အသျှင်ကုမာရကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသောအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ ရဟန်း ရဟန်း ဤတောင်ပို့သည် ညဉ့်အခိုးလွှတ်၏။ နေ့၌တောက်ပ၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ တူးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ တူးသော် ထံခါးကျည်းမင်းတုတ်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် တံခါးကျည်းမင်းတုတ်ပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ တံခါးကျည်းမင်းတုတ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် ဖားကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် ဖားပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ ဖားကိုဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် လမ်းနှစ်ခုကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် လမ်းနှစ်ခုပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ လမ်းနှစ်ခုကိုဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် ဆပ်ပြာရေစစ်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် ဆပ်ပြာရေစစ်ပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ ဆပ်ပြာရေစစ်ကိုဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် လိပ်ကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် လိပ်ပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ လိပ်ကိုဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံးကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံးပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ သန်လျက်နှင့်စဉ်းတီတုံးကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။

ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် သားတစ်ကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် သားတစ်ပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ သားတစ်ကိုဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးဦးလော့” ဟု ပြောဆို၏။

ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ အဆင့်ဆင့်တူးသော် နဂါးကိုတွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင် နဂါးပါတည်းဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက “နဂါးသည် တည်ရှိပေစေ၊ နဂါးကို မထိခိုက်လင့်၊ နဂါးအား ရှိခိုးခြင်းကိုပြုလော့” ဟု ပြောဆို၏။

ရဟန်း သင်သည် ဤပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍မေးလော့၊ သင့်အား မြတ်စွာဘုရားဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်လော့။

ရဟန်း မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သာဝကကို၎င်း ဤငါ့အထံမှ နာကြား ဘူးသူကို၎င်း ကြည့်၍ စိတ်ကြေနပ်လောက်အောင် ဤပြဿနာကို ဖြေဆိုနိုင်မည်သူကို အောက် နတ်ပြည်နှင့်တကွ (အထက်ဝသဝတ္တိ) မာရ်နတ်ပြည်နှင့်တကွ (ရူပါဝစရ) ဗြဟ္မာပြည်နှင့်တကွ သော ဩကာသလောက၌ ရဟန်း ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ သမ္မုတိနတ်ဟု ဆိုအပ်သောမင်း ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော သတ္တလောက၌ ငါမတွေ့မြင်ဟု လျှောက်ထား၏။ ထိုနတ်သားသည် ဤပြဿနာ စကားကို လျှောက်ထားပြီးနောက် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်လေ၏။

၂၅၀။ ထိုအခါ အသျှင်ကုမာရကဿပသည် ထိုည၌ လွန်သော် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်း ကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ—

“အသျှင်ဘုရား ဤည၌ နတ်သားတဦးသည် ည၌ဦးယံလွန်ပြီးသော သန်ကောင်အခါဝယ် လှပတင့်တယ်သော အရေအဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အနွှေဝန်တော့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အဆောင်ဖြန့်ကျင်း ထိန်လင်းစေလျက် တပည့်တော်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်တည် ကာ ဤသို့ လျှောက်ထားပါ၏။ ရဟန်း ရဟန်း ဤတောင်ပို့သည် ည၌၌ အခိုးလွတ်၏၊ နေ့၌ တောက်ပ၏။ ပုဏ္ဏားက ပညာရှိ၊ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ တူးလော့ ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ တူးသော်။ ပ။ ဤငါ့အထံမှ နာကြားဘူးသူကို၎င်း။ ပ။ ဟု ဤသို့ (လျှောက်ထားပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုနတ်သားသည် ဤပြဿနာစကားကို လျှောက်ထား ပြီးနောက် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တောင်ပို့ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ည၌၌ အခိုးလွတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ နေ့၌ တောက်ပခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ပုဏ္ဏားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ပညာရှိဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဓားလက်နက်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဆင့်ဆင့် တူးခြင်း ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ တံခါးကျည်းမင်းတုပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဖားဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ လမ်းနှစ်ခုဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆပ်ပြာရေစစ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လိပ် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံးဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ သားတစ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ နဂါးဟူသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

၂၅၁။ ရဟန်း “တောင်ပို့” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့် ဖြစ်သော ထမင်း မုယောမို့တို့ကြောင့် ကြီးပွားသော မမြဲခြင်း ပွတ်သတ်ပေးရခြင်း ဆုပ်နယ် ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဤကိုယ်၏ အမည်တည်း။ (၁)

ရဟန်း နေ့က ပြုထားသော အမှုကို အာရုံပြု၍ ည၌၌ ကြံစည်၏၊ စဉ်းစား၏၊ ဤကြံစည် စဉ်းစားခြင်းသည် ည၌၌ အခိုးလွတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်း ည၌က ကြံစည်စဉ်းစား၍ နေ့၌ အမှုတို့ကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ ဤအားထုတ်ခြင်းသည် နေ့၌ တောက်ပခြင်းတည်း။ (၂-၃)

ရဟန်း “ပုဏ္ဏား” ဟူသော ဤအမည်သည် ကိလေသာရန်သူကို (ပယ်) သတ်ပြီးသော (ထရားအားလုံးကို) အလိုလို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်း “ပညာရှိ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကျင့်ဆဲ‘ဆေကွ’ရဟန်း၏ အမည်တည်း။ (၄-၅)

ရဟန်း “ဓားလက်နက်” ဟူသော ဤအမည်သည် အရိယာမဂ်ပညာ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်း “အဆင့်ဆင့် တူးခြင်း” ဟူသော ဤအမည်သည် လုံ့လအားထုတ်ခြင်း၏ အမည်တည်း။ (၆-၇)

ရဟန်း “တံခါးကျည်းမင်းတုပ်” ဟူသော ဤအမည်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏ အမည်တည်း။ တံခါးကျည်းမင်းတုပ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၈)

ရဟန်း “ဖား” ဟူသော ဤအမည်ကား အားကြီးသော အမျက်ထွက်ခြင်း အမည်တည်း။ ဖားကို ဖယ်ပစ်လော့၊ အားကြီးသော အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၉)

ရဟန်း “လမ်းနှစ်ခွ” ဟူသော ဤအမည်သည် တွေးတောယုံမှားခြင်း၏ အမည်တည်း။ လမ်းနှစ်ခွကို ဖယ်ပစ်လော့၊ တွေးတောယုံမှားခြင်းကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၀)

ရဟန်း “ဆပ်ပြာရေစစ်” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမ၌ လိုချင်ခြင်းဟူသော အပိတ်အပင်၊ ပျက်စီးစေလိုမှု ဟူသော အပိတ်အပင်၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင်၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တရခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင်၊ တွေးတောယုံမှားခြင်းဟူသော အပိတ်အပင်ဟူသော ဤအပိတ်အပင်ငါးမျိုးတို့၏ အမည်တည်း။ ဆပ်ပြာရေစစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ အပိတ်အပင် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၁)

ရဟန်း “လိပ်” ဟူသော ဤအမည်သည် ရုပ်ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ခံစားခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ မှတ်သားခြင်းဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ အထူးသိမှုဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာဟူသော ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။ လိပ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၂)

ရဟန်း “သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံး” ဟူသော ဤအမည်သည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်ကုန်သော ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော ကာမရာဂနှင့် စပ်ယှက်တတ်မက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ်ကုန်သော အဆင်း။ ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ်ကုန်သော အသံ။ ပ။ သာနဝိညာဏ်ဖြင့် အထူး သိအပ်ကုန်သော အနံ့။ ပ။ ဇိဝါဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ်ကုန်သော အရသာ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်ကုန်သော ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော ကာမရာဂနှင့် စပ်ယှက်တတ်မက်အပ်ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ်ကုန်သော အတွေ့အထိ ဟူကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံးကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၃)

ရဟန်း “သားတစ်” ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက် တပ်စွန်းခြင်း ‘နန္ဒိရာဂ’ ၏ အမည် တည်း။ သားတစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ နှစ်သက်တပ်စွန်းခြင်း ‘နန္ဒိရာဂ’ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၄)

ရဟန်း “နဂါး” ဟူသော ဤအမည်သည် ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်း၏ အမည်တည်း။ နဂါးသည် တည်ရှိပေစေ၊ နဂါးကို မထိခိုက်လင့်၊ နဂါးအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုလော့ ဟူသော ဤ ဝါကျ၏ အနက်ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၅)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။ အသျှင်ကုမာရဿပသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

သုံးခုမြောက် ဝဗ္ဗိကသုတ် ပြီး၏။

၄-ရထဝိနိတသုတ်

၅၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ပေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းဖွားတော်မူရာအရပ်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ဘုရားလောင်းဖွားတော်မူရာအရပ်၌ ဝါကျွတ် ကြကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ “မိမိလည်း အလိုနည်း၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း ကင်းဆိတ်၏၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်း တို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း မရောနှော၊ မရောနှောခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း လှုံ့လအားထုတ်၏၊ လှုံ့လအားထုတ်ခြင်း၏ ကျေး ဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိ လည်း တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူးစကား ကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်း ၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်း တို့အား ပြောဟောတတ်၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’ကို သိမြင်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်ခြင်းကို သိမြင်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန’နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူးစကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟောတတ်၏။ သီတင်းသုံးပေ၍တို့ကို ဆုံးမတတ်

စွာပြုပြီးသော် ကောင်းစွာဆောက်တည်စေပြီးသော် ကောင်းစွာအားထုတ်စေပြီးသော် ကောင်းစွာ နှစ်သက်ရှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို လွန်စွာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လျက် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် အန္တဝန်တောဆီသို့ နေ့သန့် ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်လေ၏။

၂၅၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတပါးသည် အသျှင်သာရိပုတြာအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိ ပုတြာကို “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်သည် မန္တာဏီ၏သား ပုဏ္ဏမည်သော ရဟန်း၏ကျေးဇူးဂုဏ်ကို မပြတ်ပြောကြားခဲ့၏။ ထိုပုဏ္ဏမည်သော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားနှင့်စပ်သောစကား ဖြင့် ကောင်းစွာပြုပြီးသော် ကောင်းစွာဆောက်တည်စေပြီးသော် ကောင်းစွာ အားထုတ်စေ ပြီးသော် ကောင်းစွာနှစ်သက်ရှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို လွန်စွာနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကာ နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် အန္တဝန်တောဆီသို့ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ဖဲခွါသွားလေ၏” ဟု လျှောက်ကြား၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်စွာနိဿိဒ်ကိုယူ၍ မန္တာဏီ၏သားအသျှင်ပုဏ္ဏအထံ သို့ နောက်မှနောက်မှဦးခေါင်းကိုကြည့်ကာလိုက်လေ၏။ ထိုအခါမန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အန္တဝန်တောသို့ ဝင်၍ စာခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ခြင်းငှါထိုင်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် လည်း အန္တဝန်တောသို့ ဝင်၍ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ထိုင်၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအချိန်၌ ဖလသမာပတ်မှ ထလျက် မန္တာဏီ၏ သား အသျှင်ပုဏ္ဏအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်ကာ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။

- ၂၅၇။ “ငါ့သျှင်မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော” ဟု မေး၏။
- ငါ့သျှင်မှန်ပါ၏ ဟု (ဆို၏)။
- ငါ့သျှင်အကျင့် သီလအထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။
- ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။
- ငါ့သျှင် စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။
- ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။
- ငါ့သျှင် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော ဟု (မေး၏)။
- ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။
- ငါ့သျှင် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူးစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား ထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။
- ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့် အနုလုံ ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အကျင့် သီလအထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင်မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပ။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပ။ “ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ်အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤအကျိုးငှါ မကျင့်သုံးသော် အဘယ်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း အကျိုးငှါသာ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့်သီလ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသောထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်း ကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းလော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့ကိုကြည့်၍ စွဲယူမှုမရှိသောထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းသည်(ဖြစ်သလော) ဟု(မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဖြစ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အကျင့် သီလ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်း လော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင်မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်း လော”ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင်မဟုတ်ပါ”ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု။ပ။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှုဉာဏ် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည်။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ “ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက် ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ”ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ”ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် ဤတရားတို့ကို ကြည့်၍ စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းသည် ဖြစ်သ လော” ဟုမေးသော် “ငါ့သျှင် မဖြစ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ဤဖြစ်သော စကား၏ အနက်ကို မှတ်သင့်သနည်း ဟု (မေး၏)။

၂၅၈။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျင့်သီလ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့် တကွသာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့် တကွသာလျှင်ဖြစ်သော တရားကိုစွဲယူ မှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက် ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော တရားကိုစွဲယူမှု မရှိ သော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူးစင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သောတရားကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင်အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟုပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့် တကွသာလျှင်ဖြစ်သော တရားကိုစွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍မြတ်စွာဘုရားသည် အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော ဘုရားကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤတရားတို့ကို ကြည့်၍စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ ပုထုဇဉ်သည် ထက်ဝန်းကျင်ငြိမ်းအေးရာ၏။ ငါ့သျှင် မှန်၏၊ ပုထုဇဉ်သည် ဤတရား တို့ကို ကြည့်၍ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်ဤလောက၌ ဥပမာအားဖြင့် အချို့ကုန်သော ပညာရှိ ယောက်ျား တို့သည် ပြောဆိုသောစကား၏ အနက်ကို သိကြကုန်၏၊ ထိုကြောင့် သင့်အား ဥပမာကိုပြအံ့။

၂၅၉။ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ပဿေဒနိ ကောသလမင်းသည် သာဝတ္ထိပြည်၌နေစဉ် သာကေတမြို့၌ တစုံတရာ အဆောတလျှင် ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမင်းအတွက် သာဝတ္ထိပြည် နှင့် သာကေတမြို့၏အကြား၌ မြင်းယာဉ်ကသော ရထားခုနစ်စီးတို့ကို ရှေးရှု၊ တည်ထားစေကုန် ရာ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအခါ ပဿေဒနိကောသလမင်းသည် သာဝတ္ထိပြည်မှထွက်သော် နန်းတွင်းတံခါးမှ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားကို တက်စီးရာ၏၊မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားဖြင့် မြင်းယာဉ် ကသော ဒုတိယရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားကို တက်စီး ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော တတိယရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသောတတိယရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပထမရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသောစတုတ္ထရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသောစတုတ္ထရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသောပဉ္စမရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသောစတုတ္ထရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသောပဉ္စမရထားကို တက်စီး ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသောဆဋ္ဌရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားကို တက်စီးရာ၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌထေးကို စွန့်လွှတ်ရာ၏။ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမရထားကို တက်စီးရာ၏။ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမရထားဖြင့် သာကေတမြို့ နန်းတိုင်းတံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်ရာ၏။

နန်းတိုင်းတံခါးသို့ရောက်သော ထိုမင်းကို အဆေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် “မင်းကြီး သင်သည် ဤဆိုးမအပ်သော မြင်းယာဉ်ကသော ရထားဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်မှ သာကေတမြို့ နန်းတိုင်းတံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူပါသလော” ဟု (မေးကြကုန်ရာ၏)။

ငါ့သျှင် ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် ဒေဘယ်သို့ ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာဖြေကြားသည် မည်ရာသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာပါ၏။ “ငါသည် သာဝတ္ထိပြည်၌နေစဉ် ဤသာကေတမြို့၌ တစုံတရာ အဆောတလျင်ပြုဖွယ် ကိစ္စသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို ငါအတွက် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် သာကေတမြို့၏ အကြား၌ မြင်းယာဉ်ကသော ရထား ခုနစ်စီးတို့ကို ရှေးရှုတည်ထားစေခဲ့ကုန်၏။ ထိုအခါ ငါသည် သာဝတ္ထိမှ ထွက်သော် နန်းတိုင်းတံခါးမှ မြင်းယာဉ်ကသောပဌမရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားသို့ရောက်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသောတတိယ ရထားသို့ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသောစတုတ္ထရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော တတိယရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမရထားကို တက်စီးခဲ့၏။ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားဖြင့် သာကေတမြို့ နန်းတိုင်းတံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့၏” ဟု ပဿေနဒီကောသလမင်းသည် ဤသို့ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာဖြေကြားသည် မည်ရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤအတူပင် အကျင့်သီလ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ရုံမျှ အကျိုးရှိ၏။ စိတ်သမာဓိ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် အမြင်အထူးစင်ကြယ်ရုံမျှအကျိုးရှိ၏။ အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု(ဉာဏ်)အထူး စင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုး ရှိ၏။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်

သည်၌ ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် အကျင့်(အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုး ရှိ၏။ အကျင့်(အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် မဂ်ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ် ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူးစင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ ငါ့သျှင် စွဲယူမှုမရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း အကျိုး ငှါသာ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပါ၏ ဟု (မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏက ဆို၏)။

၂၆၀။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို “အသျှင် သည် အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် သိကြကုန် သနည်း”ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် “ပုဏ္ဏ” ဟူသည် အကျွန်ုပ်၏အမည်တည်း၊ “မန္တာဏီ၏သား” ဟု အကျွန်ုပ်ကို သီတင်း သုံးဖော်တို့က သိကြပါကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် မဖြစ်စဘူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာကို ကောင်းစွာသိသော အကြားအမြင်ရှိသော တပည့်သာဝကသည် ဖြေကြားသကဲ့သို့ ဤအတူပင် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အလွန်နက်နဲကုန်သော (နက်နက်နဲနဲ) ပြဿနာတို့ကို သက်ဝင် ၍ သက်ဝင်၍ ဖြေကြား၏။ အကြင်သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို ရှုမြင် ခြင်းငှါ ရကြကုန်၏။ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန်၏။ ထိုသီတင်းသုံးဖော်များမှာ အရတော်လေစွ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်များမှာ အလွန်အရတော်လေစွ။

အကယ်၍လည်း သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို အဝတ်ခေါင်းခရိုသော ဦးခေါင်းဖြင့် ရွက်ဆောင်ကြကုန်လျက် ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြကုန်ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာလည်း အရတော်လေစွ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာလည်း အလွန် အရတော်လေစွ။ ငါတို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြကုန်အံ့၊ ဆည်းကပ် ခြင်းငှါ ရကြကုန်အံ့၊ ငါတို့လည်း (ကျေးဇူးဂုဏ်ကို) ရပေ၏။ ငါတို့လည်း ကောင်းစွာ ရပေ၏ဟု (အသျှင်သာရိပုတြာက ပြောဆို၏)။

ဤသို့ ပြောဆိုသော် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို “အသျှင်သည် အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က သိကြကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် “ဥပတိဿ” ဟူသည် အကျွန်ုပ်၏ အမည်တည်း။ (သာရီ၏သား) “သာရိပုတြာ” ဟု အကျွန်ုပ်ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့ သိကုန်၏ဟု ဖြေဆို၏။ အသျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူသော တပည့်သာဝကနှင့် အတူတိုင်ပင်(နှီးနှော)ရကုန်လျက် “အသျှင်သာရိပုတြာ” ဟု မသိခဲ့ကြကုန်စွ တကား။ (မှန်၏) ငါတို့သည် “အသျှင်သာရိပုတြာ” ဟု အကယ်၍ သိကြပါကုန်မူ ဤမျှလောက် လည်း မပြောဆိုရရာ။

ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်စဘူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ တော်ကို ကောင်းစွာ သိသော အကြားအမြင်ရှိသော တပည့်သာဝကသည် မေးသကဲ့သို့ ဤအတူ

ပင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အလွန်နက်နဲကုန်သော (နက်နက်နဲနဲ) ပြဿနာတို့ကို သက်ဝင်၍ သက်ဝင်၍ မေးကုန်၏။ (အကြင်)သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကုန်၏။ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကုန်၏။ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာ အရတော်လေစွ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော် တို့မှာ အလွန်အရတော်လေစွ။

အကယ်၍လည်း သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို အဝတ်ခေါင်းခုခိုသော ဦးခေါင်းဖြင့် ရှုကဆောင်ကုန်လျက် ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြကုန်ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန်ငြား အံ့၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာလည်း အရတော်လေစွ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာလည်း အလွန် အရတော်လေစွ။ ငါတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကုန်ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကုန်ငြားအံ့၊ ငါတို့မှာလည်း အရတော်လေစွ၊ ငါတို့မှာလည်း အလွန်အရတော်လေစွဟု (ဆို၏)။

ဤသို့လျှင် ထိုရဟန္တာကြီးနှစ်ပါးတို့သည် အသျှင်သျှင် ကောင်းစွာ ပြောဟောသော တရား စကားကို အညီအမျှ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

လေးခုမြောက် ရထဝိနိတသုတ် ပြီး၏။

၅-နိဝါပသုတ်

၂၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သုဋ္ဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့”ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက် ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့(မြက်ခင်းစိုက်ပျိုးသော) သားမုဆိုးသည် “ငါစိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းကို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် စားကြကုန်သော် အသက်ရှည်ကြကာ လှပသော အဆင်းရှိကြကုန် လျက် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မျှတကြစေကုန်သတည်း”ဟု ရည်ရွယ်လျက် သားသမင် အပေါင်းတို့အတွက် မြက်ခင်းစိုက်ပျိုးသည် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့(မြက်ခင်းစိုက်ပျိုးသော) သား မုဆိုးသည် “ငါစိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းသို့ သားသမင်အပေါင်းတို့သည် လိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်လတ္တံ့၊ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့၊ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့၊ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် ဤမြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်လတ္တံ့”ဟု ရည်ရွယ်လျက် သားသမင်အပေါင်းတို့အတွက် မြက်ခင်းကို စိုက်ပျိုး၏။

၂၆၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသားသမင်အုပ်စုကြီး၌ ရှေးဦးစွာသော သားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အစာ မြက်တို့ကို စားကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန် လျက် အစာမြက်ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း

ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

၂၆၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသားသမင်အုပ်စုကြီး၌ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည် “သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားသော ရှေးဦးစွာသော သားသမင်အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ အညီအညွတ်ကြံစည်ကုန်၏။

ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏။ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် နေ့ဥတု နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခမ်းသော် အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သော် ခွန်အားသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အားဆုတ်ယုတ်သော် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ထိုမြက်ခင်းသို့သာလျှင် ပြန်လာကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

၂၆၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသားသမင်အုပ်စုကြီး၌ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့သည် “သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။ နှစ်ခုမြောက်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း ‘ရှေးဦးစွာသော သားသမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက် ကြကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ရမူ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကြရမူ ကောင်းပေမည်’ ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏။ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် နေ့ဥတု နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့် ရေ ကုန်ခမ်းသော် အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော် ခွန်အား ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အားဆုတ်ယုတ်သော် သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော ထိုမြက်ခင်းသို့ သာလျှင် ပြန်လာကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက်

အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့
လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သောမြက်ခင်း၌
အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသားသမင်အပေါင်း
တို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

ငါတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ရမှု
ကောင်းပေမည်။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့လျက် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သောမြက်ခင်း
သို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကြကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်အံ့။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့
မရောက်ကုန်အံ့။ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့။ သတိမေ့မလျော့
ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့။ ဟု
ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော
ဤမည်သောမြက်ခင်းကိုအမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၍ သားမုဆိုး
စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကြကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို
စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့မရောက်ကုန်။ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ ခြင်းသို့
မရောက်ကုန်။ သတိမေ့မလျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း
ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မုဆိုးမှာ၎င်း မုဆိုး၏ပရိသတ်မှာ၎င်း “သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင်
အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင်နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ လှည့်စားနေသူများ ဖြစ်ကုန်
ယောင်တကား၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သောဤသားသမင်အပေါင်းတို့သည်တန်ခိုးရှိကုန်ယောင်တကား၊
ဘီလူးတို့ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား။ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သောမြက်ခင်းကို စားကုန်၏။ ထို
သားသမင်တို့၏ လာရာကို၎င်း သွားရာကို၎င်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤ
မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်ကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံတံ တပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်
အတိုင်း ဝန်းရံကြရမူ ကောင်းပေမည်။ ဖန်းဆီး၍ရနိုင်ရာသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား
သမင်အပေါင်းတို့၏ နေရာကိုလည်း တွေ့မြင်ကောင်း တွေ့မြင်တန်ရာ၏” ဟု ဤသို့သောအကြံ
အစည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်
အရပ်ကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံတံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကုန်၏။
ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည်၎င်း သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်တို့သည်၎င်း ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော
သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့၏ ဝပ်ကျင်းကိုတွေ့မြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင်
သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ
မလွတ်မြောက်ကုန်။

၂၆၅။ ရဟန်းတို့ ထို သားသမင်အုပ်စုကြီး၌ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်း
တို့သည် ရှေးဦးစွာသော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်။ ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထို သားသမင်
အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက်
ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း “ရှေးဦးစွာသော သားသမင်အပေါင်း တို့သည်။ ပ။
ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ
မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကိုစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ
ကြောက်ကြောက်လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကြရမူ

ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ အညီအညွတ်ကြံစဉ်ကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် အခါ
 ခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထို
 သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်းပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။
 သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း။ ရှေးဦးစွာသော သားသမင်
 အပေါင်းတို့သည်လည်း။ ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော သားသမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏
 အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း
 ‘ရှေးဦးစွာသော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်။ ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသားသမင်
 အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း
 မြက်ခင်းကိုစားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြရမှု ကြောက်ကြောက်လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်
 ကြကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကြရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ အညီအညွတ်ကြံစဉ်
 ကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကိုစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ပ။
 ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလို
 အတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော
 မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကြရမှု ကောင်းပေမည်။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့၍ သားမုဆိုး
 စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို
 စားကုန်အံ့၊ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်း
 သို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိမေ့မလျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သောမြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း
 ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့” ဟု အညီအညွတ်ကြံစဉ်ကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည်
 သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သောမြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌
 ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၍ သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင်
 မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊
 မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိမေ့မလျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏
 ဤမည်သောမြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်းပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သားမုဆိုးမှာ၎င်း သားမုဆိုးပရိသတ်မှာ၎င်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည်
 ဖြစ်၏။ “သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင် အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင်နေသူများဖြစ်ကုန်
 ယောင်တကား၊ လှည့်စားနေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသား
 သမင် အပေါင်းတို့သည် တန်ခိုးရှိကုန်ယောင်တကား၊ ဘုတ်ဘီလူးတို့ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ စိုက်
 ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကိုလည်း စားကုန်၏။ ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့၏ လာ
 ရာကို၎င်း သွားရာကို၎င်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်
 နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံတံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဝန်းရံ ကြရမှုကောင်း
 ပေမည်။ ဖမ်းဆီး၍ရနိုင်ရာသော သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့၏ နေရာကို
 တွေ့မြင်ကောင်း တွေ့မြင်ကုန်တန်ရာ၏” ဟု (ဤသို့သောအကြံအစည်ဖြစ်၏)။ ထိုသူတို့သည်
 စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ပတ်ဝန်းကျင်နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံတံ
 တပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဝန်းရံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည်၎င်း သားမုဆိုး၏
 ပရိသတ်တို့သည်၎င်း ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသောသုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့၏
 နေရာကို တွေ့မြင်ကုန်၏ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည်လည်း

သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်းပြုမှုခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် သားမုဆိုးနှင့် သားမုဆိုး ပရိသတ်တို့၏ မရောက်ပေါက်ရာ အရပ်၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကြရမှုကောင်းပေမည်။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်း ဖွဲ့ကုန်၍ သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်အံ့၊ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက် ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်းပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့” ဟု ဤသို့အညီအညွတ်ကြစည်ကုန်၏။ ထို သားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုးနှင့် သားမုဆိုးပရိသတ်တို့၏ မရောက်ပေါက်ရာ အရပ်၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကုန်၍ သားမုဆိုးစိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက် ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့မရောက်ကုန်၊ သတိမေ့မေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်းပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါသားမုဆိုးအား၎င်း သားမုဆိုးပရိသတ်အား၎င်း ဤသို့သော အကြံအစည် သည်ဖြစ်၏။ “လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင် အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင်နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ လှည့်စားနေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင်အပေါင်းတို့သည် တန်ခိုးရှိကုန်ယောင်တကား၊ ဘတ်ဘီလူးတို့ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား၊ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သောမြက်ခင်းကို စားကုန်၏။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့၏ လာရာ ကို၎င်း သွားရာကို၎င်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံ တံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဝန်းရံကြရမှုကောင်းပေ မည်။ ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကို တွေ့ မြင်ကောင်း တွေ့မြင်ကုန်တန်ရာ၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုး ထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံ တံတပ် သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဝန်းရံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည်၎င်း သားမုဆိုးပရိသတ် တို့သည်၎င်း ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာ ကို မတွေ့မြင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သားမုဆိုးအား၎င်း သားမုဆိုးပရိသတ်အား၎င်း ဤသို့ သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ “ငါတို့သည် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့ကို အကယ်၍ ထိတ်လန့်စေကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့ ထိတ်လန့်ကုန်သော် တပါးသော သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ထိတ်လန့်စေကုန်လတ္တံ့ ။ ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့ ထိတ်လန့်ကုန်သော် တပါးသော သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ထိတ်လန့်စေကုန်လတ္တံ့ ။ ဤသို့လျှင် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းကို အားလုံးကုန်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည် စွန့်လွှတ်ကုန်လတ္တံ့ ။ ငါတို့သည် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့ကို လျှင်လျှင်ရှုကြရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ သော အကြံအစည်သည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည်၎င်း သားမုဆိုးပရိသတ်တို့သည်၎င်း လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့ကို လျစ်လျူရှုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမှုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

၂၁၆။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အနက်သဘောကို အထူးသိစေခြင်းငှါ ဤဥပမာကို ပြထားခဲ့ပြီ။ ဤဥပမာ စကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အနက်သဘောတည်း။ ရဟန်းတို့ “မြက်ခင်း” ဟူသော

အမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သားမုဆိုး” ဟူသော အမည်သည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သာ မုဆိုး၏ ပရိသတ်” ဟူသော အမည်သည် မာရ်နတ် ပရိသတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သားသမင်အပေါင်း” ဟူသော အမည်သည် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ အမည်တည်း။

၂၆၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့၌၎င်း တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်း၌ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်း၌ ရောက်ကုန်၏။ သတိ မေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောက အာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မထွက်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ရှေးဦး ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းကဲ့သို့ ရှေးဦးဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာ ရှိ၏ဟု ငါဟောကြား၏။

၂၆၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့အညီအညွတ်ကြံစည်ကုန်၏။ “မာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း ၌၎င်း ဤမည်သော လောက အာမိသတို့၌၎င်း တိုးဝင်၍ တပ်မက်မော ကုန်လျက် အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မော ကုန်လျက် အာရုံ တည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်း၌ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်း၌ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသ ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသမှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့်သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့၌၎င်း၍ နေကြရမူကောင်းပေမည်” ဟု (ဤသို့အညီအညွတ်ကြံစည်ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးကုန်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသမှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏။ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့၌၎င်း၍ နေကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ထိုတောနက်ရာတို့၌ ဟင်းရွက်စိမ်းကိုလည်း စားကုန်၏။ သမန်းမြက်သီးဆန်(ဆန်စိမ်း)ကို လည်းစားကုန်၏။ ကြိတ်သီးဆန်ကိုလည်း စားကုန်၏။ သားရေဖတ်ကိုလည်း စားကုန်၏။ အစေး မှော်ကိုလည်း စားကုန်၏။ ဆန်ကဲ့ကိုလည်း စားကုန်၏။ ထမင်းချိုးကိုလည်း စားကုန်၏။ နှမ်းမုန့်ညက် ကိုလည်းစားကုန်၏။ မြက်ကိုလည်း စားကုန်၏။ နွားချေးကိုလည်း စားကုန်၏။ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ တောသစ်မြစ်သစ်သီးလျှင် အစာအာဟာရရှိကြကုန်လျက် မျှတကုန်၏။ နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခန်းသော် ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ကိုယ်သည် အလွန်ဆင်းရဲခြင်း၌ ရောက်၏။ အလွန်ဆင်းရဲသော ကိုယ်ရှိကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခွန်အားလုံ့လသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အားလုံ့လ ဆုတ်ယုတ်သော် စိတ်အလို ဆန္ဒသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ စိတ်အလိုဆန္ဒ ဆုတ်ယုတ်သော် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ထိုကာမ

ဂုဏ်မြက်ခင်းသို့၎င်း ထိုလောကအာမိသတို့သို့၎င်း ပြန်လာကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုကာမဂုဏ်မြက်ခင်းတို့၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့၌ သို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထို သားသမင် အပေါင်းတို့ကဲ့သို့ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဟောကြား၏။

၂၆၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ “ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း။။။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း။။။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသမှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူကောင်းပေမည် ဟု (ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးကုန်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသမှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏။ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက် တောနက်ရာ တို့သို့ဝင်၍ နေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုတောနက်ရာတို့၌ ဟင်းရွက်စိမ်းကိုလည်း စားကုန်၏။။။ ကြေကျသောသစ်သီးကို စားလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မျှတကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ကိုယ်ကာယသည် နေ့ဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေကုန်ခန်းသော် အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည့် ကိုယ်ကာယရှိသော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ခွန်အား လုံလသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အားလုံ လဆုတ်ယုတ်သော် စိတ်အလိုဆန္ဒသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ စိတ်အလိုဆန္ဒ ဆုတ်ယုတ်သော် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့၎င်း ထိုလောကအာမိသတို့သို့၎င်း ပြန်လာကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက်မောကုန်လျက် အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံစားကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်တန်ခိုး အာနုဘော်မှမလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့ကို၎င်း အမှီပြု၍ နေခြင်းကို ပြုကြရမူ ကောင်းပေမည်။ ထိုနေရာ၌ နေခြင်းကိုပြုကုန်၍ မာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်

သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကြကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသော အစာ တို့ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောက အာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့”ဟု(ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း ကို၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့ကို၎င်း အမှီပြု၍ နေကြကုန်၏၊ ထိုနေရာ၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့၎င်း မတိုးဝင်မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသောအစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏၊ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်း သို့မရောက်ကုန်၊ သတိမေ့မေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း ၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

စင်စစ်သော်ကား ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “လောကသည် မြဲ၏”၊ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း “လောကသည် မမြဲ”၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “လောကသည် အဆုံးရှိ၏”၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း “လောကသည် အဆုံးမရှိ”၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “ထိုအသက်သည် ထိုခန္ဓာကိုယ်တည်း”၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “အသက်သည်တပါး၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်တပါး တည်း”၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ဖြစ်၏”၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်”၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်းမဖြစ်”၊ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်”၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့ကဲ့သို့ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ ဟု ငါဟောကြား၏။

၂၇၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ဤသို့အညီအညွတ်ကြံစည်ကုန်၏။ ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် မျှော်ဦးဖြစ်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခု မြောက်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ “ရှေးဦး ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသတို့မှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့်သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၍ တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍နေကြရမူ ကောင်းပေ မည်”ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ်ကြံစည်ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ၎င်း လောကအာမိသတို့မှ၎င်း ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏။ပ။ ဤ

သို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ “ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏။ ‘ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။

ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် လောကအာမိသမှတစ်ဆင့် ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၍ တေးနက်ရာတို့သို့ ဝင်နေကြရမူ ကောင်းပေမည်ဟု (ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် လောကအာမိသမှတစ်ဆင့် ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းကို၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့ကို၎င်း အမှီပြု၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်။ ထိုနေရာ၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သောကာမဂုဏ် မြက်ခင်း သို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့။ မယစ်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့”ဟု(ဤသို့အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့ကို၎င်း အမှီပြု၍ နေကြကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ မယစ်ကုန်သော် သတိမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း၌၎င်း ‘ဤမည်သော လောကအာမိသ၌၎င်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

စင်စစ်သော်ကား ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “လောကသည် မြဲ၏”။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်”။ ဤသို့အယူရှိကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ် ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာအရပ်၌ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်။ ထိုအရပ်၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသတို့သို့၎င်း မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့။ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့။ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌၎င်း

ဤမည်သော လောကအာမိသဒ္ဓိသုံး အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့ ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ် ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာအရပ်၌ နေကုန်၏။ ထိုအရပ်၌နေကုန်၍ မာရ်နတ်စိုက်ပျိုး ထားသော ဤမည်သော ဤကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသဒ္ဓိသုံး မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကုန်ပဲ အာရုံတည်းဟူသော အစာ တို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ သုံးဆောင်ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌၎င်း ဤမည်သော လောကအာမိသဒ္ဓိသုံး အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်အပေါင်းတို့ကဲ့သို့ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာ ရှိ၏ ဟု ငါတောကြား၏။

၂၇၁။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ်ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာ (အာရုံ) အရပ်ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင် ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် မာရ်နတ် ကို ကာဏ်းအောင်ပြု၏။ မာရ်နတ်မျက်စိကို တည်ရာအာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာအာရုံ အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပါးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျှစ်လျူရှုလျက်နေ၏။ ချမ်းသာ 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယ) ဈာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျှစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာ ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိသသညာ တို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမှု၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံး

မရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ ရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန် မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆိုး မရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက် လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှ မရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဤဝိညာဏ်သည် ငြိမ်သက်၏။ ဤဝိညာဏ်သည် မှန်မြတ်၏” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အခြင်းအရာ အားလုံးအားဖြင့် နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သားမှု ခံစားမှုတို့ ချုပ်ရာ (နိရောဓ) သမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းမှာ မဂ်ပညာဖြင့် (သစ္စာကို) သိမြင်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား တို့သည် ကုန်ခမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် မာရ်နတ်ကို ကာဏ်းအောင်ပြု၏။ မာရ်နတ် မျှော်စိုက် တည်ရာအာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက် ၏။ လောက၌ အထူး ကပ်ငြိမှု ‘တဏှာ’ကို လွန်မြောက်၏ ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟော တော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ငါးခုမြောက် နိဝါပသုတ် ပြီး၏။

၆-ပါသရာသိသုတ်

၂၇၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုသို့ ဝင်တော်မူသောအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို—

“ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ တပည့်တော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ တရားစကား ကို နာကြားခဲ့ရသည်ကား ကြာမြင့်လှပါပြီ။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပါ၏။ တပည့်တော်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ တရားစကားကို နာကြားလိုကြပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ တရားစကားကို နာကြားကြရကုန်တန်ရာ၏ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခါလျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ လာ သွားကြကုန်အံ့၊ နေ့သန်းခြင်းငှါ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသုဋ္ဌေး၏ အမိ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသုဋ္ဌေး၏ အမိ “ဝိသာခါ”၏ ပြာသာဒ်သို့ နေ့သန်းခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ အသျှင်အာနန္ဒာကို “အာနန္ဒာ လာ သွားကုန်အံ့၊ အရှေ့တံခါးမုခ် ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေချိုးရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား၏။

၂၇၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ အရှေ့တံခါးမုခ် ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေချိုးရန် ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ အရှေ့တံခါးမုခ်ရေချိုးဆိပ်၌ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းလောင်းပြီး ပြန်တက်၍ တထည်တည်းသော သင်္ကန်းရှိလျက် ကိုယ်တို့ကို ရှေးပကတိအတိုင်း ခြောက်စေကာ ရပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ ဤသင်္ခမ်း (ကျောင်း)သည် မဝေးလွန်းပါ။ အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသည် ကြည်နူးဖွယ်လည်းရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ သနားခြင်းကိုစွဲ၍ ချဉ်းကပ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ကြား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် သည်းခံတော်မူ၏။ ။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်း၌ တရားစကား ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ်(စည်းဝေး) ထိုင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ် အပြင်၌ စကားပြီးဆုံးခြင်းကို ငံ့လင့်ကာ ရပ်တော်မူလျက် စကားပြီးဆုံးခြင်းကို သိသဖြင့် ချောင်းဟန်ကာ တံခါးရွက်ကို ခေါက်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအားတံခါးကို နှင့်ပေး ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ဝင်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးနောက် ရဟန်းတို့ကို -

“ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားကို ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ်(စည်းဝေး) ထိုင်နေကြကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားသည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော တရားစကားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားပင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွတော်မူလာပါသည်ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် တရားစကားဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် စည်းဝေးထိုင်နေကြကုန်ရာ၏။ ထိုတရားစကားဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် စည်းဝေးထိုင်နေခြင်း သည် ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သင်အမျိုး သားတို့အား သင့်လျော်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ အညီအညွတ်စည်းဝေးကုန်သော သင်တို့သည် တရား စကားဆွေးနွေးခြင်းကိုဖြစ်စေ အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကို ဖြစ်စေ ဤနှစ်မျိုးကို ပြုအပ်၏။

၂၇၄။ ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် မြတ်သောရှာမှီးခြင်း မမြတ်သောရှာမှီးခြင်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သောရှာမှီးခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည်ဖြစ် လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသောအရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကိုဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သားမယားသည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားသည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဆိတ်နှင့်သီးသည်ဖြစ်ပွား ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ကြက်ဝက်သည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဆင်၊ နွား၊ မြင်း၊ မြည်းသည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရွှေ ငွေသည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကည်အတ္ထုခြစ်တို့သည် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည်ဝတ္ထုခြစ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိသောအရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကိုဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသောအရာဟူ၍ ဆိုရကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သားမယားသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော ရှိသောအရာတည်း။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဆိတ်နှင့်သီးသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ကြက်၊ ဝက်သည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဆင်၊ နွား၊ မြင်း၊ မြည်းသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရွှေငွေသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထည်ဝတ္ထုခြစ်တို့သည် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည် ဝတ္ထုခြစ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက်မိန်းမောသက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင်ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော ရှိသည်ဖြစ်လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။

‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ မမြတ်သော ရှာမှီးခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။

၂၇၅။ ရဟန်းတို့ မြတ်သောရှာမှီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် နာခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင်သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် သေခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ညစ်ညူးခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်သောရှာမှီးခြင်းဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။

၂၇၆။ ရဟန်းတို့ ငါသည်လည်း အရိယမဂ်ကိုမရသေးမှီ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်းမျှသာဖြစ်နေစဉ်က ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိသည်ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသောအရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ထို ငါအား ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ “အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိသည်ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့ရသနည်း၊ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက်၊ နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ ကိုယ်တိုင်ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီးခဲ့ရသနည်း။ ငါသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ၊ ကိုယ်တိုင်

ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် နာခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် သေခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကိုယ်တိုင်ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘော၌ပင် အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် “ညစ်ညူးခြင်းမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံအစည် ဖြစ်၏)။

၂၇၇။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ၌ ပျိုမြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသော ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် အရွယ်ကောင်းသော ထိုငါသည် မလိုလားသော မိဘများ မျက်ရည်ယိုစီးလျက် ငိုကြွေးကုန်စဉ် ဆံပတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခဲ့၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ ထိုငါသည် ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရဟန်းဖြစ်ပြီးလျှင်သာလျှင် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသောတရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေလျက် အဘယ်အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သောငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် ကာလာမအနွယ် အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရကို “ငါ့သျှင် ကာလာမ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လို၏” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရက “အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိယောက်ျားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာအယူကို ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ပြည့်စုံစေ၍ နေနိုင်ရာသော သဘောရှိပါ၏” ဟု ငါ့အား ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်းလှုပ်ရုံမျှ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆို ရုံမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပ္ပိဟူသောစကားကို၎င်း ခိုင်မြဲပြုဟူသောစကားကို၎င်း ပြောဆိုနိုင်၏။ ငါ့ကိုယ်တိုင် ကလည်း သိ၏၊ မြင်၏ဟု ဝန်ခံ၏။ သူတပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ကာလာမအနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏။ ယုံကြည်မှုသက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ ဖင်စစ်အားဖြင့် ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ကာလာမ အဘယ်မျှဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍နေ၏ဟူ၍ ပြောကြားသနည်း” ဟု ကာလာမအနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရသည် အာကိဉ္ဇညာယတန ဇျာန်ကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

“ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင်

အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ် ခွဲဖြစ်သော အာဠာရ အားသာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်ခွဲဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင် တည်ကြည် ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်ခွဲ ဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင် အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ဟု ကာလာမ အနွယ်ခွဲဖြစ်သော အာဠာရပြောကြားထားသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ငါအားထုတ် ရမှု ကောင်းပေမည်”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါငါသည် ကာလာမအနွယ်ခွဲဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကာလာမ အနွယ်ခွဲဖြစ်သော အာဠာရအား “ငါ့သျှင် ကာလာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါသလော”ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားပါ၏ဟု (ငန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင်ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော်အသျှင်ကို ငါတို့တွေ့မြင်ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရ တော်လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန်အရတော်လေစွ။ ဤသို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်သည် နေ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင် နေကြောင်းဖြစ်သော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသောတရားကို သင်သိ၏၊ သင်သိသောတရားကို ငါသိ၏။ ဤသို့လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏၊ သင်ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော ငါတို့နှစ်ဦးလုံးပင် ဤဂိုဏ်းကို(ရှေ့) ဆောင်ကြကုန်အံ့ဟု(ပြောဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာလာမအနွယ်ခွဲဖြစ်သော အာဠာရသည် ငါ၏ဆရာဖြစ်လျက် မိမိ၏ တပည့်ဖြစ်သော ငါ့ကို မိမိနှင့်အညီအမျှ ထား၏၊ ငါ့ကို မှန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သောအကြံသည် ဖြစ်၏။ “ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ငှါမဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလို့ငှါမဖြစ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါမဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ အာကိစ္ဆညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါ သာလျှင်ဖြစ်၏”ဟု(အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာမဆင်ပဲ ထိုတရားမှ ငြီးငွေ့၍ ဖခွါခဲ့၏။

၂၇၈။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေ လျက် အဘယ်အရာသည်အတုမရှိ မြတ်သောငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် ရာမသား

ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရာမသား ဥဒကအား “ငါ့သျှင် ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လို၏”ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကက “အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိသောယောက်ျားသည် မကြာမီပင်မိမိ၏ဆရာအယူကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍နေရာ သောသဘောရှိပါ၏”ဟု ငါ့အား ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်းလှုပ်ရှားမှု ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံမျှလောက် ဖြင့်သာလျှင် သိပြီဟူသော စကားကို၎င်း ခိုင်မြဲပြီဟူသော စကားကို၎င်း ပြောဆိုနိုင်၏။ ငါ့ကိုယ် တိုင်ကလည်း သိ၏ မြင်၏ဟု ဝန်ခံ၏။ သူတပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့အကြံဖြစ်၏။ “ရာမသည် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏”ဟု ယုံကြည်မှု သက်သက်ဖြင့် ပြောကြားသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ရာမ သည် ဤတရားကိုသိမြင်လျက်နေ၏”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင်ရာမ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကိုထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါနေ၏” ဟူ၍ပြောကြားသနည်းဟု ရာမသား ဥဒက ကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကသည် နေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်ကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ “ရာမအားသာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ရာမအားသာလျှင် အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိ၏။ ရာမအားသာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိ၏။ ရာမအားသာလျှင် အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါနေ၏ဟု ရာမပြောကြား ထားသောတရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ငါ့အားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီလျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါငါသည် ရာမသားဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရာမသားဥဒကအား “ငါ့သျှင် ရာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကိုထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါသလော့” ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားပါ၏ဟု (ဝန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍နေပါ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင်ကဲ့သို့သော လီဘင်းသုံးဖော် အသျှင်ကိုငါတို့ တွေ့မြင်ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရ တော်လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန်အရတော်လေစွ။ ဤသို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသောတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်သည် နေ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်

နေကြောင်းဖြစ်သောတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍
ငါပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသောတရားကို သင်သိ၏။ သင်သိသောတရားကို ငါသိ၏။ ဤသို့
လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်းဖြစ်၏။ သင်ကဲ့သို့ပင် ငါလည်းဖြစ်၏။ ငါ့လျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ
သင်သည် ဤဂိုဏ်းကို ရွှေဆောင်ပါလော့ဟု (ပြောဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရာမသားဥဒကသည် ငါ၏သီတင်းသုံးဖော်ဖြစ်လျက် ငါ့ကို ဆရာ့အရာ၌
ထား၏။ ငါ့ကို မွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော
အကြံသည်ဖြစ်၏။ “ဤတရားသည် ငြိမ်းငွေ့ရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊
(ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိရန်
အလို့ငှါ မဖြစ်၊ သစ္စာလေးပါးကို သိရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို (မျက်မှောက်ပြုရန်) အလို့ငှါ
မဖြစ်၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘိဗ္ဗိဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်၏”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။
ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာမဆင်ပဲ ထိုတရားမှ ငြိမ်းငွေ့၍ ဖွဲ့ခါခဲ့၏။

၂၇၉။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေ
လျက် အဘယ်အရာသည် အတုမရှိမြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် မဂဓ
တိုင်းတို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဥရုဝေလတော သေနာနိဂုံးသို့ ရောက်၏။
ထိုအရပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို၎င်း ကြည်နူးဖွယ်ရာ ကောင်းသော တောအုပ်ကို၎င်း
စီးဆင်းနေသောမြစ်ကို၎င်း မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော သန့်ရှင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို၎င်း အနီး
အနားမှ ဆွမ်းခံရွာကို၎င်း မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။ “အချင်းတို့
မြေအဖို့သည် စင်စစ် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှပေ၏။ တောအုပ်သည်လည်း ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းလှ
ပေ၏။ မြစ်သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်းနေပေ၏။ ဆိပ်ကမ်းသည်လည်း သန့်ရှင်း၍ မွေ့လျော်ဖွယ်
ကောင်းလှပေ၏။ ဆွမ်းခံရွာသည်လည်း နီးနားလှပေ၏။ ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်
လိုသောအမျိုးသားအား ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ရာ၏”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့
“ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်လှပေ၏”ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ထိုအရပ်
၌ပင် ငါနေခဲ့ ပေ၏။

၂၈၁။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း
‘ဇာတိ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွားခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေး
ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုရှာဖွေသော် ဖြစ်ပွားခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ
နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏/ကိုယ်တိုင်ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော၌
အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို
ရှာဖွေသော် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ကိုယ်
တိုင်နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် နာခြင်း
သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် နာခြင်း သဘောမရှိသော
အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ကိုယ်တိုင်သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘော ရှိသည်ဖြစ်၍
သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် သေခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော
ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ကိုယ်တိုင်ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း
‘သောက’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေး

ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ကိုယ်တိုင်ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘော၌ အပြစ်ကိုသိပြီးလျှင် ညစ်ညူးခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် ညစ်ညူးခြင်းသဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို ရ၏။ ငါ့အား(တရားအားလုံးကို) မြင်နိုင်သော(သဗ္ဗညုတ) ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ငါ့အားလွတ်မြောက်ခြင်း(အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်သည် မပျက်စီးတော့ပေ။ ဤကား နောက်ဆုံးဖြစ်ရသော ဇာတိသဘောပေတည်း။ ယခုအခါ တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိတော့ပေဟု (ငါ့မှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ်သည်လည်း ဖြစ်၏)။

၂၇၁။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သောအကြံသည်ဖြစ်၏ “ငါ့သိထားသောဤတရားကားနက်နဲ၏။ မြင်နိုင်ခဲ့၏။ သိနိုင်ခဲ့၏။ ငြိမ်သက်၏။ မှန်မြတ်၏။ တက္ကံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ကျက်စားရာမဟုတ်။ သိမ်မွေ့၏။ ပညာရှိကိုသာ သိနိုင်၏။ ဤသတ္တဝါများကား ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ အလွန်နှစ်ခြိုက်နေကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်အလွန်နှစ်ခြိုက်နေကြသော ဤသတ္တဝါများသည် အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို မြင်နိုင်ခဲ့၏။ ပြုပြင်မှုအားလုံး၏ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာ၏ကုန်ရာ ရာဂ၏ကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော ဤ(နိဗ္ဗာန်)တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ့၏။ ငါသည် တရားကို ဟောငြားအံ့။ သူတပါးတို့သည် ငါ၏တရားကို မသိ နားမလည်နိုင်ကုန်ရာ။ သို့ဖြစ်လျှင် ထို(တရားဟောမှု)သည် ငါ့အား ပင်ပန်းရုံသာဖြစ်ရာ၏။ ငါ့ကိုယ်(ငါ) ညည်းဆဲရုံသာဖြစ်ရာ၏” ဟု(စိတ်အကြံဖြစ်ခဲ့၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် အလွန်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ဤဂါထာတို့သည်လည်း ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးပဲ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာပြန်ကုန်၏။

“ငါသည် ခဲယဉ်းစွာကျင့်သဖြင့် သိထားသော တရားကို ယခုအခါ ဟောပြုခြင်းငှါ မသင့်လျော်ချေ။ ရာဂ ဒေါသ နှိပ်စက်ခံနေရသောသူတို့သည် ဤတရားကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

မှောင်ထုဖုံးလွှမ်းလျက် ရာဂတပ်စွဲနေသော သူတို့သည် သိမ်မွေ့နက်နဲ၍ အဏုမြူသဖွယ် မြင်နိုင်ခဲ့သော (သံသရာ)အဆန်တရားကို မြင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ” ဟု(စိတ်ထဲ၌ ထင်လာပြန်ကုန်၏)။

၂၇၂။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ဆင်ခြင်သော ငါ၏စိတ်နှလုံးသည် တရားဟောရန် မညွတ်ပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွတ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ငါ၏စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့်သိ၍ သဟံပတိဗြဟ္မာအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည်တကား၊ အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည်တကား၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည် တရားဟောရန် ညွတ်တော်မမူပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွတ်တော်မူ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ထိုသဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ပြီးလျှင် ငါ၏ရွှေ၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသဟံပတိ

ဗြဟ္မာသည် အပေါ်ရုံကို ပုခုံးတဘက်၌တင်၍ လကျောဒူးကို မြေ၌ထောက်လျက် ငါ့ဆီသို့ လက် အုပ်ချီပြီးလျှင် ဤစကားကို လျှောက်၏။

“မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့။ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆိုးရွားနေပါကုန်၏။ တရားကိုသိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့”ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် ထိုမှတပါး ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏—

ရှေးအခါ မဂဓတိုင်းတို့၌ (ရာဂစသော)အညစ်အကြေးရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည် ကြံဆသော မစင်ကြယ်သော မိစ္ဆာအယူတရားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်၏တံခါးကို ဖွင့်လှစ်တော်မူပါလော့၊ အညစ်အကြေး ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် သဘာဝနှင့်အလျော် သိတော်မူအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို (သတ္တဝါအများ) နာကြားကြပါစေ။

ကောင်းမြတ်သော ပညာရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထက်ဝန်းကျင် (မြင် စွမ်းနိုင်သောဉာဏ်) မျက်စိ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကျောက်တောင်ထိပ်၌ ရပ်တည်လျက် ထက်ဝန်းကျင် လူအပေါင်းကို ကြည့်ရှုသကဲ့သို့ ထို့အတူ စိုးရိမ်ပူဆွေး ကင်းဝေးတော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် ပညာ(ဓမ္မ)ဖြင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်တော်မူ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အခြင်းတို့၏ အနှိပ်စက်ခံနေရသဖြင့် စိုးရိမ်ပူဆွေး ခြင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော်မူပါလော့။

ရဲရင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အောင်ပွဲ ရ တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထတော်မူပါလော့၊ ယာဉ်မှူးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား (ကိလေသာ)ကြွေး ကင်းဝေးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌ လှည့်လည်တော်မူပါလော့၊ ဘုန်းကြီး တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူပါလော့၊ (တရားကို) သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့ဟု (လျှောက်၏)။

၂၃၂။ ။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် ဗြဟ္မာ၏တောင်းပန်ခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုပြီးလျှင် သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်းကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူလတ်သော် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူနည်းပါးသူ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ)မြူများပြားသူ ဣန္ဒြေရင့်ကျက် ပြီးသူ ဣန္ဒြေနုသေးသောသူ ကောင်းသောအခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ သိစေရန် လွယ်ကူသူ သိစေရန် ခက်ခဲသူ တမလွန်လောကအပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလျက် နေလေ

၁- (၁)သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကိုသိသော ဣန္ဒြိယပဏ္ဍေပရိယတ္တိဉာဏ် (၂)သတ္တဝါတို့၏စိတ်စာထိကိန်းဝပ်ရာ အာသယနှင့် အနုသယကိလေသာတို့ကိုသိသော အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဤဉာဏ်နှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်သည်။

၂-အခြားပါဠိတော်များ၌ ရှိကာဓရ ခုဉ်ညာပယေ အပ္ပေကဓေ နပရလောကဝဇ္ဇာယဒဿာပိနော ပိယရန္တေ ပုဗ်များ ပပါ။

ရှိသူအချို့နှင့် တမလွန်လောကအပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလျက်နေလေ့မရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော်မူ၏။ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလက္ခာ^၁ တော၌၎င်း၊ ပဒုမာကြာတော၌၎င်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတော၌၎င်း အချို့သော ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏။ အချို့သော ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေနှင့်အညီ တည်ကုန်၏။ အချို့သော ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေပေါ်သို့တက်၍ တည်ကုန်၏။ ရေနှင့် မလိမ်းကပ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ငါဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူလတ်သော် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသူ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူများပြားသူ ဣန္ဒြေရင့်ကျက်သူ ဣန္ဒြေနုသေးသူ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ သိစေရန် လွယ်ကူသူ သိစေရန်ခက်ခဲသူ တမလွန်လောကအပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသူ အချို့နှင့် တမလွန်လောကအပြစ်တို့ကို ဘေးဟု မရှုပဲနေလေ့ရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ငါသည် သဟံပတိဗြဟ္မာအား ဂါထာဖြင့်မိန့်တော်မူ၏—

ဗြဟ္မာ လေ့လာပြီးသော တရားမြတ်ကို ပင်ပန်းရုံသာဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လူတို့အား မဟောခဲ့ပြီ၊ (မဟောပဲနေရန် အကြံဖြစ်ခဲ့ပြီ)။ (ပညာ) တည်းဟူသောနားနှင့် ပြည့်စုံသောသူတို့သည် ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားကို စေလွှတ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသူတို့အတွက် နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ငါဖွင့်ထားပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် “ငါဘုရား တရားဟောရန် ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်ပြီ” ဟု (သိသဖြင့်) ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေ ပြုပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်သွားလေ၏။

၂၇၄။ ရဟန်းတို့ “ငါသည် အဘယ်သူ့အား ရှေးဦးစွာ တရားဟောရပါအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားကို လျင်မြန်စွာ သိနိုင်လတ္တံ့နည်း” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “ဤကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏။ ကာလရှည်မြင့်စွာကပင် ပညာမျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူ နည်းပါးနေ၏။ ငါသည် ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရအား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုအာဠာရသည် ဤတရားကို လျင်စွာပင် သိနိုင်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်သားသည် ငါ့အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် သေပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိပါပြီ” ဟု လျှောက်၏။ ငါ့အားလည်း “ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် သေပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ” ဟု ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား “ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဆုံးရှုံးခြင်းကြီး ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍ ထိုအာဠာရသည် ဤတရားကို နာရပါမူ လျင်စွာပင် သိနိုင်ရာ၏” ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါသည် အဘယ်သူ့အား ရှေးဦးစွာ တရားဟောရပါအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားတော်ကို လျင်စွာ သိနိုင်လတ္တံ့နည်း” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်ပြန်၏။ “ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏။ ကာလ ရှည်မြင့်စွာကပင်

၁-ဥပ္ပလ= ကြားမြဲ၊ ကြာနိ ကြာဗိ။

(ဣညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မှု နည်းပါးနေ၏။ ငါသည် ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့အား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းပေမည်။ ထို (ဥဒကရသေ့) သည် ဤတရားကို လျင်စွာ ပင် သိနိုင်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်သားသည် ငါ့အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့ သည် ယမန်နေက သေဆုံးခဲ့ပါပြီ” ဟု လျှောက်၏။ ငါ့အားလည်း “ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ယမန်နေက သေဆုံးခဲ့ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား “ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ဆုံးရှုံးခြင်းကြီး ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍ ထိုဥဒကရသေ့သည် ဤတရားကို နာရပါမူ လျင်စွာပင် သိနိုင်ရာ၏” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါသည် အဘယ်သူ့အား ရှေးဦးစွာ တရားဟောရအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားတော်ကို လျင်မြန်စွာ သိနိုင်လတ္တံ့နည်း” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်ပြန်၏။

ထိုငါ့အား “(ငါးယောက်အစုရှိသော) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများကုန်၏။ ယင်းပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ပဓာနအလုပ်ကို အားထုတ်နေသော ငါ့ကို လုပ်ကျွေးဘူးကုန်၏။ ငါသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဘာရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံဖြစ်ပြီး နောက် “ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ နေကြကုန်သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုအသိဉာဏ်’ ဖြင့် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည် သော မိဂဗျူဟာတော်၌ နေကုန်သော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရား သည် ဥရုဝေလတော်၌ မွေ့လျော်တော်မူသရွေ့ နေပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဒေသစာရီ ထူညွှံလည်ခဲ့၏။

၂၅၅။ ရဟန်းတို့ ဥပကအာဇီဝက ‘တက္ကတုန်း’ သည် ဂယာနှင့် ဗောဓိပင်အကြား ခရီးရှည် သွားနေဆဲဖြစ်သော ငါဘုရားကို မြင်၍ “ငါ့သျှင် သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင် ကုန်၏။ အရေအဆင်းသည် စင်ကြယ်၏။ ဖြူစင်၏။ ငါ့သျှင် သင်သည် အဘယ်သူ့ကို ရည်ညွှန်း၍ ရဟန်းပြုသနည်း၊ သင်၏ ဆရာကား အဘယ်သူနည်း၊ သင်သည် အဘယ်သူ၏ တရားကို နှစ်သက် သနည်း” ဟု ငါ့ကို မေးလတ်သော် ငါဘုရားက ဥပကအာဇီဝက ‘တက္ကတုန်း’ ကို ဂါထာတို့ဖြင့် မိန့်ကြား၏ -

ဥပက ငါသည် အလုံးစုံကို လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ အလုံးစုံကို သိ၏။ တရားအားလုံးတို့၌ (ကိလေသာ) ဖြင့် မလိမ့်မိကုံ။ အလုံးစုံကို စွန့်အပ်ပြီ။ တဏှာ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရသောကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီ။ ကိုယ်တိုင် အထူးသိမြင်ပြီးဖြစ်၍ အဘယ် သူ့ကို (ဆရာဟူ၍) ညွှန်းရအံ့နည်း။

ဥပက ငါ့အား ဆရာမရှိ၊ ငါနှင့်တူသော သူမရှိ၊ နတ်နှင့် တကွသော လောက၌ ငါ့အား ဖက်ပြိုင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိ။

ငါသည် လောက၌ ရဟန္တာတည်း၊ ငါသည် အတုမရှိသော သူတည်း၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာတည်း၊ (ငါတယောက်သာလျှင်) (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသော တဆူတည်းသော ဘုရားတည်း၊ ကိလေသာမီး ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ ချမ်းမြေ့။

ငါသည် ဓမ္မစကြာစာရားကို ဟောခြင်းငှါ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားအံ့၊ သူကန်းသဖွယ်ဖြစ်သော လောက၌ (တရားတည်းဟူသော) အမြိုက်စည်ကြီးကို တီးခတ်ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် သင်ဝန်ခံသည်အတိုင်းဆိုလျှင် “အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော မာရ်ငါးပါးကို အောင်သော ဘုရားဖြစ်ထိုက်ပေ၏” ဟု (ဆို၏)။

ဥပက အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်သော ငါကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စင်စစ် ဇိနမည်ကုန်၏၊ ငါသည် ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို အောင်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဇိနမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မိန့်ကြားသော် ဥပကတက္ကတန်းသည် ငါ့သျှင် ဟုတ်ပေရာ၏ဟု ဆိုကာ ဦးခေါင်းကို ညှိမ့်လျက် လမ်းဖယ်၍ သွားလေ၏။

၂၇၆။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခဲ့သော် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါရန်တော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရား အဝေးမှ ကြွလာသည်ကို မြင်ကြ၍ “ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းဂေါတမသည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း လုပ်ငန်းမှ ထွက်ကာ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည်လျက် ကြွလာခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းဂေါတမကို ရှိမခိုးရ၊ ခရီးဦးကြိုမှု မပြုရ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းမယူရ၊ သို့ရာတွင် နေရာကိုကား ခင်းထားထိုက်၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် အကယ်၍ အလိုရှိလျှင် ထိုင်လိမ့်မည်” ဟု အချင်းချင်း ကတိကဝတ် ပြုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်မိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မိမိတို့ ကတိကဝတ်၌ မတည်နိုင်ကုန်ပဲ အချို့က ငါဘုရားကို ခရီးဦးကြိုမှုပြု၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူကုန်၏၊ အချို့က နေရာခင်းကုန်၏၊ အချို့က ခြေဆေးရေကို တည်ကုန်၏။ သို့သော်လည်း ငါဘုရားကိုမူ ဂေါတမဟူသော အမည်ဖြင့်၎င်း ငါ့သျှင်ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ဖြင့်၎င်း ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကုန်၏။

ဤသို့ ပြောဆိုကုန်သည် ရှိသော် ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား “ရဟန်းတို့ ငါဘုရားကို အမည်ဖြင့်၎င်း ငါ့သျှင်ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ဖြင့်၎င်း မခေါ်မပြောဆိုကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသောသူဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင်ကုန်လော့၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို (ငါ) ရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမဲ့ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေကြရလတ္တံ့” ဟု ပြောခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား “ငါ့သျှင်ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲ့သော ဣရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့်၎င်း ကျင့်နိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့်၎င်း ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုသဖြင့်၎င်း လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို မရခဲ့ပေ။ သင်သည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည်နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု ဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုကုန်သော် ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား—

“ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်သည် မဟုတ်ပေ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းလုပ်ငန်းမှ လည်း ထွက်သည်မဟုတ်ပေ။ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည်သည် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သည့် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင်ကုန်လော့၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ငါရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ငါဆုံးမသည့်အဘိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် လူ့ ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမဲ့ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေကြရလတ္တံ့”ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား “ငါ့သျှင်ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲ့သော ဣရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့်၎င်း ကျင့်နိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့်၎င်း ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုသဖြင့်၎င်း လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို မရခဲ့ပေ။ သင်သည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည်နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု ဆိုပြန်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား “ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်သည် မဟုတ်ပေ။ပ။ ရောက်၍ နေကြရလတ္တံ့”ဟု ဆိုပြန်၏။

ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား “ငါ့သျှင်ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲ့သော ဣရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့်၎င်း ကျင့်နိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့်၎င်း ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုသဖြင့်၎င်း လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို မရခဲ့ပေ။ သင်သည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည် နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု ပြောပြန်ကုန်၏။

ဤသို့ ပြောကုန်လတ်သော် “ရဟန်းတို့ ဤမှ ရှေးအခါ၌ ဤသို့သော စကားထူးကို ငါပြောဘူးသည်ကို သင်တို့ မှတ်မိကြကုန်သလော့”ဟု ငါဘုရားက ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မမှတ်မိပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သည့် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင်ကုန်လော့၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ငါရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလတ္တံ့ ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား (ဘုရားအဖြစ်ကို) သိစေရန် စွမ်းနိုင်ခဲ့လေပြီ။

ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဆုံးမ၏။ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့လည်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်ကြကုန်၏။ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ကြ၍ ဆောင်ယူလာအပ်သော ဆွမ်းဖြင့် ခြောက်ဦးသားတို့ မျှတကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဆုံးမ၏။ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်း တို့သည် ဆွမ်းခံလှည့်လည်ကြကုန်၏။ နှစ်ပါးကုန်သောရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ကြ၍ ဆောင်ယူလာအပ်သော ဆွမ်းဖြင့် ခြောက်ဦးသားတို့ မျှတကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ငါက ဤသို့ ဆုံးမသွန်သင်အပ်သည်ရှိသော် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကုန်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွားခြင်းသဘော မရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြကုန်သော် ဖြစ်ပွားခြင်းသဘော မရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြကုန်၏။ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြကုန်သော် ဆွေးမြေ့ခြင်းသဘော မရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြကုန်၏။ ကိုယ်တိုင်နာခြင်း ‘ဗျာဓိ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင်သေခြင်း ‘မရဏ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင်ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင်ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍ ညစ်ညူးခြင်း ‘သံကိလေသ’ သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီး လျှင် ညစ်ညူးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြကုန်သော် ညစ်ညူးခြင်းသဘောမရှိသော အတုမဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အား ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း ထင်ရှားဖြစ်၏။ “ငါတို့၏ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်သည် မပျက်စီးပြိုကျဖြစ်ပွားခြင်းသည် နောက်ဆုံးဖြစ်ရသော ဇာတိတည်း၊ ယခုအခါ တဖန် ဘဝသစ်၌ ငြိမ်ခြင်းသည် မရှိတော့ပြီ” ဟု (ထင်ရှားဖြစ်၏)။

၂၇၇။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း၊ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော ကာမ ရာဂ နှင့်စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်းတို့၎င်း။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံတို့၎င်း။ပ။ ဇာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့တို့၎င်း။ပ။ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာတို့၎င်း။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော ကာမ ရာဂနှင့် စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိတို့၎င်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို တပ်မက်မိန်းမော သက်ဝင်ကြကုန်လျက် အပြစ်ကို ရှုမြင် လေ့မရှိပဲ ဆင်ခြင်တုံညာဏ် ကင်းကြကုန်လျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “အကျိုး မဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၍ မာရ်ယုတ်အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းခံကြရကုန်၏” ဟု သိကြရမည်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ ပေါက်ပွားသော သားသမင်သည် ဖွဲ့ချည်မိ၍ ကျော့ကင်း စုကို ဖိအိပ်ငြားအံ့၊ ထိုသားသမင်သည် “အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၍ မုဆိုးအလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းခံရမည့်ပြင် မုဆိုးလာသော်လည်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲခွါသွားနိုင်မည်မဟုတ်” ဟု သိ ရမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို တပ်မက်မိန်းမော သက်ဝင်ကြကုန်လျက် အပြစ်ကို ရှုမြင်လေ့မရှိပဲ ဆင်ခြင်တုံညာဏ်ကင်းကြကုန်လျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် “အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြ၍ မာရ်ယုတ်အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းခံကြရကုန်၏” ဟု သိရမည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါး တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော မသက်ဝင်ကြကုန်ပဲ အပြစ်ကိုရှုမြင် လေ့ရှိကုန်လျက် ဆင်ခြင်တုံညာဏ်ရှိကြလျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “အကျိုး မဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကြပဲ မာရ်ယုတ်အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းမခံကြရကုန်” ဟု သိကြရမည်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ပေါက်ပွားသော သားသမင်သည် မဖွဲ့ချည်မိပဲ ကျော့ကင်း စုကို ဖိအိပ်ငြားအံ့၊ ထိုသားသမင်သည် “အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ပဲ မုဆိုးအလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း မခံရသည့်ပြင် မုဆိုးလာသော် အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲခွါသွားနိုင်လတ္တံ့” ဟု သိရမည်ဖြစ် သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော မသက်ဝင်ကြကုန်ပဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိကုန်လျက် ဆင်ခြင်တုံရှိကြလျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကြပဲ မာရ်ယုတ်အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းမခံကြရကုန်” ဟု သိကြရမည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ ပေါက်ပွားသော သားသမင်သည် ပေါက်ပွားနေသော တောကြီး၌ လှည့်လည်သော် မကြောက်မရွံ့သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းတို့ကိုပြု၏။ ထိုသို့ မကြောက်မရွံ့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မုဆိုး မမြင်နိုင်ရာသို့ ရောက်နေသော ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစီခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွ ဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မာရ်နတ်ကို ကာဏ်းအောင်ပြု၏၊ မာရ်နတ်မျက်စိကို တည်ရာအာရုံမရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကိုပ။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင်တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို ‘လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ’ ဟု ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို။။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်းမဟုတ် သော လျစ်လျူရှုမှုကြောင့် ဖြစ်သော စင်ကြယ်သော သတိရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို။။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရူပသညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း ကြောင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိသသညာ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသောသညာ ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို။။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။။

ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ [“ဤဝိညာဉ်သည် ငြိမ်သက်၏။ ဤဝိညာဏ်သည် မှန်မြတ်၏” ဟု] (စီးဖြန်းကာ) နေဝသညာ နာသညာယတနဉ္စာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သိခြင်း သညာ ခံစားခြင်း ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသေမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား (မဂ်) ပညာဖြင့် (သစ္စာကို) မြင်သောကြောင့် အာသဝေါတဏှာတို့ ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မာရ်ယုတ်ကို ကာဏ်းအောင်ပြု၏။ မာရ်နတ် မျက်စိကို တည်ရာ အာရုံမရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

လောက၌ အထူးကပဲငြိမှု ‘တဏှာ’ကို လွန်မြောက်၍ မကြောက်မရွံ့ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုသို့မကြောက်မရွံ့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မာရ်ယုတ်မမြင်နိုင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်နေ သောကြောင့်တည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတဏှာကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တဏှာတော်ကို နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် ပါသရာသိသုတ် ပြီး၏။

၇-စူဠာယနပစ္စေဒါပမသုတ်

၂၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အချ်ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိ ပုဏ္ဏားသည် အလုံးစုံ ဖြူသော မြည်းတသော ရထားဖြင့် မွန်းတည့်အချိန်၌ သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်လာစဉ် အဝေးမှ လာသော ပိလောတိက ပရိဗိုဇ်ကိုမြင်၍ ပိလောတိက ပရိဗိုဇ်အား—

“အသျှင် ဝစ္စာယနသည် ယခု မွန်းတည့်ချိန်၌ အဘယ်မှလာသနည်း” ဟု ပြောဆို၏။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမအထံမှလာခဲ့၏ ဟု (ဆို၏)။

“အသျှင် ဝစ္စာယနသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာအစွမ်းကို အဘယ်သို့ထင်မှတ် သနည်း၊ ပညာရှိဟု ထင်မှတ်ပါသလော”-ဟု(မေး၏)။

အသျှင် ငါသည် အဘယ်လို လူစားနည်း၊ အဘယ်လို လူစားဖြစ်၍ ရဟန်း ဂေါတမ၏ ပညာ စွမ်းကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းကို သိနိုင်မည့် သူသည်လည်း ထို(ရဟန်းဂေါတမ) ကဲ့သို့ သဘောရှိသော သူသာလျှင် ဖြစ်ရပေမည် ဟု(ဆို၏)။

“အသျှင် ဝစ္စာယနသည် ရဟန်းဂေါတမကို မြတ်သော ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းဘိ၏” ဟု (ဆို၏)။

အသျှင် ငါသည် အဘယ်လိုလူစားနည်း၊ အဘယ်လိုလူစားဖြစ်၍ ရဟန်းဂေါတမကို ချီးမွမ်း နိုင်မည်နည်း၊ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် အချီးမွမ်းခံရသူတို့၏ အချီးမွမ်းကိုခံရ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏ ဟု (ဆို၏)။

“အသျှင် ဝစ္စာယနသည် အဘယ်အကျိုး အာနိသင်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ ရဟန်း ဂေါတမ အပေါ်၌ ဤသို့အလွန်ကြည်ညိုခနာသနည်း” ဟု (မေး၏)။

အသျှင် ဥပမာအားဖြင့် ဆင်တော၌ နေလေ့ရှိသော လိမ္မာသောသူသည် ဆင်တောသို့ ဝင်သည်ရှိသော် ထိုဆင်တော၌ အလျားရည်၍ အနံ ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာ ကြီးကို မြင်ငြားအံ့၊ ထိုသူသည် “အချင်းတို့ ဆင်သည် ကြီးမားစွတကား” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ အပေါ်၌ လေးပါးသော(ညာဏ်)ခြေရာတို့ကို မြင်ရသောအခါမှစ၍ “မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသောဘုရားပေတည်း၊ တရားကော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၂၇၉။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—အသျှင် ဤလောက၌ ငါသည် သိမ်မွေ့ကုန်သော သူတပါး အယူဝါဒကို သိပြီးကုန်သော သားမြီးကို ဖောက်ထွင်းပစ်နိုင်သော လေးသမားနှင့် တူကုန်သော အချိုမင်းပညာရှိတို့ကို မြင်ဘူး၏၊ ထိုသူတို့သည် ပညာဖြင့် အယူတို့ကို ဖျက်ဆီး ကုန်သကဲ့သို့ လှည့် ဘည်ကုန်၏။

ဂေါတမအား အပြစ်ကို တင်ကြကုန်အံ့နည်း။ စင်စစ်သော်ကား လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ လှုပ်ရှားခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမကိုသာလျှင် အခွင့်တောင်းကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်လျက် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကြပြီးလျှင် သတိမမေ့မလျော့သည့်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော် အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးငှါ အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ(ခွါ၍) ရဟန်းဘောင်၌ ကောင်းစွာသာလျှင် ရှင်ရဟန်းပြုကုန်၏။ မြတ်သော အကျင့်၏အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ မျက်မှောက်အာဠိပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ပြည့်စုံစေလျက် နေကြကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ “အချင်းတို့ ပျက်စီးဘို့ရာ အနည်းငယ်သာလို တော့၏။ အချင်းတို့ ဆုံးရှုံးဘို့ရာ အနည်းငယ်သာလိုတော့၏။ အကြောင်းမရှိကိုဆိုရသော် ငါတို့သည် ရှေးအခါက သမဏမဟုတ်ပဲ သမဏဖြစ်ကုန်၏ဟု ဝန်ခံကြကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏမဟုတ်ပဲ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကုန်၏ဟု ဝန်ခံကြကုန်၏။ ရဟန္တာမဟုတ်ပဲ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်၏ဟု ဝန်ခံကြကုန်၏။ ယခုမှသာလျှင် သမဏဖြစ်ကြကုန်၏။ ယခုမှသာလျှင် ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကြကုန်၏။ ယခုမှသာလျှင် ရဟန္တာဖြစ်ကြကုန်၏”ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ၌ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤ(ဉာဏ်)ခြေရာကို မြင်သော အခါမှစ၍ “မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း။ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော တပည့်သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ၌ လေးပါးကုန်သော ဤ(ဉာဏ်)ခြေရာတို့ကို မြင်သော အခါမှစ၍ “မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသောတရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း။ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော တပည့်သံဃာပေတည်း”ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ဟု (ပြောဆို၏)။

၂၉၀။ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ဇာဏုဏှောဏီပုဏ္ဏားသည် အလုံးစုံဖြူသော မြည်းကသော ဂတားမှ သက်ဆင်း၍ ပခုံးတဖက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကိုတင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာအရပ်သို့ လက်အုပ်ကို ညှုတ်၍ သုံးကြိမ် ဥဒါန်းစကားကို မြက်ဆို၏။

“ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ငါတို့လည်း တချိန်ချိန်မှာ ထိုအသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ တွေ့ဆုံကောင်း တွေ့ဆုံ ရတန်ရာ၏။ တစ်စုံတရာသော စကားပြောဟောခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်တန်ရာ၏” ဟု (မြက်ဆို၏)။

ထိုနောက် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး၍ တခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပိလောတိကရိဗိုဇ်နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားအား “ပုဏ္ဏား ဤမျှသော စကားဖြင့် ဆင်ခြေရာ ဥပမာရှိသော တရားသည် အကျယ်အားဖြင့် မပြည့်စုံသေး၊ ပုဏ္ဏား စင်စစ်သော်ကား ဆင်ခြေရာ ဥပမာ အကျယ်အားဖြင့် ပြည့်ပြည့် စုံစုံဖြစ်ပုံကို နာဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းဦးလော့၊ ဟောကြားအံ့” ဟု ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

၂၉၁။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ဆင်တော၌ နေလေ့ရှိသူသည် ဆင်တောသို့ ဝင်သည် ရှိသော် ဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံ့ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကိုမြင်ရ၏။ ဆင်တော၌ နေလေ့ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သောသူသည် ထိုသို့မြင်ကာမျှဖြင့် “အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်သည် ကြီးမားလှ၏တကား” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ ထိုသို့မရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤခြေရာသည် ဆင်တော၌ ကြီးမားသောခြေရာ ရှိကုန်သော ပုဂံသော ဝါမနိကာဆင်မတို့၏ခြေရာ ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျား ရှည်၍ အနံ့ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို၎င်း မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို၎င်း မြင်၍ ဆင်တော၌ နေလေ့ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သော သူသည် ထိုသို့ မြင်ကာမျှဖြင့် “အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြီးမား၏တကား” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ထိုသို့ မရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဤခြေရာသည် ဆင်တော၌ ကြီးမားသောခြေရာရှိသော ခြေတန် ရှည်၍ အစွယ်ကြံသော ‘ဥစ္စာကာဠာရိကာ’ ဆင်မတို့၏ခြေရာ ဖြစ်နိုင်ရာသောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျား ရှည်၍ အနံ့ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို၎င်း မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို၎င်း မြင်ရာ၌ အစွယ် တို့ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာကို၎င်း မြင်ရာ၏။ ဆင်တော၌ နေလေ့ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သော သူသည် ထိုသို့ မြင်ကာမျှဖြင့် “အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်သည် ကြီးမား၏တကား” ဟု ဆုံးဖြတ် ခြင်းသို့ မရောက်။ ထိုသို့ မရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤခြေရာသည် ဆင် တော၌ ကြီးမားသောခြေရာရှိသော ခြေတံရှည်၍ စဉ်းငယ်ပွင့်သော ပန်းငုံသဏ္ဍာန် အစွယ်ရှိ သော ‘ဥစ္စာကာဏေရုကာ’ ဆင်မတို့၏ခြေရာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏။ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျား ရှည်၍ အနံ့ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို၎င်း မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို၎င်း မြင့်ရာ၌ အစွယ်တို့ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာကို၎င်း မြင့်ရာ၌ သစ်ခက်ကျိုးကို၎င်း မြင်၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကိုလည်း သစ်ပင်ရင်း၌ဖြစ်စေ၊ လွင်တီးခေါင်၌ဖြစ်စေ သွားနေသည်ကိုသော်၎င်း ရပ်နေသည်ကိုသော်၎င်း

ထိုင်နေသည်ကိုသော်၎င်း အိပ်နေသည်ကိုသော်၎င်း မြင်၏။ ထိုသူသည် “ထိုဆင်ကြီးသည်ကား ဤဆင်ပြောင်ကြီးပင်တည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤအတူပင် ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’အကျင့်‘ရေဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက် သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော (သစ္စာ လေးပါး တရားတို့ကို) သိတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်း ခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံပြည့်စုံ သော စင်ကြယ်သော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုတရားကို သူကြွယ်သည်၎င်း သူကြွယ်သားသည်၎င်း ဇာတ်တမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် ၎င်း နာကြားရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို နာကြားရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကိုရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကိုရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

“အိမ်ရာထောင်သော ဘဝ၌နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထုထုခရီးနှင့် တူ၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ အိမ်ရာထောင်သော ဘဝ၌နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါမလွယ်။ ငါသည်ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကိုပယ်၍၎င်း များသော ဥစ္စာစုကို ပယ်၍၎င်း နည်းသော ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်ကိုပယ်၍၎င်း များသော ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်ကိုပယ်၍၎င်း ဆံမုတ်ဆိတ် ကိုပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၂၉၂။ ထိုသူသည် ဤသို့ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာသင်္ဂဏီသို့ ရောက်လျက် အသက်သတ်ခြင်းကိုပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကိုချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက် ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ အရက်ရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပေးသည်ကိုသာ ခံယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ နှစ်လို၏။ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့်သာနေ၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ။ ရွာသူတို့၏အလေ့ ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းကိုပယ်၍ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာဆိုလေ့ရှိ၏။ မှန်သောစကားချင်း ဆက်စပ်တတ်၏။ တည်သော စကား ရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သောစကားရှိ၏။ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်ကုန်းစကားကိုပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသူ ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူ ထံမှ နားထောင်၍ ဆိုသူ ထံ၌

မပြောတတ်၊ ထိုသူထံမှ နားထောင်၍ ဤသူထံ၌မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကဲ့ပြား သူတို့ကိုလည်း စေတပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းသော စကားကိုပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများနှစ်သက်၏၊ လူအများနှစ်ခြိုက်၏ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသောစကားမှရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော မှတ်သားလောကီသော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

၂၉၃။ ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတနပ်သာ စားလေ့ရှိ၏၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေ့လွဲစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်း^၁ ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့်သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက်ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ထောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်္တယ် တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ပြားခြင်း အတူပြုခြင်း တည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

၂၉၄။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကိုယ်ကို မျှတ ရုံသော သင်္ကန်း ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင်းရဲ၏။ ထို ရဟန်းသည် အကြင် အကြင် အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာယူဆောင်၍ သွား၏။ ဥပမာသော်ကား အတောင်ရှိသော ငှက်သည် အကြင် အကြင် အရပ်သို့ ပျံသော် မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံ၏။ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင်းရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် အကြင်အကြင် အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာ ယူဆောင်၍ သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

၂၉၅။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရှုပါရုံကို မြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ အကြင်

၁-ကောက်စိမ်း = အာမကဓည ပါဠိတော် စပဒေဝါး ခုနစ်မျိုး။

အကြောင်းကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုစက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုမြွေကို စောင့်ရှောက်၏။ စက္ခုမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြားသော်။ပ။နွာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နှမ်းသော်။လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက် သော်။ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗျာရုံကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူ သော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ။အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိရန္တကို မစောင့်စည်းမှု၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ ထိုမနိရန္တကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိရန္တကို စောင့်ရှောက်၏။မနိရန္တ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ဒုက္ခနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရု ကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခသုခသက်သက်ကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စုန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။

၂၉၆။ ဤမြတ်သော အိလအစု ရောင်ခြင်းဣန္ဒြေ စောင့်စည်းခြင်းသတိ ဆင်ခြင်ညာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် တောသစ်ပင်ရင်း တောင်ချောက် တောင်ခေါင်း သုသာန် တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံဟူသော ဆိတ်ငြိမ်ရာသော အိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံ ရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်မွဲခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုကာ သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူ သော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ပြစ်မှား မှုကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသေး သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ပျက်စီးစေလိုသော ပြစ်မှားမှုမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိန မိဒ္ဓ’ ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိန မိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အလင်းထောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ညာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိန မိဒ္ဓ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တရခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ ကို ပယ်၍ အတုင်းသန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံလွင့်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံလွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တရခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်၍ မဝေခွဲ နိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၂၉၇။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤပိတ်ပင်ကြောင်း ‘နိဝရဏ’ ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာ လျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤပဌမဈာန်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်)ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုသို့ ပဌမဈာန် ဝင်စား၍နေရုံမျှဖြင့် “မြတ်စွာ ဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရား တော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ ထည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပျိုးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤဒုတိယဈာန်ကိုလည်း။ပ။ ဆိုသင့်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏။ ထိုဘတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤတတိယဈာန်ကိုလည်း။ပ။ ဆိုသင့်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤစတုတ္ထဈာန်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်)ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ညာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စား၍နေရုံမျှဖြင့် “မြတ်စွာဘုရား သည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော် သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏

တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

၂၉၈။ ဤသို့ ထိုရဟန်း၏ တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်သော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း။ ပ။ ဤသို့အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ပုစ္ဆား ဤပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာ ဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုသို့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ရရှိမျှဖြင့် “မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ၏တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက် သည်သာတည်း။

ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဤသို့ တည်ကြည်လတ်သော် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုသိသော ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်’ ဖြင့်။ ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။

ပုစ္ဆား ဤ ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာ ဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ ၎င်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုသို့ ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ်ရရှိမျှဖြင့် “မြတ်စွာ ဘုရားသည် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရား တော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

၂၉၉။ ထို ရဟန်း၏စိတ်သည် ဤသို့တည်ကြည်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရလတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို(ရဟန်း)သည် အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ရာ ဖြစ်သော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ် အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား

ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤမဂ်ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏(ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်)စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ထိုသို့ မဂ်ဉာဏ်ကို ရကာမျှဖြင့် အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေး။ သို့ရာတွင် “မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ကား ရောက်၏။

ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို(ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးသော် “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်ဖြင့်) ပွတ်တိုက်ရာဟူ၍၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်)စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာဟူ၍၎င်း ဆိုသင့်၏။

ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သာဝကသည် ဤမျှလောက်ဖြင့် “မြတ်စွာဘုရားသည် တရားအားလုံးကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သံဃာသည် အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာပေတည်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤမျှဖြင့်ဆင်ခြေရာဥပမာရှိသောတရားသည် အကျယ်အားဖြင့် ပြည့်စုံ၏ဟု(ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော် ဇာဏုဏ္ဍောတိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို—
 “အသျှင်ဂေါတမ(ဇ.ရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း ‘မျက်စိရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မောင့်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် ပြီး၏။

ဂ-မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်

၃၀၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုလေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ကုန်းပြင်၌ သွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ခြေရာ အားလုံးတို့သည် ဆင်ခြေရာ၌ အတွင်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ကြီးသည့်အဖြစ်ကြောင့် ဆင်ခြေရာကို ထိုခြေရာတို့ထက် မြတ်၏ဟု ဖြေကြားရသကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူသာလျှင် ကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် လေးပါးသောအရိယသစ္စာတို့၌ အကျဉ်းချုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သနည်း၊ ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာတို့၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၃၀၁။ ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အိုမင်းဆွေးမြေ့ခြင်း ‘ဇရာ’ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ သေခြင်း ‘မရဏ’ သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ (ကိုယ်) ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည်လည်း ဒုက္ခတို့တည်း၊ အလိုရှိသောအရာကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အကျဉ်းအားဖြင့် စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်လည်း ဒုက္ခတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရုပ်ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ခံစားခြင်းဟူသော စွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၊ မှတ်သားခြင်းဟူသော စွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းဟူသော စွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၊ အထူးဆံ့ခြင်းဟူသောစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရုပ်ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာဟူသည် အဘယ်နည်း။ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့၌ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ရုပ်တို့၎င်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ မြေဓာတ် ရေဓာတ် အပူအအေး(မီး) ဓာတ် လေဓာတ် တို့တည်း။

၃၀၂။ ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မြေဓာတ်သည်အတွင်းဖြစ်သော မြေဓာတ် သည်ရှိ၏။ အပပြစ်သော မြေဓာတ်သည်ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော မြေဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ခက်မာကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်တည်း။ ဤရုပ်တို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆံပင် မွေးညှင်း ခြေသည်း လက်သည်း သွား အရေအသား အကြော အရိုး ရိုးဘွင်းခြင်ဆီ အညို နှလုံး အသည်း အမြှေး အဖျင်း အဆုတ် အူမ အူသိမ် အစာသစ် အစာဟောင်း တပါးလည်းဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ခက်မာကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ရောက်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း ဖြစ်သော မြေဓာတ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အတွင်းဖြစ်သော မြေဓာတ်သည်၎င်း အပဖြစ်သော မြေဓာတ်သည်၎င်း မြေဓာတ်သည် သာတည်း။

ထိုမြေဓာတ်ကို “ဤမြေဓာတ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤမြေဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤမြေဓာတ်သည် ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဤသို့ မြေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤမြေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မြေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်သည် မြေဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုရေဓာတ် ပျက်စီးသော အခါ အပဖြစ်သောမြေဓာတ်သည် ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ ကွယ်ပျောက်သောကြောင့် သာလျှင် ထိုမျှလောက်ကြီးသော အပဖြစ်သော မြေဓာတ်၏ မမြဲသည့်အဖြစ်သည် ထင်ရှားလတ္တံ့၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည့်အဖြစ်သည် ထင်ရှားလတ္တံ့၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှားလတ္တံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှားလတ္တံ့၊ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်တန်ခြင်းရှိသည့် တဏှာက စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား “ငါဟု၎င်း ငါပိုင်ဟု၎င်း ငါဖြစ်၏” ဟု၎င်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့်မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်းဖြစ်သော မြေဓာတ်၌ စွဲယူခြင်းသည် မဖြစ်သည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းကို သူတပါးတို့က အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ချုတ်ချယ်ကုန်ငြားအံ့၊ ညည်းဆဲကုန်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏၊ ငါမှာ နား၌ပေါင်းဆုံ တွေ့ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲခံစားခြင်းသည် ဖြစ်သည်သာတည်း၊ ထိုဆင်းရဲခံစားခြင်းသည်လည်း အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို မစွဲပဲဖြစ်၏၊ အဘယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိခြင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ ထို“တွေ့ထိခြင်းသည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “မှတ်သားခြင်းသည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “ပြုပြင်စီရင်မှု တို့သည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “အထူးသိမှုစိတ်သည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏။ ထိုရဟန်း၏စိတ်သည် ဓာတ်အာရုံ၌သာလျှင် သက်ဝင်ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ ဆုံးဖြတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းကို သူတပါးတို့က အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော နှလုံးကို မပါးစေတတ်သော လက်အတွေ့အထိ ခဲအတွေ့အထိ တုတ်အတွေ့အထိ ဓားလက်နက်အတွေ့အထိ တို့ဖြင့် အကယ်၍ လုံ့လပြုကုန်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ “ဤကိုယ်သည် လက်အတွေ့အထိများဖြစ်ရာ ခဲအတွေ့အထိများဖြစ်ရာ တုတ် အတွေ့အထိများဖြစ်ရာ ဓားလက်နက် အတွေ့အထိများဖြစ်ရာ သဘောရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယူဥပမာရှိသော အဆုံးအမ၌ ရဟန်းတို့ လူသတ်ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုးရှိသောလူဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း အကြင်သူသည် စိတ်ပြစ်မှားငြားအံ့၊ ထိုသူသည် ထိုစိတ်ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူမဟုတ် ဟူသော စကားကို ဟောထားတော်မူ၏။

ငါသည် တွန့်တိုဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသောလုံ့လကိုအားထုတ်အံ့၊ ငါမှာ မမေ့ပျောက် နိုင်သော သတိသည် ရှေးရှုထင်လာ၏၊ (ငါ၏) ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေး၏၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တခုတည်းသော အာရုံဟူသော အဖို့အစု ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ငြိမ်၏။ ဟရ

ဤကိုယ်၌ လက်အတွေ့အထိ တို့သည်လည်းဖြစ်မှုဖြစ်ကုန်စေ၊ ခဲအတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မှု ဖြစ်ကုန်စေ၊ တုတ်အတွေ့အထိ တို့သည်လည်း ဖြစ်မှုဖြစ်ကုန်စေ၊ ဓားလက်နက် အတွေ့အထိ တို့သည်လည်း ဖြစ်မှုဖြစ်ကုန်စေ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဤ အဆုံးအမကို လိုက်နာ ပြုသင့်သည် သာတည်း”ဟု (ဤသို့ အပြားအားဖြင့်သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သည် အကယ်၍ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ မတည်ခြင်းကြောင့် “ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာ တော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာမတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွတကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွတကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာရသည် မဟုတ်လေစွ တကား”ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ချွေးမသည် ယောက္ခမကိုမြင်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဗျှင် အကယ်၍ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ မတည်ခြင်းကြောင့် “ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော် ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွတကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွတကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရသည်မဟုတ်လေစွ တကား”ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သည် အကယ်၍ ကောင်းစွာမတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဒသ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၃။ ငါ့သျှင်တို့ ရေခတ်သည် အဘယ်နည်း။ ရေခတ်သည် အတွင်းဖြစ်သော ရေခတ် အပ်ဖြစ်သော ရေခတ်သည်ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော ရေခတ်သည် အဘယ်နည်း၊ မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောရေ၊ ရေအပါအဝင်ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည်ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း၊ သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ချွေး အဆီခဲ မျက်ရည် ဆီကြည် တံတေး နှပ် အစေး ကျင်ငယ် တပါးလည်းဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိ၌ စွဲ၍ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောရေ၊ ရေ အပါအဝင်ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သောရုပ် (သည်ရှိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း၌ ဖြစ်သော ရေခတ်ဟု ဆိုရ၏။

အတွင်းဖြစ်သော ရေခတ်သည်၎င်း အပ်ဖြစ်သော ရေခတ်သည်၎င်း ရေခတ်သည်သာ တည်း။ ထိုရေခတ်ကို “ဤရေခတ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤရေခတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရေ

ဓာတ်သည် ငါ၏ကိုယ် မဟုတ်”ဟု ဤသို့ ဤရေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုထင်၏။ ဤသို့ ဤရေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ ရေဓာတ်၌ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် ရေဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ပျက်စီး၏။ ထိုရေဓာတ်သည် ရွာကို လည်းမျှော်၏။ နိဂုံးကိုလည်း မျှော်၏။ မြို့ကိုလည်း မျှော်၏။ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မျှော်၏။ ဇနပုဒ်တစိတ်ကိုလည်း မျှော်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ယူဇနာဘရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏။ ယူဇနာသုံးရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းကုန်၏။ ယူဇနာလေးရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းကုန်၏။ ယူဇနာ ငါးရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းကုန်၏။ ယူဇနာ ခြောက်ရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းကုန်၏။ ယူဇနာ ခုနစ်ရာရိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်းကုန်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ထန်းခုနစ်ဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်းခြောက်ဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်းငါးဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်းလေးဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်းသုံးဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်း နှစ်ဆင့်ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထန်းပင်မျှလောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ခုနစ်သူရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ခြောက်သူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ ငါးသူရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ လေးသူရှိသော ရေသည် လည်း တည်၏။ သုံးသူရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ နှစ်သူရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏။ တစ်သူမျှလောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ တသူဝက်သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ခါးမျှလောက် သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ခူးဆစ်မျှလောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ခြေမျက်စိမျှ လောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ လက်တဆစ်စုတ်ရုံမျှလည်း ရေသည် မရှိ။ ထိုအခါ သည် ရှိသည်သာတည်း ။

ငါ့သျှင်တို့ ထို (သို့ မရှိသော) ကြောင့်သာလျှင် ထိုမျှလောက် ကြီးသော အပဖြစ်သော ရေဓာတ်၏ မမြဲသည့်အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်ထင်လတ္တံ့ ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ။ (အချီန်) အနည်းငယ်သာ တည်တန့်ခြင်းရှိသည့် တဏှာကစွဲယူအပ်သော ဤကိုယ် ခန္ဓာအား “ငါဟု၎င်း ငါပိုင်ဟု၎င်း ငါဖြစ်၏” ဟု၎င်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့်မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်းဖြစ်သော ရေဓာတ်၌ (စွဲယူခြင်းသည်) မဖြစ်သည်သာတည်း။ ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့်ပေသော လျစ်လျူရှုခြင်း

သည် အကယ်၍ ကောင်းစွာတည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၄။ ငါ့သျှင်တို့ အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် အတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ရှိ၏။ အပူဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲယူ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) အပူအအေး (မီး) အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ အကြင် အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့် လည်း ပြင်းစွာ ပူ၏။ အကြင်အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း ဆွေးမြေ့ ရင့်ကျက်၏။ အကြင် အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း ထက်ဝန်းကျင်လောင်၏။ အကြင် အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည် ကောင်းစွာ ကျေ ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဟပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ (အလုံးစုံ) သော မိမိ၌ စွဲ၍ ဖြစ် သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) အပူအအေး (မီး) အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူ အပ်သော ရုပ်သည်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကိုအတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ဟု ဆိုအပ်၏။

အတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည်၎င်း အပူဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ် သည်၎င်း အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သာတည်း။ ထိုအပူအအေး (မီး) ဓာတ်ကို “ဤအပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤအပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါ၏ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဤသို့အပူအအေး (မီး) ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤအပူအအေး (မီး) ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်းကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ အပူအအေး (မီး) ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏။ စိတ်သည် အပူအအေး (မီး) ဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပူဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် ပျက်စီး၏။ ထိုအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ရွှာကိုလည်း ဧောင်၏။ နိုဂုံးကိုလည်း လောင်၏။ မြို့ကိုလည်း လောင် ၏။ ဇနပုဒ်ကိုလည်း လောင်၏။ ဇနပုဒ်တစ်စိတ်ကိုလည်း လောင်၏။ ထိုအပူအအေး (မီး) ဓာတ်သည် စိမ်းစိုသော အရာဝတ္ထုကို၎င်း လမ်းခရီး (ကြီး) ကို၎င်း ကျောက်တောင်ကို၎င်း ရေကို၎င်း မွေ့လျော် ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို၎င်း အကြောင်းပြုကာ မီးစာမရှိ၍ ငြိမ်း၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ ကြက်တောင်ဖြင့်၎င်း သားရေမျှင်ဖြင့်၎င်း မီးကို ရှာမှီးကုန်၏။ ထို အခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ ရှာမှီးရသောကြောင့်သာလျှင် ထိုမျှလောက်ကြီးသော အပူဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ကုန်ခြင်းသဘော ရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ။ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်ဘန်ခြင်း ရှိသည့် ဟဏ္ဍာသည် စွဲယူ အပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား “ငါဟု၎င်း၊ ငါပိုင်ဟု၎င်း၊ ငါဖြစ်၏” ဟု၎င်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့် ပညာနည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး (မီး) ဓာတ်၌ စွဲယူခြင်း ထင်၍ မဖြစ်သည်သာတည်း။ ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျှစ်လျူရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ တည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၅။ ငါ့သျှင်တို့ လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ လေဓာတ်သည် အတွင်းဖြစ်သော လေဓာတ်သည် ရှိ၏၊ အပဖြစ်သော လေဓာတ်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိ၌ စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောလေ၊ လေအပါအဝင်ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏၊ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း။ အထက်သို့ တက်သော လေ၊ အောက်သို့ သက်သောလေ၊ ဝမ်း၌ တည်သောလေ၊ အူအတွင်း၌ တည်သောလေ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သို့ အစဉ်လျှောက်သောလေ၊ ဝင်သက်လေ၊ ထွက်သက်လေ၊ ဤလေတို့တည်း။ တပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ(အလုံးစုံ)သော မိမိ၌ စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သောလေ၊ လေအပါအဝင်ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်းဖြစ်သော လေဓာတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

အတွင်းဖြစ်သော လေဓာတ်သည်၎င်း၊ အပဖြစ်သော လေဓာတ်သည်၎င်း၊ လေဓာတ်သာ တည်း။ ထိုလေဓာတ်ကို “ဤလေဓာတ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်”ဟု ဤသို့ ဤလေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်းကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏။ ဤသို့ ဤလေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ လေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်သည် လေဓာတ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့အကြင်အခါ၌ အပဖြစ်သောလေဓာတ်သည်ပျက်စီး၏၊ ထိုလေဓာတ်သည် ရွာကိုလည်း တိုက်လွှင့်၏၊ နိဂုံးကိုလည်း တိုက်လွှင့်၏၊ မြို့ကိုလည်း တိုက်လွှင့်၏၊ ဇနပုဒ်ကိုလည်း တိုက်လွှင့်၏၊ ဇနပုဒ်တစ်ကိုလည်း တိုက်လွှင့်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ ဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းဖြင့်၎င်း၊ မီးခတ်ယပ်ဖြင့်၎င်း လေကိုရှာကုန်၏။ ရေစီးကျရာတစ်စက်မြိတ်၌လည်း မြက်သက်ငယ်တို့သည် မလှုပ်ရှားကုန်။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ထို(သို့ဖြစ်သော)ကြောင့်သာလျှင် ထိုမျှလောက်ကြီးသော အပဖြစ်သော လေဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့ ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည်ထင်လတ္တံ့ ။ (အချိန်)အနည်းငယ်သာ တည်တန့်ခြင်းရှိသည့် တဏှာသည် စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား “ငါဟု၎င်း၊ ငါပိုင်ဟု၎င်း ငါဖြစ်၏”ဟု၎င်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့်မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်းဖြစ်သော လေဓာတ်၌ စွဲယူခြင်းသည် မဖြစ်သည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို သူတပါးတို့က အကယ်၍ ဆဲရေးကုန်ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် ငါ့အား နား၌ ပေါင်းဆုံတွေ့ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲခံစားခြင်းသည် ဖြစ်သည်သာတည်း။ ထိုဆင်းရဲခံစားခြင်း

ဆည်လည်း စွဲ၍ ဖြစ်၏။ မစွဲပဲ မဖြစ်၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ထိုတွေ့ထိခြင်းသည်လည်း အမြဲမရှိဟု ရှုမြင်၏။ ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိဟု ရှုမြင်၏။ မှတ်သားခြင်းသည် အမြဲမရှိဟု ရှုမြင်၏။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်ဟု ရှုမြင်၏။ အထူးသိမှု စိတ်သည် အမြဲမရှိဟု ရှုမြင်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဓာတ်အာရုံခွဲသာလျှင် သက်ဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ကောင်းစွာ တည်၏။ ဆုံးဖြတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းကို သူတပါးတို့က အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သော မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော နှလုံးကို မပျိုးများစေတတ်သော လက်အတွေ့အထိ ခဲအတွေ့အထိ တုတ်အတွေ့အထိ ဓားလက်နက် အတွေ့အထိ တို့ဖြင့် အကယ်၍ လုံ့လပြုကုန်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ “ဤကိုယ်သည် လက်အတွေ့အထိများဖြစ်ရာ ခဲအတွေ့အထိများဖြစ်ရာ တုတ်အတွေ့ အထိများဖြစ်ရာ ဓားလက်နက် အတွေ့ အထိများဖြစ်ရာ သဘောရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဥပမာရှိသော အဆုံးအမ၌ ‘ရဟန်းတို့ လူသတ် ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုးရှိသောလူဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသို့ တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း အကြင်သူသည် စိတ်ပြစ်မှားငြားအံ့။ ထိုသူသည် ထိုစိတ်ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူမဟုတ်’ ဟူသော စကားကို ဟောထားဟောမှု၏။ ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသော လှုံ့လကို အားထုတ်အံ့။ ငါ့မှာ မမေ့ပျောက်နိုင်သော သတိသည် ရှေးရှုထင်လာ၏။ ငါ၏ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေး၏။ ငါ၏စိတ်သည် တခုတည်းသော အာရုံဟူသော အဖို့အစုရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ငြိမ်၏။ ယခုဤကိုယ်၌ လက်အတွေ့အထိတို့သည်လည်းဖြစ်မှု ဖြစ်ကုန်စေ၊ ခဲအတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မှု ဖြစ်ကုန်စေ၊ တုတ်အတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မှုဖြစ်ကုန်စေ၊ ဓားလက်နက် အတွေ့ အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မှုဖြစ်ကုန်စေ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဤအဆုံးအမကို လိုက်နာပြုသင့်သည်သာတည်း” ဟု (ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ဘုရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထို(သို့မတည်ခြင်း) ကြောင့် “ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ ဘုရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာမတည်။ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွ တကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ် လေစွတကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာရသည် မဟုတ်လေစွတကား” ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ချွေးမသည် ယောက္ခမကို မြင်၍ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ဘုရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာမတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထို(သို့မတည်ခြင်း) ကြောင့် “ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ဘုရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်။ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွတကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွတကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွတကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာရသည် မဟုတ်လေစွတကား” ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သည် ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာလိုက်နာ၏။

၃၀၆။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား သစ်သားကို၎င်း နွယ်ကို၎င်း သက်ငယ်ကို၎င်း မြေညက် ကို၎င်း စွဲ၍ ဝိုင်းရံထားသော ဟင်းလင်းပြင်သည် အိမ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့ သို့ ဤအဘူပင်လျှင် အရိုးကို၎င်း အကြောကို၎င်း အသားကို၎င်း အရေကို၎င်း စွဲ၍ ဝိုင်းရံထား သော ဟင်းလင်းပြင်သည် ရုပ်ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော မျက်စိ အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်သောအဆင်း ရုပ်သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော မျက်စိအကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်သော အဆင်း ရုပ်သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အထူးသိမှုစိတ်အစု၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် လာခြင်း သည် မရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ အတွင်းဖြစ်သော မျက်စိအကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်ကုန် သော အဆင်းရုပ်တို့သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော အထူးသိမှုစိတ်အစု၏ ထင် ရှားဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ရှိ၏။

ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်သည် ရုပ်ဟုစွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခံစားခြင်းသည် ခံစားခြင်းဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်သားခြင်းသည် မှတ်သားခြင်းဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ပြုပြင်စီရင်မှုဟု စွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထူးသိမှုသည် အထူးသိမှုစိတ်ဟု စွဲယူအပ်သောခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏ “ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဤသို့ ပေါင်းယူခြင်း စုရုံးခြင်း အညီအမျှဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သတတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် စွဲ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းကို မြင်သောသူသည် အကျိုးတရားကိုမြင်၏၊ အကျိုးတရားကို မြင်သောသူသည် စွဲ၍ ဖြစ်ရာအကြောင်းကိုမြင်၏”ဟု ဤစကားကို ဟောထားတော်မူသည်သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် စွဲ၍ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားတို့သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ လိုချင်မှု တွယ်ဘာမှု တပ်စွန်းမှု သက်ဝင်စွဲယူမှုတို့သည် ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဤ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်တပ်စွန်းမှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်တပ်စွန်းမှုကိုပယ်ခြင်းသည်

ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာတည်း”ဟု (သိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် အဆုံးအမကို များစွာလိုက်နာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော နားအကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး။ နှာခေါင်းအကြည်ရုပ် သည်လည်း မပျက်စီး၊ လျှာအကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ ကိုယ်အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ ဘွင်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်ကုန်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်လည်း ထင်ခြင်း သို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအထူးသိမှု စိတ်အစု၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော ဘွင်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မတို့ သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အထူးသိမှု စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မရှိ သည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ အတွင်းဖြစ်သော စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အထူးသိမှုစိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ရှိ၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်သည် ရုပ်ဟု စွဲယူအပ် သောခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခံစားခြင်းသည် ခံစားခြင်းဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်သားခြင်းသည် မှတ်သားခြင်းဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်ဖြစ်ခိုက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုစီရင်မှုတို့သည် ပြုစီရင်မှု ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက် ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထူးသိမှုစိတ်သည် အထူးသိမှုစိတ်ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏။ “ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဤသို့ ပေါင်းယူခြင်း စုရုံးခြင်း အညီအမျှဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သတတ်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ‘စွဲယူ၍ဖြစ်ရာအကြောင်းကို မြင်သော သူသည် အကျိုးတရားကို မြင်၏။ အကျိုးတရားကိုမြင်သောသူသည် စွဲ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းကို မြင်၏’ ဟု ဤစကားကို ဟောထားတော်မူသည်သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး တို့သည် စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားတို့သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်မှု တွယ်တာမှု တပ်စွန်းမှု သက်ဝင်စွဲယူမှုတို့သည် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်တပ်စွန်းမှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်တပ်စွန်းမှုကို ပယ်ခြင်းသည် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း”ဟု (သိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် အဆုံး အမကို များစွာလိုက်နာ၏ ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်း တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ တရားကို နှစ်လိုက်နာသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန် သတည်း။

ရှစ်ခုမြောက် ဟောဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် ပြီး၏။

၉-မဟာသာဓေပမသုတ်

၃၀၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခွဲထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ဓုတဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏—
ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောအမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခအတွင်းသို့ သက်ဝင်လျှောက်ကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် “ငါသည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှဘာပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည် ကား မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုးအာနုဘော် နည်းကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သောသစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင်၊ အကာကို လွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အပွေးကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခက် အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည်မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ “ဤအညှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို စင်စစ်မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက်အရွက်ကိုလည်း မသိ၊ ထိုသို့မသိသောကြောင့်သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ဤအညှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သောသစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင်၊ အကာကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အပွေးကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခက်အရွက်ကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု တင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခအတွင်းသို့ သက်ဝင်လျှောက်ကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်

အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် “ငါသည် လတ်သပ်ပကာအကျော် အစောရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား မထင်ရှားကုန်၊ ဇာန်ခိုးအာနုဘော် နည်းကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါးကို နှိမ်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာနေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော်၏ အခက်အရွက်ကို ယူသူ ဟု ဆိုရ၏။ ထို(လတ်စသည်) ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကြေနပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၀၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောအမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း တို့က လွှမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခအဟွင်းသို့ သက်ဝင်လျော့ကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လှူဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်း ဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လတ်သပ်ပကာအကျော်အစော ကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျ သဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာအကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါး ကိုလည်း မနှိမ်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလတ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် အကျင့်သီလရှိသူ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား အကျင့်သီလမရှိသူ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်တင်၍ သူတပါးကို နှိမ်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရွာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ် ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်သောသစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင် အကာကို လွန်၍ သာလျှင်၊ အခွံကို လွန်၍သာလျှင်၊ အပွေးကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲ့ခွါသွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ “စင်စစ် ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကိုစင်စစ် မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကိုမသိ၊ အပွေးကိုမသိ၊ အခက်အရွက်ကိုလည်း မသိ၊ ထိုသို့မသိသောကြောင့်သာလျှင် အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရွာမှီး သော ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရွာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အကာကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အပွေးကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲ့ခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲ

ခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျောကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျ သဖြင့် အကြံအစည်မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါး ကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် အကျင့်သီလရှိသူ ကောင်းသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား အကျင့်သီလမရှိကုန်၊ ယုတ်ညံ့သောတရား ရှိသူဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်တင်၍ သူတပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော်၏အပေးကို ယူ၏ဟု ဆိုရ၏။ ထို (အကျင့်သီလ) ဖြင့် လည်း ကိစ္စပြီးပြီဟု ကျေနပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၀၉။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျောကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိ ကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံ အစည်ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် တည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံ အစည်ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် တည်တံ့ခြင်းရှိသူဖြစ်၏။ အာရုံတခုတည်း၌ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ ငါမှ တပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား တည်တံ့ခြင်း မရှိကုန်၊ တုန်လှုပ် ပျံလှင့်သောစိတ် ရှိကုန်၏” ဟု မိမိ ကိုယ်ကိုမြှင့်တင်၍ သူတပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသောယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင်၊ အကာကို လွန်၍ သာလျှင်၊ အခွံကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို စင်စစ်မသိ၊ အခွံကိုမသိ၊ အပွေးကိုမသိ၊ အခက်အရှက်ကိုလည်းမသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့်သာ လျှင် အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည် သော် အနှစ်ပြည့်သောသစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အကာကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကို ကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင်လျော့ကျ လျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ် ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်း ဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိ ကိုယ်ကိုမမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် တည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည်ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် တည်တံ့ခြင်းရှိသူဖြစ်၏။ အာရုံတခုတည် ၌ တည်သောစိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးကုန်သော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား တည်တံ့ခြင်းမရှိကုန်၊ တုန်လှုပ်ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါးကိုလည်း နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲ စွာနေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော်၏ အခွံကို ယူသူဟုဆိုရ၏။ ထို (တည်တံ့ခြင်း သမာဓိ) ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီဟု ကြေနပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောအမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင်လျော့ကျ လျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကိုကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ် ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်း

ဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာအကျော် အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် သပ်ပကာအကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မမေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်း ကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် “ငါသည် သိမြင်၍နေသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား မသိမြင်ပဲ နေကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့် တင်၍ သူတပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည်ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသောယောက်ျားသည် အနှစ် ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့ပြောဆိုရာ၏။ “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို စင်စစ်မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကိုမသိ၊ အပွေးကိုမသိ၊ အခက်အရွက်ကိုလည်း မသိ၊ ထိုသို့မသိသောကြောင့်သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင် အကာကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့်အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ် ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွမ်းမှီးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကိုကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာအကျော် အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျ သဖြင့် အကြံအစည်မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောဖြင့်

မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်စွ၍ သူတပါးကို မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ မမေ့လျော့သည်ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ကား ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သောစိတ် ရှိ၏။ အကြံအစည်ကား ပြည့်စုံခြင်းမရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် “ငါသည် သိမြင်၍ နေ၏၊ ဤတပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကား မသိမမြင်ပဲ နေကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၏။ သူတပါးကိုနှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ယစ်၏။ မေ့လျော့၏။ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မြတ်သော အကျင့် ‘သာသနာတော်’၏ အကာကို ယူ၏ဟု ဆိုရ၏။ ထို(ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အမြင်)ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကြေနပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၁၃။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့ သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပျားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လှမ်းမိုး ဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင်လျှောက်ကျလျက် ဆင်းရဲ အနိပ်အစက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ဆုံးအောင်လုပ်ပို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုပြီးသော် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်မရှိ၊ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊

မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အချိန်မရွေး လွတ်မြောက်သည့် တရားကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအချိန်မရွေးလွတ်မြောက်သည့်တရားမှ ဆုတ်ယုတ်ရာသောအကြောင်း အခွင့်သည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ် ရှာလျှင်လည်း အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုသာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု သိလျက် ဖဲ့ခါသွားရ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရ၏။ “စင်စစ် ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို သိ၏၊ အကာကို သိ၏၊ အခွံကို သိ၏၊ အပေးကို သိ၏၊ အခက် အရွက်ကို သိ၏၊ ထိုသို့ သိသောကြောင့်သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလျှင်လည်း အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုသာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု သိလျက် ဖဲ့ခါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း ခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတိုင်းသို့ သက်ဝင်လျှာ ကျလျက် ဆင်းရဲအနိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာဖမက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ဆုံးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်းပြုပြီးသော် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်မရှိ၊ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထို ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မယစ်၊ မမေ့လျော့၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အချိန်မရွေးလွတ်မြောက်သည့် တရားကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအချိန်မရွေး လွတ်မြောက်သည့် တရားမှ ဆုတ်ယုတ် ရာသော အကြောင်းအခွင့်သည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်သည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက် မဟုတ်ပေ၊ အကျင့်သီလပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက် မဟုတ်ပေ။

တည်တံ့ခြင်းသမာဓိဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ အကြင်မပျက်စီးနိုင်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်သည် ဤမပျက်စီးနိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုအတွက်သာဖြစ်၏။ ဤမပျက်စီးနိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုသည် အနှစ်အသားပေတည်း။ ဤမပျက်စီးနိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုသည် အဆုံး(ပန်းတိုင်)ပေတည်းဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ကိုးခုမြောက် မဟာသာဓေပမသုတ် ပြီး၏။

၁၀-ရှုဋ္ဌသာဓေပမသုတ်

၃၁၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပိင်္ဂလကောစွ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ပိင်္ဂလကောစွပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ တပည့်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ဂိုဏ်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော ဂိုဏ်းဆရာဖြစ်ကုန်သော ထင်ရှားကုန်သော ကျော်စောကုန်သော အယူဝါဒကိုတည်ထွင်သူ ဖြစ်ကုန်သော သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူဖြစ်ကုန်သော ပူရဏကဿပ၊ မက္ခလိဂေါသာလ၊ အဇိတကေသကမ္မလ၊ ပကုဓကစွာယန၊ ဗေလဋ္ဌသား သဗ္ဗယ၊ နာဋ္ဌသား နိဂဏ္ဌဟူသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူ အားလုံးတို့သည် မိမိတို့ဝန်ခံသည့်အတိုင်း သိပါကုန်သလော၊ အားလုံးတို့သည်ပင် မသိပဲ ရှိပါကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည် သိပါကုန်သလော၊ အချို့တို့သည် မသိပါကုန်သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား “ထိုသူအားလုံးတို့သည် မိမိတို့ ဝန်ခံသည့်အတိုင်း သိပါကုန်သလော၊ အားလုံးတို့သည် ပင်လျှင် မသိပဲ ရှိပါကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည် သိပါကုန်သလော၊ အချို့တို့သည် မသိပါကုန်သလော” ဟု မေးလျှောက်ခြင်းသည် မသင့်လျော်။ ရှိစေဦး ပုဏ္ဏား သင့်အား တရားဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ကောင်းပါပြီ” ဟု ပိင်္ဂလကောစွပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေသော် မြတ်စွာဘုရားသည် (ဆိုလတ္တံ့သော) ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

၃၁၃။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမိုးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အကာကို

သွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့။” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၇။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုသာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည်မြင်၍ ဤသို့ပြောဆိုရာ၏။ “ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို စင်စစ် သိ၏။ အကာကိုသိ၏။ အခွံကို သိ၏။ အပွေးကို သိ၏။ အခက်အရွက်ကိုလည်းသိ၏။ ထိုသို့သိသောကြောင့်သာလျှင် အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ဤအသျှင်ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ရှိသောအပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုသာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း ခံစားရလတ္တံ့။” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၈။ ပုဏ္ဏား ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လှမ်းမှီးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင်လျော့ကျလျက် ဆင်းရဲခြင်း အနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကိုဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် “ငါသည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည် ကား မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုးအာနုဘော် နည်းကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်တင်၍ သူတပါးကိုကား နှိမ်ချ၏။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယသာရှိ၍ အဆုံးအမကို လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ရှိပေ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင် အကာကို လွန်၍သာလျှင် အခွံကိုလွန်၍သာလျှင် အပွေးကိုလွန်၍သာလျှင် အခက်အရွက်ကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့်အလားတူသူဟု ဟောကြား၏။

၃၁၉။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လှမ်းမှီးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင်လျော့ကျလျက် ဆင်းရဲခြင်း အနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်

အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်သော တပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း ငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်းထုတ်၏။ မတုန်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆိုးအမ ကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် အကျင့်သီလရှိသူ ဖြစ်၏။ ကောင်းသော သဘောတရားရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား အကျင့်သီလမရှိသူ ယုတ်ညံ့သောတရားရှိသူ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါး ကိုကား နှိမ့်ချ၏။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါး သောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တုန်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယသာရှိ၍ အဆိုးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမိုးသော ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင်၊ အကာကို လွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အပွေးကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဝဲခွံ သွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ရမည့်အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

၃၂၀။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွား ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုးဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတင်းသို့ သက်ဝင်လျှောက်လျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ဖာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါဖြင့် လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်း ဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစော ကိုဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် အကြံအစည်မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိ ကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောထက် လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတုန်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆိုးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင် ထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်သော တပါးသောတရား တို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်းထုတ်၏။ မတုန်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆိုးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်

တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည်ပြည့်စုံသူဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိရှိသူ ဖြစ်၏။ အာရုံတခုတည်း၌တည်သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား တည်တံ့ခြင်း သမာဓိမရှိသူ တုန်လှုပ်ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါးကိုကား နှိမ်ချ၏။ တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်သော တပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ရှိပေ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အကာကိုလွန်၍သာလျှင်၊ အခွံကိုဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟုထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုသူသည် အနှစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ရမည့်အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် အလားတူသူဟု ဟောကြား၏။

၃၂၁။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း ဇောခြင်း။။။။ ဆုံးအောင်ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောကိုဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှုရှိသူတပါးကိုလည်း မနှိမ်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်းထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှုရှိ သူတပါးကို မနှိမ်ချပေ။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်သော တပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၏။ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှုရှိ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ်ချပေ။ တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ဖြင့်လည်း စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် “ငါသည် သိမြင်လျက်နေ၏။ ငါမှတပါးသော အခြားရဟန်းတို့သည်ကား မသိမမြင်ပဲ နေကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတပါးကိုလည်း နှိမ်ချပေ၏။ ဉာဏ်အမြင်ထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်

သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင် အကာ ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွဲသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရလတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် အလားတူသူဟု ဟောကြား၏။

၃၂၂။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပျိုးခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့က လွမ်းမိုး ဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျော့ကျလျက် ဆင်းရဲအနှိပ်စက်ခံနေရ၏။ ချမ်းသာမဖက်သော ဤဆင်းရဲအစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်းပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းမကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကို မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာအကျော်အစောထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ကို စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်မှု၍ သူတပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ဉာဏ်အမြင်ထက်လည်း သာလွန်မွန်မြတ်သော တပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားလည်း ထုတ်၏။ မတွန့်ဆုတ်သော အလိုအဇ္ဈာသယရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့မရှိပေ။

၃၂၃။ ပုဏ္ဏား အဘယ်တရားတို့သည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်ကုန် သနည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော နိဝရဏဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက် မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္မုဗ္ဗဉာဏ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ လျစ်လျူရှုလျက် ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန် မှန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာ ခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ချမ်းသာမရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့်သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန် မှန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရူပသညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း ကြောင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိဿ’ သညာတို့ ျပုပြင်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော သညာ ‘နာနတ္ထသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာသာ နဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်၏။

အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မှန်မြတ်၏။

အလုံးစုံသော အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မှုန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တဖန် ယုံပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သိခြင်း ခံစားခြင်းတို့ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထို ရဟန်းအား ပညာဖြင့်လည်း မြင်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု)ဉာဏ်အမြင်ထက် အထူးသဖြင့်လည်း သာလွန်၏။ အထူးသဖြင့် လည်း မွန်မြတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားတို့သည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု)ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မွန်မြတ် ကုန်၏။

၂၂၄။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကိုရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကိုသာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့်အကျိုးကို ခံစားရလတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်သည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက် မဟုတ်ပေ။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ တည်တံ့ခြင်းသမာဓိဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ (ဒိဗ္ဗစက္ခု)ဉာဏ် အမြင် ဟူသော အကျိုးရှိမှုအတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ ပုဏ္ဏား အကြင်မပျက်စီးသော စိတ်၏လွတ် မြောက်မှုသည် ရှိ၏။ ဤသာသနာတော်သည် ဤမပျက်စီးနိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုအတွက် သာ ဖြစ်၏။ ဤမပျက်စီးနိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုသည် အနှစ်အသားပေတည်း။ ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှုသည် အဆုံး (ပန်းတိုင်)ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ပိင်္ဂလကောစူပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား— “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသဏာ ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု လျှောက်ကြား၏။

ဆယ်ခုမြောက် စူဠသာဓောပမသုတ် ပြီး၏။
 သုံးခုမြောက် သြပမ္မဝဂ် ပြီး၏။

၄-မာဘာယမကဝဂ်

၁-ရုဋ္ဌဂေါသိကံသုတ်

၃၂၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမ္ဗိလတို့သည် ဂေါသိကံမည်သော အင်ကြင်းတော၌ နေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ ဂေါသိကံမည်သော အင်ကြင်းတောဆီသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ တောစောင့်သည် အစေးမုကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ “ရဟန်းကြီး ဤတောသို့ မဝင်ပါလင့်၊ ဤတော၌ အမျိုးသားသီးဦးတို့သည် ရိပ်ပါကုန်၏။ မိမိအကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော သဘောရှိကုန်လျက် နေပါကုန်၏။ ထိုအမျိုးသားတို့၏ မချမ်းသာမှုကို မပြုပါလင့်” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထား၏။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ပြောဆိုသော တောစောင့်၏ စကားကို ကြား၍ “ဒါယကာ တောစောင့် မြတ်စွာဘုရားကို မတားမြစ်ပါလင့်၊ ငါတို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်ရောက်တော်မူလာ၏” ဟု တောစောင့်အား ဤစကားကို ပြောကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမ္ဗိလတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်နန္ဒိယနှင့် အသျှင်ကိမ္ဗိလတို့ကို “အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ ငါတို့၏ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်ရောက်တော်မူလာ၏” ဟု ဤစကားကို ပြောကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမ္ဗိလတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ခရီးဦးကြိုဆို၍ တပါးက မြတ်စွာဘုရား၏သပိတ်သင်္ကန်းကို ခံယူပြီးလျှင် တပါးက နေရာကို ခင်း၍ တပါးက ခြေဆေးရေကို တည့်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ခြေတို့ကို ဆေးတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုး၍ သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်သည် ရှိသော် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

၃၂၆။ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့ ခွံကျန်းကြ၏လော၊ အသို့နည်း မျှတကြ၏လော၊ အသို့နည်း ဆွမ်းဖြင့် မပင်ပန်းကြ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ခွံကျန်းကြပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား မျှတကြပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ဆွမ်းဖြင့်လည်း မပင်ပန်းကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြပဲ နိ. (နှင့်) ရေ ရောသကဲ့သို့ တစိတ်ထည်းရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကြည့်ကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စင်စစ် တပည့်တော်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြပဲ နိ. (နှင့်) ရေ ရောသကဲ့သို့ တစိတ်ထည်းရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုကုန်လျက် နေထိုင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့သည် အဘယ်သို့လျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မပြင်းခုံကြပဲ နို့ (နှင့်) ရေ ရောသကဲ့သို့ တစိတ်ထည်းရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကြည့်ကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ တပည့်တော်မှာ “အကြင်ငါသည် ဤသို့သဘောရှိကုန် သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် အတူနေရ၏။ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန်အရတော် ပေစွ” ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို တပည့်တော်မှာ ဤ အသျှင်တို့ အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ဖြစ်စေ ကာယကံမေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို တပည့်တော်မှာ “ငါသည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့်သာလျှင် လိုက်လျောကျင့်သုံးရမှုကောင်း ပေမည်” ဟု ဤသို့ အကြံအစည်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မိမိစိတ်အလိုကို လျှော့ ဇား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့်သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာ ကိုယ်အသီးသီးဖြစ်သော်လည်း စိတ်သည်ကား တစိတ်ထည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ကြပါ သည် ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်နန္ဒိယသည်လည်း။ပ။ အသျှင်ကိမိလသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည်လည်း ‘ငါသည် ဤသို့ သဘောရှိသော သီတင်း သုံးဖော်တို့နှင့် အတူနေရ၏။ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန်အရတော်ပေစွ’ ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ ဤအသျှင်တို့အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ကာယကံမေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ဝစီကံမေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှုထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ ‘ငါသည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့်သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးရမှု ကောင်း ပေမည်’ ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်သည် မိမိစိတ်အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့်သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးပါ၏။ အသျှင် ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာကိုယ်သည် အသီးသီးဖြစ်သော်လည်း စိတ်သည်ကား တစိတ်ထည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် တပည့်တော်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာမပြင်းခုံပဲ နို့ (နှင့်) ရေရောသကဲ့သို့ တစိတ်ထည်းရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သောမျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာရှုကြည့်ကုန်လျက် နေကြပါ၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၃၂၇။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသိနည်း၊ သင်တို့သည် မမေ့ မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြ ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား တပည့်တော်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ အဘယ်သို့ သင်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့တွင် ဆွမ်းခံရွာမှ ရှေးဦးစွာ ပြန်လာသောသူသည် နေရာတို့ကို ခင်း၏။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို တည်ထား၏။ ဆွမ်းဦးထည့်ရန် ခွက်ကို တည်ထား၏။ ဆွမ်းခံရွာမှ နောက်ကျ၍ ပြန်လာသောသူသည် စားကြွင်းကို စားလိုလျှင် စားရာ၏။ မစားလိုက စိမ်းစိုသောမြက်သစ်ပင် မရှိရာ၌သော်လည်း စွန့်၏။ ပိုးမရှိသော ရေ၌သော်လည်း သွန်၏။ ထိုသူသည် နေရာတို့ကို ခေါက်၏။ သိုမှီး၏။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို (သိမ်းဆည်း၏)။ သိုမှီး၏။ ဆွမ်းစား (စရပ်) ကျောင်းကို တံမြက်လှည်း၏။ ရေမရှိသော သောက်ရေအိုးကို၎င်း သုံးဆောင်ရေအိုးကို၎င်း သန့်သ က်ရေအိုးကို၎င်း မြင်သောသူသည် (ရေထည့်၍) တည်ထား၏။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ မချီနိုင်လျှင် အဖော်ကို လက်ယက်ခေါ်၍ လက်တို့ဖြင့် မြှောက်ချီကာ တည်ထား ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ထိုအကြောင်းများကြောင့် နှုတ်မြှောက်ပြောဆိုမှု မပြုကြပါ။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ငါးရက်မြောက်နေ့၌ တညဉ့်လုံးတရားနှင့် စပ်သောစကားဖြင့် စည်းဝေးနေကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် တပည့်တော်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃၂၈။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့မှာ လူတို့၏တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းရှိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာလျှင် မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ)ဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော တပည့်တော်တို့မှာ လူတို့၏တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဤဉာဏ်အမြင်ထူးကိုရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ

လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက် ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုကုန်၍သာလျှင် နေပါကုန်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားပါကုန်၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင်တတိယဈာန် ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ” ဟု ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက်လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက် ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက် ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြား ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် အလုံးစုံသော ရူပသညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိသ’ သညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော သညာ ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ‘ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာသာနဉ္စာယနာနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ

လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက် ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ပ။ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစုတခုမျှ မရှိဟု” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္ဇညာ ယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ပ။ အလုံးစုံသော အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက် ၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃၂၉။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏ လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သားခြင်း ခံစားခြင်းတို့ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေပါကုန်၏။ တပည့်တော်တို့မှာ ပညာဖြင့်လည်း မြင်ပြီးဖြစ်၍ အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ပြီးဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ် သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ဤချမ်းသာစွာနေခြင်းထက် သာလွန်မှုန်မြတ်သော အခြားတပါးသော ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို မတွေ့မြင်ကြတော့ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဤချမ်းသာစွာနေခြင်းထက် သာလွန် မှန်မြတ် သော ချမ်းသာစွာနေခြင်းသည် မရှိတော့ပေ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၃၃၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့ကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးသော် နေရာမှထကာ ဖခါတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ထိုလိုက်ရာမှ ပြန်လှည့်ကာ အသျှင်နန္ဒိယနှင့် အသျှင်ကိမိလတို့က အသျှင် အနုရုဒ္ဓါအား—

“တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ‘ဤမည် ဤမည်သောနေခြင်း သမာပတ်တို့ကို တပည့်တော်တို့ ရပါကုန်၏’ ဟု ဤသို့ လျှောက်ကြားဘူးပါကုန်သလော၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ တပည့်တော်တို့၏ အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းကို ဖော်ပြ ဘိ၏’ ဟု (လျှောက်ဆိုကုန်၏)။

ငါ့အား အသျှင်တို့သည် “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်းသမာပတ်တို့ကို တပည့်တော်တို့ ရပါကုန်၏” ဟု ဤသို့ မလျှောက်ကြားဘူးကုန်သော်လည်း ငါသည် အသျှင်တို့၏စိတ်ကို စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်းသမာပတ်တို့ကို ဤအသျှင်တို့ ရကုန်၏” ဟု သိ၏။ နတ်တို့သည်လည်း “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်းသမာပတ်တို့ကို ဤအသျှင်တို့ ရကုန်၏” ဟု ဤအကြောင်းကို ငါ့အား လျှောက်ကြားကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာမေးတော်မူခြင်းကြောင့် ဖြေကြား၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

၃၃၁။ ထိုအခါ ဒိဃပရဇနနတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုး၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ ရပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား အကြင်ဂေါသိကမည်သော အင်ကြင်းတော၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အရ တော်လေကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အလွန်အရတော်လေကုန်စွ” ဟု လျှောက်၏။ ဒိဃပရဇန နတ်၏အသံကိုကြား၍ ဘုမ္မဇိုးနတ်တို့သည် “အချင်းတို့ ဂေါသိကမည်သော အင်ကြင်းတော၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင် ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အရတော်လေကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အလွန်အရတော်လေကုန်စွ” ဟု အသံကို တဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဘုမ္မဇိုးနတ်တို့၏အသံကို ကြား၍ စာတုမဟာဏဇ်နတ်တို့ သည်။ပ။ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ပ။ တုသိတာနတ်တို့သည်။ပ။ နိမ္မာန ရတီနတ်တို့သည်။ပ။ ပရိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်တို့သည်။ပ။ ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်သောဗြဟ္မာတို့သည် “ဂေါသိကမည်သော အင်ကြင်းတော၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အရတော်လေကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း သားတို့သည် အလွန်အရတော်လေကုန်စွ” ဟု အသံကို တဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအသျှင်တို့သည် ထိုဘခဏချင်း ထိုတလယချင်း ထိုတမဟုတ်ချင်းမျှဖြင့် (အကနိဋ္ဌ)ဗြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင် ထင်ရှား (ကျော်စော) ကုန်၏။

ဒိဃ ဤသင်လျှောက်ကြားသော စကားသည် ဤသို့ သင်လျှောက်ကြားသည့်အတိုင်း မှန်၏။ ဒိဃ ဤသင်လျှောက်ကြားသော စကားသည် ဤသို့ သင်လျှောက်ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ဒိဃ အကြင်အမျိုးမှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထိုအမျိုးသည်လည်း ထိုသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို

ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်အမျိုး (အစဉ်)အဆက်မှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထိုအမျိုး(အစဉ်) အဆက်သည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်ရွာမှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သောအမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထိုရွာသည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်နိဂုံးမှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏။ ထိုနိဂုံးသည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်မြို့မှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထိုမြို့သည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်ဇနပုဒ်မှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထိုဇနပုဒ်သည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အလုံးစုံကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ အလုံးစုံကုန်သောကုန်သည်တို့သည်။ပ။ ဒီဃ အလုံးစုံကုန်သော သူဆင်းရဲတို့သည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အလုံးစုံကုန်သော မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည်လည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိကုန်၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ဒီဃ ရှုကြည့်လော့၊ ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အစီးအပွားအကျိုးငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာအကျိုးငှါ လောကကိုအစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ အစီးအပွားအကျိုးငှါ ချမ်းသာအကျိုးငှါ အလွန်လျှင်ကျင့်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏။)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ဒီဃပရဇနနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်လေ၏။

ရွေးဦးစွာသော စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

၂-မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်

၃၃၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော၌ အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားသော ထေရ်တပည့်သာဝကဖြစ်ကြသည့် အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတ အသျှင်အာနန္ဒာတို့အပြင် အခြားများလှစွာ သည့် အလွန်ကျော်စောထင်ရှားသော ထေရ်တပည့်သာဝကတို့နှင့် အတူ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ညနေခင်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှထကာ အသျှင် မဟာကဿပထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင်ကဿပ လာသွားကြကုန်အံ့၊ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ” ဟု အသျှင် မဟာကဿပသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ် ကြကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ကို မြင်၍ အသျှင်ရေဝတထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ရေဝတ ဤမည်သော အသျှင်သူတော်ကောင်းတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ရေဝတ လာ သွားကြကုန်အံ့၊ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြကုန်အံ့” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ အသျှင်ရေဝတက “ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား၏။ ထို့နောက် အသျှင် ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။

၃၃၃။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အဝေးမှလာသော အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာ တို့ကို မြင်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား—

“အသျှင်အာနန္ဒာ လာလော့၊ မြတ်စွာဘုရား အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ကျက်စားသော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းပေတည်း။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်း၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များသော အကြားအမြင် ရှိ၏၊ နာကြားထားပြီးသော တရားကို ဆောင်၏၊ နာကြားထားသော တရားကို ဆည်းပူး၏။ အကြင် တရားတို့သည် အစစ် ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ အနက်သဒ္ဓါနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ဝလုံလောက်သည့် စင်ကြယ် သော မြတ်သော အကျင့်ကိုလည်း ညွှန်ပြကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော တရားတို့ကို များစွာ နာကြားထားကုန်၏၊ (နှုတ်တက်)ဆောင်ထားကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ထားကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ထားကုန်၏၊ ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထားကုန်၏။ ထို ရဟန်းသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့အား အကူအညီပြည့်စုံ ပြုပြင်ကုန်သော စကားစဉ်မပြတ်ကုန်သော ပုဒ်ဗျည်းတို့ဖြင့် ကိန်းဝပ်မှု ‘အနုသယ’ ကို ပယ်ခွါခြင်းငှါ ဟောကြား၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ

ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၄။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်ရေဝတအား—

“ငါ့သျှင်ရေဝတ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက် ၌ ငါတို့သည် အသျှင်ရေဝတကို ယခု မေးကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်ရေဝတ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်ရေဝတ အဘယ်ကဲ့သို့ သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်း ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်မှုရှိ၏။ တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏။ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ်အားထုတ်လျက်ရှိ၏။ ဈာန်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း မရှိ။ ဝိပဿနာဘာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာတို့ကိုလည်း ပွားစေ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၅။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား—

“ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက် ၌ ငါတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ယခုမေးကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်ရှုနိုင်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဥပမာသော်ကား (ပညာ) မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ပြာသာဒ်မြတ်အထက်သို့ တက်လျက် (လှည်းဘီးစက်) အကွပ် အဝန်းအဝိုင်း အထောင်ကို ကြည့်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်ရှုနိုင်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၆။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကဿပအား—

“ငါ့သျှင်ကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဿပကို ယခုမေးကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်ကဿပ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်ကဿပ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆိုမေးမြန်း ပြန်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း အရညကင်စုတင် ဆောင်၍ အရညကင်စုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ပိဏ္ဏပါတ်စုတင်ဆောင်၍ ပိဏ္ဏပါတ်စုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ပံသုက္ကစုတင်ဆောင်၍ ပံသုက္ကစုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း တိစိဝရိက်စုတင်ဆောင်၍ တိစိဝရိက်စုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အလိုနည်းသူဖြစ်၍ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲလွယ်သူဖြစ်၍ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သူဖြစ်၍ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ရောနှောခြင်းမရှိသူဖြစ်၍ မရောနှောခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံလုံရှိသူဖြစ်၍ အားထုတ်ခြင်းလုံလုံ၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း တည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း ‘ပညာ’နှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အထူးသိခြင်း ‘ပညာ’ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ ကို သိမြင်ခြင်း ‘ဆင်ခြင်ဉာဏ်’ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၇။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား—

“ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ယခုမေးကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကို သို့ ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆိုမေးမြန်းပြန်၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် အဘိဓမ္မာစကားကို ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း ပြဿနာကိုလည်း မေးကြကုန်၏။ အချင်းချင်း မေးအပ်သောပြဿနာကိုလည်း ဖြေကြကုန်၏။ မေးရန် ဖြေရန် မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်ကုန်။ ထိုရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားသည်လည်း မပြတ်ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၈။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား—

“ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါတို့အားလုံးပင် မိမိထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြားကြလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မေးပါကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်

တို့သည် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်၏။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းသည် စိတ်၏အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာသမာပတ် ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် မွန်းတည့် အချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေ ချမ်းအချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဥပမာသော်ကား မင်း မင်းအမတ်ကြီးတို့၏ ပုဆိုးသေတ္တာသည် အမျိုးမျိုးဆိုးထားသော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိရာ၏။ ထိုမင်း မင်းအမတ်ကြီးသည် နံနက်အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နံနက်အချိန်၌ သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ နေ့လယ် မွန်းတည့် အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နေ့လယ် မွန်းတည့် အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို ညနေချမ်း အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ် စေ၏။ ရဟန်းသည် စိတ်၏အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် မွန်းတည့် အချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့်နေနိုင်၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤကဲ့သို့ သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၉။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုအသျှင်တို့အား “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အားလုံးပင် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားခဲ့လေပြီ။ ငါ့သျှင်တို့ လာသွားကြကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားအထံ သို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားကြကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှတ်ယူကြကုန်အံ့” ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် ကောင်း ပါပြီဟု ထိုအသျှင်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် သင့် တင့်လျှောက်ပတ်သောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား—

“အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် တပည့် တော်အထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အဝေးမှ လာသော အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့ကို မြင်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ‘အသျှင် အာနန္ဒာ လာပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏အနီး၌ ကျက် စားသော အသျှင်အာနန္ဒာ၏လာခြင်းသည် ကောင်းသောလာခြင်းပေတည်း။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတော သည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း’ ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးမြန်းသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ နာကြားထားသော တရားကိုဆောင်၏။ ပ။ ကိန်းဝပ်မှ

‘အနုသယ’ကို ပယ်ခွါခြင်းငှါ တရားဟောကြား၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏’ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏။ အာနန္ဒာသည် ကောင်းစွာဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ အာနန္ဒာသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ နာကြားထားသောတရားကို ဆောင်၏။ နာကြားထားသောတရားကို ဆည်းပူး၏။ အကြင်တရား တို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏။ အနက် သဒ္ဓါနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏။ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ဝလုံလောက်သည့် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်း ညွှန်းပြကုန်၏။ ထိုအာနန္ဒာသည် ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော တရား တို့ကို များစွာ နာကြားထားကုန်၏။ (နှုတ်တက်) ဆောင်ထားကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ထား ကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ထားကုန်၏။ ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထားကုန်၏။ ထိုအာနန္ဒာသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့အား အက္ခရာပြည့်စုံ ပြီပြင်ကုန်သော စကားစဉ် မပြတ်ကုန် သော ပုဒ်ဗျဉ်းတို့ဖြင့် ကိန်းဝပ်မှု ‘အနုသယ’ကို ပယ်ခွါခြင်းငှါ တရား ဟောကြား၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၃၄၀။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်ရေဝတအား “ငါ့သျှင် ရေဝတ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်ရေဝတကို ယခုမေးပါကုန်အံ့။ ‘ငါ့သျှင် ရေဝတ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်ရေဝတ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်ပါသည်။

“အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးမြန်းသော် အသျှင်ရေဝတသည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင်သာရိ ပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းခြင်းလျှင် မွေ့လျော်မှု ရှိ၏။ တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏။ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ် အားထုတ်လျက်ရှိ၏။ ဈာန်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းမရှိ၊ ဝိပဿနာ(ဉာဏ်)နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာတို့ကို လည်း ပွားစေ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သောရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏’ ဟု ပြောဆိုပြန်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏။ ရေဝတသည် ကောင်းစွာဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ ရေဝတသည် တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း လျှင် မွေ့လျော်မှုရှိ၏။ တပါးထည်းတည်းကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏။ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ်အားထုတ်လျက် ရှိ၏။ ဈာန်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း မရှိ၊ ဝိပဿနာ(ဉာဏ်)နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ တို့ကို ပွားစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၁။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား “ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတသည်။ ပ။ ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်ပါသည်။

“အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဉာဏ်မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဖြင့် လောကဓာတ်အထောင်ကို ကြည့် နိုင်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဥပမာသော်ကား ပညာမျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည်။ပ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သောရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏’ ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏။ကောင်း၏။ အနုရုဒ္ဓါသည် ကောင်းစွာဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ အနုရုဒ္ဓါသည် လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိအမြင်နှင့်တူသော ဉာဏ်မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၂။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်မဟာကဿပအား “ငါ့သျှင် ကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဿပကို ယခုမေးကုန်အံ့။ပ။ ငါ့သျှင်ကဿပ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း” ဟု မေးမြန်းပြန်ပါ၏။

“အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်မဟာကဿပသည် တပည့်တော်အား ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း အရညကင် ဓုတင်ဆောင်ဖြစ်၍ အရညကင်ဓုတင်ဆောင်ခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ပိဏ္ဏပါတ် ဓုတင်ဆောင် ၍။ပ။ မိမိလည်းပံသုက္ကဓုတင်ဆောင်၍။ပ။ မိမိလည်း တိစိဝရိက် ဓုတင်ဆောင်၍။ပ။ မိမိလည်း အလိုနည်းသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲလွယ်သူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ် ခြင်းရှိသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ရောနှောခြင်း မရှိသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်းလုံ့ လရှိသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း တည်တံ့ခြင်းသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ သူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့်ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သောအင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏’ ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏။ကောင်း၏။ ကဿပသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။သာရိပုတြာ(မှန်၏)။ ကဿပသည် မိမိလည်း အရညကင် ဓုတင်ဆောင် ဖြစ်၍ အရညကင်ဓုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင် ဆောင်၍ ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ပံသုက္ကဓုတင် ဆောင်၍ ပံသုက္ကဓုတင်ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။မိမိလည်း တိစိဝရိက်ဓုတင် ဆောင်၍ တိစိဝရိက်ဓုတင်ဆောင်ခြင်း၏ဂုဏ်ကိုလည်းပြောဆိုလေ့ရှိ၏။မိမိလည်းအလိုနည်းသူဖြစ်၍ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်းရောင့်ရဲလွယ်သူဖြစ်၍ ရောင့်ရဲလွယ် ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သူဖြစ်၍ ကိလေသာ တို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း ရောနှောခြင်းမရှိသူဖြစ်၍

မထေရောဒြဝါဒါ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်း ဘုံလရိသုဖြစ်၍ အားထုတ်ခြင်းလုံ့လ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း တည်တံ့ခြင်း အမာဓိ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ တည်တံ့ခြင်း အမာဓိ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း ‘ပညာ’ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အထူးသိခြင်း ‘ပညာ’ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း အရိယဖိုလ် ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘အရိယဖိုလ်’ ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၃။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား— “ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပသည် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ယခုအားကုန်အံ့။ ပ။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်စရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးမြန်းသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် အဘိဓမ္မာစကားကို ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း ပြဿနာကိုလည်း မေးကြကုန်၏။ အချင်းချင်းမေးအပ်သော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေကြကုန်၏။ မေးရန် ဖြေရန် မစုမ်းနိုင်သည်မဟုတ်ကုန်။ ထိုရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားသည်လည်း မပြတ် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်စရာ၏’ ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏။ ကောင်း၏။ မောဂ္ဂလာန်သည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအထိုင်းသာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ မောဂ္ဂလာန်သည် တရားကို ဟောကြားပြောဆိုတတ်သူ ‘ဓမ္မကထိက’ တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၄။ ဤသို့ မိန့်ကြားသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား—

“ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါတို့အားလုံးပင် မိမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပြီ။ ထိုအချက်၌ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ယခုအားကုန်အံ့။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မေ့လျော့ဖွယ်ရှိ၏။ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏။ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရန်တို့ကို သို့ ကြိုင်လှိုင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိဂံမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်စရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်ပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။

နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဥပမာသော်ကား မင်း မင်းအဖတ်ကြီးတို့၏ ပုဆိုးသေတ္တာသည် အမျိုးမျိုးဆိုးထားသော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိရာ၏။ ထိုမင်း မင်းအဖတ်ကြီးသည် နံနက်အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နံနက်အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို ညနေချမ်းအချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ကိုမိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ နေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ နေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏’ ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ကောင်း၏၊ ကောင်း၏။ သာရိပုတြာသည် ကောင်းစွာဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ မောဂ္ဂလာန် (မှန်၏)။ သာရိပုတြာသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ သာရိပုတြာသည် စိတ်၏အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုသာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ နေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်းအချိန်၌ နေလိုရာသမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၅။ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။ သာရိပုတြာ သင်တို့အားလုံး၏ စကားသည် အကြောင်း ‘ပရိယာယ်’ အားဖြင့် ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားချည်းပေတည်း။ သို့သော်လည်း ငါ၏စကားကိုလည်း နာကြဉ်းလော့၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာသနည်း ဆိုသော် သာရိပုတြာ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကိုဖြောင့်မတ်စွာထား၍ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု။ (သတိကို) ဖြစ်စေလျက် “အကြင်မျှလောက် ငါ၏စိတ်သည် မငဲ့လမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုမျှလောက် ငါသည် ဤထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေခြင်းကို မဖျက်တော့အံ့” ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ထိုင်နေ၏။ သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

နှစ်ခုမြောက် အဘဝဂေါသိင်္ဂသုတ် ပြီး၏။

၃-မဟာဂေါပါလကသုတ်

၃၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု

ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါတဆယ့်တပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။ အဘယ်တဆယ့်တပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်အဆင်းကိုမသိပေ။ အမှတ်လက္ခဏာ၌လည်း မလိမ္မာပေ။ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကိုလည်း မပယ်ဖျောက်ပေ အနာကိုလည်း ဆေးထည့်ပြီး မဖုံးလွှမ်းပေ။ မီးခိုးကိုလည်း မပြုပေ။ ရေဆိပ်ကိုလည်း မသိပေ။ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း မသိ ပေ။ လမ်းခရီးကိုလည်း မသိပေ။ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း မလိမ္မာပေ။ နို့ ကိုလည်း အကြွင်း မဲ့ ညှစ်ပေ၏။ နွားတို့၏အဖ နွားတို့၏ဦးစီးဖြစ်သော နွားဥသဘာဝကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်း ဖြင့်လည်း မပူဇော်ပေ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ တဆယ့်တပါးနှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသား သည် နွားအပေါင်းကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် တရားတဆယ့်တပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။ အဘယ်တဆယ့်တပါးတို့ နည်းဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကိုလည်း မသိပေ။ အမှတ် လက္ခဏာတို့၌လည်း မလိမ္မာပေ။ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကိုလည်း မပယ်ဖျောက်ပေ။ အနာကိုမဖုံး လွှမ်းပေ။ မီးခိုးကိုလည်း မပြုပေ။ ရေဆိပ်ကိုလည်း မသိပေ။ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည် ကိုလည်း မသိပေ။ လမ်းခရီးကိုလည်း မသိပေ။ ကျက်စားရာစားကျက်၌လည်း မလိမ္မာပေ။ နို့ ရည် ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ အကုန်ညှစ်ပေ၏။ ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကိုလည်း လွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော် ကြကုန်။

၃၄၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရုပ်အဆင်းကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “မဟာဘုတ်လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ်လေးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ‘ဥပါဒါ’ ရုပ် ဟူသော ရုပ်အားလုံးကို” အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်း သည် ရုပ်ကို မသိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အမှတ်လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “လူမိုက်ဟူသည် မကောင်းမှုသာလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိ၍၊ လူလိမ္မာ ဟူသည် ကောင်းမှုသာလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ်လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကို မပယ်ဖျောက်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်ခြင်း ‘ကာမ ဝိတက်’ ကို လက်ခံ၏။ မပယ်စွန့်၊ မပယ်ဖျောက်၊ မပယ်ဖျက်၊ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေ။ ဖြစ်ပေါ် လာသော ယုဂ်စီးစေရန် ကြံစည်ခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ ဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိဟိသာ’ ဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို

လက်ခံ၏။ မပယ်စွန့်၊ မပယ်ဖျောက်၊ မပယ်ဖျက်၊ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကို မပယ်ဖျောက်ပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အနာကိုမဖုံးလွှမ်းသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်သော် (ယောကျ်ားမိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏။ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းမှုရှိနေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုစက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ မပြုကျင့်၊ စက္ခုမြွေကို မစောင့်ရှောက်၊ စက္ခုမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။

နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကိုကြားသော်။ပ။နာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နှမ်းသော်။ပ။လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ပ။စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောကျ်ားမိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏။ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ရှိ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုရှိ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မပြုကျင့်၊ မနိန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို မဖုံးလွှမ်းပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မီးခိုးကို မပြုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နာကြား သင်ယူထားသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတပါးကို မဟောကြား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တရားဟောခြင်းဟူသော မီးခိုးကိုမပြုပေ။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငဲ့ဆောင်ကုန်သော ဓမ္မဝိနယကို ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကိုဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့ အခါအားလျော်စွာ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ဤသဒ္ဓါကား အဘယ်သို့နည်း၊ ဤသဒ္ဓါ၏အနက်ကား အဘယ်သို့နည်း” ဟု ပါဠိအဋ္ဌကထာကို မမေးမြန်း။ ထိုရဟန်းအား ထိုအချင်တို့သည် မပွင့်သောအရာကိုလည်း မဖွင့်ပြကုန်၊ မပေါ်လွင်သောအရာကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် မပြုကုန်၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားရာ (ဌာန) တရားတို့၌လည်း ယုံမှားမှုကို မပယ်ဖျောက်ကြကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို မသိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ကို ဟောကြားသော် (အနက်အဓိပ္ပါယ်သိခြင်း) အကျိုးနှင့် စပ်၍ အသိဉာဏ်ကို မရ၊ (စကားကိုသိခြင်း) အကြောင်းနှင့်စပ်၍ အသိဉာဏ်ကို မရ၊ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို မသိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီးကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြူစင်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီးကို မသိပေ။ (၈)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ မလိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ မလိမ္မာပေ။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းမဲ့ ညှစ်တတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းကို သဒ္ဓါတရားရှိသော ဒါယကာတို့က ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ကြားလာသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတို့၌ ရဟန်းသည် ခံယူခြင်းငှါ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤ သို့ လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းမဲ့ ညှစ်သည် မည်ပေ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်ကြသော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့၌ ကာယကံ မေတ္တာကို မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်ကွယ်၌၎င်း မမြစ်စေ။ ဝစီကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်ကွယ်၌၎င်း မမြစ်စေ။ မနောကံမေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်ကွယ်၌၎င်း မမြစ်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို လွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်ပေ။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားတဆယ့်တပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မစွမ်းနိုင်။

၃၄၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါတဆယ့်တပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်၏။ အဘယ်တဆယ့်တပါးတို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏။ အမှတ်လက္ခဏာ၌လည်း လိမ္မာပေ၏။ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေ၏။ အနာကိုလည်း ဖုံးလွှမ်းပေ၏။ မီးခိုးကိုလည်း ပြုပေ၏။ ရေဆိပ်ကိုလည်း သိပေ၏။ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း သိပေ၏။ လမ်းခရီး ဟုတ်မဟုတ်ကိုလည်း သိပေ၏။ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း လိမ္မာပေ၏။ (နို့ရည်ကို) အကြွင်းထား၍ ညှစ်ပေ၏။ နွားတို့၏ အဖ နွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်သော နွားလားဥသဘာဝတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ တဆယ့်တပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင်ပြုရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် တရားတဆယ့်တပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။ အဘယ်တဆယ့်တပါး တို့နည်း ဟူမူ—ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏။ အမှတ်

လက္ခဏာ၌လည်း လိမ္မာ၏။ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေ၏။ အနာကိုလည်း ဖုံးလွှမ်းပေ၏။ မီးခိုးကိုလည်း ပြုပေ၏။ ရေဆိပ်ကိုလည်း သိပေ၏။ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို လည်းသိပေ၏။ လမ်းခရီးဟုတ်မဟုတ်ကိုလည်း သိပေ၏။ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း လိမ္မာ ပေ၏။ နို့ရည်ကိုလည်း အကြွင်းထား၍ညှစ်ပေ၏။ ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့ အဖ သံဃာ့ ဦးစီးဖြစ်သောထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကိုလည်း လွန်ကဲသောပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ပေ၏။

၃၄၉။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာ သနာတော်၌ ရဟန်းသည် “မဟာဘုတ်လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ် လေးပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ‘ဥပါဒါ’ ရုပ်ဟူသော ရုပ်အားလုံးတို့ကို” အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ်လက္ခဏာ၌ လိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာ သနာတော်၌ ရဟန်းသည် “သူ့မိုက်ဟူသည် မကောင်းမှုသာလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိ၍ လူလိမ္မာဟူသည် ကောင်းမှုသာလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိ၏” ဟု အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ်လက္ခဏာ၌ လိမ္မာ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကို ပယ်ဖျောက်သ နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်ခြင်း ‘ကာမဝိတက်’ ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏။ ပယ်ဖျောက်၏။ ပယ်ဖျက်၏။ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ် ပေါ်လာသော ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်ခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ ဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိဟိ’ သာ’ ဝိတက် ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို လက် မခံ၊ ပယ်စွန့်၏။ ပယ်ဖျောက်၏။ ပယ်ဖျက်၏။ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွားသည်ကို ပယ်ဖျောက်ပေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဖုံးလွှမ်းသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်သော် (ယောက်ျားမိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်တို့ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ ဒေကြင်အကြောင်း ကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံး မသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက် ကုန်ရာ၏။ ထိုစက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုမြွေကို စောင့်ရှောက်၏။ စက္ခုမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နှမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် မောရုံကို သိသော် (ယောက်ျား မိန်းမ) ဟူသော အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ လက်ခြေစသော အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့် မနိမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မော ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုမနိမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိမြွေကိုစောင့် ရှောက်၏။ မနိမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဖုံးလွှမ်းပေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းတို့သည် မီးခိုးကို ပြုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်
၌ ရဟန်းသည် နာကြားသင်ယူထားသည့်အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတပါးတို့အား
ဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တရားဟောခြင်းဟူသော) မီးခိုးကို ပြုပေ
၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်
၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငံဆောင်ကုန်သော ဓမ္မဝိနယကို
ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့ အခါအားလျော်စွာ ချဉ်းကပ်၍
“အသျှင်ဘုရား ဤသဒ္ဓါကား အဘယ်သို့နည်း၊ ဤသဒ္ဓါ၏ အနက်ကား အဘယ်နည်း” ဟု ပါဠိ
အဋ္ဌကထာကို မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မပွင့်သော အရာကိုလည်း ပွင့်ပြုကုန်
၏။ မပေါ်လွင်သော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုကုန်၏။ များပြားသော ယုံမှားရာ
တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို သိပေ
၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို သိသနည်း။ ရဟန်း
တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားအပ်သော ဓမ္မဝိနယ သာသနာ
တော်ကို ဟောကြားသော် (အနက်အဓိပ္ပါယ်သိခြင်း) အကျိုးနှင့်စပ်၍ အသိဉာဏ်ကို ရ၏။
(စကားကို သိခြင်း) အကြောင်းနှင့် စပ်၍ အသိဉာဏ်ကို ရ၏။ တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းမြောက်
ခြင်းကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို သိပေ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီးဟုတ် မဟုတ်ကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ
သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြူစင်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မင်္ဂကို အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍
သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီး ဟုတ် မဟုတ်ကို သိပေ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ လိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့
ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို အမှန်အတိုင်းခွဲခြား၍ သိ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ လိမ္မာပေ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းထား၍ ညှစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့
ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းကို သဒ္ဓါတရားရှိသော ဒါယကာဘို့က ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ကြား
လာသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတို့၌
ရဟန်းသည် ခံယူခြင်းငှါ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို
အကြွင်းထား၍ ညှစ်သည် မည်ပေ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့အပ
သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်သနည်း။
ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာ့အပ
သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့၌ ကာယကံမေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်
ကွယ်၌၎င်း ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။ ဝစီကံမေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်ကွယ်၌၎င်း ရှေးရှု
ဖြစ်စေ၏။ မဒနာကံမေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌၎င်း မျက်ကွယ်၌၎င်း ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက်ရှည်သော သံဃာအဖ သံဃာဦးစီး ဖြစ်ကုန်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ပေ၏။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားတဆယ့်တပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ကြီးပွား ခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန်စွမ်းနိုင်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော် ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

သုံးခုမြောက် မဟာဂေါပါလကသုတ် ပြီး၏။

၄-စူဠဂေါပါလကသုတ်

၃၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဥက္ကဇစေလမြို့ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံမဲ့သော နွားကျောင်းသား သည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက် ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ပဲ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ပဲ ဆိပ်ကမ်း မဟုတ်ရာ အရပ်ပြင်သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးမြောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နွားတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အလယ် ရေအယဉ်၌ ချာချာလည်၍ ထိုရေအယဉ်၌ သာလျှင် အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ့် ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုမဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံမဲ့သော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတု တို့၏ နောက်ဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင် ခြင်ပဲ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ပဲ ဆိပ်ကမ်းမဟုတ်ရာ အရပ်ပြင်သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးစေသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤလောက၌ မလိမ္မာကုန်သော တမလွန်လောက၌ မလိမ္မာကုန် သော မာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ မလိမ္မာကုန်သော မာရ်၏ တည်ရာမဟုတ်ရာ (လောကုတ္တ ရာတရား) ၌ မလိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစွဲမာရ်၏ တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ မလိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစွဲမာရ်၏ တည်ရာမဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌ မလိမ္မာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့၏ (စကားကို) နာယူထိုက်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်နေသူများအား ထိုသို့ ထင်မှတ် ခြင်းသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၃၅၁။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံရှိသော နွားကျောင်း သားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ ‘ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက်ကမ်း

ကိုလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ထိုမှတစ်ဆင့် ကိုလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ဆိပ်ကမ်းဖြင့်သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးစေ၏။ ထိုနွားကျောင်းသားသည် နွားတို့၏ အဖ နွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်သော နွားလားဥသဘတို့ကို ရှေးဦးစွာ ကူးမြောက်စေ၏။ ထိုနွားလား ဥသဘတို့သည် ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြားအားကောင်းသော နွားနှင့်နွားသိုးတို့ကို ကူးမြောက်စေပြန်၏။ ထိုနွားတို့သည်လည်း ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြားနွားပေါက်နှင့် နွားမတန်းတို့ကို ကူးမြောက်စေပြန်၏။ ထိုနွားတို့ သည်လည်း ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြားနွားငယ် ကလေးတို့ကို၎င်း ပိန်ကြူအားနည်းသော နွားတို့ကို ၎င်း ကူးမြောက်စေပြန်၏။ ထိုနွားတို့သည်လည်း ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ထိုနေ့ပေါက်ဖွားသည့် နုနယ်လှသော နွားသားငယ်သည် အမိနွားမ၏ ရှူးရှူးအသံဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ချောကူး၏။ ထိုနွားသားငယ်သည်လည်း ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်၏။ ထိုသို့ ရောက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုမဂတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံ၍သော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှ တစ်ဆင့် ကိုလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ထိုမှတစ်ဆင့် ကိုလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ဆိပ်ကမ်းဖြင့် သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးမြောက်စေသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤလောက၌ လိမ္မာကုန်သော/တမလွန်လောက၌ လိမ္မာကုန် သော/မာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာကုန်သော/မာရ်၏တည်ရာမဟုတ်ရာ(လောကုတ္တရာ တရား)၌ လိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစွဲမာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစွဲမာရ်၏ တည်ရာမဟုတ်ရာ(လောကုတ္တရာတရား)၌ လိမ္မာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့၏ စကားကို နာယူထိုက်၏။ ယုံကြည်ထိုက်၏ဟု ထင်မှတ်နေသော သူများအား ထိုသို့ ထင်မှတ်ခြင်းသည် ရှည်ကြာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၃၅၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားတို့၏အဖ နွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်ကုန်သော နွားလားဥသဘ တို့သည် ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှ တစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံး ပြီးကုန်သော မဂ်ကိုစွဲကို ပြုပြီးကုန်သော ဝန်ကို ချပြီးကုန်သော မိမိ အကျိုး(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ပြီးကုန်သော ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ငြီးကုန်သော ကောင်းစွာ သိ၍ လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဖိလာကန်လန် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုအားကောင်းသော နွားနှင့် နွားသိုးတို့သည် ဖိလာကန်လန် ဂင်္ဂါ မြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် အောက်(ကာမဘုံ)၌(ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို(ဘုံ)၌သာလျှင်ပရိနိဗ္ဗာ

ပြုလတ္တံ့ ဖြစ်သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖီလာကန်လန် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုနွားပေါက်နှင့် နွားမတန်းတို့သည် ဖီလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း ရာဂ ပြစ်မှားခြင်း၊ ဒေါသ တွေဝေခြင်း မောဟ တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤ လူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့ ဖြစ်သော သကဒါဂါမ် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖီလာ ကန်လန် (ခန္ဓ) မာရ်၏ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နုနယ်သော နွားငယ်ကလေးနှင့် ပိန်ကြုံအားနည်းသော နွားတို့သည် ဖီလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းဆေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးချောင် လားရာရှိသော သောတာပန် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖီလာ ကန်လန် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုနေ့ပေါက်ဖွားသည့် နုနယ်လှသော နွားသားငယ်သည် အမိ နွားမ၏ရှု၊ ရှု၊ အသံဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် မျှောကူးလျက် ဖီလာကန်လန် ဂင်္ဂါမြစ်၏ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ပညာတရားကို အောက်မေ့လေ့ရှိသူ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါကို အောက်မေ့လေ့ရှိသူ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖီလာ ကန်လန် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား ဤလောက၌ လိမ္မာ၏၊ တမလွန်လောက၌ လိမ္မာ၏၊ မာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာ၏၊ မာရ်၏တည်ရာမဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌ လိမ္မာ၏၊ သေခြင်း မစွဲမာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာ၏၊ သေခြင်း မစွဲမာရ်၏တည်ရာမဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ၏ (စကားကို) နာယူထိုက်၏ ယုံကြည်ထိုက်၏ဟု ထင်မှတ်နေကုန်သော သူများအား ထိုထင်မှတ်ခြင်းသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဤတရားကို ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး လူနတ်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို ပိန်တော်မူ၏—

“တရားအားလုံးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောကကို၎င်း တမလွန်လောကကို၎င်း ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ။

(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသ) မာရ်ရောက်ရာ (ဘုံသုံးပါးတရား) ကို၎င်း သေခြင်း မစွဲမာရ်မရောက်ရာ (လောကုတ္တရာတရား)

ကို၎င်း အလုံးစုံသော လောကကို အထူးသိ၍ ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏ တံခါးကို ဖွင့်သွားတော်မူပြီ။

မာရ်ယုတ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ကျူးကဲ့သို့သော မာနကင်းခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ (ဆင်တို့အညွှန်) များစွာသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်လော့၊ ဘေးကင်းရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို တောင်တကြကုန်လော့”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လေးခုမြောက် စူဠဂေါပါလကသုတ် ပြီး၏။

၅-စူဠသစ္စကသုတ်

၃၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏ သား သစ္စကသည် ဝေသာလီပြည်၌ နေ၏။ စကားပြိုင်ဆိုင်ပြောဆိုတတ်၏။ “ငါသည် ပညာရှိတည်း”ဟု ပြောဆိုတတ်၏။ များစွာသော လူ့အပေါင်းက သူ့တော်ကောင်းဟု သမုတ်ထားအပ်၏။ ထိုသစ္စကသည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ ဤသို့သောစကားကို ပြောဆို၏။

“စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ်တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ်မယိမ်းမယိုင်မည့် လက်ကတီးကြားတို့မှ ချွေးမထွက်မည့် ရဟန်းအပေါင်းရှိသူ ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာဖြစ်သူ သမဏဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိသော ဘုရားဟု ဝန်ခံ သူကိုသော်၎င်း ငါမတွေ့မြင်၊ စိတ်မရှိသော တုံးတိုင်ကိုသော်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ် တင်ဆိုငြားအံ့၊ ထိုတုံးတိုင်သည်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ်တင်ဆိုသော် တုန်လှုပ်ယိမ်းမယိုင် ရာ၏လူဖြစ်သောသူမှာ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိတော့အံ့နည်း”ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင် အထာဇီသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင် ကာ ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ နိဂဏ္ဌ တက္ကတန်း၏သား သစ္စကသည် ဝေသာလီ ပြည်၌ အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်လှည့်လည်သော် အဝေးမှကြွလာသည့် အသျှင်အထာဇီကို မြင်လျှင် ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အထာဇီနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စကားပြောဆို၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်လျက် နိဂဏ္ဌ တက္ကတန်း၏သား သစ္စကက “အို အထာဇီ ရဟန်းဂေါတမသည် တပည့် သာဝကတို့ကို အဘယ်သို့ဆုံးမသနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမမှာ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ အဘယ်သို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသောညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်သနည်း”ဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေထာန မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့ဆုံးမ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲမရှိ၊ ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိ၊ မှတ်ထားခြင်းသည် အမြဲ မရှိ၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် အမြဲမရှိ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည်

ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ခံစားခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ မှတ်သိခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပြုပြင်စီရင်မှုကိုသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပြုပြင်စီရင်မှုကိုသည် အမြဲမရှိကုန်၊ အလုံးစုံသော ငရားတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏-ဟု (ဆို၏)။

အထင် မကော်မလျော် ကြားရကုန်၏တကား၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ ဤသို့ ဟောပြော လေ့ရှိသည်ကို ကြားရပေ၏။ ငါတို့သည် တချိန်ချိန်၌ ထိုအသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ တွေ့ဆုံ ရကောင်း တန်ရာ၏။ တစုံတရာသော စကားအပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏။ ထို ယုတ်ညံ့သော အမြင်ဒိဋ္ဌိမှ ကင်းဆိတ်စေနိုင်ကောင်း တန်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။

၃၅၄။ ထိုအခါ ငါးရာမျှလောက် ရှိကုန်သော လိစ္ဆဝိမင်း တို့သည် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ရာ ထွတ်တော်၌ တစုံတရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် စည်းဝေးကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စက သည် လိစ္ဆဝိမင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်—

“လိစ္ဆဝိမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်း ဂေါတမနှင့်အတူ စကားအပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ရလတ္တံ့။ ထင်ရှားသော ထေရ်တို့တွင် တပါးအပါဝင်ဖြစ်သော (ရဟန်းဂေါတမ၏) တပည့်သာဝက အထင်မည်သော ရဟန်းသည် ငါ့အား ဝန်ခံသကဲ့သို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့အား ဝန်ခံခဲ့လျှင် အားရှိသော ယောက်ျားသည် အမွေးရှည် ရှိသော သိုးကို အမွေးတို့၌ ဆွဲကိုင်၍ ငင်ရာ တွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရအံ့၊ အားရှိသော သေတင်းကတ်ရှိ အလုပ် သမားသည် သေတင်းကတ်၌ ခင်းထားသော ကြီးလှစွာသော ဖျာကို နက်စွာသော ရေအိုင်၌ ပစ်ချ၍ အနား စွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ ငင်ရာတွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်းတွန်းရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် (လျှင်) ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်း ငင် တွန်းလည်း တွန်းရအံ့။ အားရှိသော သေသောက်ကြူးသည် သေသောက်ခွက်ကို အနားစွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ မောက်ခါရာ လှန် ခါရာ အကြိမ်ကြိမ်လှုပ်ခါရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင် (လျှင်) ငါသည် ရဟန်း ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) မောက်ခါရအံ့၊ လှန်ခါရအံ့၊ အကြိမ်ကြိမ်လှုပ်ခါ ရအံ့။ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ရှိမှ အားယုတ်သော ဆင်ပြောင်သည် နက်စွာသော ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ လျှော်မျှင်ဆေး (ကြော) သည်နှင့် အလားတူသော ကစားခြင်းမျိုးကို ကစားသကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို လျှော်မျှင် ဆေး (ကြော) သည်နှင့် အလားတူသော ကစား ခြင်းမျိုးကို ကစားရအံ့။ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကား အပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်းဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ပြောဆို၏။

ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အချို့သော လိစ္ဆဝိမင်းတို့က “ရဟန်းဂေါတမသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကအား အဘယ်မှာ အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့ နည်း၊ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏ သား သစ္စက ကသာ ရဟန်းဂေါတမအား အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ကုန်သော လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကလည်း “နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် ဘယ်လိုလူစားဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား အပြစ်ကို တင်

နိုင်လတ္တံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကသာ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကအား အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် ငါးရာမျှလောက်ရှိသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။

၃၅၅။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ စကြိုသွားကုန်၏။ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အချင်းတို့ ယခုအခါ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်၌ နေသနည်း၊ ငါတို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို တွေ့မြင်လိုကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းတို့အား ပြောဆို၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဝုန်တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ တခုသောသစ်ပင်ရင်း၌ နေသန့်ရန် ထိုင်နေတော်မူ၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် များစွာသော လိစ္ဆဝီမင်းပရိသတ်နှင့်အတူ မဟာဝုန်တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်လည်း အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုး၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားထံသို့ လက်အုပ်ကိုညှုတ်ခစ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ အမည်အနွယ်ကို ကြား၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က ဆိတ်ဆိတ် (ဖြစ်၍) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၃၅၆။ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် “အကယ်၍ အသျှင်ဂေါတမက အကျွန်ုပ်အား ပြဿနာကို မေးမြန်းခြင်းငှါ အခွင့်ပြုငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို တစုံတရာသော အကြောင်းကို မေးလိုပါ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မေးလိုလျှင် မေးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် တပည့်သာဝကတို့ကို အဘယ်သို့ ဆုံးမသနည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ အဘယ်သို့သော အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်သနည်းဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့လျှင် ဆုံးမ၏။ ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲမရှိ၊ ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိ၊ မှတ်သားခြင်းသည် အမြဲမရှိ၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိ၊ အထူးသိမှု ဝိညာဏ်သည် အမြဲမရှိ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ်အတ္တ မဟုတ်၊ ခံစားခြင်း

သည် ကိုယ်'အတ္တ'မဟုတ်၊ မှတ်သားခြင်းသည် ကိုယ်'အတ္တ'မဟုတ်၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ'မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု'ဝိညာဏ်'သည် ကိုယ်'အတ္တ'မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် ကိုယ်'အတ္တ'မဟုတ်ကုန်"ဟု ဤသို့လျှင် ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏၊ ငါ့မှာ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားခြင်းသည် များစွာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်မှာ ဥပမာ(တခု)ထင်မြင်လာပါ၏ ဟု(ဆို၏)။

“အဂ္ဂိဝေဿန ထိုဥပမာကို ထင်ရှားပါစေ”ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား အလုံးစုံသော ဤမျိုးစေ့အားလုံးနှင့် အပင်အားလုံးတို့ သည် မြေကိုမှီ၍ မြေ၌တည်ကာ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် ဤမျိုးစေ့အားလုံးနှင့် အပင်အားလုံးတို့သည် ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာတနည်းသော်ကား ဤအားအစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စအားလုံးတို့ကို မြေကိုမှီ၍ မြေ၌တည်ကာ ပြုရကုန်၏၊ ဤသို့ ဤအားအစွမ်း ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုရကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဤအတူပင်(လျှင်) ရုပ်ကို ကိုယ်ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ ခံစား ခြင်းကို ကိုယ်ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် ခံစားခြင်း၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ မှတ်သားခြင်းကို ကိုယ်ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် မှတ်သားခြင်း၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို ကိုယ်ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုပြင်စီရင်မှုတို့၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ အထူးသိမှု ဝိညာဏ် ကို ကိုယ်ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသိမှုဝိညာဏ်၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တို့တည်း၊ အထူးသိမှု'ဝိညာဏ်'သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်းဟု သင် ဤသို့ ဆိုသလောဟု(မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ “ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ အထူး သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း”ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဤသို့ ဆိုပါ၏၊ ဤများစွာ သော လူ့အပေါင်းကလည်း ဤသို့ပင် ဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန များစွာသော သင်၏လူ့အပေါင်းသည် အဘယ်သို့ ပြုလတ္တံ့နည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန မိမိဝါဒကိုသာလျှင် သင်ဖြေရှင်းလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင် ဂေါတမ “ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ'တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ အထူးသိမှု'ဝိညာဏ်' သည် ငါ၏ကိုယ်'အတ္တ' တည်း”ဟု အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

၃၅၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင်္ဂကိုပင် ပြန်၍မေးဦးအံ့၊ သင်နှစ်သက်သည့် အတိုင်း ထိုအမေးကို ဖြေကြားရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ ပသေနဒီကောသလမင်းကဲ့သို့ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏ သား အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေရှင်မင်းအား မိမိနိုင်ငံ၌သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲထိုက်သူကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲစေရန်၎င်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေထိုက်သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေရန်၎င်း နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန်၎င်း အာဏာဖြစ်နိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပသေနဒီကောသလမင်းကဲ့သို့ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏ သား အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေရှင်မင်းအား မိမိ နိုင်ငံ၌သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲထိုက်သူကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲစေရန်၎င်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေထိုက်သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေရန်၎င်း နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန်၎င်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မှန်ပါ၏။ ဤအစည်းအရုံးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ဝဇ္ဇီတိုင်း အစိုးရ မလ္လာတိုင်း အစိုးရတို့အားသော်မှ မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲထိုက်သူကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲစေရန်၎င်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေထိုက်သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေရန်၎င်း နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန်၎င်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ပါသေး၏။ ပသေနဒီကောသလမင်း သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုး ရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့သောအဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေ ရှင် မင်းအားမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ အာဏာဖြစ်နိုင်ရာပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အာဏာဖြစ်ရန်လည်း ထိုက်ပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့်အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင်အာဏာ ထားနိုင်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။

ဤသို့ မေးတော်မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကကို အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု မေးတော်မူ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကကို “အဂ္ဂိဝေဿန ယခုဖြေကြား လော့၊ သင်ယခု ဆိတ်ဆိတ်နေရန် အခါမဟုတ်တော့ပေ၊ အဂ္ဂိဝေဿန သုံးကြိမ်တိုင်အောင် အကြောင်းအားလျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် တစ်စုံတယောက် သော သူသည် မဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ခုနစ်စိတ်ကွဲရာ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ သိကြားမင်းသည် ဘိလူးအသွင်ဖြင့် ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံရှိသော သံဇီရစိန်လက်နက်ကို စွဲကိုင်ပြီးလျှင် “ဤနိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်းအားလျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် မဖြေ ခဲ့ပါလျှင် ယင်းနေရာ၌ပင် ထို (သစ္စက)၏ ဦးခေါင်းကို ခုနစ်စိတ်ခွဲအံ့” ဟု ကြံရွယ်၍ နိဂဏ္ဌတက္က

တူန်း၏သား သစ္စက၏ အထက်ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက်နေ၏။ ထိုဘီလူးအသွင်ရှိသည့် ဝဇီရစိန် လက်စွဲသော သိကြားမင်းကို မြတ်စွာဘုရားနှင့် နိဂဏ္ဍတက္ကတူန်း၏သား သစ္စကတို့သာ မြင်ကြရ၏။ ထိုအခါနိဂဏ္ဍတက္ကတူန်း၏သား သစ္စကသည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ကြက်သီး မွေးညှင်းထသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာ ကိုးကွယ်ရာ ဟု ရှာမှီးလျက် “အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို မေးပါလော့၊ ပြောပါအံ့” ဟု လျှောက်ထား၏။

၃၅၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင် ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရွှေစကားနှင့် နောက်စကားသည်၎င်း နောက်စကားနှင့် ရွှေစကားသည်၎င်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့်အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ကို “ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ၌ “ငါ၏ခံစားခြင်းသည် ဤသို့ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ခံစားခြင်းသည် ဤသို့မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင်အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင် ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရွှေစကားနှင့် နောက်စကားသည်၎င်း နောက်စကားနှင့် ရွှေစကားသည်၎င်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့်အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်မှတ်သားခြင်းကို “မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုမှတ်သားခြင်း၌ “ငါ၏မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင်အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင် ဂေါတမ မထားနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရွှေစကားနှင့် နောက်စကားသည်၎င်း နောက်စကားနှင့် ရွှေစကားသည်၎င်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့်အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ပြုပြင်စီရင်မှုကို “ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တို့တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုပြုပြင်စီရင်မှုတို့၌ “ငါ၏ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်စေကုန်၊ ငါ၏ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ မဖြစ်စေကုန်လင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင် ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရွှေစကားနှင့် နောက်စကားသည်၎င်း နောက်စကားနှင့် ရွှေစကားသည်၎င်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင် အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ကို “အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။

ထိုအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'၌ "ငါ၏ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ အထူး သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရွှေစကားနှင့် နောက်စကား သည်၎င်း၊ နောက်စကားနှင့် ရွှေစကားသည်၎င်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ရှမ်းသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါပိုင်ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ လျှော်ကန်မည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျှော်ကန်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ခံစားခြင်းသည်။ပ။ မှတ်သားခြင်းသည်။ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည်။ပ။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့်အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသောအရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ထိုဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ လျှော်ကန်မည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျှော်ကန်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို တွယ်တာလျက် ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်လျက် ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ သက်ဝင်လျက် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို "ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါပိုင်ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှု၏၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် ကိုယ်တိုင်ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြား ရှုသော်လည်း သိနိုင်ရာသလော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကုန်ခန်းစေ၍သော်လည်း နေနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအချက်သည် အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ရာပါအံ့နည်း၊ မဖြစ်နိုင်ရာသည်သာတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အင်္ဂုဝေဿန ထိုမေးမည့် အချက်ကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် သင်သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို တွယ်တာနေသူဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်နေသူဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ သက်ဝင် နေသူဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို “ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါပိုင်ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုရာရောက်သည် မဟုတ်လော့ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မှာ မရောက်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ရှုရာရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၅၉။ အင်္ဂုဝေဿန ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသောယောက်ျား သည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် ထက်သော ဓားမကို ယူ၍ တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျား သည် ထိုတော၌ နှံ့၍ အတွင်း၌ ဖူးတံမရှိသော ဖြူးပြောင်သော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို တွေ့မြင်ရာ ထိုငှက်ပျောတုံးကို အရင်း၌ ဖြတ်လှဲရာ၏။ အရင်း၌ ဖြတ်လှဲပြီးလျှင် အဖျား၌ ဖြတ်ရာ၏။ အဖျား၌ ဖြတ်ပြီးသော် ငှက်ပျောပတ်ရစ်ကို ခွါရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုငှက်ပျောတုံး၌ အပတ်ရစ်ကို ခွါသော် အကာကိုသော်လည်း မရရာ၊ အနှစ်ကိုမူ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။

အင်္ဂုဝေဿန ဤအတူပင် သင့်တို့ မိမိတို့၌ ငါက စိစစ်သော် မေးမြန်းသော် အပြန်အလှန် မေးမြန်းသော် သင်သည် အနှစ်တုံး၍ အသုံးမကျပဲ ကျရှုံးသူ ဖြစ်သည်သာတည်း။

အင်္ဂုဝေဿန သင်သည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ “စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ်တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ် မယိမ်းမယိုင်မည့် လက်ကတီးကြားတို့မှ ချွေးမယိုထွက်မည့် ရဟန်းအပေါင်းရှိသူ ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာ သမဏ ဗြာဟ္မဏကိုသော်၎င်း ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသော ဘုရားဟု ဝန်ခံသူကိုသော်၎င်း ငါမတွေ့မြင်၊ စိတ်မရှိသော တုံးတိုင်ကိုသော်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ်တင်ဆိုငြားအံ့၊ ထိုတုံးတိုင်သည်လည်း စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါအပြစ်တင်ဆိုသော် တုန်လှုပ်ယိမ်းယိုင်ရာ၏၊ လှုပ်သောသူမှာ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိ တော့အံ့နည်း” ဟု ဆိုခဲ့၏။ အင်္ဂုဝေဿန သင့်မှာသာလျှင် နဖူးမှ ကျကျန်သော ချွေးပေါက် အချို့ တို့သည် အပေါ်ရုံကို ဖောက်၍ မြေကြီး၌ တည်ကျန်၏။ အင်္ဂုဝေဿန ငါမှာကား ယခု ကိုယ်၌ ချွေးမရှိဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပရိသတ်၌ ရွှေအဆင်းရှိသော ကိုယ်ကို ဖွင့်လှစ်ပြတော် မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာယာ ပဲလည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ကျကာ မျက်နှာအောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာမရပဲ ထိုင်နေ၏။

၃၆၀။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား ဒုမ္မုခသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာယာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ကျကာ မျက်နှာအောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရသည်ကို သိ၍ “မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်မှာ ဥပမာထင်လာပါ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား အား လျှောက်ထား၏။ “ဗုဒ္ဓမူခ ထိုဥပမာကို ထင်ရှားစေလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ရွာ၏အနီး၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၏ အနီး၌ ဖြစ်စေ ရေကန်သည် ရှိ၏။ ထိုရေကန်၌ ပုဇွန်လုံးသည် ရှိရာ၏။ ထိုအခါ များစွာသော သူငယ် သူငယ်မတို့သည် ထိုရွာမှ၎င်း ထို နိဂုံးမှ၎င်း သွက်၍ ထိုရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ ထိုပုဇွန်လုံးကို ရေမှ ထုတ်ဆောင်ကာ ကုန်း၌ တည်စေရန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထွက်လာတိုင်း ထွက်လာတိုင်းသော ထိုပုဇွန်လုံး၏ ခြေချောင်း လက်ချောင်း ဟူသမျှကိုပင် ထိုသူငယ်သူငယ်မတို့သည် တုတ်ချောင်း

ဖြင့် ဖြစ်စေ အိုးခြမ်းကဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြတ်ကုန်ရာ၏။ ချိုးကုန်ရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ထိုပုဇွန်လုံးသည် ခြေချောင်း လက်ချောင်းအားလုံး အဖြတ်ခံရ အချိုး ခံရ ထက်ဝန်းကျင်အချိုးခံထားရသဖြင့် ထိုရေကန်သို့ ရွေးကကဲ့သို့ ပြန်လည်သက်ဆင်းရန် မဖြစ်နိုင် တော့သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စက၏ ထောင်ထ လှုပ်ရှားနေသော အဖူးဝါဒ ခြေချောင်း လက်ချောင်း အားလုံးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြတ်ထားကုန်၏။ ချိုးထားကုန်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးထားကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ အပြစ်တင်လိုသဖြင့် ပြန်လည်ချဉ်းကပ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပါဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စက က “ဒုမ္မုခ သင်သည် ရပ်ဆိုင်းဦးလော့၊ ဒုမ္မုခ သင်သည် ရပ်ဆိုင်းဦးလော့၊ ငါတို့သည် သင်နှင့်အတူ မပြောဆို မတိုင်ပင်ကြကုန်၊ ငါတို့သည် အသျှင်ဂေါထဇနင့်အတူ ပြောဆို တိုင်ပင်ကြကုန်၏” ဟု လိစ္ဆဝိမင်းသား ဒုမ္မုခအား ပြောဆို၏။

၃၆၁။ (ထို့နောက်) အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့နှင့် အကျွန်ုပ်မှတစ်ပါးသော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် တည်ရှိစေဦး၊ ဤစကားသည် ဆိုမြည် ယောင်ယမ်းသကဲ့သို့ သော စကားမျှသာဖြစ်၏။ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် အသျှင်ဂေါတမ၏တပည့် သာဝက သည် အဆိုးအမကို လိုက်နာသူ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူဖြစ်သနည်း၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန် မြောက်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်း (ဉာဏ်) သို့ ရောက်လျက် သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်ရန် မလိုတော့သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေပါသနည်းဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့် သာဝကသည် အတင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အပ၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ရန်ရင်းသည်ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည်ဖြစ်စေ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤ ရုပ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤ ရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤ ရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤ ရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ ခံစားခြင်းကို။ ပ။ မှတ်သားခြင်းကို။ ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို။ ပ။ အတင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အပ၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ရန်ရင်းသည်ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည်ဖြစ်စေ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ အားလုံးကို “ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ငါ့ကိုယ် အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ငါ၏တပည့် သာဝကသည် အဆိုးအမကို လိုက်နာသူ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူဖြစ်၏။ ယုံမှား ခြင်းကို လွန်မြောက်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်းဉာဏ်သို့ ရောက်လျက် သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်ရန် မလိုတော့သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုကျင့်ပြီးသော ဝန်ကိုချထားပြီးသော မိမိ (အရ

ဟတ္ထဖိုလ်) အကျိုးစီးပွားသို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ‘သံယောဇဉ်’ ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်ပါသနည်းဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတွင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ ရှန်ရင်းသည်ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည်ဖြစ်စေ အဝေး၌(တည်သည်) ဖြစ်စေ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းပဲ လွတ်မြောက်၏။ ခံစားခြင်းကို။ပ။ မှတ်သားခြင်းကို။ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို။ပ။ အတွင်း၌ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ အပ၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ရှန်ရင်းသည်ဖြစ်စေ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ မြတ်သည် ဖြစ်စေ အဝေး၌(တည်သည်) ဖြစ်စေ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ အားလုံးကို “ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါမဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းပဲ လွတ်မြောက် ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသင်္ဂေယျဗျာဒိတိယ အကျင့် ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုကျင့်ပြီးသော ဝန်ကိုချထားပြီးသော မိမိ (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးစီးပွားသို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ‘သံယောဇဉ်’ ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(ထိုနောက်) အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် အမြင်ထူး ခြားခြင်း အကျင့်ထူးခြားခြင်း လွတ်မြောက်မှု ထူးခြားခြင်းဟူသော သုံးပါးသော ထူးခြားခြင်း တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏။ “သို့တော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သီစေခြင်းငှါ တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏၊ ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေး(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းတော် မူပြီးသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာ) ငြိမ်း(စေ) ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ (ဩဇာလေးပါးကို) ကူးမြောက်တော် မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ဩဇာလေးပါး) ကို ကူးမြောက်(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အကြွင်းမဲ့ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် အကြွင်းမဲ့ငြိမ်းအေး(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၃၆၂။ ဤသို့မိန့်တော်မူသော နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သားသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင် ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ်ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်မိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာလျှင် ဂုဏ်ကိုချေဖျက်လေ့ရှိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့ သည် စကားမောက်မာခြင်း ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ (မှန်ပါ၏)၊ အမှန်ယစ်သော ဆင်ကို ပုတ်ခတ်၍ ပယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏၊ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ပယောကျ်ားမှာ ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ တောက်ပြောင်

သော မီးပုံကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏။ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ လျှင် သော အဆိပ်ရှိသောမြေ ကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသောမြေကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏။ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ်ထိုက်၏ဟု ထင်မှတ်မိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာ ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် စကားမောက်မာခြင်း ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖန်အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ဆွမ်းကို ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူခံယူတော်မူပါဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

၃၆၃။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံခြင်းကိုသိ၍ ထိုလိစ္ဆဝိမင်းစဉ်ကို “လိစ္ဆဝိမင်းတို့ ငါ၏စကားကို နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းဂေါတမကို နက်ဖန်အလို့ငှါ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူပင်ဖိတ်ထား၏။ ရဟန်းဂေါတမအား လျှောက်ပတ်၏ဟု ထင်မှတ်ကြသော ဝတ္ထုကို ငါ့ထံသို့ ရှေးရှုဆောင်ခဲ့ကြကုန်”ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် ထိုညဉ့်ကုန်လွန်သော နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကထံသို့ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုးငါးရာမျှ လောက်ကို ပို့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မိမိအရံ၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို စီရင်စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင် ပြီးပါပြီ” ဟု အချိန်တန်ကြောင်းကို လျှောက်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကအရံဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသောနေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာတော်ကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှလက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တခုသော နိမ့်သော နေရာကိုယူ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဂေါတမ အလှူဒါန၌ ကုသိုလ် (အကျိုး) ရင်းသည်၎င်း ကြီးမြတ်သော ကုသိုလ် (အကျိုး) ဆက်သည်၎င်း ရှိ၏။ ထိုအကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် ပေးလှူလှ (လိစ္ဆဝိမင်း) တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါစေ” ဟု ဆို၏။ အဂ္ဂိဝေသာန သင်္ကန်းသို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်း မကင်းသေးသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးသော ဒါနမှသည် ပေးလှူသူလိစ္ဆဝိမင်းတို့အတွက် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဂ္ဂိဝေသာန ငါးကဲ့သို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်းကင်းသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးလှူသောဒါနမှသည်ကား သင့်အတွက်ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်ကြားတော်မူ၏)။

ငါးရာမြောက် ရှုစွာသုတ် ပြီး၏။

၆-မဟာသစ္စကသုတ်

၃၆၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လို၍ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံတော်မူ၏။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် အငြောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သော် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သောကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အဝေးမှလာသော နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သားသစ္စကကိုမြင်၍ “အသျှင်ဘုရား ပညာပြိုင်ဆိုင်ပြောတတ် သော ပညာရှိ၏ဟု ပြောဆိုတတ်သော လူအပေါင်းက သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်ထားသော ဤနိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် လာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိပါ၏။ တရားတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိပါ၏။ သံဃာတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သနားခြင်းကိုစွဲ၍ တမုဟုတ်မျှ ထိုင်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်သဖြင့် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော် မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို)ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ ထိုင်လျက်—

၃၆၅။ အသျှင်ဂေါတမ ကိုယ်ကောင် ပွားစီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် စိတ်ပွားစီးရေးကိုကား အားမထုတ်ပဲ နေကြသည့် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒေဝဒနာကို တွေ့ထိခံစားကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒေဝဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံစားသူအား ပေါင်တန်းခြင်း သော်လည်း ဖြစ်ရတုံဘိ၏။ နှလုံးသော်လည်း ကွဲရတုံဘိ၏။ သွေးပူသော်လည်း ခံတွင်းမှ အန်ထွက် ရတုံဘိ၏။ ရှူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရတုံဘိ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်၏။ ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ စိတ်ကို မပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အသျှင်ဂေါတမ စိတ်ပွားစီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် ကိုယ်ကောင် ပွားစီးရေးကိုကား အားမထုတ်ပဲ နေကြသည့် အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒေဝဒနာကို တွေ့ထိခံစားကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား စိတ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲဒေဝဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံစားသူအား ပေါင်တန်းခြင်းသော် လည်း ဖြစ်ရတုံဘိ၏။ နှလုံးသော်လည်း ကွဲရတုံဘိ၏။ သွေးပူသော်လည်း ခံတွင်းမှ အန်ထွက်ရတုံဘိ၏။ ရှူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရတုံဘိ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသူ၏ကိုယ်သည် စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏။ စိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ကိုယ်ကို မပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အသျှင်ဂေါတမ “ငင်စစ်သော်ကား အသျှင် ဂေါတမ၏ တပည့်သာဝကတို့သည် စိတ်ပွားစီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် ကိုယ်ပွားစီးရေးကို ကား အားမထုတ်ပဲ နေကြကုန်၏” ဟု ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်အား အကြံအစည်ဖြစ်ပါ၏ဟုဆို၏။

၃၆၆။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ကောင် ပွားစီးရေးကို သင် ကြားဘူးသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဤ (ကြားဘူးသော) ကိုယ်ကောင် ပွားစီးရေးဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ—အသျှင်ဂေါတမ ဝစ္ဆန္ဒယ်၌ဖြစ်သော နန္ဒ၊ သံကိစ္စန္ဒယ်၌ဖြစ်သော ကိသ၊ မက္ခလိဂေါသာလတို့တည်း။ ဤသို့တို့သည် အဝတ်မဝတ်ပဲ နေကုန်၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ လက်ဖြင့် (မစင်ကို) သုတ်လေ့ ရှိကုန်၏၊ အသျှင် လာပါလော့ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ရုပ်ပါဦး ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ မိမိမရပ်မို့ ရှေးရှု၊ လာသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ရည်စူး၍ပြုသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ထို (နန္ဒစသော) သူတို့သည် အိုးဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တောင်းဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တံခါးခံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန် ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ နှစ်ယောက် စားနေစဉ်မှ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ နို့ တိုက်ဆဲမိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ယောက်ျားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမ၏ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ဆော်အောစုဆောင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ခွေးမျှော်နေရာမှ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ယင်အုံရာမှဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ငါးမစားကုန်၊ အမဲမစားကုန်၊ သေမသောက်ကုန်၊ အရက်မသောက် ကုန်၊ ဖွဲ့၍မြှုပ်ထားသော ဆေးရေကို မသောက်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် တအိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၍ တလုပ် သာ စားကုန်၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၍ နှစ်လုပ်သာ စားကုန်၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၍ ခုနစ်လုပ်သာစားကုန်၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲကုန်၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲကုန်၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ ကုန်၏၊ တရက်ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏။ပ။ ခုနစ်ရက် ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတကြိမ်တိုင်အောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကိုကျင့်လျက် နေပါကုန်၏ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူတို့သည် ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် မျှတကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် မျှတသည် မဟုတ်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ တရံတခါ အလွန်မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်တို့ကို ခဲကုန်၏၊ အလွန်မွန်မြတ်သော စားဖွယ်တို့ကို စားကုန်၏၊ အလွန် မွန်မြတ်သော လျက်ဖွယ်တို့ကို လျက်ကုန်၏၊ အလွန်မွန်မြတ်သော သောက်ဖွယ်တို့ကို သောက်ကုန် ၏၊ ထိုသူတို့သည် ဤကိုယ်ကို အားယူစေသည်မည်ကုန်၏၊ ပွားစေသည် မည်ကုန်၏၊ အဆိတိုးစေ သည် မည်ကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူတို့သည် ရှေးဖြစ်သည့် ပြုကျင့်နိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကိုပယ်၍ နောက်ကာလ၌ တိုးပွားစေကုန်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဤကိုယ်၏တိုးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ပွားစီးရေးကို သင်ကြားဘူးသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ စိတ်ပွားစီးရေးကို မြတ်စွာဘုရားမေးတော်မူသော နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စကသည် ပြည့်စုံအောင် မဖြေဆိုနိုင်။

၃၆၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စကအား—“အဂ္ဂိဝေဿန သင်သည် ရှေး၌ဖြစ်သော ကိုယ်ပွားစီးရေးကို ဆို၏၊ ထိုကိုယ်ပွားစီးရေးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌ တရားနှင့်လျော်သော ကိုယ်ပွားစီးရေး မဟုတ်ပေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ကိုယ်ပွားစီးရေးကိုသော်လည်း သင်မသိ၊ စိတ်ပွားစီးရေးကိုကား အဘယ်မှာ သင်သိလတ္တံ့နည်း။

အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ်သော်ကား ပွားများမထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားများမထားသော စိတ်ရှိသူ ပွားများထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားများထားသောစိတ်ရှိသူ ဖြစ်ပုံကို နှာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း၏သား သစ္စကသည် “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၃၆၈။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ပွားစီးမထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီးမထားသောစိတ်ရှိ သူဖြစ်သနည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤလောက၌ အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇ္ဇန်အား ချမ်းသာခံစား ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ချမ်းသာခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် ချမ်းသာခံစားခြင်း၌ လွန်စွာတပ်စွန်းခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ချမ်းသာခံစားခြင်း၌ လွန်စွာတပ်စွန်းခြင်း ရှိသည့် အဖြစ်သို့ လည်း ရောက်၏။ ထိုသူအား ထိုချမ်းသာခံစားခြင်းသည် ချုပ်ပျောက်၏။ ချမ်းသာခံစားခြင်း၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခံစားခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်ပတ်စည်တီး ငိုရ၏၊ တွေ့ဝေမိန်းမောခြင်း သို့ ရောက်ရ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူအား ဤဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို မပွားစီးစေအပ်သည့်အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသောဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကိုမပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို နှစ်မျိုးနှစ်စားဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကိုမပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို မပွားစီးစေအပ်သည့်အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ပွားစီးမထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီးမထားသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။

၃၆၉။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ပွားစီးထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီးထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏တပည့် သာဝက အား ချမ်းသာခံစားခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ချမ်းသာခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိ ခံရသော် ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်းလည်း မဖြစ်ပေ။ ချမ်းသာခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်းရှိသည် အဖြစ်သို့လည်း မရောက်၊ ထိုသူအား ထိုချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည် ချုပ်ပျောက် ၏။ ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခံစားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် မပူဆွေးရပေ၊ မပင်ပန်းရပေ၊ မငိုကြွေးရပေ၊ ရင်ပတ်စည်တီး မငိုကြွေးရပေ၊ တွေ့ဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ မရောက်ရပေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤဖြစ်ပေါ် လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကိုပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။ ဖြစ်ပေါ် လာသောဆင်းရဲခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို ပွားစီးစေ အပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို နှစ်မျိုးနှစ်စားဖြစ်၍ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို ပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍မတည်နိုင်ပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို ပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို

သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ သို့လျှင် ပွားစီးထားသော ကျိပ်ရိသု ပွားစီးထားသော စိတ်ရှိ သူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၇၀။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ပွားစီးထားသော ကျိပ်ရိသု ပွားစီးထားသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏ဟု အသျှင်ဂေါတမအား အကျွန်ုပ်ကြည်ညိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ စင်စစ်သော်ကား သင်သည် ဤစကားကို ထိပါးစောင်းချိတ်၍ ဆိုသည်သာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သင့်အား ငါတောကြားအံ့။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ငါသည် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကိုပယ်၍ ဖန်ရည် ဆိုးသော အဝတ်တို့ကိုဝတ်ကာ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါလျက် ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသော အခါမှစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင် ရာသော အကြောင်းမရှိပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲခံစားခြင်းသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင်ရာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်း မျိုးသည် အသျှင်ဂေါတမအား မဖြစ်ပေါ်လေယောင်တကား စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင်ရာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းမျိုးသည် အသျှင်ဂေါတမအား မဖြစ်ပေါ်လေယောင်တကား ဟု (ဆို၏)။

၃၇၁။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ အဘယ်မှာ မဖြစ်ပေါ်ပဲ ရှိအံ့နည်း။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် အရိယာမဂ်ကို မရမီ (သစ္စာလေးပါးကို) ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်းမျှသာ ဖြစ်နေစဉ်က “လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျွန်းမြောင်း၏ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့်တူစွာ ဤမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါမလွယ်။ ငါသည် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါလျက် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ နောင်အခါ၌ ပျိုမြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိသော ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် အရွယ်ကောင်းသော ထိုငါသည် မလိုလားသော အမိအဖ များ မျက်ရည်ပျံ့စီးလျက် ငိုကြွေးကုန်စဉ် ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ် တို့ကို ငတ်၍ လူ့ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ ထိုငါသည် ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ရဟန်းဖြစ်ပြီး လျက်သာလျှင် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေလျက် အဘယ်အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရကို “ငါ့သျှင် ကာလာမ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လို၏” ဟု ဤစကား ကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရက “အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိ ယောက်ျားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာ အယူကိုကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ပြည့်စုံစေ၍ နေနိုင်ရာသော သဘော ရှိပါ၏” ဟု ငါ့အားပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ထို ငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုထုထွက် ဆင်ယူ၏။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ထို ငါသည် နှုတ်ခမ်းလွတ်ရုံမျှသာ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပြီဟူသော စကားကို၎င်း ခိုင်မြဲပြီဟူသော စကားကို၎င်း ပြောဆိုနိုင်၏။ ငါကိုယ်တိုင် ကလည်းသိ၏ ဖြစ်၏ဟု ဝန်ခံ၏။ ဘူတပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဏှန္တိ ထိုငါ့အား

“ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို ‘ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏’ ဟု ယုံကြည်မှုသက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်။ စင်စစ်အားဖြင့် ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက်နေ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ကာလာမ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ဟူ၍ ပြောကြားသနည်း” ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ပြောဆိုသော် ကာလာမအနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရသည် အာကိဉ္ဇညာ ယတနုဇ္ဈာန်ကို ပြောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင် အားထုတ်မှု ‘ဝိရိယ’ ရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့အားလည်း အား ထုတ်မှု ‘ဝိရိယ’ ရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရ အားသာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိ၏။ ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအားသာလျှင် အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိသည် မဟုတ်။ ငါ့အား လည်း အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိ၏။

“ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ‘ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏’ ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရ ပြောကြားထားသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ငါ့အားထုတ် ရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမအနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကာလာမ အနွယ်၌ဖြစ်သော အာဠာရအား “ငါ့သျှင် ကာလာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ် ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါသလော” ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါပြောကြားပါ၏ဟု (ဝန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက် မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင်ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော်အသျှင်ကို ငါတို့တွေ့မြင်ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရ တော်လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန်အရတော်လေစွ၊ ဤသို့ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင်သည် နေ၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်နေ ကြောင်းဖြစ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြော ကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသော တရားကို သင်သိ၏။ သင်သိသော တရားကို ငါသိ၏။ ဤသို့လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏။ သင်ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သူတော် ကောင်း (ဖြစ်သော ငါတို့) နှစ်ဦးလုံးပင် ဤဂိုဏ်းကို (ရှေ့) ဆောင်ကြကုန်အံ့ဟု (ပြောဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ကာလမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ငါ၏ဆရာဖြစ်လျက် မိမိ၏ တပည့်ဖြစ်သော ငါ့ကို မိမိနှင့်အညီအမျှထား၏။ ငါ့ကိုမှန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ဤတရားသည် ငြိမ်းငြေ့ရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်အလို့ငှါမဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ)ချုပ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ)ငြိမ်းရန်အလို့ငှါမဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်စိဖြင့် ပြုရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ အာကိဉ္ဇညာယတနာတို့၌ ဖြစ်ရုံမျှအကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်၏” ဟု အကြံပြု၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာမဆင်ပဲ ထိုတရားမှ ငြိမ်းငြေ့၍ ဖဲခါခဲ့၏။

၃၇၂။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေလျက် အဘယ်အရာသည် အတုမရှိမြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် ဇာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ဇာမသား ဥဒကအား “ငါ့သျှင် ငါသည် ဤသာသနာထော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လို၏” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ပြောဆိုသော် ဇာမသား ဥဒကက “အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိယောကျ်ားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ဆရာအယူကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာသော သဘောရှိပါ၏” ဟု ဤစကားကို ငါ့အားပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီလျှင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်းလှုပ်ရုံမျှ ဆိုသည်ကို လိုက်ဆိုရုံမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် သိပြီဟူသော စကားကို၎င်း ခိုင်မြဲပြီဟူသော စကားကို၎င်း ပြောဆိုနိုင်၏။ ငါ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သိ၏ မြင်၏ဟူ၍ ဝန်ခံ၏။ သူတပါးတို့ကလည်း ပြောဆို ကြကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ဇာမသည် ဤတရားကို ‘ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏’ ဟု ယုံကြည်မှုသက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဇာမသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏” ဟု အကြံပြု၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ဇာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင်ဇာမ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ့နေ၏ဟူ၍ ပြောကြားသနည်း” ဟု ဇာမသား ဥဒကကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ပြောဆိုသော် ဇာမသား ဥဒကသည် နေဝသညာနာသညာယတနာတို့ကို ပြောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ဇာမအားသာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ဇာမအားသာလျှင် အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိ၏။ ဇာမအားသာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိ၏။ ဇာမအားသာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိ၏။ ဇာမအားသာလျှင် အသိဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိသည်မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ်ပညာရှိ၏။ ‘ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ့နေ၏’ ဟု ဇာမပြောကြားထားသောတရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ငါ့အားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံပြု၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီ လျှင်မြန်စွာသာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ဇာမသား ဥဒကထံသို့ချဉ်းကပ်၍ ဇာမသား ဥဒကအား “ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါသလော့” ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားပါ၏ဟု (ပန်ခံ၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင်ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော်အသျှင်ကို ငါတို့တွေ့မြင်ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရတော်လေစ့၊ ငါတို့မှာ အလွန်အရတော်လေစ့၊ ဤသို့ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်သည်နေ၏။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင် နေကြောင်းဖြစ်သောတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသောတရားကို သင်သိ၏။ သင်သိသောတရားကို ငါသိ၏။ ဤသို့လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏။ သင်ကဲ့သို့ပင် (ငါ) လည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သင်သည် ဤဂိုဏ်းကို (ရှေ့)ဆောင်ပါလော့ ဟု ပြောဆို၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ရာမသား ဥဒကသည်ငါ၏ သီတင် သုံးဖော်ဖြစ်လျက် ငါ့ကိုဆရာအရာနွှံ့ထား၏။ ငါ့ကို မှန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။ “ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်) သိခြင်းငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။ နေဝသညာနာသညာယတနာတို့၌ ဖြစ်ရုံမျှအကျိုးငှါသာလျှင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာမဆင်ပဲ ထိုတရားမှ ငြီးငွေ့၍ ပဲခွဲခဲ၏။

၃၇၃။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေးနည်းဟု ရှာဖွေလျက် အဘယ်အရာသည် အတုမရှိမြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ရှာဖွေလျက် မကတိုင်းတို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဥရုဇေလတော သေနာနိဂုံးသို့ ရောက်၏။ ထိုအရပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို၎င်း ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော တောအုပ်ကို၎င်း စီးဆင်းနေသော မြစ်ကို၎င်း မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော သန်ရှင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို၎င်း အနီးအနားမှ ဆွမ်းခံရွာကို၎င်း မြင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။ “အချင်းတို့ မြေအဖို့သည် စင်စစ် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိလှပေ၏ တောအုပ်သည်လည်း ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှပေ၏၊ မြစ်သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်းနေပေ၏၊ ဆိပ်ကမ်းသည်လည်း သန်ရှင်း၍ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းလှပေ၏၊ ဆွမ်းခံရွာသည်လည်း နီးနားလှပေ၏၊ ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသော အမျိုးသားအား ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဗားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ရာ၏ ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်လှပေ၏” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ငါနေခဲ့ပေ၏။

၃၇၄။ အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် ရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်သော ဥပမာ ဆုံးရပ်တို့သည် ငါ့အား ထင်လာကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား ရေ၌ ချထားသော အဝေးရှိသော ထင်းစိုသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောက်ျားသည် “မီးကို ဖြစ်စေဘုံ၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုအံ့” ဟု မီးပွတ်ခုံကို ဟူ၍ လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်

သနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောကျ်ားသည် ရေ၌ ချထားသော အစေးရှိသော ဤမည်သော ထင်းစိုကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်တိုက်သော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာသလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် အစေးရှိသော ထင်းစိုဖြစ်သည့်ပြင် ရေ၌လည်း ချထားသောကြောင့် ဟည်း။ ထိုယောကျ်ားသည် ကိုယ်ပင်ပန်းရုံ စိတ်ဆင်းရဲရုံသာလျှင် အဖို့ရှိရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင်လျှင် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်၎င်း စိတ်ဖြင့် ၎င်း လိုချင်မှုတို့မှ မကင်းဆိတ်ပဲ နေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ဝယ် လိုချင်ဖွယ် ဝတ္ထုကဏ္ဍာမ' တို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' လိုချင်မှုဟူသော အစေး လိုချင်မှု ဟူသော တွေ့ဝေခြင်း လိုချင်မှုဟူသော မှတ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှုဟူသော ပူဆာခြင်းကို ကောင်းစွာ မပယ်ရသေး၊ ကောင်းစွာ မငြိမ်းရသေး။ အကယ်၍ ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လ ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားရကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။ အကယ်၍ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွားကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို မခံစားရကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော အံ့ဩဖွယ်ရာ ဤဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

၃၇၅။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် အခြားအံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်သော နှစ်ခု မြောက် ဥပမာသည်လည်း ငါ့အား ထင်လာပြန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေးရှိသော ထင်းစိုသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် "မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုအံ့" ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောကျ်ားသည် ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေးရှိသော ဤမည်သော ထင်းစိုကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်တိုက်သော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာသလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် ရေမှဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားစေကာမူ အစေးရှိသော ထင်းစိုဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ထိုယောကျ်ားသည် ကိုယ်ပင်ပန်းရုံ စိတ်ဆင်းရဲရုံသာလျှင် အဖို့ရှိရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင်လျှင် အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်၎င်း စိတ်ဖြင့် ၎င်း လိုချင်မှုတို့မှ ကင်းဆိတ်လျက် နေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်းသန္တာန် ဝယ် လိုချင်ဖွယ် ဝတ္ထုကဏ္ဍာမ' တို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' လိုချင်မှုဟူသော အစေး လိုချင်မှု ဟူသော တွေ့ဝေခြင်း လိုချင်မှုဟူသော မှတ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှုဟူသော ပူဆာခြင်းကို ကောင်းစွာ မပယ်ရသေး၊ ကောင်းစွာ မငြိမ်းရသေး။ အကယ်၍ ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လ ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားရကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။

အကယ်၍ ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို မခံစားရကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်း ငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာ နှစ်ခုမြောက် ဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

၃၇၆။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် အခြားအံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်သော သုံးခုမြောက် ဥပမာသည်လည်း ငါ့အား ထင်လာပြန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေးမရှိသော ထင်းချောက်သည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောက်ျားသည် “မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုအံ့” ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်စနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောက်ျားသည် ရေမှ ဝေးစွာကုန်း၌ ချထား သော အစေးမရှိသော ထင်းချောက်ကို မီးပွတ်ခုံကိုယူ၍ ပွတ်သော် မီးကိုဖြစ်စေ နိုင်ရာသလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှားပြုနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာကား ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် အစေးမရှိသော ထင်းဖြစ်သည့်ပြင် ရေမှဝေးစွာ ကုန်း၌လည်းချထားသော ကြောင့်ပါထည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင်လျှင် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်၎င်း စိတ်ဖြင့်၎င်း လိုချင်မှုတို့မှ ကင်းဆိတ်လျက် နေကုန်၏။ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ဝယ် လိုချင် ဖွယ် ‘ဝတ္ထုကာမ’ တို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ‘ကာမစွန္ဒ’ လိုချင်မှုဟူသော ‘အစေး’ လိုချင်မှုဟူသော တွေ့ဆုံခြင်း လိုချင်မှုဟူသော မှတ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှုဟူသော ပုဆာခြင်းကို ကောင်းစွာ ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ကောင်းစွာငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့်ဖြစ် ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားရကုန်သော် လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ ထိုက်တန်ကုန်၏။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက် ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို မခံစားရကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ ငါတုမဲ့ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ ထိုက်တန်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဘူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာ သုံးခုမြောက် ဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးကမကြားဘူးသေးသည့် ဤအံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်သော ဤဥပမာ သုံးရပ်တို့သည် ငါ့အား ထင်လာကုန်၏။

၃၇၇။ အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကိုကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကိုထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ရမှု ဖျစ်ညှစ်ရမှု ပင်ပန်းစေရမှု ကောင်းပေမည်”ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်၏။ ဖျစ်ညှစ်၏။ ပင်ပန်းစေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကိုကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ဖျစ်ညှစ်ပင်ပန်းစေသော် လက်ကတီးကြား တို့မှ ချွေးတို့သည် ယိုထွက်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောက်ျား သည် အားနည်းသော ယောက်ျားကို ဦးခေါင်း၌ ကိုင်၍သော်၎င်း ပခုံး၌ ကိုင်၍သော်၎င်း ဖိနှိပ် ရာ ဖျစ်ညှစ်ရာ ပင်ပန်းစေရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကိုကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ် ဖျစ်ညှစ် ပင်ပန်းစေသော် လက်ကတီးကြားတို့မှ

ချေးတို့သည် ယိုထွက်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နှစ်ခြင်းမရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်းရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၈။ အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု ‘ဈာန်’ ကိုသာလျှင် ဝင်စားရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် နားတွင်း အို့မှ ထွက်သော လေတို့၏ အသံသည် လွန်ကဲ ပြင်းထန်စွာဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ပန်းပဲသမားတို့၏ ဖားဖို (ဆွ) မှုတ်သော် လွန်ကဲပြင်းထန်သော အသံသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော နားတွင်းတို့ မှ ထွက်သော လေတို့၏ အသံသည် လွန်ကဲပြင်းထန်စွာဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တိုဆုတ် နှစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်းမရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ ငါသည် အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ တတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်းရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက်မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု ‘ဈာန်’ ကို သာလျှင် ဝင်စား ရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်း မှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်းပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ တိုးဝေ့ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အားရှိသော ယောက်ျားသည် ထက်သောချွန်းဖြင့် ဦးထိပ်၌ ကြိတ်နှိပ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာ ခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်းပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲပြင်းထန် သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ တိုးဝေ့ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တိုဆုတ်နှစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်းမရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အား ထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်သော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်း ကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်းရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ် လာသော ဆင်းရဲဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် ထွက်သက်ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု ‘ဈာန်’ ကိုသာလျှင် ဝင်စား ရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်းပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်း မှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော ဦးခေါင်း ကိုက်ခဲခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အားရှိသော ယောက်ျား သည် ခိုင်ခံ့သော သားရေလွန်ပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရစ်ပတ်ထားရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည်

ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲပြင်းထန်သော ဦးခေါင်းကိုက်ခဲခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တိုဆုတ် နှစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်းရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် ထွက်သက်ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု ‘ဈာန်’ ကိုသာလျှင် ဝင်စားရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်း မှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန် ကဲပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းကို ထိုးဆွရစ်မှုကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ကျမ်းကျင်သော နှား သတ်သမားသည်၎င်း နှားသတ်သမား၏တပည့်သည်၎င်း ထက်သောသားလှီးခားငယ်ဖြင့် ဝမ်းကို ထိုးဆွရစ်မှုငှာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းကို ထိုးဆွ ရစ် မှေကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တိုဆုတ်နှစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု ‘ဈာန်’ ကိုသာလျှင် ဝင်စား ရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှိုင်း နှာခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲပြင်းထန်သော ကိုယ်၌ ပူလောင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အားရှိသော ယောကျ်ား နှစ်ယောက်တို့သည် အားနည်းသော ယောကျ်ားကို အသီး အသီး လက်မောင်းတို့၌ ကိုင်၍ မီးကျိုး တွင်း၌ ကင်ကုန်ရာသကဲ့သို့ အပြန်ပြန် မြှိုက်တုန်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ခံတွင်းမှိုင်း နှားခေါင်းမှိုင်း နားမှိုင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲပြင်း ထန်သော ကိုယ်၌ ပူလောင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တိုဆုတ်နှစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်ထားသော ငါ၏ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်း ကြောင့်သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏။ မငြိမ်းအေးခဲ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ် ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ်သော်ကား နတ်တို့သည် ငါ့ကို မြင်၍ “ရဟန်းဂေါတမသည် သေပေးပြီ” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ နတ်တို့ကမူ “ရဟန်းဂေါတမသည် မသေပေး၊ စင်စစ်ကား သေအံ့ဆဲဆဲသာ ဖြစ်၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ နတ်တို့သည်ကား “ရဟန်းဂေါတမသည် သေလည်း မသေပေး၊ သေ

အံ့ဆဲဆဲလည်း မဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန္တာတည်း၊ ရဟန္တာ၏နေခြင်းကား ဤသို့သဘော ရှိ၏”ဟု ဆိုကုန်၏။

၃၇၉။ အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် လုံးဝ အစာအာဟာရဖြတ်၍ ကျင့်ရမှု ကောင်းပေမည်”ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါနတ်တို့သည် ငါထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အချင်း သင် သည် လုံးဝအစာအာဟာရကို ဖြတ်၍ မကျင့်ပါလင့်၊ အကယ်၍ သင်သည် လုံးဝအစာ အာဟာရကို ဖြတ်၍ ကျင့်အံ့၊ ငါတို့သည် သင်၏ အမွေးတွင်းတို့မှ နတ်ဩဇာကို တဆင့်သွင်းကြ ရအံ့၊ ထိုနတ်ဩဇာဖြင့် သင်သည် မျှတလတ္တံ့”ဟု ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည်လည်း လုံးဝ မစား”ဟု ဝန်ခံငြားအံ့၊ ဤနတ်တို့သည်လည်း ငါ၏ အမွေးတွင်းတို့မှ နတ်ဩဇာကို တဆင့်သွင်း ကုန်ရာ၏။ ထိုနတ်ဩဇာဖြင့်လည်း ငါသည် မျှတရအံ့၊ ထိုဝန်ခံခြင်းသည် ငါ့အား မုသား ဖြစ် ထု၏”ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုနတ်တို့ကို တားမြစ်၏။ “မသင့်”ဟု ပြောဆို၏။

၃၈၀။ အဂ္ဂိဝေဿန “ငါသည် တလက်ဖက် တလက်ဖက်မျှသော ပဲနောက်ရည်ကိုဖြစ်စေ ပဲပိစပ် ရည်ကိုဖြစ်စေ ကုလားပဲရည်ကိုဖြစ်စေ စားတော်ပဲရည်ကိုဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အစာအာဟာရကို မျှီရမှု ကောင်းပေမည်”ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် တလက်ဖက် တလက်ဖက်မျှသော ပဲနောက်ရည်ကို ဖြစ်စေ ပဲပိစပ်ရည်ကိုဖြစ်စေ ကုလားပဲရည်ကို ဖြစ်စေ စားတော်ပဲရည်ကို ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အစာအာဟာရကို မျှီ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန တလက်ဖက် တလက်ဖက်မျှသော ပဲနောက်ရည်ကိုဖြစ်စေ ပဲပိစပ်ရည်ကို ဖြစ်စေ ကုလားပဲရည်ကို ဖြစ်စေ စားတော်ပဲရည်ကို ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အစာအာဟာရ ကို မျှီသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အလွန်ပိန်ကြူးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့် ပင် ငါ၏ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် ကစွန်းနွယ်၏ အဆစ်တို့ကဲ့သို့၎င်း နွယ်ပုပ်နွယ်ငန်း၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့၎င်း ဖြစ်ပေါ်နေကုန်၏။ ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏တင်ပါးဆံ့သားသည် ကုလားအုပ် ခြေထက်သို့ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ကျောက် ကုန်းရိုးသည် ပုတီးအိုနန်းကဲ့သို့ အမြင့်အနိမ့်ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့် ပင် စရိပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးကျနေကုန်သကဲ့သို့ ငါ၏ နံရိုးတို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေကုန်၏။ ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့် ပင် နက်သောရေတွင်း၌ ရေအဝန်းသည် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသလို ထင်ရသကဲ့သို့ ငါ၏မျက်တွင်းတို့၌ မျက်လုံးတို့သည် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသလို ထင်ရကုန်၏။ ထိုအစာ အာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အနုဆွတ်ထားသော ဗူးခါးသီးသည် လေ နေပူဖြင့် တွေ့ထိကာ ရှူ့တူနေသကဲ့သို့ ထိုငါ၏ ဦးခေါင်းရေသည် ရှူ့တူနေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ဝမ်းရေကို သုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကိုသာလျှင် ကိုင်မိ၏။ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကိုသာလျှင် ကိုင်မိ၏။ အဂ္ဂိ ဝေဿန ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုးကပ်သည်အထိ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ကျင်ကြီးကို၎င်း ကျင်ငယ်ကို၎င်း စွန့်အံ့ဟု သွားသော် ထိုနေရာ၌သာ ထိုအစာအာဟာရနည်းပါးမှုကြောင့်ပင် မှောက်ခုံလဲကျ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ သည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန

လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကိုပွတ်သပ်သော် အမြစ်ဆွေးနေကုန်သော အမွေးတို့သည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ကိုယ်မှ ကျွတ်ကျကုန်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် လူတို့သည် ငါ့ကိုမြင်၍ “ရဟန်းဂေါတမသည် မည်းသောအဆင်း ရှိ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့လူတို့ကမူ “ရဟန်းဂေါတမသည် မည်းသောအဆင်း ရှိသည်မဟုတ်၊ ရဟန် ဂေါတမသည် ရွှေသောအဆင်း ရှိ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့လူတို့သည်ကား “ရဟန်းဂေါတမ သည် မည်းသောအဆင်း ရှိသည်မဟုတ်၊ ရွှေသောအဆင်း ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမ သည် ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်း အရေအဆင်းရှိ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမျှလောက် စင်ကြယ်ဖြူဖွေးလျက်ရှိသော ငါ၏အရေအဆင်းသည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အလွန်ပျက်စီးနေ၏။

၃၀၁။ အဂ္ဂိဝေဿန “အတိတ်ကာလက အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားခဲ့ကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအား လုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်းလောက်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ဤခံစားခြင်းထက် မပိုလွန်။ အနာဂတ် ကာလမှာလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံလောက်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်းစပ်ခါး ဆိုးရွားထက် မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားလတ္တံ့ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်းလောက်သာလျှင် ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ဤခံစားခြင်းထက် မပိုလွန်။ ဤယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ လည်း အားထုတ်ခြင်းလုံလောက်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားနေကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်းလောက် သာလျှင် ဖြစ်၏။ ဤခံစားခြင်းထက် မပိုလွန်။ ငါသည် ဤစပ်ခါးသော ပြုနိုင်ခဲ့သောအမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့် လူတို့၏တရားထက်လွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မရခဲ့။ သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းငှါ လမ်းစဉ်သည် တခြားရှိသေးသလော” ဟု ငါ့အား အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ငါသည် ခမည်းတော်သကျမင်း၏ (လယ်ထွန်မင်္ဂလာ) အမှု၌ အေးသော သပြေပင်အရိပ်၌ ထိုင်လျက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်း ဆိတ်၍သာလျှင် ကြစဉ်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ ဤပဌမဈာန်သည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ လမ်းစဉ် ဖြစ်တန်ရာ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ဤသည်ပင်လျှင် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ လမ်းစဉ်တည်း” ဟု အောက်မေ့ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော စိတ်ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ကာမဂုဏ်တို့မှ ကြဉ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကြဉ်၍သာလျှင်ဖြစ်သော ပဌမဈာန်ချမ်းသာကို ငါသည် ကြောက်လေသလော” ဟု ဤအကြံသည်ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့ အား “ကာမဂုဏ်တို့မှ ကြဉ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကြဉ်၍သာလျှင် ဖြစ်သော ပဌမ ဈာန်ချမ်းသာကို ငါမကြောက်” ဟု ဤအကြံဖြစ်၏။

၃၀၂။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ဤသို့ အလွန်ပိန်ကြုံသောအဖြစ်သို့ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် ထို(ပဌမဈာန်)ချမ်းသာကို ရရန် မလွယ်။ ငါသည် ကြမ်းတမ်းသောထမင်း မုယော မဲ့ အစာ အာဟာရကို စားရမှု ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ကြမ်းတမ်း သောထမင်း မုယော မဲ့ အစာအာဟာရကို စား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါ၏အထံ၌

“ရဟန်းဂေါတမသည် ရသောတရားကို ငါတို့အား ပြောကြားလတ္တံ့”ဟု ရဟန်းငါးပါးတို့သည် လုပ်ကျွေးနေကုန်၏။ အင်္ဂုဝေဿန ကြမ်းတမ်းသော မုဒယာ မုံ အစာအာဟာရကို ငါစားသောအခါ “ရဟန်းဂေါတမသည် ပစ္စည်းများပြားခြင်းငှါ ကျင့်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု အလုပ်ခွင်မှ ထွက်လာသူဖြစ်၏။ ပစ္စည်းများပြားခြင်းငှါ လှည့်လည်၏”ဟု ငြီးငွေ့၍ ထိုရဟန်း ငါးပါးတို့သည် ငါ၏ထံမှ ဖခါကုန်၏။

၃၇၃။ အင်္ဂုဝေဿန ငါသည် ကြမ်းတမ်းသော အစာအာဟာရကို စား၍ အားကိုယူကာ ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’ နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ)ကင်းဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အင်္ဂုဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

ဝိတက်ဝိစာရတို့ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိကိုပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အင်္ဂုဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

နှစ်သိမ့်ခြင်း‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏။ ချမ်းသာ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်(တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ”ဟု အရိယာ(ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အင်္ဂုဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင် လျှင် ချုပ်နှောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း‘ဥပေက္ခာ’ကြောင့်ဖြစ် သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အင်္ဂုဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၄။ ထိုငါ၏တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ခွံကျန်းလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သော (ပုဗ္ဗေဒိဝါသာနုသတိ) ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုဆောင်ခဲ့ပြီ။ ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် များပြားသောရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကို ၎င်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့၏။အင်္ဂုဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏ရှေးဦးပဌမယဉ်၌ရှေးဦးစွာသောအသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ ကိုရခဲ့ပြီ။ မသိမ့် အဝိဇ္ဇာ‘ပျောက်ခဲ့ပြီ။ အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ (အဝိဇ္ဇာ)မှောင်ပျောက်ခဲ့ပြီ။ (ဝိဇ္ဇာ)ဉာဏ်အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ပဲ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော

စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍နေသောသူအား အဝိဇ္ဇာမှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ်အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၅။ ထိုငါသည် ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ခံ့ကျန်းလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့၏သေခြင်း ‘စုတိ’ ဖြစ်ခြင်း ‘ပဋိသန္ဓေ’ကို သိသောဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုဆောင်ခဲ့ပြီ၊ ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောလူတို့၏မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာ ‘ဂတိ’ ရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာ ‘ဂတိ’ ရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်ပြိုက်အားလျော်စွာဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို သိပြီ။ပ။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမယံ၌ နှစ်ခုမြောက် အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ကို ရခဲ့ပြီ၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

မမေ့လျော့ပဲ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား အဝိဇ္ဇာမှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ်အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၆။ ထိုငါသည် ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ခံ့ကျန်းလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေ တတ်သော ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုဆောင်ခဲ့ပြီ၊ ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် ဤကား ဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။

ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရားတို့ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရား တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။

ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုငါ၏စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် “လွတ်မြောက်လေပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလိုငှါ တပါးသောပြုဖွယ်မရှိ တော့ပြီ” ဟု သိ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပစ္စိမယံ၌ သုံးခုမြောက်အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရခဲပြီ၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သည်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ မမေ့လျော့ပဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား အဝိဇ္ဇာမှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် အရာမကများစွာသော ပရိသတ်၌တရားဟောဘူးသည်ကိုအမှတ် ရ၏။ စင်စစ် တဦးစီ တဦးစီသောပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကပင် “ငါ့ကိုသာလျှင် ရည်ရွယ်၍ ရဟန်းဂေါတမ ကား ဟော၏” ဟု ငါ့အား ထင်မှတ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤထင်မှတ်ချက်ကို ဤအတိုင်း မမှတ်သင့်။ သိစေခြင်းငှါသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သူတပါးတို့အား တရားဟော၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ သည် ထို (တရား) စကား၏အဆုံး၌ (ငါ) အခါခပ်သိမ်း နေကြောင်းဖြစ်သော ထိုခရီးဖြစ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင် စိတ်ကိုကောင်းစွာတည်စေ၏။ ကောင်းစွာနေစေ၏။ အာရုံတခုတည်းရှိမှုကို ပြု၏။ ကောင်းစွာဆောက်တည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ၏ ဤစကားကား ယုံကြည်ထိုက်ပါ၏။ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင်ဖြစ် ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် “နေ့အခါ အိပ်ဘူးသည်ကို” အမှတ်ရပါ၏လော ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောလ၌ ဆွမ်းခံရာမှဖွဲ့ခါခဲ့၍ ဆွမ်းစား ပြီးနောက် ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကို လေးထပ်ခင်းကာ လကျိာနံပါးဖြင့် သတိသမ္ပဗ္ဗ ချိသည်ဖြစ်၍ အိပ်ပျော်ဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤနေ့အခါအိပ်ခြင်းကို အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့က တွေဝေသောနေခြင်း ဟု ဆိုကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှဖြင့် တွေဝေသောသူသည်၎င်း မတွေ့ဝေသော သူသည်၎င်း မဖြစ်သေး။ အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ်သော်ကား တွေဝေသောသူ မတွေ့ဝေသောသူ ဖြစ်သည့်အကြောင်းကို နာလော့ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင် (ဂေါတမ) ကောင်းပါပြီဟု နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၃၇၈။ အဂ္ဂိဝေဿန မည်သူမှာမဆို ပူပန်ညစ်ညူးစေတတ်သော တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုးရှိကုန်သော နောက်အခါ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပါးခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို မပယ် ရသေး။ ထိုသူကို ငါသည် တွေဝေသူဟု ဟောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အာသဝေါတရားတို့ကို မပယ် ခြင်းကြောင့် တွေဝေသူဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန မည်သူမှာမဆို ပူပန် ညစ်ညူးစေတတ်သော တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုးရှိကုန်သော နောက် အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပါးခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါ

တရားတို့ကို ပယ်ထား၏။ ထိုသူကို ငါသည် မတွေ့ဝေသူဟု ဟောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မတွေ့ဝေသူ ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မြတ်စွာဘုရားမှာ ပုပန်ညစ်ညူးစေတတ်သော တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော နောက်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ထားကုန်၏။ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ထားကုန်၏။ နတ်ပြီးသော ထန်းပင်ဆုတ်သို့ ပြုထားကုန်၏။ တဖန်မဖြစ် ခြင်းကို ပြုထားကုန်၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ချေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ခေါင်းလည် ပြတ်သော ထန်းပင်သည် တဖန်စည်ပင်ခြင်းငှါ မထိုက်သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားမှာ ပုပန်ညစ်ညူး စေတတ်သော တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုး ရှိကုန်သော နောက်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ထားကုန်၏။ အမြစ်ကို ဖြတ်ထားကုန်၏။ နတ်ပြီးသော ထန်းပင်ဆုတ်သို့ ပြုထားကုန်၏။ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုထားကုန်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၀၉။ ဤသို့မိန့်တော်မူသော် နိဂဏ္ဌ တက္ကတုန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဩဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်စဘူး ဖြစ်ပါပေ၏။ ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ အပြောခံရသော စောင်းချိတ်သောစကားတို့ဖြင့် အပြောခံရသော အသျှင်ဂေါတမ၏ အရေအဆင်းသည် ဖြူစင်၏။ မျက်နှာ အဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏။ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပုရာဏကဿပကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြန် တင်ဆိုဘူးသည်ကို အမှတ်ရပါ၏။ ထိုပုရာဏ ကဿပသည်လည်း အကျွန်ုပ်က စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆိုသော် အကြောင်းတပါးဖြင့် အကြောင်းတပါးကို ဖုံးဖိ၏။ အပသို့ စကားကိုလွှဲဖယ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားပြု၏။ အသျှင်ဂေါတမမှာကား ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ ပြောဆိုသော်လည်း စောင်းချိတ်စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း အရေအဆင်းသည် ဖြူစင်၏။ မျက်နှာအဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏။ ကိလေသာရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလကို။ပ။ အဇိတကေသကမ္မလကို။ ပကုဓ ကစွာယနကို။ ဗေလဋ္ဌသား သဗ္ဗယကို။ နာဠ၏သားနိဂဏ္ဌတက္ကတုန်းကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ် တင်ဆိုဘူးသည်ကို အမှတ်ရပါ၏။ ထိုနာဠ၏သား နိဂဏ္ဌတက္ကတုန်းသည်လည်း အကျွန်ုပ်ကစကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆိုသော် အကြောင်းတပါးဖြင့် အကြောင်းတပါးကို ဖုံးဖိ၏။ အပသို့ စကားကိုလွှဲဖယ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်း ထင်ရှားပြု၏။ အသျှင် ဂေါတမမှာကား ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ ပြောဆိုသော်လည်း စောင်းချိတ်သော စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း အရေအဆင်းသည် ဖြူစင်၏။ မျက်နှာ အဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏။ ကိလေသာရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

အသျှင်ဂေါတမ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသော ကိစ္စ(ရှိပါကုန်၏)၊ များသောပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏”ဟု (လျှောက်၏)။

အင်္ဂုဝေဿန ယခုအခါသွားရန်အချိန်အခါကို သင်သိ၏၊ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းသာ ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ တက္ကတန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာသစ္စကသုတ် ပြီး၏။

၇-စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်

၃၉၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသုဋ္ဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာရှိခိုး၍ တခု သော အရပ်၌ ရပ်တည်ကာ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်သောစိတ်ရှိ သူ ကော်ပြီးဆုံးခြင်းရှိသူ ကော်ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ ကော်မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူ ကော် ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်”ဟု ကြားဘူး၏။ သိကြားမင်း ဤသို့ “တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်” ဟု ကြားဘူးသော ထိုရဟန်းသည် တရားအားလုံးကို အထူးသိ၏၊ တရားအားလုံးကို အထူးသိ ပြီး၍ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြား၍သိ၏၊ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြားသိပြီး၍ ချမ်းသာကိုဖြစ် စေ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ အမှတ်မရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ တို့၌ မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ တို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် တပ်စွန်းခြင်းကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် ချုပ်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် စွန့်လွှတ်ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် လောက၌ (သင်္ခါရ)တစ်တရာကိုမျှ မစွဲယူပေ၊ မစွဲယူသော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်တော့ပေ၊ ထက်ဝန်း ကျင် မတပ်မက်သော် အလိုလို ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ငြိမ်းအေး၏။ “ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်)ကိစ္စအလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့”ဟု သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်း အားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်သောစိတ်ရှိသူ ကော်ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ ကော်ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ ကော်မြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်သူ ကော်ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်လေ၏။

၃၉၁။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် “အသို့နည်း၊ ထိုနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားကိုသိ၍ ဝမ်းမြောက်လေသလော၊ သို့မဟုတ် မသိမူ၍ဝမ်းမြောက်လေသလော။ ထိုနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား ၏တရားစကားကိုသိ၍သော်၎င်း မသိမူ၍သော်၎င်း ဝမ်းမြောက်သလော၊ ထိုနတ်ကို ငါသိအောင် ပြုရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကျွေးထားသောလက်မောင်းကို ဆန့်ရာသကဲ့သို့၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကျွေးရာသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင်လျှင် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ ကွယ်ကာ တာဝတိံသာနတ်သို့၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် သရက်ဖြူတပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌ နတ်၌ ဖြစ်သော တူရိယာငါးရာတို့နှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ခစား ဖြေဖျော်လျက်နေ၏။ နတ် တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် အဝေးမှလာသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ထိုနတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာငါးရာတို့ကို ပယ်မြစ်ကာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် “အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ကြွခဲ့ပါလော့၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သင်၏ ကြွလာခြင်းသည် ကောင်းသော ကြွလာခြင်းပါတည်း၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤနတ်ပြည်သို့ လာဘို့ရန် အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှ ပြုတော်မူ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုင်တော်မူပါ။ ဤနေရာကို ခင်းထားပါပြီ” ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား လျှောက်ထား၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည်လည်း အခြားနိမ့်သောနေရာကိုယူ၍ သင့်လျော် သော နေရာ၌ထိုင်၏။ သင့်လျော်သော နေရာ၌ထိုင်သော နတ်တို့ကိုအစိုးရသော သိကြားမင်း ကို အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် “သိကြားမင်း အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားက သင်တို့အား အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြား တော်မူသနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ ငါတို့သည်လည်း ဤတရားစကားကို ကြားနာခြင်းငှါ အဖို့ရှိသူ တို့ ဖြစ်လိုကုန်၏” ဟု မိန့်ဆို၏။

၃၉၂။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တပည့်တော်တို့မှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ များပြားလှပါကုန်၏။ (သို့ရာတွင်) မိမိပြုဖွယ်ကိစ္စအတွက် အနည်းငယ်သာဖြစ်၍ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စအတွက်သာလျှင် စင်စစ် များလှပါကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် စင်စစ်ကား ကောင်းစွာ ကြားနာ ထားသော ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းထားသော ကောင်းစွာ ဆောင်ထားသော တရားသည် တပည့်တော်တို့မှ လျှင်စွာသာလျှင် ကွယ်ပျောက်ပါ၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား စစ်ဆင် စုရုံးထားသော နတ်အသုရာ စစ်ပွဲကြီး သည် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုစစ်ပွဲကြီး၌ နတ်တို့က အနိုင်ရ၍ အသုရာတို့သည် ရှုံးနိမ့်ပါကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုတပည့်တော်သည် ထိုစစ်ပွဲကြီးကိုအောင်မြင်၍ စစ်အောင် သူ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုစစ်နိုင်ရာ အောင်မြေမှ ပြန်လှည့်ကာ ဝေဇယန္တာမည်သော ပြာသာဒ်ကိုဖန်ဆင်း

ပါ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်မှာ ဘုံဆောင် တရားတဆောင်ရှိ၍ ဘုံဆောင် တဆောင် တဆောင်၌ အထွဋ်ရှိသောအခန်း ခုနစ်ရာစီရှိ၏။ အထွဋ်ရှိသော အခန်း တခန်းတခန်း၌ လည်း နတ်သမီး ခုနစ်ယောက်စီ ရှိ၏။ နတ်သမီး တယောက်တယောက်၌လည်း အလုပ်အကျွေး ခုနစ် ယောက်စီရှိပါကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အသျှင်(ဘုရား)သည် ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်၏ မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိသည့်အဖြစ်ကို ရှုမြင်ရန်အလို ရှိပါသလောဟု လျှောက်ကြား၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် သည်းခံတော်မူ၏။

၃၉၃။ ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည်၎င်း ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးသည် ၎င်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရွှေဆောင်ပြု၍ ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် အဝေးမှလာသော အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ရှက်နိုးကြကာ မိမိ မိမိအခန်းသို့ ဝင်ကုန်၏။ ချွေးမသည် ယောက္ခမကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ရှက်နိုးသကဲ့သို့ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ် အကျွေးတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ရှက်နိုးကြကာ မိမိ မိမိ အခန်းသို့ ဝင်ကုန်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည်၎င်း ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးသည်၎င်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်၌ စကြာသွားတော်မူစေကုန်၏။ လှည့်လည်တော် မူစေကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်၏ ဤမွေ့လျော်ဖွယ် အဖြစ်ကိုလည်း ရှုတော်မူပါ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်၏ ဤမွေ့လျော်ဖွယ် အဖြစ်ကိုလည်း ရှုတော်မူပါဟု (လျှောက်ကြားကုန်၏)။ အသျှင်သိကြားမင်း၏ ဤဝေဇယန္တောပြာသာဒ်သည် တင့်တယ်လှပေ၏။ ရှေးက ကောင်းမှုပြုခဲ့သူ၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင် ဖြစ်ပေ၏။ လူတို့သည်လည်း တစုံတရာ မွေ့လျော်ဖွယ်အဖြစ်ကို တွေ့မြင်ကုန်သော် “အချင်းတို့ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အဆောင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင်သိကြားမင်း၏ ထိုဝေဇယန္တောပြာသာဒ်သည် တင့်တယ်လှပေ၏။ ရှေးက ကောင်းမှုပြုခဲ့သူ၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင်ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ “ဤနတ်သည် အလွန်ပြင်းပြစွာ မွေ့လျော့နေ၏။ ငါသည် ဤနတ်ကို ထိတ်လန့်စေ ရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ်ယိမ်းယိုင်စေနိုင်သော သဘောရှိသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းမှုကို ပြုဘော်မူ၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည်၎င်း ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးသည်၎င်း တာဝတိံသာနတ်တို့သည်၎င်း “အချင်းတို့ ရဟန်း၏ တန်ခိုးကြီးသည့် အဖြစ်သည် အာနုဘော် ကြီးသည့် အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ်ရှိပေစွာ၊ မဖြစ်စဘူး ဖြစ်လေစွာ၊ နတ်ဘုံဗိမာန်ကိုပင်သော်လည်း ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ်ယိမ်းယိုင်စေနိုင်ဘိ၏” ဟု အံ့ဩခြင်း မဖြစ်စဘူး ဖြစ်ခြင်း ခံဝိရှိကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ ထိတ်လန့် ခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းဖြစ်သည်ကို သိ၍ “သိကြားမင်း အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရား သည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟော ကြားတော်မူသနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ငါတို့သည်လည်း ဤတရားစကားကို ကြားနာခြင်းငှါ အဖို့ရှိသူတို့ ဖြစ်လိုကုန်၏” ဟု နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းအား ပြောဆို၏။

၃၉၄။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်သော အကျင့်ဖြင့် အကျဉ်းအားဖြင့် ရဟန်းသည် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ လွတ်လွတ် ဝင်သော စိတ်ရှိသူ ကော်ပြီးဆုံးခြင်းရှိသူ ကော်ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ ကော်မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ကော်ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူဖြစ်ပါသည်။” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို “သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ ‘မသင့်’ ဟု ကြားနာ သွား၏။ သိကြားမင်း ရဟန်းသည် ‘တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်’ ဟု ဤသို့ ကြားနာဘူး၏။ ထိုရဟန်းသည် တရားအားလုံးကို အထူးသိ၏။ တရားအားလုံးကို အထူးသိ၍ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြားသိ၍ ချမ်းသာသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တစုံတရာသော ခံစားခြင်းကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းတို့၌ မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏။ တပ်စွန်းမှုကင်းသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏။ ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင် လျက်နေ၏။ စွန့်လွတ်ပြေးဝင်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းတို့၌ မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် တပ်စွန်းမှုကင်းသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် စွန့်လွတ်ပြေးဝင်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် လောက၌ တစုံတရာကိုမျှ မစွဲယူ၊ မစွဲယူသော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်၊ ထက်ဝန်းကျင် မတပ် မက်သော် အလိုလိုသာလျှင် ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်း၏။ (ပဋိသန္ဓေ) နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ဟု သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် အကျဉ်းအားဖြင့် ရဟန်းသည် ဝပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ လွတ်လွတ်ဝင်သော စိတ်ရှိသူ ကော်ပြီးဆုံးခြင်းရှိသူ ကော်ဘေး ကင်းခြင်းရှိသူ ကော်မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ကော်ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏” ဟု ဤစကားကို မိန့်ကြားတော်မူပါ၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် တပည့်တော် အား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ လွတ်လွတ်ဝင်သော စိတ်ရှိခြင်းကို ဟောကြားတော်မူပါ၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက် မောင်းကို ဆန့်ရာသကဲ့သို့၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးရာသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် လျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့၌ ကွယ်ကာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန် ဖဲခါသွား၍ မကြာမီ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းကို “အချင်း သင်၏ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟူသည် ဤရဟန်းပင်လော” ဟု မေးကုန်၏။

အသျှင်မတို့ ထိုရဟန်းသည် ငါ၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားမဟုတ်၊ ဤရဟန်းသည် ငါ၏ သီတင်း သုံးဖော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တည်း ဟု (ပြန်ပြော၏)။

အသျှင်သိကြားမင်း သင်သည် အရခတင်လေစူ၊ သင်သည် အလွန်အရတော်လေစူ၊ သင်၏ သီတင်းသုံးဖော်ပင် ဤမျှလောက် တန်ခိုးကြီး၏၊ ဤမျှလောက် အာနုဘော်ကြီး၏၊ သင်၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားကား အံ့ဩဖွယ်တန်ခိုးကြီးပေမည်တကား ဟု (ဆိုကုန်၏)။

၃၉၅။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရိုခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ “အသျှင်ဘုရား ထင်ရှား ကျော်စောသူတို့တွင် တဦးဖြစ်သော တန်ခိုးကြီးသည့် နတ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြားခဲ့သည်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အမှတ်ရတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် ငါအမှတ်ရမိ၏၊ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် ငါထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရိုသေစွာရိုခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ “အသျှင်ဘုရား အဘယ် မျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ ကေန်ပြီးဆုံးခြင်းရှိသူ ကေန် ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ ကေန်မြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ကေန်ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှောက်သော် ငါသည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းကို “သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ‘တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်’ဟု ကြားနာဘူး၏။ သိကြားမင်း ‘တရားအားလုံးတို့ကို သက်ဝင်စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်’ဟု ဤသို့ ကြားဘူးသော ထိုရဟန်းသည် တရားအားလုံးကို အထူးသိ၏၊ တရားအားလုံးကို အထူး သိပြီး၍ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြား၍သိ၏၊ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြားသိပြီး၍ ချမ်းသာသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်လည်းဖြစ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော အမှတ် မရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း ဝေဒနာတို့၌ မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ တပ်စွန်းမှု ကင်းသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏၊ ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ စွန့်လွှတ်ပြေးဝင်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’တို့၌ မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် တပ်စွန်းမှုကင်းသောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် စွန့်လွှတ်ပြေးဝင်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက်နေသော် လောက၌ (သင်္ခါရ) တစ်စုံတရာကိုမျှ မစွဲယူပေ၊ မစွဲယူသော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်တော့ပေ၊ ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်သော် အလိုလိုသာလျှင် ငြိမ်းအေး၏၊ ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ’ဟု ခဲ့ခြား၍သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှလောက်သောအကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်း အားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ ကေန်ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ ကေန်ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ ကေန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ကေန်ပြီးဆုံးသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် ငါသည် “နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းအား အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှုကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြားခဲ့သည်ကို အမှတ်ရ၏”ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော်မူ၏။

မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် ဥစ္စတဏှာသဒ္ဓယသုတ် ပြီး၏။

ဂ-မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်

၃၉၆။ အက္ခန်ပိသည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား “ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြားသော အရာ မရှိဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏” ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား “ထိုဝိညာဏ် သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြားသော အရာမရှိဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏” ဟု ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူဖြစ်ပေါ်လာသတတ် ဟု ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ “ငါ့သျှင် သာတိ ‘ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြား အရာမရှိ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏’ ဟု သင့်အား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူဖြစ်ပေါ်လာသည်ကား မှန်သလော” ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို မေးကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြား သော အရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏ ဟု ဖြေဆို၏။

ထိုအခါ ထို ရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ဤ ယုတ်ညံ့သောအယူမှ ကင်းကွာစေလိုကုန်၍ “ငါ့သျှင် သာတိ ဤသို့ မပြောဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မဟောကြားရာ၊ ငါ့သျှင် သာတိ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကိုကြည့်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည်ဟု အယူကို မေးစိစစ်ကြ ကုန်၏။ အယူကို ဝန်ခံစေကုန်၏။ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြကုန်၏။ တံငါသည်သား သာတိ ရဟန်းသည် ဤသို့ ထိုရဟန်းတို့က အယူကို မေးစိစစ်ကြသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံစေကြသော် လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်း ကြသော်လည်း ထိုယုတ်ညံ့သော အယူကိုပင်လျှင် အခိုင်အမာ အမှားသုံးသပ်လျက် သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြားသော အရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထား သော တရားကို ငါသိ၏” ဟု ပြောဆို၏။

၃၉၇။ ထိုရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာ စေရန် မတတ်နိုင်ကြသောအခါ၌ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြပြီးလျှင် သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် မြတ်စွာ ဘုရားအား— ဤသို့လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား “ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊

(ဝိညာဏ်မှ)တပါး အခြားသောအရာမရှိဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏”ဟု(တံငါသည်သား သာတိမည်သောရဟန်းအား ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သောအယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် “ထိုဝိညာဏ်သည် ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ)တပါးအခြားသောအရာမရှိဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏”ဟု တံငါသည်သား သာတိမည်သောရဟန်းအား ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သောအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာသတတ်ဟု ကြားပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ငါ့သျှင်သာတိ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ)တပါး အခြားသောအရာမရှိ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏”ဟု သင့်အား ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သောအယူဖြစ်ပေါ်နေသည် မှန်သလော”ဟု တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား မေးပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းက “ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ)တပါး အခြားသောအရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏”ဟု တပည့်တော်တို့အား ဖြေဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ဤယုတ်ညံ့သောအယူမှ ကင်းကွာစေလိုကုန်၍ “ငါ့သျှင်သာတိ ဤသို့မပြောဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မဟောကြားရာ၊ ငါ့သျှင်သာတိ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကိုကြည့်၍ ဝိညာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်မရှိ”ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏”ဟု အယူကို မေးစိစစ်ပါကုန်၏။ အယူကိုဝန်ခံစေပါကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် တပည့်တော်တို့က ဤသို့ပင် အယူကို မေးစိစစ်ကြပါသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံစေကြပါသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းကြပါသော်လည်း ထိုယုတ်မာသော အယူကိုပင်လျှင် အခိုင်အမာအမှားသုံးသပ်လျက် သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တပါး အခြားသောအရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏”ဟု ပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ဤယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာစေရန် မတတ်နိုင်ကြသောအခါ၌ တပည့်တော်တို့သည် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃၉၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါ့စကားဖြင့် ‘ငါ့သျှင် သာတိ မြတ်စွာဘုရား သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏’ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းအား သိစေလော့” ဟုတပါးသောရဟန်းအား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ”ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဝန်ခံ၍ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တံငါသည်သား သာတိ ရဟန်းကို “ငါ့သျှင်သာတိ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကိုခေါ်တော်မူ၏”ဟု တံငါသည်သား သာတိ ရဟန်းကို ပြောကြား၏။ “ငါ့သျှင်ကောင်းပြီ”ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာရှိခိုးလျက် သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်နေသော တံငါသည်သား သာတိအား မြတ်စွာ ဘုရားသည် -

“သာတိ ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ)တပါး အခြားသော အရာမရှိဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသောတရားကို ငါသိ၏ဟု သင့်အား ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သောအယူ ဖြစ်ပေါ်နေသည် ဟူသည် မှန်သလော”ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုဝိညာဏ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ)တပါး အခြားသောအရာမရှိပါ။ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရားဟောထားသောတရားကို တပည့်တော် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သာတိ သင်ပြောသောဝိညာဏ်သည် အဘယ်နည်း ဟု(မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပြောဆိုတတ်သောသဘော၊ သိတတ်သောသဘော၊ ထိုထိုဘဝတို့၌ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏အကျိုးကို ခံစားတတ်သောသဘောဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား အဘယ်မည်သောသူအား ငါ့ဤသို့ တရားဟော အပ်သည်ကို သင်သိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား ငါသည် ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏။ “အကြောင်းကိုကြည့်၍ ဝိညာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်မရှိ”ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဟောကြားသည်မဟုတ်လော။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား ထိုသို့ဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိအမှားကို ယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏၊ မိမိကိုယ် ကိုလည်းဖြိုဖျက်၏။ များစွာသောမကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သောယောကျ်ား ထိုအမှားကို ယူဆခြင်းသည် သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၃၈၉။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ကုန် သနည်း၊ ဤတံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ဉာဏ်အဋ္ဌေ အသက်မျှ ရှိသေး သလော”ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာရှိနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပါ ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ဤသို့ ပြန်လျှောက်သော် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ခါ မျက်နှာအောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာမရလှပေ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ခါ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာမရသည်ကိုသိတော်မူ၍ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို “(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား သင်သည် မိမိ၏ယုတ်ညံ့ လှသော ဤအယူဖြင့် ထင်ရှားလတ္တံ့ ၊ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို တဖန် မေးဦးအံ့”ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းအား မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် မိမိအမှားကိုယူဆ ခြင်းဖြင့်လည်း ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲလျက် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်ကာ များစွာသော မကောင်း မှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေသကဲ့သို့ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း ငါတရားဟောထားဘူးသည်ကို သိကြကုန်သလော”ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဟောထားဘူးသည်ကို မသိပါဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။ မှန်ပါသည်၊ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို

ကြည့်၍ ဝိညာဏ်ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ”ဟု များစွာသောအကြောင်းဖြင့် မြက်စွာဘုရားသည် တပည့် တော်တို့အား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သင်တို့သည် ငါ့ဤကဲ့သို့ ဟောကြားထားသော တရား ကို ကောင်းစွာသာလျှင် သိကြကုန်၏။ မှန်၏။ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ “အကြောင်းကို ကြည့်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ”ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် သင် တို့အား ငါဟောကြားထားခဲ့ပြီ။ ထိုသို့ဟောကြားထားပါလျက်လည်း ဤတံငါသည်သား သာတိ ရဟန်းသည် မိမိအမှားယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်၏။ များစွာ သော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ၏။ ထိုသို့ အမှားယူဆခြင်းသည် (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ထိုယောက်ျားအား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစိုးအပိုးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၀၀။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင်အကြောင်းကိုသာလျှင် စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုထို အကြောင်းဖြင့်သာလျှင် ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ မျက်စိသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာနှင့် အသံ တို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နှာသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့တို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နှာခေါင်းသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့ ရောက်၏။ လျှာနှင့် အရသာတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ လျှာသိဟူ၍သာ လျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိတို့ကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကိုယ်သိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွာဝင်)စိတ်နှင့် သဘာဝ ဓမ္မများကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ စိတ်သိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အကြင် အကြင်အကြောင်းကိုသာလျှင် စွဲ၍ မီးသည် ဟောက် လောင်၏။ ထိုထိုအကြောင်းအားဖြင့်သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သစ်သားထင်းကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏။ သစ်သားထင်းမီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝါးခြမ်း ကိုစွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏။ ဝါးခြမ်းမီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မြက်ကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏။ မြက်မီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နွားချေးကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏။ နွားချေးမီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဖဲကိုစွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏။ ဖဲမီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အမှိုက်ကို စွဲ၍ မီး သည် တောက်လောင်၏။ အမှိုက်မီးဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် အကြင် အကြင်အကြောင်းကိုသာလျှင် စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မျက်စိနှင့်အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ မျက်စိသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာနှင့်အသံတို့ ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နှာသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာခေါင်း နှင့် အနံ့ တို့ကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နှာခေါင်းသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ လျှာနှင့်အရသာတို့ကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ လျှာသိဟူ၍သာလျှင် ခေါ် ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိတို့ကို စွဲ၍ သိမှုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကိုယ်သိ ဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ စိတ်နှင့် သဘာဝဓမ္မများကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ် ပေါ်လာ၏။ စိတ်သိဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၄၀၁။ ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ရှုမြင်ကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟု ရှုမြင်ကြကုန်၏လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏ဟု ရှုမြင်ကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာသလော၊ မဖြစ်ပေါ်လာသလောဟု ယုံမှားသော သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ ဟု(လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသလော၊ မဖြစ်ပေါ်လာသလောဟု ယုံမှားသော သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိလေသလော၊ ချုပ်ခြင်းသဘော မရှိလေသလော ဟု ယုံမှားသောသူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကင်းပျောက်လေသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်လေသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏ဟု အမှန်အတိုင်းပညာဖြင့် ကောင်းစွာရှုမြင်သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်လေသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကင်းပျောက်ကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကင်းကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကင်းကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု အမှန်အတိုင်းပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုမြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုမြင်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏ ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာရှုမြင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာရှုမြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသော ဤအယူကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) ကပ်ငြိကုန်ငြားအံ့၊ တွယ်တာကုန်ငြားအံ့၊ ဥစ္စာကဲ့သို့ လိုလား မက်မောကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သင်တို့သည် သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ပဲ ကူးမြောက်ဘို့ရန် အကျိုးငှါ ငါဟောထားသော ဖောင်ဥပမာ ရှိသော တရားကို သိကုန်သည်မည်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိကုန်သည် မမည်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤသို့စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသော ဤအယူကို မကပ်ငြိကုန်ငြားအံ့၊ မမြူးထူး မယုယကုန်ငြားအံ့၊ ဥစ္စာကဲ့သို့ မလိုလား မမက်မောကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မမြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သင်တို့သည် သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ပဲ ကူးမြောက်ဘို့ရန် အကျိုးငှါ ငါဟောထားသော ဖောင်ဥပမာ ရှိသော တရားကို သိကုန်သည် မည်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိကုန်သည်မည်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၄၀၂။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့၏ တည်တံ့ခြင်းငှါ၎င်း ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်းငှါ၎င်း အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ—ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော အလုံးအခဲပြုအပ်သည့် အစာအာဟာရ ဟူသော 'ကမဋ္ဌိကာရာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက် အတွေ့အထိဟူသော 'ပဿာဟာရ'၊ သုံးခုမြောက် စိတ်၏ စေ့

ဆော်မှု ဟူသော ‘မနောသဓဇ္ဇတနာဟာရ’၊ လေးခုမြောက် သိမှု ဟူသော ‘ဝိညာဏာဟာရ’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအာဟာရ လေးပါးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန် အစ ရှိကုန်သနည်း။ ဤအာဟာရ လေးပါးတို့သည် တဏှာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ တဏှာ ဟူ သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ တဏှာလျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိကုန်၏။ တဏှာလျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတဏှာသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ တဏှာ သည် ဝေဒနာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဝေဒနာအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝေဒနာလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏။ ဝေဒနာလျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝေဒနာသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ဝေဒနာ သည် တွေ့ထိမှုဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဖဿအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဖဿလျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိ၏။ ဖဿလျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဖဿသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ ဖဿ သည် သဠာယတနလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ သဠာယတန အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ သဠာယတန လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိ၏။ သဠာယတနလျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသဠာယတနသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ သဠာ ယတနသည် နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိ၏။ နာမ်ရုပ်လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤနာမ်ရုပ်သည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ နာမ်ရုပ် သည် ဝိညာဏ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဝိညာဏ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝိညာဏ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏။ ဝိညာဏ်လျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ ဝိညာဏ် သည် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရလျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိ၏။ ပြုစီရင်မှုလျှင် အမွန်အစရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိ ကုန် သနည်း။ သင်္ခါရတို့သည် မသိခြင်း ‘အဝိဇ္ဇာ’ လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာအကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာလျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာလျှင် အမွန်အစရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အဝိဇ္ဇာအကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရ၊ ပြုစီရင်မှုသင်္ခါရ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် သဠာယတန၊ သဠာယတန အကြောင်းကြောင့် ဖဿ၊ ဖဿအကြောင်းကြောင့် ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ အကြောင်းကြောင့်တဏှာ၊ တဏှာအကြောင်းကြောင့် ဥပါဒါန်၊ ဥပါဒါန်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’၊ ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’၊ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’၊ သေခြင်း ‘မရဏ’၊ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’၊ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဘက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၀၃။ “ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ဖြစ်၏” ဟု ဤစကားကို ဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ သည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ “ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

“ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သည် ဖြစ်၏” ဟု ဤစကားကို ဟော ထား၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သည် ဖြစ်၏ဟု ဟော ထားသော ဤအရာ၌ “ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ သည် ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

“စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ သည် ဖြစ်၏” ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ သည်ဖြစ် လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ သည် ဖြစ်၏ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ “စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ သည် ဖြစ် ၏” ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

“တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏” ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ သည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်းဟု (မေးတော် မူ၏)။

“ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏” ဟု ဤမကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ “ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းကြောင့်ဝိညာဏ်သည်ဖြစ်၏” ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏) ။

“မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်လေသလော၊ မဖြစ်ကုန်လေသလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ “မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏” ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၄၀၄။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့လည်း ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ငါလည်း ဤသို့ပင် ဟောကြား၏။ ဤအကြောင်းရှိသော် ဤအကျိုးရှိ၏။ ဤအကြောင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးဖြစ်ပေါ်၏။ ဖြစ်ပေါ်ပုံကား—မသိမှုအကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’၊ ပြုစီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်အကြောင်းကြောင့် သဠာယတန၊ သဠာယတနအကြောင်းကြောင့် အတွေ့အထိ၊ အတွေ့အထိအကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း၊ ခံစားခြင်းအကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု၊ တပ်မက်မှုအကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု၊ စွဲလမ်းမှုအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’၊ ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’၊ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’၊ သေခြင်း ‘မရဏ’ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ချမ်းသာမဘက်သော ဆင်းရဲအရာ၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏ သာလျှင် တပ်ခြင်းကင်းသဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ချုပ်၏။ ပြုစီရင်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတနချုပ်၏။ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ချုပ်၏။ တွေ့ထိခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ချုပ်၏။ ခံစားခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ချုပ်၏။ တပ်မက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ ချုပ်၏။ ဖြစ်ခြင်း ‘ဘဝ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’ ပူဆွေးခြင်း ‘သောက’ ငိုကြွေးခြင်း ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ‘ဥပါယာသ’ တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဘက်သော ဆင်းရဲအရာ၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၀၆။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့လည်း ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ငါလည်း ဤသို့ပင် ဟောကြား၏။ ဤအကြောင်းမရှိသော် ဤအကျိုး မရှိနိုင်။ ဤအကြောင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုး ချုပ်ရ၏။ ချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'သဠာယတန' ချုပ်၏။ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်၏။ အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏။ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း 'ဘဝ' ချုပ်၏။ ဖြစ်ခြင်း 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပျိုးခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏။ ဖြစ်ပျိုးခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ပူဆွေးခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာမဘက်သော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။

၄၀၇။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် “ငါတို့သည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့လေကုန်သလော၊ မဖြစ်ခဲ့လေကုန်သလော၊ အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ခဲ့ကုန်သနည်း၊ အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်ပုံပန်း ဖြစ်ခဲ့ကုန်သနည်း၊ ငါတို့သည် အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ခဲ့ကုန်သနည်း” ဟု ရှေးအဖို့ခန္ဓာသို့သော်လည်း တဖန်ပြေးသွားကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တဖန်ပြေးသွားခြင်း မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် “ငါတို့သည် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ လော၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ လော၊ အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ နည်း၊ အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်ပုံပန်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ နည်း၊ ငါတို့သည် အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်၍ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ နည်း” ဟု နောက်အဖို့ ခန္ဓာသို့သော်လည်း တဖန် ပြေးသွားကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တဖန် ပြေးသွားခြင်း မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် “ငါသည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော၊ အဘယ်သို့သောသူ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်ပုံပန်း ဖြစ်သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် အဘယ်မှ လာသနည်း၊ ထိုသတ္တဝါသည် အဘယ်သို့ သွားလတ္တံ့ နည်း” ဟု ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌လည်း သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားမှု ဖြစ်ကြရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားမှု မဖြစ်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် “ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့ အလေးပြုသင့်သူတည်း၊ ဆရာမြတ်စွာဘုရားအား ရိုသေခြင်းဖြင့် ငါတို့သည် ဤအတိုင်း ဆိုကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆိုကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းဖြင့် မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် “သမဏ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။ သမဏမည်သော ငါတို့သည်လည်း ဤအတိုင်းပင် ဆိုရကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆိုကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် တပါးသော ဆရာကို ညွှန်ပြကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ညွှန်ပြခြင်း မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် များစွာသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝတ်အကျင့်နှင့် ကောတုဟလမင်္ဂလာတို့ကို အနှစ်သာရအားဖြင့် ငါဖန် ယူကုန်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ တဖန် ယူခြင်းသည် မဖြစ်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကိုယ်တိုင်သိသည်ကိုသာလျှင် ကိုယ်တိုင်မြင်သည်ကိုသာလျှင် ကိုယ်တိုင် ထင်ထင်ရှားရှား သိသည်ကိုသာလျှင် ဆိုကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုး ပေးတတ်သော လာလှည့်ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော မိမိကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌ ဆောင်ယူထားထိုက် သော ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော ဤတရားဖြင့် သင်တို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ခဲ့ပြီ။ “ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ကိုယ်တိုင် ရှုမြင်ထိုက်သော တရားတည်း၊ အခါမလင့်အကျိုး ပေးတတ်သော တရားတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတည်း၊ မိမိ၏ကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌ ဆောင်ထားထိုက်သော တရားတည်း၊ ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိနိုင် ခံစားနိုင် သော တရားတည်း” ဟု ဟောထား၏။ ဤ ကိုယ်တိုင် မြင်သိ ထင်ထင်ရှားရှား သိသည့်အဖြစ်ကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဟောထား၏။

၄၀၈။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းသုံးရပ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ အမိအဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော်ကုန်၏။ အမိသည်လည်း ဥတုမလာ၊ အမိဝမ်း တွင်းသို့ ရောက်ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် မရှိသေး၊ ထိုမျှလောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အမိအဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော်ကုန်၏။ အမိသည်လည်း ဥတုမလာ၏။ အမိဝမ်းတွင်းသို့ ရောက်ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် မရှိသေး၊ ထိုမျှလောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ရဟန်းတို့ အမိအဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော်ကုန်၏။ အမိသည်လည်း ဥတုမလာ၏။ အမိဝမ်းတွင်းသို့ ရောက် ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် ရှိနေ၏။ ဤသို့ အကြောင်းသုံးရပ်တို့၏ ပေါင်းဆုံ ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုကိုယ်ဝန်ကို အမိသည် ကိုးလဖြစ်စေ ဆယ်လဖြစ်စေ ဝမ်းဖြင့်လွယ်၍ ကြီးစွာသော ယုံမှားခြင်းဖြင့် လေးလံသော ဝန်ကို လွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုကိုယ်ဝန်ကို အမိသည် ကိုးလ

ဖြစ်စေ ဆယ်လဖြစ်စေ လွန်သောအခါ၌ ကြီးစွာသော ယုံမှားခြင်းဖြင့် လေးလံသောဝန်ကို ဖွားမြင်၏။ မွေးဖွားပြီးသော ထိုသူငယ်ကို မိမိသွေးဖြင့် မွေးမြူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအမိန့် ရည်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သွေးမည်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူငယ်သည် ကြီးထွားခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို စွဲ၍ ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက်ကစားခြင်း ဂျမ်းထိုးကစားခြင်း စကြာဖြင့် ကစားခြင်း ခွက်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းဟူသော ထိုထို ဤဤ ကလေး သူငယ် ကစားနည်းမျိုးတို့ဖြင့် ကစား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူငယ်သည် ကြီးထွားခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကိုစွဲ၍ နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်သော နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သော ချစ်အပ်သောသဘောရှိသော ကာမ (ရာဂ) နှင့် စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအဆင်း သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအသံ ဘာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအနံ့ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသောအရသာ နှစ်လို ဖွယ်ဖြစ်သော နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သော ချစ်အပ်သောသဘောရှိသော ကာမ (ရာဂ)နှင့် စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ပျော်ပါးလျက် နေ၏။

၄၀၉။ ထိုသူငယ်သည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်စွန်း၏။ မချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သဘောရှိသော အဆင်း၌ ဒေါသစိတ်ဖြစ်၏။ ကာယဂတာ သတိမထင်ပဲ သေးသိမ်သော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားများ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ထိုသူသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တစုံတခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုသူသည် ထိုခံစားခြင်းကို နှစ်သက်၏။ အားရပါးရ ပြောဆို၏။ သက်ဝင်စွဲ လမ်း၍ တည်၏။ ထိုခံစားမှုကို နှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရ ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ တည်ခြင်း ကြောင့် ထိုသူအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ ခံစားမှုတို့၌ နှစ်သက်ခြင်းသည် စွဲလမ်းမှုတည်း။ ထိုသူအား စွဲလမ်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်း ဘဝ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ပူဆွေး ခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမဿန' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တိုသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာမဘက်သော ဆင်းရဲအစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

နားဖြင့်အသံကိုကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံ၍။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘာဝဓမ္မကို သိ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘော ရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ တပ်စွန်း၏။ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ ဒေါသစိတ် ဖြစ်၏။ ကာယဂတာသတိ မထင်ပဲ သေးသိမ်သောစိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာ ကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ထိုသူသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့ရောက် လျက် ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တစုံ

တခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုသူသည် ထိုခံစားခြင်းကို နှစ်သက်၏။ အားရပါးရ ပြောဆို၏။ သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ တည်၏။ ထိုခံစားမှုကို နှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိုသူ အား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ ခံစားမှုတို့၌ နှစ်သက်ခြင်းသည် စွဲလမ်းမှု တည်း။ ထိုသူအား စွဲလမ်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း 'ဘဝ'၊ ဘဝဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်း ရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ချမ်းသာမဘက် သော ဆင်းရဲအစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကိုသိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမ တတ်သူ အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော (သစ္စာလေးပါး တရား တို့ကို) သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကူသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကူသော လူ့ လောကကိုကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ် သော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည်၎င်း သူကြွယ်သားသည်၎င်း ဇာတ်တမျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်၎င်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ၌ ယုံကြည်မှုကိုရ၏။ ထိုသူသည် ထိုယုံကြည်မှုကိုရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ဆင်ခြင်၏—

“အိမ်ရာထောင်သောဘဝ၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာ ခရီးနှင့် တူ၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ အိမ်ရာထောင်သောဘဝ၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ စင်စစ်စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ ဘောင်မှထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာကို ပယ်၍၎င်း၊ များသောဥစ္စာကို ပယ်၍၎င်း၊ နည်းသော ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်ကို ပယ်၍၎င်း၊ များသော ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်ကို ပယ်၍၎င်း ဆံမုတ်ဆိတ် ကို ပယ်၍၎င်း ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၄၁၁။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ အကျင့်သီလ သိက္ခာနှင့်ကျင့်ဝတ် သိက္ခာပုဒ်သို့ ကောင်းစွာရောက်လျက် အသက်သတ်ခြင်းကိုပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏။ တုတ်ကိုချွတ်ပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ အရှက်ရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်း သောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုပယ်၍ မပေးသည်ကို

ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပေးသည်ကိုသာ ခံယူ၏။ ပေးသည်ကိုသာ နှစ်လို၏။ မခိုးမဝက် စင်ကြယ်
 သောကိုယ်ဖြင့်သာ နေ၏။ မမြတ်သောအကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ ယုတ်သော
 အကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိ။ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန်
 ပြောခြင်းကိုပယ်၍ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ မှန်သော
 စကားချင်း ဆက်စပ်တတ်၏။ တည်သောစကားရှိ၏။ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏။ လောကကို
 လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသူ ထိုသူတို့
 ကဲ့ပြားခြင်းငှါ ဤသူထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူထံမှ မပြောတတ်။ ထိုသူထံမှ နားထောင်၍ ဤသူ
 ထံမှ မပြောတတ်။ ဤသူ့ ကဲ့ပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏။ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေး
 တတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။
 ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသောစကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းသောစကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသောစကားမှ
 ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏။ နားချမ်းသာ၏။ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏။ နှလုံးသူ
 သက်၏။ ယဉ်ကျေး၏။ လူအများ နှစ်သက်၏။ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော စကား
 ကိုသာ ဆို၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကိုပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (သင့်သော)
 အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
 တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ (သင့်သော)
 အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော မှတ်သားလောက်
 သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတနပ်
 သာ စားလေ့ရှိ၏။ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ နေလဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း
 သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာချယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်း
 လိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကိုခံယူခြင်း
 မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်း ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်
 ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကိုခံယူခြင်းမှ
 ရှောင်ကြဉ်၏။

ဆိတ်နှင့်သိုးကိုခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း
 မြည်းကိုခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန် အမှု အစေအပါး
 အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ဆောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာ
 စဉ်းလဲ ခြင်တူယ် တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြုခြင်း
 တည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွား
 ထိုကို) လုယက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း ဝမ်းကို မျှတရုံသောဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
 အကြင်အကြင်အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာ ယူဆောင်၍သွား၏။
 ဥပမာသော်ကား အတောင်ရှိသောငှက်သည် အကြင်အကြင်အရပ်သို့ ပျံသော် မိမိအတောင်သာ
 ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံ၏။ ဤအတူ ရဟန်းသည်ကိုယ်ကိုမျှတရုံသော သင်္ကန်း ဝမ်းကိုမျှတရုံသော ဆွမ်း

၁-ကောက်စိမ်း = အာမကဗျာပါဠိတော် ဇပါးစိမ်း ရှစ်မျိုး။

ဖြင့်ရောင်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် အကြင်အကြင်အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာ ယူဆောင်၍ သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကိုမြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မေ ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ညည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုစက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုမြွေကို စောင့်ရှောက် ၏။ စက္ခုမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဓါရုံကိုကြားသော်။ ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကိုနမ်းသော်။ ဗ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ ပ။ စိတ်ဖြင့် မေဗ္ဗာရုံကိုသိသော် (ယောက်ျား မိန်းမဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော) အမှတ်လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူ လေ့မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိမြွေကို မစောင့်စည်းမှု၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မေခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ ထိုမနိမြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိမြွေကိုစောင့် ရှောက်၏။ မနိမြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ဒုက္ခနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့တက်ရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏။ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သက်န်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျယ်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်ညာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။

၄၁။ ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေစောင့်စည်း ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဤမြတ်သော သတိဆင်ခြင်ညာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော (ဤမြတ် သော ရောင်ရဲခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော) ထို(ရဟန်း)သည် ဆိတ်ငြိမ်သော အိပ်ရာနေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သုသာန်ကို တောအုပ် ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို (မှီဝဲ၏)။ ထို(ရဟန်း)သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီး နောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသုံးရှေးရှုကာ သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော) လောက၌ မက်မေခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကိုပယ်၍ မက်မေခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသောစိတ်ဖြင့် နေ၏။ မက်မေခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ပြစ်မှားမှုကိုပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ပြစ်မှားမှုမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကိုပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်း ခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ညာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဒစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကိုပယ်၍ အတွင်းသန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဒစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ် စေ၏။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကိုပယ်၍ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၄၁၃။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ညစ်နွမ်းကြောင်း ပညာ၏အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နိဝရဏ' တရား ငါးပါးတို့ကိုပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ပျိုးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ ပ။ တတိယဈာန်သို့။ ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက် ၍နေ၏။

၄၁၄။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သဘောရှိသော အဆင်း ၌ မတပ်စွန်း၊ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ ဒေါသစိတ်မဖြစ်၊ ကာယဂတာသတိ ထင်သည်ဖြစ်၍ အတိုင်းအရှည်မရှိသော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သောပညာ ကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ယယ်လျက် ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တစ်ခုခုသောဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းကို မနှစ်သက်၊ အားရပါးရ မပြောဆို၊ သက်ဝင်စွဲလမ်း၍မတည်။ ထိုခံစားမှုကို မနှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရမပြောဆိုခြင်း သက်ဝင်စွဲလမ်း၍မတည်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုတို့၌ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းသည် ချုပ်၏။ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှုချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှုချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှုချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း 'ဘဝ' ချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်း ကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ပူဆွေးခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ကိုယ်ဆင်းရဲ ခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာမဖက်သော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

နားဖြင့် အသံကိုကြား၍။ ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကိုနမ်း၍။ ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကိုလျက်၍။ ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ ပ။

စိတ်ဖြင့် သဘာဝဓမ္မကိုသိ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ မတပ်စွန်း၊ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ်သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ ဒေါသစိတ်မဖြစ်၊ ကာယဂတာသတိထင်သည် ဖြစ်၍ အတိုင်းအရှည်မရှိသော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော လွတ်မြောက်သောစိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း

အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကိုပယ် လျက် ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တစုံ တခုသောဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းကို မနှစ်သက်၊အားရပါးရမပြောဆို၊ သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ မတည်။ ထိုခံစားမှုကို မနှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရမပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲလမ်း၍မတည်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုတို့၌ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းသည်ချုပ်၏။ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှုချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း မရဏ' ပူဆွေခြင်း 'သေက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာမဖက်သော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ငါ၏ ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားသော တပ်မက်မှုကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်ပုံညွှန်ပြချက် 'တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိဒေသနာ'ကို သင်တို့ ဆောင်ကြကုန်လော့။ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကိုကား ကြီးစွာသောတပ်မက်မှု ကုန်ရက် တပ်မက်မှုထုတ်လျောက် (အထပ်အစပ်)ဖြင့် စွပ်မိ၏ဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက် ကြကုန်၏။

ရှစ်ခုမြောက် မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ် ပြီး၏။

ဇ-မဟာအဿပုရသုတ်

၄၁၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂတိုင်း အဿပုရမည်သော အင်္ဂမင်းသားတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းက သင်တို့ကို “ရဟန်း ရဟန်း”ဟု ကောင်းစွာသိ၏။ သင်တို့ကလည်း “သင်တို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း”ဟု မေးသော် “ရဟန်းများ ဖြစ်ကုန်၏”ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အသမုတ်ခံရသော ဤသို့ဝန်ခံသောသင်တို့သည် “သမဏဖြစ်ကြောင်း ပြာဟဏ ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်သော် ငါတို့၏ ဤအသမုတ်ခံရခြင်းနှင့် ဝန်ခံ ခြင်းသည်လည်း အမှန်အတိုင်း ဖြစ်လတ္တံ့ ။ငါတို့သည် အကြင်သူတို့၏ သက်န်း ဆွမ်း အိပ်ရာနေရာ (ကျောင်း) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ ငါတို့အပေါ်၌ ထိုပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် များသောအကျိုး များသော အာနိသင် ရှိသည်ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့ ။ ငါတို့၏ ဤရဟန်းအဖြစ်သည်လည်း မမြဲပဲ အကျိုးများ၍ တိုးပွားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့လျှင် ကျင့်ကြံအားထုတ်စေမည်။

သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၀။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုကျင့်ဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “ငါတို့သည် အသက်မွေးမှုကိုစင်ကြယ်စေအံ့၊ ပေါ်လွင်စေအံ့၊ ထင်ရှားစေအံ့၊ မကျိုးပေါက်စေအံ့၊ စောင့်စည်း ထားအံ့၊ ထိုစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမြှင့်တင်အံ့၊ သူတပါးကိုမနှိမ့်ချ အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ်အမှုအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ်အမှုအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ်အမှုအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက်မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏။ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက်ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက်အလွန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည်သည် ဖြစ်ရ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အားဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၁။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုကျင့်ဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေတံခါး တို့ကို ပိတ်ထားသူဖြစ်ကုန်အံ့၊ မျက်စိဖြင့်အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြူးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမှုအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိကုန်အံ့၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းပဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေ ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား တို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရ၏၊ (ထို့ကြောင့်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်အံ့၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းကုန်အံ့၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်အံ့။

နားဖြင့်အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို ကြားသော်။ ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နှမ်းသော်။ ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျှက်သော်။ ဗ။ ကိုယ်ဖြင့်အတွေ့ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ ကိုထိသော်။ ပ။ စိတ်ဖြင့်သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကိုစွဲယူလေ့မရှိ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြူးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမှုအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကိုစွဲယူလေ့မရှိကုန်အံ့၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းပဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေ) ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့် စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရ၏၊ (ထို့ကြောင့်) ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်အံ့၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းကုန်အံ့၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ သည် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ်အမှုအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ်အမှုအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ်အမှု အရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေတံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ ထားသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့်သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထို ထက်အလွန်ပြုဖွယ်ကိစ္စတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု ဤသို့အကြံအစည်ဖြစ်ရ၏။ ထိုမျှ လောက်ဖြင့်သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊

သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိသော် ရဟန်းအကျိုးမဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်သိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန်(အသား) ပြည့်ဖြိုးရန် (အရေအဆင်း) ကြည်လင်ရန် အလိုငှါ မသုံးဆောင်အံ့၊ ဤကိုယ်သည် တည်တံ့ရန် မျှတရန် ဆာလောင် မှတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန် မြတ်သောအကျင့်ကို အားထုတ်ရန်မျှသာ အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ ဤသို့ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ကုန်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေ ကုန်အံ့၊ ငါတို့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်း ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့” ဟု ရည်ရွယ်လျက် အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံအားထုတ် ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ်အမူ အရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ်အမူအရာသည်စင်ကြယ်၏၊ စိတ်အမူအရာသည်စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေကို ပိတ်ဆို့ထားသူဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက်ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုသက် အလွန်ပြုဖွယ် ကိစ္စတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်သူဖြစ်ကုန်အံ့၊ နေ့အခါ၌ စကြံ သွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် အပိတ်အပင် နီဝရဏ တရားတို့မှ စိတ်ကိုသုတ်သင်ကုန်အံ့၊ ညဉ့်ဦးယံ စကြံ သွားခြင်းဖြင့် အပိတ်အပင် နီဝရဏ တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်ကုန်အံ့၊ သန်ကောင်ယံ၌ လကျာနံတောင်းဖြင့်(လကျာ) ခြေ၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ် လွန်ကာတင်ထား၍ သတိဆင်ခြင်ညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ထအံ့ ဟု အမှတ်သညာကို နှလုံး သွင်းလျက် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်အံ့၊ မိုးသောက်ယံ၌ စောစောထမြူးစကြံ သွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် အပိတ်အပင် နီဝရဏ တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါသင်တို့အား ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ်အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ်အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ်အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေတံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ ထားသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူဖြစ်ကုန်၏၊ နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်သူဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့်အလုပ်ကိစ္စပြီးပြီ၊ ငါတို့သည်ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက်ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက်အလွန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမျှ လောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်ကုန်အံ့၊ ရွှေသို့တိုးရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ သိလျက်ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ တူရွ

ကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ သိလျက်ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ကျေးရာဆန်ရာ၌ သိလျက်ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဒုက္ခင်္ဂ သပိတ် သက်န်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက်ပြုလေ့ရှိသူဖြစ်ကုန်အံ့၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ သွားရာရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူဖြစ်ကုန်အံ့”ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ်အမူ အရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူ အရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူ အရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက်မွေး မှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေ တံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ ထားသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်သူ ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက်ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက်အလွန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြား အံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသာနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကိုမှီဝဲ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သုသာန်ကို ဘောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၍ သတိကိုဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကင်းသောစိတ်ဖြင့်နေ၏၊ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီး စေလိုသော ဒေါသကိုပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပါးကို လိုလားလျက်နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကိုပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓ’မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ကို ပယ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’တို့မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကိုပယ်၍ ယုံမှား ခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၄၂၆။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရာ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးကုန်ရာ၏၊ ထိုသူသည် အဟောင်းဖြစ်သောကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရာ၏၊ ထိုသူအား သားမယားကြွေးမွေးရန်အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်ရာ၏။ ထိုသူအား—

“ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်၏၊ ထိုငါ့အား ထိုအလုပ်များ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏၊ ငါသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရ၏၊ ငါ့အား သားမယားကြွေးမွေးရန် အမြတ်လည်း ကျန်သေး၏”ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတမျိုးသော်ကား အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသောယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်မရှိရာ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်းမရှိရာ၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူသည် ထမင်းကိုလည်း နှစ်သက်ရာ၏။ ထိုသူ၏ကိုယ်၌ အားလည်းရှိရာ၏။ ထိုသူအား—

“ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲအနိပ်စက်ခံနေရသော ပြင်းစွာမကျန်းမာသောသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါသည် ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်မရှိခဲ့။ ငါ၏ကိုယ်၌ အားလည်းမရှိခဲ့။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏။ ငါသည် ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်ရှိ၏။ ငါ၏ကိုယ်၌ အားလည်းရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတမျိုးသော်ကား နောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ခံရသော ယောက်ျားသည်ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုနောင်အိမ်မှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူအား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းမရှိရာ၊ ထိုသူအား—

“ငါသည် ရှေးကနောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ခံခဲ့ရ၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနောင်အိမ်မှငြိမ်းချမ်းစွာ ဘေးကင်းလျက် လွတ်ခဲ့၏။ ငါ့အား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်းမရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတမျိုးသော်ကား မိမိကိုယ်ကို မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုကျွန် အဖြစ်မှလွတ်ရာ၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူဖြစ်ရာ၏။ ထိုသူအား—

“ငါသည် ရှေး၌ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုကျွန်အဖြစ်မှလွတ်ခဲ့၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိစိုးပိုင်သော သူတပါးတို့ မစိုးပိုင်သော (ကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက်ပြီးသော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သူဖြစ်၏” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာတမျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာ အသုံး အဆောင်နှင့်တကွ သွားရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ ဘေးမရှိပဲ လွန်မြောက်ရာ၏။ ထိုသူအား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိရာ၊ ထိုသူအား—

“ငါသည် ရှေးက ရှည်ဝေးသောခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ ဘေးမရှိပဲ လွန်မြောက်ခဲ့၏။ ငါ့အား စည်းစိမ်အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်းမရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌မပယ်အပ်ကုန်သေးသော ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’တရား

ငါးပါးတို့ကို ကြွေးကဲ့သို့ အနာရောဂါကဲ့သို့ နှောင်အိမ်ကဲ့သို့ ကျွန်အဖြစ်ကဲ့သို့ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲ ကဲ့သို့ ကောင်းစွာရှု၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အပိတ်အပင် 'နိဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်တို့ကို ကြွေးကင်းသကဲ့သို့ အနာရောဂါ ကင်းသကဲ့သို့ နှောင်အိမ်မှ လွတ်သကဲ့သို့ (ကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက်သကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းသာယာသောအရပ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ကောင်းစွာရှု၏။

၄၂၇။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နိဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကိုပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရား ဟို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကူဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကူဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ရောက်၍နေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နိဝရဏ)ဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပြန့်နှံ့ စေ၏။ (နိဝရဏ)ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏တကိုယ်လုံး မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သောရေချိုးပေးသူသည်၎င်း ရေချိုးပေးသူ၏တပည့် သည်၎င်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ရေဖြင့်ဖျန်းလျက် ဖျန်းလျက်အခဲ ပြုရ ၏။ ထိုရေချိုးကသယ်မှုန်အခဲသည် အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက်ရှိရာ၏၊ အစေးဖြင့်ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိရာ၏၊ အတွင်းအပြင်၌ အစေးဖြင့်ပြန့်နှံ့ လျက်ရှိရာ၏၊ ယုံကျခြင်းလည်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပြန့်နှံ့ စေ၏၊ နိဝရဏဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၂၈။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကိုပိုးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပြန့်နှံ့ စေ၏၊ တည်ကြည် ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ မြောက် အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန် မှန်မှန် သည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်းမရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေအယဉ်

သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကိုပင်လျှင် အေးမြသောရေဖြင့် စိုစွတ်စေရာ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေရာ၏။ ပြည့်စေရာ၏။ ပြန့်နှံ့ စေရာ၏။ အေးမြသောရေဖြင့် ထိုရေအိုင်၏ တခုလုံး မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့ စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၂၆။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သက်ဝမ်းသာခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏။ သတိ သမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင်တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ”ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန် သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့ စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလ(ဖြူ နီ ညို)ကြာတော့၌၎င်း ပဒုမာကြာတော့၌၎င်း ပုဏ္ဏရိက်ကြာတော့၌၎င်း ဥပ္ပလ(ဖြူ နီ ညို)ကြာအချို့တို့သည်၎င်း ပဒုမာကြာ အချို့တို့သည်၎င်း ပုဏ္ဏရိက်ကြာအချို့တို့သည်၎င်း ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရေထည်း၌မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏။ ထိုကြာတို့သည် အဖျားအရင်းတိုင်အောင် အေးမြသောရေဖြင့် စိုစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။ ပြန့်နှံ့ ကုန်၏။ ထိုဥပ္ပလ(ဖြူ နီ ညို)ကြာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာ အစိတ်အပိုင်းအလုံးစုံ၌ အေးမြသောရေဖြင့် မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပြန့်နှံ့ စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၃၀။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထိုပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့ စေ၍နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ တကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ (တကိုယ်လုံး) ခြုံ၍ထိုင်နေသည်ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တကိုယ်လုံး၌ ဖြူသောအဝတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့ သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သောဝိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍
နေ၏။ ထိုရဟန်း၏ ကကိုယ်လုံး၌ စင်ကြယ်တောက်ပသောစိတ်ဖြင့် မပြန့်နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်
မျှမရှိ။

၄၃၁။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော်
ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်
လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် ရှေး၌
ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေ့ရှု
ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း)သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို
အောက်မေ့၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်း
အရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို
အောက်မေ့၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ တပါးသော ရွာသို့သွားရာ၏။ ထိုရွာ
မှလည်း တပါးသော ရွာသို့သွားရာ၏။ထို(ယောက်ျား)သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာ
ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား—

“ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သောရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ထိုင်ခဲ့၏။
ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သောရွာသို့သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌
လည်း ဤသို့ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုငါသည်
ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့ သာလျှင် ပြန်လာ၏” ဟု (စိတ်အမှတ်အသား ဖြစ်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဘဝကို အောက်မေ့၏။
ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တဘဝကို၎င်း နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း။ပ။ ဤသို့လျှင် အခြင်းအရာနှင့်တကွ
ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော ဘဝကို အောက်
မေ့၏။

၄၃၂။ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး
မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော်
တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် သတ္တဝါဟူ၍ သေခြင်း
ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတ’ ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေ့ရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။
ထိုရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိ
နှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်
သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာ ရှိသော
သတ္တဝါ မကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါ
တို့ကိုသိ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မျက်နှာချင်းဆိုင်တံခါးရှိသော အိမ်နှစ်ဆောင်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။
ထိုအိမ်၌ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည်အလယ်၌ ရပ်တည်လျက်အိမ်သို့ ဝင်ကုန်သော

အိမ်မှထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက်သွားလာကုန်သော လှည့်လည်ကုန်သော လူတို့ကို ရှုမြင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောလူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သောသတ္တဝါ တို့ကိုသိ၏။ပ။

၄၃၃။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့တည်ကြည်သောစိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ် သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါသင့် လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော 'အာသဝက္ခယ ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုပို့ ညွတ်စေ၏ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကား ဆင်းရဲဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ် ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' ဟု ဟုတ် မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန် သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရားတို့ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရားတို့ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား အာသဝေါတရား တို့ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမုလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးသော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စအလိုငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျူကင်းသော ရေအိုင် သည်ရှိရာ၏။ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုရေအိုင်၏ ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရုယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားကြရပ်ကြသည်ကို မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား—

“ဤရေအိုင်သည် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျူကင်း၏။ ထိုရေအိုင်၌ ဤခရု ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားကြရပ်ကြ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဤကား ဆင်းရဲတည်းဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စအလို ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ ဟု သိ၏။

၄၃၄။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သမဏဟူ၍၎င်း၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍၎င်း၊ ရေချိုးပြီးသူ ဟူ၍၎င်း သိပြီးသူဟူ၍၎င်း (ကိလေသာ သို့မဟုတ်) ညွှန်းဆဲပြီးသူဟူ၍၎င်း (ကိလေသာတို့မှ) ဝေးသူ ဟူ၍၎င်း ရဟန္တာ ဟူ၍၎င်း ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သမဏဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းမှာ ပူပန်ညစ်ညူးစေ တတ်သော တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး

၁၀-စူဠအဿပုရသုတ်

၄၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂတိုင်းအဿပုရ မည်သော အင်္ဂမင်းသားတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းက သင်တို့ကို “ရဟန်း ရဟန်း” ဟု ကောင်းစွာ သိ၏။ သင်တို့ကလည်း “သင်တို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း” ဟု မေးကုန်သော် “ရဟန်းများဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အသမုတ်ခံရသော ဤသို့ ဝန်ခံသော သင်တို့သည် “ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ငါတို့၏ ဤအသမုတ်ခံခြင်းနှင့် ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း အမှန်အဟုတ်ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ငါတို့သည် အကြင်သူတို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအဆောက်အဦကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ ငါတို့အပေါ်၌ ထိုပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် များသောအကျိုး များသောအာနိသင်ရှိသည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ ၊ ငါတို့၏ ဤရဟန်းအဖြစ်သည်လည်း မမြူပဲ အကျိုးများ၍ တိုးပွားခြင်းရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်။

၄၃၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တဦးတယောက်သော ရဟန်းသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်းများလျက် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကို မပယ်၊ / ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိလျက် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ ကို မပယ်၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း ကောဓ’ ကို မပယ်၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိလျက် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ‘ဥပနာဟ’ ကို မပယ်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး ချေဖျက်ခြင်းရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူးချေဖျက်ခြင်း ‘မက္ခ’ ကို မပယ်၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ‘ပလာသ’ ကို မပယ်၊ မနာလိုခြင်း ရှိလျက် မနာလိုခြင်း ‘ဣဿာ’ ကို မပယ်၊ ဝန်တိုခြင်းရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း ‘မစ္ဆရိယ’ ကို မပယ်၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သဖြစ်လျက် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း ‘သာဠေယျ’ ကို မပယ်၊ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း ‘မာယာ’ ကို မပယ်၊ အလိုဆိုးရှိလျက် အလိုဆိုး ‘ပါပိစ္ဆာ’ ကို မပယ်၊ မှားသော အယူရှိသဖြစ်လျက် မှားသော အယူ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ကို မပယ်။ ရဟန်းတို့ အပါယ်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကြောင်းဖြစ်သော မကောင်းရာဘဝ၌ ခံစားရခြင်းရှိကုန်သော ဤရဟန်းအညစ်အကြေး ဤရဟန်းအပြစ်ဒေါသ ဤရဟန်းအမှိုက်တို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် “ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်” ဟု ငါဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ရေနှင့်သွေးထားသော နှစ်ဖက်အသွားရှိသော မတဇဉ်ကသေမှ ဖြစ်သော လက်နက် မည်သော လက်နက်မျိုးကို သားရေအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသကဲ့သို့ ပိတ်ဆို့ထားသကဲ့သို့ ငါသည် ဤရဟန်း၏ ရဟန်းအဖြစ်ကို ထိုလက်နက်မျိုးလျှင် ဥပမာရှိ၏ ဟု ဟောကြား၏။

၄၃၇။ ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူအား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ အဝတ် မဝတ်သူအား အဝတ်မဝတ်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ မှူအညစ်အကြေး ဆောင်သူအား မှူအညစ်အကြေးဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ရေသို့ သက်ဆင်းသူအား ရေသို့ သက်ဆင်းရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်ရင်း၌ နေသူအား သစ်ပင်

ရင်း၌ နေရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ လွင်တီးခေါင်၌ နေသူအား လွင်တီး ခေါင်၌ နေရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ မတ်မတ်ရပ်တည်သူအား မတ်မတ် ရပ်တည်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ (လ-ရက်) အလှည့်ဖြင့် စားသူအား အလှည့်ဖြင့် စားရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ဗေဒင်မန္တာန်ကို သရဇ္ဈာယ်သူ အား ဗေဒင်မန္တာန်ကို သရဇ္ဈာယ်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ဆံကျစ်ရှိသူ အား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။

ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူအား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင် ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်းများလျက် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြား အံ့၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိလျက် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ ခြင်းရှိလျက် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် ခြင်းရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပလာသ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မနာလိုခြင်း ရှိလျက် မနာလို ခြင်း 'ဣဿာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဝန်တိုခြင်းရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္စရိယ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သူဖြစ်လျက် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဠေယျ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အလိုဆိုးရှိလျက် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မှားသော အယူရှိလျက် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေးမျိုးသားခြင်းတို့က ထိုသူကို ဖွားလျှင် ဖွားခြင်း ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံပေး ကုန်ရာ၏။

“ကောင်းသော မျက်နှာရှိသူ လာလော့၊ သင်သည် ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူ ဖြစ်လော့၊ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ဆောင်သူဖြစ်သော သင်အား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ် ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း များခဲ့သော် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'သည် ပျောက် လတ္တံ့၊ ဖျက်ဆီးလိုစိတ် ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အမျက်ထွက် လေ့ရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိခဲ့သော် ရန်ငြိုးဖွဲ့ ခြင်း 'ဥပနာဟ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ကျေးဇူးချေဖျက် ခြင်း 'မက္ခ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ'သည် ပျောက် လတ္တံ့၊ မနာလိုခြင်း ရှိခဲ့သော် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိခဲ့သော် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္စရိယ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် စဉ်းလဲကောက်ကျစ် ခြင်း 'သာဠေယျ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အလိုဆိုးရှိခဲ့သော် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ မှားသော အယူရှိခဲ့ သော် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ'သည် ပျောက်လတ္တံ့”ဟု ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံပေး ကိုသာလျှင် ဆောက်တည်စေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသောအဝတ် ရုံထားသော်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်းများသူ ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိသူ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသူ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းရှိသူ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသူ၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းရှိသူ၊ မနာလိုခြင်းရှိသူ၊ ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်းရှိသူ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသူ၊ အလိုဆိုးရှိသူ၊ အယူမှားရှိသူတို့ကို ငါတွေ့မြင်နေရသောကြောင့် ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံသူအား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံခြင်းမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။

ရဟန်းတို့ အဝတ်မဝတ်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ မြူအညစ်အကြေး ရှိသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ရေသို့သက်ဆင်းသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်ရင်း၌ နေသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ လွင်တီးခေါင်၌ နေသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ မတ်မတ်ရပ်တည်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ (လ-ရက်) အလှည့်ဖြင့် စားသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ဗေဒင်မန္တာန်သရဇ္ဈာယ်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ဆံကျစ်ရှိသူအား အကယ်၍ ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှူကြံစည်ခြင်းများလျက် ရှေးရှူကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိလျက် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောဓ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းရှိလျက် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ‘ဥပနာဟ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချေဖျက်ခြင်း ‘မက္ခ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ‘ပဠာသ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မနာလိုခြင်းရှိလျက် မနာလိုခြင်း ‘ဣဿာ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း ‘မစ္ဆရိယ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိလျက် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း ‘သာဠေယျ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း ‘မာယာ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အလိုဆိုးရှိလျက် အလိုဆိုး ‘ပါပိစ္ဆာ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အယူမှားခြင်းရှိလျက် အယူမှားခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ထိုသူကို ဖွားလျှင် ဖွားချင်း ဆံကျစ်ရှိသူ ဖြစ်အောင် ပြုပေးကုန်ရာ၏။

“ကောင်းသော မျက်နှာရှိသူ လာလော့၊ သင်သည် ဆံကျစ်ရှိသူဖြစ်လော့၊ ဆံကျစ်ရှိသူ ဖြစ်သော သင့်အား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှူကြံစည်ခြင်းများခွဲသော် ရှေးရှူကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဖျက်ဆီးလိုစိတ် ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောဓ’ သည် ပျောက်လတ္တံ့။ ပ။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိခဲ့သော် ယုတ်မာသော အလိုဆိုး ‘ပါပိစ္ဆာ’သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အယူမှားခြင်းရှိခဲ့သော် အယူမှားခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဟု ဆံကျစ်ရှိသူအဖြစ်ကိုသာလျှင် ဆောက်တည်စေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဆံကျစ်ရှိသော်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော ရှေးရှူကြံစည်ခြင်းများသူ ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိသူ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းရှိသူ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းရှိသူ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသူ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းရှိသူ၊ မနာလိုခြင်းရှိသူ၊ ဝန်တိုခြင်းရှိသူ၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်းရှိသူ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသူ၊ အလိုဆိုးရှိသူ၊ အယူမှားရှိသူတို့ကို ငါတွေ့မြင်နေရသောကြောင့် ဆံကျစ် ရှိသူအား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။

၄၃၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော ဓာကျင်ကို ကျင့်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တဦးတယောက်သော ရဟန်းသည် ရှေးရှူကြံစည်ခြင်းများခွဲသော် ရှေးရှူ

ကြံစည်ခြင်းအဘိဇ္ဇာကို ပယ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ကို ပယ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်းရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်းကောဓံကို ပယ်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းရှိခဲ့သော် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ‘ဥပနာဟ’ကို ပယ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချေဖျက်ခြင်း ‘မက္ခ’ကို ပယ်၏။ ဂုဏ်ပိုင်ခြင်းရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ပိုင်ခြင်း ‘ပဋ္ဌာသ’ကို ပယ်၏။ မနာလိုခြင်း ရှိခဲ့သော် မနာလိုခြင်း ‘ဣဿာ’ကို ပယ်၏။ ဝန်တိုခြင်းရှိခဲ့သော် ဝန်တိုခြင်း ‘မစ္ဆရိယ’ကို ပယ်၏။ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်းရှိခဲ့သော် စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း ‘သာဠေယျ’ကို ပယ်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် လှည့်ပတ်ခြင်း ‘မာယာ’ကို ပယ်၏။ အလိုဆိုးရှိခဲ့သော် အလိုဆိုး ‘ပါပိစ္ဆာ’ကို ပယ်၏။ အယူမှားခြင်းရှိခဲ့သော် အယူမှားခြင်း ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ကို ပယ်၏။ ရဟန်းတို့ အပါယ်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကြောင်းဖြစ်သော မကောင်းရာ ဘဝ၌ခံစားခြင်း ရှိကုန်သော ဤရဟန်းအညစ်အကြေး ဤရဟန်းအပြစ်ဒေါသ ဤရဟန်းအမှိုက်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် “ရဟန်းနှင့်သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏” ဟု ငါဟော၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားအားလုံး တို့မှ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာရှုမြင်၏။ ဤယုတ်ညံ့ သော အကုသိုလ် တရား အားလုံး တို့မှ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ရှုမြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ကိုယ်သည် ငြိမ်း၏။ ကိုယ်ငြိမ်းခြင်းရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာခြင်းရှိသော ရဟန်း၏စိတ်သည် တည်တံ့၏။

ထို ရဟန်းသည် ချစ်ခြင်း ‘မေတ္တာ’ နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ထို အတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် တူစွာအကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကို ပြန်ပြောသော မြတ်သောအပိုင်း အခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် ။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ထို အတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်ကို။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ အကြွင်းမဲ့သတ္တဝါအားလုံးကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြည်လင်ချိုအေး ဖြူဖွေးသော ရေနှင့် ကောင်းသော ရေဆိပ် ရှိသဖြင့် မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော ရေကန်သည် ရှိရာ၏။ အရှေ့အရပ် မျက်နှာမှ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နိုင်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ် နေသော ယောက်ျားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုရေကန်ကိုစွဲ၍ ရေမှတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ အနောက်အရပ် မျက်နှာမှ ယောက်ျားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ မြောက်အရပ်မျက်နှာမှ ယောက်ျားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ တောင်အရပ်မျက်နှာမှ ယောက်ျားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ မည်သည့်အရပ်မှမဆို ထိုရေကန်သို့ နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နိုင်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်သဖြင့်

ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသော ယောက်ျားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုရေကန်ကိုစွဲ၍ ရေမှတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် မင်းမျိုးမှသော်လည်း လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသူဖြစ်စေကာမူ ထိုသူသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော အဆုံးအမတော်ကိုစွဲ၍ ဤသို့ချစ်ခြင်း ‘မေတ္တာ’ သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကို ပွား၍ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကိုရ၏။ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုသူကို ငါသည် “ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်၏” ဟု ဟောကြား၏။

ပုစ္ဆာမေးမုသော်လည်း။ပ။ ကုန်သည်မျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ သူဆင်းရဲမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ မည်သည့် အမျိုးမှမဆို လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုအံ့၊ ထိုသူသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားသော အဆုံးအမတော်ကိုစွဲ၍ ဤသို့ချစ်ခြင်း ‘မေတ္တာ’ သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကို ပွား၍ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကို ရ၏။ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုသူကို ငါသည် “ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏” ဟု ဟောကြား၏။

မင်းမျိုးမှသော်လည်း လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုအံ့၊ ထိုသူသည် လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသောလွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်း (ကိလေသာမီးငြိမ်းသူ) ဖြစ်၏။

ပုစ္ဆာမေးမုသော်လည်း။ပ။ ကုန်သည်မျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ သူဆင်းရဲမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ မည်သည့် အမျိုးမှမဆို လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုအံ့၊ ထိုသူသည်လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားမရှိသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်း (ကိလေသာမီးငြိမ်းသူ) ဖြစ်၏ဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် စုဋ္ဌအာဏပုရသုတ် ပြီး၏။

လေးခုမြောက် မဟာယမကဝဂ် ပြီး၏။

၅-ရူပယမကဝဂ်

၁-သာလေယျကသုတ်

၄၃၉။ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူသည်ရှိသော် သာလာမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ဆိုက်ရောက်လေ၏။ သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် “အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူသည်ရှိသော် သာလာရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏။

ထိုအချှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တဇောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်းတော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤ ဩကာသ လောကကို၎င်း သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော ဤသတ္တလောကကို၎င်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံ သော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း” ဟု ကြားသိရလေ၏။

ထိုအခါ သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီး လျှင် အချိုတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် အချိုတို့က မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေလျက် အချိုတို့က မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် အချိုတို့က အမည်အမျိုးအနွယ်ကို ပြောကြားကုန်လျက် အချိုတို့က ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်လျက် သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်၏။ သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင် ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သောသတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာငရဲသို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင် ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော ဗူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

သူ့ကြွယ်တို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။ သူ့ကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောသူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဘန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆိုထားသော ဤတရားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို တပည့်တော်တို့ အကျယ် မသိပါကုန်၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဘန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆိုထားသောဤတရားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် တပည့်တော်တို့အား တရားကို အကျယ်ဟောကြားပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သူ့ကြွယ်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။

၄၄၀။ သူ့ကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည် ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူ့ကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် အသက်သတ်လေ့ရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်၏။ သွေးစွန်းသော လက်ရှိ၏။ သတ်ပုတ်ရိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏။ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း မရှိ။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ရွာ၌တည်သည်ဖြစ်စေ တော၌တည်သည်ဖြစ်စေ သူတပါးဥစ္စာ သူတပါး အဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် ယူတတ်၏။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏။ အမိစောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ အဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ မောင်ကြီးမောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ အစ်မညီမစောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက် ထားသောမိန်းမ၊ အနွယ် စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ တရားကျင့်ဘော်တို့ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ၊ ကြောင်းလမ်းထားသောမိန်းမ၊ ဒဏ်သားသော မိန်းမ၊ အယုတ်ဆိုးအားဖြင့် ပန်းကုံးရံထားအပ်သော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ သနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့ သူသည် မုသားပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ပရိသတ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ အသင်းအပင်းအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ မင်းမျိုးအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင်၍ “အချင်းယောက်ျား သိသော အကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေပြုလျက် မေးမြန်းလတ်သော် ထိုယောက်ျား သည် မသိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍သော်၎င်း သိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍သော်၎င်း မမြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍သော်၎င်း မြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍သော်၎င်း ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သူတပါး အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ် အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သိလျက်သာလျှင် မုသားပြောဆို၏။

ကုန်းစကားပြောဆို၏။ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့၏ ထိုသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏။ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့၏ ဤသူတို့နှင့် ကွဲပြား ခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏။ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကို ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်၏။ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ကွဲပြားခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ကွဲပြားခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ဆူးသဖွယ် အဖုအထစ်ရှိ၍ ကြမ်းတမ်းသော သူတပါး နားကို စပ်ခါးစေတတ် သူတပါးအား ထိခိုက်ဘတ်သော အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် နီးစပ်လျက် တည်တံ့ခြင်း ကို မဖြစ်စေတတ်သည့် သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ မသင့်သောအခါ၌ ဆိုလေ့ရှိ၏။ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံး အမနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ မသင့်သောအခါ၌ အကြောင်းမရှိသော အပိုင်းအခြား မရှိ သော အစီးအပါးနှင့် မစပ်သော နှလုံး၌ မသိမိုးသင့်သည့် စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသ နည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့ သူသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ များ၏။ “သူတပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ” ဟု သူတပါးဥစ္စာ သူတပါး အဆောက် အဦကို ရှေးရှုကြံစည်တတ်၏။

ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ရှိ၏။ “ဤသတ္တဝါတို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံကြရပါစေဟူ၍သော်၎င်း အသပ်ခံ ကြရပါစေဟူ၍သော်၎င်း အဖြတ်ခံကြရပါစေ ဟူ၍သော်၎င်း ဖျက်စီးကြပါစေ ဟူ၍သော်၎င်း ဘာမျှ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်” ဟူ၍သော်၎င်း ဤသို့ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံအစည်ရှိ၏။

မှားသော အယူရှိ၏။ “ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ဟံးပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိ ကျေးဇူးသည် မရှိ၊ အဖ ကျေးဇူး သည် မရှိ၊ သေ၍ တဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို၎င်း တပါးသော လောကကို၎င်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်

သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်”ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

၄၄၁။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက်နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွာ၌ တည်သည်ဖြစ်စေ တော၌ တည်သည်ဖြစ်စေ သူတပါးဥစ္စာ သူတပါးအဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် မယူတတ်။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမိ စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ အဖ စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ အမိအဖ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ၊ အစ်မ ညီမစောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ အနွယ်စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ တရားကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ၊ ကြောင်းလမ်းထားသော မိန်းမ၊ ဒဏ်ထားသောမိန်းမ၊ အယုတ်ဆိုးအားဖြင့် ပန်းကုံးရံထားသော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ မရောက်”။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် မုသားပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သဘင်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ ပရိသတ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ အသင်းအပင်းအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ မင်းမျိုးအလယ်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင်၍ “အချင်းယောက်ျား သိသောအကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေပြုလျက် မေးမြန်းလတ်သော် ထိုယောက်ျားသည် မသိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍သော်ငှား သိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍သော်ငှား မမြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍သော်ငှား မြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍သော်ငှား ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သူတပါးအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ်အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သိလျက် မုသားပြောဆို။

ကုန်းစကားကိုပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသုတ္တံထံမှ နားထောင်၍ ဤသုတ္တံ၏ ထိုသုတ္တံနှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသုတ္တံထံ၌ မပြောကြားတတ်။ ထိုသုတ္တံထံမှ နားထောင်၍ ထိုသုတ္တံ၏ ဤသုတ္တံနှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသုတ္တံထံ၌ မပြောကြားတတ်။ ဤသို့ ကွဲပြားသုတ္တံကိုလည်း စေတပ်တတ်၏။ ညီညွတ်သုတ္တံကိုလည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ကြမ်းသော စကားကိုပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အပြစ်ကင်း၍ နားချမ်းသာသော နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော နှလုံးသို့ သက်ဝင်သော ယဉ်ကျေး၍ လူအများနှစ်သက် လူအများနှစ်ခြိုက်သော သဘောရှိသည့် စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပန်းနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဇာ’ မများ၊ ‘သုတပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ’ ဟု သုတပါးဥစ္စာ သုတပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံစည်တတ်။

ဖျက်ဆီးလိုစိတ်မရှိ၊ “ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်မရှိ ကြောင့်ကြမ္မမရှိ ဆင်းရဲမှု မရှိကြကုန်ပဲ ချမ်းသာစွာ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်ပါစေ” ဟု မဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် အကြံအစည်ရှိ၏။

မှန်သော အယူရှိ၏။ “ပေးလှူခြင်း၏အကျိုးသည် ရှိ၏။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ဟုံးပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တပါးသော လောကသည် ရှိ၏။ အမိကျေးဇူးသည် ရှိ၏။ အဖကျေးဇူးသည် ရှိ၏။ သေ၍တုန်ပြန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို၎င်း တပါးသော လောကကို၎င်း ကိုယ်ဘိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤတရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

၄၄၂။ သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ များသော

ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့် ပေတည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ များသောဥစ္စာရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး ပုဏ္ဏားနွယ်အဖြစ်သို့။ပ။ များသော ဥစ္စာ ရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတ မှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုး နတ်နွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာနတ်။ပ။ ယာမာနတ်။ပ။ တုသိတာနတ်။ပ။ နိမ္မာနရဘိနတ်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသင်္တီနတ်။ပ။ (ပဌမဈာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ (ပဌမဈာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသောအကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသောအကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ - ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အာဘဿရာဗြဟ္မာ။ပ။ ပရိတ္တသုဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာဗြဟ္မာ။ပ။ သုဘင်္ဂိကျာဗြဟ္မာ။ပ။ ဝေဟပ္ပိလ်ဗြဟ္မာ။ပ။ အဝိဟာဗြဟ္မာ။ပ။ အတပ္ပိဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿာဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿိဗြဟ္မာ။ပ။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက် သော ဗြဟ္မာ။ပ။ အာကိဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေ စွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော

အကြောင်းသည်ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ကိုယ်တိုင်မျှော်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ကိုယ်တိုင်မျှော်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍နေရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ— ထိုသူသည် တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၄၃။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော် သာလာရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်)အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လုန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိအမြင်ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်”ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားကို ပြတော်မူပါပေ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာတို့ဟု မှတ်တော်မူပါ”ဟူ၍ လျှောက်ကုန်၏။

ရှေးဦးစွာသော သာလေယျကသုတ် ပြီး၏။

၂-ဝေရဉ္စကသုတ်

၄၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် တစ်တစ်ရာသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေကုန်၏။ ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် ဤသို့ ကြားကုန်၏—

“အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏— ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်

လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိညာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော် မူတတ်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ မွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တဓရာပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ဆရာဖြစ်ဘော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး ဝါဒတို့ကို) ကိုယ်တိုင်သိ၍ သူတပါးတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု (ပြန်နှ့်၍ ထွက်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤဩကာသလောကကို၎င်း သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤသတ္တလောက ကို၎င်း ထူးသောညာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံ သော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသောတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမျှော်ရခြင်း သည် ကောင်းသည်သာတည်း” ဟု (ကြားသိရလေ၏)။

ထိုအခါ ဝေရဉ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်လျက် အချို့တို့က မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေလျက် အချို့တို့ကမူ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် အချို့တို့က အမည်အမျိုးအနွယ်ကို ပြောကြားကုန်လျက် အချို့တို့က ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်လျက် သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်၏။ သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် ဝေရဉ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား—

“အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သောသတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်း(သာ) မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သောသတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နှစ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရသောအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

သူကြွယ်တို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။ သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ် ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည် မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နှစ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆိုထားသော ဤတရားတော်၏ အကျယ်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို တပည့်တော်တို့ အကျယ်မသိပါ

ကုန်။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆိုထားသော ဤတရားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တပည့်တော်တို့အား တရားကို အကျယ်ဟောကြားတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သူ့ကြွယ်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေးအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “ကောင်းပါပြီအသျှင်ဘုရား” ဟု ဝေရဉ္စရွာသားပုဏ္ဏား သူ့ကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏—

၄၄၅။ သူ့ကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်း သည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူ့ကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် ပတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်သတ်လေ့ရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်၏။ သွေးစွန်း သောလက်ရှိ၏။ သတ်ပုတ်ချိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏။ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်းမရှိ။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ပ။ သူတပါးဥစ္စာ သူတပါးအဆောက်အအုံကို မပေးပဲ ခိုးလိုသောစိတ် အစုဖြင့် ယူတတ်၏။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏။ အမိစောင့်ရှောက်ထားသောမိန်းမ။ ပ။ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှု ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူ့ကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ သနည်း။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မုသားပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ။ ပ။ သိလျက်သာဇာဇာ မုသားပြောဆို၏။ ကုန်းစကား ပြောဆိုတတ်၏။ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏။ ပ။ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သောစကားကို ပြောဆို တတ်၏။ ကြမ်းသောစကားရှိ၏။ (စူးသဖွယ်) အပုအထစ်ရှိ၍ ကြမ်းတမ်းသော။ ပ။ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုတတ်၏ မသင့်သောအခါ၌ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ ပ။ အပိုင်းအခြားမရှိသော အစီးအပွားနှင့်မစပ်သော။ ပ။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှု ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။

သူ့ကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ သနည်း။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း အဘိဇ္ဇာ များ၏။ ပ။ သူတပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ဥစ္စာ ဖြစ်မှု ကောင်းလေစွာ ဟု ရှေးရှုတောင့်တ၏။ ဖျက်ဆီးလိုစိတ် ရှိ၏။ “ဤသတ္တဝါတို့သည် အညှဉ်းဆဲခံကြရပါစေဟူ၍ သော်၎င်း။ ပ။ ဘာမျှမဖြစ်ပါစေကုန်လင့်” ဟူ၍၎င်း “ဤသို့ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံအစည်ရှိ၏။ မှားသောအယူရှိ၏။” ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ။ ပ။ မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြားနိုင်ကုန် သော။ ပ။ ဟု ဖောက်ပြန်သောအမြင်ရှိ၏။ သူ့ကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့တရားမှ မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

၄၄၆။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။ စိတ်ဖြင့်တရားမှ မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့်တရားမှ မျှတမှုကိုပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အသက်သတ်ခြင်းကိုပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှရှောင် ကြဉ်၏။ တုတ်ကိုချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။သူတပါးဥစ္စာ။ပ။ အဆောက်အဦကို မပေးပဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် မယူတတ်။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိ သော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့မရောက်။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့ လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကိုပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မုသားပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သဘင်၌ တည်သည်ဖြစ်စေ။ပ။ သိလျက်သာလျှင် မုသားမပြောဆို။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍။ပ။ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ကြမ်းသောစကားကို ပယ်၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသောစကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ပြန်ဖျင်းသော စကားပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍။ပ။သင့်သောအခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပွားနှင့် စပ်သော။ပ။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့်တရားမှ မျှတမှုကိုပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့်တရားမှ မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မများ၊ “သူတပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်မှ ကောင်းလေစ” ဟု သူတပါးဥစ္စာ သူတပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှုမကြံ စည်တတ်။ ဖျက်ဆီးလိုစိတ် မရှိ၊ “ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်မရှိ ကြောင့်ကြမှုမရှိ ဆင်းရဲမှုမရှိကြ ကုန်ပဲ ချမ်းသာစွာ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါစေ” ဟု မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံအစည် ရှိ၏။ မှန်သောအယူရှိ၏။ “ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည်ရှိ၏။ ယင်ပူဇော်ခြင်း၏အကျိုးသည် ရှိ၏။ ဟုံး ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည်ရှိ၏။ပ။ ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟော ကြားနိုင်ကုန်သော။ပ။ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့်တရားမှ မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

၄၄၇။ သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးမင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော ပုဏ္ဏား၊ ပ။ များသော ဥစ္စာရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်း သည် ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ် လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး နတ်နွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာနတ်၊ ပ။ ယာမာနတ်၊ ပ။ တုသိတာနတ် ။ပ။ နိမ္မာနရတီနတ်၊ ပ။ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိနတ်၊ ပ။ (ပဌမဈာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ (ပဌမဈာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမဲ့ မျှတမှု ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမဲ့ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာ၊ ပ။ အပ္ပမာဏာဘာဗြဟ္မာ၊ ပ။ အာဘဿရာဗြဟ္မာ၊ ပ။ ပရိတ္တသုဘာ ဗြဟ္မာ၊ ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာဗြဟ္မာ ။ပ။ သုဘကိဏှာဗြဟ္မာ၊ ပ။ ဝေဟပ္ပိုလ်ဗြဟ္မာ၊ ပ။ အဝိဟာ ဗြဟ္မာ၊ ပ။ အဘပ္ပိဗြဟ္မာ၊ ပ။ သုဒဿာဗြဟ္မာ၊ ပ။ သုဒဿိဗြဟ္မာ၊ ပ။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ၊ ပ။ အာကာသာ နန္ဓာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ၊ ပ။ ဝိညာဏန္ဓာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော

ဗြဟ္မာ။ပ။ အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သောဗြဟ္မာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတန
ဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု အကယ်၍
အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်
ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ရောက်ရာသောအကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ခံရက်
ရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူသည် “ငါသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်
ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့်လွတ်မြောက်သော
‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက်
ရောက်၍နေရမူကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်
အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော
‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်
ပြုလျက် ရောက်၍နေရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်၍ နေရခြင်းသည် အဘယ်
ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမူ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်
ထော်မူ၏)။

၄၄၈။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော် ဝေရဉ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား
အား “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ
(တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထား
သည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော
သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း ‘မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို
မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဂေါတမ
ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားထော်ကို ပြတော်
မူပါပေ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ခည်းကပ်ပါကုန်၏၊
တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ
ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး
ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာကိုဟု မှတ်တော်မူပါ ဟူ၍ လျှောက်ကြကုန်၏။

နှစ်ခုမြောက် ဝေရဉ္ဇကသုတ် ပြီး၏။

၃-မဟာဝေဒလ္လသုတ်

၄၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်
ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဠိကသည် ညနေချမ်းအချိန်

ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေလျက် တခုသော နေရာ၌ထိုင်ပြီးသော်—

“ငါ့သျှင် ပညာမဲ့သူ ပညာမဲ့သူဟု ဆို၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် “ပညာမဲ့သူ” ဟု ဆိုရသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် “အပြားအားဖြင့် မသိတတ်၊ အပြားအားဖြင့် မသိတတ်” ဟူသော အကြောင်းကြောင့် “ပညာမဲ့သူ” ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်လျှင် အပြားအားဖြင့် မသိတတ်သနည်း။ ဤကား ဆင်းရဲတည်းဟု အပြားအားဖြင့် မသိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်းဟု အပြားအားဖြင့် မသိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်စုတည်းဟု အပြားအားဖြင့် မသိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်စုသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် တည်းဟု အပြားအားဖြင့် မသိတတ်။ ငါ့သျှင် “အပြားအားဖြင့် မသိတတ် အပြားအားဖြင့် မသိတတ်” ဟူသော အကြောင်းကြောင့် “ပညာမဲ့သူ” ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏” ဟု အသျှင်မဟာကောဠိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို ထိုထက်အလွန် ပြဿနာမေးမြန်းပြန်၏။

“ငါ့သျှင် ပညာရှိသူ၊ ပညာရှိသူ ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ‘ပညာရှိသူ’ ဟု ဆိုရသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် “အပြားအားဖြင့် သိတတ်၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ပညာရှိသူ” ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်သို့လျှင် အပြားအားဖြင့် သိတတ်သနည်း။ ဤကား ဆင်းရဲတည်းဟု အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်းဟု အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်စုတည်းဟု အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်စုသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် တည်းဟု အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏။ ငါ့သျှင် “အပြားအားဖြင့် သိတတ်၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ပညာရှိသူ” ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် “ဝိညာဏ် ဝိညာဏ်” ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် “ဝိညာဏ်” ဟု ဆိုရသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် “အထူးသိတတ်၊ အထူးသိတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ဝိညာဏ်” ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်သို့ အထူးသိတတ်သနည်း။ ချမ်းသာဟုလည်း အထူးသိတတ်၏၊ ဆင်းရဲဟုလည်း အထူးသိတတ်၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ဟုလည်း အထူးသိတတ်၏။ ငါ့သျှင် “အထူး သိတတ်၊ အထူးသိတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ဝိညာဏ်” ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဤတရားတို့သည် ဧဝေနောကြ ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မဧဝေနောကြကုန်သလော၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနား ချက်ကို ပညတ်ရန် ရနိုင်ပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဤတရားတို့သည် ဧဝေနောကြ ကုန်၏၊ မဧဝေနောသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်

ရန် မရနိုင်ပေ။ ငါ့သျှင် အပြားအားဖြင့်သိသော အရာကိုပင် အထူးသိ၏။ အထူးသိသော အရာကိုပင် အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားတို့သည် ရောနှောကြကုန်၏။ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်။ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် ရောနှောကုန်သော မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်သော အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’ နှင့် အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဤတရားတို့၏ ခြားနားမှုကား အဘယ်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ရောနှောကုန်သော မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်သော အပြားအားဖြင့် သိမှု ‘ပညာ’ နှင့် အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ တို့တွင် ပညာကို ပွားများရ၏။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိရ၏။ ဤသည်ကား ထိုတရားတို့၏ ခြားနားချက်ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၅၀။ ငါ့သျှင် “ဝေဒနာ ဝေဒနာ” ဟု ဆိုရ၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် “ဝေဒနာ” ဟု ဆိုရသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် “ခံစားတတ်, ခံစားတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ဝေဒနာ” ဟု ဆိုရ၏။ အဘယ်ကို ခံစားတတ်သနည်း။ ချမ်းသာကိုလည်း ခံစားတတ်၏။ ဆင်းရဲကိုလည်း ခံစားတတ်၏။ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သည်ကိုလည်း ခံစားတတ်၏။ ငါ့သျှင် “ခံစားတတ် ခံစားတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “ဝေဒနာ” ဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် “သညာသညာ” ဟု ဆိုရ၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် “သညာ” ဟု ဆိုရသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် “မှတ်သားတတ် မှတ်သားတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “သညာ” ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်ကို မှတ်သားတတ်သနည်း။ ညှိသောအရာကိုလည်း မှတ်သားတတ်၏။ ရွှေသောအရာကိုလည်း မှတ်သားတတ်၏။ နီသောအရာကိုလည်း မှတ်သားတတ်၏။ ဖြူသောအရာကိုလည်း မှတ်သားတတ်၏။ ငါ့သျှင် “မှတ်သားတတ် မှတ်သားတတ်” သော အကြောင်းကြောင့် “သညာ” ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ နှင့် အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဤတရားတို့သည် ရောနှောကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မရောနှောကုန်သလော၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် ရနိုင်ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ နှင့် အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ဤတရားတို့သည် ရောနှောကုန်၏။ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်။ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေ။ ငါ့သျှင် အာရုံကိုပင် ခံစား၏။ ခံစားသော အာရုံကိုပင် မှတ်သား၏။ မှတ်သားသော အာရုံကိုပင် အထူးသိတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားတို့သည် ရောနှောကုန်၏။ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်။ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီးပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၁။ ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေငါးပါးတို့မှ လွတ်သော စင်ကြယ်သော အထူးသိမှု (စတုတ္ထဈာန်) စိတ်ဖြင့် အဘယ်တို့ကို သိသင့်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေငါးပါးတို့မှ လွတ်သော စင်ကြယ်သော အထူးသိမှု (စတုတ္ထဈာန်) စိတ်ဖြင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏။ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏။ “တစုံတရာမျှမရှိ” ဟု အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သိသင့်သောတရားကို အဘယ်ဖြင့် အပြားအားဖြင့် သိတတ်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် သိသင့်သောတရားကို ပညာမျက်စိဖြင့် အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပညာသည် အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ပညာသည် အထူးသိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ပယ်စွန့်ခြင်း အကျိုးရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၂။ ငါ့သျှင် မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား သူတပါးတရားသံနှင့် အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား ဤနှစ်ပါးတို့တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်း (အင်္ဂါ)တို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရသော မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ် အကျိုးလည်းရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ် အကျိုးအာနိသင်လည်း ရှိသနည်း။ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာ အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာ အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ငါးပါးသောအကြောင်း (အင်္ဂါ)တို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရသော မှန်သော အယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ် အကျိုးလည်းရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ် အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာ အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာအကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသဘာဝတော်၌ မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် စောင့်စည်းမှု ‘သီလ’ အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ တရားကို ကြားနာမှု အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆွေးနွေးမှု အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ ဈာန်သမာပတ် ‘သမထ’ အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ အထူးထူး ရှုမှု ‘ဝိပဿနာ’ အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ ငါ့သျှင် ဤငါးပါးသော အကြောင်း (အင်္ဂါ) တို့၏ အထောက် အပံ့ကိုရသော မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာအကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာအကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၃။ ငါ့သျှင် ဘဝတို့သည် အဘယ်တို့နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ ဤသုံးပါးတို့တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ်ကြောင့် နောင်အခါ တဖန်ဘဝသစ် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ရ သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် မသိမှု အပိတ်အဆီး 'အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ' နှင့် တပ်မက်မှု အနှောင်အဖွဲ့ 'တဏှာ သံယောဇဉ်' ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ထိုထိုအခါ၌ အလွန်နှစ်သက်မှုကြောင့် နောင်အခါ၌ တဖန် ဘဝသစ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ်ကြောင့် နောင်အခါ၌ တဖန်ဘဝသစ် ထင်ရှား မဖြစ်ပေါ်ရသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကင်းခြင်း သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ တဖန်ဘဝသစ် ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်ရပေဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၄။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အဘယ်နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွ ဖြစ်သော (နိဝရဏ) ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ပဌမဈာန်ဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အင်္ဂါ အဘယ်မျှရှိသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သည်၎င်း သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' သည်၎င်း နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည်၎င်း ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည်၎င်း စိတ်တည်ကြည်မှု 'စိတ္တေကဂ္ဂတာ' သည်၎င်းဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ဤသို့ အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အဘယ်မျှသော အင်္ဂါတို့ကိုပယ်၍ အဘယ်မျှသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ငါးပါးသောအင်္ဂါတို့ကို ပယ်၍ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းသည် လိုချင်တပ်မက်မှု 'ကာမစန္ဒ' ကို ပယ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကိုပယ်၏။ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကိုပယ်၏။ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' ကို ပယ်၏။ နောင်တ ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ' ကိုပယ်၏။ တွေးတော ယုံမှားမှု 'ဝိစိ.ကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၏။

ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' စိတ်တည်ကြည်မှု 'စိတ္တေကဂ္ဂတာ' ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ဤသို့ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့ကိုပယ်၍ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၅။ ငါ့သျှင်တို့ ဤငါးပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည် အသီးအသီး အာရုံရှိကုန်၏။ အသီးအသီး ကျက်စားရာရှိကုန်၏။ တပါးသည် တပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစားကုန်။ အဘယ် ဣန္ဒြေတို့နည်း။ မျက်စိဣန္ဒြေ၊ နားဣန္ဒြေ၊ နှာခေါင်းဣန္ဒြေ၊ လျှာဣန္ဒြေ၊ ကိုယ်ဣန္ဒြေတို့တည်း။

ငါ့သျှင် အသီးအသီး အာရုံ၊ အသီးသီးကျက်စားရာရှိကုန်၍ တပါးသည် တပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစားကုန်သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ အားထားရာကား အဘယ်နည်း။ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို အဘယ်တရားက ခံစားသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ငါးပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည် အသီးအသီး အာရုံရှိကုန်၏၊ အသီးအသီးကျက်စားရာ ရှိကုန်၏၊ တပါးသည် တပါး၏ ကျက်စားရာအာရုံကို မခံစားကုန်။ အဘယ်ဣန္ဒြေတို့နည်း။ မျက်စိဣန္ဒြေ၊ နားဣန္ဒြေ၊ နှာခေါင်းဣန္ဒြေ၊ လျှာဣန္ဒြေ၊ ကိုယ်ဣန္ဒြေတို့တည်း။ ငါ့သျှင် အသီးအသီး အာရုံ၊ အသီးအသီးကျက်စားရာ ရှိကုန်၍ တပါးသည် တပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစား ကုန်သော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ အားထားရာကား (ဇော)စိတ်ပင် ဖြစ်၏၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို ဇောစိတ်ကပင် ခံစား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၆။ ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ မျက်စိဣန္ဒြေ၊ နားဣန္ဒြေ၊ နှာခေါင်းဣန္ဒြေ၊ လျှာဣန္ဒြေ၊ ကိုယ်ဣန္ဒြေ တို့တည်း။

ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့သည်အဘယ်ကိုစွဲ၍ တည်ကုန်သနည်း—ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ ဣန္ဒြေတို့သည် အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း။ မျက်စိ ဣန္ဒြေ၊ နားဣန္ဒြေ၊ နှာခေါင်းဣန္ဒြေ၊ လျှာဣန္ဒြေ၊ ကိုယ်ဣန္ဒြေ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' ကို စွဲ၍ တည်ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် အဘယ်ကိုစွဲ၍ တည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'ကို စွဲ၍ တည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'သည် အဘယ်ကိုစွဲ၍ တည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'ကို စွဲ၍ တည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် "အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'ကို စွဲ၍ တည်၏" ဟု ခုယ ပင် အသျှင်သာရိပုတြာပြောဆိုသည်ကို ငါတို့ သိရကုန်၏။ ငါ့သျှင် "ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇော ဓာတ်'သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' ကို စွဲ၍တည်၏" ဟု ယခုပင်အသျှင်သာရိပုတြာပြောဆိုသည်ကို ငါတို့သိရကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်ကဲ့သို့ သိမှတ် ရမည်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ဥပမာပြုအံ့၊ ဤလောက၌ ဥပမာဖြင့်လည်း အချို့သော ပညာရှိ ယောကျ်ားတို့သည် ပြောဆိုသော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။ ငါ့သျှင် တောက်လောင်သော ဆီမီး၏ မီးလျှံကိုစွဲ၍ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားသကဲ့သို့ အလင်းရောင်ကို စွဲ၍ မီးလျှံသည်ထင်ရှားသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇော ဓာတ်'ကိုစွဲ၍ တည်၏၊ ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' ကိုစွဲ၍ တည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၇။ ငါ့သျှင် ထို အသက်တို့သည်ပင် ထို ခံစားတတ်သော သဘော တို့လော၊ သို့မဟုတ် အသက်တခြား ခံစားတတ်သော သဘောတခြား တို့လော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ထိုအသက်တို့သည်ပင် ထို ခံစားတတ်သော သဘောမဟုတ်ကုန်။ ငါ့သျှင် မှန်၏၊ ထိုအသက်တို့ပင် ထို ခံစားတတ်သော သဘောတို့ ဖြစ်ခဲ့ကြမှု ဤမှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား (သမာပတ်မှ) ထခြင်း

သည် မထင်ရှားရာ၊ ငါ့သျှင် အသက်တခြား ခံစားတတ်သော သဘောတခြား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား (သမာပတ်မှ) ထခြင်းသည် ထင်ရှား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤကိုယ်ကို အဘယ် တရားတို့က စွန့်သွားသောအခါ ဤကိုယ်သည် စိတ်မရှိသော ထင်းကဲ့သို့ စွန့်လွှတ်ပစ်ချထား၍ လည်းလျောင်းရသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤကိုယ်ကို အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇ တေဇောဓာတ်' ဝိညာဏ်တရား သုံးပါးတို့ စွန့်သွားသောအခါ ဤကိုယ်သည် စိတ်မရှိသောထင်းတုံးကဲ့သို့ စွန့်လွှတ်ပစ်ချထား၍ လည်းလျောင်းရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သေဆုံးကွယ်လွန်သူနှင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားသူ ရဟန်း၊ ဤသူတို့၏ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် သေဆုံးသူ ကွယ်လွန်သူအား ကိုယ်၏ အပြုခံ (ထွက်သက် ဝင်သက်) တို့သည် ချုပ်ကုန်ငြိမ်းကုန်၏။ နှုတ်မြှက်မှုကို ပြုပြင်တတ်သော ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။ စိတ်၏ အပြုခံ (သညာ, ဝေဒနာ) တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။ အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကုန်၏။ ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် ငြိမ်းအေး၏။ ဣန္ဒြေတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား ကိုယ်အပြုခံ (ထွက်သက် ဝင်သက်) တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။ နှုတ်မြှက်မှုကို ပြုပြင်တတ်သော ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။ စိတ်၏ အပြုခံ (သညာ, ဝေဒနာ) တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။

အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် မကုန်၊ ကိုယ်ဇွေ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် မငြိမ်းအေး၊ ဣန္ဒြေတို့ သည် အထူးကြည်လင်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကား သေဆုံးကွယ်လွန်သူနှင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ကို ဝင်စားသူ ရဟန်း၊ ထိုသူတို့၏ ခြားနားချက် တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၈။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏ အကြောင်းသည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)

ငါ့သျှင် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာမှုနှင့် နှလုံးမသာမှုတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှင်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော လွတ်မြောက် သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏ အကြောင်း တို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏ အကြောင်း တို့သည် နှစ်ပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်

မရှိရာ(နိဗ္ဗာန်)ဓာတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ်ဟူသော သမာပတ်၏အကြောင်းတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်(အာရုံ)နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ်(သမာပတ်)တည်တံ့ရန် အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်(အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ်(သမာပတ်)တည်တံ့ရန်အကြောင်းတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော (အာရုံ နိမိတ်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်မရှိရာ(နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း ၊ ရှေးဦးကပင် (အခါပိုင်းခြားမှု) ပြုစီရင်ခြင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် (အာရုံ)နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) တည်တံ့ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (အာရုံနိမိတ်) မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်)မှ ထရန်အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အာရုံနိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ်(သမာပတ်)မှ ထရန်အကြောင်းတို့သည် နှစ်ပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော(အာရုံ)နိမိတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရနိမိတ်မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်ကို နှလုံးမသွင်း ခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)မှ ထရန် အကြောင်းတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၉။ ငါ့သျှင်တို့ အတိုင်းအရှည်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဘာမျှမရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သောစိတ်(သမာပတ်) (အာရုံ) ဆိတ်သွဉ်းသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဤတရား တို့သည် အနက်အဓိပ္ပါယ် အသီးသီးဖြစ်၍ သဒ္ဓါအသီးသီး ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက် အဓိပ္ပါယ် တူ၍ သဒ္ဓါမျှသာ အသီးအသီး ဖြစ်သလော ဟု(လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အတိုင်းအရှည် မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဘာမျှမရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) (အာရုံ) ဆိတ်သွဉ်းသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်)ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အသီးအသီးဖြစ်၍ သဒ္ဓါအသီးအသီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသောအကြောင်းလည်းရှိ၏။ အနက် အဓိပ္ပါယ်တူ၍ သဒ္ဓါမျှသာလျှင် အသီးအသီးဖြစ်၏ဟူသောအကြောင်းလည်း ရှိ၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက်အဓိပ္ပါယ် အသီးသီးဖြစ်၍ သဒ္ဓါအသီးသီးဖြစ်ကုန်၏ဟူသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသော အရပ်မျက်နှာကိုပြန်နဲ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို ပြန်နဲ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့စေလျက် နေ၏။

ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်ကို ပြန်နဲ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခု

မြောက်အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော ဥပေက္ခာ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေခြင်းကို အတိုင်းအရှည်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် ဘာမျှမရှိဟူသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမျှင်းအရာ အားလုံးအားဖြင့် ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန် (အာရုံ) ကို လွန်မြောက်၍ “ဘာမျှမရှိ” ဟု အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေခြင်းကို ဘာမျှမရှိဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟုဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် (အာရုံ)ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တော၌ တည်၍ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်း၌ တည်၍ဖြစ်စေ ဆိတ်သုဉ်းရာ နေရာ ကျောင်း၌တည်၍ဖြစ်စေ “ဤလွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်)သည် ကိုယ်မှငှင်း ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာမှငှင်း ဆိတ်သုဉ်း၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ငါ့သျှင် ဤဆင်ခြင်ခြင်းကို (အာရုံ) ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့် (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော တည်တံ့သောစိတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေ ခြင်းကို (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော (သမာပတ်စိတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက်အဓိပ္ပါယ်အသီးသီးဖြစ်၍ သဒ္ဓါအသီးသီးဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက်အဓိပ္ပါယ်တူ၍ သဒ္ဓါမျှသာလျှင် အသီးသီးဖြစ်၏ ဟူသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’သည် အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’သည် အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်၏။ တောဝေမှု ‘မောဟ’သည် အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရား တို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ နောင်တဖန်ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိ။ ငါ့သျှင် အတိုင်းအရှည်မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသမျှတို့တွင် မပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို မြတ် ၏ဟု ပြောကြားထိုက်၏။ ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တောဝေမှု ‘မောဟ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’သည် နှိပ်နယ်တတ်၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ သည် နှိပ်နယ်တတ်၏။ တောဝေမှု ‘မောဟ’သည် နှိပ်နယ်တတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ အမြစ်ပြတ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏။ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိတော့ချေ။ ငါ့သျှင် နှိပ်နယ်

မူမရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသမျှတို့တွင် မပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို မြတ်၏ဟု ပြောကြားထိုက်၏။

ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော(အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’သည် (အာရုံ)နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ သည် (အာရုံ)နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’သည် (အာရုံ) နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အမြစ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ (နုတ်ပြီးသော) ထင်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ တပန်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ နောင်တပန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ချေ။ ငါ့သျှင် (အာရုံ)နိမိတ်မရှိသော လွတ်မြောက်သော (သမာပတ်) ဟူသမျှတို့တွင် မပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို မြတ်၏ဟု ပြောကြားထိုက်၏။ ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက်အဓိပ္ပါယ်တူ၍ သဒ္ဓါမျှသာလျှင် အသီးအသီး ဖြစ်၏ဟူသော အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်းဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဖြေဆို၏။

အသျှင်မဟာ ကောဠိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

သုံးခုမြောက် မဟာဝေဒလ္လသုတ် ပြီး၏။

၄-စူဠဝေဒလ္လသုတ်

၄၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရုဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိသာခ ဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်း မိန်းမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏—

အသျှင်မ “သက္ကာယ သက္ကာယ” ဟု ဆို၏။ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း ဟူမူ— ရုပ်ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ၊ ခံစားမှုဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ၊ မှတ်သားမှုဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ၊ ပြုစီရင်မှုဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ၊ အထူးသိမှုဟူ

၁-သက္ကာယ-ဟူသည် ထင်ရှား၍ ကိုယ်တည်း။

သော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာတို့တည်း။ ဒါယကာဝိသာခ ဤစွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မ ကောင်းဝါပေ၏ဟု ဝိသာခဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟနန်းမိန်းမ၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ ထို့ထက်အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။

“အသျှင်မ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း သက္ကာယဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟု ဆို၏။ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ တဖန် ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်တပ်စွန်းမှုနန္ဒီရာဂ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုသို့ဘုံဘာ၌ အလွန်နှစ်သက်တတ်သော ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်မှု’ကာမတဏှာ’ ဘုံဘဝကို တပ်မက်မှု’ဘဝတဏှာ’ ဘုံဘဝကင်းပြတ်မှုကို တပ်မက်မှု’ဝိဘဝတဏှာ’ ဤတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ကို သက္ကာယဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သက္ကာယချုပ်ရာ၊ သက္ကာယချုပ်ရာဟု ဆို၏။ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း”ဟု(လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထိုတပ်မက်မှု’တဏှာ’၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသောအား ဖြင့် ချုပ်ရာ စွန့်ပစ်ရာ တဖန် စွန့်လွှတ်ရာ လွတ်မြောက်ရာ တွယ်တာကပ်ငြိမှု မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို သက္ကာယချုပ်ရာဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သက္ကာယချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၊ သက္ကာယချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု ဆို၏။ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက် ကြောင်းအကျင့်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤမြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကိုပင်လျှင် သက္ကာယချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ် နည်း၊ မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်သောအကြံအစည် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ မှန်သောစကား ‘သမ္မာ ဝါစာ’ မှန်သောအမှု ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်သောအသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်သောအားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်သောအောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’ မှန်သောတည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’ပေ တည်းဟု(မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ထိုစွဲလမ်းမှု’ဥပါဒါန်’သည်ပင်လျှင် ထိုစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့လော၊သို့မဟုတ် စွဲလမ်းမှု’ဥပါဒါန်’သည် စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့မှ တခြားလော”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထိုစွဲလမ်းမှု’ဥပါဒါန်’သည်ပင်လျှင် ထိုစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့ မဟုတ်ကုန်၊ စွဲလမ်းမှု’ဥပါဒါန်’သည် စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့မှလည်း တခြားလည်းမဟုတ်။ ဒါယကာ ဝိသာခ စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု’ဆန္ဒရာဂ’သည် ထိုစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာငါးပါး တို့၌ စွဲလမ်းမှု’ဥပါဒါန်’မည်၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။

၄၆၁။ “အသျှင်မ အဘယ်သို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်သနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိသော အရိယာတရား၌ မကျွမ်း ကျင်သော အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိသော

သုတော်ကောင်းတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော သုတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော အကြား အမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ'ကိုယ်'ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တ ဟု၎င်း အတ္တ၌ ရုပ်ဟု၎င်း ရုပ်၌ အတ္တဟု၎င်း။ ခံစားမှုကို။ပ။မှတ်သားမှုကို။ပ။ပြုစီရင်မှုတို့ကို။ပ။ အထူးသိမှုကို အတ္တ'ကိုယ်'ဟု ရှု၏။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) အထူးသိမှုရှိသော အတ္တဟု၎င်း အတ္တ၌ အထူးသိမှုဟု၎င်း အထူးသိမှု၌ အတ္တဟု၎င်း ရှု၏။ ဝိသာခ ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်သနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော အရိယာတရား၌ ကျွမ်း ကျင်သော အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော သုတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော သုတော် ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော သုတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ရုပ်ကို အတ္တ'ကိုယ်'ဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု။အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု။ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ခံစားမှုကို။ပ။မရှု။ပ။မှတ်သား မှုကို။ပ။မရှု။ပ။ပြုစီရင်မှုတို့ကို။ပ။မရှု။ အထူးသိမှုကို အတ္တ'ကိုယ်'ဟု မရှု။ (ကြွင်းခန္ဓာကို) အထူးသိမှုရှိသော အတ္တဟု မရှု။အတ္တ၌ အထူးသိမှုဟု မရှု။အထူးသိမှု၌ အတ္တဟု မရှု။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၂။ “အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤသည်ပင်လျှင် မြတ်သောအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်တည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ—မှန်သောအယူသမ္မာဒိဋ္ဌိ မှန်သောအကြံအစည် ‘သမ္မာသကပ္ပံ’ မှန်သော စကား ‘သမ္မာဝါစာ’ မှန်သောအမှု ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်သောအသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်သော အားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်သောအောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’ မှန်သောတည်ကြည်မှု ‘သမ္မာ သမာဓိ’ ပေတည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသောမဂ်သည် အပြုအပြင်ခံ တရားလော၊ သို့မဟုတ် အပြုအပြင်ခံ မဟုတ်သော တရားလော”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်သည် အပြုအပြင်ခံ တရားပေတည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ဖြင့် အစုခန္ဓာ သုံးပါးတို့ကို လိမ်းယူရ သလော၊ သို့မဟုတ် အစုခန္ဓာ သုံးပါးတို့ဖြင့် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို သိမ်းယူရ သလော”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ဖြင့် အစုခန္ဓာ သုံးပါးတို့ကို မသိမ်းယူရ။ အစုခန္ဓာ သုံးပါးတို့ဖြင့်သာ မြတ်သောအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသောမဂ်ကို သိမ်းယူရ၏။ ဒါယကာဝိသာခ မှန်သောစကား ‘သမ္မာဝါစာ’ မှန်သောအမှု ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်သောအသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ဤတရားတို့ကို သီလအစု သီလက္ခန္ဓာ၌ သိမ်းယူရကုန်၏။ မှန်သောအားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’

မှန်သောအောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’ မှန်သောတည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဤတရားတို့ကို တည်ကြည်မှုအစု ‘သမာဓိက္ခန္ဓာ’၌ သိမ်းယူရကုန်၏။ မှန်သောအယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်သောအကြံ အစည် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ဤတရားတို့ကို အပြားအားဖြင့် သိမှုအစု ‘ပညာက္ခန္ဓာ’၌ သိမ်းယူရကုန်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်သည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပါနည်း၊ အဘယ်တရားတို့သည် တည်ကြည်မှု ဖြစ်ကြောင်း ‘သမာဓိနိမိတ်’ တို့ပါနည်း၊ အဘယ်တရားတို့သည် တည်ကြည်မှု၏အခြံအရံတို့ပါနည်း၊ အဘယ်သည် တည်ကြည်မှုကို ပွားများခြင်းပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ စိတ်၏အာရုံ တမျိုးတည်းသာရှိခြင်းသည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ တည်း။ လေးပါးသော အောက်မေ့မှုထင်ခြင်း ‘သတိပဋ္ဌာန်’ တို့သည် တည်ကြည်မှုဖြစ်ကြောင်း ‘သမာဓိ နိမိတ်’ တို့တည်း။ လေးပါးသော ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မပ္ပဓာန်’ တို့သည် တည်ကြည်မှု၏ အခြံအရံတို့တည်း။ ထိုတရားတို့ကိုသာလျှင် မှီဝဲခြင်း ပွားခြင်း ကြိမ်ဖန်များစွာပြုခြင်းသည် ဤအရာ၌ တည်ကြည်မှုကို ပွားများခြင်းတည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၃။ “အသျှင်မ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သင်္ခါရတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ နှုတ်ကိုပြုစီရင်မှု ‘ဝစီ သင်္ခါရ’ စိတ်ဖြင့်ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ဤသုံးပါးတို့တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မ အဘယ်သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်၏၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်၏၊ သညာ ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်ကြောင့် ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိတက်ဝိစာရတို့သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် သညာ ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ထိုထွက်သက် ဝင်သက်တရားတို့သည် ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်၏။ ဒါယကာ ဝိသာခ ရှေးဦးကပင် ကြံစည်စဉ်းစား၍ နောက်မှစကားကို မြှောက်ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိတက်ဝိစာရ တို့သည် နှုတ်ကိုပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်၏၊ ထိုသညာ ဝေဒနာတရားတို့သည် စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ စိတ်နှင့် စပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သညာ ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၄။ “အသျှင်မ သညာ ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်း သို့ရောက်မှု ‘နိရောဓသမာပတ်’ သည် အဘယ် သို့ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။ ဒါယကာ ဝိသာခ သညာ ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်း သို့ရောက်သော ရဟန်းအား “ငါသည် သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်း သို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူ၍၎င်း ငါသည် သညာ

ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏ဟူ၍၎င်း၊ ငါသည် သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟူ၍၎င်း စိတ်မဖြစ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ ချုပ်စိမ့်သောငှါ ဆောင်စွမ်းနိုင် သောစိတ်ကို ရှေးဦးကပင် ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ပွားများထား၏။

“အသျှင်မ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းအား အဘယ်တရားတို့ ရှေးဦးစွာ ချုပ်ကြပါသနည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ကာယသင်္ခါရ’လော၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီ သင်္ခါရ’လော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ဖြင့်ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’လော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သညာဝေဒနာချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား နှုတ်ကိုပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ရှေးဦးစွာချုပ်၏။ ထို့နောက် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ ထို့နောက်စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ချုပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထမူသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ရောက်ခြင်းမှ ထသောရဟန်းအား “ငါသည် သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထတော့မည်ဟူ၍၎င်း ငါသည် သညာဝေဒနာ ချုပ် နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထ၏ဟူ၍၎င်း ငါသည် သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထပြီးပြီ” ဟူ၍၎င်း စိတ်မဖြစ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ထိမ့်သောငှါ ဆောင်စွမ်း နိုင်သောစိတ်ကို ရှေးဦးကပင် ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် ပွားများထား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှထသောရဟန်းအား အဘယ်တရားတို့ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်ကြပါသနည်း၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုစီရင်မှု ကာယသင်္ခါရ’လော၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ကိုပြုစီရင် မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’လော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’လော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သညာဝေဒနာချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှထသော ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို့နောက် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ ထို့နောက် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ဖြစ်ပေါ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထပြီးသောရဟန်းကို အဘယ် မျှသော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’တို့သည် တွေ့ထိကုန်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သညာဝေဒနာချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထပြီးသော ရဟန်းကို ဆင်င် သူဦးသော တွေ့ထိမှု ‘သုညတဖဿ’ (အာရုံ) နိမိတ်မရှိသော တွေ့ထိမှု ‘အနိမိတ္တဖဿ’ တောင့်တမှု မရှိသော တွေ့ထိမှု ‘အပ္ပဏိဟိတဖဿ’ ဟူသော တွေ့ထိမှု သုံးပါးတို့သည် တွေ့ထိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သညာ ဝေဒနာချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အဘယ်သို့ ညွတ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ကိုင်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ရှိုင်းပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သညာဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှထပြီးသော ရဟန်း၏စိတ်သည် ကင်းဆိတ်မှု ‘ဝိဝေက’ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ညွတ်၏။ ကင်းဆိတ်မှု ‘ဝိဝေက’ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကိုင်၏။ ကင်းဆိတ်မှု ‘ဝိဝေက’ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရှိုင်း၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၅။ “အသျှင်မ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့သည် အဘယ်မျှတို့ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့သည် ချမ်းသာ ခံစားမှု၊ ဆင်းရဲခံစားမှု၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆင်းရဲခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ကိုယ်၌သော်၎င်း စိတ်၌သော်၎င်း ဖြစ်သည့် ချမ်းမြေ့သာယာစွာ ခံစားခြင်း သည် ချမ်းသာခံစားမှုပင်တည်း။ ဒါယကာ ဝိသာခ ကိုယ်၌သော်၎င်း စိတ်၌သော်၎င်းဖြစ်သည့် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ခံစားခြင်းသည် ဆင်းရဲခံစားမှုပင်တည်း။ ဒါယကာ ဝိသာခ ကိုယ်၌သော်၎င်း စိတ်၌သော်၎င်း ဖြစ်သည့်သာယာစွာလည်း မဟုတ် မသာမယာလည်းမဟုတ်သော ခံစားခြင်းသည် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှုသည် မည်သို့ချမ်းသာပါသနည်း၊ မည်သို့ ဆင်းရဲပါသနည်း၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှုသည် မည်သို့ချမ်းသာပါသနည်း၊ မည်သို့ဆင်းရဲပါသနည်း၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ် သော ခံစားမှုသည် မည်သို့ချမ်းသာပါသနည်း၊ မည်သို့ ဆင်းရဲပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှုသည် တည်နေဆဲအားဖြင့် ချမ်းသာ၏၊ ပြောင်းလဲသော အားဖြင့် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲခံစားမှုသည် တည်နေဆဲအားဖြင့် ဆင်းရဲ၏၊ ပြောင်းလဲသောအားဖြင့် ချမ်းသာ၏။ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှုသည် သိသောအားဖြင့် ချမ်းသာ၏၊ မသိသောအားဖြင့် ဆင်းရဲ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှု၌ အဘယ်အနုသယသည် ကိန်းဝပ်သနည်း၊ ဆင်းရဲခံစားမှု၌ အဘယ်အနုသယသည် ကိန်းဝပ်သနည်း၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဘယ် အနုသယသည် ကိန်းဝပ်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှု၌ ဂုဏ်နုသယသည် ကိန်းဝပ်၏၊ ဆင်းရဲခံစားမှု၌ ပဋိသာနုသယ သည် ကိန်းဝပ်၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ်ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်းဝပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှုအားလုံး၌ ဂုဏ်နုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါသလော၊ ဆင်းရဲခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိသာနုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါသလော၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါသလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှုအားလုံး၌ ဂုဏ်နုသယသည် မကိန်းဝပ်၊ ဆင်းရဲခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိသာနုသယသည် မကိန်းဝပ်၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှုအားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်းဝပ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှု၌ အဘယ်ကိုပယ်ရပါမည်နည်း၊ ဆင်းရဲခံစားမှု၌ အဘယ်ကိုပယ်ရပါ မည်နည်း၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဘယ်ကို ပယ်ရပါမည်နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှု၌ ဂုဏ်နုသယကို ပယ်ရမည်၊ ဆင်းရဲခံစားမှု၌ ပဋိသာနုသယ ကို ပယ်ရမည်၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာခံစားမှုအားလုံး၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်သင့်ပါသလော၊ ဆင်းရဲခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိဿာနုသယကို ပယ်သင့်ပါသလော၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်သင့်ပါသလော”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှုအားလုံး၌ ရာဂါနုသယကို မပယ်ရ၊ဆင်းရဲခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိဿာနုသယကို မပယ်ရ၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ ကို မပယ်ရ။

ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း “ပီတိ” ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပဌမဈာန်ဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကိုပယ်၏။ ထိုပဌမ ဈာန်၌ ရာဂါနုသယသည် မကိန်းဝပ်။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ယခု အခါ၌ အရိယာတို့ ရောက်၍နေကြသည့် တည်ရာ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ငါသည် အဘယ်အခါ၌ ရောက်၍နေရအံ့နည်း”ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့မြတ်သော လွတ်မြောက်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တောင့်တ မှုကို ဖြစ်စေသော ရဟန်းအား တောင့်တမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ဖြင့် ထိုခိုက်မှု ‘ပဋိသ’ ကို ပယ်၏။ ထိုစိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ၌ ပဋိဿာနုသယသည် မကိန်းဝပ်။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှံ ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုစတုတ္ထဈာန်ဖြင့်မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကိုပယ်၏။ ထိုစတုတ္ထဈာန်၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်းဝပ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၆။ “အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား ဆင်းရဲခံစားမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဆင်းရဲခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား ချမ်းသာခံစားမှုပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

၁-ဝေဒလ္လသုတ်ဖြင့် ပဋိသကို မပယ်နိုင်။ ငါ၌ ဝေဒလ္လသုတ်ကို မမြင်စေအံ့ ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိရိယကို မြဲမြံစွာပြု၍ ကျင့်သဖြင့် ရအပ်စေဘဲ အနာဂါမိမင်္ဂါဖြင့်သာ ပဋိသကို ပယ်၏ ဟု မှတ်ရာ၏။ (အဋ္ဌကထာ)။

ဒါယကာ ဝိသာခ မသိမူ 'အဝိဇ္ဇာ'၏ ပြိုင်ဘက်ကား သိမူ 'ဝိဇ္ဇာ'ပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သိမူ 'ဝိဇ္ဇာ'၏ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ သိမူ 'ဝိဇ္ဇာ'၏ပြိုင်ဘက်ကား လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ပင်တည်းဟု(မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'၏ ပြိုင်ဘက်ကား ငြိမ်းမှု 'နိဗ္ဗာန်'ပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မ ငြိမ်းမှု 'နိဗ္ဗာန်'၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း”ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဝိသာခ ပြဿနာကို လွန်၍သွား၏။ ပြဿနာတို့၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ယူရန် မစွမ်းနိုင်။ ဒါယကာဝိသာခ မှန်၏။ မြတ်သော အကျင့်သည် နိဗ္ဗာန်သို့သက်ဝင်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် လားရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ဒါယကာ ဝိသာခ အလိုရှိခဲ့မှု သင်သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်လော့။ သင့်အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၇။ ထိုအခါ ဝိသာခ ဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ၏ စကားကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထလျက် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ ကောင်းစွာ နီးနှောပြောဆိုခဲ့သမျှသော စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

ဤသို့ လျှောက်ကြားသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိသာခ ဥပါသကာအား—“ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမသည် ပညာရှိ၏။ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမသည် များသောပညာရှိ၏။ ဝိသာခ ငါ့ကိုလည်း အကယ်၍ ထိုအနက်ကို မေးငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုအနက်ကို ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ ဖြေကြားသကဲ့သို့ပင်လျှင် ဖြေကြားရာ၏။ ထိုပြဿနာ၏ အနက်သည် ဤအနက်ပင်တည်း။ ဤသို့ပင် ထိုအနက်ကို မှတ်လော့”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဝိသာခ ဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

လေးခုမြောက် စူဠဝေဒလ္လသုတ် ပြီး၏။

၅-စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်

၄၆၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့”ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် “အသျှင်ဘုရား”ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍

နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည်ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ
နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍
နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ
နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။

၄၆၉။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်
တည်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “ကမတို့၌ အပြစ်မရှိ” ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကုန် ယူလေ့
ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို
သုံးဆောင်ခံစားကုန်၏။ ဆံထုံးထုံးကုန်သော ရသေ့ပရိဗိုဇ်မတို့နှင့် ပျော်ပါးကုန်၏။ ထိုအသျှင်
သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “ကမတို့၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာသေးသောဘေးကို မြင်ကုန်၍
ကာမတို့ကိုပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုရကုန်ဘိသနည်း၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ရကုန်
ဘိသနည်း၊ ပျို့နုသော ဤပရိဗိုဇ်မ၏ နူးညံ့သောအမွှေးရှိသော လက်မောင်း အတွေ့သည်
ချမ်းသာ၏” ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်၏။
ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာ
ကင်းသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ကျရာငရဲသို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်
ထိုင်ရဲ၌ ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွားထက်မျက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာကို ခံစားကြကုန်၏။
ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “ကမတို့၌ ဤမရောက်လာသေးသောဘေးကို မြင်ကုန်၍
ကာမတို့ကိုပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုကုန်၏။ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့သည်
ကာမအထောက်ပံ့ ကာမအရင်းခံကြောင့် ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွားထက်မျက်သော ဆင်းရဲ
ဝေဒနာကို ခံစားကြကုန်၏ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နေ့ဥတုတို့၏နောက်ဆုံးလ၌ မာလောန္ဒယ်သီးမှည့်သည် ကဲ့ရာ၏။
ထိုအခါ ထိုမာလောန္ဒယ်စေ့သည် တခုသောအင်ကြင်းပင်ရင်း၌ ကျရာ၏။ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်း
ပင်၌ စောင့်နေသော နတ်သည် ကြောက်၍ ထိတ်လန့်လျက် ပူပန်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။
ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့်နတ်၏ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်း ဖြစ်ကုန်သော အရံ
စောင့်နတ် တောစောင့်နတ် သစ်ပင်စောင့်နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စောင့်နေ
သောနတ်တို့သည် ပေါင်းဆုံစုရုံးလာကြ၍ “အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ အသျှင်သည်
မကြောက်ပါလင့်၊ ဤမာလောန္ဒယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းသော်လည်း မျှီရာ၏၊ သားကောင်သော်
လည်း စားရာ၏၊ တောမီးသော်လည်း လောင်ရာ၏၊ တောအလုပ်သမားတို့သော်လည်း ကောက်
ယူသွားကုန်ရာ၏၊ ခြံတို့သော်လည်း တက်ကုန်ရာ၏၊ မျိုးမအောင်ပဲသော်လည်း ဖြစ်ရာ၏” ဟု
စိတ်သက်သာရာ ရစေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ထိုမာလောန္ဒယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းလည်း မမျှီရာ၊ သားကောင်လည်း
မစားရာ၊ တောမီးလည်း မလောင်ရာ၊ တောအလုပ်သမားတို့လည်း ကောက်ယူမသွားကုန်ရာ၊
ခြံတို့လည်း မတက်ကုန်ရာ၊ မျိုးမအောင်သည်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမာလောန္ဒယ်စေ့သည် မိုးဦးကျ
မိုးရွာသွန်းသော် ကောင်းစွာသာသျှင် ပေါက်ရာ၏။ ထိုမာလောန္ဒယ်သည် ပျို့နု၏၊ နူးညံ့၏၊
အမွှေးရှိ၏၊ နွယ်လက်မောင်းရှိ၏၊ ထိုမာလောန္ဒယ်သည် ထိုအင်ကြင်းပင်ကို ကပ်မှီရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့်နတ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏—

“မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းဖြစ်ကုန်သော ထိုအသျှင် အရံစောင့်နတ် တောစောင့်နတ် သစ်ပင်စောင့်နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စောင့်သောနတ်တို့သည် မာလောနွယ်စေ၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာသေးသည့်ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ပေါင်းဆုံစုရုံးလာကြကာ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ ဤမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းသော်လည်း မျှီရ၏၊ သားကောင်သော်လည်း စားရ၏၊ တောမီးသော်လည်း လောင်ရ၏၊ တောအလုပ်သမားတို့သည်သော်လည်း ကောက်ယူသွားကုန်ရ၏၊ ခြံတို့သော်လည်း တက်ကုန်ရ၏၊ မျိုးမအောင်ပဲသော်လည်း ဖြစ်ရ၏’ဟု ဤသို့ စိတ်သက်သာရာ ရစေကုန်ဘိသနည်း၊ ပျိုနုသော ဤမာလောနွယ်၏ နူးညံ့သော အမွှေးရှိသော နွယ်လက်မောင်း အတွေ့သည် ချမ်းသာ၏”ဟု (အကြံဖြစ်ရ၏)။

ထိုမာလောနွယ်သည် ထိုအင်ကြင်းပင်ကို ရစ်ပတ်နွယ်တက်၍ အထက်၌ ခုရှက်ခြင်းကိုပြုလျက် အောက်သို့တွဲကြဲပြီးလျှင် ထိုအင်ကြင်းပင်၏ ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော အကိုင်းတို့ကို ချိုးဖျက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့်နတ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရ၏—

“မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းဖြစ်သော ထိုအသျှင် အရံစောင့်နတ် တောစောင့်နတ် သစ်ပင်စောင့်နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စောင့်နေရသောနတ်တို့သည် မာလောနွယ်စေ၌ ဤမရောက်လာသေးသော ဘေးကိုမြင်၍ ပေါင်းဆုံစုရုံးလာကြလျက် ‘အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်’ ဤမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းသော်လည်း မျှီရ၏၊ သားကောင်သော်လည်း စားရ၏၊ တောမီးသော်လည်း လောင်ရ၏၊ တောအလုပ်သမားတို့သော်လည်း ကောက်ယူသွားကုန်ရ၏၊ ခြံတို့သော်လည်း တက်ကုန်ရ၏၊ မျိုးမအောင်ပဲသော်လည်း ဖြစ်ရ၏’ဟု စိတ်သက်သာရာ ရစေကုန်ရ၏။ ငါသည် မာလောနွယ်စေ့ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွားထက်မျက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာကို ခံစားရ၏”ဟု (အကြံဖြစ်ရ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် “ကာမတို့၌ အပြစ်မရှိ”ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကုန် ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် ခံစားကုန်၏။ ဆံထုံးထုံးသော ရသေ့ပရိပိုင်မတို့နှင့် ပျော်ပါးကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “ကာမတို့၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာသေးသော ဘေးကိုမြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကိုပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုရကုန်ဘိသနည်း၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ရကုန်ဘိသနည်း၊ ပျိုနုသော ဤပရိပိုင်မ၏ နူးညံ့သောအမွှေးရှိသော လက်မောင်းအတွေ့သည် ချမ်းသာ၏”ဟု ထိုသူတို့သည် ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာငရဲသို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုင်ရဲ၌ ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွားထက်မျက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာကို ခံစားကြရကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် “ကာမတို့၌ ဤမရောက်လာသေးသော ဘေးကိုမြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကိုပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုကုန်

ရာ၏။ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်ရာ၏။ ငါတို့သည် ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံကြောင့် ဤကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးဝါးထက်မျက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာကို ခံစားကြ ရကုန်၏”ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်တည်ခြင်းဟု ဆိုရ၏။

၄၇၀။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အဝတ်မဝတ်ပဲနေ၏။ လွတ်လပ်စွာကျင့်၏။ လက်ဖြင့်(မခင်ကို)သုတ်၏။ အသျှင်လာလော့ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ အသျှင်ရပ်လော့ဆိုသူ၏ဆွမ်း ကိုမခံ၊ မိမိမကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသောဆွမ်းကိုမခံ၊ ရည်စူး၍ပြုသောဆွမ်းကိုမခံ၊ ပင်ဖိတ်ဆွမ်း ကိုမခံ၊ အို ဝမှ(ကော်၍လောင်းသော)ဆွမ်းကိုမခံ၊ တောင်းဝမှ(ကော်၍လောင်းသော)ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ နှစ်ယောက်စားနေစဉ် ထ၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ နို့ တိုက်ဆဲ မိန်းမ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယောက်ျားနှင့် နီးနှောနေသော မိန်းမ လောင်းသော ဆွမ်းကိုမခံ၊ ဆော်အော စုဆောင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းတို့ကိုမခံ၊ ခွေးမျှော်ရာမှ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ယင်အံ့ရာမှဆွမ်းကိုမခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေမသောက် အရက်မသောက်၊ ဖွဲ့၌မြှုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တအိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏။ တလုပ်သာစား၏။ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏။ နှစ်လုပ်သာ စား၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏။ ခုနစ်လုပ်သာစား၏။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် တခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာတို့ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ တရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏။ပ။ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတကြိမ်တိုင်အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်းအကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏။

ထိုသူသည် ဟင်းရွက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏။ ပြောင်းဆန်ကိုသော်လည်းစားနေ၏။ ကျိတ်သီး ဆန်ကိုသော်လည်း စားနေ၏။ သားရေဖတ် အစအနကိုသော်လည်း စားနေ၏။ မှော်ကို သော်လည်း စားနေ၏။ ဖွဲနုကိုသော်လည်း စားနေ၏။ ထမင်းရည်ကိုသော်လည်း သောက်နေ၏။ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏။ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏။ နွားချေးကိုသော်လည်း စားနေ၏။ တောသစ်မြစ်သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတ၏။ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတ၏။

ထိုသူသည် ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏။ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်သော အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏။ လူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏။ ပံ့သုက္ကအဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏။ သစ်ခေါက် အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဝတ်၏။ သစ်နက်ရေကိုလည်း ဝတ်၏။ သစ်နက် ရေမျှင်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ သမန်းမြက် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ လျှော်တေ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ ပျဉ်ချပ်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ ဆံခြည်ကမ္မလာ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ သားမြီးကမ္မလာ ကိုလည်း ဝတ်၏။ ခင်ပုတ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏။ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုလည်း နုတ်၏။ ဆံမုတ်ဆိတ် နုတ်ခြင်းအမှုကို အားထုတ်၏။ ထိုင်ရန်နေရာကိုပယ်၍ ရပ်လျက်လည်း နေ၏။ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ဝန်၏။ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏။ ဆူးအခင်း ပေါ်၌လည်း နေ၏။ ဆူးအခင်းပေါ်၌ အိပ်၏။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့သက်ခြင်း

အမှုကို အားထုတ်နေ၏။ ဤသို့လျှင် ဤသို့သဘောရှိသည့် များပြားသောကိုယ်ကို လွန်မင်းစွာ ပူပန်စေသောအကျင့်ကို မပြတ်အားထုတ်လျက်နေ၏။

ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

၄၇၁။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုးရှိသည့်တရား ဆောက်တည် ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ပြုကတေအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'ရာဂ' အားကြီးသောသဘော ရှိ၏။ ထိုသူသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ်ခံစားရ၏။ ပြုကတေအားဖြင့် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' အားကြီးသောသဘောရှိ၏။ ထိုသူသည် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ်ခံစားရ၏။ ပြုကတေအားဖြင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' အားကြီးသော သဘော ရှိ၏။ ထိုသူသည် တွေဝေမှု 'မောဟ'ကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ်ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲမှ နှင့်တကွလည်း မျက်ရည်စက်လက် ငိုကြွေးလျက် ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့်တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

၄၇၂။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ပြုကတေအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'ရာဂ' အားကြီးသော သဘောမရှိ။ ထိုသူသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ်မခံစားရ။ ပြုကတေအားဖြင့် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' အားကြီးသော သဘောမရှိ။ ထိုသူသည် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် မခံစားရ။ ပြုကတေအားဖြင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' အားကြီးသော သဘော မရှိ။ ထိုသူသည် တွေဝေမှု 'မောဟ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ်မခံစားရ။ ထိုသူသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင် ဤစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့်တကွဖြစ်သော (နိဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ပူးစေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍နေ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့ပင်တည်းဟု ဤတရားစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ငါးခုမြောက်သော စူဠမ္မသမာဒါနသုတ် ပြီး၏။

၆-မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်

၄၇၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ များသောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့သည် ‘အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မှု ကောင်းလေစွ၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွားကုန်မှု ကောင်းလေစွ’ ဟု ဤသို့လိုလားခြင်း ရှိကုန်၏။ ဤသို့ လိုချင်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဤသို့လိုလားခြင်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါတို့အား ဤသို့လိုလားခြင်း လိုချင်ခြင်း ရလိုခြင်း ရှိကုန်လျက် အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ သင်တို့သည် အဘယ်အကြောင်းကို ယုံကြည်ကုန်သနည်း” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အမွန်ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ဆောင်ပြတတ်သူ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုမိန့်ဆိုတော်မူသော တရားစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဝေဟနိ ဟောကြားတော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရားအထံမှ နာကြား၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ကြပါတန်လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏။

၄၇၄။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ၊ အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသော သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မကျွမ်းကျင် သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မှီဝဲသင့်သောတရား မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ ဆည်းပူးသင့်သောတရား မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ ထိုသူသည် မှီဝဲသင့်သောတရား မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မသိမူ၍ ဆည်းပူးသင့်သောတရား မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မသိပဲ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၏။ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲ။ မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၏။ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူး။ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၍ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲသော မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၍ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို

မဆည်းပူးသော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ သူ့စော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော သူ့တော်ကောင်းတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော သူ့တော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးပြီးသော အကြားအမြင်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် မှီဝဲသင့်သောတရား မမှီဝဲသင့်သောတရားတို့ကို သိ၏။ ဆည်းပူးသင့်သော တရား မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို သိ၏။ ထိုသူသည် မှီဝဲသင့်သောတရား မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို သိ၍ ဆည်းပူးသင့်သောတရား မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို သိ၍ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲ၊ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၏။ မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူး၊ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၏။ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲပဲ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲသော မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူးပဲ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူးသော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

၄၇၅။ ရဟန်းတို့ တရားဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ— ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။

၄၇၆။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ‘ဤတရားဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏’ ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိ၊ ထိုတရားဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိမူကြောင့် ထိုတရားဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၏။ ထိုတရားဆောက်တည်ခြင်းကို မကြည့်ရှုရောင်၊ ထိုတရားဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၍ ထိုတရားဆောက်တည်ခြင်းကို မကြည့်ရှုရောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း (၁)။

၁။ မသိမမြင်သော သူမိုက်အား ထိုအခိုဋ္ဌဓမ္မတို့သည် ဖြစ်လေသကဲ့သို့ ထိုအတူ မှီဝဲအပ်သည်ကို မမှီဝဲ၊ မမှီဝဲအပ်သည်ကို မှီဝဲသောသူအား ထိုအခိုဋ္ဌတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ (အဋ္ဌကထာ)။

အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိလူသိမ္မာတို့ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမဲ့ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၄)

၄၇၇။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွလည်း သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွလည်း ကာမတို့ ၌မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့်ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွ လည်း မုသားပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မုသားပြောဆိုခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်း ရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ကုန်းစကားပြော၏။ ကုန်းစကားပြောခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစား ရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆို၏။ ကြမ်းတမ်း သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကိုပြောဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်း ရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိ၏။ ဖျက်ဆီးလိုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွလည်း မှားသော အယူရှိ၏။ မှားသောအယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှခနာက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့်လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရားဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၁)

၄၇၈။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့်တရား ဆောက်တည် ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မပေး သည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မုသား ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မုသားပြောဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။

ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကုန်းစကား ပြောဆို၏။ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏။ ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကား ကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိ၏။ ဖျက်ဆီးလိုမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မှားသော အယူရှိ၏။ မှားသော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစား ရ၏။ ထိုသို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်း သဖြင့်လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရိမ်သည့် တရားဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။(၂)

၄၀၀။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့်တရား ဆောက်တည် ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ် ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ် ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကား ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ် ရှောင်၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ရှေးရှုမကြံစည်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ် ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ဖျက်ဆီးလို သော စိတ်မရှိ၊ မဖျက်ဆီးလိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မှန်သော အယူရှိ၏။ မှန်သော အယူ

ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ် ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့်တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၃)

၄၀၁။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသည့်တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း မပေးသည်ကိုယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစား ရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ် ရှောင်၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကုန်း စကားပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ကုန်းစကားပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ကြမ်းတမ်းသောစကား ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှုဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း ပြန်ဖျင်းသော စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ် ရှောင်၏။ ပြန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှု၊ ကြံစည်မှု အဘိဇ္ဈာ မများ၊ ရှေးရှုမကြံစည်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ်မရှိ၊ မဖျက်ဆီးလိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း မှန်သောအယူရှိ၏။ မှန်သောအယူဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည်ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့သည်။ (၄)

၄၀၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ခါးသော (အရည်ရှိသော) ဗူးကို အဆိပ်နှင့်ရောထား၏။ ထိုအခါ အသက်ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာလိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် လာရ၏။ ထိုယောက်ျားကို “အချင်းယောက်ျား ဤခါးသော(အရည်ရှိသော) ဗူးကို အဆိပ်နှင့် ရောထား၏။ အကယ်၍ အလိုရှိမှ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာ

လည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာအားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သောက်ပြီး၍လည်း သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ သေလောက်နီးပါးဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုဗူးခါးရည်ကို မဆင်ခြင်မူ၍ သောက် ရ၏။ မစုန်လွှတ်ရာ၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုဗူးခါးရည်ကို သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာအားဖြင့်၎င်း မနှစ်သက်ရာ၊ သောက်ပြီး၍လည်း သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုးရှိသော ဤတရားဆောက်တည်ခြင်းကို ထိုဗူးခါးရည်သောက်ခြင်း နှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၁)

၄၀၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဖျော်ရည်ခွက်သည်ရှိရာ၏။ ထိုခွက်ကိုလည်း အဆိပ်နှင့် ရောထား၏။ ထိုအခါအသက် ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာလိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို “အချင်းယောက်ျား အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော အနံ့နှင့်ပြည့်စုံသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဤအဖျော်ရည်ခွက်ကိုလည်း အဆိပ်နှင့်ရောထား၏။ အကယ်၍ အလိုရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာ အားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်လိမ့်မည်။ သောက်ပြီးသော်ကား သေခြင်းသို့ဖြစ်စေ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုအဖျော် ရည်ကို မဆင်ခြင်မူ၍ သောက်ရာ၏။ မစုန်လွှတ်ရာ၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုအဖျော်ရည်ကို သောက် စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာ အားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်ရာ၏။ သောက် ပြီးသော်ကား သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ သေလောက်နီးပါးဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသော ဤတရားဆောက်တည်ခြင်းကို ထိုအဖျော်ရည် သောက်ခြင်းနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၂)

၄၀၆။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရောထား၏။ ထိုအခါဖျော့တော့အားနည်းသော ရောဂါရှိသော ယောက်ျားသည် လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို “အချင်းယောက်ျား ဤနွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရောထား၏။ အကယ်၍ အလို ရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရ သာအားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သောက်ပြီးသော်ကား ချမ်းသာခြင်းရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် နွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို ဆင်ခြင်၍ သောက်ရာ၏။ မစုန် လွှတ်ရာ၊ ထိုယောက်ျားသည် နွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့ အားဖြင့်၎င်း အရသာအားဖြင့်၎င်း မနှစ်သက်ရာ၊ သောက်ပြီးသော်ကား ချမ်းသာခြင်းရှိသူဖြစ် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုးရှိသော ဤတရား ဆောက် တည်ခြင်းကို ထိုနွားကျင်ငယ်ပုတ်ရည် သောက်ခြင်းနှင့်တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၃)

၄၀၇။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နို့ဓမ်း၊ ပျားရည်၊ ထောပတ်၊ တင်လဲကို တပေါင်းတည်း ရောထား၏။ ထိုအခါသွေးသွန်ရောဂါရှိသော ယောက်ျားသည် လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို “အချင်းယောက်ျား ဤနို့ဓမ်း၊ ပျားရည်၊ ထောပတ်၊ တင်လဲကို တပေါင်းတည်း ရောထား၏။

အကယ်၍ အလိုရှိမှု သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာအားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်လိမ့်မည်၊ သောက်ပြီး၍လည်း ချမ်းသာခြင်းရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထို(စတုမဇ္ဈ) ဆေးကို ဆင်ခြင်၍ သောက်ရာ၏။ မစွန့်လွှတ်ရာ၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထို(စတုမဇ္ဈ) ဆေးကို သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အနံ့အားဖြင့်၎င်း အရသာအားဖြင့်၎င်း နှစ်သက်ရာ၏။ သောက်ပြီး၍လည်း ချမ်းသာခြင်းရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသော ဤတရားဆောက်တည်ခြင်းကို ထို(စတုမဇ္ဈ)သောက်ခြင်းနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏(၄)။

၄၀၆။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလ အခါတွင် မိုးနှင့်ဝေးသော မိုးတိမ်ကင်းသော ကောင်းကင်၌ နေသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လတ်သော် အလုံးစုံသော ကောင်းကင်၌ ဖြစ်သော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ကာ လင်းလည်း လင်း၏။ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဆောက်တည်ခြင်းသည် (သာသနာတော်မှ) တပါးဖြစ်သော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အယူဝါဒတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကာ လင်းလည်း လင်း၏။ တောက်ပလည်း တောက်ပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏ဟု—

ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အလွန်နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ် ပြီး၏။

၇-ဝိမံသကသုတ်

၄၀၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ သူတပါး၏ စိတ်ဖြစ်ပုံကိုမသိ၍ စူးစမ်းလိုသောရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောဘုရား ဟုတ်လေသလော၊ မဟုတ်လေသလော ဟု သိရန် စူးစမ်းမှုကို ပြုသင့်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အမှန်ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ဆောင်ပြတတ်သူ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ စင်စစ် ဤမိန့်ဆိုတော်မူသော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌ သာလျှင် ထင်လာ မြင်လာ စေတော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရား ထံမှ နာကြားရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ကြရပါလိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ၏—

၄၀၈။ ရဟန်းတို့ သူတပါး၏ စိတ်ဖြစ်ပုံကို မသိ၍ စူးစမ်းလိုသော ရဟန်းသည် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ၊ နားဖြင့်ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလော” ဟု မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော အကျင့်နှစ်ပါးတို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းရမည်။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ၊ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိသောအခါ၌ “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဤသို့ သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိသော အခါ၌ “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့်အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏ဟု ဤသို့သောအခါ၌ “ဤအသျှင်သည် အပြစ်မရှိသော အကျင့်နှင့် ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံနေသလော၊ သို့မဟုတ် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံနေသလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်သည် ဤအပြစ်မရှိသော အကျင့်နှင့်ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံနေ၏။ ဤအသျှင်သည် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံနေသည် မဟုတ်” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်သည် ဤအပြစ်မရှိသော အကျင့်နှင့် ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံ နေ၏။ ဤ အသျှင်သည် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံနေသည် မဟုတ်” ဟု ဤသို့ သိသော အခါ၌ “ဤအသျှင်သည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်းသို့ ရောက်ပြီလော၊ ထိုထင်ရှားခြင်း အခြံအရံများခြင်းကြောင့် ထိုအသျှင်ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် ထင်ရှားကုန်သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်းသို့ မရောက်သေးသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းအား အချို့ သောအပြစ်တို့သည် မထင်ရှားသေးကုန်။ ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ ထိုရဟန်းအား အချို့ သော အပြစ်တို့သည် ထင်ရှားကုန်၏။ သို့ စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်ရဟန်းသည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်းသို့ ရောက်၏။ (ထိုထင်ရှားခြင်း အခြံအရံများခြင်းကြောင့်) ထိုအသျှင်ရဟန်းအား အချို့ သော အပြစ်တို့သည် မထင်ရှားကုန်” ဟု သိ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်ရဟန်းသည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်းသို့ ရောက်၏။ (ထိုထင်ရှားခြင်း

အခြံအရံများခြင်းကြောင့်) ထိုအသျှင်ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် မထင်ရှားကုန်” ဟု သိသောအခါ၌ “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိပဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်လေသလော၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူမဟုတ်ပဲ ဖြစ်လေသလော၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်းခန်းသဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲသလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းသော် “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိပဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူမဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်းခန်းသဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ” ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းကို “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိပဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်းခန်းသဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ” ဟု အသျှင်ပြောဆိုခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ မှန်းဆချက် တို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟု သူတပါးတို့က မေးလာကြမှု ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသော ရဟန်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏။ “ဤအသျှင်သည် ထိုသို့အကျင့်ဂုဏ်ရှိသော်လည်း ရဟန်းအပေါင်း၌ နေသော်၎င်း တပါးထည်းတည်း နေသော်၎င်း ရဟန်းအပေါင်းတို့တွင် ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ မကောင်းသောအကျင့်ရှိသူ ဂိုဏ်းကို ဆုံးမနေကြသူ ဗစ္စည်းအာမိသတို့၌ ဧည့်မြင်ရသည့် အချို့ သူ ဗစ္စည်းအာမိသနှင့် မလိမ်းကျသည့် အချို့သူ ထိုထိုရဟန်းကို ဤအသျှင်သည် ထိုအကျင့်ဂုဏ်ရှိခြင်းဖြင့် မထေမမြင်မပြု၊ ငါသည် ဘေးမရှိပဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့်ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်းခန်းသဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ငါကြားရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရ၏ဟု ဖြေကြားရာ၏။

၄၇၉။ ရဟန်းတို့ ထိုစူးစမ်းတတ်သူ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင် မူလစူးစမ်းတတ်သော ရဟန်းသည် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလော” ဟု မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် တဆင့်တက်၍ မေးသင့်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့်ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဖြေကြားရာ၏။

မျက်စိဖြင့်မြင်ရ နားဖြင့်ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလောဟု မေးသင့်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့်မြင်ရ နားဖြင့်ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဖြေကြားရာ၏။

မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့်ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊ မရှိကုန်သလောဟု (မေးသင့်၏)။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သော အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏၊ ငါမှာ ထိုအကျင့် သီလဂုဏ်သည်သာလျှင် ငါ၏လမ်းကြောင်းဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့်သီလဂုဏ်သည်သာလျှင် ငါ၏ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့် သီလဖြင့်လည်း ငါမဘပ်မက်” ဟု ဖြေကြားရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို တပည့်သာဝကသည် တရားနာရန် ချဉ်းကပ် ထိုက်၏။ ထိုတပည့်သာဝကအား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်' အဖြူ 'ကုသိုလ်' ကို ပြိုင်ဘက်ပြု၍ တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်' အဖြူ 'ကုသိုလ်' ကို ပြိုင်ဘက်ပြု၍ မြတ်စွာဘုရားဟောသည့် တရားတော်အတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အချို့သော တရားကို အထူးသိ၍ တရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ “(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပါပေတည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြား တော်မူသော တရားပါပေတည်း။ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သံဃာပါပေတည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းကို “(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပါပေတည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူသော တရားပါပေတည်း။ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သံဃာပါပေတည်း ဟု အသျှင်ပြောဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်း။ မှန်းဆချက်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း” ဟု သူတပါးတို့ကမေးလာကြမူ—ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာဖြေကြားလိုသောရဟန်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားရ၏။ “ငါ့သျှင် တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါ၏။ ထိုတပည့်တော်အား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်' အဖြူ 'ကုသိုလ်' ကို ပြိုင်ဘက်ပြု၍ တရားဟောပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ လွန်ကဲသည်ထက်လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက်မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်' အဖြူ 'ကုသိုလ်' ကို ပြိုင်ဘက်ပြု၍ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောသည့်အတိုင်း တပည့်တော်သည် ထိုတရား၌ အချို့သောတရားကို အထူးသိ၍ တရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်ခဲ့ပါ၏။ (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသောဘုရားပါပေတည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူသော တရားပါပေတည်း။ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သံဃာပါပေတည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညိုခဲ့ပါ၏” ဟု (ဖြေကြားရ၏)။

၄၉၀။ ရဟန်းတို့ မည်သူ့အားမဆို ဤအကြောင်းတို့ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤဗျည်းအက္ခရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်၏။ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ တည်၏။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းရှိသော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ကို သောတာပတ္တိမဂ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ခိုင်မြဲ၏။ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ တစုံတယောက်မျှ မရွေးရှားစေနိုင်ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရား၌ သဘောအားဖြင့် စူးစမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားကို သဘောမှန်အားဖြင့်သာလျှင် ကောင်းစွာ စူးစမ်းသင့်၏ ဟု ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အလွန်နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

နုစံခမြောက် ဝိပဿကသုတ် ပြီး၏။

စိတ်ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ငြင်းခုံခိုက်ရန် ဖြစ်သည် ဖြစ်၍ ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့
 ထောက်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှုံထိုးလျက်နေမှု ထကြွသော စိတ်ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း
 သည် “ယင်းထကြွမှုမျိုးဖြင့် ထကြွသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ငါမသိနိုင် မမြင်နိုင်
 လောက်သော အတွင်း သန္တာန်၌ မပယ်ရသေးသော ထကြွမှုမျိုးသည် ငါ့အား မရှိ၊ သစ္စာတို့ကို
 သိရန် ငါသည်စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားပြီးပြီ” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကမှလွန်မြောက်၍
 ပုထုဇ္ဇန်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤပဌမဉာဏ်ကို ရပြီ။

၄၉၄။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် “ငါသည် ဤ
 အယူကို မှီဝဲ၍ပွားစေ၍ များစွာ ပြု၍ မိမိ စိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းကို ရသလော၊ မိမိစိတ်ငြိမ်းခြင်းကို
 ရသလော” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် “ငါသည် ဤအယူကို မှီဝဲပွားစေ၍ များစွာပြု၍
 မိမိစိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းကိုရ၏။ မိမိစိတ်ငြိမ်းခြင်းကိုရ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့် သာဝကသည် လောကမှ
 လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤဒုတိယဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၅။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် “ဤသာသနာ
 တော်မှ အပ၌ ငါပြည့်စုံနေသော အယူ အမျိုး အစား နှင့် ပြည့်စုံသည့် တပါးသော သမဏ
 ဖြစ်စေ ပြာဟူဏဖြစ်စေ ရှိသေးသလော” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုတပည့် သာဝကသည် “ဤသာ
 သနာတော်မှ အပ၌ ငါပြည့်စုံနေသော အယူအမျိုးအစားနှင့် ပြည့်စုံသည့် တပါးသော သမဏ
 ဖြစ်စေ ပြာဟူဏဖြစ်စေမရှိ” ဟု သိ၏။ ထို တပည့် သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်
 တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤတတိယဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၆။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် “အယူနှင့်
 ပြည့်စုံသည့်ပုဂ္ဂိုလ် ပြည့်စုံနေသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုး အစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု
 ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ထုံးတမ်း
 စဉ်လာနှင့်ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်မှ ထနိုင်ကောင်း
 သော အာပတ်မျိုးသို့ ထောက်စေကာမူ ထိုအာပတ်ကို လျင်မြန်စွာပင် မြတ်စွာဘုရား ထံ၌ဖြစ်စေ
 ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်ထံ၌ဖြစ်စေ (ဒေသနာ) ကြား၏၊ ဖော်ပြ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြ၏၊
 (ဒေသနာ) ကြားပြီး၍ ဖော်ပြပြီး၍ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပြီး၍ နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်း
 သို့ ထောက်၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာတည်း။

ရဟန်းတို့ ဟက်လက်အိပ်အရွယ်ဖြစ်သော ကလေးသူငယ် လူ့မယ်သည်လက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ခြေဖြင့်
 ဖြစ်စေ မီးကျိုးခဲကိုထိလျှင် လျင်မြန်စွာပင်ပြန်ရတ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အာပတ်မှ ထနိုင်ကောင်း
 သော အာပတ်မျိုးသို့ ထောက်စေကာမူ ထိုအာပတ်ကိုလျင်မြန်စွာပင် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ဖြစ်စေ
 ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်ထံ၌ ဖြစ်စေ (ဒေသနာ) ကြား၏၊ ဖော်ပြ၏၊ ပေါ်လွင်အောင်ပြ၏၊
 (ဒေသနာ) ကြားပြီး၍ ဖော်ပြပြီး၍ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပြီး၍ နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့
 ထောက်၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာတည်း။ ထိုတပည့်
 သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသောထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုးအစား
 နှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့် သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်
 တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤစတုတ္ထဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၇။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံ
 နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော ထုံးတမ်း စဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု

ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ထိုထိုဤဤအမှုကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြ စိုက်နေစေကာမူ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိသီလသိက္ခာ’ မြင့်မြတ်သောစိတ် လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိစိတ္တသိက္ခာ’ မြင့်မြတ်သော ပညာ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိပညာသိက္ခာ’၌ အလွန်ခွဲကွက်ခြင်း ရှိ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ သားငယ်ရှိသော နွားမသည် မြက်ကိုလည်း ဆွဲစား၏။ နွားငယ်ကိုလည်း စောင့်ကြည့်ရှုသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ထိုထို ဤဤ အမှုကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်နေစေကာမူ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိသီလသိက္ခာ’ မြင့်မြတ်သောစိတ် လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိစိတ္တသိက္ခာ’ဖြင့် မြတ်သော ပညာ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိပညာသိက္ခာ’၌ အလွန်ခွဲကွက်ခြင်းရှိ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင်တည်း။

ထိုတပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤပဉ္စမဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၈။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အား အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အားနှင့်ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားသောတရားဝိနည်းကို ဟောကြားလတ်သော် အလိုရှိသည်ကိုပြု၍ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် မှတ်သား၍ နားစိုက်လျက် တရားကိုနာ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အားတည်း။ ထိုတပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အားအမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှလွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤဆဋ္ဌဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၉။ ရဟန်းတို့ နောက်တမျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့်ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အားအမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသောအားနှင့်ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားဟောထားသော တရားဝိနည်းကို ဟောကြားလတ်သော် အနက်အဓိပ္ပါယ်နားလည်မှုကို ရ၏။ စကားနားလည်မှုကို ရ၏။ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အားတည်း။ ထိုတပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသောအားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇန်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤသတ္တမဉာဏ်ကို ရ၏။

၅၀၀။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ထုံးတမ်း စဉ်လာကို ကောင်းစွာ စူးစမ်းပြီးပြီ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏ဟု ဤတရားစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ရှစ်ခုမြောက် ကောသမ္ဗိယသုတ် ပြီး၏။

၉-ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်

၅၀၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် “အသျှင်ဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ငါသည် အခါတပါး၌ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ သုဘဂတောအုပ် အင်းကြင်းပင်မင်းအရင်း၌ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗကဗြဟ္မာအား—

“ဤဗြဟ္မလောကသည် မြဲ၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် ခိုင်ခံ့၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် တည်တံ့၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် သီးသန့်ဖြစ်၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် ရွှေလျှောခြင်း သဘော မရှိ၊ ဤဗြဟ္မလောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွေ့လျော့၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မကပ်ရောက်၊ ဤဗြဟ္မလောကမှ တပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာလည်း မရှိ” ဟု ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ဗကဗြဟ္မာ၏ စိတ်အကြံအစည်ကို(ငါ၏) စိတ်ဖြင့်သိ၍ ခွန်းအားရှိ သော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် ဥက္ကဋ္ဌမြို့ သုဘဂတောအုပ် အင်းကြင်းပင်မင်းအရင်း၌ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မလောက၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် လာနေသော ငါ့ကို အဝေးမှပင်မြင်၍ “အသျှင်မြတ် လာပါလော့၊ အသျှင်မြတ် (အသျှင်မြတ်၏) လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းပါတည်း၊ အသျှင်မြတ် ဤဗြဟ္မလောကသို့ လာခြင်း၏ အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှပင်ပြုဘိ၏။ အသျှင်မြတ် ဤဗြဟ္မလောက သည် မြဲ၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် ခိုင်ခံ့၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် တည်တံ့၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် သီးသန့်ဖြစ်၏။ ဤဗြဟ္မလောကသည် ရွှေလျှောခြင်းသဘောမရှိ၊ ဤဗြဟ္မလောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွေ့လျော့၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မကပ်ရောက်၊ ဤဗြဟ္မလောကမှတပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာလည်း မရှိ” ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော် ငါသည် ဗကဗြဟ္မာအား ဤသို့ ပြောဆို၏—

“အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် မိုက်မဲလေစွတကား၊ အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် မိုက်မဲလေစွ တကား။ မမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ‘မြဲ၏’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ မခိုင်ခံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ‘ခိုင်ခံ့ ၏’ ဟု ဆိုတုံ ဘိ၏၊ မတည်တံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ‘တည်တံ့၏’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ သီးသန့်မဟုတ် သည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ‘သီးသန့်ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ ရွှေ့လျော့ခြင်းသဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက် ‘ရွှေ့လျော့ခြင်းသဘော မရှိ’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏။ ပဋိသန္ဓေနေရာ အိုရာ သေရာ ရွှေ့လျော့ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ကပ်ရောက်ရာဖြစ်လျက် ‘ဤဗြဟ္မာလောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွှေ့လျော့၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မကပ်ခရောက်’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏။ ဗြဟ္မာလောကမှတစ်ပါး လွန်မြတ် သော ထွက်မြောက်ရာရှိလျက်လည်း ‘(ဗြဟ္မာလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိ’ ဟု ဆိုတုံဘိ၏” ဟု (ပြောဆို၏)။

၅၀ ။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် တဦးသော အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာပရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မာကို ပူးဝင်၍ “ရဟန်း ရဟန်း ဤဗကဗြဟ္မာကို မထိခိုက်လင့်၊ ဤဗကဗြဟ္မာကို မထိခိုက်လင့်၊ ရဟန်း ဤဗကဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာကြီးတည်း၊ လွမ်းမိုးနိုင်သူတည်း၊ မည်သူကမှ မလွမ်းမိုးနိုင်သူတည်း၊ (အလုံးစုံကို) မြင်တတ်သူတည်း၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်စေနိုင်သူတည်း၊ အစိုးရသူတည်း၊ ပြုတတ်သူ တည်း၊ ဖန်ဆင်းတတ်သူတည်း၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သူတည်း၊ စီမံသူတည်း၊ (ဈာန်၌) လေ့လာပြီးသူ တည်း၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါတို့၏ အဖဘည်း။ ရဟန်းလောက၌ ပထဝီဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော အာပေါဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော ဘေဇောဓာတ် ကိုကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော ဝါယောဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော သတ္တဝါကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော နတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန် သော မာရ်နတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ်ကုန်သော ဗြဟ္မာကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် ဧကိဆုပ်တတ် ကုန်သော သင့်ထက်ရှေးကျသည့် သမဏဗြဟ္မာဏတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ယုတ်ညံ့သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း လောက၌ ပထဝီဓာတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော အာပေါဓာတ် ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော ဘေဇောဓာတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက်တတ်ကုန်သော ဝါယောဓာတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော သတ္တ ဝါကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော နတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက် တတ်ကုန်သော မာရ်နတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော ဗြဟ္မာကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော သင့်ထက်ရှေးကျသည့် သမဏဗြဟ္မာဏတို့သည် ခန္ဓာ ကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြတ်သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း ထို(အကြောင်း)ကြောင့် သင့်ကို ငါ ဤသို့ ဆို၏၊ အချင်း သင့်ကို တိုက်တွန်း၏၊ ဗြဟ္မာ ပြောဆိုသော စကားကိုသာလျှင် သင်လိုက်နာလော့၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ၏ စကားကို မလွန်ဆန် လင့်။ ရဟန်း သင်သည် ဗြဟ္မာ၏စကားကိုအကယ်၍ လွန်ဆန်ပါမူ ယောကျ်ားသည် ရောက်လာသော ကြက်သရေကို တုတ်ဖြင့် မောင်းနှင်ထုတ်သကဲ့သို့၎င်း ယောကျ်ားသည် ချောက်ကမ်းပါးပြတ်၌ ကျသော် မြေကို လက်တို့ဖြင့်၎င်း ခြေတို့ဖြင့်၎င်း မကိုင်စွဲမဆောက်သည်နှင့်ရာသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ ဤဥပမာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် သင့်အား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အချင်းသင့်ကို တိုက်တွန်း၏၊ ဗြဟ္မာပြော

ဆိုသော စကားကိုသာလျှင် သင်လိုက်နာလော့၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ၏စကားကို မလွန်ဆန်လင့်၊ သင်သည် စုဝေးနေသော ဗြဟ္မာပရိသတ်ကို မြင်သည်မဟုတ်လော့”ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါ့ကို မာရ်နတ်ယုတ်သည် ဗြဟ္မာ၏ ပရိသတ်ဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော် ငါသည် မာရ်နတ်ယုတ်ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

“မာရ်ယုတ် သင့်ကို ငါသိ၏၊ သင်သည် ‘ငါ့ကိုမသိ’ဟု မထင်မှတ်လင့်၊ မာရ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ်ဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ဗြဟ္မာသည်၎င်း၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်သည်၎င်း၊ အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မာသည်၎င်း၊ အလုံးစုံသော သူတို့ပင် သင့်လက်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော သူတို့ပင် သင့်အလိုသို့ လိုက်ကုန်၏၊ မာရ်ယုတ် ဤရဟန်းသည်လည်း ငါ့လက်သို့ ရောက်သူဖြစ်ရာ၏၊ ဤရဟန်းသည်လည်း ငါ့အလိုသို့ လိုက်သူဖြစ်ရာ၏”ဟု သင့်အား ဤအကြံအစည်သည် ဖြစ်၏၊ မာရ်ယုတ် ငါကား သင့်လက်ရောက်သူမဟုတ်၊ သင့်အလိုသို့ လိုက်သူမဟုတ်”ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၅၀၃။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မိန့်ဆိုသော် ဗကဗြဟ္မာသည် ငါ့အား ဤသို့ ပြောဆို၏။

“အသျှင်မြတ် ငါသည် မြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို ‘မြဲ၏’ဟု ဆို၏၊ ခိုင်ခံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို ‘ခိုင်ခံ့၏’ဟု ဆို၏၊ တည်တံ့သည်သာလျှင်ဖြစ်သည်ကို ‘တည်တံ့၏’ဟုဆို၏။ သီးသန့်သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို ‘သီးသန့်ဖြစ်၏’ဟု ဆို၏၊ ရွှေ့လျော့ခြင်း သဘောမရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို ‘ရွှေ့လျော့ခြင်း သဘော မရှိ’ဟု ဆို၏။ ပဋိသန္ဓေ မနေရာ၊ မအိုရာ၊ မသေရာ၊ မရွှေ့လျော့ရာ၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်)မကပ်ရောက်ရာကိုသာလျှင် ‘ငါသည် ဤဗြဟ္မာလောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွှေ့လျော့၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မကပ်ရောက်’ဟု ဆို၏၊ (ဤဗြဟ္မာလောကမှ) တပါးလွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိသည်ကိုလည်း ‘ဤဗြဟ္မာလောကမှတပါး လွန်မြောက်ရာ မရှိ’ဟု ဆို၏။

ရဟန်း လောက၌ သင့်ထက်ရှေးကျသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ကျင့်ကြံမှုသည် သင်၏အသက်နှင့်အမျှပင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏဘို့သည် ဗြဟ္မာလောကမှတပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာရှိ သည်ကိုလည်း ‘(ဗြဟ္မာလောကမှ)တပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာသည်ရှိ၏’ဟု ရှိ၎င်း (ဗြဟ္မာလောကမှ)တပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာမရှိသည်ကိုလည်း ‘(ဗြဟ္မာလောကမှ)တပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာသည် မရှိ’ဟုရှိ၎င်း သိကုန်ရာ၏။ ရဟန်း ထိုအကြောင်းကြောင့် သင့်ကို ငါ ဤသို့ ဆို၏၊ (ဗြဟ္မာလောကမှ) တပါးလွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာကို တွေ့မြင်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ “ရဟန်း အကယ်၍ သင်သည် ပထဝီကို စွဲလမ်းမှု ငါ၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ ငါ၏ တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အာပေါကို။ တေဇောကို။ ဝါယောကို။ သတ္တဝါဘို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို အကယ်၍ စွဲလမ်းမှု ငါ၏အနီး၌ဖြစ်သူ ငါ၏တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်းပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု (ဆို၏)။

ဗြဟ္မာ ငါသည်လည်း ဤသို့ သိ၏။ “အကယ်၍ ပထဝီကိုစွဲလမ်းမှု သင်၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ သင်၏တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်းပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်လိမ့်မည်။ အာပေါကို။ တေဇောကို။ ဝါယောကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို အကယ်၍ စွဲလမ်းမှု သင်၏အနီး၌ ဖြစ်သူ သင်၏တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု (သိ၏)။

ဗြဟ္မာ စင်စစ် “ဗကဗြဟ္မာသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ များသော အကျော်အစော အခြံအရံရှိသူတည်း” ဟု သင်၏ ဖြစ်ပုံကို လည်း ငါသိ၏၊ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း ငါသိ၏ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် “ဗကဗြဟ္မာသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ များသော အကျော်အစော အခြံအရံရှိသူတည်း” ဟု အဘယ်သို့ ငါ၏ ဖြစ်ပုံကို သင်သိသနည်း၊ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း သင်သိသနည်းဟု (မေး၏)။

အရပ်မျက်နှာတို့၌ တင်တယ်ထွန်းလင်းစေလျက် လနေတို့ လှည့်လည်ရာ (လောက ဓာတ်တခု) ပမာဏအားဖြင့် ဤတထောင်သော လောက၌ သင်၏ အာဏာသည် ဖြစ်၏။

ဤတထောင်သော လောက၌ မြတ်သော ယုတ်သော သတ္တဝါကို သိသည့် အပြင် တပ်မက်မှုရှိသူ တပ်မက်မှုကင်းသူကို၎င်း၊ ဤကြော့ဇွာ၊ တပါးသော ကြော့ဇွာကို၎င်း သတ္တဝါတို့ ပဋိသန္ဓေနေပုံ စုတိပုံကို၎င်း သိ၏။

ဗြဟ္မာ ဤသို့လျှင် “ဗကဗြဟ္မာသည် ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသူတည်း၊ ဗကဗြဟ္မာသည် ဤသို့များသော အကျော်အစော အခြံအရံရှိသူတည်း” ဟု သင်၏ ဖြစ်ပုံကိုလည်း ငါသိ၏၊ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း ငါသိ၏။

၅၀၄။ ဗြဟ္မာ တပါးသော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း၊ ထိုဘုံဘဝကို သင်မသိ၊ မမြင်၊ ထိုဘုံဘဝကို ငါသိ၏၊ မြင်၏။ ဗြဟ္မာ အာဘဿရ မည်သောဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည်သာ လျှင်တည်း၊ ယင်း အာဘဿရဘုံဘဝမှ သင်ရွေ့လျော့၍ ဤဘုံ၌ဖြစ်၏၊ ထိုသင့်အား အလွန် ကြာမြင့်စွာနေခြင်းဖြင့် ထိုအောက်မေ့မှုသတိသည် မေ့ပျောက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဘုံဘဝကို သင်မသိ၊ မမြင်၊ ထိုဘုံဘဝကို ငါသိ၏၊ မြင်၏။ ဗြဟ္မာ ဤသို့ ငါသိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန် နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူ ငါသာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ဗြဟ္မာ သုဘကိဏှမည်သော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဝေဟပိယုလ်မည်သော ဘုံဘဝသည်။ အဘိဘူမည်သော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ထိုဘုံဘဝကို သင်မသိ၊ မမြင်၊ ထိုဘုံဘဝကို ငါသိ၏၊ မြင်၏။ ဗြဟ္မာ ဤသို့ ငါသိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန် နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူ ငါသာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ဗြဟ္မာ ငါသည် မြေကို မြေအားဖြင့်သိ၍ ပထဝီဟူသမျှ၏ ပထဝီ သဘောအားဖြင့် မရောက် ဇုသည့်နိဗ္ဗာန်ကိုသိ၍ မြေကိုမစွဲယူ၊ မြေ၌မစွဲယူ၊ မြေအားဖြင့် မစွဲယူ၊ မြေကို ငါပိုင်ဥစ္စာဟု မစွဲယူ၊ မြေကို မစွဲဆို။ ဗြဟ္မာ ဤသို့ ငါသိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန်နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူ ငါသာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ဗြဟ္မာ ငါသည် ရေကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် မီးကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် ဇလကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် သတ္တဝါတို့ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် နတ်တို့ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် မာရ်နတ်ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် ဗြဟ္မာကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် အာဘဿရဗြဟ္မာကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် သုဘကိဏှ

ဗြဟ္မာတို့ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် ဝေဟပ္ပိလ် ဗြဟ္မာတို့ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် အဘိဘူဗြဟ္မာ တို့ကို။ပ။ ဗြဟ္မာ ငါသည် အလုံးစုံ(ဘုံသုံးပါးတရား)ကို အလုံးစုံအားဖြင့်သိ၍ အလုံးစုံဟူသမျှ၏ အလုံးစုံသဘောအားဖြင့် မရောက်ရသည့် နိဗ္ဗာန်ကိုသိ၍ အလုံးစုံကို မစွဲယူ၊ အလုံးစုံ၌ မစွဲယူ၊ အလုံးစုံအားဖြင့် မစွဲယူ၊ အလုံးစုံကို ငါပိုင်ဥစ္စာဟု မစွဲယူ၊ အလုံးစုံကို မစွဲဆို။ ဗြဟ္မာ ဤသို့ ငါသိ သောကြောင့်လည်း သင်နှင့်တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက်အလွန်နိမ့်ကျပေအံ့နည်း။ စင်စစ်မှာမူ ငါသည်သာလျှင် သင့်ထက်လွန်ကဲ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် အကယ်၍ အလုံးစုံ၏ အလုံးစုံသဘောအားဖြင့် မရောက်ခဲ့မူ ယင်းမရောက်ရာကို သိ၍ သင့်စကားသည် ဆိတ်သုဉ်းသောစကား မဖြစ်စေလင့်၊ အချည်းနှီးသော စကား မဖြစ် စေလင့် ဟု (ဆို၏)။

အထူးသိအပ်သော မမြင်အပ်သော ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း အစွန်းမရှိသော အလုံးစုံ (တရား) ထက် အလင်းရောင်ရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြေ၏ မြေသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ရေ၏ ရေသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ မီး၏ မီးသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ လေ၏ လေသဘော အားဖြင့် မရောက်အပ်၊ သတ္တဝါတို့၏ သတ္တဝါ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ နတ်တို့၏ နတ် သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ မာရ်နတ်၏ မာရ်နတ်သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ဗြဟ္မာသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့၏ အာဘဿရဗြဟ္မာသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာတို့၏ သုဘကိဏ္ဍဗြဟ္မာသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ဝေဟပ္ပိလ် ဗြဟ္မာတို့၏ ဝေဟပ္ပိလ်ဗြဟ္မာသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အဘိဘူဗြဟ္မာ၏ အဘိဘူ ဗြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အလုံးစုံ၏ အလုံးစုံသဘောအားဖြင့် မရောက်အပ် ဟု(မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် ရှုလော့၊ ယခု သင်၏မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည် ဟု (ဆို၏)။

ဗြဟ္မာ သင်သည် အကယ်၍ စွမ်းနိုင်မူ ယခုငါ၏မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်လော့ဟု(မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗကဗြဟ္မာသည် “ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည်၊ ရဟန်း ဂေါတမ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည်” ဟုဆိုသော်လည်း ငါ၏မျက်မှောက်၌ ကွယ်ရန်မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ဆိုသော် ငါသည် ဗကဗြဟ္မာကို “ဗြဟ္မာ ယခု သင်၏မျက်မှောက်၌ ကွယ်အံ့” ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မြတ် သင်သည် အကယ်၍ စွမ်းနိုင်မူ ယခု အကျွန်ုပ်မျက်မှောက်၌ ကွယ်ပါလော့ ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် “ဗြဟ္မာဟူသမျှသည်၎င်း ဗြဟ္မာ့ပရိသတ် ဟူသမျှသည်၎င်း ဗြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေးဟူသမျှတို့သည်၎င်း ငါ၏အသက်သာလျှင် ကြားရကုန်၍ ငါ့ကိုကား မမြင်ရမည့် သဘောရှိသော” တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ဖန်ဆင်းတော်မူလေ၏၊ ကွယ်တော်မူလျက်—

“ငါသည် ဘဝ၌ ဘေးကို၎င်း ဘဝကင်းရာရှာသော သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပုံကို၎င်း မြင်၍ သာလျှင် တစုံတခုသော ဘဝကိုမျှ (တဏှာဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်) မစွဲလမ်းပြီ။ ဘဝ၌ နှစ်သက် ခြင်း ဘဝလာဏှာ’ကိုလည်း မစွဲယူတော့ပြီ-ဟူသော ဤဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါဗြဟ္မာသည်၎င်း ဗြဟ္မာ့ပရိသတ်သည်၎င်း ဗြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေး တို့သည် ၎င်း “အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည့်အဖြစ်၊ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသည့်အဖြစ်သည် အံ့ဩဘွယ် ဖြစ်ပေစွာ၊ မဖြစ်စဘူးဖြစ်ပါပေစွာ၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်၍ သာကီဝင် မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော ဤရဟန်း ဂေါတမကဲ့သို့ ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသူ တပါးသော သမဏကဲ့သို့၎င်း၊ ဗြဟ္မာဏကဲ့သို့၎င်း ရှေးယခင်အခါက ငါတို့မြင်လည်းမမြင်ခဲ့၊ ကြားလည်း မကြားခဲ့၊ အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်၍ သာကီဝင် မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော ဤရဟန်းဂေါတမသည် ဘဝ၌မွေ့လျော် ဘဝ၌ပျော်ပိုက် ဘဝ၌ ဖြစ်ပွား သော သတ္တဝါအပေါင်း၏ဘဝကို အမြစ်နှင့်တကွ နုတ်နိုင်ပါပေစွာ” ဟု အံ့ဩခြင်း မဖြစ်စဘူး စိတ်ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏။

၅၀၅။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါမာရ်နတ်ယုတ်သည် တပါးသော ဗြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေးကို ပူးဝင်၍ ငါ့အား ဤသို့ပြောဆို၏။

“အသျှင်မြတ် အကယ်၍ သင်သည် ဤသို့ ခွဲခြား၍သိပါမူ အကယ်၍ သင်သည် ဤသို့လျော်စွာ ဉာဏ်ဖြင့်သိပါမူ တပည့် သာဝကတို့သို့ (ထိုတရားကို) မပို့ဆောင်ပါလင့်၊ (ရသေ့ပရိဗိုလ်) ရဟန်းတို့သို့ (ထိုတရားကို) မပို့ဆောင်ပါလင့်၊ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟော ပါလင့်၊ ရဟန်းတို့အား (တရားကို) မဟောပါလင့်၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို မပြုပါလင့်။ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို မပြုပါလင့်၊ ရဟန်း လောက၌ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်တတ်သူ (အရဟန္တ) (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသူ ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’တို့ဟု ဝန်ခံခြင်း ရှိကြသော သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏ ဗြဟ္မာဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ (တရားကို) ပို့ဆောင်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့သို့ (တရားကို ပို့ဆောင်ကုန်၏)၊ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို ဟောကုန်၏၊ ရဟန်းတို့အား (တရားကို ဟောကုန်၏)၊ တပည့် သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို ပြုကုန်၏၊ ရဟန်းတို့၌ (တပ်မက်မောခြင်းကို ပြုကုန်၏)။ သို့သမဏဗြဟ္မာဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ (တရားကို) ပို့ဆောင်၍ ရဟန်းတို့သို့ (တရားကို) ပို့ဆောင်၍ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကိုဟော၍ ရဟန်းတို့အား (တရားကို ဟော၍) တပည့် သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ်ရှိကုန်၍ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ်ရှိကုန်၍ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ယုတ်ညံ့သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း လောက၌ ကိလေသာရန်သူကို သတ်တတ်သူ ‘ရဟန္တာ’တို့ (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသူ ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’တို့ဟု ဝန်ခံခြင်းရှိကြသော သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏ ဗြဟ္မာဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ (တရားကို) မပို့ဆောင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့သို့ (တရားကိုမပို့ ဆောင်ကုန်)။ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟောကုန်၊ ရဟန်းတို့အား (တရားကို) မဟော ကုန်၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို မပြုကုန်၊ ရဟန်းတို့၌ (တပ်မက်မောခြင်းကို မပြု ကုန်)။ ထိုသမဏဗြဟ္မာဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ (တရားကို) မပို့ဆောင်ပဲ ရဟန်းတို့သို့ (တရားကို မပို့ဆောင်ပဲ) တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟောပဲ ရဟန်းတို့အား (တရားကို မဟောပဲ၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ်မရှိကုန်ပဲ) ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်သောစိတ် မရှိကုန်ပဲ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြတ်သောဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း ထို့ကြောင့် အသျှင်မြတ် သင့်ကိုတိုက်တွန်း၏။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို အားထုတ်လျက် ကြောင့်ကြမဲ့ နေပါလော့၊ အသျှင်မြတ် (တရားကို) မဟော ကြားခြင်းသည် ကောင်းမြတ်၏။ သူတပါးကို မဆုံးမပါလင့်”ဟု သင့်ကို ငါဆို၏ ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ပြောဆိုသော် ငါသည် မာရ်နတ်ယုတ်အား ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

“မာရ်ယုတ် သင့်ကို ငါသိ၏။ သင်သည် ‘ငါ့ကိုမသိ’ဟု မထင်မှတ်လင့်။ မာရ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ်ဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ငါ့ကိုသင်သည် အကျိုးစီးပွားကိုလိုလားခြင်းရှိ၍ ဤသို့မဆို။ မာရ်ယုတ် အကျိုးစီးပွားမဲ့ကိုလိုလားခြင်းရှိ၍သာ ငါ့ကို သင်သည်ဤသို့ဆို၏။ မာရ်ယုတ် ရဟန်းဂေါတမ ဟော ပြမည့်တရားကို နာယူကြသူတို့သည် ငါ၏အာဇာကို လွန်ဆန်ကုန်လိမ့်မည်’ ဟု သင့်အား အကြံ အစည်လည်း ဖြစ်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိသူ ‘သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓ’ မဟုတ်သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လျက်(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသူ ‘သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ’ တို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ မာရ်ယုတ် ငါသည်ကား (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသူ ‘သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ’သာလျှင်ဖြစ်၍ (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိသူ ‘သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ’ ဖြစ်၏ဟု ဝန်ခံ၏။

မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို ဟောသော်၎င်း တရားကို မဟောသော်၎င်း ထိုသို့သဘောရှိသည်သာတည်း။ မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့် သာဝကဘို့သို့ (တရားကို) ပို့ဆောင်သော်၎င်း တရားကို မပို့ဆောင်သော်၎င်း ထိုသို့ သဘော ရှိသည်သာတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားအား ပူပန်ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်၊ တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၍ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးရှိကုန်လျက် နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏။ (နတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏။ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်အခါဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။

မာရ်ယုတ် ထန်းပင်သည် လည်ဆစ်ပြတ်ခဲ့သော် တဖန်စည်ပင်ခြင်းငှါ မထိုက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင် မြတ်စွာဘုရားအား ပူပန်ညစ်ညူးစေတတ်ကုန် တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၍ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးရှိကုန်လျက် နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွား ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏။ (နတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏။ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိတော့ချေ”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မာရ်နတ်အား စကားမပြောဆိုနိုင်စေခြင်းအားဖြင့်၎င်း ဗြဟ္မာအား အထူးသိစေခြင်းအားဖြင့်၎င်း (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။ ထို့ကြောင့် ဗြဟ္မာနိမန္တနိကဟူ၍သာလျှင် ဤသုတ္တန်၏ အမည်သည် ဖြစ်၏။

ကိုးခုမြောက်. ဗြဟ္မာနိမန္တနိကသုတ် ပြီး၏။

၁၀-မာရတဇ္ဇနိယသုတ်

၅၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဘဂ္ဂထိုင်း သုဿမာရဂီရိမြို့ဘေသကဋ္ဌာမည်သော သမင်တော၌နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် လွင်တီးခေါင်၌ စကြာ သွား၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ အူတွင်းသို့ ဝင်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်း၌ ရောက်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား “အသို့နည်း၊ ငါ၏ ဝမ်းသည် အလွန် လေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ပဲဆွမ်းဖြင့် ပူပြည့်ယောင်တကား” ဟု စိတ်အမှတ်သည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်စကြာ မုသက်ဆင်း၍ ကျောင်းသို့ဝင်ကာ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မိမိကိုယ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မာရ်နတ်ယုတ် အူတွင်းသို့ ဝင်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်း၌ရောက်နေသည်ကိုမြင်၍ မာရ်နတ်ယုတ်အား—

“မာရ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်ယုတ်ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။

“ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် မသိပဲ မမြင်ပဲသာလျှင် ‘မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲ လင့်၊ သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်’ ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်း၏ဆရာ(မြတ်စွာဘုရား)သော်မှလည်း ငါ့ကို လျှင်မြန်စွာ မသိနိုင်ရာ၊ ဤတပည့် သာဝကသည် ငါ့ကို အဘယ်မှာ သိနိုင်လိမ့်မည်နည်း” ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မာရ်နတ်ယုတ်အား—

“မာရ်ယုတ် ဤသို့လည်း သင့်ကို ငါသိ၏၊ သင်သည် ‘ငါ့ကိုမသိ’ ဟု မထင်မှတ်လင့်၊ မာရ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ်ဖြစ်၏၊ မှန်၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် သင့်အား ‘ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် မသိပဲ မမြင်ပဲ သာလျှင် မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲ လင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်(ကြာ) စွာသော ကာလ ပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့် ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်း၏ဆရာ (မြတ်စွာဘုရား) သော်မှလည်း ငါ့ကို လျှင်မြန်စွာ မသိနိုင်ရာ၊ ဤ တပည့်သာဝကသည် ငါ့ကို အဘယ်မှာ သိနိုင် လိမ့်မည်နည်း’ ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏” ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

“ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် သိ၍မြင်၍ သာလျှင် ‘မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်(ကြာ) စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်’ ဟု ဆို၏” ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏)။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလား၏ ခံတွင်းမှ ထွက်၍ တံခါးရွက် အပြင် ဘက်၌ ရပ်တည်၏။

၅၀၇။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလားသည် မာရ်နတ်ယုတ် တံခါးရွက် အပြင်ဘက်၌ ရပ်တည် သည်ကို မြင်၍ မာရ်နတ်ယုတ်ကို မာရ်ယုတ် ဤနေရာ၌လည်း သင့်ကို ငါမြင်၏။ သင်သည် “ငါ့ကို မမြင်” ဟု မထင်မှတ်လင့်။ မာရ်ယုတ် ဤသင်သည် တံခါးရွက်အပြင်ဘက်၌ ရပ်တည်၏။ မာရ်ယုတ် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ငါသည် ဒုသိမည်သော မာရ်နတ်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ ထိုငါ့အား ကာဠိမည်သော နှမမည်ရှိ၏။ သင်သည် ထိုနှမ၏ သားတည်း။ သင်သည် ငါ၏တူဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။ မာရ်ယုတ် (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားအား ဝိဓုရနှင့် သဒ္ဓိဝမည်သော တပည့်သာဝက အစုံသည် ရှိ၏။ မြတ်၏။ ကောင်းသော အစုံဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်ကန်စွာ သိတော် မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိသမျှ တပည့်သာဝကတို့တွင် တစုံတယောက် မျှလည်း တရားဟောခြင်းအားဖြင့် အသျှင် ဝိဓုရနှင့် တူမျှသူမရှိ။ မာရ်ယုတ် ဤ အကြောင်းကြောင့် ဝိဓုရ ဟူ၍သာလျှင် အသျှင်ဝိဓုရအမည်သည် ထင်ရှားခဲ့၏။

မာရ်ယုတ် အသျှင် သဒ္ဓိဝမည်ကား တောသို့ကပ်၍၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍၎င်း ဆိတ်ငြိမ် ရာသို့ကပ်၍၎င်း လွယ်ကူစွာသာလျှင် မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့ ချုပ်ရာနိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စား၏။

မာရ်ယုတ် ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား အသျှင်သဒ္ဓိဝသည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားလျက် ထိုင်နေ၏။ မာရ်ယုတ် နွားကျောင်းသား (ဆိတ်) ကျောင်းသား သိုးကျောင်းသား လယ်သမား ခရီးသွားတို့သည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားလျက် ထိုင်နေသော အသျှင် သဒ္ဓိဝကို မြင်ကုန်၍ ထိုသူတို့အား “အချင်းတို့ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ပါပေစွ၊ မဖြစ်စဘူးဖြစ်ပါပေစွ၊ ဤရဟန်းသည် ထိုင်လျက်သာလျှင် သေနေ၏။ ယခု ထိုရဟန်းကို မီးရှို့ကုန်အံ့” ဟု အကြံဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ထိုနွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား သိုး ကျောင်းသား လယ်သမား ခရီးသွား တို့သည် မြက်ကို၎င်း သစ်သားကို၎င်း နွားချေးကို၎င်း စုရုံး၍ အသျှင် သဒ္ဓိဝ၏ ကိုယ်၌ ထက်ဝန်းကျင်စုပုံပြီး မီးရှို့ကာ ဖဲခွါသွားကြကုန်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ အသျှင် သဒ္ဓိဝသည် ထိုည၌လွန်သဖြင့် ထိုသမာပတ်မှ ထပြီးသော် သင်္ကန်း တို့ကို ခါ၍ နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ရွာသို့ ဆွမ်းအလှူငှါဝင်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုနွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား သိုးကျောင်းသား လယ် သမား ခရီးသွားတို့သည် အသျှင်သဒ္ဓိဝ ဆွမ်းအလှူငှါ ကြွ(သွား)သည်ကို မြင်ကုန်၍ ထိုသူတို့အား “အချင်းတို့ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ပါပေစွ၊ အချင်းတို့ မဖြစ်စဘူးဖြစ်ပါပေစွ၊ ရဟန်းသည် ထိုင်လျက် သာ လျှင် သေနေ၏။ ထိုရဟန်းသည် တဖန်အသက် ရှင်ပြန်၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ဤသို့ လျှင် ဤအကြောင်းကြောင့် သဒ္ဓိဝ ဟူ၍သာလျှင် အသျှင် သဒ္ဓိဝ၏ အမည်သည် ထင်ရှားခဲ့၏။

၅၀၈။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ဒုဿိမာရ်နတ်အား “ငါသည် ဤစောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ပုံကို၎င်း လာပုံကို၎င်း မသိ၊ ငါသည် ပုဏ္ဏားအိမ်ရှင် တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ အကျင့်သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး ကုန်လော့၊ ရေရွတ်ကုန်လော့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်လော့။ သင်တို့အဆဲရေး အရေရွတ် အမျှတ်ချယ် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်တန်ကောင်းရာ၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုဿိမာရ်နတ်သည် အပေါက် (အလမ်း)ကို ရနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်ရမှု ကောင်းပေမည်ဟု အကြံဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ဒုဿိ မာရ်နတ်သည် ထိုပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့ကို “သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘော ရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေးကုန်လော့၊ ရေရွတ်ကုန်လော့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်လော့။ သင်တို့ ဆဲရေး ရေရွတ် ချွတ်ချယ် ညှဉ်းဆဲခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုဿိမာရ်နတ်သည် အပေါက် (အလမ်း) ကို ရနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့သည် ဒုဿိမာရ်နတ် အလှည့် အပတ် ခံရကုန်၍ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို “အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘောရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စားသူ တို့တည်း၊ ငါတို့ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက်ချကာ ပျင်းရိလေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကုန်၏၊ ကြံ့မိုင်ကုန်၏၊ အထူး ကြံ့မိုင် ကုန်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံ ကြံ့မိုင်ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား ခင်ပုပ်ငှက်သည် သစ်ကိုင်း၌ ကြက်ကို စောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံ့မိုင်၏၊ အထူးကြံ့မိုင်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံ ကြံ့မိုင်၏။ ဤအတူပင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ငါတို့ ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း၊ ငါတို့ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာအောက်ချကာ ပျင်းရိလေးထိုင်းခြင်းဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကုန်၏၊ ကြံ့မိုင်ကုန်၏၊ အထူးကြံ့မိုင်ကုန်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံ ကြံ့မိုင်ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား မြေခွေးသည် မြစ်ကမ်း၌ ငါးတို့ကို စောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံ့မိုင်၏၊ အထူးကြံ့မိုင်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံ ကြံ့မိုင်၏။ ဤအတူပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘောရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း၊ ငါတို့ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာအောက်ချကာ ပျင်းရိလေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကုန်၏၊ ကြံ့မိုင်ကုန်၏၊ အထူးကြံ့မိုင်ကုန်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံ ကြံ့မိုင်ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား ကြောင်သည် အိမ် (ခြံ)စပ် မစင်အညစ်အကြေးထက်ရာမြောင်း အမိုက် ဇွန်ရာ၌ ကြက်ကိုစောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံ့မိုင်၏၊ အထူးကြံ့မိုင်၏၊ ထိုမှကြံ့မုံကြံ့မိုင်၏။ ဤအတူပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့

ခြေဖမိုးမှဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်းရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း’ဟု လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာအောက်ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကုန်၏၊ ကြံ့မြိုင်ကုန်၏၊ အထူးကြံ့မြိုင်ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံ့မြိုင်ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား မြည်းသည် ကျောက်ကုန်းပေါက်သော် အိမ် ခြံစက်မစင် အညစ်အကြေး ထွက်ရာမြောင်း အမှိုက်စွန့်ရာ၌ ကြံ့စည်၏၊ ကြံ့မြိုင်၏၊ အထူးကြံ့မြိုင်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံ့မြိုင်၏။ ဤအတူပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘောရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ ခြေ ဖမိုးမှဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စားသူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင် စားသူတို့တည်း’ဟု လည်ပင်းငိုက်ဆိုက် မျက်နှာအောက်ချကာ ပျင်းရိလေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန် လျက် ကြံ့စည်ကုန်၏၊ ကြံ့မြိုင်ကုန်၏၊ အထူးကြံ့မြိုင်ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံ့မြိုင်ကုန်၏”ဟု ဆဲရေး ကုန်၏၊ ရေရွတ်ကုန်၏၊ ချွတ်ချယ်ကုန်၏၊ ညှဉ်းဆဲကုန်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ သေသောလူတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ ချမ်းသာမရှိသော မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရကုန်၏။

၅၀၉။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ “ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့ကို ဒုသီမာရ်နတ်သည် သင်တို့ လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသောသဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေးကုန်လော့၊ ရေရွတ်ကုန်လော့၊ ချွတ်ချယ်ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲကုန်လော့။ သင်တို့ အဆဲရေး အရေရွတ် အချွတ်ချယ် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုသီမာရ်နတ်သည် အပေါက်(အလမ်း)ကို ရခိုင်တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက်၊ ဖီလာ၊ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံး စုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တမလာကကို ပြန်ပြော သော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့။

ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက်၊ ဖီလာ၊ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်လော့”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဆိုဆုံးမ သွန်သင်သော် တောသို့ကပ်ကုန်၍ သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ကုန်၍သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်၎င်း မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။ ထို့အတူ

နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်အောက်၊ ဖီလာ၊ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။

ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက်အရပ်ကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်အောက်၊ ဖီလာ၊ အလုံးစုံသောအရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေကုန်၏။

၅၁၀။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ဒုဿိမာရ်နတ်အား—

“ငါသည် ဤသို့ပြုလျက်လည်း အကျင့်သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ဤရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ပုံကို၎င်း လားပုံကို၎င်း မသိ၊ ငါသည် ပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာပြုကုန်လော့၊ လေးစားခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ မြတ်နိုးကုန်လော့၊ ပူဇော်ကုန်လော့။ သင်တို့ကောင်းစွာ အပြုအလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော်ခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းကန်ရာ၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုဿိမာရ်နတ်သည် အပေါက် (အလမ်း)ကို ရနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်ရမှု ကောင်းပေမည် ဟု အကြံဖြစ်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ဒုဿိမာရ်နတ်သည် ထိုပုဏ္ဏား အိမ်ရှင် တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသောသဘော ရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်လော့၊ လေးစားခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ မြတ်နိုးကုန်လော့၊ ပူဇော်ကုန်လော့။ သင်တို့ ကောင်းစွာ အပြုအလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော်ခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုဿိမာရ်နတ်သည် အပေါက် (အလမ်း)ကို ရနိုင်တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့သည် ဒုဿိမာရ်နတ် အလှည့်အပတ် ခံရကုန်၍ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသောသဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာပြုကုန်၏။ လေးစားကုန်၏။ မြတ်နိုးကုန်၏။ ပူဇော်ကုန်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ သေသောလူတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရကုန်၏။

၅၁၁။ မာရ်ယုတ်ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို— “ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့ကို ဒုဿိမာရ်နတ်သည် သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ အကျင့်သီလရှိသူ ကောင်းသောသဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်လော့၊ လေးစားကုန်လော့၊ မြတ်နိုးကုန်လော့၊ ပူဇော်ကုန်လော့။ သင်တို့ကောင်းစွာ အပြုအလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော်ခံရကုန်သော် ရဟန်းတို့၏

စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုဿီမာရ်နတ်သည် အပေါက်(အလမ်း)ကို ရနိုင်တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ ကိုယ်၌မတင်တယ်ခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုမြင်ကုန်လျက် အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော လောက၌ ပျော်မွေ့ဖွယ် မရှိဟု အမှတ်ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော ပြုစီရင်မှုတို့၌ မမြဲခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုမြင်ကုန်လျက် နေကုန်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဆုံးမသွန်သင်သော် တော သို့ကပ်ကုန်၍သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ကုန်၍သော်၎င်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်၍သော်၎င်း ကိုယ်၌ မတင်တယ်ခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုမြင်ကုန်လျက် အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော လောက၌ ပျော်မွေ့ဖွယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော ပြုစီရင်မှုတို့၌ မမြဲခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုမြင်ကုန်လျက် နေကုန်၏။

၅၁၂။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ် တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကိုပြင်ထစ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် နောက်လိုက်ရဟန်း အသျှင်ဝိရုရနှင့်(အတူ) ရွာသို့ ဆွမ်း အကျိုးငှါ ဝင်တော်မူ၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ဒုဿီမာရ်နတ်သည် သူငယ်တယောက်ကိုပူးဝင်၍ ကျောက်ခဲကိုကောက်ယူလျက် အသျှင်ဝိရုရ၏ဦးခေါင်း၌ ပုတ်ခတ်၏။ ဦးခေါင်းသည်ကွဲလေပြီ။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ အသျှင်ဝိရုရသည် သွေးယိုကျသော ကဲ့သောဦးခေါင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှသာလျှင် အစဉ်လိုက်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကိုခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် “ဤဒုဿီမာရ်နတ်ကား အတိုင်းအရှည်ကို မသိ”ဟု နှလုံးပြုကာ ဆင်(ပြောင်)ကြည့်သကဲ့သို့ လှည့်ကြည့်တော်မူ၏။ ကြည့်တော်မူသည်နှင့် ဘပြိုင်နက်ပင် ဒုဿီမာရ်နတ်သည် ထိုတည်ရာနတ် လောကမှ ရွေ့လျော့၏။ ငရဲကြီးသို့လည်း ရောက်ရ၏။

မာရ်ယုတ် ထိုငရဲကြီး၏ ဆဖဿာယတနိကဟူ၍၎င်း သင်္ကံသမာဟတဟူ၍၎င်း ပစ္စတ္တဝေဒနိယ ဟူ၍၎င်း အမည်သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုအခါ ငရဲစောင့်တို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အချင်း သင့်နှလုံး၌ သံတံကျင်တခုနှင့် သံတံကျင်တခုသည် ပေါင်းဆုံမိသောအခါ အနှစ်တထောင်ပတ်လုံး ငါသည် ထိုင်ရဲ၌ကျက်၏ဟု သင်သိလော့”ဟု ဆိုကုန်၏။ မာရ်ယုတ် ထိုငါ သည် များစွာကုန်သော နှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာကုန်သော နှစ်အရာတို့ပတ်လုံး များစွာကုန်သော နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး ထိုင်ရဲကြီး၌ ကျက်ပြီ။ အနှစ်တသောင်းတို့ပတ်လုံး ထိုင်ရဲကြီး၏ ဥဿဒရဲ ၌သာလျှင် အဆုံး၌ဖြစ်သော ခံစားခြင်းမည်သည်ကို ခံစားလျက် ကျက်ပြီ။ မာရ်ယုတ် ထိုငါအား လူ၏ကိုယ်ကဲ့သို့သော ကိုယ်သည် ဖြစ်၏။ ငါး၏ဦးခေါင်းကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။

၅၁၃။ ဒုဿီမာရ်နတ်သည် တပည့်သာဝက ဝိဓုရကို၎င်း ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း ထိပါး(ပုတ်ခတ်)၍ ကျက်ရာဖြစ်သောငဲ့သည် အဘယ်သို့သဘောရှိသော ငဲ့ဖြစ်သနည်း။

ဒုဿီမာရ်နတ်သည် တပည့်သာဝက ဝိဓုရကို၎င်း ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း ထိပါး(ပုတ်ခတ်)၍ ကျက်ရာဖြစ်သော ငဲ့သည် အရာသော သံတံကျင်တို့ဖြင့် လျှိုသတ် (နှိပ်စက်)ခြင်းရှိ၏။ အလုံးစုံသောသူတို့သည် အလိုလိုပင် အသီးအသီး ခံစားမှုအမျိုးအစား သဘောရှိသော ငဲ့ဖြစ်၏။

မာရ်ယုတ် ဤ(ကံ ကံ၏အကျိုး)ကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

(ကမ္ဘာ)ကပ်ပတ်လုံး တည်ကုန်သော ဗိမာန်တို့သည် သမုဒြာအလယ်၌ တည်ကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွဲအဆင်းကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိကုန်၏။ အလှူရှိကုန်၏။ ပြိုးပြက်သော အရောင်ရှိကုန်၏။ ထိုဗိမာန်တို့၌ များပြားသော အသီးအသီး ကိုယ်အဆင်းရှိကုန်သော နတ်သမီးတို့သည် ကကြကုန်၏။

မာရ်ယုတ် ဤဗိမာန်ကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားတိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းကို ငဲ့သောအားဖြင့် မိဂါရသူဌေး၏အမိ'ဝိသာခါ'ပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ်စေခဲ့ပြီ။

မာရ်ယုတ် ဤပြာသာဒ်တုန်လှုပ်စေခြင်းကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် တန်ခိုးစွမ်းအားဖြင့် ထောက်ပံင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ်စေခဲ့ပြီ။ နတ်တို့ကိုလည်း ထိတ်လန့်စေခဲ့ပြီ။

မာရ်ယုတ် ဤပြာသာဒ်တုန်လှုပ်စေခြင်းကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်၌ သိကြား(မင်း)ကို သိကြား(မင်း) တပ်မက်မှု ကုန်ရာ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကို သိသလော ဟု မေးမြန်း၏။ ပြဿနာ အမေးခံရသော သိကြား(မင်း)သည် အမှန်အတိုင်း ထိုရဟန်းအား ဖြေကြား၏။

မာရ်ယုတ် ဤပြဿနာ မေးခြင်းအကြောင်းကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း သို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် သုဓမ္မာသဘင်အနီး၌ ဗြဟ္မာကို ငါ့သျှင် သင့်အား ရှေးကဖြစ်သော အယူသည် ယခုလည်း ဖြစ်သေးသလော၊ ဗြဟ္မာလောက၌ ကျော်လွန်ဖြစ်သော ပြီးပြက် သော အရောင်အလင်းကို ရှုမြင်သလော ဟု မေးမြန်း၏။

ဗြဟ္မာသည် အသျှင်မြတ် ငါ့အား ရှေးကဖြစ်သောအယူသည် မဖြစ်တော့ပြီ၊ ဗြဟ္မာ လောက၌ ကျော်လွန်ဖြစ်သော ပြီးပြက်သော အရောင်အလင်းကို ရှုမြင်၏၊ ထိုငါသည် ယခု ငါမြဲသူမဟုတ် တည်တံ့သူမဟုတ်ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏ဟု ဤအစဉ်အားလျော်စွာ အမှန် အတိုင်း ထိုရဟန်းအား ဖြေကြား၏။

မာရ်ယုတ် ဤပြဿနာ မေးခြင်းအကြောင်းကို ရှေးရှုသိသော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး၏ အထွတ်ကို၎င်း၊ တောင်ကျွန်းကို၎င်း၊ အရွှေကျွန်း နေလူအပေါင်းကို၎င်း၊ အကြင်လူတို့သည် မြေ၌အိပ်တတ်ကုန်၏၊ ထိုအနောက်ကျွန်း မြောက်ကျွန်းသူတို့ကို၎င်း လွတ်မြောက်မှု(ဝိမောက္ခဈာန်)ဖြင့် တွေ့ထိစေ၏။

မာရ်ယုတ် လွတ်မြောက်မှု(ဝိမောက္ခဈာန်)ဖြင့် တွေ့ထိခြင်းအကြောင်းကို ရှေးရှုသိ သော သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကရဟန်းကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

မီးသည် စင်စစ် သူမိုက်ကိုသာ ငါလောင်မည် ဟု အားမထုတ်၊ သူမိုက်သည်သာ တောက်သောမီးကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် လောင်၏၊ မာရ်နတ် ဤအတူပင် (လျှင်)သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)သောကြောင့် မီးကိုတွေ့ထိသော သူမိုက်ကဲ့သို့ အလိုလို မိမိကိုယ်ကို လောင်စေလိမ့်မည်။

မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်)၍ အကုသိုလ်ပွားများ၏၊မာရ်ယုတ် အသို့နည်း၊ ယုတ်မာမှုသည် ငါ့အား အကျိုးမပေး ဟု ထင်မှတ်သလော။

မာရ်ယုတ် ယုတ်မာမှုကိုပြုသူအား ကာလကြာမြင့်သော် ယုတ်မာမှုသည် ပွားစီး၏၊ မာရ်နတ် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါး(ပုတ်ခတ်ခြင်း)မှ ငြီးငွေ့လော့၊ရဟန်းတို့၌ (ညှဉ်းဆဲလို သော)အာသာကို မပြုလင့်။

ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဘေသကဋ္ဌာ(ပဲစင်းခုံတော)၌ မာရ်နတ်ကို ခြိမ်းချောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုမာရ်နတ်သည် စိတ်မကောင်းပဲ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် ကွယ်လေ၏။

ဆယ်ခုမြောက် မာရတဇနိယသုတ်ပြီး၏။

ငါးခုမြောက် စူဠယမကဝဂ်ပြီး၏။

ထိုဝင်၏ဥဒ္ဓါန်းအကျဉ်းကား

သာလေယျကသုတ် ဝေရဉ္စကသုတ် မဟာဝေဒလ္လသုတ် စူဠဝေဒလ္လသုတ် စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်
မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ် ဝိမံသကသုတ် ကောသမ္ဘိယသုတ် ပြဟ္မာနိမန္တနိကသုတ် မာရတဇ္ဇနိယ
သုတ် ဤဆယ်သုတ်တို့တည်း။

ငါးခုမြောက် သာလေယျဝဂ် ပြီး၏။

ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ဝဂ်တို့ကို အကျဉ်းပြုစုဖြစ်သော ဥဒ္ဓါန်းတည်း။

မူလပရိယာယဝဂ် သီဟနာဒဝဂ် ကကစ္ဆပသုတ်လျှင် အစရှိသော သြပမ္မဝဂ် ဂေါသိင်္ဂသုတ်
လျှင် အစရှိသော မဟာယမကဝဂ် သာလေယျကသုတ်လျှင် အစရှိသော စူဠယမကဝဂ်အားဖြင့်
ငါးပါးတို့တည်း။

မူလပဏ္ဏာသက ပါဠိတော်မြန်မာပြန် ပြီးပြီ။

THE FIVE AGGREGATES

THE FIVE AGGREGATES

The five aggregates (skandhas) are the five elements which constitute the human personality. They are: form, feeling, perception, mental formations, and consciousness.

THE FIVE AGGREGATES

The five aggregates are the five elements which constitute the human personality. They are: form, feeling, perception, mental formations, and consciousness. These aggregates are the basis of the human personality and are the objects of the senses.

The five aggregates are the five elements which constitute the human personality. They are: form, feeling, perception, mental formations, and consciousness.

မူထပဏ္ဏာသပါဠိတော်မြန်မာပြန် မုတ်သားဗွယ် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း	၆၁	အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်	၂၆၇
အကြောင်းငါးပါးတို့ဟူသည်	၁၇၂	အနှစ်သာရကို ရှာမှီးသော	
အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့်ကဲ့ရဲ့		ယောကျ်ား	၁၆၁
ထိုက်သူများ	၁၉	အပဝတ္ထုမရှိသော် စိတ်	
အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း		ပင်ပန်းခြင်း	၁၉၃
ထိုက်သူများ	၂၀	အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်	
အကြောင်းသုံးရပ်တို့၏		နေခြင်း	၂၂၄
ပေါင်းဆုံခြင်း	၃၄၃	အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သော ရဟန်း	၁၇၃
အခိုးလွတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်		အပြောအဆိုခက်ကြောင်း	၁၄၀
ပါနည်း	၂၀၂	အပြော အဆိုလွယ်ကြောင်း	၁၄၂
အချင်းချင်း ချစ်ခင်သောမျက်စိ	၂၇၄	အဘိဓမ္မာ စကားကို ပြောဆို	
အင်ကြင်းပင်စောင့်နတ်	၃၉၃	ကုန်၏	၂၀၃
အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအိရိယမဂ်	၆၉	အဘိဘူဗြဟ္မာသဘော	၄၁၈
အင်္ဂါတဆယ်တပါးတို့နှင့်		အမိအဖတို့၏ သုတ်သွေး	
ပြည့်စုံသော	၂၈၉	ကြောင့်	၂၀၂
အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော		အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း	၃၇
မြတ်သော အကျင့်	၁၁၈	အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ	၂၄၅
အဆိုးသတ်ပန်းတိုင်	၁၀၀	အမုန်ယစ်သောဆင်	၃၀၆
အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့	၃၀၁	အယူနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်	၄၁၂
အဏုမူသဖွယ်မြင်နိုင်ခဲ့သော	၂၃၁	အရိယာကို ဖူးမြင်လေ့မရှိ	၁
အတ္တအယူဝါဒနှင့်လောကအယူ		အရိယာတို့၏ တရား၌ မကျွမ်း	
ဝါဒ	၅၃	ကျင်သော	၁၉၂
အတိတ်ကာလက အားထုတ်ခြင်း	၃၂၀	အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သောဉာဏ်	၁၀၅
အတွင်းဖြစ်သော အပူအအေး	၂၅၄	အရိယာဖြစ်သော တပည့်	၆၂
အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ	၃၅၀	အဝိဇ္ဇာလျှင် ဇာစ်မြစ်ရှိကုန်၏	၃၃၆
အထွတ်တပ်သောအိမ်	၄၇၁	အသာဇိမည်သော ရဟန်း	၂၉၈
အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ထိုင်နေ၏	၂၈၈	အသျှင်မဟာကစ္စာန၏ မိန့်ကြားချက်	၁၆၄
အန္တဝန်တော ပတ်ဝန်းကျင်	၂၀၀	အားတော်ဆယ်ပါး	၁၀၇
အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ား	၂၅၉		

မှတ်ချက် ဤစာရင်းများကို အစွင့်အငှက်ထာနှင့်ဆိုင်ဆိုင်ကြည့်ရှုက လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ပေါ်လာပါမည်။ ဆိုတိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုရန် ဖော်ပြထားသည်။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အားရှိသောယောကျ်ား	၁၇၄
အိုခြင်းသေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်း	၆၅
အာစာရသီလ ဂေါစရသီလ	၄၃
အာဇာနီမြင်းကသောရထား	၁၇၈
အာယတနတဆယ်နှစ်ပါး	၈၆
အာသဝေါကုန်ပြီးသောမဂ်အကျင့်	၆-၃၀၅
အာသဝေါ တရားကို ကုန်စေသော	၃၁
အာဟာရတို့သည် လေးပါးတို့တည်း	၃၃၅
အာဟာရဟူသည် အဘယ်နည်း	၆၃
အိမ်ထောင်သောဘဝ၌နေရခြင်း	၂၄၄
အိမ်ထောင်သောဘဝ၌နေရခြင်း	၃၄၅
အူတင်းသို့ဝင်သည်ဖြစ်၍	၄၂၀

[ဣ]

ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွားများ၏	၁၅၃
ဣန္ဒြေကိုစောင့်စည်းခြင်းသတိ	၂၄၆
ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်း	၃၄၄
ဣရိယာပုထ်ကိုပြုသဖြင့်	၂၃၆
ဣရိယာပုထ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း	၇၈
ဣသိဂိလိတောင်နံဘေး	၁၃၇

[ဤ]

ဤအကြောင်းရှိသော် ဤအကျိုးရှိ၏	၃၃၉
ဤကောင်းကင်၌အရုပ်ကို ရေးအံ့	၁၈၂
ဤချမ်းသာစွာနေရခြင်းထက်	၂၇၈
ဤခြောက်ပါးသောတရား	၄၁၀
ဤဆာလောင်အားနည်းခြင်းဖြင့်	၁၈
ဤသုံးဦးကုန်သောအမျိုးသား	၂၈၀
ဤသို့နှိုင်းယှဉ်ရမည်	၁၄၃

[ဥ]

ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍	၃၁၃
ဥပမာသုံးရပ်	၃၁၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဥ]

ဥပါဒါန်အားလုံးလွန်မြောက်ခြင်း	၁၀၂
ဥသျှစ်ပင်ပျိုရင်း ငါရှိရာအရပ်	၁၅၉

[ဦ-ဇ]

ဦးခေါင်းကိုက်ခဲခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏	၃၁၇
ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော မိန်းမ	၄၂
ဧကန်ဘေးကင်းခြင်းရှိသူ	၃၂၅

[က]

ကံဟောင်းတို့ကို အကျင့်ဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်း	၁၃၇
ကာမဂုဏ်မြက်ခင်း	၂၁၇
ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း	၁၂၅
ကာမနှင့်စပ်သောကြံစည်ခြင်း	၁၆၅
ကာယသင်္ခါရ	၃၈၈
ကာလာမအနှယ်၌ဖြစ်သော ကိလေသာ အညစ်အကြေးမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး	၃၃
ကိလေသာ ကာမနှင့်ယှဉ်သော အမှတ်အသား	၁၈၉
ကဲ့သော ဦးခေါင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ကျက်စားရာ စားကျက်	၄၂၆
ကြွေးယူ၍ အလုပ်ကိုလုပ်ကိုင် ရာ၏	၂၉၁
ကြည်လင်သန့်ရှင်းနှောင့်ကျ ကင်းသော	၃၅၈
ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ	၂၆၀
ကိုယ်ကောင်ပါးစီးရေး	၃၀၉
ကိုယ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော	၂၅၀
ကိုယ်ငွေကမ္မဇတေဇောဓာတ်	၃၈၁
ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ	၂၂၈-၃၁၂

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

[စ]

ခံစားမှု၏ပြိုင်ဘက်	၃၉၁
ခန္ဓာငါးပါးကိုဆင်ခြင်ခြင်း	၈၅
ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ လိုချင်မှု	၂၅၇
ခရီးရှည်သွားသော ယောကျ်ား	၁၉၁
ခါးသော (အရည်ရှိသော)ဗူး	၄၀၃
ချမ်းသာခြင်းရှိသော ရဟန်း	၃၆၃
ခြေရာကိုမြင်သောအခါမှစ၍	၂၄၁
ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏	၅၅
ခေါင်းပါးသောအကျင့်	၁၁၉

စိတ်လွတ်မြောက်မှုအတွက်သာ	
ဖြစ်၏	၂၆၆
စိတ္တသင်္ခါရ	၃၈၈
စူးစမ်းတတ်သူရဟန်းနှစ်ပါး	၄၀၇
စောဘိဖြစ်သောအရာမ်	၂၈
စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုခြင်း	၁၄၀

[ဂ-င]

[ဆ]

ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်၍	၂၉၅
ဂင်္ဂါမြစ်နှင့်တူသောစိတ်	၁၈၃
ဂယာနှင့်ဗောဓိပင်အကြား	၂၃၄
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော	
ပုဂ္ဂိုလ်	၆၀
ဂေါသိဂံမည်သောအင်ကြင်းတော	၂၇၄
ငါမကျင့်လည်ဘူးသောသံသရာ	၁၂၂
ငါသည်အတိတ်ကာလ၌	
ဖြစ်ခဲ့ဘူးသလော	၁၁
ငြိမ်းအေးရာနိဗ္ဗာန်နည်း	၂၃၀

ဆံကျစ်ကိုဆောင်ရွံ့မျှဖြင့်	၃၆၂
ဆင်ခြေရာကြီးကိုမြင်ရာ၏	၂၄၃
ဆင်ခြင်ဘက်ဖြင့်ပြုလေ့ရှိ၏	၃၄၇
ဆင်ခြင်၍ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏	၁၄
ဆင်တောသို့ ဝင်သည်ရှိသော်	၂၄၀
ဆင်းရဲမဟုတ်ချမ်းသာမဟုတ်သော	၃၈၂
ဆည်းပူးသင့်သောတရား	၃၉၇
ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ စောဒနာကြံ၍	၃၆

[စ]

[ဈ-ည]

စက်ဆုပ်တတ်သောအကျင့်	၁၁၉
စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း	၇၉
စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်သော်	၁၆၃
စင်စစ်ဇနုမည်ကုန်၏	၂၃၅
စင်ကြယ်သောအသက်မွေးမှု	၂၃
စိတ်၏အနှောင်အဖွဲ့ငါးမျိုး	၁၅၂
စိတ်၏ဆူးငြောင့်ခလုပ်ငါးမျိုး	၁၅၀
စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်း	၁၃၃
စိတ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း	၈၃
စိတ်ကိုသိမ်းကျုံး၍တည်၏	၃၁၀
စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့ကား	၄၈
စိတ်မနှစ်မြို့ခြင်းကိုမပြုသင့်	၁၉၈

ဈာန်ကိုလည်းဖျက်ဆီးခြင်းမရှိ	၂၈၂
ညစ်ညူးခြင်းသံကိလေသသဘော	၂၂၅
ညှိုးဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၅၈
ညှိုးဆဲမှုနှင့်စပ်သောအကြံ	၁၆၇

[တ]

တံခါးရွက်ကိုဖျက်ဆီးပြီးသူ	၁၉၆
တံငါသည်သား သာတိရဟန်း	၃၃၀
တက္ကပိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ကျက်စားရာမဟုတ်	၂၃၁
တကြောင်းတည်းသော ခဲရိုးလမ်း	၇၆
တပါးသောပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ	၃၂၂
တရားအမွေခံတို့သာဖြစ်ကုန်လော့	၁၇
တရားစကားဆွေးနွေးလျက်	၂၂၃
တရားဆောက်တည်ခြင်း	၃၉၈
တလက်ဖက်မျှသောပဲနောက်ရည်	၃၁၉
တောအုပ်တောနက်ကြီးများ၌	
ဖြစ်သော	၂၃
တပ်မက်မှုအကိန်းတရား	၆၄
တောဝေခြင်းကင်းသောအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်	၃၀၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

တယ်သမင်ဖို တယ်သမင်မ ၁၇၀
တောက်ပခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ၂၀၂

[ထ]

ထနိုင်မကောင်းသောအာပတ်မျိုး ၄၁၂
ထက်သက်ဝင်သက်မရှိသော် ၃၁၇
ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ ၂၆
ထိုတောအုပ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ၁၅၄
ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီ၍နေစဉ် ၁၅၇

[ဓ]

ဒဏ္ဍပါဏိမည်သောသင်္ကေတင် ၁၅၉
မင်းသား ၇၄
ဒိဋ္ဌိအလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း ၇၄
ဒိဋ္ဌိခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါး ၁၂
သော ဒိဋ္ဌိ ၁၂
ဒိဃပရဇနနတ် ၂၇၉
ဒုက္ခအရိယသစ္စာ ၈၉
ဒုက္ခဖြစ်သောအရိယသစ္စာ ၂၅၀
ဒုဿိမာရ်နတ် ၄၂၃

[ဝ]

ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ ၃၈၆
ဓမ္မဝိနယ၌ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာ ၁၀၃
ဓာတ်အာရုံ၌သာလျှင် ၂၅၁
ဓာတ်အားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်း ၇၉

[န]

နဂါးကိုမထိခိုက်လင့် ၂၀၃
နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင် ၃၅၅
နတ်အမျိုးအစားတပါးပါးကို ၁၅၁
တောင်တ၍ ၃၂၆
နတ်အသုရာစစ်ပွဲကြီး ၂၀၁
နတ်၌ဖြစ်သောပန်းရနံ့ ၇၁
နာမ်ရုပ် ကိုခွဲခြား၍သိ၏ ၂၉၇
နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သားသစ္စက ၃၉၂
နိဗ္ဗာန်၏ပြိုင်ဘက် ၃၉၂

[န]

နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ၂၇၅
နူးညံ့သော ကြောင်ရေအိတ် ၁၈၃
နေ့ရောညဉ့်ပါကျင့်လျက်၊ ၁၄၉
နှလုံးသော်လည်း ကွဲရတုံဘိ၏ ၃၀၈
နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင် ၂၁၂
နိမ့်ရှိုင်းသော ရေအိုင်ကြီး ၁၇၀
နောက်ဆုံးဖြစ်ရသောဇာတိ ၂၃၇
နှုတ်လုံထိုးလျက် နေကြသောအခါ ၄၀၉
နှောင်အိမ်၌နှောင်ဖွဲ့ခံရ၏ ၃၅၄
နို့နှင့်ရေ ရောသကဲ့သို့ ၂၇၄

[ပ]

ပညာတည်းဟူသောနား ၂၃၃
ပညာဓာတ်ခံမဲ့သောနွားကျောင်းသား ၂၉၄
ပညာဖြင့် ကောင်းစွာရွှံမြင်သူ ၃၃၄
ပညာရှိလူလိမ္မာတို့ထုံးတမ်း ၄၀၀
ပညာရှိသူ ၃၇၇
ပရိသတ်တို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း ၁၁၁
ပိင်္ဂလကောစွပုဏ္ဏား ၂၆၆
ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင်သူ ၄၀
ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ ၁၄
ပုဆိုးသစ်သဖွယ်ဖြစ်လော့တရား ၁၉၉
ပုဏ္ဏားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ၂၀၂
ပူပန်ညစ်ညူးစေတတ်သော ၃၂၃
ပျံလွင့်သောစိတ် မအေးမြသောစိတ် ၂၅
ပြုကျင့်နိုင်ခဲ့သောအကျင့် ၃၀၉
ပြာသာဒ်တခုရှိရာ၏ ၁၁၆

[ဗ-ဗ]

ဗဂ္ဂနိနက္ခတ်ကောင်းကြုံလျက် ၅၂
ဗောက်ပြန်သောစိတ် ၂၄
ဗောင်ဥပမာရှိသောတရား ၁၉၁
ဗျော့တော့အားနည်းသော ၄၀၄
ရောဂါရှိသော ယောက်ျား ၄၁၄
ဗကပြဟွာ၏စိတ်အကြံ ၄၁၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဗာဟုကာမြစ်သည် စင်ကြယ်စေတတ်၏ ၅၁
 ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး ၈၇
 ဗျာဓိသဘောရှိသည်ဖြစ်လျက် ၂၂၅
 ဗြဟ္မာကို ပူးဝင်၍ ၄၁၅
 ဗြဟ္မာ့ခြေဖမိုးမှဖြစ်ကုန်သော ၄၂၃

[ဘ]

ဘဝငယ်ဘဝကြီး၌ တပ်မကခြင်း
 ကင်းလျက် ၁၅၉
 ဘဝသံယောဇဉ်အားလုံးကုန်
 ပြီးသော ၇
 ဘဝဟူသည်အဘယ်နည်း ၆၇
 ဘုရားလောင်းမျှသာဖြစ်နေသော ၁၆၅
 ဘုရားဟုတ်သလော မဟုတ်လေ
 သလော ၄၀၅
 ဘုံဘဝသည်ရှိသေးသည် ၄၁၇

[ဃ]

ယဉ်ကျေးစွာဖြင့် အထူးမင်ကြယ်ခြင်း၌၊ ၂၀၇
 ယညိမညွတ်သောလမ်းရှိခဲ့သော် ၅၇
 ယတုန်မလှုပ်ကြည်ညိုခြင်း ၄၉
 ယတုန်ဆုတ်သောအလို ၂၆၉
 ယန္တရ၏အသား အသျှင်ပုဏ္ဏ ၂၀၄
 ယမေမလျော့၍ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ၁၆၆
 ယမြင်အပ်သော ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ၄၁၈
 ယမျှတမှုကိုပြုလုပ်ခြင်းသုံးမျိုး ၃၆၆
 ယမာရ်၏တည်ရာ ဘုံ သုံးပါး ၂၉၄
 ယမာရ်နတ်စိုက်ပျိုးထားသော ၃၁၇
 ယမာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့ ၄၂၁
 ယမာရ်ယုတ်ကိုကာဏ်းအောင်ပြု၏ ၂၃၉
 ယမာလော့နှစ်သီးမှည့် ၃၉၃
 ယမိဂါရသုဋ္ဌေး၏အမိသဖွယ် ၃၂၅
 ယမိမိကိုယ်ကိုလောင်စေလိမ့်မည် ၄၈၈
 ယမိထင်မြင်ချက်အတိုင်း ၂၈၂
 ယမိနေလိုရာသမာပတ် ၂၈၇
 ယမိလည်းအလိုနည်း၏ ၂၀၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[င]

မီးနားကိုမပြုသနည်း ၂၉၀
 မီးလုပ်ကြေးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏ ၁၂၃
 မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ် ၁၈၁
 မေတ္တာနှင့်ဟုဉ်သောစိတ် ၃၈၃
 မျက်စိအကြည်ရုပ် ၂၅၇
 မျက်မှောက်ဆင်းရဲအစု ၁၃၅
 မြေကြီးမဟုတ်သည်ဖြစ်လော့ ၁၈၁
 မြေကိုမြေဟုမှတ်၏ ၂
 မြေကိုရှာမှီးသော ယောက်ျား ၁၉၀
 မြက်ခင်းစိုက်ပျိုးသော သားမုဆိုး ၂၁၂
 မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ ၁၃
 မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ၂၄
 မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ၂၅၆
 မြတ်သောအင်္ဂါရုပ်ပါးရှိသောမဂ် ၃၈၇
 မြတ်သောရှာမှီးခြင်း ၂၂၆
 မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ ၁၅
 မှီဝဲသင့်သောတရား ၃၉၇
 မှန်ကန်သောအယူ ၆၁
 မှန်သောအယူ ၃၆၉
 မျှတရုံသောသင်္ကန်း ၃၄၆
 မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သောရေကန် ၁၁၇

[ဇ]

ယဉ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏ ၁၂၃
 ယာဉ်မှူးနှင့်တူတော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရား ၂၃၂
 ယာဉ်လုပ်သမား၏ သား သမိတီ ၄၁
 ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါဖြင့် ၂၆၈
 ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး မကောင်းတရား ၃၆
 ယုတ်ညံ့သောအယူမှ ၃၃၀
 ယုတ်ညံ့သောမိစ္ဆာအယူ ၁၈၅
 ယူဇနာတရာရှိသော ရေ ၂၅၃
 ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ၁၅၈
 ယောဂလေးပါးတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၅]

[၈]

ရမ္မကပုစ္ဆာ၏ကျောင်းသင်္ခမ်း	၂၂၂
ရဟန်းဂေါတမသည် မသေသေး	၃၁၈
ရဟန်းနှင့်သင့်လျော်သောအကျင့်	၃၆၀
ရဟန်း “သမဏ” ရှိ၏	၉၉
ရေမြေရှင်အချင်းချင်း	၁၂၇
ရဲရဲတောက်သောမြက်မီးရှူး	၁၈၂
ရဲရင့်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်	၁၁၀
ရုပ်အဆင်းကို မသိသနည်း	၂၈၉
ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက်	၇၇
ရုပ်တရားတို့၏အပြစ်	၁၂၉
ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်	၁၂၉
ရုပ်သည် အမြဲမရှိ	၂၉၇
ရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ်အတ္တတည်း	၃၀၀
ရှေ့စကားနှင့်နောက်စကား	၃၀၂
ရှေးဦးစွာသော သားသမင်	၂၁၂
ရှေးဦး ဖြစ်ဘူးသည်ကို အောက်မေ့ လို၏	၄၆
ရွှေအဆင်းရှိသော ကိုယ်ကိုဖွင့်လှစ် ပြတော်မူ၏	၃၀၄
ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏	၁၅

[၈]

လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော	၂၇၃
လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်သည်မဟုတ်	၂၃၆
လိစ္စဝိမင်းသား ဒုမ္မုခ	၃၀၄
လူ့ဘောင်မှထွက်ခဲ့၍	၂၆၄
လေးခုမြောက်ဖြစ်သောသားသမင်	၂၁၄
လေးလံသော ဝန်ကိုလွယ်၏	၃၄၃
လားရာ ဂတိတို့သည် ငါးပါး တို့တည်း	၁၁၃
လျှာဖြင့်အာစောက်ကိုထိလျက်	၃၁၆
လူဥပမာရှိသော ဆုံးမဩဝါဒ	၁၈၄
လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူးသော	၁၈၄
လွတ်မြောက်မှုနှင့်စပ်သောအကြံ	၁၆၇

လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ	
ရဟန်း	၇
လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိ	၂၇
လိုချင်မှုဟူသောအစေး	၃၁၅

[၀]

ဝစီသင်္ခါရ	၃၈၈
ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင် ပြောင်းသွား၏	၃၃၂
ဝိရုဒ္ဓနှင့် သဒ္ဓိဝ	၄၂၂
ဝိပဿနာနှင့်ပြည့်စုံသူ	၄၃
ဝိသာခဉပါသကာ	၃၈၅
ဝေဇယန္တာမည်သော ပြာသဒ်	၃၂၆
ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်း	၈၂
ဝေဒနာတို့၏အပြစ်	၁၃၂
ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်	၁၃၂
ဝေဒေဟိကာအိမ်ရှင်မ	၁၇၉
ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီး	၃၂၇

[သ]

သံသာအဖ သံဃာဦးရီး	၂၉၃
သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့	၄၄
သံဝဇီရစိန်လက်နက်	၃၀၁
သက္ကာယဖြစ်ပေါ်ကြောင်း	၃၈၆
သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏	၃၀၁
သစ္စာလေးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း	၈၈
သတိသမုဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း	၇၈
သတ်ဖြတ်မှုနှင့်စပ်သောကြံစည်ခြင်း	၁၆၅
သတ္တဝါကိုချဲ့ထွင်မှုသည်အာစု	၁၆၀
သတ္တဝါတို့ စိတ်စင်ကြယ်ရန်	၉၈
သတ္တဝါတို့သည် လေးမျိုးတို့တည်း	၁၁၂
သဒ္ဓါအသီးအသီးဖြစ်ကုန်၏	၃၈၄
သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယသုတ်	၁
သဗ္ဗာသဝသံဝရဒေသနာ	၁၀
သဘောတရားကိုဆင်ခြင်ခြင်း	၈၃

မှတ်သားဖွယ်အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[သ]

[သ]

သမဏဖြစ်ကြောင်းပြာဟ္မဏ

ဖြစ်ကြောင်း

၃၄၉

သုန္ဒရီကဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား

၅၁

သမာဓိမရသောရဟန်း၏စိတ်

၂၂

သုတပါးတင်သောဝါဒမှလွတ်စေရုံ

၁၉၀

သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်

၃၇၁

သူသေအရိုးကို ခေါင်းအုံး၍

၁၂၁

သိက္ခာသာဇီဝသို့ရောက်လျက်

၂၄၄

သူသေကောင်ကိုမျိုး

၈၀

သိမှုဝိညာဉ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏

၃၃၃

သွားတို့ဖြင့်သွားကိုကြိတ်၍

၁၇၅

သီလအထူးစင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ

၂၀၆

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်

နှလုံးသွင်းခြင်း

၁၀

သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇဉ်

၁၃

သည်းခံခြင်းဖြင့် ဖယ်အပ်ကုန်၏

၁၅

သုံးခုတို့၏ပေါင်းဆုံခြင်း

၁၆၂

သန့်ရှင်းဖြူစင်သောမှန် “ကြေးမှု” ခွံ

၁၄၉

သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သားသမင်

၂၁၃

သိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုး

၁၉၄

သုခဖြင့် သုခကို မရနိုင်

၁၃၈

သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားမှု

၃၄၂

ပန်းတိုင်

ပဋိဝေဓ (ထိုးထွင်းသိ) ပန်းတိုင်သို့

မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန်

ပရိယတ္တိ (စာသိ)နှင့် ပဋိပတ္တိ (ကျင့်သိ)

ဟူသော အကျင့်နှစ်ဖြာစလုံး ကို

ဗျဉ်းခွဲချဉ်းသုံး

သာသနာပြုကြပါစို့ ...

မြင့်မြတ် ပုဂ္ဂိုလ် (NOBLE PERSON)

လောကီ နှင့် လောကုတ္တရာ အတွက်
 မိမိ အကျိုး နှင့် အများ အကျိုးရှိအောင်
 ဆောင်ရွက်သူသည်သာလျှင်
 အနှစ်မြည်စံ့သော
 အအောင်မြင်စံ့သော
 အမြင့်မြတ်စံ့သော... ပုဂ္ဂိုလ်